NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie række no. 319.

BERETNING

OM

SKOLEVÆSENETS TILSTAND

I

KONGERIGET NORGE

FOR AARET 1895.

(Statistique de l'instruction publique pour l'année 1895.)

UDGIVEN AF

KIRKE- OG UNDERVISNINGS-DEPARTEMENTET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1899.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.
(Statistique officielle de la Norvége, troisième série.)

No. 1—85 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889, S. 22—27.

— 86—146 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Juli 1889—31 December 1891, S. 1—5.

— 147—206 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Januar 1892—31 December 1894, S. 1—5.

— 207—281 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Januar 1895—31 December 1897, S. 1—6.

— 282. De offentlige Jernbaner 1896/97. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)

— 283. Civil Retspleie 1895. (*Statistique de la justice civile.*)

— 284. Oversigt over de vigtigste Resultater af de statistiske Tabeller vedkommende Folketællingen i Kongeriget Norge 1 Januar 1891. (*Aperçu général du recensement du 1er Janvier 1891.*)

— 285. Norges Bergværksdrift 1894 og 1895. (*Statistique des mines et usines.*)

— 286. Strafarbeidsanstalter 1895/96. (*Statistique des maisons centrales pénitentiaires.*)

— 287. De Spedalske i Norge 1891—1895. (*Les lépreux en Norvége.*)

— 288. Norges Skibsfart 1896. (*Statistique de la navigation.*)

— 289. Rekruteringsstatistik 1897. (*Statistique du recrutement.*)

— 290. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1895. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)

— 291. Kriminel Retspleie 1892 og 1893. (*Statistique de la justice criminelle: Procedure.*)

— 292. Distriktsfængsler 1896. (*Prisons départementales.*)

— 293. Norges Sparebanker 1897. (*Statistique des caisses d'épargne.*)

— 294. Den norske Rigstelegraf 1897. (*Statistique des télégraphes du Royaume.*)

— 295. Norges Postvæsen 1897. (*Statistique postale.*)

— 296. Sindssygeasylernes Virksomhed 1896. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)

— 297. Norges Handel 1897. (*Statistique du commerce.*)

— 298. Norges Fiskerier 1897. (*Grandes pêches maritimes.*)

— 299. Veterinærvæsenet og kjødkontrollen 1896. (*Compte rendu du service vétérinaire et de l'inspection de la viande.*)

— 300. Skiftevæsenet 1895. (*Tableaux des successions et faillites.*)

— 301. Norges kommunale Finantser 1894. (*Finances des communes.*)

— 302. Folkemængdens Bevægelse 1894. (*Mouvement de la population.*)

— 303. Det tekniske undervisningsvæsen 1894—95. (*Enseignement technique.*)

— 304. Livs- og Dødstabeller $18^{81}/_{82}$—$18^{90}/_{91}$. (*Tables de mortalité et de survie.*)

— 305. Norges Fabrikanlæg 1895. (*Etablissements industriels.*)

— 306. Valgmandsvalgene og Storthingsvalgene 1897 (*Statistique électorale.*)

— 307. De offentlige Jernbaner 1897/98. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)

— 308. Strafarbeidsanstalter 1896/97. (*Statistique des maisons centrales pénitentiaires.*)

Fortsættelse: se Omslagets 3die Side.

I Beretningen om skolevæsenets tilstand i Norge for **aaret 1893** er i **tabel 3, rubrik 8** indløbet følgende feil, som bedes rettet:

Side 55;	i 1ste	og 8de tallinje	staar	46 933 435,	skal være	12 713 387
—»—	» 2den	—	»	41 253 300,	—»—	7 033 252
—»—	» 11te	—	»	38 022 275,	—»—	3 802 227
—»—	» 30te	—	»	40 933 435,	—»—	12 713 387
Side 57;	» 2den	—	»	38 022 275,	—»—	3 802 227
— 59;	» 7de	—	»	46 933 435,	—»—	12 713 387

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie række no. 319.

BERETNING

OM

SKOLEVÆSENETS TILSTAND

I

KONGERIGET NORGE

FOR AARET 1895.

(Statistique de l'instruction publique pour l'année 1895.)

UDGIVEN AF

KIRKE- OG UNDERVISNINGS-DEPARTEMENTET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1899.

For aargangene 1881—1894 se Norges officielle statistik, tredie række no. 27, 37, 58, 74, 83, 92, 114, 121, 175, 195, 212, 224, 261, 271.

Trykt i O. Christiansens Bogtrykkeri.

Indhold.

		Side.
	De vigtigste resultater af skolestatistiken for 1895	I—XXVIII
	Résumé de la statistique scolaire pour l'année 1895	XXIX—LX
Tabel 1.	Folkeskolevæsenets tilstand i rigets landdistrikter	2—103
— 2.	Herredskassernes, verkers og brugs samt kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder	104—135
— 3.	Folkeskolevæsenets tilstand i rigets kjøbstæder og ladesteder	136—143
— 4.	Uddrag af amtskassernes regnskab vedkommende skolevæsenet	144—147
— 5.	Aftenskoler	148—149
— 6.	Fortsættelsesskoler	150—151
— 7.	Abnormskoler	152—153
— 8.	Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden examensret	154—155
— 9.	Offentlige høiere almenskoler, kommunale middelskoler og private høiere gutte- og pigeskoler med ret til at afholde afgangsexamina	156—167
— 10.	Seminarierne	168—171
— 11.	Oversigt over udgifter til undervisningsvæsenet 1895	172—173
	Tabel over læreres afgang fra folkeskolen 1895	174

Skoledirektørernes indberetninger (derunder ogsaa beretninger om amts- og folkehøiskoler) ..... 175—261

Rettelse 262

Table des matières.

Pages.

Résumé de la statistique scolaire pour l'année 1895 ..... I—LX
(Traduction française pages XXIX—LX).

Tableau no. 1. Tableau indiquant la situation de l'enseignement public primaire dans les communes rurales du Royaume..... 2—103

— « 2. Tableau des dépenses des caisses communales, des caisses des mines et fabriques et des établissements industriels, ainsi que de celles des cercles scolaires au profit de l'enseignement public primaire dans les communes rurales du Royaume.... 104—135

— « 3. Tableau indiquant la situation de l'enseignement public primaire dans les villes de toute catégorie du Royaume..... 136—143

— « 4. Extrait des comptes des caisses préfectorales en 1895 relatifs à l'enseignement public primaire ..... 144—147

— « 5. Tableau contenant un compte-rendu du fonctionnement des écoles du soir ..... 148—149

— « 6. Tableau contenant un compte-rendu du fonctionnement des écoles de continuation ..... 150—151

— « 7. Compte-rendu du fonctionnement des écoles pour les enfants infirmes ..... 152—153

— « 8. Tableau contenant un compte-rendu des écoles de garçons et des écoles de filles, communales et privées, sans droit de faire passer les examens ..... 154—155

— « 9. Compte-rendu du fonctionnement des écoles secondaires publiques, des écoles intermediaires communales, des écoles privées (écoles de garçons et écoles de filles) ..... 156—167

— « 10. Compte-rendu du fonctionnement des séminaires durant l'année scolaire 1895—96 ..... 168—171

— » 11. Aperçu des frais de l'enseignement public en 1895..... 172—173

Annexe indiquant la sortie des instituteurs dans les écoles primaires en 1895 174

Rapports des directeurs des écoles pour l'année 1895 concernant l'enseignement public primaire, les écoles populaires préfectorales etc..... 175—261

Correction 262

De vigtigste resultater af skolestatistiken for 1895.

I. Folkeskolen.

Ved udgangen af aaret 1895 er folkeskolelovene af 26 juni 1889 i det væsentlige gjennemførte, hvad folkeskolens ydre organisation angaar. I de nu foreliggende udførligere statistiske oplysninger om folkeskolevæsenet i 1895 kan man derfor se et foreløbigt resultat af de nye skoleloves virken, medens de for 1890 (det sidste aar, for hvilket var meddelt mere indgaaende opgaver om skolevæsenet) afgivne oplysninger i det væsentlige kan betragtes som gjældende folkeskolens tilstand efter de ældre skolelove. En sammenligning mellem disse 2 aars statistik vil saaledes i det væsentlige blive en sammenligning mellem folkeskolen under de ældre og de nye skolelove. Det maa dog bemerkes, at de for 1890 foreliggende statistiske oplysninger ikke er saa udførlige som de for 1895 afgivne, saaat en jevnføring ikke helt ud kan anstilles.

A. Landdistrikterne.

1. Om skolernes ordning, undervisningen og skolesøgningen.

Landets skolekommuner, hvis antal i 1895 var 648 mod 645 i 1890, var inddelt i 5 923 *skolekredse* mod 6 198 i 1890. Formindskelsen i skolekredsenes antal med 275 er foranlediget ved den nye skolelovs forudsætning om en sammendragning af kredsene for at tilveiebringe en hensigtsmæssig klasseinddeling. Nedgangen i kredsantallet er dog ikke paa langt nær saa stor som beregnet i den kgl. skolelovkommissions indstilling. Inden de enkelte stifter stiller antallet af kredse sig saaledes:

	1890:	1895:
Kristiania stift	846	812
Hamar stift	713	666
Kristiansand stift	1 323	1 265
Bergen stift	1 329	1 264
Trondhjem stift	894	848
Tromsø stift	1 093	1 068
tils.	6 198	5 923

Mindst er nedgangen i Tromsø stift, hvor der paa grund af de lokale forhold nødvendigvis vil blive mindre spørsmaal om en sammendragning af kredsene. At dele skolekredsene i smaakredse, saaledes som den nye lov giver adgang til, benyttes sjeldnere af hensyn til de dermed forbundne udgifter.

Antallet af kredse, hvor skolen holdtes

	a. i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale:	b. i fast leiet lokale:	c. paa omgang i gaardene:	d. tilsammen:
var i 1885	2 932	2 390	968	6 290
— 1890	3 244	2 222	732	6 198
— 1895	3 748	1 826	349	5 923

Medens antallet af nye skolehuse, anskaffet for kommunernes regning, saaledes i det sidst forløbne femaar er forøget med 504, er antallet af leiede lokaler aftaget med 396 og af omgangsskoler med 383. De fleste omgangsskoler findes endnu i Bergen og Kristiansand stifter.

Antallet af kredse, hvis børn var delt i særskilt mødende afdelinger, udgjorde i 1890 3 319 med 8 139 afdelinger; 2 879 kredse havde saaledes udelt skole. I 1895 var der 4 099 kredse, hvis børn var delt i to eller flere særskilt mødende klasser; disse klassers antal var 10 877. 1 824 kredse havde udelt skole. Den gjennemførte klassedeling er saaledes mere benyttet, og antallet af kredse med udelt skole er aftaget. Medens i 1890 omtr. 46 % af kredsene er udelte, udgjør de udelte kredse i 1895 ca. 31 %. Mest benyttet er klassedelingen i Kristiania, Hamar og Trondhjem stifter. Hver af de klassedelte kredse havde i 1890 gjennemsnitlig 2.4 klasser og i 1895 2.6 klasser.

Antallet af *skolepligtige børn* (efter den ældre lov) udgjorde

i 1890	238 184
i 1891	237 060.

Fra 1 januar 1892 traadte i kraft bestemmelsen i landsskoleloven af 26 juni 1889 § 10 om, at børn efter det fyldte 7de aar er berettiget til at erholde undervisning i folkeskolen. Antallet af *undervisningsberettigede* børn var:

		deraf under 8 aar:
i 1892	261 230	27 918
» 1893	263 470	29 069
» 1894	263 674	27 973
» 1895	269 441	29 175

Som det vil sees, skyldes forøgelsen i børnetallet fra 1892 af væsentlig det nye aarskuld, børnene mellem 7 og 8 aar, som ved den nysnævnte bestemmelse fik adgang til skolen.

Af de undervisningsberettigede børn *under* 8 aar fremmødte i folkeskolen 20 793, medens der udeblev 8 382. Af de undervisningsberettigede børn *over* 8 aar fik 6 199 eller 2.5 % undervisning udenfor folkeskolen mod i 1890 5 757 eller ca. 2.04 % af de dengang skolepligtige børn, medens 1 262 børn eller ca. 0.5 % ingen undervisning fik mod 1 799 eller 0.75 % i 1890. Resten af de undervisningsberettigede børn undervistes i folkeskolen, deraf i faste skoler 249 100 eller ca. 98 % (af de folkeskolen søgende børn) og i omgangsskoler 4 816 eller omtr. 2 % mod i 1890 henholdsvis 218 525 eller ca. 94 % og 12 103 eller omtr. 6 %. Af dem, som undervistes i folkeskolen, og af de børn over 8 aar, som fik undervisning udenfor folkeskolen eller ingen undervisning, var 133 077 gutter og 127 337 piger. I 1890 var af de skolepligtige børn 121 075 gutter og 117 089 piger.

Da antallet af de folkeskolen søgende børn i 1895 var 253 916 og skolekredsene udgjorde 5 923, kom der saaledes gjennemsnitlig omtr. 43 børn paa hver kreds (i 1890 omtr. 37). I faste skoler undervistes ca. 45 (i 1890 ca. 39), i omgangsskoler ca. 14 (i 1890 omtr. 16) børn i hver kreds. Tages hensyn til de særskilt mødende klasser, bliver antallet af børn gjennemsnitligt for hvert skolehold eller klasse omtr. 20 mod ca. 26 i 1890. 233 klasser havde over 35 børn (jfr. landsskolelovens § 4).

Antallet af børn, for hvem der var bestemt en *kortere skoletid* end den i den ældre skolelov fastsatte (12 eller 9 uger) udgjorde i 1890 19 401. I 1895 er antallet af børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke var bestemt en kortere skoletid end 12 uger aarlig, gaaet ned til 4 898. Størst er antallet fremdeles i Kristiansand, Bergen og Tromsø stifter; i dette sidste stift er dog tallet gaaet betydelig ned, fra 14 004 i 1890 til 1 276 i 1895.

Antallet af børn over 8 aar, for hvem der overensstemmende med skolelovens § 7 var anordnet delvis eller fuldstændig *særskilt undervisning*, var i 1895 204.

Ved skoleloven af 26 juni 1889 var det bestemt, at der i den udstrækning, omstændighederne tillod, skulde undervises i et eller flere af fagene *haandarbeide*, *legemsøvelser og tegning*. Denne bestemmelse blev ved lov af 21 juli 1894 forandret derhen, at der, hvor skolen er delt i klasser, skal gives undervisning i mindst ét af disse fag. I 1895 blev *undervist*: i *haandarbeide* 13 039 gutter og 27 472 piger, i *legemsøvelser* 23 122 gutter og 12 343 piger samt i *tegning* 49 857 gutter og 46 330 piger. For 1890 haves ingen hertil svarende opgaver.

Antallet af børn, som deltog i folkeskolens *frivillige undervisning*, var i 1890 81 333, men i 1895 33 745. Denne betydelige nedgang i den frivillige undervisning har sin grund i, at den *lovbefalede undervisning* er

foræget efter den nye skolelov. Medens den mindste lovbefalede undervisningstid efter den ældre skolelov var 9 uger pr. barn i klassedelt skole og 12 uger i den udelte skole, bestemmer den nye lov, at der i hver klasse skal meddeles undervisning i 12 uger aarlig, hvilken kan forøges til 15 eller, naar elevantallet er 12 eller derunder, nedsættes indtil 9 uger. Formindskelsen af den frivillige undervisning betyder saaledes ikke nogen formindskelse af undervisningen i det hele taget, idet en væsentlig del af den undervisning, som var frivillig under den ældre skolelov, er gaaet over til lovbefalet under den nye lov. Medens antallet af *lovbefalede skoledage*, i hvilke alle skolepligtige skolesøgende børn tilsammen skulde have søgt skolen, i 1890 udgjorde 12 996 230 eller i gjennemsnit for hvert barn 56 dage, var summen af de skolesøgende børns lovbefalede skoledage i 1895 17 910 459 eller gjennemsnitlig 71 dage for hvert barn. Hvert barn har saaledes havt gjennemsnitlig 11.8 ugers lovbefalet undervisning mod 9.3 uger i 1890. Grunden til, at det lovbefalede minimum, 12 uger, ikke helt er naaet, er at søge i, at den nye lov (som ovenfor nævnt) undtagelsesvis tillader skoletidens nedsættelse indtil 9 uger. Paa den anden side havde i 1895 hver klasse eller hvert barn 0.5 uges frivillig undervisning (se tab. I, rubrik 38 sammenholdt med 1, 5 og 6) mod 1.6 uge i 1890. Den samlede lovbefalede og frivillige undervisning skulde saaledes for hvert barn eller klasse i 1895 have udgjort 12.3 skoleuge mod 10.9 uge i 1890.

De lovbefalede skoledage var, som ovenfor nævnt, gjennemsnitlig 71 for hvert barn i 1895. Heraf forsømtes 1 867 426 eller 10.4 % = henved 7 dage mod i 1890 10 % = henved 6 dage pr. barn. I de enkelte stifter udgjorde:

	Antallet af lovbefalede skoledage gjennemsnitl. for hvert barn:	Deraf forsømte dage gjennemsnitl. for hvert barn:	Altsaa gjennemsnitl. antal dage, hvori hvert barn virkelig har søgt skolen:
Kristiania stift.....	73 (52 i 1890)	7.3 (5.2 i 1890)	65.7 (46.8 i 1890)
Hamar stift.....	70 (54 —)	6.4 (5.4 —)	63.6 (48.6 —)
Kristiansand stift...	75 (61 —)	10.4 (9.0 —)	64.6 (52.0 —)
Bergen stift.....	68 (60 —)	4.9 (4.2 —)	63.1 (55.8 —)
Trondhjem stift....	69 (56 —)	5.6 (4.3 —)	63.4 (51.7 —)
Tromsø stift.....	65 (53 —)	9.2 (7.3 —)	55.8 (45.7 —)

Hertil kommer saa den frivillige undervisning.

Forsømmelserne udgjorde, som nylig anført, 10.4 % for det hele landdistrikt. Med bemerkning, at der for første gang for 1895 foreligger opgaver over grundene til forsømmelserne, stiller forholdet for de enkelte stifter sig saaledes i 1895 sammenholdt med 1890:

	1890:	1895:	Deraf paa grund af sygdom eller anden gyldig aarsag:	uden gyldig grund:
Kristiania stift.....	9.9 pct.	9.9 pct.	6.9 pct.	3.0 pct.
Hamar stift.....	10.1 »	9.0 »	5.8 »	3.2 »
Kristiansand stift.....	14.8 »	13.8 »	7.9 »	5.9 »
Bergen stift.....	7.0 »	7.3 »	5.0 »	2.3 »
Trondhjem stift.....	7.6 »	8.1 »	4.8 »	3.3 »
Tromsø stift.....	13.8 »	14.2 »	7.6 »	6.6 »

Antallet af børn i folkeskolen, som havde en *længere skolevei* end $^1/_4$ mil, var i 1890 20 372; i 1895 var antallet af børn, som i de faste skolers kredse havde en længere vei til skolestedet end tre kilometer, 25 764. At forsømmelsesprocenten i 1895 er steget noget, tør mulig for en del hænge sammen med, at flere børn har faaet længere skolevei.

2. Om lærerne.

Antallet af *lærere* i fuldstændig post i landdistriktet var i 1895 3 801 og af *lærerinder* 1 037 mod i 1890 henholdsvis 3 478 og 429. Af lærerne havde 3 655 bestaaet lovbefalet lærerprøve, medens 146 var uden prøve; af lærerinderne havde 958 lovbefalet prøve, altsaa 79 uden prøve. I 1890 var forholdet for lærerne 3 369 og 109 og for lærerinderne 403 og 26. Antallet af lærere og lærerinder uden de anordnede prøver er saaledes steget i 1895, hvortil grunden maa søges i, at der ikke har været tilstrækkeligt med kvalificerede ansøgere for det store antal nye lærerposter efter den nye skoleordning.

Lærernes og lærerindernes *samlede antal skoleuger* udgjorde:

	lovbefalede	frivillige	tilsammen
i 1890.....	106 897	17 605	124 502
i 1895.....	152 946	6 422	159 368

Paa hver lærer falder saaledes gjennemsnitlig ca. 33 skoleuger aarlig mod ca. 31 uger i 1890.

Af de lovbefalede skoleuger var 6 509 uger anordnet udover det lovbefalede minimum. Heraf falder ikke mindre end 2 417 uger paa Kristiania stift, 1 419 paa Hamar stift og 1 626 paa Kristiansand stift, medens der paa Bergen, Trondhjem og Tromsø stifter falder henholdsvis 530, 413 og 104 uger.

Den frivillige skoletid, som i 1890 udgjorde 14.1 pct. af det samlede antal skoleuger, er i 1895 gaaet ned til 4 %. Grunden til denne store nedgang er forklaret under foregaaende afsnit.

Af de frivillige skoleuger kommer over halvdelen paa Kristiania stift.

Af lærerne (lærerinderne) oppebar *alderstillæg*:

	af 1ste grad (efter 5 aars tjeneste)	af 2den grad (efter 10 aars tjeneste)	Tilsammen.
i 2den afdeling.....	559	2 282	2 841
i smaaskolen	144	143	287
			3 128

I 1890 havde henholdsvis 628 og 2 292 lærere (lærerinder) 1ste og 2den grads alderstillæg. I 1895 havde saaledes ca. 64 % af lærerne alderstillæg mod ca. 75 % i 1890.

Antal af *lærerboliger* er i femaaret steget med 153, idet 1 992 lærere i 1895 havde fri bolig mod 1 839 i 1890; af disse havde delvis jordvei

	af lovbefalet størrelse	mindre
i 1890	679	433
i 1895	680	441,

medens 871 lærere havde bolig uden jordvei mod 727 i 1890. Forøgelsen falder saaledes væsentlig paa boliger uden jord.

910 lærere (i 1890 875) var tillige *kirkesangere* med en aarlig pengeindtægt som saadan af kr. 176 953 (i 1890 kr. 182 309) Den gjennemsnitlige indtægt som kirkesanger udgjorde altsaa kr. 194.45 mod kr. 208.35 i 1890.

Lærernes og lærerindernes samlede *indtægter* for aaret, fraregnet kirkesangerindtægterne, men iberegnet den antagelige pengeværdi af naturalydelser, udgjorde i 1895 kr. 3 588 943 mod i 1890 kr. 2 409 518 eller gjennemsnitlig henholdsvis ca. kr. 741 og ca. kr. 616. De lærere, som tillige er kirkesangere, havde altsaa en gjennemsnitlig indtægt i 1895 af kr. 935 mod i 1890 af kr. 824. Ved sammenligning mellem lærerlønningerne i de 2 nævnte aar maa det imidlertid haves for øie, at samtlige fast ansatte lærere og lærerinder foruden løn af kommunerne efter den ældre lov oppebar lønstillæg af statskassen pr. skoleuge, hvilket for en lærer kunde stige til kr. 7.00 og for en lærerinde til kr. 6 00 pr. skoleuge. I budgetterminen 1890—91 blev de omhandlede tillæg for landdistriktets lærere og lærerinder udbetalt med kr. 481 411 eller gjennemsnitlig for hver kr. 123. Efter den nye skolelov udbetales derimod (fra 1 januar 1892) statsbidraget til *kommunerne* med ordinært en tredjedel eller i enkelte tilfælde indtil en halvdel af den af kommunerne udredede lærerløn (iberegnet kostholdsgodtgjørelse). Et direkte lønstillæg af statskassen kommer kun de lærere tilgode, som har valgt at aflønnes efter den ældre skolelovs bestemmelser; dette lønstillæg udbetaltes i 1895 med kr. 178 172 til landdistriktets lærere eller gjennemsnitlig kr. 37 for hver. Bortseet fra de lærere, som tillige er kirkesangere, var saaledes den gjennemsnitlige aarsindtægt for lærerne, iberegnet lønstillægget af statskassen, i 1890 kr. 739, medens den i 1895 iberegnet det samme tillæg var kr. 778. Den gjennemsnitlige forøgelse af lønnen for hver lærer skulde saaledes blive kr. 39. For lærerinderne bliver vistnok gjennemsnitslønnen noget mindre paa grund af den mindre ugeløn og for lærerne derfor noget større; men af de foreliggende statistiske opgaver er det umuligt at udregne den gjennemsnitlige aarsindtægt særskilt for lærere og lærerinder.

I det forløbne femaar har følgende antal *lærere* paa landet og i byerne *forladt skolens tjeneste*:

	1891	1892	1893	1894	1895	Tilsammen.
Kristiania stift	27	22	30	22	18	119
Hamar stift.....	20	14	12	10	10	66
Kristiansand stift	30	33	23	23	20	129
Bergen stift.....	33	25	23	20	15	116
Trondhjem stift.....	20	—	12	20	12	64
Tromsø stift	15	11	6	13	13	58
	145	105	106	108	88	552

Af disse er 16 gaaet over til lærerstilling udenfor folkeskolen, 27 til praktisk livsvirksomhed, 38 er blevne landmænd og 6 har søgt yderligere uddannelse.

I samme tidsrum forlod følgende antal *lærerinder* skolens tjeneste:

i 1891	34, hvoraf	1	overgik til anden lærerstilling,	20	indtraadte i ægteskab,
i 1892	32, —	2	—»—	14	—»—
i 1893	34, —	1	—»—	18	—»—
i 1894	31, —	2	—»—	15	—»—
i 1895	22, —	»	—»—	11	—»—
tils.	153, hvoraf	6	overgik til anden lærerstilling,	78	indtraadte i ægteskab.

3. Om skolevæsenets økonomi.

De i de statistiske tabeller (tabel 2) meddelte oplysninger angaaende skolevæsenets økonomi er uddragne af de til det statistiske centralbureau afgivne extrakter af kommuneregnskaberne og omfatter kun de egentlige udgifter til skolernes drift. I disse extrakter er udgifter til administration samt afdrag, tilbagebetalte forskud og renter opført som almindelige kommuneudgifter og ikke som særlige udgifter vedkommende skolevæsenet.

Forsaavidt udgifterne til skolevæsenet ikke dækkes af offentlige midler eller af amtsskolekasserne, hvorom som hidtil oplysning vil blive meddelt i generaloversigten over skolevæsenets udgifter, udredes de ved udligning paa samme maade som de øvrige herredsudgifter.

De *mindre skolekassers* udgifter (til løn og kostholdsgodtgjørelse til lærere, indkjøb af lærerjord, opførelse, vedligeholdelse og leie af skolehuse, bøger og andre udgifter samt pensioner) udgjorde i 1895 kr. 4 068 347 mod for de tilsvarende posters vedkommende i 1890 kr. 2 225 196 (i det sidste aar var dog pensioner ikke medtaget under udgifterne til skolevæsenet). Udgifterne er, naar pensioner ikke medregnes, steget med kr. 1 828 722 eller med omtrent 44 pct.

Udgifterne har i de forløbne 5 aar for de enkelte poster udgjort:

	Lærerløn.	Kostholdsgodtgjørelse.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse og vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.	Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.
i 1891.	1 157 661	571 285	10 067	461 473	109 665	73 109	-	174 745	2 558 005
i 1892.	1 622 600	724 016	36 996	768 557	134 813	158 072	-	201 464	3 646 518
i 1893.	1 747 149	764 339	50 726	769 337	140 618	130 461	11 374	218 394	3 832 398
i 1894.	1 807 648	782 427	18 924	734 927	144 086	124 022	13 081	207 943	3 833 058
i 1895.	1 898 601	815 606	37 461	798 331	140 671	126 167	14 429	237 081	4 068 347
			154 174	3 532 625		611 831			

Som det vil sees, er stigningen i udgifterne størst mellem aarene 1891 og 1892, hvilket hidrører fra, at den nye skolelovs bestemmelser om aflønning af folkeskolens lærere m. v. sattes i kraft fra 1 januar 1892.

Udgifterne til indkjøb af lærerjord samt til opførelse og vedligeholdelse af skolehuse er i det forløbne femaar betydelig steget. Der er nemlig anvendt:

	til lærerjord:	til skolehuse:
i femaaret 1886—90.....	kr. 98 713	kr. 1 120 952
—»— 1891—95.....	» 154 174	» 3 532 625

De efter den nye skolelov foretagne kredsreguleringer og børnetallets forøgelse har væsentlig bidraget til, at udgifterne til skolehuse er saa meget forøget, dels ved opførelse af nye huse, dels ved forandring af de ældre. Som det vil sees under afsnit 1, er antallet af nye skolehuse i det sidste femaar steget med ikke mindre end 504.

Ogsaa til anskaffelser af bøger og læremidler samt skoleinventar er udgifterne steget i femaaret (kr. 611 831 mod kr. 229 880 i 1886—90).

Af *herredkassernes* samlede udgifter til folkeskolevæsenet dækkedes i 1890 kr. 12 981 ved *bidrag af offentlige midler* og kr. 157 463 ved tilskud af *amtsskolekasserne*. I 1895 udgjorde *statskassens bidrag* til herredskasserne kr. 670 563, hvoraf kr. 655 172 var bidrag i henhold til lov af 26 juni 1889 § 38; i samme aar var amtsskolekassernes tilskud kr. 420 080.

Kredsenes udgifter til folkeskolen er i løbet af femaaret, forsaavidt angaar udgifterne i penge, gaaet ned fra kr. 120 865 i 1890 til kr. 111 877 i 1895, medens værdien af naturalydelser er steget fra kr. 68 747 til kr. 73 972.

Amtsskolekassernes udgifter udgjorde i 1895 kr. 971 016 mod kr. 542 810 i 1890; heraf tilveiebragtes ved udligning paa amtskassen i 1895 kr. 246 909, i 1890 kr. 94 990, medens resten, henholdsvis kr. 724 107 og kr. 447 820 udrededes af oplysningsvæsenets fond.

Foruden de ovennævnte bidrag af offentlige midler udrededes derhos, som tidligere oplyst, af statskassen til lønstillæg til lærerne i 1895 kr. 178 172 mod i 1890 kr. 481 411.

Det vil af det ovenfor anførte fremgaa, at udgifterne til folkeskolen paa landet i femaaret er ganske betydelig stegne baade for de enkelte kommuner, staten og amterne, hvilket væsentlig maa tilskrives den nye skolelov.

De samlede udgifter til folkeskolevæsenet i landdistrikterne udgjorde saaledes:

	i 1890:	i 1895:
1. Herredskassernes udgifter	kr. 2 225 196	kr. 4 068 347
2. Kredsenes udgifter i penge	» 120 865	» 111 877
3. — — i naturalydelser.....	» 68 747	» 73 972
4. Amtsskolekassernes udgifter efter fradrag af, hvad der er tilflydt de mindre skolekasser og altsaa indbefattet under 1.....	» 385 347	» 550 936
5 Lønstillæg til lærerne...	» 481 411	» 178 172
	kr. 3 281 566	kr. 4 983 304

Heraf udrededes af *offentlige midler*:				
Af de under 1 opførte beløb	kr. 12 981		kr. 670 563	
Oplysningsvæsenets fonds tilskud til amtsskolekasserne	» 447 820		» 724 107	
Lønstillæg af statskassen.....	» 481 411		» 178 172	
		» 942 212		» 1 572 842
Tilsammen af offentlige midler	kr. 942 212		kr. 1 572 842	
Altsaa udredet af herrederne.....		kr. 2 339 354		kr. 3 410 462

Af de samlede udgifter udrededes saaledes i 1890 herrederne ca. 72 pct. og staten 28 pct., i 1895 henholdsvis ca. 68 pct. og 32 pct.

Hvert barns undervisning i folkeskolen kostede i det hele aarlig i 1895 kr. 19.62 mod i 1890 kr. 14.22. Deraf udrededes herrederne kr. 13.43, staten kr. 6.19 mod henholdsvis kr. 10.14 og kr. 4.08 i 1890.

4. Amtsskoler og folkehøiskoler.

Af *amtsskoler* og lignende private skoler (folkehøiskoler) fandtes i 1890 48 skoler, hvoraf 10 private. Af skolerne var 29 gutteskoler med pigekursus, 4 gutteskoler uden pigekursus, 8 fællesskoler for gutter og piger og 7 alene pigeskoler; af disse sidste var 4 praktiske jenteskoler.

I 1895—96 har følgende med offentligt bidrag understøttede antal skoler været i virksomhed:

i Kristiania	stift	8	skoler,	hvoraf	ingen	privat
- Hamar	—	8	—	—	2	—
- Kristiansand	—	13	—	—	3	—
- Bergen	—	7	—	—	3	—
- Trondhjem	—	7	—	—	2	—
- Tromsø	—	4	—	—	«	—
	tils.	47	skoler,	hvoraf	10	private.

Af skolerne var 29 gutteskoler med pigekursus, 2 gutteskoler uden pigekursus, 12 fællesskoler for gutter og piger og 4 alene pigeskoler; af fællesskolerne havde 2 ogsaa særskilte pigekurser, og af pigeskolerne var 3 praktiske jenteskoler. Det gjennemsnitlige elevantal var i guttekurserne 32 og i pigekurserne 27.

De samlede udgifter til heromhandlede skoler udgjorde i 1895—96 ca. kr. 182 000.00, hvoraf ca. kr. 157 000.00 udrededes som amts- og statsbidrag.

5. Aftenskoler og fortsættelsesskoler.

Om *aftenskolerne* meddeles følgende oplysninger for femaaret 1891—95:

	Antal skoler.	Antal elever [1])		Antal undervisningstimer.	Udgifter.
		gutter.	piger.		
1891—92	157	1 599	827	8 920	7 927
1892—93	24	208	67	992	929 [2])
1893—94	10	112	74	608	440
1894—95	203	2 357	1 053	11 183	7 684
1895—96	477	4 821	2 481	26 882	22 478

Den betydelige nedgang i aftenskolernes og elevernes antal m. v. i skoleaarene 1892—93 og 1893— 94 hidrører fra, at der i disse aar intet statsbidrag var bevilget til aftenskoler; skolerne holdtes igang for restbeholdninger af tidligere bevilgninger. For terminen 1894—95 gjenoptoges statsbevilgning til aftenskoler, idet der bevilgedes kr. 5000; for terminen 1895—96 var statsbidraget kr. 10 000.00.

Det gjennemsnitlige antal elever og undervisningstimer samt udgift for hver aftenskole udgjorde:

	Elever.	Undervisningstimer.	Udgift pr. skole.	Udgift pr. elev.
1891—92....	15.4	57	ca. kr. 50	kr. 3.24
1892—93....	11.4	41	» » 38	» 3.33
1893—94....	18.6	60	» » 44	» 2.30
1894—95....	16.0	55	» » 37	» 2.31
1895—96....	15.3	56	» » 47	» 3.07

[1]) ved kursets begyndelse.
[2]) desuden afholdtes i Kristiania stift 18 skoler med omtr. 300 elever med udgifter kr. 656.

For de enkelte stifter stillede timetallet sig i 1895—96 for hver aftenskole sammenlignet med 1890—91 saaledes:

	i 1890—91	i 1895—96
Kristiania stift	60	60
Hamar —	68	57
Kristiansand —	45	49
Bergen —	64	63
Trondhjem —	56	56
Tromsø —	34	42

Ligesom før har den overveiende del af undervisningstiden været anvendt til modersmaal og regning; i 1895—96 saaledes henholdsvis 11 535 og 11 120 af tilsammen 26 882 timer, medens det fag, som kan opvise det største timetal næstefter disse (historie), alene har havt 1010 timer.

Af udgifterne til aftenskolerne udrededes i 1895—96 kr. 16 011 som offentligt bidrag og kr. 5 582 som kommunernes eller kredsenes bidrag.

*

Loven af 26de juni 1889 bestemmer, at der i forbindelse med et herreds folkeskoler ved herredsstyrelsens beslutning kan oprettes en eller flere *fortsættelsesskoler*, beregnede paa unge mennesker fra 14—18 aar og særlig med det formaal at befæste og udvide den i folkeskolen meddelte undervisning. En fortsættelsesskoles undervisningstid kan udstrækkes fra 1 til 6 maaneder. Til fortsættelsesskolerne kan herrederne kræve bidrag af amtsskolekasserne.

Om *fortsættelsesskolerne* foreligger statistiske oplysninger for første gang for 1892. For aarene 1892—95 hidsættes følgende oplysninger om denne art skoler:

	Antal lærere.	Antal elever [1])		Antal ugentlige undervisningstimer.	Udgifter.	Deraf dækkedes	
		gutter.	piger.			ved offentligt bidrag.	ved herreds-bidrag.
1892—93 . . .	64	595	205	1 944	10 255	6 353	3 725
1893—94 . . .	181	1 905	721	5 751	30 298	19 986	10 099
1894—95 . . .	192	2 118	824	5 878	45 844	28 410	15 959
1895—96 . . .	205	2 089	754	6 015	45 656	29 172	15 446

Skolernes antal var i 1892—93 og 1895—96 henholdsvis 49 og 167; for de to mellemliggende aar mangler oplysninger om antallet af skoler.

Det gjennemsnitlige antal elever og *ugentlige* undervisningstimer samt udgifter for hver skole udgjorde i 1892—93 og 1895—96:

	Elever.	Ugentlige undervisningstimer.	Udgift pr. skole.	Udgift pr. elev.
1892—93	16.3	39	ca. kr. 209	kr. 12.20
1895—96	17	36	» » 273	» 16.06

[1]) ved kursets begyndelse.

Skolerne har været af forskjellig varighed; i 1892—93 varede saaledes skolerne fra 5 til 18 uger.

Ogsaa ved fortsættelsesskolerne sees de fleste timer at være anvendte til undervisning i modersmaal og regning; af 6015 ugentlige timer i 1895—96 benyttedes saaledes 1819 til norsk og 1332 til regning; derefter kommer historie med 665 og naturkundskab med 569 ugentlige timer.

6. Høiere almueskoler.

Af høiere almueskoler, hvori foruden en videregaaende undervisning i kredsskolens fag tillige undervistes i andre udenfor kredsskolens fagkreds liggende gjenstande, deriblandt enkelte steder i et fremmed sprog, fandtes i 1890 19 med 404 elever; af skolernes udgifter, kr. 17 715, dækkedes kr. 4 208 ved bidrag af amtsskolekasserne og kr. 1 380 ved statsbidrag. I 1891 var der 18 skoler med 337 elever; af udgifterne, kr. 16 546 udrededes kr. 4 980 af amtsskolekasserne og kr. 550 af offentlige midler. Da det var forudsætningen, at de høiere almueskoler paa landet skulde afløses af de ved den nye folkeskolelov etablerede fortsættelsesskoler, er der fra og med budgetterminen 1891—92 intet statsbidrag bevilget til høiere almueskoler; derimod var det forudsat, at amtsformandskaberne endnu nogen tid havde adgang til at bidrage til de hidtil bestaaende høiere almueskoler i forbindelse med bevilgning til fortsættelsesskoler. Som følge heraf er der i aarene 1892 og 1893 nedgang i disse skolers antal. I 1892 var der 11 skoler, hvoraf 1 i Kristiania stift og 10 i Hamar stift, med 198 elever; skolernes udgifter var kr. 10 019, hvoraf kr. 3 620 udrededes af amtsskolekasserne, kr. 3 385 af herredskasserne, medens kr. 2 940 dækkedes af skolepenge. I 1893 var der 8 skoler, hvoraf 1 i Kristiania stift og resten i Hamar stift, med 122 elever; udgifterne var kr. 6 943, hvoraf kr. 2 520 dækkedes af amtsskolekasserne, kr. 2 689 af herrederne og kr. 1 129 af skolepenge. I sommeren 1894 nedlagdes de sidste høiere almueskoler i Hamar stift. Kun 1 skole har senere været igang (i Lier); den er for 1895 medtaget under tabel 8.

B. Kjøbstæder og ladesteder.

Antallet af *skolepligtige børn* efter den ældre folkeskolelov (ɔ: børn fra det fyldte 7de aar indtil konfirmationen) udgjorde:

I 1890: 75 914,
« 1891: 78 345.

Fra 1 januar 1892 sattes i kraft bestemmelsen i byskolelovens § 9 om, at børn er *berettigede* til undervisning i folkeskolen i alderen mellem $6^1/_2$ og 15 aar. (Ved lov af 21 juli 1894 er denne bestemmelse bleven forandret derhen, at ethvert barn er berettiget til at erholde undervisning i folkeskolen fra den optagelsestermin, som følger nærmest efter det fyldte

$6^1/_2$ aar, og til det har naaet skolens maal, dog ikke længere end til den afgangstermin, der falder nærmest efter dets fyldte 15de aar).

Antallet af *undervisningsberettigede børn* var:

		deraf under 7 aar:
i 1892:	79 137	(ikke oplyst)
- 1893:	81 516	(ligesaa)
- 1894:	83 836	14 496
- 1895:	87 160	4 696

Af de skolepligtige børn undervistes:

	I folkeskolen.	I private skoler, hvis undervisning ikke gik ud over folkeskolens maal.	I høiere skoler.	I hjemmet.	Børn, som ingen undervisning fik.
i 1885	49 104	2 826	15 293	620	486
i 1890	56 772	2 656	15 162	676	530

Af de undervisningsberettigede børn i 1895 undervistes 77 217 i folkeskolen; deraf var 3956 under 7 aar. 16 038 børn over 7 aar fik undervisning udenfor folkeskolen, medens 770 børn over 7 aar ingen undervisning fik. 3097 børn deltog i den frivillige undervisning, og 832 børn fik fuldstændig særskilt undervisning i særegne klasser. Hvormange af de *undervisningsberettigede* børn var elever af høiere skoler i 1895, kan ikke oplyses; derimod sees det af tabel 8 og 9, at 4276 var elever af kommunale og private gutte- og pigeskoler uden eksamensret, medens 15 064 var elever af høiere skoler med eksamensret. En stor del af disse elever har dog været udenfor den undervisningsberettigede alder, uden at imidlertid antallet nærmere kan angives.

Det fremgaar heraf, at søgningen til folkeskolen i det sidst forløbne femaar er steget meget betydelig (med ikke mindre end 20 445), medens antallet af dem, der søgte til høiere skoler med eller uden eksamensret, ikke i samme grad er vokset. Dette hænger formentlig tildels sammen med, at folkeskolens undervisning stadig er forbedret, og med den paa mange steder indførte kombination mellem folkeskolen og middelskolen; men den væsentligste grund ligger i, at tilvæksten i barnetallet har været forholdsvis størst i de samfundslag, som i regelen benytter folkeskolen, samt i, at optagelsesalderen efter den nye folkeskolelov er sænket noget.

Samtlige børn, som søgte folkeskolen, var delt i 2095 klasser mod 1 660 i 1890; heraf var i 1895 829 gutteklasser, 798 pigeklasser og 468 klasser for begge kjøn. I de større byer er i almindelighed børnene delt efter kjøn, medens dette sjeldnere finder sted i de mindre byer. Det gjennemsnitlige elevantal i hver klasse var 36.8 i 1895 mod 34.2 i 1890. 76 klasser havde i 1895 over 40 børn, hvilket elevantal den nye skolelov alene tillader midlertidig eller af tvingende økonomiske hensyn.

Det gjennemsnitlige antal elever i folkeskolerne var i 1895 66 014, som skulde have søgt skolen i tilsammen 15 158 954 dage. Det gjennemsnitlige antal skoledage for hvert barn bliver saaledes 229.6 mod 250.8 i 1890. Antallet af *forsømte skoledage* udgjorde for samtlige børn 1 131 757 eller 7.4 pct. mod 8.4 pct i 1890. Paa grund af sygdom forsømtes 719,922 dage eller 4.7 pct., af anden gyldig grund 246 108 dage eller 1.6 pct., uden gyldig grund 165 727 dage eller 1.1 pct. mod henholdsvis 5.1 pct., 1.9 pct. og 1.4 pct. i 1890. I de enkelte *stifter* udgjorde forsømmelserne procentvis:

	1895	1890
I Kristiania stift	6.9	8.1
- Hamar «	6.9	9.7
- Kristiansand «	8.1	8.8
- Bergen «	6.7	5.8
- Trondhjem «	8.2	10.9
- Tromsø «	11.2	14.5

I de større *byer* var forsømmelsesprocenten følgende:

Kristiania	6.7	(i 1890: 8.2)	Kristiansand	8.7	(8.9)
Fredrikshald	5.5	(— 4.7)	Stavanger	6.3	(6.5)
Fredrikstad	8.9	(— 7.0)	Bergen	6.6	(5.7)
Drammen	7.2	(— 5.8)	Kristiansund	8.9	(11.5)
Larvik	9.2	(— 12.4)	Trondhjem	8.2	(10.9)

I fuldstændige lærerposter (i regelen med 30—36 timer for lærere og 27—36 for lærerinder) var i 1895 ansat 601 lærere og 1079 lærerinder med henholdsvis 463 og 758 i 1890. Antallet af lærere er saaledes i femaaret forøget med 138 og af lærerinder med 321. Anvendelsen af lærerinder har, som det sees, været i betydelig stigning. Medens i 1875 af det samlede lærerpersonale 56 af hundrede var lærere og 44 lærerinder, var i 1880 forholdet 47 lærere mod 53 lærerinder, i 1885 41 mod 59, i 1890 38 mod 62 og endelig i 1895 36 mod 64. For lærere i fuldstændig post var i 1895 høieste løn kr. 4200 og laveste løn kr. 800 mod i 1890 henholdsvis kr. 3 700 og kr. 480; for lærerinder i fuldstændig post var i 1895 høieste løn kr. 1 550 og laveste løn kr. 600 mod i 1890 henholdsvis kr. 1 150 og kr. 200.

Som lønstillæg til byernes lærerpersonale udrededes af staten i 1890 kr. 140 347; i 1895 udgjorde det tilsvarende bidrag kun kr. 491.

De samlede *udgifter* til byernes folkeskolevæsen udgjorde kr. 3 121 464, heri ikke medregnet udgifter til nybygning og indkjøb af skolelokaler eller renter og afdrag af gjæld. I 1890 udgjorde de samme udgifter kr. 1 924 435, og udgifterne er saaledes steget med kr. 1 197 029. Af udgifterne dækkedes kr. 2 570 537 ved tilskud af kommunerne, medens kr. 550 927 udrededes af statsmidler; af dette sidste beløb var kr. 530 085 statsbidrag i henhold til byskolelovens § 15 (svarende til en tredjedel af

den udredede lærerløn). Da det gjennemsnitlige antal børn var 66 014, kostede altsaa hvert barns undervisning kr. 47.28 mod i 1890, da det gjennemsnitlige antal elever var 47 326, kr. 40.66.

II. De høiere skoler.

1. Offentlige høiere almenskoler, kommunale middelskoler samt private høiere gutte- og pigeskoler.

De offentlige høiere almenskolers antal, som i 1890 var 17, er i 1895 gaaet ned til 14, idet skolerne i Kongsberg, Larvik og Molde er gaaet over til at være kommunale. Af de 14 skoler havde 4 (katedralskolerne) baade latin- og realgymnasium, 9 blot latingymnasium, 1 alene realgymnasium. Ved 7 skoler fandtes forberedelsesklasser.

De kommunale middelskoler, hvis antal i 1890 var 36 er i 1895 steget til 41. Heraf havde 1 (Fredrikstad) latingymnasium. 3 skoler underholdtes af kommunerne alene, alle de øvrige havde statsbidrag; de 3 tidligere offentlige skoler i Kongsberg, Larvik og Molde havde imidlertid intet direkte statstilskud, idet de modtog støtte fra staten i form af arbeide, ydet: ved Kongsberg skole af 2 adjunkter, ved Larvik skole af 1 overlærer og 1 adjunkt og ved Molde skole af 1 overlærer.

De private middelskoler med gymnasium var i 1895 ligesom i 1890 5; hertil kommer det ved Hamar offentlige skole oprettede, af kommunen understøttede, latingymnasium, som bestyres af den offentlige skoles rektor, og hvis lærere er den offentlige skoles lærere. Samtlige heromhandlede 5 skoler var udstyret med latin- og realgymnasium. I det hele var i 1895 antallet af private høiere skoler 14 mod 12 i 1890 (iberegnet Hamar latingymnasium).

Af *høiere pigeskoler* var der i 1890 18; i 1895 er antallet gaaet ned til 15; ingen af skolerne havde gymnasium eller latinlinje i middelskolen.

Samtlige de heromhandlede kommunale og private middelskoler havde ret til at afholde middelskolens afgangseksamen med samme virkning som offentlige skoler.

Idet man henviser til de i tabel 9 meddelte statistiske opgaver for hver enkelt skole, hidsættes her et sammendrag af nogle af de vigtigste i samme indeholdte oplysninger:

	Antal klasser.	Antal elever i skoleaaret 1895—96 i					Antal elever, som har underkastet sig		Antal elever, som har underkastet sig middelskoleexamen			Antal lærere.	Antal lærerinder.	Samtlige udgifter i skoleaaret.
		latin-gymnasiet.	real-gymnasiet.	middel-skolen.	forberedelses-skolen.	tilsammen.	klassisk artium.	real-artium.	latin-linjen.	en-gelsk-linjen.	deraf piger.			
														Kr.
14 offentlige høiere almenskoler	168	248	198	2 210	440	3 096	96	55	80	275	70	223	16	737 086
41 kommunale middelskoler	334	16	-	4 356	998	5 370	7	-	37	499	165	237	123	725 635
14 private gymnasier og middelskoler	172	120	273	2 007	867	3 267	47	87	57	303	89	176	66	2 335*)
15 høiere pigeskoler	155	-	-	2 552	779	3 331	-	-	-	219	219	83	189	17 108*)
Tilsammen	829	384	471	11 125	3 084	15 064	150	142	174	1 296	543	719	394	1 482 164*

*) Privatskolernes udgifter er ikke medtagne, da opgaverne er ufuldstændige.

I 1891 udgjorde det samlede elevantal i de høiere skoler 14 182; der har altsaa fundet sted en tilvækst af 882. Af forøgelsen falder 19 paa de offentlige skoler, 432 paa de kommunale middelskoler og 617 paa de private høiere skoler, medens elevantallet ved de høiere pigeskoler er aftaget med 186. For samtlige høiere skoler underét er i femaaret elevantallet i realgymnasiet og i middelskolen steget med henholdsvis 224 og 757, medens antallet af elever i latingymnasiet og i forberedelsesskolen er sunket med henholdsvis 45 og 54.

Af middelskolens elever tilhørte 517 latinlinjen og 5061 engelsklinjen mod i 1891 henholdsvis 655 og 5 158.

Elevantallet fordelte sig saaledes:

i de offentlige skoler:	latinlinjen	281	(i 1891:	340),	engelsklinjen	829	(i 1891:	782),
» » kommunale —	—	87	(» —	102),	—	2 131	(» —	1 746),
» » private høiere skoler —		149	(» —	213),	—	737	(» —	746),
» » høiere pigeskoler	—	—	(» —	—),	—	1 364	(» —	1884).

Det gjennemsnitlige elevantal i hver klasse var i de offentlige skoler 18 (17 i 1891), i de kommunale middelskoler 16 (16), i de private høiere skoler 19 (18) og i de høiere pigeskoler 21 (19).

Inden skolernes forskjellige afdelinger var elevantallet gjennemsnitlig i hver klasse:

	i de offentlige skoler.		i de kommunale skoler.		i de private høiere skoler.		i de høiere pigeskoler.	
	i 1890—91	i 1895—96	i 1890—91	i 1895—96	i 1890—91	i 1895—96	i 1890—91	i 1895—96
i latingymnasiet	7	6	4	5	10	8	-	-
- realgymnasiet	8	13	-	-	14	16	-	-
- middelskolen	21	23	16	16	19	21	19	22
- forberedelsesskolen . . .	21	22	19	18	18	19	19	20

Examen artium afholdtes i 1896 ved de 14 offentlige gymnasier, 1 kommunal og 5 private skoler, som havde faaet examensret (deri medregnet Hamar latingymnasium).

Foruden de ovenfor omhandlede 292 elever, som i 1896 underkastede sig examen artium ved skolerne, aflagde 23 examen for undervisningsinspektionen i Kristiania. Examen artium er saaledes i nævnte aar absolveret af tilsammen 315, hvoraf 160 med klassisk og 155 med realartium. 203 af kandidaterne var elever af de skoler, ved hvilke de absolverede examen, medens 112 var privatister.

Middelskoleexamen afholdtes i 1896 ved samtlige offentlige og kommunale skoler og private høiere skoler samt ved 14 af de høiere pigeskoler. Det samlede antal, som underkastede sig examen, var 1470, hvoraf 174 paa latin- og 1296 paa engelsklinjen; 543 var piger. I 1891 underkastede

sig denne examen 204 paa latin- og 1045 paa engelsklinjen; deraf var 365 piger.

Udgifterne ved de offentlige høiere almenskoler og de kommunale middelskoler udgjorde i skoleaaret 1895—96 henholdsvis kr. 737 086 og kr. 725 635 eller tilsammen kr. 1 462 721. For de private høiere skoler og for pigeskolerne kan opgave over udgifterne ikke meddeles, da de schematiske indberetninger for dette punkts vedkommende er ufuldstændige. Ved de offentlige skoler kostede hvert barns undervisning kr. 238 aarlig og ved de kommunale middelskoler kr. 135 mod i 1891 henholdsvis kr. 251 og kr. 124.

2. Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden examensret.

I 1890 fandtes der af saadanne skoler 80 med tilsammen 4070 elever, hvoraf 943 gutter og 3127 piger. I 1895 var antallet af skoler 88 med 361 klasser, 109 lærere og 252 lærerinder. Elevantallet var 4 276, hvoraf 1 255 gutter og 3 021 piger. Af skolerne var 3 udelukkende gutteskoler, 28 udelukkende pigeskoler og 57 kombinerede gutte- og pigeskoler. 9 skoler var kommunale og 79 private.

III. Om uddannelse af lærere.

I 1890 var der 6 *seminarer*, samtlige offentlige. Der er i femaaret oprettet flere *privatseminarer*, som i henhold til seminarloven af 14 juni 1890 er tilstaaet examensret. I skoleaaret 1895— 96 var foruden de 6 offentlige seminarer 5 saadanne privatseminarer i virksomhed.

Antallet af elever ved seminarerne har i det forløbne femaar været:

1891—92	264, hvoraf	underkastede sig høiere lærerprøve	164
1892—93	262	—"— —"—	68
1893—94	417	—"— —"—	150
1894—95	478	—"— —"—	209
1895—86	598	—"— —"—	216
		tilsammen	807

Af eleverne havde i skoleaaret 1895—96 24 fri bolig i Asker seminars bygninger; 12 elever ved Tromsø seminar havde frit ophold paa Finnefondets bekostning; 149 elever havde stipendium, hvoraf 78 ved de offentlige og 71 ved de private seminarer. Af eleverne var 536 faste og 62 hospiterende. 270 var kvinder.

Foruden de ovennævnte 807, som i femaaret 1892—96 underkastede sig den *høiere* lærerprøve, har i samme tidsrum 684 fuldendt den *lavere* lærerprøve, der danner betingelsen for ansættelse i smaaskolen paa landet.

Tilgangen af lærere har i femaaret saaledes udgjort tilsammen 1 491 eller gjennemsnitlig ca. 300 aarlig.

Samtidig er som ovenfor oplyst afgaaet fra skolens tjeneste 552 lærere og 153 lærerinder, hvorved ..... 705 lærerposter er blevet ledige. Ligeledes er antallet af lærerposter forøget

a) i landdistriktet med 323 lærer- og 608 lærerindeposter eller tilsammen 931

b) i byerne med 138 lærer- og 321 lærerindeposter eller tilsammen 459

Tilsammen skulde altsaa ..... 2095 lærerposter i femaaret have været ledige til besættelse. Medens tilgangen af lærerkræfter i det foregaaende femaar (1886—91) havde været større end behovet, viser det sig saaledes af det ovenanførte, at tilgangen nu ikke længere er stor nok til besættelse af alle de ledige poster. Som følge heraf har det været nødvendigt at besætte en stor del lærerposter med personer uden nogensomhelst lærerprøve (kfr. ovenfor under I, A, afsnit **2**).

Ved de offentlige seminarer virkede 28 lærere, hvoraf 6 kvinder, og ved privatseminarerne 35 lærere, hvoraf 8 kvinder. De offentlige seminarers samlede udgifter udgjorde i 1895—96 kr. 145 826, hvoraf kr. 144 584 udrededes af offentlige midler. Da elevantallet ved de offentlige seminarer var 345, kostede altsaa hver elevs undervisning i det nævnte skoleaar kr. 422 mod kr. 318 i 1890—91.

Til *stipendier* for trængende elever ved privatseminarerne var af staten bevilget for terminen 1895—96 kr. 4 500.

Om udgifterne ved privatseminarerne er i de schematiske beretninger intet oplyst.

Til *private forberedelseskurser* for lavere lærerprøver og for optagelse i seminarer var for budgetterminen 1895—96 bevilget kr. 9 600, der fordeltes paa 16 kurser à kr. 600, hvoraf 3 i Kristiania stift, 2 i Hamar stift, 4 i Kristiansand stift, 4 i Bergen stift og 3 i Trondhjem stift. Det ene af disse kurser kom dog ikke igang.

Til de *prøver for lærere og lærerinder ved folkeskolen* (høiere og lavere lærerprøver), som under ledelse af examenskommissionen for seminarerne afholdtes ved de offentlige og private seminarer i henhold til den nye seminarlov, medgik i budgetterminen 1895—96 kr. 23 777 (heri medregnet ogsaa udgifter vedkommende examenskommissionen).

Til *uddannelse af sløidlærere* har der siden 1883 været afholdt offentlige kurser; saadanne afholdtes ogsaa sommeren 1895, nemlig et 6-ugers kursus i Fredrikshald med 2 lærere og 39 deltagere, et i Hamar med 3 lærere og 57 deltagere, et i Kristiansand med 2 lærere og 35 deltagere, et i Stavanger med 2 lærere og 40 deltagere, et i Trondhjem med 2 lærere og 39 deltagere og et i Tromsø med 1 lærer og 19 deltagere. Der deltog altsaa i det hele 229. Udgifterne til kurserne udgjorde for

terminen 1895—96 (efter fradrag af et extraordinært bevilget beløb) kr. 22 780; udgiften for hver deltager var saaledes ca. kr. 99.

Til *uddannelse af lærerinder i kvindeligt haandarbeide* har i de senere aar været afholdt kurser ved frøken Marie Rosing i Kristiania, ved den kvindelige industriskole sammesteds og ved fru Elen Ofstad, Trondhjem. For budgetaaret 1895—96 var bevilget henholdsvis kr. 1600, kr. 600 og kr. 1000 til fripladse ved disse kurser, hvorhos som stipendier for udenbys deltagere var bevilget tilsammen kr. 2 400 eller kr. 800 for hver af de 3 kursusholdere. Fripladsenes antal var henholdsvis 32, 24 og 24. Kursernes varighed var 10 uger à 3 maaneder.

Til *uddannelse af lærerinder i huslig økonomi* afholdtes vaaren 1894 et kursus i Kristiania under ledelse af frøken Helga Helgesen. Kurset, som varede 3 maaneder, og hvortil var bevilget kr. 3 700, havde 20 elever.

Til *uddannelseskurser for lærere og lærerinder ved folkeskolen* var for terminen 1895—96 bevilget kr. 15 300. Kurserne, hvis øiemed oprindelig var at bibringe lærerne kjendskab til landsmaalet, er efterhaanden bleven udvidede til at omfatte flere af de fag, hvori der undervises i folkeskolen, og navnlig modersmaalet (landsmaal), historie og naturfag. Bevilgningen var fordelt paa 6 kurser, 1 i hvert stift. I kurserne deltog tilsammen 291 lærere og lærerinder, hvoraf 206 havde mindre stipendier. Kurserne holdes i sommerferierne og varer sedvanlig 5 à 6 uger.

Sommeren 1894 blev der for første gang afholdt 12 dages *sommerkurser ved universitetet og ved Bergens museum*, hvilke navnlig var beregnede paa at give folkeskolens lærere og lærerinder veiledning, særlig i naturvidenskabelige discipliner. Kurserne havde ikke bidrag af statsmidler; derimod var der stillet et beløb af kr. 4000 til disposition som bidrag til deltagerne i kurserne. For budgetterminen 1895—96 var til lignende sommerkurser ved universitetet og ved Bergens museum i 1895 bevilget kr. 9 200, hvoraf kr. 1 600 til bestridelse af udgifterne ved hvert kursus, og kr. 6000 til stipendier for deltagerne. I universitetskurset deltog 385 og i kurset i Bergen ca. 150.

For at uddannes som *lærere i gymnastik* har aarlig 9 civile elever detaget i Centralskolens kursus for uddannelse af gymnastiklærere.

I forbindelse hermed kan anføres, at der høsten 1895 i Kristiania afholdtes et 4 maaneders kursus til uddannelse af *lærerinder i gymnastik og tegning*. Ved gymnastikkurset bestod 50 og ved tegnekurset 46 afgangsprøven. Til kurset var for budgetterminen 1895—96 bevilget kr. 7 600. Lignende kurser afholdtes i 1893 (for gymnastiklærerinder) og i 1894 (for gymnastiklærere).

IV. Skoler for abnorme børn.

Ifølge abnormskoleloven af 8 juni 1881 bæres udgifterne ved abnorme børns undervisning af staten, medens forpleiningsudgifterne for uformuende børn under deres ophold ved skolerne udredes af amtskassen og vedkommende herredskasse i landdistrikterne og af vedkommende bykasse for børn fra byerne.

Efter den i 1893 vedtagne organisationsplan for *døvstumskolerne* er landet delt i 2 optagelsesdistrikter, det søndenfjeldske og det nordenfjeldske, hvert med 2 skoler (optagelsesskolen, som tillige er afdelingsskole for de bedst begavede børn, A-børnene, og afdelingsskolen for de svagere begavede børn, B-børnene); de to optagelsesdistrikters skoler er beliggende henholdsvis i Kristiania og Trondhjem. For de svagest begavede børn (C-D-børnene) er der en fællesanstalt paa Hamar, hvortil børn fra det hele land henvises. Der er saaledes ialt 5 døvstumskoler mod 7 i 1890, idet skolerne i Kristiansand og Bergen er nedlagte henholdsvis 1893 og 1895).

I skoleaaret 1895—96 havde døvstuminstituterne tilsammen 303 elever, 174 gutter og 129 piger, fordelt paa 36 klasser mod henholdsvis 443 og 51 i skoleaaret 1890—91. Angaaende elevernes fordeling paa de forskjellige skoler henvises til de paa tabel 7 meddelte statistiske oplysninger.

De samlede udgifter ved døvstumme børns undervisning udgjorde i budgetterminen 1895—96 kr. 109 530, hvoraf kr. 108 939 udrededes af staten; i 1890—91 udgjorde de tilsvarende udgifter kr. 118 768. Den gjennemsnitlige udgift for staten ved hvert døvstumt barns undervisning var saaledes i 1895—96 ca. kr. 359 mod i 1890—91 ca. kr. 268.

Af amtskasserne udrededes i 1895 til døvstumme børns ophold paa instituterne kr. 64 552 mod i 1890 kr. 93 132. Hvormeget der af herreds- og bykasserne udbetaltes i samme øiemed, kan ikke opgives.

Blindeinstituternes antal var i skoleaaret 1895—96 fremdeles 2, nemlig 1 i Kristiania og 1 i Klæbu, hvortil det nordenfjeldske institut i 1893 overflyttedes fra Trondhjem Instituterne havde tilsammen 125 elever, 67 gutter og 58 piger, hvoraf 67 i Kristiania og 58 i Klæbu, fordelt paa 6 klasser i hvert institut. I skoleaaret 1890—91 havde instituterne i Kristiania og Trondhjem henholdsvis 71 og 60 elever.

Statens udgifter ved de blinde børns undervisning udgjorde i 1895—96 kr. 30 640 eller gjennemsnitlig for hvert barn kr. 245 mod i 1890—91 henholdsvis kr 25 964 og kr. 198.

Amtskassernes udgifter i 1895 ved blinde børns ophold paa institut var kr. 23 863 mod i 1890 kr. 12 476.

Den af A. Lønvig bestyrede *arbeidsskole i Kristiania for konfirmerede blinde* var i 1895—96 besøgt af 16 elever, som oplærtes blandt andet til snedkere og kurvmagere. Skolen havde et statsbidrag af kr. 4 600; hver elev kostede saaledes gjennemsnitlig ca. kr. 287.

For *aandssvage børn* blev abnormskoleloven sat i kraft fra 1 juli 1892. Aandssvageskolernes antal var i 1895—96 det samme som før, nemlig 3. Disse havde tilsammen 430 elever, 225 gutter og 205 piger, fordelt paa 40 klasser. I skoleaaret 1890—91 havde aandssvageskolerne 312 elever.

Før 1 juli 1892 havde de 3 aandssvageskoler statsbidrag paa betingelse af, at bidraget anvendtes efter kirkedepartementets bestemmelse til nedsættelse af betalingen for elevers ophold og undervisning. I 1890—91 udgjorde statsbidraget til disse skoler kr. 66 060 eller gjennemsnitlig omtrent kr. 212 for hver elev. Efter abnormskolelovens ikrafttræden for de aandssvage børn bestrider staten helt alle udgifter ved de aandssvages undervisning. I 1895—96 udgjorde det offentliges udgifter ved denne undervisning kr. 118 582 eller gjennemsnitlig ca. kr. 276 for hver elev.

Amtskassernes udgifter i 1895 ved aandssvage børns ophold paa instituterne var kr. 134 027, medens i 1890 de tilsvarende udgifter var kr. 87 170.

I forbindelse med det ovenfor anførte kan merkes, at der siden 1893 har været bevilget statsbidrag til frøknerne Fleischers *arbeidsskole* i Kristiania *for vanføre*. Skolen havde i 1895 28 elever. For budgetterminen 1895—96 var som statsbidrag bevilget kr. 2000 til fripladse for udenbys trængende elever ved skolen.

V. Fagskoler.

Den kongelige *kunst- og haandverksskole* i Kristiania havde i skoleaaret 1895—96 8 overlærere ved dag- og aftenskolen, 4 overlærere og 5 lærere ved aftenskolen, hvorhos 3 herrer har assisteret i dag- og 2 i aftenskolen. Dagskolen (8 maaneders kursus) søgtes af 267 elever, der var fordelt paa 8 klasser. Aftenskolen (ligeledes 8 maaneders kursus) havde 750 elever, fordelte paa 17 klasser, hvoraf 8 parallele. Af dagskolens elever var 90 og af aftenskolens 62 kvinder. Undervisningsfagene var: frihaands-, konstruktions- og ornamenttegning, modellering, bygningstegning, fagtegning for haandverkere og dekorativt maleri. Derhos holdtes foredrag over perspektiv, statik, aritmetik og geometri. Skolens udgifter i budgetaaret 1895—96 var kr. 74 636, hvoraf kr. 49 400 udrededes af staten, kr. 20 000 af Kristiania kommune; kr. 7 030 indkom som skolepenge.

Antallet af *offentlige tegneskoler* udgjorde i 1895—96 10. Angaaende disse skoler hidsættes følgende oplysninger for nævnte skoleaar:

Skoler.	Antal elever.	Udgifter.	Statsbidrag til bestridelse af udgifterne.
		Kr.	Kr.
Den tekniske søndags- og aftenskole i Bergen	359	7 004	*)
Aalesunds tegneskole	40	963	336
Kristiansunds do.	**)	1 291	400
Molde do.	**)	760	320
Tromsø do.	**)	1 264	593
Hamar do.	**)	1 341	600
Kragerø do.	92	1 302	492
Arendal do.	68	2 587	1 175
Grimstad do.	30	547	494
Egersund do.	**)	852	350
		17 911	4 760

I de fleste tegneskoler undervises der kun i elementær frihaands- og konstruktionstegning; enkelte har dog ogsaa optaget modellering og fagtegning samt norsk, geometri og regning med bogførsel blandt sine undervisningsgjenstande.

Af *tekniske aftenskoler* var 11 i virksomhed i skoleaaret 1895—96. Disse skolers formaal er at meddele de for haandverk og lignende industri nødvendigste kundskaber og færdigheder. Kurset er i regelen treaarigt, og de to første aar fælles for alle elever; i det sidste aar meddeles undervisningen i almindelighed særskilt for 1) arbeidere i det almindelige haandverk, 2) arbeidere i den mekaniske (eller kemiske) industri og 3) bygningshaandverkere. Undervisningsgjenstandene er i almindelighed frihaandstegning og konstruktionstegning med geometri, fagtegning og modellering, fysik, mekanik, maskinlære, kemi, modersmaalet, regning med bogførsel og skrivning. Undervisningstiden er 10 à 12 timer ugentlig i 7—8 maaneder.

*) Denne skole er tilknyttet den tekniske skole i Bergen og nyder statsbidrag sammen med denne.

**) Oplysning mangler.

Om følgende skoler, der var i virksomhed i budgetaaret 1895—96, hidsættes efterstaaende oplysninger:

Skoler.	Elevantal.	Udgifter.	Bidrag af statskassen.
		Kr.	Kr.
Vaterlands tekniske aftenskole i Kristiania	334	20 730	16 730
Sagenes do. do. i do	96	7 440	
Stavanger tekniske aftenskole.....	198	9 658	5 400
Kristiansand do.	182	10 921	5 850
Skien do.	230	10 477	4 700
Trondhjem do.	159	8 782	4 860
Porsgrund do.	101	5 231	2 500
Fredrikshald do.	105	4 711	2 900
Drammen do.	182	7 744	4 203
Larvik do.	99	4 913	2 930
Fredrikstad do.	111	4 436	2 700
	1 797	95 043	52 773

Med de tekniske aftenskoler i Kristiansand og Skien var forbundne 2 handelsklasser, der i 1895—96 søgtes af tilsammen henholdsvis 48 og 30 elever, og hvis udgifter udgjorde henholdsvis omtrent kr. 1 350 og kr. 1 150.

Angaaende de *tekniske elementærskoler*, hvis antal uforandret er 3, hidsættes følgende tabellariske oplysninger for 1895—96:

Skoler.	Antal elever			Ud-examine-rede.	Skolens udgifter.	Stats-bidrag.
	faste.	hospi-terende.	til-sammen.			
					Kr.	Kr.
Trondhjems tekniske læreanstalt.....	143	16	159	30	79 725	41 350
Kristiania tekn. skole.	183	2	185	37	84 896	37 960
Bergen do. do.	76	5	81	10	40 214	23 405
	402	23	425	77	204 835	102 715

I skoleaaret 1890—91 var det samlede elevantal ved disse skoler 290, hvoraf 50 udexamineredes.

Samtlige de heromhandlede 3 arter af skoler er kommunale og nyder med undtagelse af den tekniske søndags- eg aftenskole i Bergen et statsbidrag, der er reguleret til et bestemt beløb for hver skole, men hvoraf

ikke udbetales mere end det beløb, der for samtlige tekniske skoler og aftenskoler svarer til to trediedele og for de offentlige tegneskoler til halvdelen af skolens udgifter.

Hertil kommer Skiensfjordens mekaniske fagskole til uddannelse af *mekaniske arbeidere*, hvis formaal er ved et 2 à 3 aarigt kursus at uddanne unge mænd til dygtige mekaniske arbeidere ved en afpasset teoretisk undervisning og en dermed haand i haand gaaende praktisk uddannelse. Denne skole havde i skoleaaret 1895—96 106 elever; udgifterne udgjorde kr. 23 979, statsbidraget kr. 7 250.

Endelig har man Kristiania tekniske elementærskole, hvis formaal er at meddele elementær teknisk undervisning for folk i praktiske stillinger. Skolen har et ordinært dagkursus paa 6 maaneder samt et tillægskursus paa 2 maaneder. Elevernes antal var i 1895—96 45; udgifterne udgjorde kr. 19 120, hvoraf statsbidrag kr. 4 650.

Af *kvindelige industriskoler* var i skoleaaret 1895—96 i gang 6, nemlig 1) den kvindelige industriskole i Kristiania, 2) Lovise Aalls private industriskole i Kristiania, 3) den kvindelige industriskole paa Ebenezer i Søndeled, 4) Anna Kreetz's husflids- og industriskole i Bergen, 5) Elen Ofstads kvindelige haandgjerningsskole i Trondhjem, 6) frøken Kristiane Frisaks haandarbeids- og vævskole i Kristiania. Undervisningsgjenstandene i disse skoler er vævning, søm, finere haandarbeider af forskjellig slags samt tegning. Undervisningskurserne var af forskjellig varighed, fra 3 maaneder til 1 aar. Samtlige skoler nyder statsbidrag mod, at et vist beløb tilveiebringes paa anden maade.

For skoleaaret 1895—96 hidsættes følgende oplysninger om disse skoler:

	Antal elever paa		Antal lærere.	Antal lærerinder.	Udgifter.	Deraf dækkedes af statsbidrag.
	aarskurserne.	de kortere kurser.				
					Kr.	Kr.
Den kvindelige industriskole i Kristiania	90	192	3	16	31 117	11 300
Lovise Aalls private industriskole i Kr.a ...	-	141	-	3	3 442	500
Den kvindelige industriskole paa Ebenezer i Søndeled	-	37	3	2	4 203	1 000
Anna Kreetz husflids- og industriskole i Bergen	61		-	opgave mangler	opgave mangler.	2 000
Elen Ofstads kvindelige haandgjerningsskole i Trondhjem	167		-	6	4 552	1 500
Frk. Kristiane Frisaks haandarbeids- og vævskole i Kristiania	71		-	2	opgave mangler.	400

Af andre skoler, hvis formaal er uddannelse for praktisk bedrift, skal her alene nævnes:

Kristiania handelsgymnasium, oprettet i 1874 for Kristiania kommunes regning; gymnasiet søgtes i skoleaaret 1895—96 af 101 mandlige elever i 5 klasser og 87 kvinder i 4 partier. Kurset for mænd er 2-aarigt, for kvinder 1 aarigt. Skolen havde 13 lærere.

Den *høiere landbrugsskole* i Aas prestegjæld*), hvis formaal er at meddele teoretisk og praktisk undervisning i landbrug, er oprettet 1859 for statens regning. Den bestaar af 3 afdelinger, den lavere, den høiere og havebrugsafdelingen. Den lavere afdeling og havebrugsafdelingen — begge med 2-aarigt kursus — havde henholdsvis 27 og 6 elever. Den høiere afdeling med 1-aarigt kursus havde i 1895—96 34 elever, af hvilke dog kun 29 underkastede sig afgangsexamen. Foruden direktøren har skolen 8 lærere, deri iberegnet kassereren og gartneren, der begge ved siden af disse sine stillinger ogsaa meddeler undervisning. Udgifterne vedkommende institutet androg til kr. 67 535, hvoraf kr. 48 083 tilskud af statskassen.

13 amtslandbrugsskoler med formaal at meddele teoretisk og praktisk undervisning i landbrug med tilsammen 295 elever. Statens tilskud til disse 13 skoler, hvis udgifter udredes af staten med tre fjerdedele og af vedkommende amtskommune med en fjerdedel, udgjorde tilsammen kr. 105 598.

1 landbrugsskole for Tromsø stift med 21 elever og et statsbidrag af kr. 12 995.

1 privat vinterlandbrugsskole i Kristiania med 55 elever og et statsbidrag af kr. 5000.

1 havebrugsskole paa Sandved pr. Sandnes i Stavanger amt med 10 elever og et statsbidrag af kr. 1 925.

17 af staten understøttede *sømandsskoler* med formaal at forberede til almindelig styrmandsexamen, dampskibsstyrmandsexamen og skipperexamen. Skolernes styrmandsklasser søgtes af tilsammen 509 elever, af hvilke 345 fremstillede sig til almindelig styrmandsexamen, som bestodes af 313, medens 21 fremstillede sig til og bestod dampskibsstyrmandsexamen.

Desuden søgtes skipperklasserne af tilsammen 67 elever, af hvilke 61 meldte sig til examen, der bestodes helt af 48 og delvis af 2. De samlede udgifter til de af staten understøttede skoler udgjorde ca. kr. 73 633,

---

*) Virker siden 17 juli 1897 under navn af »Norges landbrugshøiskole« (se lov af 22 mai 1897).

hvoraf kr. 31 143 dækkedes ved skolepenge og kr. 21 115 ved statsbidrag, der ydes paa betingelse af, at vedkommende kommune yder mindst et ligestort bidrag.

I denne forbindelse kan nævnes *arbeiderakademierne*, hvis formaal er at meddele mænd og kvinder, fortrinsvis af arbeiderklassen, undervisning om naturens, menneske- og samfundslivets foreteelser, om den menneskelige kulturs udvikling og væsentlige resultater saavel paa det aandelige som paa det materielle omraade. Det første arbeiderakademi oprettedes i 1885 i Kristiania; senere er flere byer og landdistrikter kommet efter, saa at der i budgetterminen 1895—96 var 12 arbeiderakademier i virksomhed (mod 4 i 1890—91). Man hidsætter følgende statistiske oplysninger om arbeiderakademierne i 1895—96:

Arbeiderakademiet i	Antal forelæsninger.	Antal tilhørere.	Gjennemsnitligt antal tilhørere ved hvert foredrag.	Statsbidrag.
Kristiania	189	40 129	212	kr. 5 000
Hamar	31		ca. 150	» 500
Ringsaker	11		ca. 200	» 200
Moss	16		ca. 260	» 300
Drammen	40	11 420	285	» 1 000
Kongsberg	29		229	» 650
Sandefjord	30		ca. 200	» 600
Larvik	26	5 420	208	» 1 000
Skien	22	5 830	265	» 1 000
Stavanger	56	14 300	256	» 1 000
Bergen	85		80	» 1 200
Trondhjem	70	16 520	236	» 1 200

Det overveiende antal tilhørere har været af arbeiderklassen. Statsbidragene tilstodes paa betingelse af, at det dobbelte beløb af, hvad der udrededes af staten, tilveiebragtes af vedkommende kommuner eller erhvervedes paa anden maade. I almindelighed er adgangen til foredragene gratis.

Universitetet, der tildels maa betragtes som en fagskole for uddannelse af størstedelen af statens civile embedsmænd, havde i 1895—96 52 professorer og 10 docenter, hvoraf 5 tillige var tilforordnede professorer.

I 2det semester 1895 opgives antallet af studerende saaledes:

Teologer.....	70;	deraf underkastede	21	sig embedsexamen i $18^{95}/_{96}$
jurister	270;	—»—	56	—»—
medicinere	411;	—»—	69	—»—
filologer	40;	—»—	5	—»—
realstuderende ..	19;	—»—	»	—»—
mineraloger	2;	—»—	1	—»—
studerende til andenexamen ...	330;	—»—	159	sig examen.
tilsammen	1142	studerende.		

Universitetets udgifter udgjorde i budgetaaret 1895—96 kr. 672 907; deraf dækkedes kr. 576 121 ved statsmidler; af dette sidste beløb var kr. 193 656 tilskud af oplysningsvæsenets fond.

Résultats les plus importants de la Statistique scolaire pour l'année 1895.

I. Ecole primaire publique.

Les lois du 26 Juin 1889 relatives aux écoles primaires publiques se sont trouvées mises en vigueur, dans toutes les applications essentielles concernant l'organisation extérieure des écoles, à la fin de l'année 1889. On peut donc considérer les renseignements statistiques détaillés, qui existent maintenant sur l'enseignement primaire publique, comme résultat provisoire du fonctionnement des nouvelles lois scolaires, tandisque les indications fournies en 1890 (dernière année ou l'on ait donné des comptes—rendus étendus sur l'enseignement) concernent principalement l'état de l'école primaire publique d'après les anciennes lois scolaires. En rapprochant les statistiques de ces deux années, ou pourra donc établir une comparaison essentielle entre l'école primaire publique telle qu'elle était régie par les anciennes lois et telle qu'elle l'est par les nouvelles. Il faut cependant faire remarquer que les renseignements statistiques fournis en 1890 ne sont pas aussi détaillés que ceux de 1895, desorte qu'une parallèle absolue ne peut pas être tirée.

A. Communes rurales.

1. Organisation, enseignement et fréquentation des écoles.

Les arrondissements scolaires du pays, dont le nombre était de 648 en 1895, contre 645 en 1890, étaient divisés en 5 923 *circonscriptions scolaires* contre 6 198 en 1890. Cette baisse dans le nombre des circonscriptions scolaires (275 en moins) est due à ce que la nouvelle loi présume une concentration des circonscriptions dans le but d'obtenir une division

des classes plus efficace. La diminution du nombre des circonscriptions est cependant loin d'être aussi considérable qu'on l'avait calculé dans la proposition de la commission scolaire royale. Le nombre des circonscriptions est partagé comme suit entre les différents diocèses:

	1890:	1895:
diocèse de Christiania	846	812
— Hamar	713	666
— Christiansand	1 323	1 265
— Bergen	1 329	1 264
— Trondhjem	894	848
— Tromsø	1 093	1 068
total	6 198	5 923

Le diocèse de Tromsø est celui où la diminution est la moindre; il ne peut guère être question d'y concentrer sensiblement les circonscriptions à cause des circonstances locales propres à ce diocèse. Il est rare que l'on se serve du droit réservé par la nouvelle loi de diviser les circonscriptions à cause des frais que cela occasionne.

Le nombre des circonscriptions où l'école à été tenue:

	a. dans son propre local (appartenant à l'administration de l'instruction publique):	b. dans un local fixe loué:	c. alternativement dans les fermes:	d. total:
était en 1885	2 932	2 390	968	6 290
— 1890	3 244	2 222	732	6 198
— 1895	3 748	1 826	349	5 923

Tandisque le nombre des nouvelles écoles, acquises pour le compte des communes, a augmenté de 504 pendant les cinq dernières années, le nombre des locaux loués a diminué de 396 et celui des écoles ambulantes de 383. La plupart des écoles ambulantes existent encore dans les diocèses de Bergen et de Christiansand.

Le nombre des circonscriptions, dont les enfants étaient divisés en sections fréquentant séparément l'école, était en 1890 de 3 319 comprenant 8 139 sections; 2 879 circonscriptions avaient une école sans division de classes. En 1895 il y avait 4 099 circonscriptions, dont les enfants étaient divisés en deux ou plusieurs classes fréquentant séparément l'école; le nombre de ces classes était de 10 877. 1824 circonscriptions n'avaient qu'une école sans division de classes. Par conséquent la division des classes est appliquée davantage, et le nombre des circonscriptions n'ayant qu'une école sans division de classes a diminué. Tandisqu'en 1890 environ 46 % des circonscriptions n'avaient qu'une école sans division de classes, il n'y avait que 31 % de ces circonscriptions en 1895.

La division des classes est le plus employée dans les diocèses de Christiania, Hamar et Trondhjem. Chacune des circonscriptions dont les

écoles étaient divisées en classes, avait en moyenne 2.2 classes en 1890 et 2.6 classes en 1895.

Le nombre des enfants soumis à l'enseignement obligatoire étaient (d'après l'ancienne loi):

en 1890.....	238 184
en 1891.....	237 060

A partir du 1er Janvier 1892 entra en vigueur la disposition contenue dans l'art. 10 de la loi du 26 Juin 1889 sur l'école primaire rurale, d'après laquelle tout enfant ayant 7 ans révolus a le droit de jouir de l'enseignement donné par l'école primaire. Le nombre des enfants ayant droit à l'enseignement était:

		dont audessous de 8 ans:
en 1892.....	261 230	27 918
« 1893.....	263 470	29 069
« 1894.....	263 674	27 973
« 1895.....	269 441	29 175

Comme on le voit, l'augmentation dans le nombre des enfants à partir de 1892 est due surtout aux enfants entre 7 et 8 ans qui, grâce à la disposition sus—nommée de la loi, se sont trouvés être admis à recevoir l'enseignement.

Parmi les enfants *audessous de* 8 ans ayant droit à l'enseignement, 20 793 ont suivi l'enseignement de l'école primaire, tandis que 8 382 sont restés absents. Parmi ceux ayant plus de 8 ans, 6 199 (soit 2.5 %) reçurent l'enseignement hors de l'école primaire publique, contre 5 757 en 1890 (soit environ 2.04 % des enfants alors soumis à l'enseignement obligatoire); tandisque 1 262 enfants (ou env. 0.5 %), contre 1 799 (ou 0.75 %) en 1890, ne reçurent aucun enseignement. Le reste des enfants ayant droit à l'enseignement suivirent l'enseignement de l'école publique, dont dans les écoles fixes 249.100 ou environ 98 % (des enfants fréquentant l'école publique) et dans les écoles ambulantes 4 810 ou environ 2 %; en 1890 ces chiffres étaient respectivement de 218 525 (env. 94 %) et de 12 104 (env. 6 %).

Les enfants ayant suivi l'enseignement de l'école publique et d'autres écoles, ou n'ayant reçu aucun enseignement, étaient au nombre de 133 077 garçons et 127 337 filles. En 1890 étaient soumis à l'enseignement obligatoire 121 075 garçons et 117 089 filles

Le nombre des enfants fréquentant l'école publique étant en 1895 de 253 916, et celui des circonscriptions scolaires étant de 5 923, il y avait donc en moyenne environ 43 enfants par circonscription (en 1890 env. 37). Dans chaque circonscription environ 45 enfants reçurent l'enseignement dans les écoles fixes (en 1890 env. 39) et env. 14 dans les écoles ambulantes (en 1890 env. 16). Si l'on tient compte des classes fréquentant séparément l'école, le nombre moyen des enfants par groupe ou classe

était d'environ 20 contre 26 en 1890. 233 classes avaient plus de 35 enfants (voir l'art. 4 de la loi sur l'école primaire rurale).

Le nombre des enfants, pour lesquels était fixée une durée de l'enseignement moindre que celle prescrite par l'ancienne loi (12 ou 9 semaines), était en 1890 de 19 401.

En 1895 le nombre des enfants, dans les circonscriptions de 12 enfants et audessus, pour lesquels avait été fixée une durée de l'enseignement moindre que 12 semaines par an, est descendu à 4 898. Ce nombre est toujours le plus considérable dans les diocèses de Christiansand, Bergen et Tromsø; dans ce dernier, ce chiffre a cependant considérablement diminué, de 14 004 en 1890 à 1 276 en 1895.

Le nombre des enfants audessus de 8 ans, pour lesquels, conformément à l'art. 7 de la loi scolaire, un enseignement partiellement ou entièrement spécial a été organisé, était en 1895 de 204.

La loi scolaire du 26 Juni 1889 décida qu' autant que le permettraient les circonstances, l'enseignement serait donné dans une ou plusieurs des matières suivantes: *ouvrages manuels*, *exercices physiques et dessin.* Cette décision a été modifiée par la loi du 21 Juillet 1894, qui établit que, là où l'école est divisée en classes, on devra y enseigner au moins l'une de ces matières.

En 1895 les cours d'*ouvrages manuels* ont été suivis par 13 039 garçons et 27 472 filles, les *exercices physiques* par 23 122 garçons et 12 343 filles et le *dessin* par 49 867 garçons et 46 330 filles. Il n'existe aucune donnée correspondante pour 1890.

Le nombre des enfants ayant pris part à l'enseignement facultatif de l'école publiqne, était en 1890 de 81 333, mais en 1895 de 33 745. Cette diminution considérable dans l'enseignement facultatif est due à ce que, d'après la nouvelle loi scolaire, l'enseignement prescrit est augmenté. Tandisque l'ancienne loi fixait, comme minimum de la durée de l'enseignement 9 semaines par enfant dans les écoles divisées en classes et 12 semaines dans les écoles sans division de classes, la nouvelle loi décide que dans chaque classe l'enseignement durera 12 semaines par an, qu il peut être prolongé jusqu' à 15 semaines, ou, lorsque le nombre des élèves est de 12 ou audessous, diminué jusqu à 9 semaines. La diminution de l'enseignement facultatif ne signifie donc pas une diminution de l'enseignement en général, car une partie essentielle de l'enseignement, facultatif d'après l'ancienne loi, est devenu obligatoire d'après la nouvelle. Tandisque le nombre des *jours d'école prescrits par la loi*, où tous les enfants fréquentant l'école auraient dû y venir, était de 12 996 230 ou en moyenne de 56 jours par enfant en 1890, la somme des jours d'école prescrits par la loi pour les enfants fréquentant l'école était en 1895 de 17 910 459 ou en moyenne de 71 jours par enfant. L'enseignement prescrit par la loi reçu par chaque enfant a donc été en moyenne de 11.8 semaines contre 9.3 semaines en 1890. Si le minimum prescrit par la loi, 12 semaines, n'a pas été complètement atteint, c'est que, ainsi qu'on l'a

mentionné plus haut, la nouvelle loi permet exceptionnellement de réduire jusqu' à 9 semaines la durée de l'enseignement D'un autre côté chaque classe ou chaque enfant reçut en 1895 un enseignement facultatif de 0.5 semaine (voir table I, rubrique 38 comparé à 1, 5 et 6) contre 1.6 semaine en 1890. Le total de l'enseignement obligatoire et facultatif aurait donc été, pour chaque enfant ou classe, de 12.3 semaines en 1895 contre 10.9 semaines en 1890.

Comme on l'a dit plus haut, les jours d'école prescrits par la loi ont été en moyenne de 71 par enfant en 1895. Les absences ont été de 1 867 426, soit 10.4 % ou environ 7 jours, contre 10 % ou environ 6 jours par enfant en 1890.

Ces chiffres se répartissaient comme suit entre les différents diocèses:

	Nombre de jours d'école prescrits par la loi en moyenne par enfant:	Dont jours d'absence en moyenne par enfant:	Nombre moyen des jours que chaque enfant à réellement fréquenté l'école:
diocèse de Christiania..	73 (52 en 1890)	7.3 (5.2 en 1890)	65.7 (46.8 en 1890)
— Hamar	70 (54 —)	6.4 (5.4 —)	63.6 (48.6 —)
— Christiansand	75 (61 —)	10.4 (9.0 —)	64.6 (52.0 —)
— Bergen	68 (60 —)	4.9 (4.2 —)	63.1 (55.8 —)
— Trondhjem..	69 (56 —)	5.6 (4.3 —)	63.4 (51.7 —)
— Tromsø.....	65 (53 —)	9.2 (7.3 —)	55.8 (45.7 —)

Il faut ajouter à ces chiffres ceux de l'école facultative.

Comme on vient de le mentionner, les *absences* ont été de 10.4 % pour toutes les communes rurales. En faisant remarquer que 1895 est la première année où l'on ait des données sur les motifs des absences, celles-ci, comparées à 1890, se répartissent comme suit entre les différents diocèses:

	1890:	1895:	Dont pour cause de maladie ou antre motif plausible:	Sans motif plausible:
diocèse de Christiania	9.9 pct.	9.9 pct.	6.9 pct.	3.0 pct.
— Hamar	10.1 »	9.0 »	5.8 »	3.2 »
— Christiansand...	14 8 »	13.8 »	7.9 »	5.9 »
— Bergen	7.0 »	7.3 »	5 0 »	2.3 »
— Trondhjem.....	7.6 «	8 1 »	4.8 »	3.3 »
— Tromsø.....	13.8 »	14.2 »	7.6 »	6.6 »

Le nombre des enfants de l'école primaire publique *ayant une route de plus d'un quart de mille (2 800 m) à faire pour se rendre à l'école* était en 1890 de 20 372; en 1895, le nombre des enfants qui, dans les circonscriptions des écoles fixes, avaient plus de trois kilomètres à faire pour se rendre à l'école, était de 25 764. On peut supposer que, si le pour cent des absences à augmenté quelque peu en 1895, cela tient en partie à ce que, pour plusieurs enfants, le chemin de l'école s'est trouvé allongé.

2. Personnel enseignant.

Le nombre des *instituteurs* à poste complet dans les communes rurales était en 1895 de 3 801 et celui des *institutrices* de 1 037 contre respectivement 3 478 et 429 en 1890. Parmi les instituteurs 3 655 avaient passé l'examen prescrit par la loi, tandis que 146 n'avaient pas d'examen; 958 institutrices avaient passé l'examen prescrit par la loi; il y en avait donc 79 sans examen. En 1890 les chiffres correspondants étaient pour les instituteurs 3 369 et 109 et pour les institutrices 403 et 26. Le nombre des instituteurs et des institutrices n'ayant pas les certificats prescrits à donc augmenté en 1895; ce qui provient de ce que le nombre des postulants qualifiés n'a pas répondu au grand nombre de nouveax postes d'instituteurs établis par la nouvelle organisation scolaire.

Le *nombre total des semaines d'école* des instituteurs et des institutrices était:

	obligatoires:	facultatives:	en tout:
en 1890.....	106 897	17 605	124 502
en 1895.....	152 946	6 422	159 368

Chaque instituteur à donc eu en moyenne env. 33 semaines d'école par an, contre env. 31 semaines en 1890.

Parmi les semaines d'école obligatoires, 6 509 semaines étaient organisées en dehors du minimum prescrit par la loi, dont pas moins de 2 417 semaines retombent sur le diocèse de Christiania, 1 419sur celui de Hamar et 1 626 sur celui de Christiansand; il n'y a eu respectivement que 530,413 et 104 de ces semaines dans les diocèses de Bergen, Trondhjem et Tromsø.

Les heures d'école facultatives qui faisaient en 1890 14.1 % du total des semaines d'école, n'en font plus que 4 % en 1895. On a expliqué dans le paragraphe précédent les motifs de cette diminution considérable.

Plus de la moitié des semaines d'école facultatives appartiennent au diocèse de Christiania.

Voici le nombre des instituteurs (institutrices) ayant touché une *augmentation d'ancienneté*:

	de 1er degré (au bout de 5 années de service)	de 2e degré (au bout de 10 années de service)	total.
dans la 2e division	559	2 282	2 841
— l'école des petits	144	143	287
			3 128

En 1890 il y avait eu respectivement 628et 2 292 instituteurs (institutrices) à recevoir l'augmentation du 1er et du 2e degré. En 1895 environ 64 % des instituteurs recevaient l'augmentation d'ancienneté contre environ 75 % en 1890.

Le nombre des *logements à l'usage des instituteurs* a augmenté de 153 pendant la période quinquennale: en effet 1 992 instituteurs étaient logés gratuitement en 1895, contre 1 839 en 1890; parmi ceux-ci avaient en outre un lopin de terre labourable:

	de la grandeur prescrite par la loi	moins grand
en 1890.....	679	433
en 1895....	680	441,

tandisque 871 instituteurs, contre 727 en 1890, avaient le logement gratuit sans terre attenante. L'augmentation concerne donc surtout les logements sans terre attenante.

910 instituteurs (contre 875 en 1890) étaient en même temps *chantres d'église*, touchant à ce titre un traitement annuel en argent de 176 953 conronnes (en 1890 cour. 182 309). Leur traitement moyen comme chantres était donc de cour. 194,45 contre cour. 208,35 en 1890.

Le total des *revenus* annuels des instituteurs et des institutrices, déduction faite des appointements de chantre, mais y compris la valeur estimée des prestations en nature, était en 1895 de cour. 3 588 943 contre cour. 2 409 518 en 1890, soit respectivement environ cour. 741 et cour. 616 en moyenne. Les instituteurs qui étaient également chantres, avaient donc en 1895 un revenu moyen de cour. 935 et en 1890 de cour. 824. En comparant entre eux les traitements des instituteurs pendant les 2 années sus-nommées, il faut prendre en considération que, d'après l'ancienne loi, tous les instituteurs et toutes les institutrices à poste fixe touchaient un supplément de traitement qui pouvait atteindre, pour un instituteur, la somme de cour. 7,00 et, pour une institutrice, celle de cour. 6,00 par semaine d'école. Pour l'exercice budgétaire 1890—1891 les suppléments en question s'élevèrent, pour les instituteurs et les institutrices des communes rurales, à cour. 481 411, soit en moyenne par individu cour. 123. D'après la nouvelle loi scolaire au contraire (à partir du 1er Janvier 1892), *les communes* ont reçu comme subvention de l'Etat généralement un tiers et, dans certains cas, jusqu'à la moitié des traitements des instituteurs (y compris l'indemnité de nourriture) versés par les communes. Ne recoivent de supplément de traitement directement de la Caisse de l'Etat que les instituteurs qui ont choisi le mode de traitement fixé par l'ancienne loi: ces suppléments de traitement se sont élevés en 1895 à cour. 178 172 pour les instituteurs des communes rurales, soit en moyenne cour. 37 par individu. Abstraction faite des instituteurs qui sont en même temps chantres d'église, la moyenne des revenus annuels des instituteurs, y compris les suppléments d'appointement versés par l'Etat, a été en 1890 de cour. 739, tandisqu'en 1895, y compris ces mêmes suppléments, il a été de cour. 778. La moyenne de l'augmentation de traitement perçue par chaque instituteur serait donc de cour. 39. Le traitement moyen est un peu moindre pour les institutrices à cause du traite-

ment de la semaine qui est un peu plus petit, et par suite un peu plus élevé pour les instituteurs; mais les données statistiques qui existent ne permettent pas de calculer la moyenne des revenus annuels séparément pour les instituteurs et pour les institutrices.

Le nombre des *instituteurs* des campagnes et des villes *ayant quitté le service de l'école* pendant la période quinquennale écoulée a été:

	1891	1892	1893	1894	1895	Total
diocése de Christiania .	27	22	30	22	18	119
— Hamar	20	14	12	10	10	66
— Chr.ansand.	30	33	23	23	20	129
— Bergen	33	25	23	20	15	116
— Trondhjem.	20	—	12	20	12	64
— Tromsø. . . .	15	11	6	13	13	58
	145	105	106	108	88	552

Sur ce nombre, 16 ont continué dans la carrière de l'enseignement en dehors de l'école primaire publique, 27 ont embrassé une profession pratique, 38 sont devenus agriculteurs et 6 ont continué leurs études.

Pendant cette même période, le nombre des institutrices ayant quitté le service de l'école a été:

en 1891 de 34,	dont 1	ayant continué	dans la carrière	de l'enseignement	et 20	s'étant mariées
- 1892 « 42,	— 2	—=—	—=—	„ 14	—=—	
- 1893 « 34,	— 1	—=—	—=—	„ 18	—=—	
- 1894 « 31,	— 2	—=—	—=—	„ 15	—=—	
- 1895 « 22,	— «	—=—	—=—	„ 11	—=—	
Total 153,	dont 6	ayant continué	dans la carrière	de l'enseignement	et 78	s'étant mariées

3. Economie des écoles.

Les données des tableaux statistiques (tableau no. 2) relativement à l'économie des écoles, ont été puisées dans les extraits des comptes des communes envoyés au bureau central de statistique, et ne comprennent que les dépenses nécessitées par le fonctionnement des écoles. Dans ces extraits, les frais d'administration, ainsi que les à compte, remboursements d'emprunts et intérêts, figurent comme dépenses communales ordinaires, et non comme dépenses particulières au fonctionnement des écoles.

En tant que les subventions fournies par l'Etat et les caisses scolaires départementales ne suffisent pas à couvrir les dépenses de l'enseignement (voir à ce sujet l'aprçu général des dépenses des écoles), ces dépenses se répartissent par imposition de la même manière que les autres dépenses communales.

Les dépenses des *petites caisses scolaires* (traitements et frais de nourriture des instituteurs, achat de terres pour instituteurs, construction, entretien et location des maisons d'école, livres, autres frais et pensions) s'élevaient en 1895 à cour. 4 068 347 contre cour. 2 225 196 (pour les articles de compte correspondants) en 1890 (pendant la dernière année les pensions n'étaient toutefois pas comprises parmi les dépenses de l'enseignement). Sans compter les pensions, les dépenses ont donc augmenté de cour. 1 828 722, soit environ 44 pct.

Pendant la période quinquennale écoulée, les dépenses se répartissaient entre les différents articles de compte comme suit:

	Traitements des instituteurs.	Indemnités de frais de nourriture.	Achat de terres pour les instituteurs.	Construction et entretien des maisons d'école.	Loyer des locaux d'école.	Livres et autre matériel: Inventaire des écoles.	Pensions.	Autres frais.	Total.
en 1891	1 157 661	571 285	10 067	461 473	109 665	73 109	-	174 745	2 558 005
„ 1892	1 622 600	724 016	36 996	768 557	134 813	158 072	-	201 464	3 646 518
„ 1893	1 747 149	764 339	50 726	769 337	140 618	130 461	11 374	218 394	3 832 398
„ 1894	1 807 648	782 427	18 924	734 927	144 086	124 022	13 081	207 943	3 833 058
„ 1895	1 898 601	815 606	37 461	798 331	140 671	126 167	14 429	237 081	4 068 347
			154 174	3 532 625		611 831			

Comme on le voit, l'augmentation des frais est le plus considérable entre les années 1891—1892, ce qui provient de ce que les dispositions de la nouvelle loi scolaire relatives au traitement des instituteurs de l'école primaire publique entrèrent en vigueur le 1er Janvier 1892.

Les frais d'achat de terres à l'usage des instituteurs, ainsi que ceux de construction et d'entretien des maisons d'école ont considérablement augmenté pendant la dernière période quinquennale.

En effet il a été dépensé:

	pour terres à l'usage des instituteurs:	pour maisons d'école;
pendant la période quinquennale de 1886 à 90	cour. 98 713	cour. 1 120 952
— — — 1891 à 95	« 154 174	» 3 532 625

Le règlement des circonscriptions scolaires exécuté d'après la nouvelle loi et l'accroissement du nombre des enfants ont essentiellement contribué à faire augmenter à un tel degré les frais pour les maisons d'école, parcequ' on a dû en partie construire de nouvelles maisons et en partie modifier les anciennes; comme on le voit au chapitre I, le nombre des nouvelles écoles construites pendant la dernière période quinquennale n'a augmenté de rien moins que de 504.

Les dépenses d'achat de livres, autre matériel et inventaires d'école se sont également accrues pendant la période quinquennale (cour 611 831 contre cour. 229 880 de 1886 à 1890).

A couvrir les dépenses des *caisses communales* concernant l'enseignement primaire, ont contribué en 1890 les *subventions des fonds publics* et des *caisses scolaires départementales* s'élevant respectivement à cour. 12 981 et cour. 157 463. En 1895 les *subventions du trésor* aux caisses des communes ont été de cour. 670 563, dont cour. 655 172 étaient des subventions faites conformément à l'art 38. de la loi du 26 Juin 1889; pendant la même année les subventions des caisses scolaires départementales ont été de cour. 420 080.

Les *dépenses des circonscriptions scolaires* ont baissé pendant la période quinquennale, en ce qui concerne les dépenses en argent, de cour. 120 865 en 1890, à cour. 111 877 en 1895, tandis que la valeur des prestations en nature a augmenté de cour. 68 747 à cour. 73 972.

Les *dépenses des caisses scolaires départementales* ont été en 1895 de cour. 971 016 contre cour. 342 810 en 1890; dont cour. 246 909 en 1895 et cour. 94 990 en 1890 ont été réparties sur les caisses départementales, tandis que le reste, cour. 724 107 et cour. 447 820 respectivement, a été fourni par la caisse générale pour le progrès de l'instruction publique.

Outre la part des dépenses ci-dessus mentionnées fournie sur les fonds publics, le Trésor a payé, comme il est dit plus haut, à titre d'augmentations de traitement aux instituteurs, en 1895 cour. 170 172, contre cour. 481 411 en 1890.

Il ressort de ce qui précède que les frais des écoles publiques rurales ont augmenté très considérablement tant pour les communes que pour l'Etat et les départements, ce qui est dû notamment aux dispositions de la nouvelle loi scolaire.

Les dépenses de l'enseignement primaire public dans les communes rurales ont donc été en tout de:

		en 1890:	en 1895:
1.	Dépenses des caisses scolaires.	cour 2 225 196	cour. 4 068 347
2.	— — circonscriptions; en argent	— 120 865	— 111 877
3.	Dépenses des circonscriptions; prestations en nature	— 68 747	— 73 972
4.	Dépenses des caisses scolaires départementales, déduction faite de ce qui a été payé aux petites caisses scolaires, et qui par conséquent est compris dans le no. 1.....	— 385 347	— 550 936
5.	Augmentations de traitement des instituteurs.....	— 481 411	— 178 172
		cour. 3 281 566	cour. 4 983 304

Pour contribuer à ces dépenses, il a été payé sur les *fonds publics:*

	en 1890:		en 1895:	
Partie des somnes figurant sous le no. 1	cour. 12 981		cour. 670 563	
Subvention de la Caisse générale pour le progrès de l'instruction publique aux caisses scolaires départementales	— 447 820		— 624 107	
Augmentations de traitement payées par le Trésor ...	— 481 411	« 942 212	— 178 172	« 1 572 842
Payé en tout sur les fonds publics ...	— 942 212		— 1 572 842	
Il a donc été fourni par les communes		cour. 2 339 354		cour. 3 410 462

Les parts respectives des communes et de l'Etat au total des dépenses étaient donc en 1890 de 72 et de 28 %, et en 1895, de 68 et de 32 %.

L'instruction de chaque enfant a donc coûté en tout par an, en 1895 cour. 19.62, contre cour. 14.22 en 1890. Là-dessus il a été payé par les communes cour. 13.43, et par l'Etat cour. 6.19, contre cour. 10.14 et cour. 4.08 respectivement en 1890.

4. Ecoles départementales et hautes écoles populaires.

Les *écoles départementales* et les écoles privées de même genre (hautes écoles populaires) étaient en 1890 au nombre de 48 dont 10 privées.

Parmi elles, 29 étaient des écoles de garçons avec cours pour les filles, 4 des écoles de garçons sans cours pour les filles, 8 des écoles mixtes (garçons et filles) et 7 des écoles de filles exclusivement; quatre de ces dernières étaient des écoles pratiques pour *jeunes filles.*

En 1895—96 le nombre suivant d'écoles ont fonctionné avec des subventions de l'Etat:

dans le diocèse de	Christiania.....	8 écoles	dont 0	privée.
— —	Hamar.....	8 —	— 2	privées.
— —	Christiansand...	13 —	— 3	—
— —	Bergen.....	7 —	— 3	—
— —	Trondhjem.....	7 —	— 2	—
— —	Tromsø	5 —	— «	—
		En tout 47 écoles	dont 10	privées.

Parmi ces écoles, 29 étaient des écoles de garçons avec cours pour les filles, 2 des écoles de garçons sans cours pour les filles, 12 des écoles mixtes (garçons et filles) et 4 des écoles de filles exclusivement; 2 des écoles mixtes avaient aussi des cours séparés pour les filles, et 3 des écoles de filles étaient des écoles pratiques pour jeunes filles. Le nombre moyen des élèves était de 32 dans les cours de garçons et de 27 dans les cours de filles.

Le total des dépenses de ces écoles a été en 1895—1896 d'environ cour. 182 000.00 dont une somme de cour. 157 000,00 environ a été couverte par les subventions des caisses départementales et de l'Etat.

5. Ecoles du soir et écoles de continuation.

Le tableau suivant donne des renseignements concernant les *écoles du soir* pendant la période quinquennale de 1891—1895:

	Nombre des écoles.	Nombre des élèves [1])		Nombre des heures d'enseignement.	Dépenses.
		garçons.	filles.		
en 1891—92 ...	157	1 599	827	8 920	7 927
- 1892—93 ...	24	208	67	992	929 [2])
- 1893—94 ...	10	112	74	608	440
- 1894—95 ...	203	2 357	1 053	11 183	7 684
- 1895—96 ...	477	4 821	2 481	26 882	22 478

Le décroissement considérable du nombre des écoles du soir et de leurs élèves etc. pendant les exercices scolaires 1892—93 et 1893—94. provient de ce que pendant ces années aucune subvention n'avait été votée par l'Etat pour les écoles du soir; les écoles continuèrent à fonctionner avec les restes des subventions votées antérieurement. L'Etat accorda de nouveau aux écoles du soir, pour l'exercice 1894—95, une subvention de cour. 5 000; pour l'exercice 1895—96 cette subvention fut de cour. 10 000.

Le nombre des élèves et des heures d'enseignement, et les dépenses de chaque école du soir étaient en moyenne par école:

	Élèves.	Heures d'enseignement.	Dépenses par école.	Dépenses par élèves.
en 1891—92	15.4	57	env. cour. 50	cour. 3.24
- 1892—93	11.4	41	» » 38	» 3.33
- 1893—94	18.6	60	» » 44	» 2.30
- 1894—95	16.0	55	» » 37	» 2.31
- 1895—96	15.3	56	» » 47	» 3 07

[1]) Au commencement du cours.
[2]) Il y eut en outre dans le diocèse de Christiania 18 écoles ayant environ 300 élèves et dont les frais s'élevèrent à cour. 656.

Dans les différents diocèses le nombre des heures d'enseignement par école du soir était en 1895—96 comparé à 1890—91:

	1890—91.	1895—96.
dans le diocèse de Christiania.....	60	60
— — Hamar.....	68	57
— — Christiansand...	45	49
— — Bergen.....	64	63
— — Trondhjem.....	56	56
— — Tromsø.....	34	42

Comme auparavant la plus grande partie du temps a été consacrée à l'enseignement de la langue maternelle et du calcul; ainsi en 1895—96, respectivement 11 535 et 11 120 sur un total de 26 882 heures; tandisque la matière qui, après celles-là, accuse le plus grand nombre d'heures (l'histoire) n'en a eu que 1 010.

Quant aux dépenses des ces écoles les fonds publics y ont contribué en 1895—96 pour cour. 16 011 et les communes ou circonscriptions scolaires pour cour. 5 582.

La loi du 26 Juin 1889 établit que l'administration communale peut décider l'annexion aux écoles primaires communales d'une ou de plusieurs *écoles de continuation* destinées aux jeunes gens de 14 à 18 ans, et avec le but spécial de consolider et d'élargir l'instruction donnée par l'école primaire. La durée de l'enseignement d'une école de continuation peut varier de 1 à 6 mois. Les communes peuvent exiger des caisses scolaires départementales des subventions pour les écoles de continuation.

L'année 1892 est la première année pour laquelle il existe des renseignements statistiques sur les *écoles de continuation.* Voici les indications relatives à ce genre d'écoles pour les années 1892—1895:

	Nombre d'instituteurs.	Nombre des élèves *)		Nombre d'heures d'enseignement par semaine.	Frais.	Dont couverts	
		garçons.	filles.			par les subventions de l'Etat.	par les subventions des communes.
1892—93...	64	595	205	1 944	10 255	6 353	3 725
1893—94...	181	1 905	721	5 751	30 298	19 986	10 099
1894—95...	192	2 118	824	5 878	45 844	28 410	15 959
1895—96...	205	2 089	754	6 015	45 656	29 172	15 446

Le nombre des écoles était en 1892—93 de 49 et en 1895—96 de 167. Les renseignements de même nature manquent pour les années 1893—94 et 1894—95.

*) Au commencement du cours.

La moyenne du nombre des élèves et des heures d'enseignement par semaine ainsi que des frais, pour chaque école, a été en 1892—93 et 1895—96:

	Élèves.	Heures d'enseignement par semaine.	Frais par école.	Frais par élève.
1892—93....	16.3	39	environ cour. 209	cour. 12.20
1895—96....	17	36	« « 273	« 16 06

La durée des cours a varié pour les différentes écoles; ainsi en 1892—93 les cours ont duré de 5 à 18 semaines.

Dans les écoles de continuation la plus grande partie du temps a également été consacrée à l'enseignement de la langue maternelle et du calcul; c'est ainsi que sur 6 015 heures par semaines en 1895—96, 1 819 ont été consacrées au norvégien et 1 332 au calcul; puis vient l'histoire avec 665, et l'histoire naturelle avec 569 heures par semaine.

6. Ecoles primaires supérieures publiques.

Les écoles primaires supérieures publiques où non seulement se pour suit l'enseignement des matières de l'école primaire, mais où l'on étudie en outre différentes autres matières non comprises dans le programme des études de l'école primaire, entre autres, à certains endroits, une langue étrangère, étaient en 1890 au nombre de 19 comptant 404 élèves. Sur les dépenses des écoles, cour. 17 715, cour. 4 208 furent couvertes par les subventions des caisses scolaires départementales, et cour. 1 380 par les subventions de l'Etat. En 1891 il y avait 18 écoles comptant 337 élèves; les frais s'élevant à cour. 16 546 furent couverts: cour. 4 980 par les caisses scolaires départementales et cour. 550 par les fonds publics; comme on avait pensé que les écoles publiques primaires supérieures dans les campagnes seraient remplacées par les écoles de continuation établies par la nouvelle loi sur les écoles primaires publiques, aucune subvention n'a été votée par l'Etat, à partir de l'exercice budgétaire 1891—92, pour les écoles primaires supérieures; par contre on avait supposé que les conseils départementaux pourraient encore pendant quelques temps subventionner les écoles primaires supérieures existant déjà, en même temps qu'ils voteraient les subventions à accorder aux écoles de continuation. Par suite il y a diminution dans le nombre de ces écoles pendant les années 1892 et 1893. En 1892 il y avait 11 écoles, dont 1 dans le diocèse de Christiania et 10 dans celui de Hamar, comptant ensemble 198 élèves; les frais de ces écoles s'élevèrent à cour. 10 019, dont cour. 3 620 furent couvertes par les caisses scolaires départementales, cour. 3 385 par les

caisses communales, tandisque cour. 2 940 furent versées comme écolage. En 1893, il y avait 8 écoles, dont 1 dans le diocèse de Christiania, et le reste dans celui de Hamar, comptant 122 élèves; les frais s'élevèrent à cour. 6 943 dont cour. 2 520 furent couvertes par les caisses scolaires départementales, cour. 2 689 par les communes et cour. 1 129 par les écolages. Les dernières écoles primaires supérieures publiques furent supprimées pendant l'été de 1894. Une seule (celle de Lier) a continué d'exister; elle est comprise dans le tableau 8 de la statistique de 1895.

B. Villes.

Le nombre des *enfants soumis à l'enseignement obligatoire* d'après l'ancienne loi scolaire (enfants à partir de 7 ans révolus jusqu' à la confirmation) était:

en 1890: de 75 914,
« 1891: « 78 345,

A partir du 1er Janvier 1892 entre en vigueur la disposition contenue dans l'art. 9 de la loi sur l'école primaire des villes, d'après laquelle les enfants ont le droit, entre l'âge de 6 ans $^1/_2$ et celui de 15 ans, de jouir de l'enseignement donné par l'école primaire publique. (Cette disposition a été modifiée plus tard par la loi du 21 Juillet 1894, qui décide que tout enfant a le droit de recevoir l'enseignement dans les écoles publiques à partir du terme d'admission qui suit immédiatement les 6 ans $^1/_2$ révolus jusqu' à ce qu' il ait atteint le but de l'école, sans dépasser toutefois le terme de sortie qui suit immédiatement la 15e année révolue).

Le nombre des *enfants ayant droit à l'enseignement* était:

		dont audessous de 7 ans:
en 1892	de 79 137	(les renseignements manquent)
- 1893	« 81 516	(— —)
- 1894	« 83 836	14 496
- 1895	« 87 160	4 696

Les enfants soumis à l'enseignement obligatoire se répartissaient comme suit:

	Ecole primaire publique.	Ecoles privées dont le programme n'allait pas au delà de celui de l'école publique primaire.	Ecoles supérieures.	Enseignment à domicile.	Enfants ne recevant aucune instructi on.
en 1885	49 104	2 826	15 293	620	486
- 1890	56 772	2 656	15 162	676	530

Parmi les enfants ayant droit à l'enseignement en 1895, 77 217 fréquentèrent l'école primaire publique, dont 3 956 ayant moins de 7 ans. 16 038 enfants audessus de 7 ans reçurent leur enseignement endehors de l'école primaire publique tandis que 770 enfants au dessus de 7 ans ne reçurent aucun enseignement. 3 097 enfants prirent part à l'enseignement libre, et 832 autres reçurent un enseignement tout à fait séparé dans des classes spéciales. On ne peut pas dire combien *d'enfants ayant droit à l'enseignement* étaient élèves des écoles supérieures en 1895; par contre les tableaux 8 et 9 indiquent que 4 276 étaient élèves d'écoles communales et privées de garçons et de filles n'ayant pas le droit de faire passer les examens, tandis que 15 064 étaient élèves d'écoles supérieures ayant ce droit. Une grande partie de ces élèves avaient toutefois dépassé la limite d'âge donnant droit à l'enseignement, sans qu'on puisse cependant indiquer exactement leur nombre.

Il ressort de ceci que la fréquentation des écoles primaires publiques pendant la période quinquennale écoulée a très considérablemeet augmenté (pas moins de 20 445), tandisqu' il n'en est pas ainsi, au même degré, des écoles supérieures ayant ou n'ayant pas le droit de faire passer les examens. Il est probable que cela vient en partie de ce que l'enseignement de l'école publique primaire s'est continuellement amélioré, et de ce que l'on a introduit dans plusieurs endroits une combinaison de l'école primaire avec l'école intermédiaire; mais la raison principale en est que l'accroissement du nombre des enfants a été relativement le plus considérable dans les classes de la societé dont les enfants fréquentent en général l'école primaire publique, et que, d'après la nouvelle loi sur l'école publique primaire, la limite d'âge pour l'admission a été un peu baissée.

Le nombre total des enfants fréquentant l'école primaire publique se divisait en 2 095 classes contre 1 660 en 1890; dont, en 1895, 829 classes de garçons, 798 classes de filles et 468 classes pour les deux sexes. Dans les grandes villes, les deux sexes sont en général séparés, tandisque c'est plus rare dans les petites villes. Le nombre des élèves par classe était en moyenne de 36.8 en 1895 contre 34.2 en 1890. 76 classes avaient en 1895 plus de 40 élèves, nombre que la nouvelle loi scolaire n'autorise que provisoirement ou pour des motifs inévitables d'économie.

Le nombre moyen des élèves des écoles primaires publiques était en 1895 de 66 014 qui auraient dû en tout fréquenter l'école pendant 15 158 954 jours. Le nombre moyen de jours d'école par enfant serait donc de 229.6 contre 250 8 en 1890. Le nombre des *absences*, pour la totalité des enfants, a été de 1 131 757, soit 9.4 % contre 8.4 % en 1890. Ces absences ont eu lieu, pour cause de maladie: 719 922 jours, soit 4.7 %; pour d'autres motifs valables: 246 108 jours, soit 1.6 %; sans motif valable; 165 727 jours, soit 1.1 %, contre respectivement 5.1 %, 1.9 % et 1.4 % en 1890. Dans les différents *diocèses*, les absences exprimées en tant pour cent ont été:

	1895	1890
Diocèse de Christiania	6.9	8.1
— Hamar	6.9	9.7
— Christiansand	8.1	8.8
— Bergen	6.7	5.8
— Trondhjem	8.2	10.9
— Tromsø	11.2	14.5

Dans les *villes* principales cette proportion était comme suit:

Christiania	6.7	(en 1890: 8.2)	Christiansand	8.7	(8.9)
Fredrikshald	5.5	(— 4.7)	Stavanger	6.3	(6.5)
Fredrikstad	8.9	(— 7.0)	Bergen	6.6	(5.7)
Drammen	7.2	(— 5.8)	Christiansund	8.9	(11.5)
Larvik	9.2	(— 12.4)	Trondhjem	8.2	(10.9)

Les *places entières d'instituteur* (en général 30 à 36 heures[1] pour les instituteurs et 27 à 36 heures pour les institutrices) ont été occupées en 1895 par 601 instituteurs et 1 079 institutrices contre respectivement 463 et 758 en 1890. Le nombre des instituteurs a donc augmenté, pendant la période quinquennale , de 138, et celui des institutrices de 321. On constate donc une augmentation considérable dans l'emploi des institutrices. Tandis qu'en 1875 le personnel enseignant comptait 56 instituteurs et 44 institutrices sur cent, la proportion était en 1880 de 47 instituteurs contre 53 institutrices, en 1885 de 41 contre 59, en 1890 de 38 contre 62, et enfin en 1895 de 36 contre 64 Pour les instituteurs à places entières les plus forts appointements s'élevaient en 1895 à cour. 4 200 et les plus faibles à cour. 800, contre respectivement cour. 3 700 et cour. 480 en 1890; pour les institutrices à places entières les plus forts appointements étaient en 1895 de cour. 1 550 et les plus faibles de cour. 600 contre respectivement cour. 1 150 et cour, 200 en 1890.

Comme augmentation de traitement au personnel enseignant des villes, il a été versé en 1890 par la caisse de l'Etat cour. 140 347; en 1895 la subvention correspondante n'a été que de cour. 491.

Les *dépenses* totales de l'enseignement public primaire dans les villes s'élevèrent à cour. 3 121 464, non compris les frais de constructions nouvelles, d'achat de locaux pour les écoles, ni les intérêts et les à-compte des dettes. En 1890, ces mêmes dépenses s'élevaient à cour. 1 924 435; elles ont dont augmenté de cour. 1 197 029. Pour subvenir à ces dépenses, les communes ont fourni cour. 2 570 537 et l'Etat 550 927; sur cette dernière somme, cour. 530 085 étaient fournies comme subvention par l'Etat suivant les dispositions de l'art. 15 de la loi sur l'école primaire publique dans les villes (subvention répondant au tiers des appointements versés aux instituteurs). La moyenne du nombre des enfants ayant été de

[1]) Par semaine.

66 014, l'enseignement de chaque enfant a donc coûté cour. 47.28 contre cour. 40.66 en 1890, année pendant laquelle le nombre moyen des éléves était de 47 326.

II. Ecoles secondaires.

1. Ecoles secondaires publiques, écoles intermédiaires communales, écoles secondaires privées (écoles de garçons et écoles de filles).

Le nombre des écoles secondaires publiques, qui était de 17 en 1890, est descendu à 14 en 1895, les écoles de Kongsberg, Larvik et Molde étant devenues des écoles communales. Sur ces 14 écoles 4 (celles des principales villes) avaient un gymnase [1]) de lettres et un gymnase de sciences, 9 un gymnase de lettres seulement, 1 un gymnase de sciences seulement. 7 écoles avaient des classes préparatoires.

Le nombre des *écoles intermédiaires* [2]) *communales* qui était de 36 en 1890, est monté à 41 en 1895. L'une d'elles (Fredrikstad) avait un gymnase de lettres. 3 de ces écoles étaient entretenues exclusivement aux frais des communes; toutes les autres étaient subventionnées par l'Etat. Les écoles anciennement publiques de Kongsberg, Larvik et Molde ne recevaient cependant aucune subvention directe de l'Etat, le soutien qui leur était accordé consistant en leçons ou autres travaux donnés: à l'école de Kongsberg par 2 professeurs; à l'école de Larvik par 1 directeur d'école primaire publique et 1 professeur, et à l'école de Molde par un directeur d'école primaire publique.

Les *écoles intermédiaires privées avec gymnase* étaient en 1895, comme en 1890, au nombre de 5. Il faut y ajouter le gymnase de lettres annexé à l'école publique de Hamar, subventionné par la commune, dirigé par le recteur de l'école publique et dont les professeurs sont ceux de l'école publique. Toutes les 5 écoles dont il est question avaient un gymnase de lettres et un gymnase de sciences. Le nombre total des écoles secondaires privées était en 1895 de 14 contre 12 en 1890 (y compris le gymnase de lettres de Hamar).

En 1890 il y avait 18 *écoles secondaires de filles;* en 1895 leur nombre n'était plus que de 15; aucune de ces écoles n'avaient de gymnase ni d'école intermédiaire de lettres.

Toutes les écoles intermédiaires communales et privées en question étaient autorisées à faire passer l'examen de sortie de l'école intermédiaire avec le même effet que les écoles publiques.

En renvoyant aux données statistiques du tableau 9 pour ce qui concerne chaque école séparément, on donne ci-dessous un aperçu sommaire des plus importants des renseignements qui y sont contenus:

[1]) On entend par „gymnase" les 3 dernières années de l'enseignement secondaire. (Remarque du traducteur).

[2]) Classes de grammaire. (Remarque du traducteur).

	Nombre de classes.	Nombre des élèves pendant l'année scolaire 1895—96.					Nombre des élèves ayant passé l'examen dit „artium". *)		Nombre des élèves ayant passé l'examen de sortie de l'école intermédiaire.			Nombre des instituteurs ou professeurs.	Nombre des institutrices.	Total des dépenses pour l'année scolaire.
		Gymnase de lettres.	Gymnase de sciences.	Ecole intermédiaire.	Ecole préparatoire.	En tout.	Lettres.	Sciences	cours de laitn.	cours spécial (anglais).	dont filles.			Kr.
14 écoles secondaires publiques..	168	248	198	2 210	440	3 096	96	55	80	275	70	223	16	737 086
41 écoles intermédiaires communales	334	16	-	4 356	998	5 370	7	-	37	499	165	237	123	725 635
14 gymnases et écoles intermédiaires privés	172	120	273	2 007	867	3 267	47	87	57	303	89	176	66	2 335 [1])
15 écoles secondaires de filles...	155	-	-	2 552	779	3 331	-	-	-	219	219	83	189	17 108 [1])
Total	829	384	471	11 125	3 084	15 064	150	142	174	1 296	543	719	394	1 482 164 [1])

*) Examen de fin d'études correspondant à peu près au baccalauréat, moins la philosophie. (Remarque du traducteur).

[1]) NB. Les dépenses des écoles privées ne sont pas comprises dans ces chiffres, les données étant incomplètes.

En 1891 le nombre total des élèves des écoles secondaires était de 14 182; il y a donc eu une augmentation de 882. Les écoles publiques se sont accrues de 19 élèves, les écoles intermédiaires communales de 432 et les écoles secondaires privées de 617, tandisque le nombre des élèves des écoles secondaires de filles a diminué de 186. Pour toutes les écoles secondaires réunies, le nombre des élèves du gymnase de sciences et de l'école intermédiaire a augmenté, pendant la période quinquennale, respectivement de 224 et 757, tandisque le nombre des élèves du gymnase de lettres et de l'école préparatoire a diminué respectivement de 45 et 54.

507 des élèves de l'école intermédiaire appartenaient au cours de latin, et 5 061 au cours spécial (auglais), contre respectivement 655 et 5 158 en 1891.

Le nombre des élèves se répartissait comme suit:

écoles publiques:	cours de latin	281	(en 1891:	340),	cours spécial:	829	(en 1891:	782)
— communales:	—	87	(»	— 102),	—	2 131	(»	— 1 746)
— secondaires privées:	—	149	(»	— 213),	—	737	(»	— 746)
— — de filles:	—	—	(»	— —),	—	1 364	(»	— 1884)

Le nombre des élèves par classe était en moyenne; dans les écoles publiques de 18 (17 en 1891); dans les écoles intermédiaires communales de 16 (16); dans les écoles secondaires privées de 19 (18), et dans les écoles secondaires de filles de 21 (19).

Dans les différentes sections des écoles, le nombre des élèves par classe était en moyenne:

	dans les écoles publiques:		dans les écoles communales.		dans les écoles secondaires privées.		dans les écoles secondaires de filles.	
	1890—91	1895—96	1890—91	1895—96	1890—91	1895—96	1890—91	1895—96
gymnase de lettres.....	7	6	4	5	10	8	-	-
— sciences...	8	13	-	-	14	16	-	-
école intermédiaire.....	21	23	16	16	19	21	19	22
— préparatoire.....	21	22	19	18	18	19	19	20

En 1891 il a été procédé à *l'examen dit „artium"* dans 14 gymnases publics, 1 école communale et 5 écoles privées, auxquelles avait été conféré le droit d'examen (y compris le gymnase de lettres de Hama).

Outre les 292 élèves, dont il est question plus haut, qui en 1896, ont passé l'examen „artium" dans les écoles, 23 se firent examiner par l'inspection de l'instruction publique à Christiania. L'examen „artium ' a donc étè passé en 1896 en tout par 315 élèves dont 160 passèrent l'examen de lettres et 155 l'examen de scienees. 203 des candidats étaient élèves des écoles où ils passèrent leur examen, tandisque 112 étaient élèves d'écoles privées.

En 1896 il a été procédé à l'examen de sortie de l'école intermédiaire dans toutes les écoles publiques et communales et écoles secondaires privées, ainsi que dans 14 écoles secondaires de filles. Le nombre total des élèves ayant passé cet examen était de 1 470, dont 174 ayant suivi le cours de latin et 1 296 le cours spécial (anglais). 543 de ces élèves étaient des filles. En 1891 cet examen fut passé par 204 élèves du cours de latin et 1 045 du cours spécial, dont 365 filles.

Les dépenses des écoles secondaires publiques et des écoles intermédiaires communales ont été, pendant l'année scolaire 1895—96 respectivement de cour. 737 086 et de cour. 725 635, soit en tout de cour. 1 462 721. Les renseignements fournis par tableaux étant incomplets à ce sujet, il a été impossible de communiquer des données relatives aux dépenses des écoles secondaires privées et des écoles de filles. L'enseignement de chaque enfant a coûté: dans les écoles publiques. cour. 238 par an; dans les écoles intermédiaires communales, cour 135, contre respectivement cour. 251 et cour. 124 en 1891.

2. Ecoles de garçons et écoles de filles, communales et privées, sans droit de faire passer les examens.

En 1890 il y avait 80 de ces écoles comptant ensemble 4 070 élèves, dont 943 garçons et 3 127 filles. En 1895 leur nombre était de 88, ayant 361 classes, 109 professeurs ou instituteurs et 252 institutrices. Le nombre des élèves était de 4 276, dont 1 255 garçons et 3 021 filles. 3 de ces écoles étaient exclusivement des écoles de garçons, 28 exclusivement des écoles de filles; 57 étaient des écoles mixtes. 9 étaient des écoles communales et 79 des écoles privées.

III. Instruction du personnel enseignant.

En 1890 il y avait 6 *écoles normales primaires*, toutes publiques. Pendant la période quinquennale il a été créé plusieurss *écoles normales privées,* qui ont obtenu, en vertu de la loi du 14 Juin 1890 sur les écoles normales, le droit de faire passer les examens. En dehors des 6 écoles normales publiques, 5 de ces écoles normales privées ont fonctionné pendant l'année scolaire 1895—96.

Le nombre des élèves des écoles normales a été pendant les cinq dernières années:

1891—92,	de	264	dont	164	subirent l'examen	supérieur d'instituteur.
1892—93,	«	262	«	68	—»—	—»—
1893—94,	«	417	«	150	—»—	—»—
1894—95,	«	478	«	209	—»—	—»—
1895—96,	«	598	«	216	—»—	—»—
			total	807	—»—	—»—

Pendant l'année 1895—96, 24 élèves furent logés gratuitement à l'école normale de Asker; 12 élèves furent entretenus aux frais de la caisse Finnoise à l'école normale de Tromsø; 149 élèves reçurent des bourses, dont 78 dans des écoles publiques et 71 dans des écoles privées. Sur le total des élèves, 536 étaient fixes et 62 ne suivirent qu 'une partie des cours. 270 élèves ètaient des femmes.

Outre les 807 élèves sus-mentionnés qui ont subi l'examen *supérieur* d'instituteur, pendant la période quinquennale 1892—96, 684 ont passé, pendant le même laps de temps, l'examen *inférieur*, qui constitue la condition d'admission aux postes des petites classes dans les campagnes. Le nombre des nouveaux instituteurs a donc été pendant la période quinquennale de 1 491 en tout, soit en moyenne environ 300 par an.

Pendant ce même temps 552 instituteurs et 153 institutrices ont quitté le service de l'école, ce qui fait que .... 705 places d'instituteurs sont devenues vacantes. De plus le nombre des places s'est accru:

a) dans les districts ruraux de 323 places d'instituteurs et de 608 places d'institutrices, soit en tout de	931	—
b) dans les villes de 138 places d'instituteurs et de 321 places d'institutrices, soit en tout de	459	—
Comme total	2095	places d'instituteurs

auraient donc été vacantes pendant la période quinquennale. Tandisque le nombre des nouveaux instituteurs, pendant la période quinquennale précédente (1886—91), avait excédé le nombre des vacances, il ressort des données ci-dessus que, pour le moment, le nombre des nouveaux instituteurs ne suffit plus à pourvoir les places vacantes. Par suite il a été nécessaire de nommer à un grand nombre de places d'instituteurs des personnes n'ayant aucun examen. (Voir ci dessus Titre I. A. Chap. 2).

Le personnel enseignant des écoles normales publiques se composait de 28 maîtres ou professeurs, dont 6 femmes; celui des écoles normales privées de 35 professeurs, dont 8 femmes. Le total des dépenses des écoles normales publiques a été en 1895—96 de cour. 145 826 dont cour. 144 584 ont été couvertes par les fonds publics. Le nombre des élèves ayant été de 345, l'instruction de chaque élève a donc coûté pendant ladite année scolaire cour. 422 contre cour. 318 en 1890—91.

L'Etat a voté pour l'exercice 1895—96 une somme de cour. 4 500 pour être distribuée comme *bourses* aux élèves indigents des écoles normales privées.

Dans les tableaux des comptes-rendus il n'est fourni aucun renseignement sur les dépenses des écoles normales privées.

Pour l'exercice budgétaire 1895—96 a été votée une somme de 9 600 couronnes destinée à des *cours préparatoires* à l'examen inférieur d'insti-

tuteur et à l'admission dans les écoles normales. Cette somme a été répartie entre 16 cours de 600 couronnes chacun, dont 3 dans le diocèse de Christiania, 2 dans celui de Hamar, 4 dans celui de Christiansand, 4 dans celui de Bergen et 3 dans celui de Trondhjem. L'un de ces cours n'a cependant pas été tenu.

Pendant l'exercice budgétaire 1895—96 il a été employé aux *examens des instituteurs et institutrices de l'école primaire* (examen supérieur et examen inférieur d'instituteur) passés, sous la surveillance de la commission d'examen des écoles normales, dans les écoles normales publiques et privées, conformément à la nouvelle loi sur les écoles normales, une somme de cour. 23 777 (y compris les frais de la commission d'examen).

Depuis 1883 il existe des cours publics tendant à *former des maîtres de travaux manuels*: des cours de ce genre ont été tenus également pendant l'été de 1896, savoir: 1 cours de 6 semaines à Fredrikshald avec 2 maîtres et 39 participants, 1 à Hamar avec 3 maîtres et 57 participants, 1 à Christiansand avec 2 maîtres et 35 participants, 1 à Stavanger avec 2 maîtres et 40 participants, 1 à Trondhjem avec 2 maîtres et 39 participants, et 1 à Tromsø avec 1 maître et 19 participants. Les dépenses ont été pour l'exercice budgétaire 1895—96 (déduction faite d'une somme votée extraordinoirement) de cour. 22 780; ces dépenses par participant s'élèvent donc à env. cour. 99.

Dans le but de former des *institutrices de travaux manuels de femmes*, il a été tenu différents cours, dont 2 à Christiania (par Melle Marie Rosing et par l'Ecole professionelles pour femmes) et un à Trondhjem (par Melle Elen Olfstad). Pour l'exercice budgétaire 1895—96, il a été voté respectivement cour. 1 600, cour. 600 et cour. 1 000 pour être distribuées comme bourses d'étude à ces cours; il a été voté en plus, comme bourses de voyage à des élèves demeurant hors des villes sus-indiquées, une somme totale de cour. 2 400, soit cour. 800 pour chacune des écoles où les cours furent faits. Le nombre des bourses d'étude a été respectivement de 32, 24 et 24. Les cours ont duré de 10 semaines à 3 mois.

Pour former *des institutrices d'économie domestique* il a été tenu un cours à Christiania, pendant le printemps de 1894, sons la direction de Melle Helga Helgesen. Ce cours, qui a duré 3 mois et pour lequel avait été voté une somme de cour. 3 700, a été suivi par 20 élèves.

Pour l'exercice 1895—96, il a été voté cour. 15 300 comme subvention à des *cours pour les instituteurs et les institutrices de l'école primaire publique*. Le programme de ces cours, dont le but, au début, était d'enseigner aux instituteurs le patois national, s'est étendu successivement, de tellesorte qu' il comprend plusieurs des matières qui s'enseignent à l'école primaire publique, et notamment la langue maternelle (patois national), l'histoire et les sciences naturelles. La subvention était répartie entre 6 cours, 1 dans chaque diocèse. A ces cours ont pris part en tout 291 instituteurs et insitutrices, dont 206 étaient boursiers pour une petite

somme. Les cours se tiennent pendant les vacances d'été et durent généralement de 5 à 6 semaines.
Pendant l'été de 1894 ont été tenus pour la première fois *des cours d'été* de 12 jours *à l'Université de Christiania et au Muséum de Bergen*; leur but était de donner aux instituteurs et institutrices de l'école primaire publique des indications utiles relativement à l'enseignement des différentes matières, notamment des sciences naturelles. Ces cours n'étaient pas subventionnéspar l'Etat; par contre on avait mis comme subventionune somme de cour. 4 000 à la disposition des participants. Pour l'exercice budgétaire 1895—96 on a voté pour des cours de ce genre à l'Université de Christiania et au Muséum de Bergen une somme de cour. 9 200, dont cour. 1 600 pour subvenir aux frais occasionnés par chacun de ces cours, et cour. 6 000 pour servir de bourses aux participants. Le cours de l'Université a été suivi par 385, celui de Bergen par environ 150 personnes.

Pour se perfectionner comme *maîtres de gymnastique*, 9 élèves civiles ont pris part annuellement au cours de l'Ecole Centrale pour l'instruction des maîtres de gymnastique.

On peut noter en même temps que pendant l'automne de 1895 il a été tenu à Christiania un cours de 4 mois ayant comme programme de former des *maîtresses de gymnastique et de dessin*. 50 ont été reçues à l'examen de sortie du cours de gymnastique et 46 à celui du cours de dessin. Pour l'exercice 1895—96 on avait voté pour ce cours une somme de cour. 7 600. Ces mêmes cours avaient eu lieu en 1893 (pour les maîtresses de gymnastique) et en 1894 (pour les maîtres de gymnastique.)

IV. Ecoles pour les enfants infirmes.

La loi du 8 Juin 1881 relative aux écoles des enfants infirmes met les frais d'enseignement de ces enfants à la charge de l'Etat; les frais d'entretien des enfants indigents pendant leur séjour à l'école sont payés par la caisse communale des villes pour les enfants des villes.

D'après le plan d'organisation des *écoles de sourds-muets* accepté en 1893, le pays est divisé en 2 districts d'admission celui du Sud et celui du Nord, ayant chacun 2 écoles (l'école d'admission, qui est en même temps l'école de section pour les enfants les mieux doués, enfants de la section A; et l'école de section pour enfants moins bien doués, enfants de la section B;) les écoles des deux districts d'admission sont situées à Christiania et à Trondhjem. Pour les enfants les moins bien doués (enfants des sections C et D) il y a un établissement commun situé à Hamar, dans lequel sont reçus les enfants de tout le pays. Il y a donc en tout 5 écoles de sourds-muets, contre 7 en 1890, les écoles de Christiansand et de Bergen ayant été supprimées, l'une en 1893 et l'autre en 1895.

Pendant l'année scolaire 1895—96 les institutions de sourds-muets comptaient en tout 303 élèves, 175 garçons et 129 filles, divisés en 36 classes, contre respectivement 443 et 51 pendant l'année scolaire 1890—91. Au sujet de la répartition des élèves entre les différentes écoles, on renvoie aux renseignements statistiques portés au tableau 7.

Le total des dépenses occasionnées par l'enseignement des enfants sourds-muets s'éleva pour l'exercice budgétaire 1895—96 à cour. 109,530 dont cour. 108 939 furent payées par l'Etat; les dépenses correspondantes pour l'exercice 1890—91 furent de cour. 118 768. La moyenne des dépenses de l'Etat par enfant sourd-muet a donc été en 1895—96 de cour. 359 environ, au lieu de cour. 268 en 1890—91.

Les caisses départementales ont payé en 1895 pour l'entretien des enfants sourds-muets pendant leur séjour aux institutions, cour. 64 552 contre cour. 93 132 en 1890. Il est impossible d'indiquer quelle est la somme payée dans ce même but par les caisses des communes rurales et des villes.

Le nombre des *institutions d'aveugles*, pendant l'année scolaire 1895—96, était, comme auparavant, de 2, savoir celle de Christiania et celle de Klæbu, ou l'institution de Trondhjem fut transférée en 1893. Les institutions avaient en tout 125 élèves, 67 garçons et 58 filles, dont 67 à Christiania et 58 à Klæbu, répartis en 6 classes dans chaque institution. Pendant l'année scolaire 1890—91, les institutions de Christiania et de Trondhjem avaient respectivement 71 et 60 élèves.

L'enseignement des enfants aveugles a coûté à l'Etat pendant l'année scolaire 1895—96 cour. 30 640 soit en moyenne cour. 245 par enfant, contre respectivement cour. 25 964 et cour. 198 en 1890—91.

Les frais d'entretien des enfants aveugles payés aux institutions par les caisses départementales furent de cour. 23 863 contre cour. 12 476 en 1890.

L'école professionnelle pour les aveugles adultes, dirigée par M. A. Lønvig a été fréquentée en 1895—96 par 16 élèves qui ont appris entre autres métiers la menuiserie et la vannerie. L'école recevait de l'Etat une subvention de cour. 4 600; chaque élève a donc coûté en moyenne env. cour. 287.

En ce qui concerne les *enfants faibles d'esprit*, la loi scolaire relative aux enfants infirmes est entrée en vigueur à partir du 1er juillet 1892. Le nombre des écoles s'occupant de l'enseignement des enfants faibles d'esprit était en 1895—96 le même qu' auparavant, savoir 3. Celles ci avaient en tout 430 élèves, 225 garçons et 205 filles, divisés en 40 classes. Pendant l'exercice scolaire 1890—91 ces-écoles avaient 312 élèves.

Avant le 1er Juillet 1892 les 3 écoles s'occupant de l'enseignement des enfants faibles d'esprit recevaient chacune une subvention de l'Etat, à condition que la subvention fût employée, selon la décision du Ministère des Cultes, à réduire le prix de l'entretion et de l'enseignement des élèves.

En 1890—91 la subvention accordée par l'Etat à ces écoles s'élevait à cour. 66 060, soit en moyenne à cour. 212 par élève. Depuis l'entrée en vigueur de la loi scolaire relative aux enfants infirmes en ce qui concerne les enfants faibles d'esprit, l'Etat prend entièrement à sa charge toutes les dépenses occasionnées par l'enseignement des faibles d'esprit. Ces dépenses pour l'Etat s'élevaient en 1895— 96 à cour. 118,582, soit en moyenne à cour. 276 environ par élève.

En 1895 les frais incombant aux caisses départementales pour l'entretien des enfants faibles d'esprit dans les institutions s'élevaient à cour. 134.027, tandisqu'en 1890 ces mêmes frais s'étaient élevés à cour 87,170.

Comme ayant rapport à ce qui précède, on doit faire remarquer que depuis 1893 une subvention a été accordée par l'Etat à *l'école* de Melles. Fleischer à Christiania *pour l'enseignement des impotents.* L'école comptait en 1895 28 élèves. Pour l'exercice budgétaire 1895—96 on a voté comme subvention de l'Etat cour 2000 comme bourses pour permettre a des élèves indigents demeurant hors de Christiania de fréquenter l'école.

V. Ecoles spéciales.

L'Ecole Royale des Arts et Métiers de Christiania avait, pendant l'année scolaire 1895—96, 8 professeurs en titre à l'école du jour et du soir, 4 professeurs en titre et 5 professeurs à l'école du soir; il y avait en outre 3 assistants **à** l'école du jour et 2 à l'école du soir. L'école du jour (cours de 8 mois) a été fréquentée par 267 élèves divisés en 8 classes. L'école du soir (cours de 8 mois également) a eu 750 élèves divisés en 17 classes, dont 8 parallèles. 90 des élèves de l'école du jour, et 62de ceux de l'école du soir étaint des femmes. L'enseignement comprenait les matières suivantes: dessin à main levée, dessin linéaire et d'ornement, modelage, dessin appliqué au bâtiment et aux différents métiers, peinture décorative. En outre il a été tenu des cours de perspective, de statique, d'arithmétique et de géométrie. Les dépenses de l'école ont été, pour l'année budgétaire de 1895—96, cour. 74,636; l'Etat a payé cour. 49,400, la commune de Christiania cour. 20 000, et les écolages ont fourni cour. 7,030.

Les *écoles de dessin publiques* étaient en 1895—96 an nombre de 10. Voici quelques renseignements concernant ces écoles pour l'année scolaire sus-nommée:

Ecoles.	Nombre des élèves.	Dépenses.	Subvention de l'Etat.
		cour.	cour.
Ecole technique du dimanche et du soir à Bergen	359	7 004	*)
Ecole de dessin d'Aalesund	40	963	336
— - — de Christiansund	**)	1 291	400
— - — - Molde	**)	760	320
— - — - Tromsø	**)	1 264	593
— - — - Hamar	**)	1 341	600
— - — - Kragerø	92	1 302	492
— - — - Arendal	68	2 587	1 175
— - — - Grimstad	30	547	494
— - — - Egersund	**)	852	350
		17 911	4 760

Dans la plupart des écoles de dessin, on n'enseigne que les éléments du dessin à main levée et du dessin linéaire; cependant dans quelques-unes d'entre elles l'enseignement comprend en outre le modelage et le dessin professionnel ainsi que le norvégien, la géometrie, le calcul et la tenue des livres.

Pendant l'année scolaire 1895—96 il y avait, 11 *écoles techniques du soir*. Le but de ces écoles est d'enseigner les connaissances élémentaires et la pratique indispensables aux différents métiers et industries. Le cours dure en général 3 ans; les deux premières années, l'enseignement se fait en commun pour tous les élèves; la dernière année il se fait en général séparément 1) pour les ouvriers des métiers ordinaires, 2) pour les ouvriers de l'industrie mécanique (ou chimique) et 3) pour les ouvriers en bâtiments. Les matières de l'enseignement sont ordinairement le dessin à main levée et le dessin linéaire avec la géométrie, le dessin appliqué aux différents métiers et le modelage, la physique, la mécanique, la théorie des machines, la chimie, le norvégien, le calcul, la tenue des livres et l'écriture; La durée de l'enseignement est de 10 à 12 heures par semaine pendant 7 à 8 mois.

*) Cette école est annexée à l'école technique de Bergen et participe à la subvention que l'Etat accorde à cette derniére.

**) Les renseignements manquent.

Ci-après nous donnons quelques renseignements sur les écoles suivantes en activité pendant l'année budgétaire 1895—96 :

Ecoles.	Nombre des élèves.	Dépenses.	Subvention de l'Etat.
		cour.	cour.
Ecole technique du soir de Vaterland, à Christiania	334	20 730	16 730
Ecole technique du soir de Sagene, à Christiania	96	7 440	
Ecole technique du soir de Stavanger	198	9 658	5 400
— — - - - Christiansand	182	10 921	5 850
— — - - - Skien	230	10 477	4 700
— — - - - Throndhjem	159	8 782	4 860
— — - - - Porsgrund	101	5 231	2 500
— — - - - Fredrikshald	105	4 711	2 900
— — - - - Drammen	182	7 744	4 203
— — - - - Larvik	99	4 913	2 930
— — - - - Fredrikstad	111	4 436	2 700
	1 797	95 043	52 773

Aux écoles techniques du soir de Christiansand et de Skien étaient annexées 2 classes de commerce, qui ont été fréquentées en 1895—96 par 48 et 30 élèves, et dont les dépenses se sont élevées respectivement à environ cour. 1 350 et cour. 1 150.

Le tableau suivant donne des renseignements pour 1895—96 sur les *école techniques élémentaires*, qui sont toujours au nombre de 3 :

Ecoles.	Nombre des élèves.			Reçus à l'examen de sortie.	Dépenses de l'école.	Subvention de l'Etat.
	fixes.	ne suivant qu 'une partie des cours.	total.			
					cour.	cour.
Ecole technique de Throndhjem	143	16	159	30	79 725	41 350
Ecole technique de Christiania	183	2	185	37	84 896	37 960
Ecole technique de Bergen	76	5	81	10	40 214	23 405
	402	23	425	77	204 835	102 715

Pendant l'année scolaire 1890—91, le nombre total des élèves de ces écoles était de 290 dont 50 subirent l'examen de sortie.

Les 3 genres d'écoles susmentionnées sont des écoles communales et jouissent, à l'exception des écoles techniques du dimanche et du soir de Bergen, d'une subvention de l'Etat dont le montant est fixé séparément pour chaque école, mais dont on ne paye pas plus que la somme qui, pour tontes les écoles techniques et les écoles du soir, répond au tiers et, pour les écoles de dessin publiques, répond à la moitié des dépenses de l'école.

Il faut aussi mentionner l'école des mécaniciens du fiord de Skien qui a pour but de former, au moyen d'un cours de 2 à 3 ans, des jeunes gens de manière à en faire d'habiles *ouvriers mecaniciens*; le programme de l'école comprend un enseignement théorique approprié à ce but, avec éducation pratique à l'appui. Cette école comptait, pendant l'année scolaire 1895—96, 106 élèves; les dépenses étaient de cour. 23 979, la subvention de l'Etat de cour. 7.250.

Enfin il y a l'école élémentaire technique de Christiania qui a pour but de donner une instruction élémentaire technique à des personnes occupant déjà des situations pratiques. L'école a un cours de jour ordinaire de 6 mois et un cours supplémentaire de 2 mois. Le nombre des élèves était de 45 en 1895—96; les dépenses étaient de cour. 19 120 et la subvention de l'Etat de cour. 4 650.

Les *écoles professionnelles pour femmes* étaient pendant l'année scolaire 1895—96 au nombre de 6, savoir: 1) l' Ecole professionnelle pour femmes de Christiania, 2) l'Ecole privée professionnelle pour femmes de Lovise Aall, 3) l'Ecole professionnelle pour femmes à Ebenezer (Søndeled), 4) l'Ecole professionnelle et d'industrie domestique pour femmes de Anna Kreetz à Bergen; 5) l'Ecole professionnelle pour femmes de Elen Ofstad à Throndhjem, 6) l'Ecole professionnelle pour femmes et école de tissage de Kristiane Frisak à Christiania. Dans ces écoles s'apprennent le tissage, la couture des ouvrages fins de différents genres et le dessin. Les cours ont une durée différente qui varie entre 3 mois et un an. Toutes ces écoles reçoivent une subvention de l'Etat, à la condition qu' une certaine somme soit fournie d'autre manière.

Voici quelques renseignements sur ces écoles pour l'année scolaire 1895—96 :

Ecoles.	Nombre des élèves		Nombre des maîtres.	Nombre des maîtresses.	Dépenses.	Subvention de l'Etat.
	Cours d'une année.	Cours de moindre durée.				
					cour.	cour.
Ecole professionelle pour femmes de Christiania.	90	192	3	16	31 117	11 300
Ecole privée professionnelle pour femmes de Louise Aall.....	-	141	-	3	3 442	500
Ecole professionnelle pour femmes à Ebenezer (Sondeled)	-	37	3	2	4 203	1 000
Ecole professionnelle et d'industrie domestique pour femmes de Anna Kreetz à Bergen.....	61		-	*)	*)	2 000
Ecole professionnelle pour femmes de Elen Olfstad à Trondhjem.	167		-	6	4 552	1 500
Ecole professionnelle pour femmes et école de tissage de Kristiane Frisak à Christiania..	71		-	2	*)	400

En fait d'autres écoles ayant pour but un enseignement pratique, nous ne mentionnerons ici que les suivantes:

L'Ecole de commerce de Christiania, fondée en 1874 aux frais de la commune de Christiania, a été fréquentée pendant l'année scolaire 1895—96 par 101 jeunes gens formant 5 classes, et par 87 jeunes filles formant 4 classes parallèles. Le cours des jeunes gens est de 2 ans, celui des jeunes-filles d'un an. L'école avait 13 professeurs.

L'Ecole supérieure d'agriculture dans la paroisse d'Aas, **) qui a pour but l'enseignement théorique et pratique de l'agriculture, a été fondée en 1859 aux frais de l'Etat. Elle se compose de 3 sections, la section inférieure, la section supérieure et la section d'horticulture. La section inférieure et la section d'horticulture, toutes deux biennales, avaient respectivement 27 et 6 élèves. La section supérieure, dont le cours dure un

*) Les renseignements manquent.

**) Fonctionne depuis le 17 juillet 1897 sous le nom d'Ecole supérieure d'agriculture de Norvége (voir loi du 22 Mai 1897.)

an, avait en 1895—96 30 élèves dont 29 seulement passèrent l'examen de sortie. Outre le directeur, l'école a 8 maîtres y-compris le caissier et l'horticulteur, qui, à côté de leurs fonctions comme tels, font aussi partie du personnel enseignant. Les dépenses étaient de cour. 67.535, et la subvention de l'Etat de cour. 48 083.

Il y a en outre 13 *écoles dagriculture départementales* pour l'enseignement théorique et pratique de l'agriculture; ces écoles avaient en tout 295 élèves. La subvention fournie par l'Etat à ces 13 écoles, dont les dépenses sont défrayées les trois quarts par l'Etat et le quart par la commune du département en question, s'élevait en tout à cour. 105,598.

1 *école d'agriculture pour la préfecture de Tromsø*, ayant 21 élèves et recevant une subvention de l'Etat de cour. 12.995.

1 *école d'agriculture (saison d'hiver) privée à Christiania* ayant 55 élèves et recevant une subvention de l'Etat de cour. 5000.

1 *école d'horticulture à Sandved* près de Sandnes dans la préfecture de Stavanger ayant 10 élèves et recevant une subvention de l'Etat de cour. 1.925.

17 *écoles de navigation* subventionnées par l'Etat préparaient à l'examen ordinaire de second, à l'examen spécial de second pour la navigation à vapeur, et à l'examen de capitaine. Les classes de seconds ont eté fréquentées en tout par 509 élèves, dont 345 se présentèrent à l'examen ordinaire de second et 313 furent reçus, tandisque 21 se présentèrent à l'examen de second pour la navigation à vapeur et furent reçus.

En outre les classes de capitaines comptaient en tout 67 élèves; 61 s'inscrirent à l'examen. et 48 furent reçus à l'examen complet et 2 à l'examen partiel. Les dépenses totales des écoles subventionnées par l'Etat ont été d'environ cour. 73.633; les rétributions scolaires fournirent cour. 31.143 et l'Etat paya comme subventions cour. 21.115; ces subventions sont soumises à la condition que la commune fournisse au moins une somme égale.

On peut aussi mentionner, dans ce même ordre de choses, les *académies ouvrières* dont le but principal est de donner aux hommes et aux femmes, notamment de la classe ouvrière, des connaissances générales sur les phénomènes de la nature, de la vie humaine et de la vie sociale, sur le développement et les principaux résultats de la civilisation humaine, tant dans le domaine intellectuel que dans le domaine matériel. La première académie ouvrière a été fondée en 1885 à Christiania. Depuis, d'autres villes et districts ruraux ont suivi l'exemple, et pendant l'année budgétaire 1895—96 il y avait 12 académies ouvrières (contre 4 en 1890—91). Voici quelques données statistiques relatives à ces académies pendant l'exercice 1895—96:

Académie ouvrière de	Nombre des conférences.	Nombre total des auditeurs.	Nombre moyen des auditeurs par conférence.	Subvention de l'Etat.
Christiania	189	40 129	212	cour 5 000
Hamar	31		env. 150	» 500
Ringsaker	11		» 200	» 200
Moss	16		» 260	» 300
Drammen	40	11 420	285	» 1 000
Kongsberg	29		env. 229	» 650
Sandefjord	30		200	» 600
Larvik	26	5 420	208	» 1 000
Skien	22	5 830	265	» 1 000
Stavanger	56	14 300	256	» 1 000
Bergen	85		80	» 1 200
Trondhjem	70	16 520	236	» 1 200

La grande majorité des auditeurs appartenaient à la classe ouvrière. Les subventions de l'Etat furent accordées à la condition que le double au moins du montant de la subvention fût fourni ou par la commune en question ou d'autre manière. En général l'entrée de la salle des conférences est libre.

L'Université, qu'il faut aussi, en un certain sens, considérer comme une école spéciale à laquelle se forment la plupart des fonctionnaires civils de l'Etat, comptait, en 1895—96, 52 professeurs titulaires et 10 chargés de cours dont 5 étaient également professeurs substitués.

Le nombre des étudiants est indiqué comme suit pour le 2e semestre 1895 :

70	étudiants	en théologie ...	dont 21	subirent l'examen définitif	(licence en 1895—96.
270	—»—	« droit	» 56	—»—	—»—
411	—»—	« médecine ..	» 69	—»—	—»—
40	—»—	se préparant à la licence ès-lettres	» 5	—»—	—»—
19	—»—	se préparant à la licence ès-sciences	» -	—»—	—»—
2	—»—	en minéralogie...	» 1	—»—	—»—
330	—»—	se préparant à l'examen dit «philosophicum« [1])	« 159	passèrent cet examen.	

1142 étudiants.

Les dépenses de l'Université pendant l'exercice budgetaire 1895—96 ont été de cour. 679 907, et furent couvertes par une subvention de l'Etat de cour. 576.121, dont la caisse pour le progrès de l'instruction publique fournit cour. 193.656.

[1]) Examen correspondant à peu près à la seconde partie du baccalauréat français. (Remarque du traducteur.)

Tabeller,

udvisende skolevæsenets tilstand og økonomiske forhold i riget i aaret 1895.

Tabel I. Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn
	Oversigt.							
	I. Rigets landdistrikt.	5 922	3 748	1 826	349	4 099	10 877	269 441
	II. Stifterne.							
1	Kristiania	812	709	100	3	729	2 309	57 548
2	Hamar	666	513	150	3	572	1 787	40 251
3	Kristiansand	1 265	910	254	101	721	1 796	47 209
4	Bergen	1 263	685	416	163	772	1 836	45 647
5	Trondhjem	848	538	287	23	680	1 690	38 964
6	Tromsø	1 068	393	619	56	625	1 459	39 822
	Tilsammen	5 922	3 748	1 826	349	4 099	10 877	269 441
	III. Amterne.							
1	Smaalenene	186	150	34	2	171	604	15 436
2	Akershus	213	194	19	-	196	681	16 394
3	Buskerud	265	233	31	1	225	586	14 160
4	Jarlsberg og Larvik	148	132	16	-	137	438	11 558
5	Kristians	324	224	97	3	277	790	19 018
6	Hedemarken	342	289	53	-	295	997	21 233
7	Bratsberg	314	259	50	5	202	482	11 828
8	Nedenes	240	198	35	7	143	394	11 138
9	Lister og Mandal	334	203	86	45	143	347	10 016
10	Stavanger	377	250	83	44	233	573	14 227
11	Søndre Bergenhus	567	313	196	58	353	906	23 114
12	Nordre Bergenhus	476	212	185	80	271	599	14 932
	Søndmøre fogderi af Romsdal amt	220	160	35	25	148	331	7 601
13	Romsdal	475	351	96	28	360	807	18 394
	Romsdal og Nordmøre fogderier af Romsdal amt	255	191	61	3	212	476	10 793
14	Søndre Trondhjem	345	223	113	9	278	689	15 718
15	Nordre Trondhjem	248	124	113	11	190	525	12 453
16	Nordland	565	204	305	56	364	872	24 347
17	Tromsø	360	110	250	-	191	411	11 109
18	Finmarken	143	79	64	-	70	176	4 366
	Tilsammen	5 922	3 748	1 826	349	4 099	10 877	269 441

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.		undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
29 175	249 100	4 816	20 793	6 199	1 262	260 417	133 077	127 337	233	
6 850	53 102	30	4 913	2 336	111	55 579	28 669	26 910	77	1
4 456	37 718	21	3 362	953	152	38 894	19 692	19 204	29	2
5 126	44 880	1 315	4 336	788	195	46 178	23 496	22 676	52	3
4 844	41 399	2 208	3 586	636	125	44 368	22 571	21 797	23	4
3 926	36 601	406	2 475	566	128	37 701	19 446	18 255	20	5
3 973	*) 35 400	836	2 121	920	551	37 697	19 203	18 495	32	6
29 175	249 100	4 816	20 793	6 199	1 262	260 417	133 077	127 337	233	
1 799	14 286	17	1 365	501	32	14 836	7 625	7 211	23	1
2 044	15 002	-	1 288	856	28	15 886	8 218	7 668	16	2
1 621	13 329	13	1 259	304	25	13 671	6 992	6 679	14	3
1 386	10 485	-	1 001	675	26	11 186	5 834	5 352	24	4
1 985	17 865	21	1 422	338	91	18 365	9 329	9 038	21	5
2 471	19 853	-	1 940	615	61	20 529	10 363	10 166	8	6
1 310	11 174	48	1 083	210	55	11 487	5 869	5 618	10	7
1 078	11 517	86	921	256	46	10 905	5 508	5 397	30	8
1 083	9 029	631	887	148	29	9 837	4 980	4 857	4	9
1 655	13 160	550	1 445	174	65	13 949	7 139	6 804	8	10
2 470	21 326	765	1 948	387	44	22 522	11 445	11 077	19	11
1 517	13 018	1 147	921	169	58	14 392	7 347	7 045	4	12
857	7 055	296	717	80	23	7 454	3 779	3 675	-	
1 897	17 410	350	1 427	148	58	17 966	9 167	8 799	6	13
1 040	10 355	54	710	68	35	10 512	5 388	5 124	6	
1 610	14 582	142	972	333	38	15 095	7 807	7 288	6	14
1 276	11 664	210	793	165	55	12 094	6 251	5 843	8	15
2 282	21 398	813	1 154	665	245	23 111	11 878	11 234	25	16
1 163	10 177	-	656	159	140	10 476	5 277	5 199	6	17
528	3 825	23	311	96	166	4 110	2 048	2 062	1	18
29 175	249 100	4 816	20 793	6 199	1 262	260 417	133 077	127 337	233	

*) For 1484 børn benyttes lappisk og for 413 børn kvænsk som hjælpesprog.

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	Oversigt.							
	I. Rigets landdistrikt.	4 898	33 745	204	13 039	27 472	23 122	12 343
	II. Stifterne.							
1	Kristiania	256	20 662	57	4 568	12 463	7 301	3 289
2	Hamar	325	2 760	61	4 701	6 965	4 012	2 539
3	Kristiansand	1 018	8 428	10	1 725	4 021	2 694	1 224
4	Bergen	1 568	1 200	23	679	1 281	2 507	1 400
5	Trondhjem	455	695	47	937	1 808	4 758	2 666
6	Tromsø	1 276	-	6	429	934	1 850	1 225
	Tilsammen	4 898	33 745	204	13 039	27 472	23 122	12 343
	III. Amterne.							
1	Smaalenene	52	1 909	13	1 396	2 712	1 930	1 021
2	Akershus	93	6 667	24	852	4 211	3 211	1 352
3	Buskerud	85	6 345	17	1 772	3 131	1 000	462
4	Jarlsberg og Larvik	26	5 741	3	548	2 409	1 160	454
5	Kristians	234	174	20	2 186	2 644	1 731	765
6	Hedemarken	91	2 586	41	2 515	4 321	2 281	1 774
7	Bratsberg	236	2 373	-	387	905	527	285
8	Nedenes	70	4 943	1	583	1 486	904	439
9	Lister og Mandal	371	717	2	176	862	769	283
10	Stavanger	341	395	7	579	768	494	217
11	Søndre Bergenhus	852	1 144	11	496	829	1 108	718
12	Nordre Bergenhus	573	56	4	183	452	1 255	682
	Søndmøre fogderi af Romsdal amt	143	-	8	-	-	144	-
13	Romsdal	344	37	9	5	111	1 188	388
	Romsdal og Nordmøre fogderier af Romsdal amt	201	37	1	5	111	1 044	388
14	Søndre Trondhjem	130	658	27	447	714	1 450	782
15	Nordre Trondhjem	124	-	19	485	983	2 264	1 496
16	Nordland	643	-	6	339	776	1 112	673
17	Tromsø	314	-	-	40	5	248	143
18	Finmarken	319	-	-	50	153	490	409
	Tilsammen	4 898	33 745	204	13 039	27 472	23 122	12 343

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lov befalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
49 857	46 330	25 764	17 910 459	719 658	426 004	721 764	1 867 426	3 801	3 655	
9 509	8 807	4 688	3 864 037	194 356	73 041	118 048	385 445	721	714	1
5 434	5 305	4 195	2 658 952	94 313	59 850	86 402	240 565	517	493	2
9 052	8 268	2 354	3 480 879	175 213	99 694	207 063	481 970	821	796	3
10 587	9 910	2 040	2 989 966	81 448	67 802	67 839	217 089	724	683	4
8 324	7 564	5 071	2 561 364	86 230	35 747	86 234	208 211	532	513	5
6 951	6 476	7 416	2 355 261	88 098	89 870	156 178	334 146	486	456	6
49 857	46 330	25 764	17 910 459	719 658	426 004	721 764	1 867 426	3 801	3 655	
2 298	2 100	1 512	1 006 616	50 023	18 596	21 602	90 221	167	165	1
2 973	2 995	1 658	1 092 022	52 685	17 948	33 416	104 049	194	192	2
1 998	1 576	861	983 370	51 368	18 455	34 626	104 449	213	211	3
2 240	2 136	657	782 029	40 280	18 042	28 404	86 726	147	146	4
2 165	2 185	1 408	1 222 895	44 686	29 207	50 013	123 906	233	232	5
3 269	3 120	2 787	1 436 057	49 627	30 643	36 389	116 659	284	271	6
1 848	1 722	718	830 642	46 467	30 568	46 138	123 173	231	227	7
2 266	2 022	658	984 007	59 579	36 312	78 840	174 731	190	181	8
2 533	2 240	386	699 122	30 560	15 351	30 418	76 329	183	177	9
2 405	2 284	592	967 108	38 607	17 463	51 667	107 737	217	211	10
5 236	4 984	1 035	1 556 764	48 140	40 816	39 194	128 150	343	312	11
3 328	3 079	710	948 055	22 451	19 117	21 364	62 932	262	253	12
2 023	1 847	295	485 147	10 857	7 869	7 281	26 007	119	118	
4 611	4 268	1 207	1 206 089	31 843	16 949	26 607	75 399	269	263	13
2 588	2 421	912	720 942	20 986	9 080	19 326	49 392	150	145	
3 125	2 707	1 767	1 010 108	31 127	16 593	28 748	76 468	216	209	14
2 611	2 436	2 392	830 314	34 117	10 074	38 160	82 351	166	159	15
4 229	3 886	4 302	1 458 177	56 093	48 038	94 661	198 792	261	251	16
2 220	2 083	1 819	629 903	21 283	26 581	41 948	89 812	155	139	17
502	507	1 295	267 181	10 722	15 251	19 569	45 542	70	66	18
49 857	46 330	25 764	17 910 459	719 658	426 004	721 764	1 867 426	3 801	3 655	

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	Oversigt.							
	I. Rigets landdistrikt.	1 037	958	152 946	6 422	6 509	559	2 282
	II. Stifterne.							
1	Kristiania	244	222	30 548	3 682	2 417	91	486
2	Hamar	222	211	23 399	489	1 419	76	335
3	Kristiansand	170	163	28 878	1 853	1 626	136	465
4	Bergen	90	83	26 658	301	530	106	413
5	Trondhjem	174	163	21 849	97	413	76	322
6	Tromsø	137	116	21 614	-	104	74	261
	Tilsammen	1 037	958	152 946	6 422	6 509	559	2 282
	III. Amterne.							
1	Smaalenene	55	47	7 559	306	415	23	106
2	Akershus	83	77	9 038	1 076	745	27	137
3	Buskerud	62	54	8 035	1 167	703	28	126
4	Jarlsberg og Larvik	44	44	5 916	1 133	554	13	117
5	Kristians	80	75	10 011	33	279	30	149
6	Hedemarken	142	136	13 388	456	1 140	46	186
7	Bratsberg	39	39	7 245	383	367	34	120
8	Nedenes	68	65	6 835	1 275	626	36	114
9	Lister og Mandal	26	26	6 479	110	464	34	107
10	Stavanger	37	33	8 319	85	169	32	124
11	Søndre Bergenhus	57	53	13 172	297	363	41	212
12	Nordre Bergenhus	15	13	8 916	4	134	39	143
	Søndmøre fogderi af Romsdal amt	18	17	4 570	-	33	26	58
13	Romsdal	52	49	10 526	15	48	52	139
	Romsdal og Nordmøre fogderier af Romsdal amt	34	32	5 956	15	15	26	81
14	Søndre Trondhjem	66	60	8 910	76	294	28	135
15	Nordre Trondhjem	74	71	6 983	6	104	22	106
16	Nordland	97	86	12 375	-	36	40	159
17	Tromsø	30	25	6 457	-	-	24	60
18	Finmarken	10	5	2 782	-	68	10	42
	Tilsammen	1 037	958	152 946	6 422	6 509	559	2 282

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
144	143	680	441	871	910	176 953	3 468 357	297 539	
31	50	166	201	233	167	49 368	835 564	102 441	1
35	36	162	79	130	120	18 627	534 699	48 500	2
27	20	87	63	229	178	37 426	670 788	42 007	3
12	12	86	22	73	180	28 331	527 099	36 714	4
21	19	88	43	158	154	15 070	419 027	35 130	5
18	6	91	33	48	111	28 131	481 180	32 747	6
144	143	680	441	871	910	176 953	3 468 357	297 539	
9	8	43	49	50	38	11 719	191 654	24 989	1
7	18	59	84	36	48	15 152	249 847	38 373	2
12	6	38	41	61	45	10 405	214 172	19 125	3
3	18	26	27	86	36	12 092	179 891	19 954	4
7	16	86	22	53	59	7 044	205 289	21 852	5
28	20	76	57	77	61	11 583	329 410	26 648	6
9	4	25	6	70	51	8 736	175 346	9 846	7
15	11	13	17	76	39	14 346	201 644	9 376	8
1	3	21	12	31	37	7 718	136 480	8 615	9
2	2	28	28	52	51	6 626	157 318	14 170	10
7	10	42	6	48	81	18 603	276 688	18 584	11
2	-	28	15	17	74	7 167	168 467	12 850	12
3	2	16	1	8	25	2 561	81 944	5 280	
6	9	44	8	54	76	6 542	190 227	14 132	13
3	7	28	7	46	51	3 981	108 283	8 852	
6	5	30	12	73	52	5 853	176 521	12 434	14
12	7	30	24	39	51	5 236	134 223	13 844	15
14	5	55	9	34	65	18 143	269 714	17 148	16
2	1	23	7	6	25	6 429	130 142	10 238	17
2	-	13	17	8	21	3 559	81 324	5 361	18
144	143	680	441	871	910	176 953	3 468 357	297 539	

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	IV. De enkelte skolekommuner.							
	1. Smaalenene.							
1	Trøgstad	8	8	-	-	8	26	659
2	Askim	4	4	-	-	4	16	357
3	Spydeberg	6	6	-	-	6	20	401
4	Skiptvet	5	5	-	-	5	15	403
5	Rakkestad	17	3	14	-	15	45	954
6	Eidsberg	10	5	5	-	10	36	918
7	Rødenes	7	7	-	-	7	19	331
8	Aremark	14	12	2	-	12	28	573
9	Id	13	7	6	-	10	31	825
10	Berg	7	5	2	-	7	25	763
11	Skeberg	10	9	1	-	9	29	668
12	Hafslund brug	1	1	-	-	1	5	86
13	Hvaler	10	7	1	2	7	20	635
14	Borge	4	3	1	-	3	31	812
15	Sannesund brug	1	1	-	-	1	3	39
16	Torsnes	3	2	1	-	3	8	191
17	Varteig	3	3	-	-	3	9	214
18	Tune	10	10	-	-	10	32	878
19	Borregaard brug	1	1	-	-	1	7	190
20	Soli og Greaker brug	2	2	-	-	2	7	115
21	Glemminge	6	6	-	-	6	42	1 402
22	Glemminge fabrik	1	1	-	-	1	14	412
23	Lisleby fabrik	1	1	-	-	1	8	241
24	Kragerøen brug	1	1	-	-	1	5	166
25	Onsø	7	6	1	-	7	29	770
26	Græsvik brug	1	1	-	-	1	11	369
27	Raade	6	6	-	-	6	20	509
28	Rygge	5	5	-	-	5	21	555
29	Moss landsogn	4	4	-	-	2	6	194
30	Vaaler	10	10	-	-	9	20	452
31	Hobøl	8	8	-	-	8	16	354
	Tilsammen	186	150	34	2	171	604	15 436
	2. Akershus.							
1	Vestby	7	6	1	-	7	20	437
2	Kraakstad	4	2	2	-	4	10	223
3	Ski	4	4	-	-	4	12	281
4	Aas	3	3	-	-	3	12	291
5	Nordby	1	1	-	-	1	4	109
6	Frogn	4	3	1	-	4	14	334

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
65	609	-	10	29	2	640	343	297	1	1
27	347	-	29	20	1	368	184	184	-	2
42	384	-	33	6	2	392	180	212	-	3
38	378	-	16	4	-	382	198	184	1	4
108	902	-	103	18	1	921	491	430	1	5
49	807	-	32	23	1	831	411	420	-	6
39	304	-	16	4	3	311	169	142	-	7
60	499	-	30	42	1	542	288	254	-	8
124	780	-	111	26	4	810	397	413	1	9
75	650	-	71	36	-	686	352	334	-	10
91	598	-	56	5	-	603	288	315	-	11
9	83	-	9	3	-	86	51	35	-	12
102	586	17	76	31	2	636	317	319	2	13
86	760	-	72	13	2	775	390	385	-	14
4	35	-	4	4	-	39	17	22	-	15
30	196	-	30	1	-	197	98	99	-	16
19	194	-	12	5	-	199	122	77	-	17
109	837	-	79	28	2	867	484	383	5	18
20	165	-	17	12	-	177	82	95	1	19
12	110	-	11	1	-	111	62	49	-	20
172	1 256	-	134	66	2	1 324	682	642	3	21
86	395	-	35	8	-	403	211	192	1	22
49	237	-	28	4	-	241	127	114	1	23
24	154	-	19	4	-	158	83	75	-	24
89	766	-	89	3	1	770	410	360	2	25
51	357	-	50	12	-	369	171	198	3	26
61	470	-	52	8	4	482	233	249	1	27
62	491	-	51	38	3	532	288	244	-	28
27	160	-	27	32	-	192	98	94	-	29
33	435	-	27	3	-	438	241	197	-	30
36	341	-	36	12	1	354	157	197	-	31
1 799	14 286	17	1 365	501	32	14 836	7 625	7 211	23	
46	426	-	40	8	-	434	229	205	-	1
28	217	-	20	1	-	218	110	108	-	2
38	255	-	23	2	-	257	146	111	-	3
22	259	-	5	25	-	284	142	142	-	4
10	89	-	3	9	-	98	45	53	-	5
58	313	-	41	19	3	335	167	168	2	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbeide.		legemsøvelser.	
					Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
	IV. De enkelte skolekommuner.							
	1. Smaalenene.							
1	Trøgstad	-	-	-	-	155	106	32
2	Askim	-	-	-	-	98	78	56
3	Spydeberg	-	-	3	65	114	-	-
4	Skiptvet	-	-	1	-	-	-	-
5	Rakkestad	19	-	1	-	33	228	-
6	Eidsberg	-	-	-	20	20	96	-
7	Rødenes	-	-	3	98	91	86	78
8	Aremark	9	-	-	-	-	98	10
9	Id	1	-	-	-	-	185	206
10	Berg	-	287	1	64	133	162	160
11	Skeberg	-	-	1	144	184	-	-
12	Hafslund brug	-	83	-	32	19	-	-
13	Hvaler	17	-	-	-	-	153	61
14	Borge	6	189	1	-	189	205	230
15	Sannesund brug	-	20	-	-	20	-	-
16	Torsnes	-	-	-	52	-	36	-
17	Varteig	-	-	-	-	-	-	-
18	Tune	-	-	-	233	204	28	-
19	Borregaard brug	-	-	-	38	34	-	-
20	Soli og Greaker brug	-	65	-	40	29	11	-
21	Glemminge	-	60	1	72	327	-	-
22	Glemminge fabrik	-	-	-	109	116	-	-
23	Lisleby fabrik	-	138	-	73	65	-	-
24	Kragerøen brug	-	154	1	52	46	-	-
25	Onsø	-	-	-	41	204	118	-
26	Græsvik brug	-	357	-	106	142	106	142
27	Raade	-	-	-	121	144	131	46
28	Rygge	-	-	-	-	60	103	-
29	Moss landsogn	-	160	-	36	44	-	-
30	Vaaler	-	233	-	-	103	-	-
31	Hobøl	-	163	-	-	138	-	-
	Tilsammen	52	1 909	13	1 396	2 712	1 930	1 021
	2. Akershus.							
1	Vestby	-	433	-	-	82	90	31
2	Kraakstad	-	23	-	-	33	64	53
3	Ski	-	123	-	-	38	73	-
4	Aas	-	231	-	-	81	106	-
5	Nordby	-	89	-	23	22	23	-
6	Frogn	-	186	-	-	67	57	64

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
128	123	192	43 848	1 818	447	1 243	3 508	8	8	1
64	65	63	24 984	823	183	661	1 667	6	5	2
36	-	39	26 536	966	474	591	2 031	6	6	3
73	76	30	24 391	1 241	500	1 177	2 918	5	5	4
261	265	157	63 057	2 454	1 262	1 448	5 164	14	14	5
57	62	98	48 626	1 800	1 344	1 449	4 593	10	10	6
60	73	79	22 028	814	516	573	1 903	6	6	7
105	110	108	33 525	1 357	869	835	3 061	8	8	8
-	-	127	55 454	3 687	2 320	1 021	7 028	9	9	9
162	160	155	47 092	2 823	1 572	849	5 244	7	7	10
-	-	113	43 028	2 380	297	651	3 328	8	8	11
-	-	-	6 833	300	40	470	810	1	1	12
-	-	16	36 136	3 208	429	807	4 444	5	5	13
-	-	37	51 349	3 240	785	1 011	5 036	6	6	14
10	14	-	2 679	85	-	192	277	1	1	15
49	27	20	13 369	593	229	329	1 151	2	2	16
85	56	39	11 257	689	297	521	1 507	3	3	17
28	30	55	57 794	2 514	440	556	3 510	8	8	18
-	-	-	12 242	630	96	254	980	2	2	19
7	7	5	8 366	331	46	125	502	2	2	20
340	332	21	96 394	5 330	1 439	1 595	8 364	9	9	21
109	116	-	28 518	956	981	202	2 139	2	2	22
73	65	-	20 322	660	281	66	1 007	2	2	23
52	46	-	10 829	651	100	44	795	2	2	24
166	146	31	52 904	3 172	219	1 018	4 409	7	7	25
106	142	-	28 057	2 133	454	121	2 708	4	3	26
-	-	34	31 546	1 418	753	1 091	3 262	6	6	27
156	64	3	36 653	1 238	465	614	2 317	5	5	28
44	-	11	12 388	403	639	344	1 386	3	3	29
108	101	79	27 311	1 309	716	963	2 988	6	6	30
19	20	-	29 100	1 000	403	781	2 184	4	4	31
2 298	2 100	1 512	1 006 616	50 023	18 596	21 602	90 221	167	165	
72	69	88	35 860	1 821	685	2 312	4 818	6	6	1
45	53	-	14 855	917	422	404	1 743	3	3	2
73	60	58	16 501	976	394	162	1 532	4	4	3
19	25	10	23 542	600	219	391	1 210	4	4	4
23	22	34	7 629	378	291	637	1 306	1	1	5
57	64	96	19 343	1 713	342	1 166	3 221	4	4	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	IV. De enkelte skolekommuner.							
	1. Smaalenene							
1	Trøgstad	1	1	312	-	2	3	-
2	Askim	2	1	198	-	6	-	4
3	Spydeberg	1	1	258	-	18	2	3
4	Skiptvet	-	-	180	-	-	-	5
5	Rakkestad	1	1	454	-	-	2	6
6	Eidsberg	2	1	432	-	-	2	5
7	Rødenes	-	-	227	-	-	1	3
8	Aremark	-	-	326	-	-	-	4
9	Id	2	1	387	-	6	2	4
10	Berg	4	4	357	48	27	-	6
11	Skeberg	3	2	327	-	-	3	4
12	Hafslund brug	1	1	76	4	-	-	1
13	Hvaler	3	3	270	-	3	1	4
14	Borge	5	4	351	36	-	-	4
15	Sannesund brug	-	-	42	6	6	-	1
16	Torsnes	1	1	108	-	18	1	1
17	Varteig	-	-	108	-	-	-	2
18	Tune	3	2	420	-	11	1	6
19	Borregaard brug	-	-	81	-	6	-	2
20	Soli og Greaker brug	1	1	96	12	12	-	2
21	Glemminge	5	5	558	10	84	1	6
22	Glemminge fabrik	3	2	153	-	42	-	3
23	Lisleby fabrik	2	2	120	30	24	-	3
24	Kragerøen brug	1	1	75	28	15	-	1
25	Onsø	3	3	345	-	26	-	5
26	Græsvik brug	2	2	168	60	18	-	3
27	Raade	1	1	256	-	9	2	4
28	Rygge	2	1	262	-	10	1	4
29	Moss landsogn	1	1	120	36	24	1	2
30	Vaaler	1	1	252	28	-	-	6
31	Hobøl	4	4	240	8	48	-	2
	Tilsammen	55	47	7 559	306	415	23	106
	2. Akershus.							
1	Vestby	4	2	240	112	-	2	4
2	Kraakstad	1	1	132	8	12	-	3
3	Ski	1	1	144	30	-	2	1
4	Aas	2	2	171	27	27	-	2
5	Nordby	1	1	60	12	12	-	1
6	Frogn	2	2	171	39	3	1	2

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	1	5	2	1	2	822	7 434	2 096	1
-	-	3	1	-	1	243	4 400	828	2
-	-	3	2	1	3	425	5 710	605	3
-	-	-	2	3	1	250	4 497	270	4
-	-	1	-	2	3	490	10 831	850	5
-	-	1	3	-	3	540	9 322	1 394	6
-	-	1	5	-	3	300	4 962	760	7
-	-	4	1	3	2	380	6 783	920	8
-	-	1	-	5	2	515	8 725	673	9
1	-	2	3	-	3	750	9 319	1 099	10
-	-	5	-	1	2	580	8 036	1 170	11
-	-	1	-	-	-	-	1 560	450	12
-	-	3	2	-	2	765	6 625	830	13
-	-	1	1	3	1	400	11 236	575	14
-	-	-	1	-	-	-	1 124	170	15
-	-	-	2	-	1	130	2 465	310	16
-	-	1	-	2	1	150	2 432	186	17
3	-	1	7	-	1	800	10 208	1 209	18
-	-	1	-	1	-	-	2 420	705	19
-	1	1	1	-	-	-	2 605	530	20
3	2	-	1	7	1	1 400	14 613	1 144	21
-	-	-	-	3	-	-	3 853	930	22
-	-	-	-	-	-	-	4 228	260	23
-	1	-	-	3	-	-	2 802	520	24
-	1	1	5	1	1	800	9 180	840	25
-	2	-	-	3	-	-	8 176	1 200	26
-	-	2	3	1	1	848	6 892	918	27
-	-	1	3	1	-	-	5 764	1 370	28
-	-	-	1	2	-	-	4 060	675	29
1	-	-	3	3	2	531	6 414	932	30
1	-	4	-	4	2	600	4 978	570	31
9	8	43	49	50	38	11 719	191 654	24 989	
-	1	2	-	4	3	1 045	8 327	1 200	1
-	-	2	-	-	1	350	3 589	675	2
-	-	1	2	1	1	461	3 963	720	3
1	1	2	-	1	2	500	4 251	1 110	4
-	1	-	1	-	1	250	1 956	270	5
-	-	1	-	2	1	300	4 583	495	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn
	[Forts.]							
7	Nesodden	4	4	-	-	4	11	260
8	Oppegaard	2	2	-	-	2	5	106
9	Aker	21	18	3	-	17	81	2 420
10	Nydalen og Ellendalen brug	1	1	-	-	1	7	201
11	Bærum	7	7	-	-	7	29	873
12	Bærum verk	1	1	-	-	1	3	68
13	Snarøen brug	1	1	-	-	1	4	127
14	Fossum brug	1	1	-	-	1	4	76
15	Høvik glasverk	1	1	-	-	1	4	110
16	Asker	6	6	-	-	6	26	617
17	Heggedal fabrik	1	1	-	-	1	3	50
18	Urskog	7	7	-	-	6	19	408
19	Blakjer	4	4	-	-	4	12	234
20	Høland	15	15	-	-	15	43	963
21	Enebak	8	6	2	-	7	23	512
22	Fet	7	6	1	-	7	21	472
23	Gan brug	1	1	-	-	1	3	72
24	Varaa brug	1	1	-	-	1	3	48
25	Sørum	7	7	-	-	7	21	364
26	Skedsmo	6	6	-	-	6	24	604
27	Lillestrømmen brug	1	1	-	-	1	10	319
28	Lørenskogen	2	2	-	-	2	7	144
29	Nittedalen	4	4	-	-	4	14	349
30	Rotnes distrikt	1	1	-	-	1	3	57
31	Gjerdrum	4	4	-	-	4	13	265
32	Ullensaker	13	13	-	-	13	42	896
33	Nes	18	14	4	-	14	33	879
34	Udenes	5	4	1	-	4	16	342
35	Fenstad	3	3	-	-	3	13	228
36	Eidsvold	13	13	-	-	13	58	1 283
37	Berger brug	1	1	-	-	1	2	17
38	Bønsdalen brug	1	1	-	-	1	6	165
39	Nannestad	10	9	1	-	8	25	671
40	Hurdalen	8	5	3	-	5	14	364
41	Fering	4	4	-	-	3	7	155
	Tilsammen	213	194	19	-	196	681	16 394
	3. Buskerud.							
1	Hole	8	8	-	-	8	24	595
2	Norderhov	6	6	-	-	6	28	854
3	Haug	3	3	-	-	3	12	391
4	Lunder	6	6	-	-	5	11	274
5	Aadalen	9	8	1	-	8	18	378
6	Heen brug	1	1	-	-	1	4	124

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.		undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
	F.									
21	232	-	19	12	-	244	124	120	-	7
12	93	-	8	-	-	93	44	49	-	8
311	1 784	-	176	488	2	2 274	1 157	1 117	2	9
44	193	-	44	8	-	201	105	96	-	10
120	755	-	115	105	-	860	436	424	-	11
6	66	-	6	2	-	68	39	29	-	12
20	127	-	20	-	-	127	65	62	-	13
6	74	-	6	2	-	76	40	36	-	14
17	105	-	16	4	-	109	46	63	-	15
79	608	-	76	10	2	620	309	311	1	16
2	50	-	2	-	-	50	28	22	-	17
44	382	-	23	2	-	384	196	188	-	18
21	221	-	16	-	1	222	118	104	-	19
89	893	-	34	15	1	909	463	446	2	20
23	503	-	23	9	-	512	270	242	1	21
38	457	-	34	4	-	461	225	236	-	22
11	72	-	6	-	-	72	31	41	-	23
4	43	-	1	-	-	43	24	19	-	24
43	354	-	21	3	2	359	178	181	-	25
76	594	-	52	10	-	604	342	262	5	26
64	316	-	31	3	-	319	166	153	2	27
19	144	-	19	-	-	144	81	63	-	28
55	315	-	34	12	-	327	161	166	-	29
5	57	-	2	-	-	57	28	29	-	30
24	258	-	13	1	1	260	137	123	-	31
121	823	-	46	13	7	843	444	399	-	32
109	782	-	53	35	6	823	422	401	1	33
31	339	-	24	-	1	340	180	160	-	34
25	228	-	25	-	-	228	119	109	-	35
160	1 248	-	121	43	1	1 292	661	631	-	36
1	15	-	1	-	-	15	8	7	-	37
28	162	-	13	-	-	162	91	71	-	38
170	643	-	36	1	-	644	371	273	-	39
29	355	-	29	10	1	366	187	179	-	40
14	152	-	11	-	-	152	83	69	-	41
2 044	15 002	-	1 288	856	28	15 886	8 218	7 668	16	
65	566	-	45	12	2	580	303	277	-	1
110	793	-	92	36	2	831	421	410	6	2
43	375	-	38	12	3	390	198	192	-	3
48	247	-	24	-	3	250	122	128	-	4
45	327	-	16	21	-	348	169	179	-	5
15	106	-	15	9	-	115	63	52	-	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	[Forts.]							
7	Nesodden	-	98	-	79	58	-	-
8	Oppegaard	-	66	-	26	40	-	-
9	Aker	25	1 442	8	43	696	334	77
10	Nydalen og Ellendalen brug	-	193	-	-	58	44	-
11	Bærum	-	694	1	22	237	188	79
12	Bærum verk	-	35	-	-	29	16	-
13	Snarøen brug	-	127	-	-	26	27	-
14	Fossum brug	-	74	1	-	33	22	-
15	Høvik glasverk	-	105	-	5	27	22	-
16	Asker	-	356	-	116	268	130	35
17	Heggedal fabrik	-	-	-	-	17	-	-
18	Urskog	-	-	-	-	-	166	162
19	Blakjer	-	-	-	-	-	90	84
20	Høland	-	-	1	256	269	-	-
21	Enebak	-	329	-	-	138	62	-
22	Fet	-	308	-	-	174	138	-
23	Gan brug	-	47	-	-	30	24	-
24	Varaa brug	-	33	-	-	13	14	-
25	Sørum	-	-	1	-	87	16	9
26	Skedsmo	-	423	-	51	155	143	-
27	Lillestrømmen brug	-	316	-	71	93	87	22
28	Lørenskogen	-	82	4	-	31	43	15
29	Nittedalen	-	-	-	41	104	62	-
30	Rotnes distrikt	-	-	-	-	17	20	-
31	Gjerdrum	-	258	-	-	81	62	46
32	Ullensaker	-	-	-	-	181	262	249
33	Nes	51	-	-	10	229	32	26
34	Udenes	12	-	-	40	61	73	-
35	Fenstad	-	-	-	41	88	45	-
36	Eidsvold	-	-	6	-	314	346	275
37	Berger brug	-	15	-	-	5	5	-
38	Bønsdalen brug	-	162	-	28	36	41	40
39	Nannestad	5	419	1	-	165	132	85
40	Hurdalen	-	-	1	-	95	101	-
41	Fering	-	-	-	-	33	51	-
	Tilsammen	93	6 667	24	852	4 211	3 211	1 352
	3. Buskerud.							
1	Hole	-	370	3	141	72	66	53
2	Norderhov	-	667	2	42	235	121	-
3	Haug	-	227	-	25	117	58	-
4	Lunder	-	29	-	-	73	71	26
5	Aadalen	-	74	-	67	68	-	-
6	Heen brug	-	99	-	20	22	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
-	-	57	17 252	1 373	246	743	2 362	3	3	7
-	-	45	6 509	668	-	130	798	2	2	8
443	400	69	141 730	6 455	2 060	2 413	10 928	20	20	9
44	58	-	15 477	503	162	3	668	2	2	10
171	181	54	60 566	4 124	654	2 153	6 931	8	8	11
16	19	-	4 851	208	30	12	250	1	1	12
26	27	-	9 952	436	12	43	491	1	1	13
22	18	-	6 134	366	46	187	599	1	1	14
22	27	-	8 245	125	29	31	185	1	1	15
115	133	35	45 045	2 000	545	796	3 341	6	6	16
-	-	-	3 600	250	8	96	354	1	1	17
73	92	82	26 474	857	729	296	1 882	5	5	18
42	37	30	15 868	850	283	175	1 308	3	3	19
-	-	220	63 992	2 760	1 656	1 881	6 297	13	13	20
97	100	76	34 666	1 398	2 050	2 439	5 887	7	7	21
153	161	6	29 685	1 781	693	1 410	3 884	7	7	22
24	30	3	4 775	340	99	46	485	1	1	23
7	12	-	2 879	186	120	115	421	1	1	24
76	86	28	21 360	855	474	1 131	2 460	5	5	25
143	156	11	49 087	2 819	-	1 871	4 690	7	7	26
71	55	-	27 033	1 366	-	308	1 674	3	3	27
44	38	4	10 612	550	332	195	1 077	2	2	28
68	71	30	22 246	1 359	640	935	2 934	4	4	29
10	10	9	3 775	192	26	153	371	1	1	30
48	34	6	18 807	939	236	1 299	2 474	4	3	31
139	145	38	53 717	2 203	760	1 544	4 507	14	14	32
73	92	84	49 758	2 012	603	606	3 221	12	12	33
59	64	32	23 180	844	577	548	1 969	4	4	34
35	43	43	17 290	925	159	525	1 609	3	3	35
372	338	193	85 460	3 429	1 392	2 907	7 728	13	13	36
5	5	-	1 242	61	6	15	82	1	1	37
41	46	17	12 883	680	18	121	819	1	1	38
122	99	112	44 109	2 283	898	1 393	4 574	8	7	39
89	92	80	25 089	676	52	1 548	2 276	5	5	40
34	33	8	10 944	407	-	276	683	2	2	41
2 973	2 995	1 658	1 092 022	52 685	17 948	33 416	104 049	194	192	
85	79	46	42 737	2 584	1 000	1 560	5 144	9	9	1
154	128	55	57 096	2 205	1 897	2 056	6 158	8	8	2
45	6	16	26 900	1 347	363	1 073	2 783	3	3	3
-	-	26	16 312	771	668	559	1 998	4	4	4
68	72	44	23 411	818	615	380	1 813	6	6	5
31	25	-	6 246	302	58	61	421	1	1	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts.]							
7	Nesodden	1	1	144	2	12	-	2
8	Oppegaard	-	-	60	8	-	-	2
9	Aker	19	19	1 200	246	212	-	16
10	Nydalen og Ellendalen brug	2	2	105	42	21	-	2
11	Bærum	6	6	430	134	82	1	6
12	Bærum verk	-	-	36	4	-	-	1
13	Snarøen brug	1	1	60	20	12	-	1
14	Fossum brug	1	1	60	20	12	-	1
15	Høvik glasverk	1	1	60	20	12	1	-
16	Asker	4	4	340	30	27	2	4
17	Heggedal fabrik	-	-	40	-	4	1	-
18	Urskog	1	1	220	-	-	1	3
19	Blakjer	1	1	144	-	-	-	3
20	Høland	1	1	497	-	-	6	2
21	Enebak	2	1	290	46	3	-	7
22	Fet	-	-	252	14	-	-	7
23	Gan brug	-	-	36	2	-	-	1
24	Varaa brug	-	-	36	2	-	-	1
25	Sørum	2	2	244	-	-	1	4
26	Skedsmo	4	3	336	60	48	-	6
27	Lillestrømmen brug	2	1	150	33	30	-	3
28	Lørenskogen	1	1	96	10	6	-	2
29	Nittedalen	1	1	184	-	16	-	4
30	Rotnes distrikt	-	-	40	-	4	-	1
31	Gjerdrum	2	2	180	16	24	1	3
32	Ullensaker	-	-	504	-	-	1	9
33	Nes	-	-	431	-	-	-	8
34	Udenes	2	2	214	-	2	1	2
35	Fenstad	2	2	167	-	11	3	1
36	Eidsvold	9	9	810	-	116	1	9
37	Berger brug	-	-	30	10	6	-	1
38	Bønsdalen brug	2	1	84	39	12	-	1
39	Nannestad	3	3	321	90	-	2	6
40	Hurdalen	1	1	217	-	13	-	3
41	Fering	1	1	102	-	6	-	2
	Tilsammen	83	77	9 038	1 076	745	27	137
	3. Buskerud.							
1	Hole	3	3	333	91	45	-	6
2	Norderhov	8	7	324	142	66	3	6
3	Haug	3	2	144	35	46	1	3
4	Lunder	-	-	136	2	-	1	3
5	Aadalen	1	1	243	5	15	2	2
6	Heen brug	1	1	48	24	-	-	1

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
1	-	1	1	1	1	350	3 430	530	7
-	-	-	1	1	1	105	1 863	335	8
2	9	3	12	5	4	3 616	41 902	7 160	9
-	2	-	-	2	-	-	6 032	1 260	10
-	1	1	6	1	2	1 250	15 044	1 944	11
-	-	1	-	-	-	-	1 117	430	12
-	1	-	1	-	-	-	1 974	260	14
-	-	-	-	1	-	-	1 880	370	14
-	-	-	-	1	-	-	1 580	440	15
-	-	-	3	1	1	800	9 774	960	16
-	-	-	-	-	-	-	1 064	80	17
-	-	2	1	2	1	200	4 919	620	18
-	-	3	-	1	1	100	3 424	336	19
-	1	4	-	1	3	621	11 462	911	20
-	-	4	2	-	2	401	8 340	1 297	21
-	-	4	2	-	2	512	7 210	1 660	22
-	-	1	-	-	-	-	838	300	23
-	-	-	-	-	-	-	838	-	24
-	-	5	-	-	2	250	5 614	835	25
-	-	1	3	3	1	540	9 497	768	26
-	1	-	-	3	-	-	5 772	840	27
-	-	2	-	1	1	200	627	500	28
1	-	3	1	-	2	460	4 870	880	29
-	-	1	-	-	-	-	965	250	30
-	-	1	3	-	2	240	4 464	500	31
-	-	3	10	1	2	383	11 873	1 987	32
-	-	1	11	-	2	295	10 095	1 410	33
-	-	-	3	1	1	120	4 571	610	34
-	-	1	2	-	1	100	3 939	750	35
2	-	1	12	-	2	1 003	17 155	2 520	36
-	-	-	1	-	-	-	1 170	120	37
-	-	-	1	-	-	-	3 280	295	38
-	-	4	4	-	3	360	9 378	1 995	39
-	-	2	1	2	1	190	4 830	450	40
-	-	2	-	-	1	150	2 387	300	41
7	18	59	84	36	48	15 152	249 847	38 373	
-	1	2	6	1	2	435	9 571	925	1
2	-	1	2	4	2	650	11 569	850	2
-	-	1	2	-	1	335	4 834	671	3
-	-	1	2	1	1	200	3 671	630	4
-	-	-	3	-	3	640	5 759	360	5
-	-	-	-	1	-	-	1 546	84	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	[Forts.]							
7	Nes	15	15	-	-	14	31	717
8	Gol	7	7	-	-	7	20	476
9	Hemsedal	8	7	1	-	4	8	254
10	Aal	11	10	1	-	10	22	501
11	Torpe	2	2	-	-	2	4	107
12	Hol	10	9	1	-	9	18	365
13	Sigdal	32	27	5	-	25	56	1 059
14	Modum	25	24	-	1	18	40	1 268
15	Modum verk	2	2	-	-	2	4	88
16	Buskerud brug	1	1	-	-	1	2	48
17	Drammenselven papirfabr.	1	1	-	-	1	4	114
18	Øvre Eker	22	21	1	-	22	60	1 335
19	Vestfossen brug	1	1	-	-	1	2	40
20	Nedre Eker	5	4	1	-	5	16	440
21	Losmoen brug	1	1	-	-	1	2	58
22	Mjøndalen brug	1	1	-	-	1	4	75
23	Krogstadelven brug	1	1	-	-	1	2	60
24	Solbergelven brug	1	1	-	-	1	2	16
25	Lier hovedsogn	8	8	-	-	8	34	858
26	Tranby	3	3	-	-	3	9	217
27	Sylling	3	3	-	-	3	8	175
28	Aassiden distrikt	1	1	-	-	1	2	51
29	Aassiden brug	1	-	1	-	1	2	71
30	Røken	7	6	1	-	6	22	610
31	Hurum	9	7	2	-	8	22	580
32	Sandsver	11	10	1	-	9	31	786
33	Jondalen	2	2	-	-	2	4	77
34	Flesberg	15	5	10	-	7	15	360
35	Rollag	9	9	-	-	9	18	254
36	Nore	17	12	5	-	12	25	484
	Tilsammen	265	233	31	1	225	586	14 160
	4. Jarlsberg og Larvik.							
1	Strømmen	3	3	-	-	3	8	163
2	Berger fabrik	1	1	-	-	1	4	109
3	Skoger	3	3	-	-	3	13	354
4	Strømsgodset	1	1	-	-	1	6	211
5	Konnerud	1	1	-	-	1	3	67
6	Sande	7	6	1	-	7	24	590
7	Hof	4	4	-	-	4	15	294
8	Botne	6	4	2	-	6	13	389
9	Vaale	8	7	1	-	7	17	413
10	Borre	7	6	1	-	6	21	507
11	Ramnes	7	4	3	-	7	22	532

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
66	695	-	63	8	-	703	348	355	1	7
49	436	-	24	23	3	462	228	234	-	8
31	234	-	14	1	1	236	129	107	-	9
49	469	-	24	2	-	471	252	219	-	10
17	90	-	-	1	-	91	45	46	-	11
38	336	-	10	-	-	336	171	165	-	12
107	1 033	-	93	15	-	1 048	524	524	-	13
157	1 135	13	137	33	-	1 181	606	575	2	14
10	80	-	7	8	-	88	50	38	-	15
1	37	-	2	6	-	43	22	21	-	16
14	114	-	14	1	-	115	57	58	-	17
215	1 294	-	211	29	3	1 326	649	677	-	18
2	40	-	2	-	-	40	20	20	-	19
32	431	-	30	7	-	438	226	212	-	20
7	55	-	4	-	-	55	27	28	-	21
4	75	-	4	-	-	75	41	34	-	22
2	59	-	2	1	-	60	30	30	-	23
3	13	-	-	-	-	13	6	7	-	24
112	814	-	80	33	4	851	461	390	-	25
21	216	-	21	1	-	217	102	115	-	26
10	174	-	10	-	1	175	89	86	-	27
8	46	-	8	5	-	51	23	28	-	28
15	70	-	15	1	-	71	39	32	1	29
61	605	-	52	11	-	616	323	293	3	30
67	522	-	54	10	-	532	273	259	-	31
90	754	-	72	7	-	761	409	352	-	32
11	76	-	9	-	-	76	30	46	-	33
50	324	-	42	8	3	335	181	154	-	34
23	240	-	9	3	-	243	122	121	-	35
23	448	-	16	-	-	448	233	215	1	36
1 621	13 329	13	1 259	304	25	13 671	6 992	6 679	14	
28	162	-	18	3	-	165	91	74	-	1
11	113	-	15	9	-	122	53	69	-	2
46	340	-	62	29	-	369	194	175	-	3
30	164	-	22	37	2	203	98	105	-	4
13	66	-	12	-	-	66	29	37	-	5
68	578	-	58	13	-	591	309	282	-	6
27	287	-	27	18	-	305	164	141	-	7
32	255	-	17	86	2	343	184	159	-	8
32	340	-	31	71	2	413	236	177	-	9
82	459	-	72	35	1	495	241	254	-	10
63	431	-	50	89	-	520	267	253	-	11

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	(Forts.)							
7	Nes	-	-	-	61	59	-	-
8	Gol	-	-	2	52	113	-	-
9	Hemsedal	3	-	-	-	-	-	-
10	Aal	-	-	3	137	111	-	-
11	Torpe	-	-	-	16	26	-	-
12	Hol	11	-	-	74	70	-	-
13	Sigdal	38	-	-	239	259	-	-
14	Modum	-	961	3	337	304	-	-
15	Modum verk	-	81	-	26	15	-	-
16	Buskerud brug	-	37	-	13	6	-	-
17	Drammenselvenpapirfabr.	-	114	-	28	27	-	-
18	Øvre Eker	-	840	3	249	398	-	-
19	Vestfossen brug	-	40	-	20	20	-	-
20	Nedre Eker	-	218	-	-	61	-	-
21	Losmoen brug	-	55	-	-	13	-	-
22	Mjøndalen brug	-	75	-	-	10	-	-
23	Krogstadelven brug	-	59	-	-	16	-	-
24	Solbergelven brug	-	13	-	-	7	-	-
25	Lier hovedsogn	-	706	-	196	342	297	202
26	Tranby	-	196	-	-	84	70	83
27	Sylling	-	143	-	-	55	-	-
28	Aassiden distrikt	-	44	-	8	13	8	-
29	Aassiden brug	-	59	-	21	16	21	-
30	Røken	-	377	1	-	146	83	80
31	Hurum	13	522	-	-	150	144	-
32	Sandsver	-	339	-	-	136	-	-
33	Jondalen	-	-	-	-	-	-	-
34	Flesberg	4	-	-	-	-	-	-
35	Rollag	-	-	-	-	87	61	18
36	Nore	16	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	85	6 345	17	1 772	3 131	1 000	462
	4. Jarlsberg og Larvik.							
1	Strømmen	-	125	-	61	91	66	49
2	Berger fabrik	-	113	-	-	37	22	-
3	Skoger	-	340	-	-	113	87	-
4	Strømsgodset	-	164	-	33	72	60	-
5	Konnerud	-	49	-	-	22	16	-
6	Sande	-	400	-	-	134	174	-
7	Hof	10	176	-	47	79	83	-
8	Botne	-	189	-	-	64	-	-
9	Vaale	-	153	-	-	-	-	-
10	Borre	-	267	-	-	143	-	-
11	Ramnes	-	-	-	-	106	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lov befalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
-	-	56	48 900	4 138	-	2 040	6 178	12	12	7
63	2	58	27 621	1 191	396	1 334	2 921	6	6	8
56	57	12	14 423	395	132	383	910	4	4	9
-	-	3	33 782	928	829	623	2 380	8	8	10
-	-	7	5 395	396	-	307	703	2	1	11
-	-	15	23 883	770	250	487	1 507	9	9	12
161	181	82	73 918	2 333	2 089	2 076	6 498	21	21	13
-	-	45	80 604	4 680	1 500	2 608	8 788	20	20	14
-	-	2	5 150	225	85	133	443	2	2	15
-	-	-	2 448	135	50	18	203	1	1	16
-	-	-	7 183	245	56	46	347	1	1	17
216	241	17	100 142	5 495	1 831	3 605	10 931	21	21	18
11	15	-	3 981	215	72	15	302	1	1	19
31	29	14	42 417	1 945	638	295	2 878	5	5	20
-	-	-	4 950	112	196	57	365	1	1	21
18	10	-	6 750	420	103	41	564	2	1	22
18	16	-	5 107	216	22	1	239	1	1	23
-	-	-	1 440	66	15	-	81	1	1	24
262	193	25	63 973	3 641	1 074	2 605	7 320	9	9	25
62	66	7	18 342	1 046	189	983	2 218	3	3	26
-	-	29	15 303	1 635	120	774	1 929	3	3	27
8	13	2	3 864	350	117	128	595	1	1	28
21	16	-	5 892	380	124	220	724	1	1	29
109	92	58	52 372	3 497	662	3 155	7 314	6	6	30
144	34	34	35 402	1 497	1 408	1 387	4 292	7	7	31
151	17	54	55 445	4 974	507	2 354	7 835	10	10	32
11	27	35	5 472	251	87	117	455	2	2	33
85	63	27	19 693	1 116	530	1 595	3 241	7	7	34
69	76	23	17 186	771	372	645	1 788	5	5	35
119	118	69	29 630	878	400	905	2 183	10	10	36
1 988	1 576	861	983 370	51 368	18 455	34 626	104 449	213	211	
24	13	19	13 799	833	664	1 627	3 124	3	3	1
16	24	3	9 258	523	258	115	896	1	1	2
17	108	44	24 480	2 536	353	1 356	4 245	3	3	3
43	51	-	11 808	648	-	460	1 108	2	2	4
16	22	-	4 752	202	15	176	393	1	1	5
175	133	45	41 109	3 406	768	1 181	5 355	7	7	6
83	65	55	23 652	765	646	441	1 852	4	4	7
59	-	55	21 286	1 085	780	1 628	3 493	5	5	8
-	-	15	24 932	1 030	915	633	2 578	7	7	9
114	109	21	35 005	3 160	854	939	4 953	6	6	10
34	35	71	32 818	1 050	789	1 572	3 411	7	7	11

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts].							
7	Nes	2	2	382	-	-	3	6
8	Gol	1	1	232	-	-	1	1
9	Hemsedal	-	-	137	-	-	-	2
10	Aal	2	1	262	-	-	1	4
11	Torpe	-	-	48	-	-	-	1
12	Hol	-	-	236	-	17	1	2
13	Sigdal	3	3	812	-	58	3	7
14	Modum	3	3	575	205	-	1	15
15	Modum verk	-	-	48	24	-	-	2
16	Buskerud brug	-	-	24	12	-	-	1
17	Drammenselven papirfabr.	1	1	48	24	-	-	1
18	Øvre Eker	7	5	898	105	162	1	16
19	Vestfossen brug	-	-	30	10	6	-	1
20	Nedre Eker	3	1	234	40	42	-	3
21	Losmoen brug	-	-	30	10	6	-	1
22	Mjøndalen brug	-	-	60	10	12	-	2
23	Krogstadelven brug	-	-	30	10	6	-	-
24	Solbergelven brug	-	-	30	10	6	-	1
25	Lier hovedsogn	7	7	490	146	94	2	5
26	Tranby	1	1	126	32	9	-	3
27	Sylling	1	1	126	34	24	-	3
28	Aassiden distrikt	-	-	30	10	6	-	-
29	Aassiden brug	-	-	30	10	6	-	-
30	Røken	5	4	346	43	64	1	4
31	Hurum	1	1	286	31	10	-	6
32	Sandsver	4	4	408	102	-	3	4
33	Jondalen	-	-	48	-	-	-	1
34	Flesberg	1	1	253	-	-	1	4
35	Rollag	2	2	219	-	3	-	5
36	Nore	2	2	329	-	-	3	4
	Tilsammen	62	54	8 035	1 167	703	28	126
	4. Jarlsberg og Larvik.							
1	Strømmen	1	1	120	32	24	-	3
2	Berger fabrik	1	1	60	12	12	-	1
3	Skoger	3	3	156	60	-	-	3
4	Strømsgodset	1	1	72	48	-	-	2
5	Konnerud	-	-	36	3	-	-	1
6	Sande	3	3	286	70	1	2	6
7	Hof	3	3	222	15	44	2	1
8	Botne	1	1	193	30	37	1	2
9	Vaale	-	-	225	36	21	1	6
10	Borre	4	4	300	76	36	-	6
11	Ramnes	1	1	282	-	18	1	6

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	4	1	7	2	585	9 174	650	7
-	-	1	-	1	1	300	4 752	410	8
-	-	-	1	1	1	200	3 139	84	9
-	-	1	-	7	1	184	5 692	436	10
-	-	1	-	1	1	80	1 118	128	11
-	-	1	-	-	1	82	4 173	215	12
1	-	1	-	9	3	600	17 698	1 700	13
-	-	3	8	5	4	899	18 580	1 379	14
-	-	1	1	-	-	-	2 127	402	15
-	-	1	-	-	-	-	957	100	16
1	-	-	1	-	-	-	1 995	160	17
2	1	1	5	12	3	1 444	23 718	2 430	18
-	-	-	-	1	-	-	1 172	150	19
1	2	1	1	-	1	495	6 719	745	20
-	-	-	-	-	-	-	1 624	120	21
-	-	-	-	-	-	-	2 499	100	22
-	-	-	-	-	-	-	900	120	23
-	-	-	-	-	-	-	1 484	120	24
-	1	3	2	3	-	-	12 510	1 190	25
1	-	1	2	-	1	254	3 850	510	26
-	-	-	2	-	1	150	3 652	236	27
-	-	1	-	-	-	-	1 184	270	28
-	-	-	-	-	-	-	1 000	-	29
1	-	3	1	-	1	500	8 830	1 303	30
1	-	1	-	5	2	550	8 505	656	31
2	1	5	1	1	4	751	11 339	1 331	32
-	-	1	-	-	1	56	1 094	160	33
-	-	1	-	-	3	405	5 808	180	34
-	-	1	-	-	2	150	4 535	290	35
-	-	-	-	1	3	460	7 394	30	36
12	6	38	41	61	45	10 405	214 172	19 125	
1	-	1	2	-	-	-	3 776	342	1
-	-	-	1	-	-	-	1 802	180	2
-	-	1	1	1	1	560	5 370	740	3
-	1	1	-	1	1	374	3 674	508	4
-	-	1	-	-	1	100	1 220	155	5
-	1	1	-	8	1	820	9 373	1 450	6
-	-	2	2	-	2	370	5 463	785	7
-	-	3	1	1	2	314	5 345	865	8
-	-	1	6	-	2	490	6 881	995	9
-	-	2	-	6	2	870	9 600	1 640	10
-	-	1	3	1	3	484	7 304	610	11

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	(Forts.)							
12	Andebu	7	6	1	-	6	22	500
13	Stokke	11	11	-	-	11	36	872
14	Sem	11	11	-	-	11	32	891
15	Jarlsberg gods	1	1	-	-	1	2	67
16	Nøtterø	10	7	3	-	7	31	995
17	Tjømø	4	4	-	-	4	18	588
18	Sandeherred	12	12	-	-	12	45	1 074
19	Tjølling	6	6	-	-	6	24	641
20	Fredriksværn	1	1	-	-	1	6	176
21	Brunlanes	14	13	1	-	11	25	818
22	Hedrum	15	13	2	-	14	33	760
23	Undersbo brug	1	1	-	-	1	2	54
24	Lardal	7	6	1	-	6	16	493
	Tilsammen	148	132	16	-	137	438	11 558
	5. Kristians amt.							
1	Søndre Aurdal	16	10	6	-	12	27	646
2	Etnedalen	11	4	7	-	5	10	324
3	Nordre Aurdal	15	14	1	-	13	33	841
4	Vestre Slidre	11	9	1	1	9	22	461
5	Østre Slidre	10	6	4	-	9	19	419
6	Vang	7	7	-	-	3	7	201
7	Hurum	1	1	-	-	1	4	110
8	Øie	2	2	-	-	2	4	63
9	Jevnaker	15	8	5	2	13	40	1 049
10	Hadeland glasverk	1	1	-	-	1	3	94
11	Gran	22	14	8	-	18	64	1 503
12	Søndre Land	16	9	7	-	16	43	873
13	Nordre Land	20	3	17	-	18	43	789
14	Biri	11	8	3	-	11	35	845
15	Vardal	12	7	5	-	12	33	617
16	Vestre Toten	17	17	-	-	16	46	1 322
17	Østre Toten	12	10	2	-	10	48	1 306
18	Søndre Fron	8	6	2	-	8	25	585
19	Ringebu	15	13	2	-	13	32	813
20	Øier	10	7	3	-	10	26	628
21	Østre Gausdal	6	6	-	-	6	20	508
22	Vestre Gausdal	8	6	2	-	6	19	420
23	Faaberg	13	10	3	-	11	38	823
24	Dovre	5	5	-	-	5	18	320
25	Lesje	12	1	11	-	6	17	413
26	Skiaaker	8	8	-	-	8	20	430

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.		undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
66	453	-	59	28	5	486	259	227	-	12
86	833	-	37	33	2	868	433	435	1	13
120	816	-	76	39	1	886	452	434	4	14
8	63	-	5	4	-	67	27	40	-	15
132	962	-	103	11	-	973	515	458	6	16
73	483	-	17	42	1	526	285	241	2	17
100	987	-	77	36	3	1 026	555	471	3	18
73	607	-	60	15	-	622	326	296	4	19
12	160	-	12	16	-	176	92	84	-	20
117	721	-	39	23	3	747	381	366	3	21
95	682	-	85	30	3	715	393	322	1	22
6	48	-	6	-	-	48	26	22	-	23
66	445	-	41	8	1	454	224	230	-	24
1 386	10 485	-	1 001	675	26	11 186	5 834	5 352	24	
73	619	-	64	9	-	628	298	332	1	1
35	294	-	15	-	-	294	133	161	-	2
35	834	-	27	15	3	852	428	424	-	3
42	460	6	42	5	-	471	253	218	-	4
47	398	-	29	4	5	407	198	209	-	5
31	188	-	19	1	-	189	102	87	-	6
9	105	-	6	-	2	107	53	54	-	7
9	59	-	7	2	-	61	29	32	-	8
81	1 012	15	68	3	6	1 036	503	533	2	9
8	93	-	7	-	-	93	45	48	-	10
157	1 401	-	90	19	2	1 422	703	719	-	11
92	841	-	83	24	5	870	458	412	-	12
68	759	-	44	11	3	773	394	379	-	13
84	822	-	79	9	7	838	453	385	1	14
75	605	-	75	10	2	617	278	339	-	15
152	1 088	-	61	7	21	1 116	582	534	-	16
171	1 191	-	116	58	-	1 249	598	651	1	17
47	567	-	47	17	1	585	305	280	1	18
51	727	-	29	14	-	791	404	387	1	19
67	597	-	47	10	1	608	338	270	-	20
65	482	-	54	24	1	507	256	251	2	21
36	389	-	18	3	3	395	219	176	-	22
105	785	-	103	37	-	822	443	379	-	23
52	297	-	24	17	-	314	167	147	-	24
38	391	-	20	3	1	395	195	200	-	25
30	422	-	17	3	6	431	225	206	1	26

Tabel I (forts.) **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	[Forts.]							
12	Andebu	-	267	1	-	-	-	-
13	Stokke	-	-	-	-	272	-	-
14	Sem	-	710	-	33	83	-	-
15	Jarlsberg gods	-	63	-	6	23	-	-
16	Nøtterø	16	642	-	-	278	313	273
17	Tjømø	-	483	-	105	118	105	118
18	Sandeherred	-	558	-	217	300	-	-
19	Tjølling	-	579	-	-	205	-	-
20	Fredriksværn	-	160	-	23	55	54	-
21	Brunlanes	-	178	-	-	-	-	-
22	Hedrum	-	80	-	23	194	168	14
23	Undersbo brug	-	-	-	-	20	12	-
24	Lardal	-	45	2	-	-	-	-
	Tilsammen	26	5 741	3	548	2 409	1 160	454
	5. Kristians amt.							
1	Søndre Aurdal	30	-	-	169	187	-	-
2	Etnedalen	10	-	-	55	53	-	-
3	Nordre Aurdal	-	-	-	-	71	-	-
4	Vestre Slidre	11	-	-	-	-	151	109
5	Østre Slidre	-	-	-	-	-	-	-
6	Vang	-	-	-	47	47	-	-
7	Hurum	-	-	-	-	19	-	-
8	Øie	-	-	-	11	-	-	-
9	Jevnaker	-	-	-	-	188	202	-
10	Hadeland glasverk	-	-	-	-	21	-	-
11	Gran	5	-	1	443	418	302	221
12	Søndre Land	-	124	5	198	162	239	-
13	Nordre Land	-	-	-	-	-	189	44
14	Biri	-	-	3	134	185	119	82
15	Vardal	81	-	-	181	161	-	-
16	Vestre Toten	40	-	-	163	60	54	31
17	Østre Toten	13	-	2	241	324	-	-
18	Søndre Fron	-	-	2	39	31	140	80
19	Ringebu	-	-	3	-	32	-	-
20	Øier	-	-	1	-	-	35	23
21	Østre Gausdal	-	-	1	151	119	-	-
22	Vestre Gausdal	24	-	-	81	99	101	59
23	Faaberg	-	-	-	120	210	97	67
24	Dovre	-	-	-	10	-	-	-
25	Lesje	-	-	-	-	-	-	-
26	Skiaaker	-	50	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
78	59	65	28 523	1 228	564	1 671	3 463	10	10	12
237	235	46	52 983	2 243	748	379	3 370	9	9	13
133	153	28	66 916	2 223	1 245	1 454	4 922	11	10	14
6	21	4	5 150	104	50	22	176	1	1	15
288	259	5	77 624	5 089	2 171	1 351	8 611	12	12	16
105	118	31	39 790	2 019	700	792	3 511	7	7	17
343	329	22	80 481	3 429	1 496	2 306	7 231	13	13	18
101	92	23	49 982	2 415	2 008	2 909	7 332	8	8	19
54	56	-	13 302	709	355	396	1 460	2	2	20
87	82	28	51 504	2 448	816	3 074	6 338	11	11	21
221	168	36	39 423	1 352	901	1 826	4 079	10	10	22
6	4	-	3 734	20	64	100	184	1	1	23
-	-	41	29 718	1 763	882	1 996	4 611	6	6	24
2 240	2 136	657	782 029	40 280	18 042	28 404	86 726	147	146	
-	-	124	37 997	2 139	2 003	1 156	5 298	10	10	1
15	20	16	18 885	846	665	859	2 370	5	4	2
177	106	14	54 871	2 182	1 206	1 589	4 977	10	10	3
14	10	47	27 901	715	579	601	1 895	5	4	4
118	139	3	26 816	623	203	879	1 705	6	6	5
-	-	6	13 556	448	143	177	768	5	5	6
-	-	11	6 775	350	236	632	1 218	1	1	7
-	-	3	4 455	136	54	5	195	2	2	8
-	-	59	66 757	2 824	1 367	3 552	7 743	12	11	9
-	-	-	6 975	201	125	38	364	1	1	10
218	228	114	92 244	2 600	4 034	2 225	8 259	21	17	11
103	198	93	59 828	3 033	118	1 669	4 820	12	11	12
-	-	64	50 069	2 120	1 052	1 874	5 046	12	12	13
-	-	114	54 311	1 000	2 502	901	4 403	8	8	14
174	185	25	37 115	2 173	439	647	3 259	7	7	15
175	197	96	71 950	1 000	2 686	5 179	8 865	14	14	16
263	295	38	93 572	3 742	1 633	1 809	7 184	13	13	17
34	24	37	39 262	1 717	1 171	2 238	5 126	7	7	18
153	140	12	52 312	2 109	512	2 571	5 192	9	9	19
48	40	38	36 702	966	706	1 840	3 512	8	8	20
-	-	13	34 830	1 000	760	1 576	3 336	5	5	21
59	61	49	25 848	475	688	1 035	2 198	6	6	22
238	164	85	64 815	2 828	911	1 204	4 943	12	11	23
46	52	16	22 044	948	319	1 068	2 335	4	3	24
36	28	19	28 342	996	406	771	2 173	8	8	25
17	12	27	29 966	1 003	1 192	2 502	4 697	5	5	26

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad
	[Forts.]							
12	Andebu	-	-	276	76	-	-	8
13	Stokke	4	4	432	-	-	1	8
14	Sem	3	3	450	110	66	2	9
15	Jarlsberg gods	-	-	30	10	6	-	1
16	Nøtterø	1	1	465	121	66	-	11
17	Tjømø	2	2	270	99	54	1	3
18	Sandeherred	8	8	642	125	102	-	13
19	Tjølling	4	4	318	91	30	-	7
20	Fredriksværn	1	1	90	29	18	-	2
21	Brunlanes	-	-	345	60	9	2	6
22	Hedrum	3	3	414	18	4	-	9
23	Undersbo brug	-	-	30	10	6	-	1
24	Lardal	-	-	202	2	-	-	2
	Tilsammen	44	44	5 916	1 133	554	13	117
	5. Kristians amt.							
1	Søndre Aurdal	1	1	347	-	-	1	5
2	Etnedalen	1	1	185	-	-	1	1
3	Nordre Aurdal	3	3	382	-	-	3	6
4	Vestre Slidre	4	4	253	-	-	1	3
5	Østre Slidre	2	2	242	-	18	1	4
6	Vang	-	-	125	-	5	-	4
7	Hurum	1	1	49	-	1	-	1
8	Øie	-	-	50	-	2	-	2
9	Jevnaker	1	1	490	-	-	1	9
10	Hadeland glasverk	-	-	40	-	4	-	1
11	Gran	3	2	807	-	12	4	10
12	Søndre Land	5	4	510	21	-	1	8
13	Nordre Land	5	5	526	-	6	1	8
14	Biri	4	4	414	-	42	2	5
15	Vardal	3	2	383	-	3	1	5
16	Vestre Toten	2	2	559	-	-	1	10
17	Østre Toten	7	7	696	-	78	-	9
18	Søndre Fron	5	5	317	-	-	1	2
19	Ringebu	4	2	388	-	-	1	5
20	Øier	2	2	304	-	-	-	6
21	Østre Gausdal	3	3	262	-	28	1	4
22	Vestre Gausdal	1	1	246	-	-	2	3
23	Faaberg	7	7	549	-	60	1	8
24	Dovre	2	2	200	-	6	1	3
25	Lesje	1	1	280	-	4	-	7
26	Skiaaker	2	2	234	12	-	1	1

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	1	-	5	3	275	8 649	875	12
-	-	1	1	7	3	1 192	10 210	980	13
-	2	2	1	10	2	700	14 276	1 800	14
-	-	1	-	-	-	-	1 120	280	15
-	9	-	1	9	-	-	15 981	20	16
-	1	-	-	7	1	1 145	9 518	1 142	17
2	1	1	-	10	1	1 400	18 826	1 090	18
-	2	1	1	3	1	657	11 450	720	19
-	1	-	1	1	1	272	3 518	186	20
-	-	2	2	7	3	864	10 047	1 397	21
-	-	2	2	5	3	690	10 543	1 774	22
-	-	-	-	1	-	-	1 120	100	23
-	-	1	2	3	3	515	4 825	1 320	24
3	18	26	27	86	36	12 092	179 891	19 954	
-	-	6	-	1	4	40	7 715	690	1
-	-	2	-	1	2	85	3 334	229	2
-	-	1	-	9	4	360	8 168	1 035	3
-	-	-	-	5	2	40	4 373	419	4
-	-	1	2	2	3	53	4 481	276	5
-	-	1	-	2	1	130	2 802	245	6
-	-	-	-	-	1	56	884	36	7
-	-	-	-	1	1	58	1 170	80	8
1	-	3	3	2	2	722	11 405	1 196	9
-	-	-	-	1	-	-	1 394	300	10
-	-	8	4	3	3	600	15 017	1 725	11
1	2	1	2	3	1	150	11 895	500	12
-	1	1	2	-	2	160	10 869	340	13
-	2	8	-	-	2	309	9 006	1 347	14
-	-	5	-	2	2	700	8 280	1 020	15
-	-	-	-	-	3	800	11 916	1 877	16
3	2	11	-	-	1	400	14 740	1 820	17
-	-	4	-	3	1	80	5 382	710	18
1	5	7	2	-	3	180	7 190	1 757	19
-	-	4	1	1	2	260	6 340	1 030	20
-	2	3	-	2	2	220	5 947	755	21
-	-	4	-	2	2	216	5 008	882	22
-	-	4	2	2	1	280	11 378	840	23
-	-	2	-	-	1	170	3 414	239	24
-	-	1	-	-	2	100	5 678	170	25
-	1	2	-	1	2	75	4 299	230	26

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn
	[Forts.]							
27	Lom	9	8	1	-	8	23	513
28	Vaage	17	13	4	-	13	38	1 193
29	Nordre Fron	14	11	3	-	14	33	909
	Tilsammen	324	224	97	3	277	790	19 018
	6. Hedemarken.							
1	Ytre Rendalen	6	6	-	-	6	23	371
2	Øvre Rendalen	9	7	2	-	7	20	353
3	Lille-Elvedalen	9	9	-	-	8	24	367
4	Øvre Foldalen	5	5	-	-	4	9	153
5	Tønset	10	10	-	-	9	28	506
6	Tolgen	14	14	-	-	11	35	621
7	Kvikne	4	4	-	-	2	5	79
8	Indset	1	1	-	-	1	4	83
9	Elverum	23	18	5	-	21	69	1 521
10	Tryssil	23	20	8	-	20	48	1 035
11	Aamot	11	11	-	-	11	40	622
12	Stor-Elvedalen	8	8	-	-	8	32	618
13	Sollien	2	2	-	-	2	4	86
14	Brandval	14	14	-	-	8	20	670
15	Grue	22	21	1	-	17	45	1 091
16	Hof	6	5	1	-	6	20	529
17	Aasnes	15	11	4	-	13	42	841
18	Vaaler	10	10	-	-	10	31	661
19	Søndre Odalen	18	15	3	-	15	53	1 148
20	Nordre Odalen	10	9	1	-	10	44	761
21	Vinger	18	12	6	-	15	43	884
22	Eidskogen	19	14	5	-	16	42	992
23	Ringsaker	22	15	7	-	20	84	1 911
24	Nes	7	6	1	-	7	31	620
25	Vang	8	6	2	-	8	42	996
26	Furnes	6	5	1	-	6	28	690
27	Løiten	9	6	3	-	9	34	749
28	Aadal brug	1	1	-	-	1	3	94
29	Romedal	14	12	2	-	12	46	884
30	Stange	13	12	1	-	12	48	1 297
	Tilsammen	342	289	53	-	295	997	21 233
	7. Bratsberg.							
1	Drangedal	23	14	7	2	15	31	751
2	Sannikedal	10	7	3	-	5	11	338

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
56	490	-	53	7	2	499	267	232	-	27
171	1 073	-	98	12	18	1 103	550	553	7	28
98	876	-	80	14	2	892	452	440	4	29
1 985	17 865	21	1 422	338	91	18 365	9 329	9 038	21	
39	349	-	28	8	3	360	175	185	-	1
37	332	-	21	15	2	349	187	162	-	2
61	372	-	62	3	-	375	187	188	-	3
22	153	-	22	-	1	154	83	71	-	4
72	478	-	70	26	-	504	267	237	-	5
56	605	-	55	13	2	620	318	302	-	6
8	79	-	5	3	-	82	53	29	-	7
9	81	-	8	-	1	82	36	46	-	8
184	1 369	-	134	97	5	1 471	719	752	1	9
112	961	-	49	11	-	972	495	477	-	10
71	589	-	88	53	1	643	324	319	-	11
93	587	-	77	14	1	602	302	300	-	12
2	86	-	2	-	3	89	36	53	-	13
82	607	-	65	24	7	638	323	315	1	14
99	1 054	-	83	4	5	1 063	531	532	1	15
55	444	-	34	14	15	473	243	230	-	16
63	773	-	60	21	-	794	402	392	-	17
75	619	-	57	4	-	623	297	326	-	18
109	1 071	-	68	12	1	1 084	561	523	-	19
114	734	-	102	5	1	740	386	354	-	20
77	851	-	60	11	1	863	438	425	-	21
115	964	-	88	-	-	964	480	484	-	22
267	1 746	-	185	63	-	1 809	929	880	2	23
78	597	-	78	23	-	620	294	326	-	24
101	938	-	87	44	-	982	496	486	1	25
106	639	-	47	27	1	667	356	311	2	26
94	701	-	70	14	6	721	367	354	-	27
13	86	-	13	3	-	89	44	45	-	28
112	784	-	103	47	-	831	409	422	-	29
145	1 204	-	119	56	5	1 265	625	640	-	30
2 471	19 853	-	1 940	615	61	20 529	10 363	10 166	8	
59	705	16	30	1	-	722	356	366	-	1
52	345	-	59	-	-	345	169	176	1	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	(Forts.)							
27	Lom	-	-	-	35	-	82	49
28	Vaage	20	-	-	108	257	20	-
29	Nordre Fron	-	-	2	-	-	-	-
	Tilsammen	234	174	20	2 186	2 644	1 731	765
	6. Hedemarken.							
1	Ytre Rendalen	-	172	-	141	146	83	92
2	Øvre Rendalen	11	151	-	90	112	-	-
3	Lille-Elvedalen	-	-	-	51	73	-	-
4	Øvre Foldalen	-	-	-	-	-	-	-
5	Tønset	-	-	1	104	75	-	-
6	Tolgen	6	210	4	137	101	-	-
7	Kvikne	14	31	-	-	16	-	-
8	Indset	-	-	-	-	25	-	-
9	Elverum	-	-	4	396	399	346	347
10	Tryssil	31	-	-	42	-	284	117
11	Aamot	-	113	-	-	87	80	34
12	Stor-Elvedalen	-	107	1	147	157	176	171
13	Sollien	-	-	-	8	-	17	32
14	Brandval	-	368	-	-	134	-	-
15	Grue	-	-	-	159	237	159	237
16	Hof	-	214	-	106	84	53	67
17	Aasnes	11	303	-	66	257	99	-
18	Vaaler	-	216	4	-	114	176	183
19	Søndre Odalen	-	-	2	22	289	-	-
20	Nordre Odalen	-	-	-	73	162	-	-
21	Vinger	18	-	-	-	56	-	-
22	Eidskogen	-	-	-	257	256	-	-
23	Ringsaker	-	-	-	282	378	-	-
24	Nes	-	-	2	-	-	126	88
25	Vang	-	-	1	-	112	39	-
26	Furnes	-	95	1	110	214	-	-
27	Løiten	-	345	2	218	222	228	193
28	Aadal brug	-	86	-	26	29	26	-
29	Romedal	-	-	-	48	120	203	187
30	Stange	-	175	19	32	481	186	26
	Tilsammen	91	2 586	41	2 515	4 321	2 281	1 774
	7. Bratsberg.							
1	Drangedal	26	78	-	34	67	6	-
2	Sannikedal	-	227	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
-	-	72	33 765	1 186	432	1 831	3 449	6	6	27
57	72	133	76 059	4 194	1 737	7 568	13 499	11	11	28
220	214	80	54 873	1 732	1 328	2 017	5 077	8	7	29
2 165	2 185	1 408	1 232 895	44 686	29 207	50 013	123 906	233	232	
80	90	91	24 715	400	599	539	1 538	5	5	1
-	-	42	22 591	300	552	1 188	2 040	6	6	2
97	96	39	27 242	845	31	69	945	8	8	3
39	39	30	12 580	601	83	163	847	3	3	4
126	106	31	32 529	1 364	150	127	1 641	11	11	5
171	158	87	47 819	1 022	125	338	1 485	12	12	6
22	13	7	5 067	390	200	234	824	2	2	7
18	-	17	5 899	100	399	69	568	1	1	8
349	373	184	122 784	5 165	854	1 138	7 157	22	22	9
238	211	260	60 407	1 000	2 199	1 193	4 392	13	12	10
64	64	155	42 236	1 000	1 638	932	3 570	9	9	11
96	112	133	47 259	1 000	1 374	755	3 129	10	10	12
17	32	50	6 190	316	12	265	593	1	1	13
97	-	93	40 936	1 786	1 604	2 245	5 635	9	9	14
159	237	107	75 386	2 684	563	1 850	5 097	14	13	15
63	80	81	27 564	1 670	553	1 434	3 657	5	4	16
84	68	204	54 599	2 420	2 445	2 994	7 859	11	11	17
93	101	198	44 710	2 030	546	702	3 287	9	9	18
278	244	235	78 308	3 940	1 264	2 424	7 628	15	15	19
168	162	13	51 892	860	1 000	681	2 541	10	9	20
-	-	114	58 083	1 977	979	3 322	6 278	13	13	21
-	-	136	68 806	1 146	3 041	712	4 899	13	13	22
481	487	208	126 400	4 991	1 262	2 209	8 462	23	21	23
160	188	20	49 988	1 971	706	2 343	5 020	9	5	24
-	-	54	60 197	1 000	3 593	2 586	7 179	8	8	25
130	74	27	47 212	1 368	210	832	2 410	6	6	26
145	164	79	51 598	2 503	1 609	1 799	5 311	10	8	27
18	18	5	7 740	230	30	220	480	1	1	28
-	-	39	51 471	1 680	1 294	345	3 319	12	11	29
76	-	48	83 849	3 859	2 328	2 681	8 868	13	13	30
3 269	3 120	2 787	1 436 057	49 627	30 643	36 389	116 659	284	271	
161	164	96	48 232	3 312	1 416	2 121	6 849	16	16	1
69	67	19	21 355	1 239	905	666	2 810	7	7	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts.]							
27	Lom	2	2	285	-	-	1	3
28	Vaage	5	5	504	-	10	1	10
29	Nordre Fron	4	4	384	-	-	2	6
	Tilsammen	80	75	10 011	33	279	30	149
	6. Hedemarken							
1	Ytre Rendalen	5	5	260	30	3	3	2
2	Øvre Rendalen	4	4	277	38	-	-	6
3	Lille-Elvedalen	4	4	316	-	31	-	4
4	Øvre Foldalen	1	1	121	-	9	-	2
5	Tønset	3	3	358	-	37	-	8
6	Tolgen	7	7	434	16	32	-	8
7	Kvikne	1	1	81	8	3	-	2
8	Indset	1	1	51	-	3	-	-
9	Elverum	15	15	1 208	-	312	4	8
10	Tryssil	6	6	608	-	-	3	7
11	Aamot	6	6	495	24	21	-	7
12	Stor-Elvedalen	4	4	438	14	54	1	8
13	Sollien	1	1	48	-	-	-	-
14	Brandval	2	2	339	48	36	3	3
15	Grue	3	2	616	-	72	2	7
16	Hof	3	3	240	48	-	1	4
17	Aasnes	7	6	567	66	54	2	8
18	Vaaler	5	4	400	47	28	-	9
19	Søndre Odalen	5	5	716	-	51	1	14
20	Nordre Odalen	7	7	570	-	42	1	9
21	Vinger	3	3	575	-	12	4	9
22	Eidskogen	1	1	516	-	-	2	6
23	Ringsaker	11	10	1 128	-	105	6	16
24	Nes	6	5	450	-	78	1	8
25	Vang	9	9	528	-	24	7	1
26	Furnes	5	5	359	10	28	-	6
27	Løiten	5	5	456	48	48	2	3
28	Aadal brug	1	1	45	35	9	1	1
29	Romedal	5	4	570	-	-	-	10
30	Stange	6	6	658	24	48	2	10
	Tilsammen	142	136	13 388	456	1 140	46	186
	7. Bratsberg.							
1	Drangedal	2	2	529	12	-	2	6
2	Sannikedal	1	1	191	31	5	2	4

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	2	-	1	3	150	4 922	424	27
1	1	1	3	7	3	329	10 572	624	28
-	-	4	1	1	3	321	7 710	1 056	29
7	16	86	22	53	59	7 044	205 289	21 852	
1	-	1	-	2	2	220	7 167	476	1
-	-	1	-	-	2	235	8 338	414	2
2	-	1	2	5	1	200	6 416	510	3
-	-	1	-	-	1	50	2 473	92	4
-	2	1	-	7	3	366	8 343	456	5
3	-	-	2	-	4	320	10 020	340	6
-	-	1	-	1	1	40	1 647	90	7
-	-	-	-	1	1	20	885	48	8
4	-	2	1	8	3	1 436	32 714	530	9
-	-	-	-	2	4	426	13 822	245	10
3	-	3	2	-	3	715	10 461	1 140	11
1	2	-	1	7	2	950	14 507	1 420	12
-	-	1	-	-	1	80	824	267	13
-	-	2	4	3	3	180	8 602	1 201	14
1	1	3	7	4	2	490	15 120	1 010	15
1	-	3	1	1	1	395	7 067	655	16
-	-	7	1	3	3	440	15 469	1 140	17
-	-	2	4	4	3	404	11 673	775	18
2	1	1	3	11	3	510	17 981	2 054	19
1	3	3	4	3	2	250	13 700	1 400	20
-	1	3	3	7	1	140	13 965	912	21
-	-	6	4	2	2	366	11 637	1 360	22
2	4	13	-	-	3	650	24 995	2 470	23
-	-	7	-	-	3	280	10 824	934	24
-	4	2	4	-	1	570	12 105	1 056	25
2	-	-	4	1	1	350	8 395	505	26
2	2	1	-	3	1	570	10 354	770	27
-	-	-	-	1	-	-	2 600	150	28
1	-	7	2	-	2	305	12 591	978	29
2	-	4	8	1	3	625	14 715	3 250	30
28	20	76	57	77	61	11 583	329 410	26 648	
-	-	1	-	15	2	638	12 505	550	1
-	-	-	-	3	1	800	6 316	200	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	[Forts.]							
3	Kil distrikt	1	1	-	-	1	4	115
4	Skaatø	19	13	6	-	14	32	649
5	Helle brug	1	1	-	-	1	2	26
6	Bamle	15	15	-	-	14	36	908
7	Ødegaarden verk	1	1	-	-	1	3	90
8	Eidanger	12	11	1	-	10	25	687
9	Slemdal	5	3	2	-	5	13	198
10	Gjerpen	13	13	-	-	13	47	934
11	Fossum brug	1	1	-	-	1	4	73
12	Solum	13	11	2	-	12	35	1 022
13	Gjemsø legatskole	1	1	-	-	1	2	67
14	Hollen	10	8	2	-	8	16	430
15	Ulefos verk	1	1	-	-	1	6	166
16	Ulefos brug	1	1	-	-	1	2	55
17	Lunde	7	7	-	-	7	15	246
18	Flaabygd	3	3	-	-	3	6	95
19	Bø	10	9	1	-	8	16	397
20	Saude	14	12	2	-	12	24	468
21	Hiterdal	12	10	2	-	7	15	395
22	Tinnfos fabrik	1	1	-	-	1	2	30
23	Tinn	13	13	-	-	11	21	441
24	Gransherred	5	5	-	-	1	4	113
25	Hovin	6	6	-	-	-	-	144
26	Hjartdal	11	8	-	3	1	5	402
27	Seljord	18	13	5	-	13	30	493
28	Kviteseid	6	6	-	-	6	14	247
29	Brunkeberg	8	8	-	-	-	-	200
30	Vraadal	4	3	1	-	-	-	113
31	Nissedal	12	11	1	-	5	10	283
32	Fyresdal	14	8	6	-	6	13	335
33	Mo	12	7	5	-	5	10	219
34	Aamdal verk	1	1	-	-	1	3	93
35	Laardal	10	8	2	-	4	9	190
36	Vinje	12	10	2	-	8	16	294
37	Rauland	8	8	-	-	-	-	116
	Tilsammen	314	259	50	5	202	482	11 828
	8. Nedenes.							
1	Gjerstad	9	7	2	-	6	16	456
2	Vegaarsheien	11	10	1	-	11	22	279
3	Søndeled	14	12	2	-	11	28	625
4	Dybvaag	7	7	-	-	7	23	570
5	Flosta	5	5	-	-	5	15	318
6	Holt	11	11	-	-	9	19	636

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
16	124	-	25	-	1	125	62	63	1	3
88	650	-	80	24	2	676	332	344	-	4
-	26	-	1	-	-	26	10	16	-	5
123	855	8	92	8	2	873	452	421	2	6
19	90		17	-	4	94	51	43	-	7
87	620	-	81	43	4	667	349	318	2	8
12	182	-	9	2	2	186	103	83	-	9
136	887	-	120	32	7	926	503	423	1	10
14	73	-	14	-	-	73	44	29	-	11
91	909	-	86	12	1	922	481	441	2	12
8	67	-	8	2	-	69	36	33	-	13
62	394	-	55	21	-	415	224	191	-	14
21	149	-	21	2	-	151	69	82	-	15
12	54	-	9	-	-	54	30	24	1	16
32	247	-	22	1	1	249	122	127	-	17
14	91	-	11	-	2	93	48	45	-	18
24	396	-	17	4	1	402	205	197	-	19
52	463	-	52	10	2	475	236	239	-	20
50	385	-	40	13	4	402	214	188	-	21
10	26	-	8	-	-	26	12	14	-	22
34	414	-	12	-	2	416	207	209	-	23
5	108	-	5	1	2	111	51	60	-	24
13	137	-	7	4	3	144	73	71	-	25
46	333	23	26	6	4	366	190	176	-	26
29	454	-	20	8	4	466	226	240	-	27
19	229	-	14	11	1	241	139	102	-	28
10	200	-	10	-	4	204	97	107	-	29
18	113	-	18	-	-	113	56	57	-	30
29	236	-	39	-	1	257	111	126	-	31
30	325	-	14	-	-	325	140	185	-	32
31	209	-	23	1	1	211	102	109	-	33
6	93	-	6	-	-	93	41	52	-	34
14	186	-	11	4	-	190	100	90	-	35
33	276	-	15	-	-	276	162	114	-	36
11	123	-	6	-	-	123	66	57	-	37
1 310	11 174	48	1 083	210	55	11 487	5 869	5 618	10	
40	449	-	40	-	7	456	233	223	-	1
27	274	-	25	-	3	277	147	130	-	2
57	621	-	67	-	4	625	324	301	-	3
62	551	-	61	19	3	573	274	299	1	4
41	311	-	36	1	3	315	158	157	-	5
53	623	-	42	-	-	623	310	313	5	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	[Forts.]							
3	Kil distrikt	-	109	-	26	31	-	-
4	Skaatø	-	186	-	28	137	27	36
5	Helle brug	-	18	-	-	-	7	-
6	Bamle	-	129	-	59	26	90	54
7	Ødegaarden verk	-	-	-	-	-	34	32
8	Eidanger	-	-	-	29	25	-	-
9	Slemdal	-	-	-	-	-	-	-
10	Gjerpen	-	583	-	55	201	27	-
11	Fossum brug	-	54	-	20	24	-	-
12	Solum	4	162	-	-	-	56	27
13	Gjemsø legatskole	-	67	-	-	-	18	18
14	Hollen	14	375	-	-	92	-	-
15	Ulefos verk	-	149	-	-	46	-	-
16	Ulefos brug	-	54	-	-	12	-	-
17	Lunde	-	-	-	-	-	-	-
18	Flaabygd	-	-	-	-	-	-	-
19	Bø	-	-	-	-	-	94	6
20	Saude	-	-	-	-	-	-	-
21	Hiterdal	-	156	-	-	-	-	-
22	Tinnfos fabrik	-	26	-	-	-	-	-
23	Tinn	-	-	-	87	73	-	-
24	Gransherred	-	-	-	-	35	16	-
25	Hovin	-	-	-	-	-	-	-
26	Hjartdal	3	-	-	-	98	-	-
27	Seljord	43	-	-	7	-	5	-
28	Kviteseid	-	-	-	42	38	41	23
29	Brunkeberg	-	-	-	-	-	40	28
30	Vraadal	12	-	-	-	-	11	9
31	Nissedal	-	-	-	-	-	30	25
32	Fyresdal	21	-	-	-	-	-	-
33	Mo	16	-	-	-	-	-	-
34	Aamdal verk	-	-	-	-	-	-	-
35	Laardal	25	-	-	-	-	-	-
36	Vinje	13	-	-	-	-	-	-
37	Rauland	59	-	-	-	-	25	27
	Tilsammen	236	2 373	-	387	905	527	285
	8. Nedenes.							
1	Gjerstad	12	-	-	-	78	-	-
2	Vegaarsheien	-	-	-	-	-	-	-
3	Søndeled	-	148	-	70	114	58	-
4	Dybvaag	-	526	-	40	119	143	65
5	Flosta	-	286	-	29	85	91	13
6	Holt	-	622	-	-	189	26	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lov befalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
26	31	-	9 428	579	215	337	1 131	1	1	3
94	93	19	48 872	1 950	1 948	4 108	8 006	10	10	4
7	11	-	27 060	130	58	35	223	1	1	5
65	98	71	61 824	4 674	4 963	5 985	15 622	14	13	6
-	-	1	6 297	495	619	102	1 216	1	1	7
112	128	16	42 644	2 216	345	1 886	4 447	7	7	8
63	52	36	12 794	702	374	652	1 728	5	5	9
184	165	25	66 964	3 000	3 555	3 728	10 283	12	11	10
-	-	-	5 770	141	200	79	420	1	1	11
178	199	48	63 057	4 592	3 361	3 426	11 379	14	14	12
18	17	-	2 631	328	59	119	506	1	1	13
106	-	18	30 209	1 761	471	1 135	3 367	9	9	14
29	-	-	11 724	378	254	254	886	2	2	15
10	-	-	4 592	237	-	16	253	1	1	16
-	-	4	17 073	1 860	577	493	2 930	7	7	17
-	-	4	6 385	498	177	234	909	3	3	18
105	83	19	25 914	3 652	898	1 395	5 945	9	9	19
126	136	2	29 697	1 500	1 589	1 892	4 981	12	12	20
80	79	42	27 409	1 571	1 634	1 431	4 636	10	10	21
6	7	-	1 440	52	180	1	233	1	1	22
-	-	36	29 461	1 436	373	692	2 501	9	9	23
7	15	35	9 269	561	460	472	1 493	3	3	24
-	-	33	10 351	903	56	754	1 713	5	5	25
-	-	10	26 997	980	410	1 662	3 052	8	8	26
51	41	45	31 744	2 058	2 424	3 063	7 545	13	13	27
61	52	12	14 924	674	280	1 378	2 332	5	5	28
26	28	15	13 562	534	217	1 816	2 567	5	5	29
6	-	10	6 650	221	246	1 242	1 709	2	2	30
47	58	5	19 738	1 210	418	1 757	3 385	5	5	31
-	-	23	23 660	700	700	766	2 166	7	7	32
46	50	16	14 998	601	168	646	1 415	6	4	33
14	20	-	6 696	217	134	50	401	1	1	34
35	30	4	12 758	580	145	585	1 310	5	5	35
80	60	41	31 438	500	475	598	1 573	9	9	36
36	38	13	7 025	425	264	562	1 251	4	4	37
1 848	1 722	718	830 642	46 467	30 568	46 138	123 173	231	227	
77	84	53	30 363	1 784	1 784	1 488	5 056	8	5	1
64	51	78	20 586	825	812	1 448	3 085	8	7	2
112	98	21	49 256	3 343	2 011	4 917	10 271	11	11	3
164	177	21	49 009	4 201	1 251	2 931	8 383	9	9	4
78	86	-	27 990	1 145	1 018	1 264	3 427	6	6	5
129	124	44	53 842	7 118	4 345	2 565	14 028	12	12	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts].							
3	Kil distrikt	1	1	58	18	10	-	1
4	Skaatø	4	4	496	52	46	2	4
5	Helle brug	-	-	30	6	6	-	1
6	Bamle	2	2	490	24	51	2	10
7	Ødegaarden verk	-	-	42	-	6	-	-
8	Eidanger	2	2	364	-	-	2	4
9	Slemdal	-	-	156	-	-	1	3
10	Gjerpen	10	10	592	120	36	4	3
11	Fossum brug	1	1	60	12	12	-	1
12	Solum	3	3	253	22	16	-	12
13	Gjemsø legatskole	-	-					
14	Hollen	-	-	224	24	-	1	6
15	Ulefos verk	1	1	90	18	18	1	1
16	Ulefos brug	-	-	30	10	6	-	1
17	Lunde	-	-	170	-	2	-	6
18	Flaabygd	-	-	72	-	-	1	1
19	Bø	-	-	220	-	4	2	7
20	Saude	-	-	303	-	-	2	8
21	Hiterdal	-	-	281	34	17	1	5
22	Tinnfos fabrik	-	-					
23	Tinn	2	2	264	-	-	1	2
24	Gransherred	1	1	113	-	6	1	-
25	Hovin	-	-	134	-	-	-	2
26	Hjartdal	1	1	225	-	3	-	6
27	Seljord	3	3	402	-	96	-	5
28	Kviteseid	2	2	168	-	-	-	3
29	Brunkeberg	-	-	156	-	-	2	-
30	Vraadal	1	1	73	-	-	1	1
31	Nissedal	-	-	120	-	-	-	4
32	Fyresdal	-	-	216	-	6	1	4
33	Mo	-	-	171	-	13	1	1
34	Aamdal verk	-	-	36	-	-	-	1
35	Laardal	-	-	151	-	8	2	-
36	Vinje	1	1	243	-	-	1	4
37	Rauland	1	1	122	-	-	1	3
	Tilsammen	39	39	7 245	383	367	34	120
	8. Nedenes.							
1	Gjerstad	2	2	231	-	-	1	4
2	Vegaarsheien	-	-	208	-	16	2	3
3	Søndeled	1	1	376	19	25	4	4
4	Dybvaag	6	4	282	122	54	3	5
5	Flosta	3	2	270	91	45	2	4
6	Holt	6	6	315	185	33	1	6

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
1	-	-	-	1	-	-	1 910	80	3
3	-	-	-	6	1	400	11 400	600	4
-	-	-	-	1	-	-	1 200	150	5
-	-	1	-	9	1	800	11 693	650	6
-	-	-	-	1	-	-	900	98	7
1	-	1	-	5	1	900	8 734	730	8
-	-	2	1	-	1	150	3 938	369	9
2	2	-	1	-	2	1 270	15 497	960	10
1	-	1	-	-	-	-	2 176	300	11
-	1	-	2	-	3	850	9 743	262	12 13
-	-	1	-	1	2	625	6 625	355	14
-	1	-	-	1	-	-	2 565	100	15
-	-	-	-	1	-	-	1 060	100	16
-	-	1	-	6	1	112	4 367	200	17
-	-	1	-	2	1	118	1 764	218	18
-	-	1	-	-	1	100	5 402	170	19
-	-	1	-	-	2	327	7 524	170	20
-	-	1	-	2	2	564	5 902	430	21 22
-	-	1	-	-	4	125	4 988	305	23
-	-	1	-	2	1	80	2 179	77	24
-	-	1	-	-	1	20	2 717	120	25
-	-	1	-	5	3	110	5 317	466	26
-	-	2	-	-	3	102	7 945	478	27
-	-	1	-	1	1	130	3 539	290	28
-	-	1	-	4	1	45	2 886	165	29
-	-	1	-	1	1	12	1 470	185	30
-	-	1	1	-	2	130	3 107	200	31
-	-	-	1	3	2	66	4 975	210	32
-	-	1	-	-	2	172	3 388	120	33
-	-	-	-	-	-	-	1 172	-	34
-	-	1	-	-	3	20	2 889	300	35
-	-	1	-	-	3	24	4 730	198	36
1	-	-	-	-	3	46	2 823	40	37
9	4	25	6	70	51	8 736	175 346	9 846	
-	-	-	1	2	1	514	4 976	386	1
-	-	1	-	2	1	167	4 889	396	2
-	-	-	2	4	2	760	9 633	545	3
2	2	-	1	-	1	625	12 784	865	4
-	1	-	-	5	1	611	8 191	290	5
1	1	1	-	2	1	2 000	13 270	400	6

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	]Forts.[							
7	Nes verk	1	1	-	-	1	4	90
8	Aamli	18	11	3	4	11	23	483
9	Mykland	5	5	-	-	2	4	127
10	Herefoss	6	6	-	-	2	4	112
11	Froland	12	11	1	-	3	8	448
12	Østre Moland	5	5	-	-	5	10	255
13	Stokken	1	1	-	-	1	6	130
14	Barbu	3	3	-	-	3	28	968
15	Songe distrikt	1	1	-	-	1	4	144
16	Tromø	6	6	-	-	6	15	385
17	Hisø	3	3	-	-	3	15	537
18	Øiestad	9	9	-	-	9	26	650
19	Vrængen distrikt	1	1	-	-	1	4	135
20	Fjære	7	7	-	-	4	19	622
21	Birketveit distrikt	1	1	-	-	1	6	131
22	Landvig	9	9	-	-	3	14	338
23	Reddal distrikt	1	1	-	-	1	4	63
24	Eide	5	5	-	-	4	8	120
25	Vestre Moland	9	8	1	-	4	10	416
26	Høvaag	10	8	2	-	8	16	336
27	Birkenes	10	7	3	-	3	6	273
28	Vegusdal	8	5	-	3	-	-	122
29	Iveland	8	8	-	-	-	-	203
30	Hornnes	8	2	6	-	4	8	264
31	Evje	7	3	4	-	1	2	172
32	Bygland	17	11	6	-	7	14	362
33	Valle	12	8	4	-	6	13	368
	Tilsammen	240	198	35	7	143	394	11 138
	9. Lister og Mandal.							
1	Vanse	16	11	5	-	12	41	998
2	Herred	9	3	1	5	-	-	164
3	Spind	8	4	4	-	6	12	210
4	Austad	9	4	5	-	3	6	200
5	Aa	18	10	6	2	7	16	510
6	Kvaas	6	2	1	3	-	-	119
7	Hægebostad	9	4	5	-	3	6	220
8	Eiken	6	5	1	-	3	6	182
9	Fjotland	8	6	1	1	-	-	187
10	Liknes	17	7	1	9	6	14	529
11	Fede	7	2	5	-	2	6	182
12	Nes	11	3	8	-	6	14	327
13	Hitterø	10	5	5	-	6	16	394
14	Bakke	8	3	1	4	3	6	211
15	Gyland	11	-	-	11	-	-	177

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
6	80	-	2	-	-	80	45	35	-	7
36	353	67	31	4	2	426	210	216	-	8
15	120	-	15	-	-	120	65	55	-	9
11	110	-	8	1	-	111	60	51	-	10
41	432	-	35	-	2	434	235	199	-	11
25	214	-	7	1	4	219	105	114	-	12
11	120	-	8	2	1	123	60	63	-	13
86	894	-	80	71	5	970	492	478	8	14
14	140	-	14	4	-	144	69	75	3	15
36	372	-	36	13	1	386	192	194	1	16
60	496	-	60	41	-	537	272	265	7	17
50	636	-	55	7	1	644	311	333	-	18
27	119	-	9	8	-	127	67	60	2	19
67	574	-	55	32	5	611	286	325	1	20
10	124	-	23	16	1	141	74	67	-	21
35	327	-	11	-	-	327	150	177	-	22
13	57	-	10	-	-	57	23	34	-	23
5	120	-	5	-	-	120	72	48	-	24
48	366	-	31	30	1	397	208	189	2	25
34	336	-	34	-	-	336	159	177	-	26
28	275	-	27	-	-	275	149	126	-	27
6	103	19	6	-	-	122	66	56	-	28
21	202	-	16	-	-	202	107	95	-	29
29	254	-	23	-	-	254	140	114	-	30
25	163	-	16	3	2	168	89	79	-	31
25	352	-	18	3	1	356	176	180	-	32
34	349	-	15	-	-	349	180	169	-	33
1 078	11 517	86	921	256	46	10 905	5 508	5 397	30	
128	947	-	111	31	1	979	471	508	-	1
19	101	62	-	-	-	163	88	75	-	2
16	205	-	11	-	-	205	102	103	-	3
20	204	-	22	-	-	204	101	103	-	4
49	454	35	42	9	2	500	248	252	-	5
11	64	40	10	-	-	104	53	51	-	6
25	199	-	23	2	-	201	103	98	-	7
25	159	-	4	-	-	159	94	65	-	8
13	163	21	8	-	1	185	92	93	-	9
33	421	104	33	2	2	529	270	259	-	10
19	182	-	19	-	-	182	103	79	-	11
45	311	-	25	5	-	316	149	167	-	12
26	390	-	41	4	-	394	182	212	-	13
28	147	50	14	-	-	197	102	95	1	14
14	-	177	14	-	-	177	94	83	-	15

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	[Forts.]							
7	Nes verk	-	33	-	-	24	-	-
8	Aamli	19	10	-	74	109	-	-
9	Mykland	-	-	-	-	-	37	28
10	Herefoss	-	79	1	-	-	-	-
11	Froland	-	66	-	-	-	25	30
12	Østre Moland	-	148	-	12	53	-	-
13	Stokken	-	45	-	-	52	-	-
14	Barbu	-	-	-	220	204	-	-
15	Songe distrikt	-	116	-	-	-	-	-
16	Tromø	-	338	-	-	-	-	-
17	Hisø	-	-	-	-	138	-	-
18	Øiestad	-	620	-	-	-	-	-
19	Vrængen distrikt	-	72	-	-	-	-	-
20	Fjære	-	574	-	28	164	-	-
21	Birketveit distrikt	-	120	-	24	20	-	-
22	Landvig	-	300	-	-	70	-	-
23	Reddal distrikt	-	27	-	-	34	23	-
24	Eide	5	46	-	-	31	33	17
25	Vestre Moland	-	312	-	33	2	164	144
26	Høvaag	-	336	-	-	-	135	-
27	Birkenes	24	119	-	-	-	15	8
28	Vegusdal	-	-	-	-	-	-	-
29	Iveland	-	-	-	-	-	11	16
30	Hornnes	-	-	-	10	4	30	18
31	Evje	-	-	-	43	26	13	-
32	Bygland	10	-	-	-	-	100	100
33	Valle	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	70	4 943	1	583	1 486	904	439
	9. Lister og Mandal.							
1	Vanse	-	-	-	-	178	177	29
2	Herred	43	-	-	-	-	-	-
3	Spind	6	-	-	-	-	-	-
4	Austad	-	-	-	-	-	-	-
5	Aa	8	-	-	-	-	-	-
6	Kvaas	9	-	-	-	-	-	-
7	Hægebostad	51	-	-	-	-	-	-
8	Eiken	-	-	-	-	-	-	-
9	Fjotland	-	-	-	-	-	-	-
10	Liknes	28	-	-	-	-	54	52
11	Fede	27	-	-	-	40	-	-
12	Nes	-	51	-	-	33	-	-
13	Hitterø	10	-	-	-	-	-	-
14	Bakke	18	-	-	-	-	-	-
15	Gyland	60	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
26	25	-	7 399	291	117	472	880	1	1	7
68	56	72	29 660	1 120	1 138	1 357	3 615	10	9	8
40	36	45	8 606	434	167	366	967	3	3	9
8	7	14	7 346	85	366	476	927	3	2	10
45	54	53	33 936	1 454	2 429	2 990	6 873	7	7	11
72	88	43	19 260	1 288	1 169	404	2 861	4	4	12
34	42	-	10 800	907	939	138	1 984	2	2	13
221	210	-	183 229	11 313	2 158	22 751	36 222	8	8	14
34	38	-	16 234	1 162	1 068	1 407	3 637	1	1	15
65	67	-	31 890	1 528	2 613	921	5 062	6	6	16
134	-	-	61 400	3 842	-	6 859	10 701	6	6	17
154	158	23	50 069	2 616	2 225	5 571	10 412	10	10	18
43	39	-	8 568	661	220	755	1 636	1	1	19
83	43	-	47 077	2 108	2 838	4 250	9 196	9	9	20
24	-	-	11 212	520	962	392	1 874	2	2	21
75	-	-	32 000	1 415	1 500	2 500	5 415	5	5	22
-	-	-	4 662	308	201	899	1 408	1	1	23
32	38	3	9 328	356	184	518	1 058	3	3	24
39	54	1	28 241	1 908	904	2 975	5 787	7	7	25
78	86	21	30 120	1 251	990	842	3 083	7	7	26
63	59	25	20 322	964	602	1 720	3 286	6	6	27
10	8	25	8 784	542	199	281	1 022	4	4	28
39	38	34	18 003	660	608	723	1 991	4	3	29
25	16	48	16 790	1 190	511	1 105	2 806	4	4	30
43	36	11	10 146	882	264	508	1 654	4	3	31
100	100	20	23 954	1 625	53	1 295	2 973	9	8	32
87	99	3	23 920	733	666	1 752	3 151	9	9	33
2 266	2 022	658	984 007	59 579	36 312	78 840	174 731	190	181	
152	50	14	82 940	4 238	1 440	5 109	10 787	14	14	1
13	12	2	11 209	297	339	396	1 032	3	3	2
34	42	-	13 800	583	300	348	1 231	4	4	3
53	50	5	12 822	435	135	42	612	4	4	4
116	130	-	32 899	1 618	1 097	765	3 480	7	7	5
11	8	-	7 633	181	181	181	543	3	3	6
45	46	-	11 628	492	260	290	1 042	5	2	7
39	17	12	10 238	405	313	828	1 546	4	1	8
38	26	7	13 248	508	173	1 426	2 107	4	4	9
175	165	12	30 003	316	624	5 432	6 372	7	7	10
103	79	11	13 495	410	178	292	880	3	3	11
41	53	24	17 312	537	562	538	1 637	5	5	12
182	212	-	32 102	1 078	502	261	1 841	6	6	13
-	-	-	11 966	256	17	2 081	2 354	4	4	14
-	-	-	11 360	237	618	765	1 620	4	4	15

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	Forts.							
7	Nes verk	1	1	60	20	3	-	1
8	Aamli	4	4	367	-	56	2	2
9	Mykland	-	-	96	-	-	2	1
10	Herefoss	-	-	84	12	-	1	1
11	Froland	3	3	280	14	21	-	7
12	Østre Moland	2	2	150	66	30	3	1
13	Stokken	1	1	90	10	18	1	-
14	Barbu	6	6	504	-	-	1	5
15	Songe distrikt	1	1	56	24	8	-	-
16	Tromø	3	3	231	93	39	-	6
17	Hisø	3	3	342	-	42	2	4
18	Øiestad	7	7	365	220	53	2	8
19	Vrængen distrikt	1	1	48	32	-	-	1
20	Fjære	5	5	360	160	72	1	8
21	Birketveit distrikt	2	2	90	54	18	-	2
22	Landvig	3	3	272	19	-	-	4
23	Reddal distrikt	1	1	54	2	6	-	1
24	Eide	1	1	111	6	9	-	3
25	Vestre Moland	-	-	211	52	30	-	5
26	Høvaag	1	1	231	42	27	2	3
27	Birkenes	-	-	169	32	11	-	6
28	Vegusdal	-	-	96	-	-	2	2
29	Iveland	2	2	144	-	-	1	1
30	Hornnes	2	2	144	-	-	1	3
31	Evje	1	1	126	-	-	-	3
32	Bygland	-	-	256	-	-	1	4
33	Valle	-	-	216	-	10	1	6
	Tilsammen	63	65	6 835	1 275	626	36	114
	9. Lister og Mandal.							
1	Vanse	3	3	612	-	96	2	10
2	Herred	-	-	99	-	-	-	2
3	Spind	1	1	156	-	3	1	3
4	Austad	-	-	152	-	-	-	3
5	Aa	3	3	323	-	-	5	3
6	Kvaas	-	-	87	-	-	-	2
7	Hægebostad	-	-	125	-	-	-	3
8	Eiken	-	-	96	-	6	1	3
9	Fjotland	-	-	96	8	-	-	1
10	Liknes	1	1	265	-	-	1	4
11	Fede	1	1	135	-	24	-	3
12	Nes	2	2	218	12	10	-	5
13	Hitterø	1	1	278	-	22	1	2
14	Bakke	-	-	120	-	-	2	1
15	Gyland	-	-	126	-	-	1	2

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
1	-	-	1	-	-	-	1 382	120	7
-	-	1	-	3	3	400	7 432	135	8
-	-	-	1	2	1	250	2 584	170	9
-	-	-	-	-	1	200	2 305	50	10
-	-	1	1	5	1	460	7 764	620	11
-	-	-	1	3	1	500	5 288	310	12
-	-	-	-	2	1	250	2 392	18	13
4	-	-	-	3	1	1 320	13 505	400	14
-	-	-	-	1	-	-	1 460	100	15
-	2	-	1	5	2	860	6 847	434	16
1	2	-	-	4	1	1 000	10 011	480	17
2	1	1	4	5	3	712	13 382	870	18
1	-	-	-	1	-	-	1 850	80	19
-	1	-	-	11	1	600	13 148	759	20
1	-	-	1	-	-	-	4 130	90	21
1	1	3	1	2	1	623	10 000	-	22
-	-	-	1	-	-	-	1 200	100	23
-	-	-	-	3	1	110	2 912	45	24
-	-	1	1	2	1	1 012	7 009	522	25
1	-	-	-	7	1	320	6 720	100	26
-	-	-	1	1	1	373	4 984	277	27
-	-	-	-	-	1	80	2 172	52	28
-	-	-	-	-	1	216	2 964	54	29
-	-	1	-	-	1	135	3 192	116	30
-	-	1	-	-	1	100	2 818	140	31
-	-	1	-	-	4	90	5 441	180	32
-	-	1	-	-	3	58	5 009	272	33
15	11	13	17	76	39	14 346	201 644	9 376	
-	-	1	-	5	1	340	12 303	820	1
-	-	-	1	-	1	120	2 205	124	2
-	-	1	-	-	1	86	3 285	280	3
-	-	1	-	1	1	225	3 090	161	4
-	-	1	-	-	1	224	6 096	290	5
-	-	-	-	2	1	12	1 610	180	6
-	-	1	-	1	1	55	2 413	300	7
-	-	-	-	-	1	40	2 116	60	8
-	-	-	-	-	1	50	1 958	50	9
-	-	1	-	-	1	153	4 877	412	10
-	-	-	1	-	1	100	2 576	168	11
-	-	1	-	-	1	650	4 869	330	12
-	1	1	-	-	1	225	5 255	372	13
-	-	1	-	-	1	80	2 168	180	14
-	-	1	-	-	1	60	2 204	168	15

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn
	(Forts.)							
16	Tonstad	7	4	2	1	2	5	166
17	Lunde	5	3	2	-	1	2	130
18	Tveid	10	10	-	-	5	13	294
19	Oddernes	6	6	-	-	5	23	663
20	Randøsund	6	6	-	-	6	12	163
21	Vennesla	6	6	-	-	6	16	292
22	Øvrebø	5	3	2	-	3	6	119
23	Hægeland	6	4	2	-	4	8	186
24	Søgne	14	11	3	-	8	20	523
25	Greipstad	4	2	2	-	2	5	132
26	Halsaa	12	9	3	-	9	22	506
27	Hartmark	2	2	-	-	1	2	53
28	Holme	11	8	3	-	4	9	243
29	Oislebø	7	7	-	-	4	8	140
30	Laudal	6	5	1	-	4	8	143
31	Finsland	6	6	-	-	3	6	111
32	Bjelland	7	6	-	1	2	4	124
33	Grindum	6	2	3	1	-	-	152
34	Aaseral	11	3	3	5	2	4	247
35	Konsmo	7	2	5	-	2	4	136
36	Vigmostad	7	5	2	-	2	4	148
37	Valle	18	15	3	-	5	11	459
38	Spangereid	12	9	1	2	6	12	276
	Tilsammen	334	203	86	45	143	347	10 016
	10. Stavanger.							
1	Sogndal landsogn	19	9	10	-	13	26	511
2	Lund	9	5	4	-	3	8	280
3	Hæskestad	7	4	3	-	3	6	158
4	Helleland	7	3	4	-	3	6	144
5	Bjerkreim	12	9	2	1	5	11	306
6	Egersund landsogn	14	12	2	-	9	18	493
7	Ogne	5	4	1	-	4	10	226
8	Nærbø	7	6	1	-	7	18	328
9	Varhaug	4	4	-	-	3	10	302
10	Klep	8	8	-	-	7	20	521
11	Time	8	7	1	-	6	18	543
12	Gjesdal	10	5	5	-	5	10	248
13	Aalgaard fabrik	1	1	-	-	1	3	43
14	Høiland	9	9	-	-	8	28	739
15	Haaland	8	8	-	-	7	25	571
16	Frue sogn	9	5	4	-	7	22	555
17	Randeberg	4	4	-	-	4	9	192
18	Riskekverven	2	2	-	-	2	6	108

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
11	153	13	11	-	2	168	92	76	-	16
11	130	-	11	-	-	130	61	69	-	17
29	302	-	26	1	2	305	168	137	-	18
97	630	-	93	28	-	658	322	336	3	19
20	158	-	20	5	1	164	75	89	-	20
22	292	-	29	-	-	292	148	144	-	21
13	105	-	2	11	-	116	54	62	-	22
11	183	-	8	-	-	183	102	81	-	23
66	504	-	54	32	4	540	284	256	-	24
17	123	-	4	3	1	127	69	58	-	25
60	497	-	36	1	-	498	253	245	-	26
6	52	-	7	-	1	53	26	27	«	27
23	227	-	14	-	-	227	122	105	-	28
18	136	-	13	-	-	136	70	66	-	29
12	133	-	8	-	-	133	64	69	-	30
3	98	-	6	-	-	98	42	56	-	31
16	115	6	13	2	-	123	59	64	-	32
19	132	20	19	-	-	152	70	82	-	33
22	126	87	5	7	11	231	117	114	-	34
16	136	-	22	-	-	136	77	59	-	35
17	148	-	17	-	-	148	79	69	-	36
62	449	-	54	2	-	451	231	220	-	37
41	253	16	38	3	1	273	143	130	-	38
1 083	9 029	631	887	148	29	9 837	4 980	4 857	4	
49	493	-	34	5	-	498	250	248	-	1
16	293	-	25	-	-	293	140	153	2	2
20	158	-	20	-	-	158	68	90	-	3
22	132	-	15	2	5	139	64	75	-	4
27	250	13	11	-	24	287	129	158	-	5
36	468	-	36	25	-	493	256	237	-	6
18	226	-	18	-	-	226	126	100	-	7
50	322	-	44	3	-	325	183	142	-	8
30	317	-	24	-	-	317	183	134	1	9
73	521	-	73	-	-	521	264	257	-	10
58	537	-	58	11	-	548	272	276	3	11
53	248	-	53	-	-	248	117	131	-	12
17	43	-	17	-	-	43	21	22	-	13
80	717	-	80	22	-	739	389	350	-	14
58	547	-	59	-	-	547	270	277	-	15
54	528	-	54	25	2	555	287	268	-	16
25	192	-	25	-	-	192	95	97	-	17
17	108	-	17	-	-	108	52	56	-	18

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	(Forts.)							
16	Tonstad	1	-	-	-	-	-	-
17	Lunde	-	-	-	-	-	-	-
18	Tveid	-	51	-	-	94	-	-
19	Oddernes	-	132	-	86	157	176	-
20	Randøsund	-	-	-	-	-	-	-
21	Vennesla	-	161	-	22	11	95	98
22	Øvrebø	-	-	-	-	-	-	-
23	Hægeland	-	-	-	-	-	-	-
24	Søgne	-	-	-	-	104	143	-
25	Greipstad	-	-	-	-	-	-	-
26	Halsaa	-	274	2	30	245	-	-
27	Hartmark	-	-	-	-	-	-	-
28	Holme	8	-	-	-	-	78	56
29	Oislebø	-	48	-	26	-	22	25
30	Laudal	4	-	-	12	-	24	23
31	Finsland	-	-	-	-	-	-	-
32	Bjelland	6	-	-	-	-	-	-
33	Grindum	-	-	-	-	-	-	-
34	Aaseral	34	-	-	-	-	-	-
35	Konsmo	23	-	-	-	-	-	-
36	Vigmostad	7	-	-	-	-	-	-
37	Valle	12	-	-	-	-	-	-
38	Spangereid	16	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	371	717	2	176	862	769	283
	10. Stavanger.							
1	Sogndal landsogn	32	-	-	91	97	65	86
2	Lund	29	-	-	-	-	7	23
3	Hæskestad	-	-	-	-	-	-	-
4	Helleland	7	-	2	-	-	-	-
5	Bjerkreim	16	-	-	-	-	-	-
6	Egersund landsogn	-	-	-	55	104	-	-
7	Ogne	-	-	-	-	56	-	-
8	Nærbø	-	-	-	-	-	119	-
9	Varhoug	-	-	-	-	-	87	-
10	Klep	-	-	1	-	-	-	-
11	Time	-	-	-	20	-	-	-
12	Gjesdal	6	-	-	12	-	-	-
13	Aalgaard fabrik	-	43	-	8	13	9	-
14	Høiland	-	-	1	238	202	-	-
15	Haaland	-	-	-	33	26	-	-
16	Frue sogn	12	-	-	20	85	129	48
17	Randeberg	-	-	-	-	-	-	-
18	Riskekverven	-	-	-	-	-	30	32

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
51	34	4	11 988	254	419	668	1 341	4	4	16
-	-	39	11 154	322	113	693	1 128	3	3	17
96	-	3	27 253	1 209	-	371	1 580	4	4	18
161	159	20	58 791	2 976	1 057	2 568	6 601	8	8	19
42	46	-	11 184	367	111	510	988	3	3	20
81	84	14	24 234	1 491	215	434	2 140	5	5	21
25	25	25	7 956	817	154	55	1 026	4	4	22
97	48	-	12 819	654	531	418	1 603	3	3	23
139	133	18	35 588	1 618	1 120	412	3 150	9	9	24
39	35	19	9 076	516	195	234	945	2	2	25
253	245	-	37 909	1 717	424	689	2 830	10	10	26
12	15	1	5 382	164	65	78	307	1	1	27
82	71	23	17 105	751	190	60	1 001	6	6	28
34	40	21	11 110	896	437	155	1 488	4	4	29
26	27	16	10 893	820	123	545	1 488	3	3	30
20	31	17	7 120	312	385	372	1 069	4	4	31
32	28	34	8 131	330	240	383	953	4	4	32
26	37	-	8 438	213	282	419	914	3	3	33
46	31	7	13 897	1 770	1 215	1 512	4 497	5	5	34
36	26	17	8 373	362	395	5	762	3	3	35
33	41	-	10 148	311	238	70	619	4	4	36
128	127	21	29 536	800	563	482	1 845	9	9	37
72	67	-	8 382	299	140	531	970	5	5	38
2 533	2 240	386	699 122	30 560	15 351	30 418	76 329	183	177	
10	13	80	34 697	1 328	832	1 493	3 653	10	10	1
46	25	38	22 396	700	625	1 335	2 660	5	5	2
34	46	25	11 376	250	454	1 148	1 852	5	5	3
-	-	6	7 664	560	213	868	1 641	3	3	4
30	35	25	18 600	536	519	2 488	3 543	6	6	5
75	35	21	30 985	1 373	217	3 167	4 757	6	6	6
64	7	11	14 888	912	296	1 394	2 602	2	2	7
74	70	19	23 077	1 025	311	584	1 920	4	4	8
105	77	18	22 978	1 102	230	1 202	2 534	4	4	9
147	148	6	37 438	1 386	1 342	1 467	4 195	5	5	10
185	170	36	38 464	1 356	384	1 099	2 839	7	7	11
55	52	7	15 896	560	177	171	908	5	5	12
10	13	-	4 406	178	89	-	267	1	1	13
158	115	78	55 851	3 306	338	2 300	5 944	10	10	14
-	-	-	39 924	3 367	-	2 544	5 911	7	7	15
113	92	-	37 015	1 251	550	1 710	3 511	6	6	16
54	51	-	13 824	461	175	579	1 215	2	2	17
30	32	-	6 217	128	237	167	532	2	2	18

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad
	[Forts.]							
16	Tonstad	1	1	129	-	-	-	4
17	Lunde	-	-	86	-	8	2	-
18	Tveid	3	3	198	16	16	-	2
19	Oddernes	3	3	387	28	113	4	3
20	Randøsund	-	-	132	-	60	2	1
21	Vennesla	1	1	208	6	19	1	3
22	Øvrebø	-	-	96	-	-	-	1
23	Hægeland	1	1	114	-	-	-	1
24	Søgne	-	-	260	-	16	-	5
25	Greipstad	-	-	72	-	4	-	1
26	Halsaa	2	2	360	20	35	2	6
27	Hartmark	-	-	35	-	-	-	-
28	Holme	-	-	195	-	15	-	6
29	Øislebø	-	-	135	6	15	2	2
30	Laudal	-	-	83	-	2	-	2
31	Finsland	-	-	108	-	-	-	2
32	Bjelland	-	-	93	-	-	3	1
33	Grindum	1	1	96	-	-	1	1
34	Aaseral	-	-	120	-	-	-	4
35	Konsmo	-	-	82	6	-	2	2
36	Vigmostad	-	-	101	8	-	-	3
37	Valle	1	1	309	-	-	1	6
38	Spangereid	1	1	192	-	-	-	4
	Tilsammen	26	26	6 479	110	464	34	107
	10. Stavanger.							
1	Sogndal landsogn	-	-	352	-	-	-	5
2	Lund	1	1	168	-	13	-	3
3	Hæskestad	-	-	120	-	6	-	3
4	Helleland	-	-	108	-	-	2	-
5	Bjerkreim	1	1	206	-	-	1	3
6	Egersund landsogn	2	2	268	-	-	-	6
7	Ogne	2	2	137	-	-	1	-
8	Nærbø	2	2	170	-	-	-	3
9	Varhoug	2	2	180	-	-	1	1
10	Klep	3	2	250	-	34	2	1
11	Time	1	1	240	-	-	-	5
12	Gjesdal	-	-	173	-	4	-	3
13	Aalgaard fabrik	1	1	60	20	-	-	1
14	Høiland	-	-	348	-	-	2	8
15	Haaland	2	2	312	-	-	1	4
16	Frue sogn	3	1	278	-	-	1	2
17	Randeberg	1	1	108	-	-	1	1
18	Riskekverven	-	-	62	-	-	1	-

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (læreriner) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og læreriners samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	1	-	-	1	54	2 426	240	16
-	-	1	-	-	1	30	1 540	110	17
-	-	1	1	2	1	354	4 081	486	18
1	-	1	-	4	1	700	9 158	665	19
-	-	-	-	-	1	135	2 051	57	20
-	1	1	1	3	1	270	5 400	580	21
-	1	-	2	-	1	122	1 988	65	22
-	-	-	-	-	1	75	2 057	75	23
-	-	2	-	7	1	936	7 536	410	24
-	-	-	1	1	1	310	1 724	110	25
-	-	1	-	-	-	-	9 235	240	26
-	-	-	-	1	1	180	755	20	27
-	-	1	-	1	1	300	4 370	276	28
-	-	-	-	1	1	280	3 100	80	29
-	-	-	1	-	1	100	1 724	230	30
-	-	1	-	1	1	125	2 061	100	31
-	-	-	1	-	1	100	1 796	296	32
-	-	-	-	-	1	40	1 684	40	33
-	-	-	-	1	1	30	2 486	40	34
-	-	-	1	-	1	180	1 843	200	35
-	-	1	-	-	1	277	2 141	200	36
-	-	-	1	-	1	450	6 415	100	37
-	-	-	1	-	1	250	3 884	100	38
1	3	21	12	31	37	7 718	136 480	8 615	
-	-	1	-	2	1	458	6 612	554	1
-	-	1	1	1	1	190	3 232	265	2
-	-	1	-	-	1	116	2 468	230	3
-	-	1	-	-	1	50	1 819	340	4
-	-	1	-	1	1	70	3 666	214	5
-	-	-	1	-	-	-	4 575	180	6
-	-	-	-	1	1	200	1 997	60	7
-	-	1	1	2	1	80	2 990	550	8
-	-	1	-	3	1	190	2 921	320	9
1	-	2	-	3	3	120	3 994	460	10
-	-	1	-	-	1	150	4 530	100	11
-	-	1	2	-	1	114	3 216	225	12
-	-	-	-	-	-	-	1 830	350	13
-	-	1	5	-	1	250	7 016	750	14
-	-	1	2	4	1	200	5 514	625	15
-	-	1	1	4	1	891	5 490	1 020	16
-	-	1	1	-	1	100	1 880	325	17
-	-	-	-	1	1	100	1 088	90	18

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	[Forts.]							
19	Høle	7	6	1	-	5	11	220
20	Fossan	15	7	4	4	7	15	389
21	Strand	10	8	2	-	8	20	414
22	Tou brug	1	1	-	-	1	2	29
23	Finnø	4	4	-	-	4	9	164
24	Talgø	3	3	-	-	2	4	62
25	Rennesø	5	3	-	2	3	7	191
26	Mosterø	4	4	-	-	4	8	116
27	Kvitingsø	1	1	-	-	1	4	74
28	Skudenes	9	7	2	-	6	18	517
29	Akre	4	4	-	-	4	14	365
30	Avaldsnes	16	16	-	-	14	33	734
31	Vigsnes verk	1	1	-	-	1	6	210
32	Torvestad	5	4	1	-	5	14	274
33	Utsire	1	1	-	-	1	3	65
34	Skaare	7	4	3	-	4	12	384
35	Tysvær	9	6	3	-	7	14	300
36	Bokn	3	3	-	-	3	6	120
37	Skjold	10	8	2	-	9	18	318
38	Vats	6	2	4	-	4	9	192
39	Vikedal	7	2	3	2	3	7	233
40	Sandeid	3	1	1	1	2	5	123
41	Imsland	4	2	1	1	1	2	107
42	Nerstrand	9	4	2	3	5	10	220
43	Sjernerø	6	3	1	2	3	6	144
44	Fister	6	5	-	1	4	8	154
45	Aardal	8	2	5	1	1	3	178
46	Hjelmeland	17	4	5	8	7	15	404
47	Jelse	13	4	-	9	3	6	242
48	Erfjord	8	3	-	5	-	-	115
49	Sand	9	6	2	1	1	4	238
50	Saude	9	6	-	3	6	12	300
51	Suldal	14	10	4	-	7	14	363
	Tilsammen	377	250	83	44	233	573	14 227
	II. Søndre Bergenhus.							
1	Strandebarm	6	4	2	-	4	12	310
2	Varaldsø	5	3	2	-	2	5	135
3	Kvinnherred	21	14	7	-	10	27	766
4	Skaanevik	24	11	5	8	10	21	532
5	Etne	10	3	7	-	5	13	326
6	Fjelberg	6	4	2	-	4	8	164
7	Eid	4	4	-	-	3	8	182
8	Aalund	7	4	3	-	4	9	234
9	Sveen	8	5	3	-	4	9	307
10	Vikebygd	6	4	2	-	4	8	188

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
17	226	-	17	-	-	226	138	88	1	19
34	260	67	35	-	-	327	170	157	-	20
46	413	-	43	-	-	413	206	207	-	21
1	29	-	1	-	-	29	12	17	-	22
17	157	-	17	6	1	164	76	88	-	23
5	62	-	5	-	-	62	42	20	-	24
22	176	12	22	3	-	191	103	88	-	25
11	114	-	10	2	-	116	62	54	-	26
10	72	-	8	-	-	72	40	32	-	27
73	468	-	68	5	2	475	275	200	-	28
44	365	-	-	-	-	365	195	170	-	29
95	728	-	78	3	3	734	353	381	-	30
24	135	-	10	-	-	135	68	67	-	31
25	271	-	25	3	-	274	151	123	-	32
5	65	-	5	-	-	65	31	34	-	33
62	347	-	52	25	2	374	187	187	-	34
37	272	-	14	1	2	275	162	113	-	35
8	120	-	8	-	1	121	61	60	-	36
52	316	-	50	-	2	318	142	176	-	37
34	190	-	33	-	-	190	92	98	-	38
26	209	20	26	1	3	233	120	113	-	39
10	108	15	9	-	1	124	57	67	-	40
10	78	23	8	-	-	101	55	46	-	41
27	177	33	15	5	-	215	111	104	-	42
13	106	38	13	3	-	147	62	85	-	43
14	140	14	14	-	-	154	78	76	-	44
19	158	12	16	-	-	170	77	93	-	45
54	307	78	53	8	7	400	207	193	-	46
42	99	125	22	-	6	230	120	110	-	47
13	48	67	13	-	-	115	63	52	-	48
25	221	6	20	13	2	242	125	117	1	49
34	266	27	31	-	-	293	148	145	-	50
43	357	-	41	3	2	362	184	178	-	51
1 655	13 160	550	1 445	174	65	13 949	7 139	6 804	8	
36	310	-	36	-	-	310	149	161	-	1
17	131	-	13	-	-	131	62	69	-	2
92	752	-	82	18	2	772	390	382	2	3
50	424	96	38	12	-	532	270	262	-	4
33	312	-	26	-	-	312	156	156	-	5
22	160	-	9	-	-	160	76	84	-	6
20	260	-	8	6	-	166	83	83	-	7
22	218	-	12	-	-	218	101	117	-	8
33	305	-	27	2	-	307	148	159	-	9
18	188	-	18	3	1	192	102	90	-	10

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som haandarbeide.		Antal børn, som legemsøvelser.	
					Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
	[Forts.]							
19	Høle	9	-	-	-	-	-	-
20	Fossan	19	-	-	-	-	-	-
21	Strand	2	-	-	-	-	-	-
22	Tou brug	-	17	-	-	-	-	-
23	Finnø	-	95	-	-	-	-	-
24	Talgø	9	34	-	-	-	-	-
25	Rennesø	12	87	-	-	-	-	-
26	Mosterø	-	-	-	-	-	-	-
27	Kvitingsø	-	-	-	-	-	-	-
28	Skudenes	8	-	-	39	-	-	-
29	Akre	-	-	-	-	-	-	-
30	Avaldsnes	1	-	-	-	-	-	-
31	Vigsnes verk	-	-	-	-	42	-	-
32	Torvestad	-	54	3	31	76	26	28
33	Utsire	-	-	-	-	-	-	-
34	Skaare	-	-	-	-	-	-	-
35	Tysvær	-	-	-	-	-	-	-
36	Bokn	-	-	-	-	-	-	-
37	Skjold	-	-	-	-	-	-	-
38	Vats	11	-	-	-	-	-	-
39	Vikedal	2	-	-	-	-	-	-
40	Sandeid	-	-	-	-	-	-	-
41	Imsland	-	-	-	-	-	-	-
42	Nerstrand	5	-	-	-	-	-	-
43	Sjernerø	9	-	-	-	-	-	-
44	Fister	-	-	-	-	-	-	-
45	Aardal	-	-	-	-	-	-	-
46	Hjelmeland	20	-	-	-	-	-	-
47	Jelse	39	-	-	-	-	-	-
48	Erfjord	32	-	-	-	-	-	-
49	Sand	23	65	-	-	-	-	-
50	Saude	27	-	-	-	-	-	-
51	Suldal	11	-	-	32	67	22	-
	Tilsammen	341	395	7	579	768	494	217
	II. Søndre Bergenhus.							
1	Strandebarm	11	-	-	38	42	-	-
2	Varaldsø	11	-	-	-	-	-	-
3	Kvinnherred	34	-	-	-	-	197	189
4	Skaanevik	85	-	-	-	-	-	-
5	Etne	7	-	-	-	-	-	-
6	Fjelberg	14	-	-	13	10	-	-
7	Eid	-	-	-	-	-	-	-
8	Aalund	11	-	-	-	-	-	-
9	Sveen	-	-	-	-	-	-	-
10	Vikebygd	11	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
71	51	29	13 249	390	234	412	1 036	4	4	19
82	61	1	18 902	-	1 341	558	1 899	7	7	20
103	113	6	28 544	665	619	1 265	2 549	6	6	21
8	9	-	2 262	28	29	24	81	1	1	22
30	43	-	11 073	200	50	806	1 056	4	4	23
18	10	-	4 074	41	57	126	224	1	1	24
37	30	-	16 942	405	240	1 393	2 038	3	3	25
35	23	-	9 380	143	68	918	1 129	2	2	26
25	-	-	6 079	162	263	160	585	1	1	27
134	111	2	31 720	758	342	1 185	2 285	7	7	28
108	115	-	26 496	942	307	887	2 136	4	4	29
151	187	23	55 064	1 873	906	1 366	4 145	10	10	30
46	42	-	15 657	467	150	895	1 512	2	2	31
18	10	-	20 839	750	414	1 376	2 540	4	4	32
-	-	-	3 463	25	177	231	433	1	1	33
-	-	-	24 811	1 170	234	1 022	2 426	4	4	34
-	-	32	15 356	396	459	1 910	2 765	4	4	35
-	-	-	8 640	69	182	382	633	2	2	36
83	82	7	19 930	1 197	384	1 711	3 292	6	6	37
48	63	42	10 879	379	285	514	1 178	2	2	38
36	37	3	15 028	639	372	1 444	2 455	3	3	39
-	-	2	8 316	186	31	574	791	2	2	40
-	-	-	6 302	143	306	1 228	1 677	2	2	41
21	12	-	12 453	682	129	1 250	2 061	4	3	42
-	-	-	13 448	346	135	671	1 152	3	2	43
37	32	8	10 284	583	94	380	1 057	3	3	44
26	36	-	11 284	361	353	501	1 215	3	3	45
69	75	-	26 960	600	571	2 091	3 262	7	7	46
17	25	9	13 166	749	250	1 025	2 024	5	5	47
-	-	-	7 611	180	178	301	659	2	2	48
44	65	6	19 051	673	670	545	1 888	5	5	49
58	71	29	19 744	1 975	345	775	3 095	5	5	50
-	-	23	24 405	1 651	299	25	1 975	8	4	51
2 405	2 284	592	967 108	38 607	17 463	51 667	107 737	217	211	
69	82	6	21 810	630	360	734	1 724	4	4	1
28	25	10	12 420	306	243	447	996	2	2	2
173	149	40	54 098	1 322	1 232	1 560	4 114	12	12	3
115	121	41	32 157	1 092	814	478	2 294	10	9	4
69	74	12	21 655	846	575	1 405	2 826	6	5	5
12	13	3	10 428	215	393	452	1 060	4	-	6
35	31	3	10 553	327	295	452	1 074	3	-	7
9	20	10	14 551	416	659	1 175	2 250	4	-	8
18	11	62	21 713	1 012	1 432	1 146	3 590	5	4	9
31	33	29	11 671	399	501	679	1 579	3	3	10

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts].							
19	Høle	-	-	141	-	-	-	1
20	Fossan	-	-	265	-	-	1	-
21	Strand	1	1	256	-	-	4	1
22	Tou brug	-	-	30	4	6	-	1
23	Finnø	-	-	108	18	-	-	2
24	Talgø	1	1	51	4	2	-	-
25	Rennesø	1	1	117	17	9	-	2
26	Mosterø	1	1	107	-	10	1	1
27	Kvitingsø	-	-	33	-	8	1	-
28	Skudenes	-	-	251	-	-	2	4
29	Akre	1	1	172	-	4	1	3
30	Avaldsnes	1	1	382	-	12	-	4
31	Vigsnes verk	1	1	84	-	-	-	3
32	Torvestad	3	3	186	6	18	1	2
33	Utsire	-	-	36	-	-	-	-
34	Skaare	3	2	234	-	6	1	-
35	Tysvær	-	-	150	-	-	-	3
36	Bokn	-	-	72	-	4	1	-
37	Skjold	-	-	208	-	-	-	4
38	Vats	-	-	117	-	-	1	1
39	Vikedal	1	1	120	-	-	-	3
40	Sandeid	-	-	65	-	-	1	1
41	Imsland	-	-	66	-	-	-	2
42	Nerstrand	-	-	147	-	-	-	4
43	Sjernerø	-	-	114	-	9	1	2
44	Fister	-	-	86	-	-	-	3
45	Aardal	-	-	120	-	-	-	3
46	Hjelmeland	1	1	281	-	-	1	5
47	Jelse	-	-	159	-	-	-	5
48	Erfjord	-	-	66	-	-	-	2
49	Sand	-	-	150	16	18	1	3
50	Saude	-	-	161	-	-	1	4
51	Suldal	1	1	244	-	6	-	6
	Tilsammen	37	33	8 319	85	169	32	124
	II. Søndre Bergenhus.							
1	Strandebarm	1	1	164	-	-	-	3
2	Varaldsø	1	1	93	-	-	-	2
3	Kvinnherred	2	2	453	-	-	2	4
4	Skaanevik	2	2	363	-	-	-	7
5	Etne	-	-	205	-	-	-	6
6	Fjelberg	-	-	116	-	4	1	2
7	Eid	-	-	108	-	4	-	2
8	Aalund	-	-	134	-	-	1	3
9	Sveen	-	-	159	-	-	-	5
10	Vikebygd	-	-	109	-	-	2	1

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	1	1	2	-	-	2 110	240	19
-	-	1	-	3	1	74	4 388	505	20
-	-	1	3	2	1	129	4 467	736	21
-	-	-	-	1	-	-	921	100	22
-	-	1	-	2	1	70	2 248	326	23
-	-	-	1	-	1	30	806	260	24
-	-	1	-	2	2	72	2 400	256	25
-	-	-	-	2	2	75	1 487	100	26
-	-	-	-	1	1	120	798	50	27
-	-	1	-	-	2	304	4 896	255	28
-	-	-	-	4	1	250	3 594	250	29
-	-	1	-	1	2	130	6 308	370	30
-	-	-	-	3	-	-	3 510	260	31
-	1	1	2	1	1	190	3 399	490	32
-	-	1	-	-	1	60	696	190	33
1	1	-	1	-	1	780	4 126	160	34
-	-	-	-	-	1	78	2 810	108	35
-	-	-	1	-	1	50	1 200	200	36
-	-	-	1	-	1	50	4 958	150	37
-	-	-	-	-	1	15	1 757	54	38
-	-	1	-	-	1	20	2 256	240	39
-	-	-	-	-	1	40	1 187	148	40
-	-	-	1	-	1	20	1 379	78	41
-	-	1	1	-	1	150	2 953	280	42
-	-	-	-	1	1	60	1 960	128	43
-	-	-	-	2	1	20	1 864	60	44
-	-	-	1	-	1	20	2 390	136	45
-	-	1	-	1	1	70	5 352	504	46
-	-	-	1	-	1	74	3 203	378	47
-	-	-	-	-	-	-	1 406	-	48
-	-	-	-	2	1	140	3 642	180	49
-	-	-	-	-	1	156	3 294	120	50
-	-	1	-	-	1	100	4 715	200	51
2	2	28	28	52	51	6 626	157 318	14 170	
-	-	1	-	1	1	160	2 936	531	1
-	-	1	-	-	1	100	1 880	270	2
1	-	1	-	-	5	394	8 468	303	3
-	-	-	-	2	3	192	7 232	314	4
-	-	1	-	2	3	190	3 637	204	5
-	-	1	-	-	2	36	2 342	338	6
-	-	1	-	-	1	70	2 046	269	7
-	-	1	-	-	1	40	2 762	220	8
-	-	1	-	-	1	260	3 534	170	9
-	-	-	2	1	1	88	2 192	208	10

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn
	[Forts.]							
11	Valestrand	4	3	1	-	3	6	182
12	Finnaas	21	14	7	-	12	32	805
13	Stord	10	4	6	-	4	14	589
14	Fitje	15	10	5	-	10	20	331
15	Tysnes	8	3	3	2	3	8	242
16	Opdal	10	4	6	-	5	11	302
17	Onareim	8	2	3	3	2	4	154
18	Fuse	23	6	17	-	15	24	573
19	Os	25	11	14	-	6	36	844
20	Fane	14	7	7	-	13	38	952
21	Hop fabrikskole	1	1	-	-	1	2	29
22	Sund	11	5	6	-	8	16	349
23	Austevold	8	2	6	-	3	7	200
24	Møgster	6	3	3	-	3	7	156
25	Fjeld	13	6	7	-	10	23	553
26	Askøen	13	11	2	-	13	40	1 256
27	Alvøens fabrikskole	1	1	-	-	1	4	65
28	Aarstad	2	2	-	-	2	15	493
29	Bergens mek. verks skole	1	1	-	-	1	6	211
30	Haus	13	12	1	-	13	33	761
31	Arne fabriks skole	1	1	-	-	1	7	209
32	Bruvik	17	6	5	6	9	20	537
33	Vaxdal brugsskole	1	1	-	-	1	4	65
34	Dale fabrikskole	1	1	-	-	1	7	182
35	Hosanger	22	11	1	10	12	24	668
36	Hammer	12	11	1	-	12	28	777
37	Salhus fabrikskole	1	1	-	-	1	2	54
38	Alversund	16	11	5	-	11	24	660
39	Herlø	10	9	1	-	10	25	648
40	Manger	17	12	5	-	12	30	1 073
41	Lindaas	33	11	20	2	22	47	1 134
42	Fedje	1	1	-	-	1	3	110
43	Masfjorden	21	4	1	16	6	12	425
44	Røldal	3	3	-	-	3	7	146
45	Ullensvang	26	17	4	5	17	46	850
46	Ulvik	5	2	3	-	3	10	234
47	Graven	4	4	-	-	4	10	208
48	Eidfjord	7	2	5	-	3	6	174
49	Vikør	5	5	-	-	5	12	204
50	Øistesø	8	5	3	-	6	15	344
51	Jondal	8	7	-	1	7	17	313
52	Voss	22	16	6	-	19	58	1 168
53	Ævanger	15	3	7	5	3	8	379
54	Vossestranden	7	5	2	-	6	18	358
	Tilsammen	567	313	196	58	353	906	23 114

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
18	182	-	18	-	1	183	95	88	-	11
83	779	-	78	26	-	805	392	413	1	12
63	368	-	63	21	-	389	209	180	-	13
34	331	-	34	-	-	331	162	169	-	14
29	225	13	27	4	1	243	126	117	-	15
44	299	-	39	2	-	301	162	139	-	16
12	135	19	7	-	-	154	71	83	-	17
55	548	-	31	5	5	558	301	257	-	18
80	819	-	67	18	2	839	437	402	-	19
123	872	-	91	48	1	921	474	447	1	20
3	28	-	2	-	-	28	21	7	-	21
40	327	-	29	5	1	333	178	155	-	22
24	196	-	24	1	-	197	102	95	-	23
26	150	-	19	5	-	155	74	81	-	24
47	548	-	42	10	-	558	270	288	-	25
156	1 207	-	140	38	5	1 250	600	650	9	26
7	65	-	7	-	-	65	39	26	-	27
37	448	-	35	44	-	492	251	241	3	28
18	212	-	18	2	-	214	117	97	2	29
81	753	-	75	6	-	759	397	362	-	30
15	209	-	15	-	-	209	104	105	-	31
70	370	85	40	5	2	462	219	243	-	32
6	65	-	6	2	-	67	37	30	-	33
28	182	-	28	2	-	184	95	89	-	34
67	486	140	41	13	-	639	319	320	-	35
110	734	-	74	8	-	742	377	365	-	36
4	52	-	4	2	-	54	27	27	-	37
89	647	-	91	3	-	650	323	327	-	38
80	639	-	75	4	-	643	345	298	-	39
106	1 003	-	60	7	-	1 010	548	462	-	40
115	1 087	32	76	8	7	1 134	609	525	1	41
20	97	-	5	6	2	105	50	55	-	42
28	156	254	19	1	3	414	202	212	-	43
2	145	-	2	1	-	146	68	78	-	44
93	790	52	90	6	2	850	427	423	-	45
16	232	-	-	-	-	232	102	130	-	46
11	208	-	11	-	-	208	120	88	-	47
8	174	-	8	-	-	174	80	94	-	48
21	201	-	21	-	2	203	114	89	-	49
39	342	-	36	-	-	342	173	169	-	50
43	303	10	43	-	-	313	168	145	-	51
101	1 118	-	58	40	5	1 163	595	568	-	52
36	295	64	11	3	2	364	174	190	-	53
39	339	-	19	-	-	339	154	185	-	54
2 470	21 326	765	1 948	387	44	22 522	11 445	11 077	19	

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbeide.		legemsøvelser.	
					Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
	[Forts.]							
11	Valestrand	-	-	-	-	-	-	-
12	Finnaas	17	-	-	-	-	-	-
13	Stord	36	-	-	-	22	32	-
14	Fitje	35	-	-	-	-	-	-
15	Tysnes	13	-	-	-	-	-	-
16	Opdal	9	-	-	-	-	-	-
17	Onarheim	29	-	-	-	-	-	-
18	Fuse	46	-	-	-	-	-	-
19	Os	33	-	-	-	-	-	-
20	Fane	-	-	1	39	48	198	37
21	Hop fabrikskole	-	12	-	-	-	-	-
22	Sund	27	-	-	-	-	-	-
23	Austevold	32	-	-	-	-	-	-
24	Møgster	14	-	-	-	-	-	-
25	Fjeld	7	-	-	-	-	-	-
26	Askøen	-	478	1	-	119	-	-
27	Alvøens fabrikskole	-	65	-	-	-	-	-
28	Aarstad	-	248	-	118	120	118	120
29	Bergens mek. verks skole	-	212	-	53	54	53	54
30	Haus	14	-	2	-	-	168	139
31	Arne fabriks skole	-	-	-	-	94	-	-
32	Bruvik	65	-	-	-	-	47	45
33	Vaxdal brugsskole	-	-	-	-	20	22	-
34	Dale fabrikskole	-	-	-	-	44	41	34
35	Hosanger	44	-	-	-	-	-	-
36	Hammer	-	-	-	-	-	-	-
37	Salhus fabrikskole	-	-	-	-	12	-	-
38	Alversund	-	-	1	-	-	-	-
39	Herlø	-	-	-	-	-	72	19
40	Manger	-	-	-	-	-	39	-
41	Lindaas	80	-	-	-	-	-	-
42	Fedje	-	-	-	-	-	-	-
43	Masfjorden	68	-	-	-	-	-	-
44	Røldal	-	-	-	-	-	-	-
45	Ullensvang	57	-	-	43	-	-	-
46	Ulvik	-	31	-	55	84	58	72
47	Graven	-	-	-	19	53	27	-
48	Eidfjord	12	-	-	-	-	6	-
49	Vikør	-	-	-	-	-	-	-
50	Øistesø	-	-	-	-	-	-	-
51	Jondal	10	-	-	18	15	-	-
52	Voss	-	98	6	40	36	30	9
53	Ævanger	7	-	-	-	-	-	-
54	Vossestranden	13	-	-	60	56	-	-
	Tilsammen	852	1 144	11	496	829	1 108	718

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lov befalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
42	28	6	12 714	348	269	187	804	3	3	11
161	182	7	58 036	1 921	1 413	2 023	5 357	13	12	12
87	70	25	26 045	1 257	514	769	2 540	6	6	13
51	48	16	23 880	716	513	363	1 592	7	7	14
36	38	24	15 984	440	418	294	1 152	4	4	15
66	44	32	22 616	392	589	567	1 548	5	5	16
27	37	-	8 980	274	177	221	672	3	3	17
125	115	20	34 710	1 011	1 333	1 740	4 084	12	9	18
197	167	50	53 042	1 249	1 132	1 821	4 202	12	12	19
199	213	79	53 976	2 264	632	419	3 315	11	11	20
9	3	-	2 520	29	1	1	31	1	1	21
61	59	-	21 386	425	609	729	1 763	6	6	22
102	94	3	13 554	500	107	88	695	4	1	23
74	76	-	10 212	500	148	186	834	3	3	24
93	83	37	38 186	-	2 038	635	2 673	8	8	25
264	277	31	87 544	3 162	3 052	2 365	8 579	10	9	26
33	25	-	5 806	181	72	-	253	1	1	27
118	120	-	35 433	1 186	396	823	2 405	4	4	28
53	54	-	16 196	431	158	137	726	2	2	29
223	191	60	51 859	1 454	1 343	862	3 659	9	9	30
62	29	-	24 306	789	284	13	1 086	3	3	31
124	130	13	30 709	868	3 124	566	4 558	7	7	32
22	14	-	6 789	2 973	20	64	3 057	1	1	33
65	57	-	18 500	3 519	827	292	4 638	1	1	34
166	166	-	40 663	1 150	645	939	2 734	12	12	35
235	204	70	48 171	1 460	875	987	3 322	9	8	36
13	12	-	6 025	274	14	-	288	1	1	37
193	197	-	43 794	1 333	830	390	2 553	8	8	38
71	26	-	44 803	791	739	1 513	3 043	8	8	39
193	162	16	70 996	1 288	1 763	2 222	5 273	12	12	40
340	320	18	87 347	-	4 200	3 943	8 143	20	16	41
5	1	-	6 872	138	569	355	1 062	1	1	42
94	99	-	25 273	532	940	836	2 308	8	7	43
17	15	16	11 250	495	573	476	1 544	3	3	44
221	210	150	57 810	1 626	716	532	2 874	13	13	45
61	78	26	17 062	432	433	414	1 279	4	4	46
64	53	27	15 634	357	165	298	820	4	4	47
34	37	14	10 852	-	200	57	257	4	4	48
60	49	-	13 426	183	185	141	509	3	3	49
93	91	10	24 336	650	194	89	933	5	5	50
76	69	12	20 648	789	320	427	1 536	6	6	51
307	327	45	78 027	2 841	1 066	1 021	4 928	20	18	52
105	123	4	25 293	597	510	451	1 558	7	6	53
35	32	8	24 443	840	206	410	1 456	6	6	54
5 236	4 984	1 035	1 556 764	48 140	40 816	39 194	128 150	343	312	

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts.]							
11	Valestrand	-	-	84	-	-	-	2
12	Finnaas	-	-	471	-	-	-	11
13	Stord	1	1	237	-	-	-	4
14	Fitje	-	-	249	-	6	2	3
15	Tysnes	1	1	150	-	-	1	2
16	Opdal	1	1	172	-	-	1	2
17	Onareim	-	-	108	-	-	-	2
18	Fuse	-	-	421	-	-	-	9
19	Os	-	-	450	-	-	3	7
20	Fane	2	2	468	-	-	4	4
21	Hop fabrikskole	-	-	30	7	1	-	1
22	Sund	-	-	205	-	5	-	5
23	Austevold	-	-	134	-	17	-	3
24	Møgster	-	-	214	-	21	-	1
25	Fjeld	1	1	297	-	-	-	7
26	Askøen	5	4	497	60	36	1	9
27	Alvøens fabrikskole	1	1	60	20	12	-	-
28	Aarstad	4	4	225	98	48	1	3
29	Bergens mek. verks skole	1	1	90	38	18	-	1
30	Haus	1	1	409	-	-	3	5
31	Arne fabriks skole	1	1	120	40	24	-	2
32	Bruvik	2	2	317	-	-	1	5
33	Vaxdal brugsskole	1	1	82	-	-	-	1
34	Dale fabrikskole	2	2	120	-	-	-	1
35	Hosanger	-	-	386	-	-	-	7
36	Hammer	1	1	363	-	8	2	5
37	Salhus fabrikskole	-	-	42	-	-	-	1
38	Alversund	3	3	342	-	2	1	6
39	Herlø	2	2	324	-	46	1	6
40	Manger	-	-	420	-	-	-	9
41	Lindaas	1	1	675	-	-	3	9
42	Fedje	-	-	36	4	-	-	1
43	Masfjorden	-	-	264	-	-	-	6
44	Røldal	-	-	92	-	14	-	2
45	Ullensvang	9	9	634	-	20	4	6
46	Ulvik	1	1	134	6	-	-	2
47	Graven	1	1	157	-	13	1	2
48	Eidfjord	-	-	104	-	-	-	3
49	Vikør	1	-	136	-	-	1	2
50	Øistesø	2	2	208	-	-	1	3
51	Jondal	-	-	197	-	-	1	2
52	Voss	3	2	665	24	49	2	8
53	Ævanger	-	-	237	-	-	-	4
54	Vossestranden	3	2	243	-	15	1	3
	Tilsammen	57	53	13 172	297	363	41	212

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	2	-	-	1	138	1 810	478	11
-	-	1	-	-	3	1 128	10 401	2 538	12
-	1	1	-	-	1	80	3 992	390	13
-	-	1	-	-	1	350	4 748	230	14
-	-	1	-	1	1	200	3 040	340	15
-	-	1	-	3	1	236	3 392	284	16
-	-	1	-	-	1	78	2 236	247	17
-	-	2	-	-	3	492	8 713	353	18
-	-	1	-	-	2	500	9 152	296	19
1	-	1	-	6	2	1 480	10 969	1 450	20
-	-	-	-	1	-	-	849	100	21
-	-	1	-	-	1	760	4 802	150	22
-	-	1	-	-	1	300	2 976	180	23
-	-	-	-	-	1	185	2 257	55	24
-	-	-	-	-	1	850	6 718	-	25
-	2	1	2	-	2	1 600	14 330	950	26
-	-	-	-	-	-	-	2 050	-	27
2	-	-	-	2	1	1 166	8 389	585	28
1	-	-	-	1	-	-	2 974	260	29
-	-	1	-	1	3	1 129	8 698	318	30
-	1	-	-	4	-	-	3 800	270	31
-	-	1	-	1	2	527	6 356	220	32
1	-	-	-	1	-	-	2 188	60	33
-	-	-	-	1	-	-	3 276	200	34
-	1	1	-	-	4	400	7 770	230	35
-	-	1	-	3	2	700	7 340	380	36
-	-	-	-	1	-	-	968	100	37
-	-	-	-	-	3	492	6 800	50	38
-	-	1	-	2	1	502	6 546	270	39
-	-	1	-	-	3	808	8 912	369	40
-	-	1	1	1	4	350	12 796	167	41
-	-	-	-	-	1	12	884	10	42
-	-	-	-	-	2	180	5 708	60	43
-	1	1	-	2	1	12	1 925	260	44
-	3	1	-	2	3	552	11 566	1 094	45
-	-	2	-	-	1	120	2 788	170	46
-	-	-	1	-	1	84	3 077	85	47
-	-	1	-	-	1	100	2 396	300	48
-	1	1	-	-	1	158	2 692	274	49
-	-	1	-	1	1	209	4 001	274	50
-	-	1	-	-	1	250	3 810	340	51
-	-	1	-	2	1	425	12 250	610	52
-	-	1	-	6	1	260	4 864	340	53
1	-	2	-	-	2	260	4 450	420	54
7	10	42	6	48	81	18 603	276 688	18 584	

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	12. Nordre Bergenhus.							
1	Jostedalen	5	4	1	-	4	8	172
2	Lyster	15	7	1	7	8	21	512
3	Hafslo	17	8	9	-	8	17	486
4	Aardal	8	4	4	-	4	8	234
5	Lærdal	11	8	3	-	9	22	535
6	Sogndal	15	9	6	-	10	27	610
7	Aurland	11	6	2	3	7	15	374
8	Leikanger	7	7	-	-	7	20	509
9	Balestrand	9	8	-	1	7	17	383
10	Vik	15	9	4	2	8	21	583
11	Lavik	8	1	2	5	3	6	188
12	Kirkebø	11	2	3	6	4	8	295
13	Brekke	9	1	8	-	3	6	197
14	Gulen	23	5	2	16	8	17	560
15	Sulen	14	2	9	3	7	14	318
16	Hyllestad	20	5	6	9	7	14	430
17	Askvold	18	4	14	-	8	16	390
18	Ytre Holmedal	20	17	3	-	14	31	675
19	Indre Holmedal	18	13	5	-	13	29	697
20	Jølster	16	13	2	1	12	24	536
21	Førde	26	3	23	-	16	37	1 002
22	Vevring	9	2	7	-	4	8	179
23	Kinn	30	11	12	7	14	28	723
24	Bremanger	12	2	10	-	7	16	375
25	Selje	28	6	22	-	17	37	897
26	Daviken	19	11	8	-	10	20	554
27	Eid	13	3	3	7	8	20	522
28	Hornindal	9	6	4	-	7	14	263
29	Gloppen	17	10	4	3	8	18	442
30	Breim	12	8	4	-	8	18	395
31	Indviken	17	9	2	6	11	22	475
32	Stryn	14	8	2	4	10	20	421
	Tilsammen	476	212	185	80	271	599	14 932
	13. Romsdal amt.							
1	Vannelven	13	12	1	-	12	26	493
2	Sandø	12	10	-	2	8	17	370
3	Rovde	4	3	-	1	2	4	102
4	Herø	14	9	5	-	9	18	426
5	Leikanger	3	2	-	1	2	4	102
6	Ulstein	13	9	3	1	9	23	448
7	Vartdalstranden	5	3	-	2	3	7	138
8	Volden	20	12	4	4	14	30	618
9	Ørsten	10	4	2	4	6	15	392

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
17	142	-	1	-	14	156	80	76	-	1
52	389	71	7	6	10	476	244	232	-	2
19	467	-	10	-	-	467	242	225	-	3
29	210	-	5	1	3	214	122	92	-	4
25	505	-	18	22	-	527	274	253	-	5
57	581	-	34	3	-	584	301	283	-	6
44	294	43	13	-	-	337	164	173	-	7
56	500	-	36	31	5	536	258	278	-	8
48	342	25	43	8	1	376	207	169	-	9
53	539	31	48	9	-	579	297	282	2	10
18	63	100	5	-	-	163	79	84	-	11
30	208	76	15	2	-	286	149	137	-	12
24	197	-	24	-	-	197	96	101	-	13
73	263	221	17	10	2	496	254	242	-	14
25	175	113	11	-	-	288	160	128	-	15
59	295	97	21	-	-	392	189	203	-	16
44	374	-	19	7	10	391	193	198	-	17
68	611	-	28	18	2	631	341	290	-	18
83	660	-	61	12	-	672	340	332	1	19
72	490	11	37	-	2	503	266	237	-	20
121	972	-	71	8	1	981	482	499	1	21
21	170	-	13	-	3	173	92	81	-	22
77	561	116	59	2	1	680	326	354	-	23
23	375	-	26	-	-	375	180	195	-	24
85	851	-	56	8	2	861	427	434	-	25
51	513	-	22	15	1	529	279	250	-	26
54	399	118	41	3	-	520	260	260	-	27
33	264	-	34	-	-	264	126	138	-	28
50	419	19	44	2	-	440	232	208	-	29
47	412	-	56	1	1	414	230	184	-	30
29	405	70	28	1	-	476	243	233	-	31
30	372	36	18	-	-	408	214	194	-	32
1 517	13 018	1 147	921	169	58	14 392	7 347	7 045	4	
41	493	-	41	4	5	502	256	246	-	1
22	319	20	21	3	1	343	158	185	-	2
13	81	16	5	2	1	100	51	49	-	3
45	405	-	44	14	4	423	220	203	-	4
9	88	10	5	-	-	98	57	41	-	5
54	433	7	40	5	3	448	229	219	-	6
21	115	21	13	-	-	136	64	72	-	7
96	562	38	83	14	4	618	298	320	-	8
50	310	54	44	20	2	386	192	194	-	9

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Piger.	23 legemsøvelser. Gutter.	24 Piger.
	12. Nordre Bergenhus.							
1	Jostedalen	-	-	1	-	-	-	-
2	Lyster	32	-	-	-	-	34	40
3	Hafslo	28	-	-	4	80	33	-
4	Aardal	27	-	-	-	-	-	-
5	Lærdal	7	-	-	37	-	129	118
6	Sogndal	7	-	-	79	53	96	83
7	Aurland	31	-	-	-	-	73	44
8	Leikanger	-	-	1	-	-	-	-
9	Balestrand	-	-	-	-	-	-	-
10	Vik	2	-	-	-	-	145	120
11	Lavik	20	-	-	-	-	66	35
12	Kirkebø	49	-	-	-	-	68	20
13	Brekke	-	-	-	-	-	49	39
14	Gulen	28	-	-	-	-	-	-
15	Sulen	35	-	-	-	-	70	18
16	Hyllestad	58	-	-	-	-	-	-
17	Askvold	8	-	-	-	-	-	-
18	Ytre Holmedal	11	-	1	-	-	-	-
19	Indre Holmedal	-	-	-	-	-	-	-
20	Jølster	-	-	-	-	-	56	-
21	Førde	29	-	-	-	-	31	-
22	Vevring	14	-	-	-	-	-	-
23	Kinn	59	-	1	-	-	-	-
24	Bremanger	4	-	-	-	139	105	38
25	Selje	23	-	-	-	-	153	21
26	Daviken	-	-	-	-	-	-	-
27	Eid	1	-	-	-	100	37	-
28	Hornindal	10	-	-	-	-	-	-
29	Gloppen	37	56	-	-	-	-	-
30	Breim	36	-	-	63	80	110	106
31	Indviken	13	-	-	-	-	-	-
32	Stryn	4	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	573	56	4	183	452	1255	682
	13. Romsdal amt.							
1	Vannelven	-	-	-	-	-	130	-
2	Sandø	10	-	1	-	-	-	-
3	Rovde	-	-	-	-	-	-	-
4	Herø	-	-	-	-	-	-	-
5	Leikanger	10	-	-	-	-	-	-
6	Ulstein	-	-	3	-	-	-	-
7	Vardalstranden	21	-	-	-	-	-	-
8	Volden	15	-	1	-	-	14	-
9	Ørsten	-	-	-	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
16	19	1	8 832	323	731	339	1 393	3	3	1
-	-	21	33 455	793	355	2 374	3 522	9	8	2
87	86	11	32 733	832	762	1 255	2 849	9	9	3
-	-	8	13 093	342	260	435	1 037	4	4	4
129	118	12	36 360	-	1 255	2 121	3 376	10	9	5
111	108	16	43 305	1 504	716	651	2 871	11	11	6
83	85	36	23 135	735	368	548	1 651	7	7	7
93	124	61	34 133	682	438	360	1 480	6	6	8
67	159	22	24 691	498	219	256	973	6	6	9
167	139	22	41 495	1 322	590	872	2 784	9	9	10
40	25	4	11 915	384	296	622	1 302	4	4	11
41	35	31	18 434	389	275	273	937	5	5	12
42	40	3	14 072	149	70	337	556	4	4	13
100	85	17	30 452	747	1 314	1 441	3 502	10	9	14
81	58	68	18 213	462	378	683	1 523	6	6	15
70	69	18	24 630	1 178	855	713	2 746	9	9	16
105	66	25	25 810	737	922	506	2 165	8	4	17
178	167	30	39 203	995	441	125	1 561	10	10	18
156	143	42	45 899	764	224	333	1 321	11	11	19
112	94	20	33 803	819	378	503	1 700	10	10	20
198	212	30	67 595	1 427	990	327	2 744	15	14	21
47	42	15	9 051	207	137	107	451	4	4	22
128	123	33	40 777	1 151	1 862	1 820	4 833	14	14	23
130	135	13	24 395	448	424	273	1 145	7	7	24
199	204	42	57 143	1 018	1 514	532	3 064	15	14	25
117	110	28	32 021	781	709	2 275	3 765	9	9	26
136	100	6	33 151	842	430	270	1 542	9	9	27
61	81	31	17 112	875	223	303	1 401	6	6	28
156	122	19	30 288	66	1 301	172	1 539	8	8	29
100	101	3	24 003	671	194	377	1 242	5	5	30
243	233	-	29 324	760	-	42	802	10	10	31
120	96	22	29 532	550	486	119	1 155	9	9	32
3 328	3 079	710	948 055	22 451	19 117	21 364	62 932	262	253	
139	137	23	32 830	962	584	550	2 096	7	7	1
94	98	15	25 037	782	661	338	1 781	6	6	2
28	10	8	5 595	104	129	45	278	2	2	3
105	91	14	26 491	503	407	187	1 097	8	8	4
26	15	9	6 454	196	206	99	501	2	2	5
122	112	5	29 035	749	558	447	1 754	9	9	6
25	33	7	8 646	108	124	63	295	3	3	7
175	164	25	41 555	934	605	550	2 089	12	12	8
104	109	11	24 082	624	339	514	1 477	5	5	9

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad
	12. Nordre Bergenhus.							
1	Jostedalen	-	-	92	-	-	1	1
2	Lyster	1	-	315	-	3	-	7
3	Hafslo	1	1	288	-	3	1	6
4	Aardal	-	-	127	-	-	1	2
5	Lærdal	-	-	289	-	12	1	4
6	Sogndal	-	-	363	-	12	1	5
7	Aurdal	1	1	222	-	-	2	4
8	Leikanger	1	1	236	-	-	-	6
9	Balestrand	1	-	234	-	20	4	1
10	Vik	1	1	315	-	6	4	4
11	Lavik	-	-	123	-	3	1	2
12	Kirkebø	-	-	170	-	-	1	2
13	Brekke	-	-	133	-	-	-	1
14	Gulen	-	-	350	-	-	-	5
15	Sulen	-	-	176	-	-	1	4
16	Hyllestad	-	-	292	-	-	1	6
17	Askvold	-	-	287	-	3	1	5
18	Ytre Holmedal	2	2	410	-	-	1	5
19	Indre Holmedal	-	-	392	-	-	1	7
20	Jølster	-	-	316	-	8	1	5
21	Førde	-	-	536	-	-	1	8
22	Vevring	-	-	128	-	-	1	2
23	Kinn	-	-	429	-	-	1	6
24	Bremanger	1	1	248	-	13	1	4
25	Selje	-	-	540	-	6	3	10
26	Daviken	1	1	349	-	8	1	6
27	Eid	2	2	296	-	6	1	5
28	Hornindal	-	-	181	-	9	-	5
29	Gloppen	1	1	276	4	4	2	5
30	Breim	2	2	232	-	-	1	1
31	Indviken	-	-	289	-	-	3	4
32	Stryn	-	-	282	-	18	1	5
	Tilsammen	15	13	8 916	4	134	39	143
	13. Romsdal amt.							
1	Vannelven	3	3	294	-	-	-	6
2	Sandø	1	1	238	-	4	2	4
3	Rovde	-	-	68	-	-	1	-
4	Herø	-	-	264	-	6	-	5
5	Leikanger	-	-	53	-	-	-	2
6	Ulstein	-	-	308	-	14	1	6
7	Vartdalstranden	-	-	98	-	-	-	-
8	Volden	-	-	391	-	9	6	-
9	Ørsten	2	2	220	-	-	-	3

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	-	-	-	1	65	1 651	25	1
-	-	-	-	-	4	116	6 325	120	2
-	-	1	-	-	4	180	5 680	175	3
-	-	1	2	1	1	45	2 414	282	4
-	-	1	1	1	3	525	5 845	413	5
-	-	3	1	-	3	382	6 749	1 370	6
-	-	1	1	4	4	105	4 214	215	7
-	-	1	-	1	3	325	4 997	808	8
-	-	1	3	2	3	231	4 396	631	9
1	-	1	1	4	3	440	6 400	681	10
-	-	1	-	-	1	70	2 286	230	11
-	-	1	-	-	1	113	3 112	272	12
-	-	-	1	-	1	160	2 365	240	13
-	-	1	3	-	1	767	6 916	805	14
-	-	-	1	-	2	386	4 321	100	15
-	-	-	1	-	3	150	5 674	274	16
-	-	1	-	-	2	273	5 669	447	17
-	-	1	-	-	3	330	7 186	891	18
-	-	1	-	-	3	233	7 208	236	19
-	-	1	-	-	2	91	5 736	374	20
-	-	1	-	-	3	325	9 664	524	21
-	-	1	-	-	1	40	2 436	220	22
-	-	1	-	1	3	243	7 375	1 353	23
-	-	1	-	-	1	100	3 928	200	24
-	-	1	-	1	2	388	10 721	390	25
-	-	1	-	2	3	202	6 371	460	26
-	-	1	-	-	2	209	5 119	220	27
-	-	1	-	-	1	87	3 762	236	28
-	-	-	-	-	3	180	5 431	-	29
-	-	1	-	-	1	100	3 789	200	30
-	-	1	-	-	3	220	5 586	278	31
1	-	1	-	-	3	86	5 111	180	32
2	-	28	15	17	74	7 167	168 467	12 850	
-	-	1	-	-	2	104	5 466	198	1
-	-	1	-	-	1	84	4 459	320	2
-	-	1	-	-	1	22	1 142	120	3
-	-	-	-	1	1	123	5 135	398	4
-	-	1	-	-	1	12	1 136	212	5
-	-	1	-	-	2	161	5 886	152	6
-	-	-	-	-	1	23	1 507	34	7
1	1	-	1	-	1	318	7 054	300	8
-	-	1	-	1	1	100	3 834	250	9

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn
	[Forts.]							
10	Hjørundfjord	13	3	6	4	9	18	406
11	Sunnelven	11	9	-	2	6	12	326
12	Norddalen	11	11	-	-	8	16	403
13	Stranden	6	6	-	-	6	13	242
14	Stordalen	5	4	-	1	2	4	119
15	Ørskog	8	7	1	-	3	7	309
16	Søkkelven	11	11	-	-	9	19	451
17	Skodje	21	15	6	-	7	15	543
18	Borgund	27	17	7	3	20	52	1 165
19	Haram	11	11	-	-	11	25	416
20	Roald	2	2	-	-	2	6	132
21	Vestnes	12	12	-	-	12	27	638
22	Eid	2	2	-	-	2	4	71
23	Vold	5	3	1	1	3	6	161
24	Grytten	16	10	6	-	9	19	480
25	Veø	11	11	-	-	11	23	460
26	Nesset	7	7	-	-	5	12	317
27	Eresfjord og Vistdal	7	7	-	-	6	14	359
28	Bolsø	14	7	7	-	14	31	600
29	Akerø	13	11	-	2	6	12	401
30	Sandø	3	3	-	-	3	7	160
31	Frænen	11	11	-	-	10	22	486
32	Bud	9	8	1	-	8	18	486
33	Grip	1	1	-	-	1	2	26
34	Frei	5	3	2	-	5	10	161
35	Tingvold	15	11	4	-	10	22	516
36	Øre	6	6	-	-	5	11	366
37	Strømsneset	7	5	2	-	6	12	201
38	Gjemnes	3	2	1	-	3	7	172
39	Kvernes	22	16	6	-	21	51	1 220
40	Øksendalen	4	4	-	-	4	10	175
41	Sundalen	9	5	4	-	7	16	288
42	Stangvik	11	6	5	-	6	14	426
43	Aasgaard	4	1	3	-	3	6	111
44	Halse	7	5	2	-	5	10	203
45	Tusteren	7	7	-	-	7	14	275
46	Edø	14	12	2	-	13	27	580
47	Surendalen	8	2	6	-	8	23	435
48	Rindalen	8	4	4	-	8	22	423
49	Aure	11	7	4	-	9	19	428
50	Valsøfjorden	3	2	1	-	2	5	168
	Tilsammen	475	351	96	28	360	807	18 394
	14. Søndre Trondhjem.							
1	Roan	12	5	6	1	8	17	440
2	Osen	8	6	-	2	7	14	328

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
55	334	59	48	4	1	398	201	197	-	10
33	294	24	26	-	-	318	156	162	-	11
40	395	-	22	-	-	395	194	201	-	12
19	242	-	19	1	-	243	131	112	-	13
10	109	4	4	-	-	113	62	51	-	14
30	288	-	16	-	-	288	156	132	-	15
36	445	-	31	-	-	445	220	225	-	16
68	528	-	65	3	-	531	281	250	-	17
157	1 072	43	133	4	2	1 121	588	533	-	18
49	410	-	48	6	-	416	207	209	-	19
9	132	-	9	-	-	132	58	74	-	20
41	637	-	38	1	1	639	308	331	2	21
7	68	-	2	-	-	68	40	28	-	22
19	150	9	19	-	-	159	74	85	-	23
65	464	-	51	1	-	465	235	230	-	24
24	430	-	24	6	2	438	223	215	-	25
43	275	-	26	-	3	278	135	143	-	26
53	351	-	44	6	-	357	162	195	1	27
58	583	-	50	9	5	597	298	299	-	28
44	345	28	26	5	-	378	206	172	-	29
26	142	17	-	1	-	160	84	76	-	30
27	461	-	15	3	-	464	243	221	-	31
43	463	-	44	1	4	468	246	222	2	32
2	26	-	2	-	-	26	11	15	-	33
13	156	-	9	-	2	158	83	75	-	34
55	514	-	41	-	1	515	273	242	-	35
35	347	-	24	-	-	347	187	160	-	36
25	199	-	10	-	-	199	119	80	-	37
19	160	-	12	-	-	160	77	83	-	38
96	1 177	-	64	11	-	1 188	612	576	1	39
11	173	-	16	-	-	173	88	85	-	40
16	290	-	16	4	-	294	149	145	-	41
24	419	-	21	5	-	424	236	188	-	42
4	111	-	4	-	-	111	56	55	-	43
25	186	-	16	3	-	189	87	102	-	44
14	275	-	14	-	-	275	110	165	-	45
52	579	-	43	-	1	580	321	259	-	46
68	424	-	44	6	-	430	230	200	-	47
53	383	-	13	3	1	387	192	195	-	48
53	418	-	11	1	15	434	224	210	-	49
25	149	-	11	2	-	151	79	72	-	50
1 897	17 410	350	1 427	148	58	17 966	9 167	8 799	6	
49	385	18	8	5	2	410	207	203	-	1
30	272	43	10	-	-	315	161	154	-	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbeide.		legemsøvelser.	
					Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
	[Forts.]							
10	Hjørundfjord	19	-	-	-	-	-	-
11	Sunnelven	13	-	-	-	-	-	-
12	Norddalen	-	-	-	-	-	-	-
13	Stranden	-	-	1	-	-	-	-
14	Stordalen	15	-	-	-	-	-	-
15	Ørskog	13	-	-	-	-	-	-
16	Søkkelven	-	-	-	-	-	-	-
17	Skodje	16	-	2	-	-	-	-
18	Borgund	11	-	-	-	-	-	-
19	Haram	-	-	-	-	-	-	-
20	Roald	-	-	-	-	-	-	-
21	Vestnes	-	-	-	-	-	189	58
22	Eid	-	-	-	-	-	-	-
23	Vold	-	21	-	-	-	-	-
24	Grytten	22	-	-	-	-	-	-
25	Veø	-	-	-	-	-	-	-
26	Nesset	-	-	-	-	64	-	-
27	Eresfjord og Vistdal	-	-	-	-	-	101	-
28	Bolsø	-	-	-	-	-	-	-
39	Akerø	9	-	-	-	-	54	-
30	Sandø	17	-	-	-	-	16	-
31	Frænen	-	-	-	-	-	97	-
32	Bud	15	-	-	-	-	133	26
33	Grip	-	-	-	-	-	-	-
34	Frei	-	-	-	-	-	-	-
35	Tingvold	24	-	-	-	-	-	-
36	Øre	-	-	-	-	-	-	-
37	Strømsneset	-	-	-	-	-	-	-
38	Gjemnes	-	-	-	-	-	-	-
39	Kvernes	11	-	1	-	-	294	282
40	Øksendalen	-	16	-	-	47	27	-
41	Sundalen	-	-	-	-	-	64	15
42	Stangvik	60	-	-	-	-	53	-
43	Aasgaard	12	-	-	-	-	16	7
44	Halse	10	-	-	-	-	-	-
45	Tusteren	12	-	-	-	-	-	-
46	Edø	-	-	-	-	-	-	-
47	Surendalen	-	-	-	5	-	-	-
48	Rindalen	-	-	-	-	-	-	-
49	Aure	-	-	-	-	-	-	-
50	Valsøfjorden	9	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	344	37	9	5	111	1 188	388
	14. Søndre Trondhjem.							
1	Roan	-	-	1	-	-	126	-
2	Osen	1	-	-	-	-	64	55

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
108	98	19	25 068	494	14	180	688	5	5	10
72	58	57	20 191	448	321	194	963	6	6	11
98	97	30	25 088	781	503	553	1 837	5	5	12
76	72	7	15 168	184	106	15	305	3	3	13
33	26	17	7 501	178	50	165	393	2	2	14
58	53	14	19 333	367	188	287	842	4	4	15
123	108	-	27 870	374	211	591	1 176	6	5	16
148	133	21	34 334	586	773	569	1 928	10	10	17
306	272	6	72 340	1 707	1 345	788	3 840	16	16	18
136	112	-	28 975	521	600	947	2 068	6	6	19
47	49	7	9 504	255	145	199	599	2	2	20
189	207	24	44 193	1 660	796	1 091	3 547	6	5	21
20	16	-	4 896	116	33	58	207	1	1	22
36	43	-	22 588	216	13	128	357	2	2	23
114	101	14	29 429	872	279	858	2 009	9	9	24
118	97	90	29 291	913	576	866	2 355	5	5	25
44	-	24	18 753	430	145	1 110	1 685	5	5	26
105	129	57	24 219	354	233	918	1 505	5	5	27
118	121	20	37 516	985	455	1 326	2 766	7	7	28
80	86	32	27 183	535	662	617	1 814	6	6	29
56	54	20	10 768	607	219	346	1 172	2	2	30
129	109	35	30 772	920	449	976	2 345	6	6	31
29	30	25	31 078	1 089	582	1 720	3 391	5	5	32
6	6	-	1 952	24	-	57	81	1	1	33
28	23	4	9 820	331	73	377	781	3	3	34
114	94	24	33 214	1 057	147	321	1 525	7	7	35
99	89	23	24 017	1 142	299	1 016	2 457	4	4	36
62	42	5	12 725	255	123	180	558	4	4	37
38	42	44	11 138	139	156	195	490	3	3	38
334	328	79	81 541	2 043	1 381	2 878	6 302	13	13	39
28	45	23	12 456	173	68	249	490	4	2	40
90	82	44	18 484	697	442	613	1 752	5	5	41
138	115	43	28 424	917	-	337	1 254	6	6	42
36	25	12	7 512	16	12	42	70	2	1	43
52	52	7	19 065	297	86	255	638	4	4	44
55	68	41	18 864	771	-	417	1 188	4	4	45
150	120	49	35 412	1 055	721	552	2 328	6	6	46
76	75	14	30 360	1 177	538	498	2 213	9	8	47
116	110	35	25 418	813	201	191	1 205	8	8	48
88	80	88	29 702	1 081	341	1 020	2 442	6	6	49
40	27	36	10 152	301	50	114	465	2	2	50
4 611	4 268	1 207	1 206 089	31 843	16 949	26 607	75 399	269	263	
10	7	57	22 997	407	2 923	212	3 542	7	5	1
64	55	35	20 593	503	198	165	866	3	3	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts.]							
10	Hjørundfjord	2	2	236	-	-	3	1
11	Sunnelven	-	-	190	-	-	-	4
12	Norddalen	2	2	222	-	-	-	5
13	Stranden	1	-	142	-	-	-	2
14	Stordalen	-	-	73	-	-	-	2
15	Ørskog	-	-	139	-	-	-	4
16	Søkkelven	1	1	244	-	-	-	4
17	Skodje	-	-	344	-	-	2	5
18	Borgund	3	3	685	-	-	9	2
19	Haram	3	3	286	-	-	2	2
20	Roald	-	-	75	-	-	-	1
21	Vestnes	3	3	316	-	-	1	4
22	Eid	1	1	48	-	-	1	-
23	Vold	1	1	90	-	-	-	2
24	Grytten	-	-	288	-	3	2	4
25	Veø	3	3	258	-	12	2	3
26	Nesset	-	-	164	-	-	-	3
27	Eresfjord og Vistdal	-	-	166	-	-	1	2
28	Bolsø	3	3	356	-	-	-	7
29	Akerø	-	-	225	-	-	1	4
30	Sandø	1	1	98	-	-	-	1
31	Frænen	1	1	256	-	-	-	4
32	Bud	1	1	209	-	-	-	2
33	Grip	-	-	18	6	-	1	-
34	Frei	-	-	104	-	-	2	1
35	Tingvold	2	2	304	-	-	1	4
36	Øre	-	-	144	-	-	-	-
37	Støms neset	-	-	142	-	-	-	2
38	Gjemnes	-	-	84	-	-	-	-
39	Kvernes	4	2	601	-	-	7	2
40	Øksendalen	1	1	144	-	-	-	2
41	Sundalen	1	1	201	-	-	-	3
42	Stangvik	2	2	234	-	-	3	2
43	Aasgaard	1	1	77	9	-	1	1
44	Halse	-	-	133	-	-	-	4
45	Tusteren	-	-	135	-	-	1	3
46	Edø	4	4	318	-	-	-	4
47	Surendalen	2	2	272	-	-	-	5
48	Rindalen	-	-	254	-	-	1	6
49	Aure	3	3	248	-	-	1	4
50	Valsøfjorden	-	-	69	-	-	-	2
	Tilsammen	52	49	10 526	15	48	52	139
	14. Søndre Trondhjem.							
1	Roan	-	-	238	-	-	1	2
2	Osen	2	2	160	-	-	-	2

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (læreriner) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig pos' ansatte læreres og læreriners samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
1	1	1	-	-	1	98	3 890	190	10
-	-	1	-	-	2	45	3 297	259	11
-	-	1	-	-	1	138	4 207	383	12
-	-	1	-	-	1	86	2 423	92	13
-	-	-	-	2	1	32	1 551	72	14
-	-	1	-	-	1	100	2 945	200	15
-	-	-	-	-	1	120	3 701	50	16
-	-	2	-	-	2	185	6 094	390	17
-	-	1	-	3	1	540	12 539	810	18
1	-	1	-	1	2	160	4 326	620	19
-	-	1	-	-	1	110	1 352	230	20
1	-	2	-	-	3	67	5 525	474	21
-	-	1	-	-	1	30	752	145	22
-	1	1	-	1	1	30	1 569	90	23
-	-	1	-	3	3	169	5 375	443	24
-	-	2	-	2	3	104	4 457	655	25
-	-	1	-	1	1	55	3 118	350	26
-	-	-	-	4	3	180	3 045	80	27
-	-	1	1	5	2	390	6 758	205	28
-	-	-	-	6	2	232	4 686	10	29
-	-	1	-	1	1	100	1 628	220	30
-	-	1	-	2	2	200	4 518	260	31
-	1	1	-	-	2	160	3 512	325	32
-	-	-	-	1	1	8	468	50	33
-	-	1	-	1	1	100	1 934	340	34
-	1	1	1	4	1	150	5 433	407	35
-	-	1	-	1	1	175	2 435	120	36
-	1	-	-	1	1	100	2 635	45	37
-	-	-	-	1	1	80	1 759	50	38
-	-	4	2	3	4	373	10 532	1 471	39
-	-	2	-	1	2	70	2 703	421	40
1	-	1	-	-	2	25	3 795	160	41
-	-	1	-	3	2	250	4 259	280	42
-	1	-	-	1	1	30	1 573	40	43
-	-	1	2	1	1	100	2 659	130	44
-	-	-	-	-	1	100	2 310	-	45
1	-	1	-	1	3	231	4 986	988	46
-	-	1	-	-	2	110	4 940	253	47
-	-	1	-	-	1	61	5 052	340	48
-	2	1	-	1	1	250	4 562	450	49
-	-	-	1	1	1	51	1 205	50	50
6	9	44	8	54	76	6 542	190 227	14 132	
-	-	-	-	-	1	238	4 025	269	1
-	-	-	-	1	1	130	3 062	25	2

Tabel 1 (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	[Forts].							
3	Stoksund	6	5	-	1	5	10	205
4	Aafjorden	19	5	13	1	10	22	671
5	Bjugn	15	9	6	-	13	31	833
6	Ørlandet	18	10	8	-	14	40	876
7	Frøien	21	12	9	-	13	30	931
8	Hitteren	13	8	5	-	13	27	467
9	Fillan	7	6	1	-	7	14	274
10	Sandstad	5	3	2	-	2	5	146
11	Hevne	19	12	7	-	16	38	869
12	Stadsbygden	5	4	1	-	4	12	332
13	Rissen	12	6	6	-	12	32	728
14	Orkedalen	12	7	5	-	12	41	872
15	Meldalen	9	6	3	-	9	20	425
16	Rennebu	7	4	3	-	6	16	293
17	Opdal	11	9	2	-	11	36	666
18	Røros	13	9	4	-	12	35	775
19	Holtaalen	3	3	-	-	3	8	174
20	Aalen	5	5	-	-	5	13	352
21	Singsaas	7	7	-	-	6	13	290
22	Støren	9	6	3	-	6	14	306
23	Budalen	4	4	-	-	2	4	104
24	Horg	12	9	3	-	5	10	305
25	Soknedalen	11	5	2	4	6	13	287
26	Melhus	9	4	5	-	9	19	262
27	Flaa	2	2	-	-	2	6	85
28	Høilandet	7	1	6	-	5	10	142
29	Leinstranden	2	2	-	-	2	2	153
30	Børsen	7	7	-	-	7	16	337
31	Børseskognen	4	3	1	-	3	7	180
32	Byneset	5	5	-	-	5	13	326
33	Buviken	2	2	-	-	2	5	89
34	Lade	6	5	1	-	6	21	526
35	Malvik	6	3	3	-	6	20	390
36	Bratsberg	3	2	1	-	2	4	78
37	Klæbu	7	6	1	-	6	12	230
38	Selbu	18	12	6	-	13	32	840
39	Tydalen	4	4	-	-	3	7	131
	Tilsammen	345	223	113	9	278	689	15 718
	15. Nordre Trondhjem.							
1	Hegre	10	4	6	-	6	15	413
2	Meraker	6	4	-	2	4	10	216
3	Meraker brug	1	1	-	-	1	3	73

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.		undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
-	193	12	11	-	-	205	100	105	-	3
85	648	13	45	7	-	668	362	306	1	4
48	787	-	23	14	3	804	435	369	4	5
93	838	-	73	10	2	850	406	444	-	6
135	791	-	12	12	6	809	437	372	-	7
65	452	-	60	10	3	465	235	230	-	8
25	248	-	2	-	-	248	129	119	-	9
25	128	-	12	7	1	136	81	55	-	10
80	788	-	17	18	-	806	425	381	-	11
30	322	-	21	-	1	323	168	155	1	12
47	690	-	33	4	4	698	362	336	-	13
161	792	-	123	38	3	833	440	393	-	14
15	422	-	25	-	3	425	217	208	-	15
29	283	-	13	6	1	290	135	155	-	16
70	648	-	62	10	1	659	330	329	-	17
93	693	-	69	70	-	763	429	334	-	18
27	155	-	9	4	2	161	79	82	-	19
41	334	-	24	-	1	335	185	150	-	20
37	266	-	16	3	-	269	143	126	-	21
23	285	-	17	18	-	303	150	153	-	22
12	92	-	-	-	-	92	147	45	-	23
-	305	-	-	-	-	305	153	152	-	24
43	231	56	43	-	-	287	140	147	-	25
20	242	-	4	7	-	249	20	129	-	26
4	75	-	3	5	1	81	45	36	-	27
12	140	-	10	-	-	140	71	69	-	28
9	146	-	9	1	-	147	81	66	-	29
38	318	-	24	5	-	323	168	155	-	30
15	172	-	-	-	1	173	89	84	-	31
34	320	-	31	1	-	321	169	152	-	32
4	88	-	2	-	-	88	40	48	-	33
63	444	-	38	56	1	501	248	253	-	34
32	377	-	29	11	-	388	208	180	-	35
12	78	-	12	-	-	78	40	38	-	36
18	211	-	12	-	-	211	98	113	-	37
68	814	-	64	-	-	814	410	404	-	38
18	109	-	6	11	2	122	64	58	-	39
1 610	14 582	142	972	333	38	15 095	7 807	7 288	6	
44	388	-	19	1	-	389	203	186	-	1
27	186	25	25	3	-	214	110	104	-	2
5	71	-	3	3	-	74	35	39	-	3

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som haandarbeide.		Antal børn, som legemsøvelser.	
					Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
	[Forts.]							
3	Stoksund	1	-	-	-	-	-	-
4	Aafjorden	-	-	-	-	-	-	-
5	Bjugn	11	-	1	-	-	54	52
6	Ørlandet	-	-	-	-	-	-	-
7	Frøien	9	-	-	-	-	-	-
8	Hitteren	-	-	-	39	21	127	125
9	Fillan	-	-	-	-	-	-	-
10	Sandstad	12	-	-	-	-	-	-
11	Hevne	-	-	-	-	-	-	-
12	Stadsbygden	-	-	-	-	-	47	-
13	Rissen	-	-	-	-	-	108	-
14	Orkedalen	10	-	-	165	175	148	94
15	Meldalen	1	-	-	-	-	102	61
16	Rennebu	9	-	3	-	-	65	11
17	Opdal	-	-	-	29	38	-	-
18	Røros	-	218	3	118	104	164	138
19	Holtaalen	-	-	-	-	-	37	7
20	Aalen	-	-	-	16	10	85	81
21	Singsaas	-	-	-	-	-	-	-
22	Støren	-	-	-	-	-	-	-
23	Budalen	-	-	-	-	-	-	-
24	Horg	24	-	-	-	-	-	-
25	Soknedalen	22	-	-	-	-	15	21
26	Melhus	1	-	-	17	-	-	-
27	Flaa	-	-	-	31	23	31	23
28	Høilandet	17	-	-	-	-	44	31
29	Leinstranden	-	20	1	-	-	-	-
30	Børsen	-	-	-	-	-	97	43
31	Børseskognen	-	-	-	-	-	-	-
32	Byneset	-	-	-	-	-	-	-
33	Buviken	-	-	-	-	-	-	-
34	Lade	-	292	-	-	185	-	-
35	Malvik	-	90	-	-	99	69	-
36	Bratsberg	11	38	-	-	14	-	-
37	Klæbu	-	-	-	32	45	67	40
38	Selbu	1	-	18	-	-	-	-
39	Tydalen	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	130	658	27	447	714	1 450	782
	15. Nordre Trondhjem.							
1	Hegre	-	-	5	-	-	25	-
2	Meraker	25	-	-	-	33	86	47
3	Meraker brug	-	-	-	-	22	25	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
56	59	-	13 563	334	301	489	1 124	2	2	3
222	183	198	43 113	1 075	584	2 640	4 299	9	9	4
173	141	103	50 417	1 666	829	711	3 206	11	10	5
222	207	36	60 336	2 090	1 268	1 195	4 553	9	9	6
60	58	92	52 361	1 428	1 757	3 105	6 290	7	5	7
133	119	70	29 784	1 320	854	1 683	3 857	5	5	8
78	67	30	16 200	534	290	1 789	2 613	3	3	9
26	27	32	8 341	256	324	699	1 279	2	2	10
415	373	191	54 337	3 025	828	1 920	5 773	10	10	11
84	79	42	26 160	703	294	874	1 871	4	4	12
84	78	141	59 958	983	878	2 327	4 188	10	10	13
190	189	94	58 626	2 154	638	1 398	4 190	14	14	14
76	76	57	29 476	1 242	335	637	2 214	6	6	15
85	82	61	19 668	-	744	279	1 023	5	5	16
9	7	89	50 351	1 396	608	1 970	3 974	9	8	17
54	57	137	53 109	1 230	459	298	1 987	11	10	18
24	38	8	10 612	653	69	197	919	2	2	19
86	78	28	22 568	680	74	475	1 229	4	4	20
69	59	13	18 984	500	117	9	626	3	3	21
15	24	11	19 490	433	47	-	480	5	5	22
23	25	3	5 808	60	21	5	86	2	2	23
77	84	7	24 072	691	153	186	1 030	6	6	24
45	50	15	20 802	473	62	46	581	6	6	25
58	55	11	16 620	374	124	270	768	5	5	26
18	14	1	4 491	109	26	67	202	2	2	27
37	32	23	8 298	322	45	24	391	2	2	28
39	31	21	11 322	431	70	47	548	2	2	29
97	92	31	22 896	643	63	205	911	6	6	30
43	57	15	12 384	251	54	43	348	4	4	31
71	63	6	22 682	596	81	47	724	4	4	32
14	22	4	6 629	204	49	132	385	2	2	33
161	-	16	38 286	1 500	500	1 715	3 715	6	6	34
117	42	40	29 457	1 002	246	1 112	2 360	5	5	35
-	-	16	4 869	204	119	119	442	2	2	36
66	45	-	27 144	729	200	195	1 124	6	6	37
-	-	6	5 744	795	313	1 373	2 481	13	13	38
24	23	27	7 560	131	48	90	269	2	2	39
3 125	2 707	1 767	1 010 108	31 127	16 593	28 748	76 468	216	209	
80	75	31	27 774	1 071	383	1 430	2 884	7	7	1
60	60	39	14 274	794	246	77	1 117	3	3	2
25	22	5	4 704	477	15	-	492	1	1	3

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts.]							
3	Stoksund	2	2	128	-	-	-	1
4	Aafjorden	2	2	335	-	-	1	5
5	Bjugn	-	-	377	-	-	1	5
6	Ørlandet	6	6	496	-	-	-	6
7	Frøien	5	5	441	-	-	1	3
8	Hitteren	4	3	278	-	-	1	2
9	Fillan	2	2	152	-	-	-	-
10	Sandstad	-	-	67	-	-	1	-
11	Hevne	6	6	468	-	-	1	8
12	Stadsbygden	1	1	159	-	3	-	2
13	Rissen	1	1	384	-	-	1	7
14	Orkedalen	2	2	516	-	16	-	11
15	Meldalen	2	2	246	-	-	1	4
16	Rennebu	1	1	194	-	-	1	3
17	Opdal	7	2	470	-	46	6	-
18	Røros	5	5	496	24	46	3	4
19	Holtaalen	1	1	94	-	2	-	2
20	Aalen	1	1	157	-	5	-	3
21	Singsaas	2	2	148	-	-	1	2
22	Støren	1	1	186	-	-	2	3
23	Budalen	-	-	64	-	-	1	1
24	Horg	1	1	198	-	6	-	6
25	Soknedalen	-	-	195	-	12	-	4
26	Melhus	-	-	214	3	-	-	4
27	Flaa	-	-	60	-	-	1	-
28	Høilandet	2	2	118	-	-	-	1
29	Leinstranden	1	1	78	2	6	-	2
30	Børsen	-	-	192	-	8	-	6
31	Børseskognen	-	-	96	-	-	-	4
32	Byneset	1	1	147	-	-	-	4
33	Buviken	-	-	60	-	-	-	2
34	Lade	4	4	323	30	77	-	6
35	Malvik	3	3	262	12	27	2	2
36	Bratsberg	-	-	54	2	6	-	2
37	Klæbu	-	-	174	3	30	2	3
38	Selbu	-	-	397	-	4	-	12
39	Tydalen	1	1	88	-	-	-	1
	Tilsammen	66	60	8 910	76	294	28	135
	15. Nordre Trondhjem.							
1	Hegre	1	1	220	6	-	-	6
2	Meraker	1	1	122	-	-	-	2
3	Meraker brug	-	-	29	-	-	-	1

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	-	-	-	1	100	2 151	-	3
-	-	-	1	3	2	137	6 184	270	4
-	-	1	1	3	3	150	7 325	540	5
-	1	1	-	4	2	340	9 145	610	6
1	-	-	-	-	2	300	7 096	-	7
1	-	1	-	3	2	130	4 682	136	8
-	-	1	-	2	1	40	2 313	160	9
-	-	-	-	1	1	55	1 274	25	10
2	-	1	-	1	3	392	9 306	180	11
-	-	2	-	-	1	70	2 843	690	12
-	-	1	-	1	2	220	7 190	350	13
-	-	2	1	11	2	270	11 384	940	14
-	-	1	-	5	1	511	4 687	511	15
-	-	1	-	2	1	39	3 733	301	16
-	-	4	2	3	2	207	8 952	1 000	17
-	2	-	-	5	1	60	9 955	250	18
-	-	-	-	-	1	40	2 017	40	19
-	-	-	-	-	1	40	3 081	75	20
-	-	-	-	-	1	98	3 091	-	21
-	-	1	-	3	1	51	3 455	236	22
-	-	-	-	-	1	20	1 559	80	23
-	-	-	1	4	1	40	4 451	140	24
-	-	1	-	5	-	-	3 959	346	25
-	-	1	-	-	1	174	3 592	330	26
-	-	-	-	1	1	40	1 199	90	27
-	-	1	-	-	1	25	1 947	175	28
-	-	-	-	2	1	20	1 710	180	29
-	-	1	-	5	1	84	4 464	560	30
-	-	-	-	1	1	40	1 701	88	31
-	-	1	-	-	1	100	3 203	690	32
-	-	1	1	-	1	41	1 380	170	33
1	1	3	1	2	2	600	8 432	1 700	34
1	1	-	3	-	2	265	5 563	307	35
-	-	-	-	2	1	70	1 541	80	36
-	-	2	-	1	2	283	4 046	530	37
-	-	1	1	2	1	400	9 237	110	38
-	-	1	-	-	1	33	1 586	250	39
6	5	30	12	73	52	5 853	176 521	12 434	
-	-	1	-	2	1	241	4 747	312	1
-	-	1	1	1	1	10	2 453	362	2
-	-	-	-	1	1	70	782	30	3

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	[Forts.]							
4	Nedre Stjørdalen	13	7	6	-	13	41	916
5	Leksviken	10	6	4	-	8	21	528
6	Frosten	7	3	4	-	6	18	548
7	Aasen	5	5	-	-	5	13	308
8	Skogn	12	7	5	-	6	17	467
9	Værdalen	21	4	16	1	13	38	949
10	Levanger herred	4	4	-	-	4	8	305
11	Ytterøen	2	2	-	-	2	8	184
12	Mosviken og Verran	11	7	2	2	9	22	444
13	Inderøen	9	6	3	-	9	34	741
14	Sparbuen	5	5	-	-	5	24	417
15	Skei	6	1	5	-	1	2	173
16	Egge	3	2	1	-	3	7	129
17	Stod	7	6	1	-	6	20	329
18	Solberg-Malmo	10	9	-	1	9	22	501
19	Namdalseidet	4	4	-	-	4	12	249
20	Snaasen	9	4	5	-	5	15	370
21	Lierne	4	2	1	1	4	10	225
22	Grong	14	5	9	-	9	29	590
23	Overhallen	8	4	4	-	8	22	381
24	Vemundvik	3	-	3	-	3	7	151
25	Klingen	6	1	1	4	1	5	198
26	Fosnes	12	3	9	-	7	18	515
27	Flatanger	8	7	1	-	7	14	303
28	Nærø	5	-	5	-	5	12	366
29	Vikten	12	2	10	-	9	20	622
30	Leka	9	3	6	-	6	13	328
31	Kolvereid	7	2	5	-	7	14	293
32	Salsbruget	1	-	1	-	1	2	36
33	Foldereid	4	4	-	-	4	9	185
	Tilsammen	248	124	113	11	190	525	12 453
	16. Nordland.							
1	Bindalen	14	5	9	-	8	16	437
2	Brønnø	20	2	18	-	15	36	1 003
3	Velfjorden	6	2	4	-	5	12	247
4	Vega	9	6	3	-	8	16	424
5	Tjøtta	21	6	15	-	15	30	706
6	Alstahaug	5	3	2	-	5	13	260
7	Stamnes	9	1	8	-	9	20	463
8	Herø	12	5	7	-	11	28	685
9	Vefsen	33	6	27	-	20	44	939
10	Hatfjelddalen	14	1	-	13	1	2	217

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.		undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
101	888	-	83	8	2	898	449	449	2	4
72	547	-	33	-	2	549	312	237	3	5
62	512	-	33	5	5	522	259	263	2	6
32	274	-	24	-	1	275	126	149	-	7
54	466	-	45	-	1	467	253	214	-	8
86	927	21	40	11	1	960	484	476	-	9
22	297	-	20	8	-	305	159	146	-	10
19	176	-	18	11	-	187	101	86	-	11
44	367	53	26	5	19	444	219	225	-	12
90	720	-	46	5	-	725	359	366	-	13
28	409	-	20	-	-	409	223	186	-	14
27	164	-	11	-	-	164	80	84	-	15
12	119	-	11	11	1	131	69	62	-	16
31	329	-	31	-	1	330	170	160	-	17
52	473	18	38	-	-	491	278	213	-	18
15	229	-	12	-	-	229	104	125	-	19
36	342	-	24	-	-	342	186	156	-	20
33	160	47	13	-	4	211	106	105	-	21
71	556	-	64	6	3	565	286	279	-	22
36	375	-	32	-	-	375	190	185	-	23
13	142	-	7	2	-	144	83	61	-	24
27	152	46	27	-	-	198	100	98	-	25
39	464	-	1	9	6	479	253	226	1	26
21	288	-	19	5	-	293	161	132	-	27
47	343	-	24	2	-	345	185	160	-	28
60	525	-	23	60	-	585	306	279	-	29
18	306	-	4	4	7	317	164	153	-	30
26	267	-	7	5	-	272	135	137	-	31
5	36	-	5	-	-	36	19	17	-	32
21	166	-	5	1	2	169	84	85	-	33
1 276	11 664	210	793	165	55	12 094	6 251	5 843	8	
46	377	-	10	9	17	403	221	182	-	1
79	879	-	29	56	18	953	472	481	-	2
26	208	-	3	5	2	215	117	98	-	3
12	420	-	5	4	-	424	205	219	-	4
89	609	-	18	10	16	635	323	312	-	5
14	251	-	5	1	-	252	129	123	-	6
38	454	-	10	-	-	454	215	239	-	7
49	657	-	34	19	26	702	361	341	-	8
69	935	-	61	14	2	951	475	476	-	9
34	42	145	19	4	6	197	104	93	-	10

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18 Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	19 Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	20 Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	21 Antal børn, som haandarbeide. Gutter.	22 Antal børn, som haandarbeide. Piger.	23 Antal børn, som legemsøvelser. Gutter.	24 Antal børn, som legemsøvelser. Piger.
	[Forts.]							
4	Nedre Stjørdalen	-	-	2	-	-	-	-
5	Leksviken	10	-	-	-	-	148	121
6	Frosten	-	-	5	-	148	148	148
7	Aasen	-	-	-	-	-	55	51
8	Skogn	-	-	-	29	23	-	-
9	Værdalen	18	-	-	-	-	140	111
10	Levanger herred	-	-	3	-	42	89	82
11	Ytterøen	-	-	-	-	24	-	-
12	Mosviken og Verran	6	-	-	-	62	76	83
13	Inderøen	14	-	2	208	214	75	81
14	Sparbuen	-	-	-	-	-	-	-
15	Skei	-	-	-	-	-	47	-
16	Egge	-	-	2	-	37	31	18
17	Stod	8	-	-	-	-	125	98
18	Solberg-Malmo	-	-	-	-	-	157	-
19	Namdalseidet	-	-	-	55	61	62	67
20	Snaasen	1	-	-	103	87	95	-
21	Lierne	-	-	-	-	-	-	-
22	Grong	11	-	-	-	-	135	68
23	Overhallen	-	-	-	-	-	55	39
24	Vemundvik	-	-	-	-	-	38	39
25	Klingen	-	-	-	16	39	-	-
26	Fosnes	31	-	-	-	119	139	-
27	Flatanger	-	-	-	-	-	93	74
28	Nærø	-	-	-	-	-	101	93
29	Vikten	-	-	-	-	-	190	150
30	Leka	-	-	-	-	-	-	-
31	Kolvereid	-	-	-	66	63	66	63
32	Salsbruget	-	-	-	8	9	8	9
33	Foldereid	-	-	-	-	-	55	54
	Tilsammen	124	-	19	485	983	2 264	1 496
	16. Nordland.							
1	Bindalen	10	-	-	-	-	-	-
2	Brønnø	17	-	2	-	-	-	-
3	Velfjorden	13	-	-	-	-	-	-
4	Vega	-	-	-	-	-	-	-
5	Tjøtta	13	-	-	-	-	66	45
6	Alstahaug	-	-	-	18	-	78	61
7	Stamnes	-	-	-	-	-	-	-
8	Herø	-	-	-	-	-	-	-
9	Vefsen	42	-	-	-	-	-	-
10	Hatfjelddalen	70	-	1	-	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
242	251	37	63 982	2 249	950	1 582	4 781	13	13	4
136	101	38	35 558	862	453	609	1 924	6	6	5
148	148	60	39 081	1 169	454	2 266	3 889	6	2	6
83	93	51	18 961	581	154	901	1 636	4	4	7
107	88	127	33 490	1 148	343	2 788	4 279	6	6	8
68	60	63	63 412	1 798	747	4 070	6 615	14	14	9
45	39	88	22 734	918	470	1 058	2 446	4	4	10
35	39	-	13 044	1 032	194	461	1 687	3	3	11
97	102	48	32 226	964	301	1 680	2 945	7	7	12
214	203	68	50 996	1 424	746	2 131	4 301	10	10	13
-	-	77	25 266	1 004	95	1 409	2 508	7	7	14
47	48	53	11 288	422	278	142	842	4	4	15
31	36	-	8 610	323	62	89	474	2	2	16
116	102	89	22 036	799	109	418	1 326	6	6	17
157	125	90	37 604	1 001	578	885	2 464	7	6	18
65	65	84	16 140	623	451	980	2 054	3	3	19
103	78	58	23 431	1 222	92	1 518	2 832	5	5	20
58	50	86	15 089	621	304	347	1 272	2	2	21
-	-	209	39 758	1 644	170	3 622	5 436	9	8	22
111	106	49	25 266	860	181	617	1 658	5	5	23
6	15	68	10 224	327	210	256	793	2	2	24
44	62	95	14 256	570	163	557	1 290	2	2	25
-	-	138	28 859	1 124	376	1 430	2 930	6	5	26
93	74	112	19 908	695	487	341	1 523	4	4	27
73	62	120	24 120	1 718	-	1 818	3 536	3	3	28
190	150	135	37 800	4 494	302	1 686	6 482	5	5	29
48	56	97	17 524	950	478	1 733	3 161	4	4	30
66	63	100	19 045	812	148	790	1 750	3	3	31
8	9	8	3 024	59	22	99	180	1	1	32
55	54	69	10 830	362	112	370	844	2	2	33
2 611	2 436	2 392	830 314	34 117	10 074	38 160	82 351	166	159	
31	13	97	24 836	585	697	1 418	2 700	5	5	1
193	203	164	60 907	2 365	1 779	2 353	6 497	8	8	2
57	54	101	13 319	811	606	742	2 159	2	2	3
59	58	48	29 692	851	985	389	2 225	3	3	4
102	98	198	39 043	1 649	2 241	5 427	9 317	7	7	5
37	32	30	18 072	486	281	350	1 117	3	3	6
116	125	68	30 848	1 356	1 973	1 900	5 229	4	4	7
152	152	178	46 586	2 037	3 229	3 871	9 137	6	6	8
187	153	188	55 233	1 423	1 466	2 093	4 982	13	10	9
26	21	39	10 797	559	165	1 238	1 962	5	4	10

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærer-inder i fuld-stændig post.	36 Af disse har bestaaet lov-befalet prøve.	37 Lærernes og lærer-indernes samlede antal skoleuger. lov-befalede.	38 fri-villige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anord-nede *udover* det lov-befalede minimum.	40 Antal lærere (lærer inder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 af 2den grad.
	[Forts.]							
4	Nedre Stjørdalen	3	3	492	-	12	2	9
5	Leksviken	3	3	259	-	-	1	5
6	Frosten	2	2	254	-	26	1	4
7	Aasen	2	2	171	-	15	1	3
8	Skogn	2	2	282	-	-	-	5
9	Værdalen	4	4	536	-	-	1	8
10	Levanger herred	2	1	181	-	-	-	5
11	Ytterøen	1	1	99	-	3	-	2
12	Mosviken og Verran	2	2	258	-	9	-	4
13	Inderøen	5	5	423	-	-	-	10
14	Sparbuen	4	4	282	-	-	1	4
15	Skei	2	2	138	-	4	3	-
16	Egge	1	1	94	-	2	-	1
17	Stod	4	4	289	-	3	1	3
18	Solberg-Malmo	4	4	288	-	18	1	3
19	Namdalseidet	2	2	130	-	-	-	1
20	Snaasen	2	-	203	-	-	-	5
21	Lierne	2	2	130	-	-	2	-
22	Grong	4	4	391	-	-	-	6
23	Overhallen	3	3	258	-	-	1	4
24	Vemundvik	1	1	84	-	-	-	1
25	Klingen	2	2	120	-	-	-	1
26	Fosnes	2	2	258	-	-	3	1
27	Flatanger	3	3	172	-	-	-	3
28	Nærø	2	2	162	-	-	1	-
29	Vikten	3	3	276	-	-	1	3
30	Leka	2	2	151	-	-	-	3
31	Kolvereid	2	2	101	-	6	1	2
32	Salsbruget	-	-	30	-	6	1	-
33	Foldereid	1	1	100	-	-	-	1
	Tilsammen	74	71	6 983	6	104	22	106
	16. Nordland.							
1	Bindalen	2	2	249	-	-	-	2
2	Brønnø	6	6	473	-	-	1	3
3	Velfjorden	2	2	145	-	-	2	-
4	Vega	3	3	202	-	-	-	3
5	Tjøtta	3	3	387	-	-	-	6
6	Alstahaug	2	2	156	-	-	-	2
7	Stamnes	3	3	252	-	-	1	3
8	Herø	3	3	330	-	-	2	3
9	Vefsen	7	6	649	-	-	3	6
10	Hatfjelddalen	-	-	159	-	-	1	1

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (læreriner) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og læreriners samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	1	-	3	2	3	581	10 641	1 041	4
1	-	1	1	1	2	302	4 990	753	5
1	-	1	1	-	1	250	4 751	440	6
-	-	1	1	1	1	120	3 371	420	7
-	-	3	3	-	1	100	5 308	1 080	8
1	-	1	3	-	2	270	9 888	1 020	9
-	-	2	-	2	-	-	3 530	160	10
-	1	1	-	2	1	50	2 376	510	11
-	-	1	1	1	2	147	4 952	490	12
1	2	1	-	4	3	412	9 375	600	13
-	1	2	2	1	2	50	5 055	404	14
-	-	-	1	3	1	100	2 755	93	15
-	1	1	1	-	1	100	1 697	386	16
1	1	1	-	4	3	90	5 126	510	17
-	-	1	2	2	2	280	5 048	628	18
1	-	1	2	2	1	40	2 332	220	19
-	-	1	-	3	1	230	4 583	680	20
-	-	2	-	-	2	115	2 236	230	21
1	-	-	-	1	5	340	7 339	205	22
1	-	1	-	-	2	420	4 164	343	23
-	-	-	-	2	1	44	1 548	16	24
1	-	1	-	1	1	65	2 075	348	25
1	-	-	-	1	2	270	4 769	277	26
-	-	1	-	1	2	70	3 048	510	27
1	-	-	-	-	1	100	2 848	35	28
-	-	1	-	-	1	100	4 644	250	29
-	-	1	-	-	2	141	2 525	582	30
-	-	1	1	1	1	103	3 098	365	31
-	-	-	1	-	-	-	530	40	32
1	-	1	-	-	1	25	1 639	504	33
12	7	30	24	39	51	5 236	134 223	13 844	
-	-	1	-	1	2	304	4 561	200	1
2	-	1	-	-	2	400	8 585	300	2
1	-	-	-	1	1	145	2 636	30	3
1	-	1	1	-	1	260	4 421	400	4
-	-	2	-	-	3	481	8 235	390	5
-	-	1	-	-	1	300	3 086	70	6
1	-	1	-	1	1	300	5 774	210	7
-	-	1	2	1	2	530	6 712	640	8
1	2	3	-	-	1	900	13 225	710	9
-	-	-	-	1	1	70	3 306	40	10

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn
	[Forts.]							
11	Nesne	11	2	9	-	10	22	613
12	Dønnes	5	4	1	-	5	10	258
13	Hemnes	16	5	11	-	11	28	808
14	Mo	12	1	11	-	12	30	715
15	Lurø	12	4	1	7	4	9	360
16	Trænen	3	2	1	-	1	2	81
17	Rødø	13	1	12	-	7	15	506
18	Melø	8	3	5	-	6	16	564
19	Bodø landsogn	20	7	13	-	11	30	775
20	Gildeskaal	25	6	14	5	15	30	721
21	Beieren	9	-	9	-	7	14	382
22	Skjerstad	22	6	16	-	16	33	925
23	Saltdalen	15	10	3	2	6	13	475
24	Sørfolden	23	2	1	20	3	6	415
25	Nordfolden	11	1	1	9	3	7	220
26	Kjerringø	6	5	1	-	2	4	158
27	Steigen	12	8	4	-	7	16	412
28	Ledingen	9	1	8	-	1	2	208
29	Hammerø	17	6	11	-	9	20	595
30	Tysfjorden	14	2	12	-	1	3	370
31	Lødingen	13	1	12	-	7	16	422
32	Hol	3	1	2	-	3	9	245
33	Evenes	17	11	6	-	13	28	705
34	Ankenes	15	3	12	-	10	21	483
35	Vaagan	12	12	-	-	11	33	769
36	Gimsø	7	6	1	-	7	14	333
37	Borge	10	2	8	-	10	24	677
38	Valberg	4	2	2	-	2	4	133
39	Buksnes	11	5	6	-	11	33	1 177
40	Flakstad	3	3	-	-	3	9	277
41	Moskenes	3	2	1	-	2	8	212
42	Værø	4	3	1	-	3	8	182
43	Hadsel	19	16	3	-	19	54	1 374
44	Bø	9	6	3	-	6	18	675
45	Øksnes	3	3	-	-	3	20	533
46	Sortland	10	5	5	-	9	22	552
47	Dverberg	6	5	1	-	2	4	219
48	Bjørnskind	6	2	4	-	5	10	222
49	Andenes	4	3	1	-	4	10	210
	Tilsammen	565	204	305	56	364	872	24 347
	17. Tromsø.							
1	Kvæfjord	14	11	3	-	10	22	509
2	Trondenes	31	15	16	-	19	51	1 440

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i: omgangsskoler.	Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik: undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	Antal børn over 8 aar, som fik: ingen undervisning.	Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen.	Deraf: gutter.	Deraf: piger.	Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
70	513	-	10	12	-	525	254	271	-	11
28	230	-	4	6	-	236	141	95	-	12
71	747	-	14	6	1	754	395	359	1	13
59	614	-	12	29	-	643	375	268	1	14
25	210	119	11	7	9	345	185	160	-	15
5	76	-	1	-	-	76	31	45	-	16
43	449	-	11	27	3	479	246	233	-	17
81	430	-	17	40	13	483	252	231	-	18
67	734	-	47	33	3	770	412	358	-	19
64	640	62	56	13	1	716	371	345	-	20
37	334	-	2	5	5	344	190	154	-	21
85	867	-	35	8	-	875	420	455	-	22
36	437	25	22	-	-	462	239	223	-	23
44	75	287	11	1	4	367	198	169	-	24
20	52	165	17	-	-	217	117	100	-	25
22	148	10	16	-	-	158	78	80	-	26
26	405	-	22	10	-	405	208	207	-	27
21	206	-	21	3	-	209	102	107	1	28
61	563	-	29	7	-	570	288	282	-	29
50	315	-	-	4	1	320	162	159	-	30
51	364	-	13	21	3	388	197	191	-	31
25	226	-	15	-	-	216	106	110	1	32
97	573	-	57	32	60	665	363	302	-	33
64	430	-	44	11	15	456	240	216	-	34
87	720	-	60	63	-	783	410	373	2	35
42	282	-	22	1	-	283	153	130	-	36
51	605	-	26	-	1	606	320	286	1	37
10	131	-	6	-	-	131	66	65	-	38
110	968	-	64	45	9	1 022	533	489	7	39
32	206	-	5	50	12	268	130	138	-	40
23	187	-	11	18	-	205	83	122	-	41
13	167	-	8	6	-	173	93	80	-	42
75	1 330	-	67	47	-	1 377	677	700	5	43
64	658	-	58	7	-	665	343	322	2	44
47	492	-	33	14	18	524	255	269	3	45
54	540	-	52	10	-	550	270	280	-	46
33	214	-	28	3	-	217	123	94	-	47
12	218	-	12	4	-	222	121	101	-	48
21	210	-	21	-	-	210	109	101	1	49
2 282	21 398	813	1 154	665	245	23 111	11 878	11 234	25	
41	502	-	10	7	1	510	255	255	-	1
195	1 298	-	137	22	10	1 330	692	638	3	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger.	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbeide.		legemsøvelser.	
					Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
	[Forts.]							
11	Nesne	-	-	-	-	-	121	34
12	Dønnes	-	-	-	-	-	69	-
13	Hemnes	-	-	1	43	60	-	-
14	Mo	86	-	-	-	-	-	-
15	Lurø	-	-	-	-	-	-	-
16	Trænen	-	-	-	-	-	-	-
17	Rødø	-	-	-	-	-	-	-
18	Melø	-	-	-	-	-	-	-
19	Bodø landsogn	32	-	-	-	-	-	-
20	Gildeskaal	35	-	-	-	-	-	-
21	Beieren	-	-	-	-	-	42	35
22	Skjerstad	8	-	-	-	-	-	-
23	Saltdalen	25	-	-	-	-	52	-
24	Sørfolden	117	-	-	-	-	-	-
25	Nordfolden	61	-	-	-	-	-	-
26	Kjerringø	10	-	-	-	-	-	-
27	Steigen	-	-	-	62	56	-	-
28	Ledingen	-	-	-	13	12	55	-
39	Hammerø	-	-	-	-	165	-	-
30	Tysfjorden	-	-	-	-	-	-	-
31	Lødingen	38	-	-	-	-	-	-
32	Hol	-	-	-	-	-	-	-
33	Evenes	-	-	-	100	73	27	22
34	Ankenes	20	-	-	22	73	31	25
35	Vaagan	17	-	-	-	156	-	-
36	Gimsø	-	-	-	-	-	-	-
37	Borge	11	-	-	-	-	-	-
38	Valberg	-	-	-	-	-	-	-
39	Buksnes	-	-	-	-	-	128	134
40	Flakstad	-	-	-	-	-	-	-
41	Moskenes	-	-	-	-	-	-	-
42	Værø	-	-	-	12	39	-	-
43	Hadsel	-	-	1	-	-	311	317
44	Bø	-	-	1	64	129	132	-
45	Øksnes	-	-	-	-	-	-	-
46	Sortland	-	-	-	-	-	-	-
47	Dverberg	-	-	-	5	13	-	-
48	Bjørnskind	-	-	-	-	-	-	-
49	Andenes	18	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	643	-	6	339	776	1 112	673
	17. Tromsø.							
1	Kvæfjord	12	-	-	-	-	-	-
2	Trondenes	27	-	-	40	-	-	-

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
137	149	78	34 790	1 403	830	2 817	5 050	6	6	11
44	12	35	10 779	323	323	324	970	2	2	12
180	187	204	51 812	2 477	2 207	2 379	7 063	9	9	13
170	113	260	38 974	1 433	1 515	1 973	4 921	9	7	14
80	86	62	22 203	929	940	1 719	3 588	5	4	15
21	23	14	5 306	129	169	60	358	2	1	16
65	64	168	26 161	1 224	1 159	2 188	4 571	5	5	17
81	73	209	28 960	935	542	4 415	5 892	6	6	18
221	188	50	47 835	1 756	1 138	978	3 872	9	9	19
118	106	10	43 002	1 505	1 464	3 853	6 822	8	8	20
83	73	56	24 048	666	859	1 083	2 608	4	4	21
219	233	200	56 111	1 957	328	270	2 555	9	9	22
94	78	64	29 781	584	122	318	1 024	6	6	23
52	50	-	20 598	364	127	1 256	1 747	7	6	24
11	9	14	13 440	751	544	475	1 770	4	4	25
44	37	18	12 076	401	201	69	671	2	2	26
122	117	58	24 378	292	465	842	1 599	5	5	27
35	37	40	11 273	206	108	570	884	3	3	28
-	-	163	33 921	1 126	747	2 015	3 888	6	6	29
-	-	80	17 326	511	564	715	1 790	4	4	30
82	77	55	21 234	1 346	1 236	1 175	3 757	5	5	31
53	62	133	15 180	632	734	953	2 319	3	2	32
200	102	58	34 058	1 557	2 350	2 386	6 293	7	7	33
19	12	42	28 731	905	1 252	2 398	4 555	5	5	34
101	124	121	49 476	2 096	997	1 556	4 649	10	10	35
78	62	25	18 136	1 284	229	1 384	2 897	3	3	36
144	134	115	43 344	2 543	1 235	3 053	6 831	5	5	37
30	31	7	9 432	324	237	437	998	2	2	38
75	63	87	69 676	3 050	2 782	8 116	13 948	10	10	39
51	52	123	14 832	492	850	3 445	4 787	3	3	40
30	40	31	13 464	719	720	819	2 258	2	2	41
44	42	-	11 772	567	266	432	1 265	2	2	42
278	267	157	94 216	3 552	2 983	6 740	13 275	12	12	43
129	134	-	39 286	1 639	339	5 751	7 729	6	6	44
-	-	277	34 632	919	2 498	4 575	7 992	5	5	45
75	52	76	36 084	1 753	872	1 051	3 676	6	6	46
43	36	39	12 630	814	11	1 000	1 825	3	3	47
50	40	62	14 821	595	630	1 038	2 263	2	2	48
10	12	-	15 066	212	43	252	507	3	3	49
4 229	3 886	4 302	1 458 177	56 093	48 038	94 661	198 792	261	251	
107	101	32	32 059	1 202	620	852	2 674	6	6	1
339	297	57	88 040	2 629	1 592	1 399	5 620	19	19	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts.]							
11	Nesne	2	2	272	-	-	2	4
12	Dønnes	1	1	116	-	-	-	2
13	Hemnes	2	2	384	-	-	-	7
14	Mo	1	1	347	-	-	1	4
15	Lurø	1	-	195	-	-	-	4
16	Trænen	-	-	48	-	-	-	1
17	Rødø	-	-	186	-	-	-	4
18	Melø	-	-	216	-	-	1	5
19	Bodø landsogn	4	4	463	-	-	2	6
20	Gildeskaal	5	5	444	-	-	2	4
21	Beieren	1	-	186	-	-	1	3
22	Skjerstad	5	5	450	-	-	-	7
23	Saltdalen	1	1	246	-	-	1	5
24	Sørfolden	-	-	268	-	-	1	2
25	Nordfolden	-	-	164	-	-	1	2
26	Kjerringø	1	1	93	-	-	1	1
27	Steigen	2	1	239	-	-	-	5
28	Ledingen	-	-	114	-	-	-	2
29	Hammerø	2	2	300	-	-	1	4
30	Tysfjorden	-	-	144	-	-	-	1
31	Lødingen	2	2	252	-	-	-	4
32	Hol	-	-	110	-	-	-	1
33	Evenes	4	4	380	-	-	1	4
34	Ankenes	3	1	260	-	-	1	3
35	Vaagan	4	3	442	-	36	2	6
36	Gimsø	2	2	178	-	-	-	2
37	Borge	3	3	276	-	-	1	2
38	Valberg	-	-	60	-	-	-	2
39	Buksnes	1	1	396	-	-	2	4
40	Flakstad	-	-	108	-	-	-	3
41	Moskenes	1	1	108	-	-	-	2
42	Værø	1	1	104	-	-	1	1
43	Hadsel	6	4	648	-	-	4	8
44	Bø	4	3	316	-	-	-	6
45	Øksnes	2	2	240	-	-	-	3
46	Sortland	2	2	264	-	-	2	3
47	Dverberg	1	1	114	-	-	-	1
48	Bjørnskind	2	1	128	-	-	1	1
49	Andenes	-	-	114	-	-	1	1
	Tilsammen	97	86	12 375	-	36	40	159
	17. Tromsø.							
1	Kvæfjord	2	2	283	-	-	1	4
2	Trondenes	2	2	753	-	-	5	6

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	1	1	-	2	550	6 318	700	11
-	-	1	-	1	1	230	2 760	295	12
1	-	2	1	-	2	400	8 711	1 055	13
-	-	1	-	-	1	365	6 409	191	14
-	-	1	-	-	1	340	3 500	-	15
-	-	1	-	-	1	100	1 277	330	16
-	-	1	-	-	1	300	4 584	180	17
-	-	1	1	1	1	624	5 699	764	18
-	-	1	-	1	2	408	7 772	400	19
-	-	1	-	-	1	600	8 610	150	20
-	-	1	-	-	1	184	3 902	100	21
-	-	1	-	-	2	600	9 580	300	22
-	1	1	-	-	1	400	5 960	160	23
-	-	1	-	1	2	400	5 182	390	24
-	-	1	-	-	1	180	3 548	114	25
-	-	1	-	-	1	30	1 863	75	26
-	-	1	-	4	1	340	5 699	260	27
-	-	1	-	-	1	180	2 970	75	28
-	-	1	-	-	2	500	6 441	375	29
-	-	1	-	-	2	170	2 998	250	30
1	-	1	-	-	1	350	5 668	300	31
-	-	1	-	-	1	100	2 082	330	32
2	-	1	-	-	1	901	8 399	250	33
-	-	1	-	-	1	400	5 690	400	34
1	-	-	-	10	1	1 200	11 249	1 200	35
-	-	1	-	2	1	125	4 057	50	36
-	-	2	-	-	1	500	6 296	255	37
-	-	1	-	1	1	50	1 962	190	38
-	1	1	-	2	2	673	8 918	229	39
-	-	1	-	2	1	90	3 390	460	40
-	-	2	-	-	1	100	2 894	270	41
-	-	1	1	-	2	160	2 811	530	42
1	-	2	-	2	1	1 000	15 612	800	43
-	-	1	1	2	2	791	7 813	440	44
1	1	3	-	-	2	250	5 248	910	45
1	-	1	1	-	1	500	5 949	410	46
-	-	1	-	-	1	125	2 224	200	47
-	-	1	-	-	1	187	2 675	300	48
-	-	1	-	-	1	50	2 453	470	49
14	5	55	9	34	65	18 143	269 714	17 148	
1	-	1	-	-	1	450	6 043	250	1
1	-	2	-	-	1	460	16 967	600	2

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	1 Antal skolekredse.	2 Antal kredse, hvor den hele skole eller 2den afdeling holdtes: i eget (skolevæsenet tilhørende) lokale.	3 i leiet lokale.	4 paa omgang.	5 Antal kredse, hvis børn var delte i to eller flere særskilt mødende klasser.	6 Disse klassers antal.	7 Antal undervisningsberettigede børn.
	[Forts].							
3	Bjarkø	7	5	2	-	4	10	321
4	Maalselven	21	7	14	-	13	27	636
5	Bardo	13	5	8	-	7	14	290
6	Ibbestad	34	11	23	-	27	55	1 131
7	Salangen	12	3	9	-	8	16	390
8	Tranø	13	2	11	-	3	7	267
9	Sørreisen	10	4	6	-	3	7	299
10	Dyrø	7	5	2	-	7	15	283
11	Berg	6	2	4	-	-	-	140
12	Torsken	5	5	-	-	3	6	191
13	Lenviken	27	3	24	-	20	43	790
14	Hillesø	10	1	9	-	1	2	286
15	Balsfjorden	18	-	18	-	12	25	540
16	Malangen	10	-	10	-	8	16	277
17	Tromsøsundet	34	3	31	-	17	34	914
18	Lyngen	22	7	15	-	8	16	707
19	Sørfjorden	7	3	4	-	2	4	137
20	Karlsø	10	3	7	-	6	13	292
21	Helgø	11	2	9	-	1	2	229
22	Skjervø	15	8	7	-	6	14	499
23	Nordreisen	9	2	7	-	3	6	248
24	Kvænangen	14	3	11	-	3	6	293
	Tilsammen	360	110	250	-	191	411	11 109
	18. Finmarken.							
1	Kautokeino	3	3	-	-	1	3	147
2	Alten	8	8	-	-	5	18	394
3	Talvik	12	5	7	-	11	27	555
4	Loppen-Øksfjord	10	3	7	-	3	6	168
5	Hasvik	6	3	3	-	3	6	166
6	Maasø	8	6	2	-	3	7	214
7	Kjelvik	8	4	4	-	5	11	210
8	Kistrand	8	7	1	-	6	14	255
9	Hammerfest landsogn	9	5	4	-	-	-	177
10	Kvalsund	5	3	2	-	1	2	140
11	Karasjok	2	2	-	-	2	5	102
12	Lebesby	11	4	7	-	-	-	226
13	Tanen	17	9	8	-	8	19	526
14	Nesseby	9	4	5	-	4	11	222
15	Nordvaranger	7	4	3	-	6	18	307
16	Sydvaranger	10	6	4	-	9	22	329
17	Vardø landsogn	10	3	7	-	3	7	228
	Tilsammen	143	79	64	-	70	176	4 366

tilstand i rigets landdistrikter.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Deraf under 8 aar.	Antal børn i folkeskolen ved aarets udgang, som undervistes i		Af disse børn (rubr. 9 og 10) var under 8 aar.	Antal børn over 8 aar, som fik		Rubrik 9, 10, 12, 13, tilsammen	Deraf		Antal klasser med over 35 børn.	Nr.
	faste (skolevæsenet tilh. ell. leiede) lokaler.	omgangsskoler.		undervisning (privat eller offentlig) udenfor folkeskolen.	ingen undervisning.		gutter.	piger.		
31	307	-	19	2	1	310	155	155	-	3
74	577	-	37	10	9	596	303	293	-	4
24	290	-	24	-	-	290	142	148	-	5
109	1 122	-	84	11	-	1 133	559	574	2	6
26	379	-	19	2	2	383	203	180	-	7
23	251	-	11	2	1	254	132	122	-	8
21	289	-	15	-	-	289	141	148	-	9
26	260	-	15	7	-	267	153	114	-	10
22	91	-	3	30	6	127	68	59	-	11
36	173	-	23	2	3	178	82	96	-	12
90	646	-	40	-	4	650	343	307	-	13
11	237	-	2	17	18	272	133	139	-	14
65	473	-	33	4	9	486	245	241	-	15
31	236	-	17	-	2	238	114	124	-	16
98	847	-	47	9	15	871	460	411	-	17
89	656	-	43	3	19	678	326	352	1	18
15	124	-	4	4	5	133	70	63	-	19
16	277	-	10	2	7	286	140	146	-	20
23	182	-	12	-	8	190	81	109	-	21
59	437	-	16	6	13	456	215	241	-	22
22	240	-	19	-	-	240	120	120	-	23
16	283	-	16	19	7	309	145	164	-	24
1 163	10 177	-	656	159	140	10 476	5 277	5 199	6	
21	77	-	-	-	49	126	67	59	-	1
39	368	-	19	16	-	384	206	178	-	2
65	422	-	19	9	21	452	228	224	-	3
24	152	-	9	-	4	156	78	78	-	4
20	144	-	10	10	1	155	77	78	-	5
25	199	-	7	9	6	214	99	115	-	6
18	195	-	12	15	-	210	97	113	-	7
30	245	-	30	5	5	255	116	139	-	8
23	135	-	5	10	4	149	70	79	-	9
25	86	23	2	4	4	117	65	52	-	10
14	88	-	6	-	6	94	49	45	-	11
33	192	-	16	3	14	209	112	97	-	12
49	462	-	35	6	35	503	247	256	1	13
17	221	-	17	1	-	222	116	106	-	14
104	306	-	103	-	1	307	149	158	-	15
3	318	-	3	8	3	329	152	177	-	16
18	215	-	18	-	13	228	120	108	-	17
528	3 825	23	311	96	166	4 110	2 048	2 062	1	

Tabel I (forts.). **Folkeskolevæsenets**

Nr.	Landsdele.	18	19	20	21	22	23	24
		Samlet antal børn i kredse med 12 børn og derover, for hvilke der var bestemt en kortere skoletid end 12 uger	Børn, som deltog i folkeskolens frivillige undervisning.	Børn over 8 aar, for hvem der var anordnet delvis eller fuldstændig særskilt undervisning.	Antal børn, som			
					haandarbeide.		legemsøvelser.	
					Gutter.	Piger.	Gutter.	Piger.
	[Forts.]							
3	Bjarkø	-	-	-	-	-	77	34
4	Maalselven	17	-	-	-	-	-	-
5	Bardo	34	-	-	-	-	-	-
6	Ibbestad	46	-	-	-	-	-	-
7	Salangen	-	-	-	-	-	-	-
8	Tranø	23	-	-	-	3	58	33
9	Sørreisen	-	-	-	-	-	37	26
10	Dyrø	-	-	-	-	-	-	-
11	Berg	-	-	-	-	-	3	-
12	Torsken	-	-	-	-	2	-	-
13	Lenviken	9	-	-	-	-	-	-
14	Hillesø	-	-	-	-	-	-	-
15	Balsfjorden	-	-	-	-	-	-	-
16	Malangen	11	-	-	-	-	-	-
17	Tromsøsundet	21	-	-	-	-	-	-
18	Lyngen	-	-	-	-	-	-	-
19	Sørfjorden	46	-	-	-	-	-	-
20	Karlsø	-	-	-	-	-	-	-
21	Helgø	30	-	-	-	-	-	-
22	Skjervø	-	-	-	-	-	28	20
23	Nordreisen	-	-	-	-	-	45	30
24	Kvænangen	38	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	314	-	-	40	5	248	143
	18. Finmarken.							
1	Kautokeino	11	-	-	-	-	-	-
2	Alten	24	-	-	17	23	81	66
3	Talvik	-	-	-	23	18	18	18
4	Loppen-Øksfjord	46	-	-	-	-	16	12
5	Hasvik	-	-	-	-	-	8	-
6	Maasø	9	-	-	-	-	49	9
7	Kjelvik	21	-	-	-	-	59	-
8	Kistrand	-	-	-	-	-	112	133
9	Hammerfest landsogn	-	-	-	-	-	-	-
10	Kvalsund	40	-	-	-	-	-	-
11	Karasjok	-	-	-	-	-	-	-
12	Lebesby	39	-	-	-	-	-	-
13	Tanen	35	-	-	-	26	-	-
14	Nesseby	12	-	-	10	-	-	-
15	Nordvaranger	12	-	-	-	65	-	-
16	Sydvaranger	47	-	-	-	21	147	171
17	Vardø landsogn	23	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	319	-	-	50	153	490	409

tilstand i rigets landdistrikter.

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
undervistes i: tegning.		Antal børn, som i de faste skolers kredse havde længere vei til skolestedet end 3 kilom.	Summen af alle skolesøgende børns (rubr. 9 og 10) lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte				Antal lærere i fuldstændig post.	Af disse har bestaaet lovbefalet lærerprøve.	Nr.
Gutter.	Piger.			paa grund af sygdom.	af anden gyldig grund.	uden gyldig grund.	tilsammen.			
22	13	45	21 612	810	748	969	2 527	3	3	3
116	112	143	35 103	1 394	511	819	2 724	10	10	4
70	76	60	14 286	338	124	207	669	6	5	5
554	568	53	72 665	1 671	1 681	2 280	5 632	15	15	6
98	84	49	23 129	846	537	918	2 301	4	3	7
57	40	26	18 869	833	776	1 255	2 864	4	2	8
46	59	14	18 582	608	498	834	1 940	5	5	9
35	30	11	16 616	757	206	1 030	1 993	4	4	10
42	29	7	4 048	294	551	-	845	2	2	11
80	95	26	7 769	620	800	316	1 736	2	2	12
119	103	67	39 342	1 173	1 522	2 980	5 675	12	9	13
38	31	104	9 932	156	248	2 326	2 730	5	2	14
105	85	108	20 276	1 155	946	1 867	3 968	7	7	15
47	51	31	13 571	425	579	371	1 375	4	3	16
125	116	237	62 525	1 747	1 957	1 947	5 651	16	15	17
19	17	63	31 702	1 210	4 031	3 965	9 206	8	7	18
12	10	35	7 128	303	115	1 863	2 281	2	2	19
49	50	110	18 460	982	442	1 604	3 028	5	5	20
25	20	102	10 388	625	1 375	2 195	4 195	4	4	21
70	66	330	27 909	739	1 291	6 535	8 565	5	5	22
45	30	89	17 272	666	1 064	2 959	4 689	3	2	23
-	-	20	18 620	100	4 367	2 457	6 924	4	2	24
2 220	2 083	1 819	629 903	21.283	26 581	41 948	89 812	155	139	
-	-	133	5 418	229	94	403	726	2	2	1
71	68	33	24 733	917	292	1 843	3 052	6	6	2
99	102	193	28 604	1 045	880	1 961	3 886	7	7	3
26	33	53	9 061	679	262	698	1 639	4	3	4
6	9	54	9 166	424	800	172	1 396	3	3	5
45	47	32	12 828	297	513	1 406	2 216	4	4	6
39	32	25	11 750	412	419	711	1 542	3	3	7
112	133	100	18 782	600	1 000	3 000	4 600	4	4	8
-	-	100	8 946	400	600	1 831	2 831	3	3	9
-	-	60	7 692	300	500	1 257	2 057	2	1	10
-	-	45	6 282	122	50	102	274	2	2	11
15	7	87	13 282	1 353	1 013	690	3 056	4	3	12
20	6	166	38 625	1 484	1 410	1 682	4 576	6	6	13
49	40	46	15 319	413	825	427	1 665	4	4	14
20	30	21	21 942	439	413	1 127	1 979	5	5	15
-	-	122	20 531	1 071	4 362	609	6 042	6	6	16
-	-	25	14 220	537	1 818	1 650	4 005	5	4	17
502	507	1 295	267 181	10 722	15 251	19 569	45 542	70	66	

Tabel I (forts.). Folkeskolevæsenets

Nr.	Landsdele.	35 Antal lærerinder i fuldstændig post.	36 Af disse har bestaaet lovbefalet prøve.	37 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. lovbefalede.	38 Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger. frivillige.	39 Af de i rubr. 37 opførte lovbefalede skoleuger var anordnede *udover* det lovbefalede minimum.	40 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 1ste grad.	41 Antal lærere (lærerinder), som havde alderstillæg i 2den afdeling af 2den grad.
	[Forts.]							
3	Bjarkø	1	1	164	-	-	-	1
4	Maalselven	2	2	383	-	-	1	6
5	Bardo	1	1	194	-	-	-	4
6	Ibbestad	4	4	679	-	-	3	4
7	Salangen	2	2	228	-	-	1	2
8	Tranø	2	1	182	-	-	-	2
9	Sørreisen	1	1	165	-	-	2	2
10	Dyrø	1	1	168	-	-	1	3
11	Berg	-	-	60	-	-	1	1
12	Torsken	-	-	72	-	-	1	1
13	Lenviken	4	4	553	-	-	1	5
14	Hillesø	-	-	170	-	-	-	2
15	Balsfjorden	1	-	291	-	-	1	2
16	Malangen	1	1	181	-	-	2	1
17	Tromsøsundet	-	-	547	-	-	2	5
18	Lyngen	2	-	405	-	-	-	3
19	Sørfjorden	-	-	77	-	-	1	1
20	Karlsø	-	-	184	-	-	1	2
21	Helgø	-	-	136	-	-	-	-
22	Skjervø	2	1	261	-	-	-	2
23	Nordreisen	1	1	136	-	-	-	1
24	Kvænangen	1	1	185	-	-	-	-
	Tilsammen	30	25	6 457	-	-	24	60
	18. Finmarken.							
1	Kautokeino	-	-	51	-	-	-	1
2	Alten	-	-	223	-	-	2	1
3	Talvik	1	1	308	-	28	2	2
4	Loppen-Øksfjord	-	-	138	-	8	1	3
5	Hasvik	-	-	96	-	-	1	2
6	Maasø	-	-	143	-	-	-	2
7	Kjelvik	1	1	144	-	2	1	1
8	Kistrand	1	-	178	-	-	-	4
9	Hammerfest landsogn	-	-	112	-	4	-	3
10	Kvalsund	-	-	93	-	-	1	1
11	Karasjok	-	-	48	-	-	-	2
12	Lebesby	-	-	141	-	-	1	2
13	Tanen	2	-	282	-	18	-	4
14	Nesseby	1	1	181	-	2	-	3
15	Nordvaranger	2	2	231	-	6	-	4
16	Sydvaranger	2	-	255	-	-	1	4
17	Vardø landsogn	-	-	158	-	-	-	3
	Tilsammen	10	5	2 782	-	68	10	42

tilstand i rigets landdistrikter.

42	43	44	45	46	47	48	49	50	
Antal lærere (lærerinder) som havde alderstillæg i smaaskolen		Antal lærere, som havde skolevæsenet tilhørende *familiebolig*			Antal lærere, som tillige var kirkesangere.	Deres pengeindtægt som kirkesangere.	De i fuldstændig post ansatte læreres og lærerinders samlede indtægt for aaret, kirkesangerindtægt. medregnede.		Nr.
af 1ste grad.	af 2den grad.	med jordvei, hvorpaa fødes mindst 2 kjør.	med mindre jordvei.	uden jordvei.			Kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	
-	-	1	-	1	1	161	3 010	380	3
-	1	1	-	1	2	488	8 685	210	4
-	-	1	-	-	1	194	4 438	200	5
-	-	1	1	-	2	800	14 192	70	6
-	-	-	-	1	1	290	5 593	40	7
-	-	1	-	-	1	150	3 736	240	8
-	-	1	-	-	1	150	3 663	250	9
-	-	1	-	-	1	84	3 719	490	10
-	-	1	-	1	1	80	1 575	400	11
-	-	1	-	1	1	150	1 739	330	12
-	-	1	-	-	1	350	9 341	200	13
-	-	1	-	-	1	100	1 902	150	14
-	-	1	-	-	1	114	5 567	350	15
-	-	1	-	-	1	125	3 463	430	16
-	-	1	2	-	1	700	11 449	1 100	17
-	-	2	-	-	1	408	7 991	540	18
-	-	1	-	-	1	50	1 785	250	19
-	-	1	1	-	1	310	3 863	1 040	20
-	-	1	-	-	1	200	2 492	730	21
-	-	1	-	1	1	425	4 540	1 478	22
-	-	-	1	-	1	190	2 243	510	23
-	-	-	2	-	-	-	2 146	-	24
2	1	23	7	6	25	6 429	130 142	10 238	
-	-	1	-	-	1	250	1 724	250	1
-	-	-	4	-	1	380	6 005	340	2
-	-	3	2	-	3	380	7 553	1 375	3
-	-	-	1	2	2	210	4 345	170	4
-	-	-	1	2	1	150	2 986	156	5
-	-	1	1	-	1	300	4 292	270	6
-	-	1	-	-	1	300	4 063	150	7
-	-	1	2	-	2	300	5 817	900	8
-	-	1	-	-	-	-	3 515	200	9
1	-	-	1	-	1	180	2 874	100	10
-	-	-	-	-	1	156	1 879	80	11
-	-	2	1	1	2	225	4 139	400	12
-	-	1	1	2	2	395	7 896	350	13
1	-	1	1	-	2	230	5 495	270	14
-	-	-	-	-	-	-	6 486	-	15
-	-	1	2	-	1	103	7 928	250	16
-	-	-	-	1	-	-	4 327	100	17
2	-	13	17	8	21	3 559	81 324	5 361	

Tabel 2. Herredskassernes, verkers og brugs samt

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Oversigt.						
	I. Riget.	1 898 601	815 606	37 461	798 331	140 671	126 167
	II. Bygderne stiftsvis.						
1	Kristiania	472 121	210 414	10 061	233 822	28 617	25 805
2	Hamar	288 938	134 751	8 455	136 891	26 958	19 133
3	Kristiansand	383 263	153 723	5 772	89 814	11 472	25 276
4	Bergen	296 411	97 695	5 144	165 472	15 673	16 064
5	Trøndhjem	223 423	98 837	6 396	81 942	23 590	22 067
6	Tromsø	234 445	120 186	1 633	90 390	34 361	17 822
	Tilsammen	1 898 601	815 606	37 461	798 331	140 671	126 167
	III. Bygderne amtsvis.						
1	Smaalenene	111 139	44 914	1 457	66 117	6 869	6 523
2	Akershus	159 861	57 005	3 251	96 427	6 952	8 021
3	Buskerud	115 968	60 862	100	24 086	9 958	5 578
4	Jarlsberg og Larvik	85 153	47 633	5 253	47 192	4 838	5 683
5	Hedemarken	171 219	82 840	2 215	100 358	12 042	13 862
6	Kristians	117 719	51 911	6 240	36 533	14 916	5 271
7	Bratsberg	104 291	42 613	-	24 869	2 524	8 755
8	Nedenes	106 230	46 478	503	20 201	1 182	5 155
9	Lister og Mandal	75 585	32 686	4 456	20 744	4 305	5 586
10	Stavanger	97 157	31 946	813	24 000	3 461	5 780
11	Søndre Bergenhus	154 713	50 585	4 836	134 420	8 921	8 594
12	Nordre Bergenhus	95 542	31 635	308	20 207	6 093	6 190
	Søndmøre fogderi	46 156	15 475	-	10 845	659	1 280
13	Romsdal	104 021	39 451	50	20 611	4 786	4 371
	Romsdal og Nordmøre fogderier	57 865	23 976	50	9 766	4 127	3 091
14	Søndre Trondhjem	95 319	44 390	6 142	49 080	10 590	12 290
15	Nordre Trondhjem	70 239	30 471	204	23 096	8 873	6 686
16	Nordland	131 565	68 178	-	54 623	17 761	9 114
17	Tromsø	66 785	32 177	390	22 953	9 826	6 341
18	Finmarken	36 095	19 831	1 243	12 814	6 774	2 367
	Tilsammen	1 898 601	815 606	37 461	798 331	140 671	126 167
	Tilsammen i 1890	1 131 016	547 196	9 329	217 932	106 741	54 152

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
14 429	237 081	4 068 347	54 387	6 418	51 072	111 877	73 972	4 254 196	
9 920	73 189	1 063 949	6 447	307	5 316	12 070	3 138	1 079 157	1
1 748	37 705	654 579	6 753	1 538	10 222	18 513	7 589	680 681	2
385	47 785	717 490	15 458	1 535	11 570	28 563	9 012	755 065	3
393	20 245	617 097	11 923	1 032	9 736	22 691	23 733	663 521	4
889	22 808	479 952	10 088	1 669	8 945	20 702	14 651	515 305	5
1 094	35 349	535 280	3 718	337	5 283	9 338	15 849	560 467	6
14 429	237 081	4 068 347	54 387	6 418	51 072	111 877	73 972	4 254 196	
1 879	21 267	260 165	236	-	82	318	-	260 483	1
4 316	23 084	358 917	457	60	114	631	300	359 848	2
1 822	13 780	232 154	3 987	24	2 018	6 029	1 215	239 398	3
1 903	15 058	212 713	1 767	223	3 102	5 092	1 623	219 428	4
1 370	26 984	410 890	4 153	118	2 218	6 489	2 938	420 317	5
378	10 721	243 689	2 600	1 420	8 004	12 024	4 651	260 364	6
259	13 740	197 051	3 693	310	1 506	5 509	3 162	205 722	7
-	13 973	193 722	8 505	968	6 901	16 374	926	211 022	8
-	9 382	152 744	2 986	257	1 839	5 082	831	158 657	9
126	10 690	173 973	274	-	1 324	1 598	4 093	179 664	10
283	13 796	376 148	2 530	172	5 013	7 715	7 421	391 284	11
70	5 370	165 415	2 785	534	3 035	6 354	9 044	180 813	12
40	1 079	75 534	6 608	326	1 688	8 622	7 268	91 424	
340	3 633	177 263	13 942	1 229	4 701	19 872	14 244	211 379	13
300	2 554	101 729	7 334	903	3 013	11 250	6 976	119 955	
450	12 332	230 593	1 592	391	2 412	4 395	6 222	241 210	14
139	7 923	147 630	1 162	375	3 520	5 057	1 453	154 140	15
862	19 719	301 822	3 670	170	3 664	7 504	6 904	316 230	16
232	6 953	145 657	48	167	1 193	1 408	7 449	154 514	17
-	8 677	87 801	-	-	426	426	1 496	89 723	18
14 429	237 081	4 068 347	54 387	6 418	51 072	111 877	73 972	4 254 196	
158 830		2 225 196	67 927	5 852	47 093	120 865	68 747	2 414 808	

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	IV. De enkelte skolekommuner.						
	1. Smaalenene.						
1	Trøgstad	4 023	1 859	-	7 848	100	372
2	Askim	2 043	1 201	-	60	267	14
3	Spydeberg	3 048	1 575	-	637	-	1 158
4	Skiptvet	1 587	920	-	218	-	99
5	Rakkestad	6 656	2 943	-	7 015	900	310
6	Eidsberg	4 821	2 617	600	4 134	774	249
7	Rødenes	3 232	1 616	-	461	11	616
8	Aremark	3 869	2 067	-	2 816	78	23
9	Id	4 640	2 835	-	91	491	171
10	Berg	4 853	2 478	-	11 033	816	69
11	Skeberg	4 397	2 478	-	404	168	239
12	Hafslund brug	1 360	-	-	70	-	68
13	Hvaler	3 146	1 590	-	5 351	140	289
14	Borge	7 141	3 076	-	270	210	374
15	Sannesund brug	978	-	-	95	-	75
16	Varteig	1 087	596	-	28	-	69
17	Tune	5 184	3 443	-	1 141	185	40
18	Greaker brug	638	264	-	25	-	4
19	Sanne og Soli brug	1 405	-	-	-	-	14
20	Borregaard brug	1 484	1 120	-	151	-	96
21	Glemminge	8 337	2 979	-	1 793	295	405
22	Glemminge fabrik	5 119	-	-	36	-	208
23	Lisleby fabrik	2 785	1 095	-	35	-	48
24	Kragerøen brug	2 012	80	-	133	800	8
25	Græsvik brug	6 336	-	-	-	900	290
26	Onsø	5 261	2 276	807	11 362	529	328
27	Raade	3 005	1 143	-	734	67	37
28	Rygge	3 200	1 572	-	1 230	-	78
29	Moss landsogn	4 106	-	-	7 423	118	303
30	Vaaler	3 121	1 671	-	1 150	20	111
31	Hobøl	2 265	1 420	50	373	-	358
	Tilsammen	111 139	44 914	1 457	66 117	6 869	6 523
	2. Akershus.						
1	Vestby	3 856	2 115	-	-	574	113
2	Kraakstad	3 625	1 877	-	617	405	248
3	Aas	3 340	2 275	-	761	-	96
4	Frogn	2 207	1 140	-	2	165	18
5	Nesodden	2 542	1 297	-	6 298	-	301
6	Aker	41 723	7 182	-	63 077	820	3 347

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
282	599	15 083	-	-	-	-	-	15 083	1
-	307	3 892	-	-	-	-	-	3 892	2
-	847	7 265	-	-	82	82	-	7 347	3
-	144	2 968	-	-	-	-	-	2 968	4
-	100	17 924	-	-	-	-	-	17 924	5
-	539	13 734	-	-	-	-	-	13 734	6
76	293	6 305	-	-	-	-	-	6 305	7
-	760	9 613	-	-	-	-	-	9 613	8
80	617	8 925	-	-	-	-	-	8 925	9
176	998	20 423	-	-	-	-	-	20 423	10
-	923	8 609	-	-	-	-	-	8 609	11
-	523	2 021	-	-	-	-	-	2 021	12
50	474	11 040	-	-	-	-	-	11 040	13
200	1 688	12 959	-	-	-	-	-	12 959	14
-	238	1 386	-	-	-	-	-	1 386	15
-	185	1 965	-	-	-	-	-	1 965	16
220	948	11 161	-	-	-	-	-	11 161	17
-	129	1 060	-	-	-	-	-	1 060	18
-	321	1 740	-	-	-	-	-	1 740	19
-	683	3 534	-	-	-	-	-	3 534	20
120	1 800	15 729	-	-	-	-	-	15 729	21
250	1 192	6 805	-	-	-	-	-	6 805	22
-	466	4 429	-	-	-	-	-	4 429	23
-	1 063	4 096	-	-	-	-	-	4 096	24
-	1 450	8 976	-	-	-	-	-	8 976	25
-	798	21 361	-	-	-	-	-	21 361	26
-	912	5 898	-	-	-	-	-	5 898	27
200	934	7 214	-	-	-	-	-	7 214	28
150	366	12 466	-	-	-	-	-	12 466	29
-	477	6 550	236	-	-	236	-	6 786	30
75	493	5 034	-	-	-	-	-	5 034	31
1 879	21 267	260 165	236	-	82	318	-	260 483	
306	454	7 418	388	60	114	562	-	7 980	1
-	277	7 049	-	-	-	-	-	7 049	2
20	293	6 785	-	-	-	-	-	6 785	3
100	536	4 168	-	-	-	-	-	4 168	4
16	869	11 323	-	-	-	-	-	11 323	5
1 565	3 660	121 374	-	-	-	-	-	121 374	6

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Akershus [forts.]						
7	Nydalen brug	5 251	200	-	-	700	106
8	Bærum	6 676	2 930	1 560	837	462	548
9	Bærum verk	1 129	-	-	96	-	121
10	Snarøen brug	850	240	-	-	-	-
11	Høvik glasverk	1 000	480	-	114	-	197
12	Fossum brug	1 000	480	-	52	-	138
13	Asker	4 861	3 604	-	598	290	219
14	Heggedal verk	1 164	-	-	-	200	10
15	Urskog	4 408	2 172	-	525	-	41
16	Høland	6 102	3 086	-	3 011	269	616
17	Enebak	3 857	2 024	-	7 175	305	150
18	Fet	3 360	1 636	-	692	80	113
19	Varaa brug	556	-	-	-	-	-
20	Gan brug	429	144	-	50	-	-
21	Sørum	3 139	1 940	1 560	1 045	28	351
22	Skedsmo	7 250	3 068	-	158	288	64
23	Lillestrømmen brug	4 199	80	-	3 477	-	69
24	Nittedalen	2 934	1 415	-	626	60	151
25	Gjerdrum	2 155	1 174	91	-	270	59
26	Ullensaker	6 310	4 194	-	886	139	-
27	Nes	9 561	6 159	-	378	149	200
28	Eidsvold	13 840	832	-	3 931	741	433
29	Bønsdalen brug	2 884	392	-	67	318	-
30	Berger brug	728	-	-	-	-	-
31	Nannestad	4 675	2 980	-	1 199	490	-
32	Hurdalen	2 517	1 269	40	123	94	311
33	Hurdalen verk	603	-	-	-	100	-
34	Fering	1 130	620	-	632	5	1
	Tilsammen	159 861	57 005	3 251	96 427	6 952	8 021
	3. Buskerud.						
1	Hole	4 860	3 025	-	3 036	1 176	117
2	Norderhov	10 403	6 620	-	1 550	567	1 238
3	Aadalen	2 581	1 586	-	336	589	134
4	Heen brug	795	513	-	26	-	53
5	Nes	4 165	2 261	-	3 739	43	443
6	Gol	4 413	2 206	-	1 973	55	251
7	Aal	3 833	1 964	-	357	71	376
8	Hol	3 484	1 360	-	909	422	123
9	Sigdal	9 324	5 694	-	-	54	563
10	Modum	10 699	5 349	-	746	360	219
11	Modum verk	720	403	-	61	310	40

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	1 039	7 296	-	-	-	-	-	7 296	7
250	2 053	15 316	-	-	-	-	-	15 316	8
-	293	1 639	-	-	-	-	-	1 639	9
-	821	1 911	-	-	-	-	-	1 911	10
-	465	2 256	-	-	-	-	-	2 256	11
300	609	2 579	-	-	-	-	-	2 579	12
750	528	10 850	-	-	-	-	-	18 850	13
-	217	1 591	-	-	-	-	-	1 591	14
100	576	7 822	-	-	-	-	-	7 822	15
63	18	13 165	-	-	-	-	-	13 165	16
-	598	14 109	-	-	-	-	-	14 109	17
50	506	6 437	-	-	-	-	-	6 437	18
-	25	581	-	-	-	-	-	581	19
-	150	773	-	-	-	-	-	773	20
48	94	8 205	-	-	-	-	-	8 205	21
-	224	11 052	-	-	-	-	-	11 052	22
-	2 025	9 850	-	-	-	-	-	9 850	23
-	911	6 097	-	-	-	-	-	6 097	24
-	320	4 069	-	-	-	-	-	4 069	25
64	496	12 089	69	-	-	69	-	12 158	26
200	3 549	20 196	-	-	-	-	-	20 196	27
-	811	20 588	-	-	-	-	-	20 588	28
-	284	3 945	-	-	-	-	-	3 945	29
-	-	728	-	-	-	-	-	728	30
434	38	9 816	-	-	-	-	-	9 816	31
50	3	4 407	-	-	-	-	300	4 707	32
-	150	853	-	-	-	-	-	853	33
-	192	2 580	-	-	-	-	-	2 580	34
4 316	23 084	358 917	457	60	114	631	300	359 848	
-	463	12 677	-	-	-	-	-	12 677	1
-	2 213	22 591	-	-	-	-	-	22 591	2
-	527	5 753	-	-	-	-	-	5 753	3
-	279	1 666	-	-	-	-	-	1 666	4
60	1 556	12 267	-	-	-	-	-	12 267	5
-	493	9 391	-	-	-	-	715	10 106	6
-	614	7 215	-	-	-	-	-	7 215	7
-	204	6 502	-	-	-	-	-	6 502	8
-	56	15 691	416	24	1 070	1 510	500	17 701	9
330	499	18 202	3 571	-	948	4 519	-	22 721	10
-	489	2 023	-	-	-	-	-	2 023	11

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder. verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse og vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Buskerud [forts.]						
12	Buskerud gods	360	202	-	25	-	-
13	Drammenselven papirfabr.	1 720	-	-	-	-	152
14	Øvre Eker	13 160	7 133	-	4 797	941	374
15	Fossesholm brug	1 296	-	-	16	-	1
16	Nedre Eker	2 866	2 600	-	1 195	88	76
17	Mjøndalen brug	1 957	-	-	-	400	29
18	Solbergelven brug	783	224	-	-	-	28
19	Krogstadelven brug	1 029	66	-	-	-	55
20	Stenberg brug	1 347	-	-	-	-	130
21	Lier	11 513	7 510	-	1 053	2 899	413
22	Røken	4 027	2 648	-	362	184	281
23	Hurum	4 646	1 855	100	402	130	167
24	Sandsver	5 582	3 270	-	369	264	-
25	Flesberg	2 936	1 569	-	200	552	-
26	Jondalen distrikt	856	-	-	1 819	-	-
27	Rollag	2 148	1 224	-	178	-	76
28	Nore	4 465	1 550	-	937	853	239
	Tilsammen	115 968	60 862	100	24 086	9 958	5 578
	4. Jarlsberg og Larvik.						
1	Strømmen	1 446	986	-	168	-	103
2	Berger fabrik	1 729	-	-	35	-	15
3	Skoger	6 271	947	-	2 495	120	413
4	Sande	4 616	2 969	110	2 779	1 157	310
5	Hof	2 881	1 829	-	1 609	6	211
6	Botne	2 556	1 566	4 143	9 128	266	261
7	Vaale	3 457	2 426	-	258	72	208
8	Borre	3 748	4 083	-	5 666	266	121
9	Ramnes	3 473	2 069	-	2 981	940	137
10	Andebu	4 480	2 615	-	2 939	170	219
11	Stokke	4 539	3 167	-	921	303	50
12	Sem	5 871	3 223	-	1 280	30	270
13	Jarlsberg gods	680	-	-	-	-	-
14	Nøtterø	6 787	4 099	-	290	195	687
15	Tjømø	4 012	2 583	-	447	-	316
16	Sandeherred	9 402	5 169	-	8 546	387	1 737
17	Tjølling	4 263	2 680	-	56	270	47
18	Fredriksværn	2 736	-	-	135	-	13
19	Brunlanes	4 665	2 634	1 000	5 081	384	162
20	Hedrum	4 581	2 895	-	1 378	248	-
21	Undersbo brug	460	264	-	-	-	3
22	Lardal	2 500	1 438	-	1 000	24	400
	Tilsammen	85 153	47 633	5 253	47 192	4 838	5 683

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	75	662	-	-	-	-	-	662	12
-	303	2 175	-	-	-	-	-	2 175	13
568	338	27 311	-	-	-	-	-	27 311	14
-	394	1 707	-	-	-	-	-	1 707	15
200	410	7 435	-	-	-	-	-	7 435	16
-	207	2 593	-	-	-	-	-	2 593	17
-	134	1 169	-	-	-	-	-	1 169	18
-	176	1 326	-	-	-	-	-	1 326	19
-	122	1 599	-	-	-	-	-	1 599	20
238	1 188	24 844	-	-	-	-	-	24 844	21
-	863	8 365	-	-	-	-	-	8 365	22
150	135	7 585	-	-	-	-	-	7 585	23
50	712	10 247	-	-	-	-	-	10 247	24
100	404	5 761	-	-	-	-	-	5 761	25
-	149	2 824	-	-	-	-	-	2 824	26
100	386	4 112	-	-	-	-	-	4 112	27
26	391	8 461	-	-	-	-	-	8 461	28
1 822	13 780	232 154	3 987	24	2 018	6 029	1 215	239 398	
-	540	3 243	-	-	-	-	-	3 243	1
-	166	1 945	-	-	-	-	-	1 945	2
100	1 302	11 648	-	-	-	-	-	11 648	3
123	196	12 251	-	-	-	-	-	12 251	4
160	1 573	8 269	-	-	-	-	-	8 269	5
320	586	18 826	-	-	-	-	-	18 826	6
150	105	6 676	-	-	-	-	-	6 676	7
-	73	13 957	-	-	-	-	-	13 957	8
-	23	9 623	-	-	-	-	-	9 623	9
-	480	10 903	-	-	-	-	-	10 903	10
-	903	9 883	785	223	1 176	2 184	-	12 067	11
70	1 051	11 795	982	-	1 701	2 683	-	14 478	12
200	523	1 403	-	-	-	-	-	1 403	13
-	1 233	13 291	-	-	-	-	-	13 291	14
-	1 169	8 527	-	-	-	-	-	8 527	15
-	2 016	27 257	-	-	-	-	-	27 257	16
160	903	8 379	-	-	-	-	-	8 379	17
-	511	3 395	-	-	-	-	-	3 395	18
150	877	14 953	-	-	-	-	-	14 953	19
290	468	9 860	-	-	225	225	963	11 048	20
-	160	887	-	-	-	-	-	887	21
180	200	5 742	-	-	-	-	660	6 402	22
1 903	15 058	212 713	1 767	223	3 102	5 092	1 623	219428	

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	5. Hedemarken						
1	Ringsaker	12 698	6 462	-	7 9-2	1 646	1 309
2	Nes	5 640	2 520	-	2 105	1 100	298
3	Furnes	4 282	2 268	-	1 408	300	345
4	Vang	6 438	3 126	-	4 940	1 225	666
5	Løiten	5 064	2 630	-	9 890	576	552
6	Aadal brug	2 251	-	-	-	72	56
7	Romedal	6 295	2 467	-	135	335	50
8	Stange	7 061	5 911	48	4 219	20	6
9	Søndre Odalen	9 843	4 175	-	25 521	143	992
10	Nordre Odalen	5 812	3 271	-	900	105	542
11	Vinger	7 407	3 540	-	3 955	661	715
12	Eidskogen	6 716	2 986	67	3 682	1 440	125
13	Brandval	6 751	-	-	576	-	395
14	Grue	6 655	4 827	-	1 490	106	203
15	Hof	2 844	1 728	-	1 179	310	133
16	Aasnes	6 612	4 062	-	687	805	179
17	Vaaler	4 296	3 440	-	2 575	-	3
18	Elverum	21 410	9 072	-	7 339	2 256	4 181
19	Tryssil	6 846	3 423	-	10 819	169	1 124
20	Aamot	5 462	4 255	-	5 092	459	308
21	Stor-Elvedalen	6 982	3 408	-	2 254	150	95
22	Sollien	485	225	-	21	-	33
23	Ytre Rendalen	5 177	-	-	2 820	70	336
24	Øvre Rendalen	2 889	2 092	-	80	94	660
25	Lille-Elvedalen	4 294	1 826	-	-	-	125
26	Tønset	3 738	1 835	-	150	-	21
27	Tolgen	5 631	2 471	2 100	458	-	-
28	Kvikne	1 640	820	-	81	-	410
	Tilsammen	171 219	82 840	2 215	100 358	12 042	13 862
	6. Kristians amt.						
1	Dovre	1 816	854	-	452	18	20
2	Lesje	3 282	1 135	-	7	522	78
3	Skiaaker	2 915	984	-	127	34	17
4	Lom	3 015	1 173	-	29	101	36
5	Vaage	8 354	-	-	66	432	520
6	Nordre Fron	3 642	1 943	-	269	252	239
7	Søndre Fron	3 299	1 614	-	800	688	719
8	Ringebu	4 190	1 980	-	1 327	470	160
9	Øier	3 406	1 542	-	2 483	424	190
10	Østre Gausdal	3 144	1 532	-	1 387	27	242

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10 – 12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	2 717	32 814	-	-	-	-	-	32 814	1
63	117	11 843	-	-	-	-	-	11 843	2
-	1 235	9 838	-	-	-	-	-	9 838	3
-	1 038	17 433	-	-	-	-	-	17 433	4
125	2 260	21 097	-	-	-	-	-	21 097	5
-	120	2 499	-	-	-	-	-	2 499	6
-	1 774	11 056	-	-	-	-	-	11 056	7
170	185	17 620	-	-	-	-	-	17 620	8
-	1 471	42 145	-	-	-	-	-	42 145	9
-	1 477	12 107	-	-	63	63	-	12 170	10
-	1 925	18 203	-	-	-	-	-	18 203	11
200	311	15 527	-	-	-	-	-	15 527	12
50	-	7 772	-	-	-	-	-	7 772	13
100	86	13 467	-	-	-	-	-	13 467	14
-	803	6 997	-	-	-	-	-	6 997	15
96	1 703	14 143	-	-	-	-	-	14 143	16
100	555	10 969	-	-	-	-	-	10 969	17
230	806	45 294	-	-	-	-	-	45 294	18
236	2 037	24 654	-	-	-	-	-	24 654	19
-	1 886	17 462	-	-	-	-	-	17 462	20
-	3 074	15 963	-	-	-	-	-	15 963	21
-	3	767	-	-	-	-	70	837	22
-	978	9 381	-	-	-	-	-	9 381	23
-	59	5 874	-	-	717	717	-	6 591	24
-	-	6 245	2 210	83	411	2 704	982	9 931	25
-	92	5 836	549	30	605	1 184	656	7 676	26
-	220	10 880	833	5	338	1 176	1 085	13 141	27
-	53	3 004	561	-	84	645	145	3 794	28
1 370	26 984	410 890	4 153	118	2 218	6 489	2 938	420 317	
-	440	3 600	-	-	-	-	-	3 600	1
-	3	5 027	-	-	-	-	-	5 027	2
-	225	4 302	-	-	218	218	-	4 520	3
-	152	4 506	-	-	281	281	-	4 787	4
-	1 174	10 546	-	-	125	125	-	10 671	5
-	735	7 080	-	163	717	880	-	7 960	6
-	629	7 749	200	1 077	320	1 597	-	9 346	7
-	-	8 127	-	-	194	194	1 371	9 692	8
-	432	8 477	-	-	-	-	-	8 477	9
-	1 070	7 402	925	20	524	1 469	-	8 871	10

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Kristians [forts.]						
11	Vestre Gausdal	2 786	1 267	383	1 210	54	189
12	Faaberg	6 251	3 535	-	1 158	1 615	202
13	Biri	4 859	2 460	-	12 323	936	83
14	Vardal	4 272	2 036	300	5 346	1 169	468
15	Østre Toten	7 560	3 875	3 974	4 424	166	103
16	Vestre Toten	6 123	3 935	-	158	20	222
17	Jevnaker	5 819	2 854	-	-	713	-
18	Hadeland glasverk	844	-	-	440	-	13
19	Gran	10 106	4 800	1 570	3 081	3 379	390
20	Søndre Land	7 179	3 129	-	-	1 869	205
21	Nordre Land	5 812	2 963	-	-	1 542	164
22	Søndre Aurdal	3 910	2 472	13	205	232	35
23	Etnedalen	2 389	946	-	211	182	-
24	Nordre Aurdal	4 658	1 731	-	-	-	65
25	Vestre Slidre	2 611	1 081	-	582	35	104
26	Østre Slidre	2 761	1 043	-	12	-	628
27	Vang	2 716	1 027	-	436	36	179
	Tilsammen	117 719	51 911	6 240	36 533	14 916	5 271
	7. Bratsberg.						
1	Drangedal	6 195	3 934	-	450	-	963
2	Sannikedal	2 909	1 990	-	3 154	221	630
3	Skaatø	6 762	3 500	-	1 531	425	435
4	Helle brug	1 100	-	-	-	160	50
5	Bamle	5 394	3 219	-	266	-	499
6	Ødegaarden verk	900	-	-	4	-	39
7	Eidanger	4 378	2 620	-	2 028	48	850
8	Slemdal	2 184	1 082	-	335	72	192
9	Gjerpen	7 937	5 185	-	3 344	-	601
10	Fossum verk	1 576	-	-	167	-	50
11	Solum	5 068	3 100	-	765	224	706
12	Gjemsø legatskole	720	-	-	-	-	25
13	Hollen	3 244	1 745	-	670	28	217
14	Ulefos brug	719	-	-	-	200	-
15	Ulefos verk	2 297	-	-	-	285	97
16	Lunde	3 034	1 683	-	445	-	165
17	Bø	2 803	1 453	-	-	53	115
18	Saude	3 740	2 121	-	533	67	95
19	Hiterdal	3 917	1 254	-	40	20	410
20	Tinnfos fabrik	532	-	-	-	-	-
21	Tinn	3 302	1 374	-	466	40	283

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	98	5 987	226	15	943	1 184	190	7 361	11
-	117	12 878	-	-	-	-	-	12 878	12
163	668	21 492	-	-	-	-	-	21 492	13
-	619	14 210	-	-	-	-	-	14 210	14
-	1 983	22 085	-	-	-	-	-	22 085	15
50	7	10 515	-	-	-	-	-	10 515	16
-	421	9 807	625	-	532	1 157	500	11 464	17
-	236	1 533	-	-	-	-	-	1 533	18
20	112	23 458	-	-	3 185	3 185	-	26 643	19
100	200	12 682	-	-	-	-	-	12 682	20
-	144	10 625	-	18	-	18	-	10 643	21
-	234	7 101	600	-	-	600	-	7 701	22
-	119	3 847	-	-	-	-	-	3 847	23
-	745	7 199	-	22	448	470	88	7 757	24
-	112	4 525	-	23	126	149	1 318	5 992	25
-	24	4 468	24	57	179	260	180	4 908	26
45	22	4 461	-	25	212	237	1 004	5 702	27
378	10 721	243 689	2 600	1 420	8 004	12 024	4 651	260 364	
127	59	11 728	123	253	512	888	226	12 842	1
-	244	9 148	72	-	75	147	100	9 395	2
-	1 150	13 803	1 000	-	-	1 000	-	14 803	3
-	-	1 310	-	-	-	-	-	1 310	4
-	1 183	10 561	2 290	-	-	2 290	-	12 851	5
-	96	1 039	-	-	-	-	-	1 039	6
-	1 296	11 220	-	-	-	-	-	11 220	7
-	72	3 937	-	-	-	-	150	4 087	8
-	826	17 893	-	-	-	-	-	17 893	9
-	201	1 994	-	-	-	-	-	1 994	10
-	1 172	11 035	-	-	-	-	-	11 035	11
-	-	745	-	-	-	-	-	745	12
-	672	6 576	-	-	-	-	-	6 576	13
-	51	970	-	-	-	-	-	970	14
-	433	3 112	-	-	-	-	-	3 112	15
-	902	6 229	-	-	-	-	-	6 229	16
100	682	5 206	-	-	-	-	-	5 206	17
-	100	6 656	-	-	315	315	315	7 286	18
32	-	5 673	-	-	-	-	-	5 673	19
-	88	620	-	-	-	-	-	620	20
-	552	6 017	-	-	-	-	678	6 695	21

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Bratsberg [forts.]						
22	Hovin	1 939	804	-	5 465	2	290
23	Gransherred	1 375	642	-	157	-	79
24	Hjartdal	2 907	1 100	-	1 819	-	445
25	Seljord	8 118	-	-	971	129	248
26	Kviteseid	5 499	1 440	-	1 452	-	329
27	Nissedal	2 904	-	-	63	-	13
28	Fyresdal	3 580	1 010	-	326	177	533
29	Mo	2 130	860	-	-	333	-
30	Aamdal verk	660	100	-	-	-	-
31	Laardal	1 078	567	-	340	40	210
32	Vinje	3 025	1 230	-	78	-	186
33	Rauland	2 365	600	-	-	-	-
	Tilsammen	104 291	42 613	-	24 869	2 524	8 755
	8. Nedenes.						
1	Vegarsheien	2 540	1 254	-	400	45	200
2	Gjerstad	2 684	1 473	-	4 336	58	129
3	Søndeled	5 213	2 606	450	-	-	321
4	Dybvaag	9 815	6 350	-	2 338	64	209
5	Holt	5 844	3 456	-	-	-	241
6	Nes jernverk	1 266	-	-	-	20	-
7	Aamli	3 838	2 032	-	-	-	286
8	Mykland	1 328	724	53	-	-	30
9	Herefoss	1 189	555	-	-	6	9
10	Froland	3 278	1 890	-	488	102	406
11	Østre Moland	2 970	2 184	-	436	112	165
12	Barbu	8 980	3 488	-	9	-	613
13	Tromø	3 606	1 712	-	205	90	303
14	Hisø	7 546	342	-	5 461	63	175
15	Øiestad	10 306	1 725	-	2 215	-	307
16	Fjære	8 685	4 543	-	443	-	346
17	Landvig	3 214	1 816	-	508	29	142
18	Eide	1 359	498	-	-	-	-
19	Vestre Moland	3 505	1 141	-	680	54	160
20	Høvaag	3 550	1 868	-	1 186	100	160
21	Birkenes	2 132	1 189	-	162	63	-
22	Vegusdal	1 515	585	-	-	-	12
23	Iveland	1 632	720	-	680	-	350
24	Hornnes	1 568	730	-	-	157	-
25	Evje	1 488	630	-	60	80	150
26	Bygland	4 375	1 824	-	138	60	283
27	Valle	2 804	1 143	-	456	79	158
	Tilsammen	106 230	46 478	503	20 201	1 182	5 155

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10 – 12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	380	8 880	-	-	-	-	-	8 880	22
-	108	2 361	-	-	-	-	-	2 361	23
-	337	6 608	-	-	-	-	176	6 784	24
-	178	9 644	-	-	500	500	436	10 580	25
-	495	9 215	-	-	-	-	-	9 215	26
-	-	2 980	-	12	-	12	351	3 343	27
-	424	6 050	-	-	-	-	-	6 050	28
-	1 135	4 458	63	-	28	91	-	4 549	29
-	62	822	-	-	-	-	-	822	30
-	375	2 610	-	-	-	-	-	2 610	31
-	8	4 527	90	45	16	151	467	5 145	32
-	459	3 424	55	-	60	115	263	3 802	33
259	13 740	197 051	3 693	310	1 506	5 509	3 162	205 722	
-	-	4 439	697	36	362	1 095	-	5 534	1
-	547	9 227	-	-	-	-	-	9 227	2
-	18	8 608	551	56	1 174	1 781	-	10 389	3
-	2 959	21 735	-	-	-	-	-	21 735	4
-	40	9 581	2 800	50	1 310	4 160	-	13 741	5
-	131	1 417	-	-	-	-	-	1 417	6
-	29	6 185	1 672	588	218	2 478	145	8 808	7
-	70	2 205	-	-	130	130	19	2 354	8
-	-	1 759	-	-	150	150	-	1 909	9
-	2 129	8 293	-	-	-	-	35	8 328	10
-	459	6 326	260	12	234	506	-	6 832	11
-	1 927	15 017	791	-	2 099	2 890	-	17 907	12
-	1 067	6 983	-	-	-	-	-	6 983	13
-	58	13 645	-	-	-	-	-	13 645	14
-	861	15 414	-	-	-	-	-	15 414	15
-	2 115	16 132	-	-	-	-	-	16 132	16
-	313	6 022	508	29	306	843	-	6 865	17
-	96	1 953	12	10	194	216	-	2 169	18
-	404	5 944	-	-	-	-	-	5 944	19
-	210	7 074	1 038	105	247	1 390	-	8 464	20
-	375	3 921	-	-	62	62	-	3 983	21
-	31	2 143	50	-	180	230	-	2 373	22
-	-	3 382	126	18	185	329	-	3 711	23
-	23	2 478	-	64	50	114	37	2 629	24
-	60	2 468	-	-	-	-	190	2 658	25
-	51	6 731	-	-	-	-	-	6 731	26
-	-	4 640	-	-	-	-	500	5 140	27
-	13 973	193 722	8 505	968	6 901	16 374	926	211 022	

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	9. Lister og Mandal.						
1	Tveid	2 219	1 302	-	465	-	184
2	Randøsund	1 240	792	-	1 400	-	155
3	Oddernes	6 057	2 400	-	2 471	-	791
4	Vennesla	1 943	1 131	-	599	17	367
5	Vigeland brug	565	242	-	26	-	-
6	Øvrebø og Hægeland	2 059	1 071	-	1 890	224	142
7	Søgne	4 668	2 552	-	264	332	253
8	Halsaa og Hartmark	5 954	2 629	-	1 961	270	99
9	Holme	1 777	965	-	150	67	490
10	Øislebø og Laudal	2 445	1 137	-	1 125	50	740
11	Finsland	1 040	454	-	1 065	-	18
12	Bjelland og Grindum	2 386	858	-	225	39	75
13	Aaseral	1 128	564	-	66	86	20
14	Nordre Undal	2 350	740	-	515	164	75
15	Søndre Undal	4 859	2 603	-	-	59	261
16	Vanse	6 516	3 144	-	1 768	531	409
17	Herred	1 446	540	-	69	110	36
18	Spind	1 571	850	-	308	153	-
19	Lyngdal	5 674	2 445	-	2 319	694	291
20	Hægebostad	2 736	912	-	1 384	200	438
21	Fjotland	1 358	87	-	99	65	-
22	Kvinesdal	4 236	2 045	-	2 048	268	118
23	Hitterø	3 961	-	-	277	372	93
24	Nes	2 192	1 364	4 456	-	251	114
25	Bakke	1 354	498	-	25	95	6
26	Gyland	1 367	504	-	-	164	43
27	Siredalen	2 384	857	-	225	94	368
	Tilsammen	75 585	32 686	4 456	20 744	4 305	5 586
	10. Stavanger.						
1	Sogndal	4 109	1 599	-	653	596	259
2	Lund	1 708	734	-	1 767	251	475
3	Heskestad	2 653	-	-	811	194	139
4	Bjerkreim	2 757	327	-	596	45	-
5	Helleland	1 009	327	-	1 149	150	188
6	Egersund	2 735	1 031	-	137	40	357
7	Ogne	1 245	478	-	127	26	179
8	Varhaug	1 873	725	-	751	32	138
9	Nærbø	1 874	751	-	274	49	35
10	Klep	2 581	999	-	1 143	-	54
11	Time	2 664	960	-	219	30	180
12	Gjesdal	1 880	704	-	-	107	316
13	Aalgaard fabrik	1 680	-	-	-	-	378
14	Høiland	4 376	1 550	-	885	-	418
15	Haaland	3 235	1 224	-	1 948	-	386
16	Hetland	4 845	1 891	-	1 099	298	469

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	544	4 714	-	-	-	-	-	4 714	1
-	135	3 822	1 280	-	246	1 526	-	5 348	2
-	1 643	13 362	-	-	-	-	-	13 362	3
-	442	4 499	-	-	-	-	-	4 499	4
-	112	945	-	-	-	-	-	945	5
-	100	5 486	-	-	-	-	-	5 486	6
-	1 008	9 077	-	-	-	-	-	9 077	7
-	614	11 527	-	-	-	-	-	11 527	8
-	287	3 736	-	-	-	-	-	3 736	9
-	754	6 251	-	-	-	-	-	6 251	10
-	111	2 688	-	-	-	-	-	2 688	11
-	304	3 857	65	74	35	174	119	4 180	12
-	-	1 864	-	80	-	80	52	1 996	13
-	20	3 864	-	-	-	-	-	3 864	14
-	251	8 033	184	103	567	854	40	8 927	15
-	1 222	13 590	502	-	416	918	-	14 508	16
-	169	2 370	-	-	-	-	-	2 370	17
-	184	3 066	125	-	60	185	-	3 251	18
-	669	12 092	830	-	37	867	-	12 959	19
-	210	5 880	-	-	-	-	-	5 880	20
-	20	1 629	-	-	-	-	-	1 629	21
-	89	8 804	-	-	438	438	175	9 417	22
-	145	4 848	-	-	-	-	-	4 848	23
-	126	8 503	-	-	-	-	30	8 533	24
-	64	2 042	-	-	40	40	50	2 132	25
-	16	2 094	-	-	-	-	-	2 094	26
-	143	4 071	-	-	-	-	365	4 436	27
-	9 382	152 744	2 986	257	1 839	5 082	831	158 657	
-	162	7 378	-	-	-	-	-	7 378	1
-	23	4 958	-	-	-	-	-	4 958	2
-	-	3 797	-	-	-	-	-	3 797	3
-	37	3 762	140	-	-	140	630	4 532	4
-	-	2 823	-	-	-	-	216	3 039	5
-	575	4 875	-	-	-	-	-	4 875	6
-	19	2 074	-	-	-	-	200	2 274	7
-	68	3 587	-	-	-	-	240	3 827	8
-	185	3 168	-	-	-	-	72	3 240	9
-	12	4 789	-	-	-	-	-	4 789	10
-	-	4 053	-	-	194	194	212	4 459	11
-	313	3 320	-	-	-	-	-	3 320	12
-	401	2 459	-	-	-	-	-	2 459	13
-	1 125	8 354	-	-	-	-	-	8 354	14
-	618	7 411	-	-	-	-	-	7 411	15
-	1 493	10 095	-	-	-	-	150	10 245	16

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Stavanger [forts.]						
17	Høle	1 542	557	-	1 548	24	167
18	Fossan	1 924	643	-	1 889	68	-
19	Strand	2 992	1 101	-	1 374	100	41
20	Tou brug	571	164	-	10	-	-
21	Finnø	1 883	628	-	118	-	60
22	Rennesø	1 521	583	-	267	-	43
23	Mosterø	1 806	625	-	118	80	68
24	Skudenes	3 087	1 029	-	166	9	5
25	Aakre	1 864	688	-	170	32	89
26	Avaldsnes	4 519	1 668	-	2 645	40	20
27	Vigsnes verk	3 852	-	-	-	-	100
28	Torvestad	2 211	1 020	813	168	50	60
29	Skaare	2 524	620	-	361	195	76
30	Tysvær	1 150	440	-	603	80	202
31	Bokn	770	280	-	1 098	15	42
32	Skjold	2 263	787	-	28	50	227
33	Vass	1 131	401	-	264	62	-
34	Vikedal	2 469	992	-	-	34	-
35	Nerstrand	1 242	604	-	108	84	50
36	Sjernerø	1 098	437	-	911	74	82
37	Fister	1 196	400	-	-	83	27
38	Aardal	1 658	480	-	125	156	12
39	Hjelmeland	3 399	1 146	-	-	241	3
40	Jelse	2 747	969	-	-	14	15
41	Sand	2 107	784	-	443	50	8
42	Saude	1 872	666	-	22	28	122
43	Suldal	2 535	934	-	5	74	290
	Tilsammen	97 157	31 946	813	24 000	3 461	5 780
	II. Søndre Bergenhus.						
1	Strandebarm og Varaldsø	2 800	1 048	-	220	160	372
2	Kvinnherred	5 048	1 837	-	3 449	62	182
3	Skaanevik	4 325	1 548	-	38	301	15
4	Etne	1 638	761	-	184	188	25
5	Fjelberg	3 459	1 386	-	441	76	433
6	Sveen	3 074	1 060	-	3 486	100	55
7	Valestrand	1 036	236	-	28	24	11
8	Finnaas	5 248	1 960	-	3 578	135	120
9	Oskar verk	-	-	-	-	-	-
10	Stord	2 244	805	-	110	137	145
11	Fitje	2 644	954	-	101	146	103
12	Tysnes	5 706	1 685	-	4 787	852	54
13	Fuse	4 822	1 720	-	-	790	49
14	Os	5 551	2 030	-	7 549	1 259	345
15	Fane	5 005	2 397	-	10 197	573	385

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	295	4 133	-	-	36	36	206	4 375	17
-	1 503	6 027	-	-	139	139	345	6 511	18
-	303	5 911	-	-	-	-	110	6 021	19
-	30	775	-	-	-	-	-	775	20
-	86	2 775	-	-	-	-	-	2 775	21
54	28	2 496	-	-	90	90	-	2 586	22
40	329	3 066	-	-	-	-	-	3 066	23
-	53	4 349	-	-	100	100	245	4 694	24
-	-	2 843	130	-	-	130	140	3 113	25
16	79	8 987	-	-	272	272	620	9 879	26
-	-	3 952	-	-	-	-	-	3 952	27
-	486	4 808	-	-	-	-	-	4 808	28
-	303	4 079	-	-	-	-	-	4 079	29
-	40	2 515	-	-	-	-	172	2 687	30
-	39	2 244	-	-	-	-	136	2 380	31
-	308	3 663	-	-	-	-	-	3 663	32
-	218	2 076	-	-	-	-	-	2 076	33
-	247	3 742	-	-	178	178	48	3 968	34
-	137	2 225	-	-	-	-	-	2 225	35
-	174	2 776	-	-	-	-	-	2 776	36
-	29	1 735	4	-	86	90	67	1 892	37
-	20	2 451	-	-	-	-	-	2 451	38
-	57	4 846	-	-	200	200	116	5 162	39
16	50	3 811	-	-	29	29	68	3 908	40
-	277	3 669	-	-	-	-	-	3 669	41
-	175	2 885	-	-	-	-	100	2 985	42
-	393	4 231	-	-	-	-	-	4 231	43
126	10 690	173 973	274	-	1 324	1 598	4 093	179 664	
-	326	4 926	-	-	-	-	-	4 926	1
-	10	10 588	-	-	469	469	674	11 731	2
-	408	6 635	-	-	30	30	166	6 831	3
-	188	2 984	-	-	-	-	-	2 984	4
33	239	6 067	-	-	263	263	212	6 542	5
-	175	7 950	-	-	30	30	112	8 092	6
-	122	1 457	-	-	-	-	-	1 457	7
-	51	11 492	-	-	-	-	73	11 565	8
-	745	745	-	-	-	-	-	745	9
-	209	3 650	-	-	-	-	33	3 683	10
-	317	4 265	-	-	-	-	406	4 671	11
-	53	13 137	-	-	-	-	108	13 245	12
-	150	7 531	-	-	-	-	-	7 531	13
-	113	16 847	-	-	-	-	-	16 847	14
50	832	19 439	-	-	-	-	-	19 439	15

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Søndre Bergenhus [forts.]						
16	Austevold	2 788	1 005	-	5 638	254	329
17	Sund	2 216	818	-	308	198	132
18	Fjeld	3 180	1 224	-	3 843	287	202
19	Askøen	8 752	1 932	-	46 867	353	427
20	Alvøens	1 960	-	-	-	370	60
21	Aarstad	5 416	-	-	296	-	827
22	Bergens mek. verksted	2 788	-	-	42	-	156
23	Haus	4 319	1 794	-	4 168	88	431
24	Arne fabriker	3 090	-	-	100	-	30
25	Bruvik	2 569	1 216	-	1 915	286	211
26	Dale fabriker	1 624	480	-	12 120	-	-
27	Vaxdal brug	1 310	-	-	-	-	-
28	Hosanger	4 302	1 478	-	1 091	95	578
29	Hammer	3 618	1 320	-	1 586	38	201
30	Salhus fabrik	788	-	-	30	-	-
31	Alversund	3 691	1 399	-	1 082	112	334
32	Herlø	3 448	1 296	-	4 793	102	64
33	Manger	4 688	1 684	-	3 898	186	206
34	Lindaas	8 133	2 926	-	1 405	702	120
35	Masfjorden	3 336	1 159	-	106	169	10
36	Røldal	798	338	-	-	-	29
37	Ullensvang	6 551	2 547	-	712	-	693
38	Eidfjord	1 239	449	-	-	28	13
39	Ulvik	1 485	562	-	207	126	112
40	Graven	1 337	552	-	123	33	102
41	Vikør	3 750	1 472	-	2 872	328	135
42	Jondal	2 354	795	-	5 701	-	216
43	Ævanger	2 998	999	4 836	-	101	73
44	Voss	7 023	2 734	-	750	120	196
45	Vossestranden	2 532	979	-	149	142	413
	Tilsammen	154 713	50 585	4 836	134 420	8 921	8 594
	12. Nordre Bergenhus.						
1	Jostedalen	796	254	-	55	68	-
2	Lyster	3 062	1 159	-	75	154	211
3	Hafslo	2 877	1 083	-	-	384	181
4	Aardal	1 170	440	-	28	209	109
5	Lærdal og Borgund	3 596	1 121	-	179	-	7
6	Sogndal	3 814	1 281	-	3 630	135	216
7	Aurland	2 337	756	-	7	174	60
8	Leikanger	2 325	774	-	310	-	264
9	Balestrand	1 980	772	-	-	56	392
10	Vik	3 419	1 310	-	951	72	509
11	Kirkebø	1 928	615	308	426	201	9
12	Lavik og Brekke	3 007	935	-	64	353	114

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	346	10 410	-	-	-	-	60	10 470	16
-	100	3 772	-	-	-	-	84	3 856	17
-	89	8 825	-	-	-	-	500	9 325	18
200	1 596	60 127	-	-	-	-	230	60 357	19
-	160	2 550	-	-	-	-	-	2 550	20
-	872	7 411	-	-	-	-	-	7 411	21
-	937	3 923	-	-	-	-	-	3 923	22
-	965	11 765	-	-	-	-	462	12 227	23
-	682	3 902	-	-	-	-	-	3 902	24
-	15	6 212	-	-	482	482	-	6 694	25
-	90	14 314	-	-	-	-	-	14 314	26
-	49	1 359	-	-	-	-	-	1 359	27
-	-	7 544	-	-	-	-	-	7 544	28
-	513	7 276	-	-	675	675	248	8 199	29
-	360	1 178	-	-	-	-	-	1 178	30
-	194	6 792	-	-	482	482	640	7 914	31
-	59	9 762	-	-	-	-	614	10 376	32
-	86	10 748	-	-	-	-	360	11 108	33
-	349	13 635	-	-	-	-	814	14 449	34
-	140	4 920	-	-	81	81	798	5 799	35
-	173	1 338	-		223	223	-	1 561	36
-	273	10 776	2 210	57	658	2 925	368	14 069	37
-	108	1 837	-	-	83	83	10	1 930	38
-	216	2 708	-	-	-	-	-	2 708	39
-	467	2 664	-	-	-	-	-	2 664	40
-	357	8 914	-	-	-	-	-	8 914	41
-	248	9 314	-	-	-	-	123	9 437	42
-	51	9 058	-	-	-	-	-	9 058	43
-	338	11 161	320	115	1 105	1 540	326	13 027	44
-	25	4 240	-	-	432	432	-	4 672	45
283	13 796	376 148	2 530	172	5 013	7 715	7 421	391 284	
-	166	1 339	-	-	-	-	-	1 339	1
-	531	5 192	-	-	-	-	-	5 192	2
-	535	5 063	-	-	-	-	-	5 063	3
-	250	2 206	-	-	-	-	-	2 206	4
-	800	5 703	-	-	145	145	-	5 848	5
-	715	9 791	-	-	-	-	-	9 791	6
-	442	3 776	-	-	-	-	-	3 776	7
-	-	3 673	-	-	18	18	118	3 809	8
-	141	3 341	-	-	129	129	130	3 600	9
-	164	6 425	-	-	246	246	357	7 028	10
-	-	3 487	-	-	-	-	204	3 691	11
-	-	4 473	-	-	48	48	269	4 780	12

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Nordre Bergenhus [forts.]						
13	Gulen	3 676	1 270	-	129	213	137
14	Sulen	2 220	750	-	90	140	300
15	Hyllestad	2 963	996	-	-	-	251
16	Askvold	3 029	1 023	-	4	118	67
17	Ytre Holmedal	4 145	1 422	-	91	205	465
18	Indre Holmedal	4 996	1 425	-	3 674	163	512
19	Jølster	3 305	1 246	-	-	-	824
20	Førde	5 469	1 879	-	2 757	968	40
21	Vevring	1 533	446	-	676	168	90
22	Kinn	5 195	1 293	-	1 690	809	177
23	Bremanger	2 736	769	-	121	422	58
24	Selje	5 566	1 891	-	3 495	427	420
25	Daviken	3 501	1 208	-	861	118	48
26	Eid	3 129	1 030	-	588	295	1
27	Hornindalen	1 733	629	-	54	78	115
28	Gloppen	3 323	969	-	219	67	85
29	Breim	2 682	808	-	-	96	38
30	Indviken	3 237	1 094	-	-	-	222
31	Stryn	2 793	987	-	33	-	265
	Tilsammen	95 542	31 635	308	20 207	6 093	6 190
	13. Romsdal.						
1	Vannelven	3 490	1 060	-	799	24	52
2	Sande	4 224	-	-	255	-	69
3	Herø	4 041	1 227	-	196	84	128
4	Ulstein	2 880	1 059	-	351	21	67
5	Vartdalstranden	1 086	352	-	230	-	20
6	Volden	3 654	1 484	-	1 028	92	27
7	Ørsten	2 173	803	-	78	72	93
8	Hjørundfjord	2 267	894	-	1 827	325	64
9	Sunnelven	1 888	684	-	135	-	110
10	Norddalen	1 882	875	-	-	11	99
11	Stranden	1 401	511	-	-	-	69
12	Stordalen	615	263	-	-	-	-
13	Søkkelven	1 971	889	-	-	30	15
14	Ørskog	1 298	536	-	-	-	150
15	Skodje	3 330	1 141	-	283	-	137
16	Borgund	6 321	2 435	-	2 593	-	150
17	Roald	852	270	-	3 070	-	30
18	Haram	2 783	992	-	-	-	-
19	Vestnes	3 113	1 323	-	476	-	170
20	Vold	840	419	-	-	-	33
21	Eid	480	192	-	24	-	43
22	Grytten	3 360	1 136	-	162	292	225

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
70	84	5 579	-	-	-	-	782	6 361	13
-	80	3 580	36	-	39	75	143	3 798	14
-	2	4 212	888	134	94	1 116	172	5 510	15
-	68	4 309	507	-	245	752	138	5 199	16
-	67	6 395	-	38	403	441	612	7 448	17
-	51	10 821	-	-	-	-	630	11 451	18
-	-	5 375	135	120	350	605	238	6 218	19
-	358	11 471	-	-	-	-	510	11 981	20
-	5	2 918	-	-	-	-	-	2 918	21
-	363	9 527	65	-	597	662	223	10 412	22
-	64	4 170	-	-	-	-	-	4 170	23
-	231	12 030	-	-	102	102	651	12 783	24
-	81	5 817	-	-	154	154	948	6 919	25
-	15	5 058	813	100	196	1 109	206	6 373	26
-	12	2 621	-	-	60	60	318	2 999	27
-	102	4 765	32	-	-	32	518	5 315	28
-	43	3 667	-	-	-	-	501	4 168	29
-	-	4 553	249	72	30	351	930	5 834	30
-	-	4 078	60	70	179	309	446	4 833	31
70	5 370	165 415	2 785	534	3 035	6 354	9 044	180 813	
20	69	5 514	353	25	212	590	422	6 526	1
-	-	4 548	-	-	-	-	-	4 548	2
-	-	5 676	-	-	12	12	436	6 124	3
-	74	4 453	437	33	-	470	470	5 392	4
-	14	1 702	-	24	112	136	141	1 979	5
-	286	6 571	415	-	163	578	535	7 684	6
-	133	3 352	-	-	174	174	250	3 776	7
-	151	5 528	-	-	136	136	257	5 921	8
-	14	2 831	231	-	83	314	417	3 562	9
20	40	2 927	219	16	172	407	2 062	5 396	10
-	54	2 035	-	-	101	101	294	2 430	11
-	81	959	-	-	34	34	166	1 159	12
-	8	2 913	-	30	-	30	375	3 318	13
-	12	1 996	-	-	-	-	150	2 146	14
-	-	4 891	1 558	58	172	1 788	635	7 314	15
-	102	11 601	2 993	140	317	3 450	658	15 709	16
-	-	4 222	402	-	-	402	-	4 624	17
-	41	3 816	-	-	-	-	-	3 816	18
-	25	5 107	-	-	100	100	505	5 712	19
-	13	1 305	-	-	3	3	213	1 521	20
-	32	771	8	-	-	8	112	891	21
-	562	5 737	-	-	-	-	-	5 737	22

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Romsdal [forts.]						
23	Veø	2 438	1 219	-	-	-	160
24	Eresfjord og Vistdalen	1 795	690	-	-	-	96
25	Nesset	1 565	648	50	9	-	3
26	Bolsø	3 063	1 420	-	1 730	816	289
27	Frænen	2 358	907	-	314	-	41
28	Akerø	2 074	865	-	-	-	76
29	Sandø	996	352	-	196	-	90
30	Bud	2 155	848	-	-	555	132
31	Kvernes	5 420	2 380	-	1 882	-	250
32	Gjemnes	753	336	-	-	201	27
33	Øre	1 478	578	-	-	347	79
34	Frei	1 208	432	-	-	-	156
35	Strømsneset	1 380	576	-	-	307	-
36	Tingvold	2 909	1 233	-	-	-	177
37	Øksendalen	1 308	553	-	-	-	69
38	Sundalen	1 957	841	-	1 344	215	34
39	Stangvik	3 064	1 235	-	28	375	391
40	Surendalen	2 499	1 088	-	471	564	115
41	Rindalen	2 391	1 122	-	-	-	122
42	Aure	2 518	992	-	-	379	10
43	Valsøfjorden	635	256	-	3 037	6	102
44	Halse	1 292	532	-	20	70	105
45	Tusteren	1 415	228	-	73	-	94
46	Edø	3 401	1 575	-	-	-	2
	Tilsammen	104 021	39 451	50	20 611	4 786	4 371
	14. Søndre Trondhjem.						
1	Osen	1 687	764	-	-	-	206
2	Roan	2 365	1 001	-	-	-	128
3	Stoksund	1 184	586	90	-	-	148
4	Aafjorden	3 281	1 770	-	-	661	235
5	Bjugn	5 615	2 316	-	302	1 056	386
6	Frøien	5 609	2 232	-	300	210	-
7	Hitteren	2 772	1 256	-	-	437	505
8	Fillan	2 580	996	-	-	490	635
9	Hevne	4 595	2 161	-	1 923	151	867
10	Ørlandet	5 027	2 285	-	819	541	1 825
11	Rissen	3 713	1 658	-	25	772	200
12	Stadsbygden	1 668	717	885	231	124	213
13	Orkedalen	5 936	2 235	-	7 476	1 321	479
14	Meldalen	2 234	1 037	-	3 301	355	789
15	Rennebu	2 042	916	-	2 009	196	328
16	Opdal	4 812	2 181	-	2 385	81	320

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	26	3 843	219	-	345	564	268	4 675	23
-	75	2 656	201	-	21	222	233	3 111	24
-	1	2 276	113	-	54	167	351	2 794	25
-	41	7 359	-	-	-	-	-	7 359	26
-	21	3 641	-	-	-	-	526	4 167	27
-	36	3 051	997	-	-	997	1 169	5 217	28
-	179	1 813	-	-	119	119	56	1 088	29
-	33	3 723	-	-	548	548	84	4 355	30
300	155	10 387	1 058	343	260	1 661	940	12 988	31
-	-	1 317	2 678	-	-	2 678	408	4 403	32
-	10	2 492	-	-	299	299	20	2 811	33
-	100	1 896	327	96	129	552	40	2 488	34
-	78	2 341	-	-	-	-	-	2 341	35
-	-	4 319	318	104	273	695	579	5 593	36
-	48	1 978	6	108	370	484	-	2 462	37
-	156	4 547	6	-	5	11	84	4 642	38
-	740	5 833	-	-	-	-	-	5 833	39
-	10	4 747	-	-	-	-	-	4 747	40
-	8	3 643	277	155	322	754	18	4 415	41
-	6	3 905	-	-	-	-	-	3 905	42
-	96	4 132	-	-	-	-	-	4 132	43
-	40	2 059	-	-	-	-	200	2 259	44
-	40	1 850	-	-	-	-	253	2 103	45
-	23	5 001	1 126	97	165	1 388	917	7 306	46
340	3 633	177 263	13 942	1 229	4 701	19 872	14 244	211 379	
-	131	2 788	664	-	119	783	692	4 263	1
-	58	3 552	219	229	169	617	289	4 458	2
-	36	2 044	86	-	-	86	90	2 220	3
-	95	6 042	-	-	-	-	-	6 042	4
-	739	10 414	-	-	-	-	-	10 414	5
-	-	8 351	340	-	236	576	1 293	10 220	6
-	39	5 009	209	-	149	358	1 093	6 460	7
-	227	4 928	68	32	-	100	325	5 353	8
-	57	9 754	-	-	684	684	150	10 588	9
-	911	11 408	-	-	-	-	-	11 408	10
-	532	6 900	-	-	-	-	-	6 900	11
-	406	4 244	-	-	-	-	-	4 244	12
60	217	17 724	-	-	-	-	-	17 724	13
-	460	8 176	-	-	-	-	-	8 176	14
-	516	6 007	-	-	-	-	-	6 007	15
-	170	9 949	-	-	484	484	127	10 560	16

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse og vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Søndre Trondhjem [forts].						
17	Røros	5 022	2 740	-	2 377	369	862
18	Aalen	1 460	638	-	2 972	63	211
19	Holtaalen	910	441	-	39	-	183
20	Singsaas	1 466	695	-	200	-	245
21	Budalen	1 004	50	-	830	-	121
22	Støren	1 993	921	-	1 816	-	522
23	Soknedalen	1 990	887	-	-	-	17
24	Horg	2 134	932	-	57	30	134
25	Hølandet	1 065	428	-	-	306	50
26	Flaa	684	277	-	69	-	100
27	Melhus	2 633	1 376	762	6 905	470	582
28	Børseskognen	1 059	517	-	219	18	164
29	Børsen	1 820	1 159	-	200	70	123
30	Buviken	991	201	-	-	234	-
31	Byneset	1 539	761	-	1 440	410	292
32	Leinstranden	830	360	1 458	56	-	13
33	Strinden	4 203	2 771	2 947	5 059	687	224
34	Malvik	2 818	1 395	-	6 893	786	507
35	Klæbu	1 743	948	-	289	-	488
36	Selbu	4 832	2 872	-	888	752	188
	Tilsammen	95 319	44 390	6 142	49 080	10 590	12 290
	15. Nordre Trondhjem.						
1	Meraker	1 346	555	-	787	-	155
2	Meraker brug	550	48	-	3	-	21
3	Hegre	2 318	773	-	2 691	177	255
4	Nedre Stjørdalen	5 422	1 800	204	2 276	742	436
5	Leksviken	2 190	1 855	-	200	80	707
6	Frosten	2 601	1 116	-	52	295	182
7	Aasen	1 497	719	-	340	-	123
8	Skogn	2 230	1 272	-	173	205	165
9	Levanger	1 790	725	-	558	134	336
10	Værdalen	5 262	2 063	-	5 246	1 711	348
11	Ytterøen	927	509	-	-	223	-
12	Mosviken og Verran	2 477	1 103	-	1 045	64	35
13	Inderøen	3 953	1 883	-	237	696	298
14	Sparbuen	2 828	1 194	-	1 636	-	541
15	Skei	1 380	612	-	3	417	32
16	Egge	858	483	-	2 813	84	73
17	Beitstaden	4 560	1 735	-	875	-	668
18	Stod	2 959	1 154	-	1 640	-	268
19	Snaasen	2 148	895	-	726	185	429
20	Lierne	1 316	625	-	346	400	155

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	2 688	14 058	-	-	-	-	236	14 294	17
-	584	5 928	-	-	95	95	140	6 163	18
-	215	1 788	-	-	9	9	230	2 027	19
-	10	2 616	-	-	25	25	676	3 317	20
-	50	2 055	-	-	-	-	38	2 093	21
-	81	5 333	-	-	410	410	-	5 743	22
-	176	3 070	6	130	32	168	633	3 871	23
-	473	3 760	-	-	-	-	-	3 760	24
-	8	1 857	-	-	-	-	-	1 857	25
-	270	1 400	-	-	-	-	-	1 400	26
60	12	12 800	-	-	-	-	-	12 800	27
-	225	2 202	-	-	-	-	-	2 202	28
-	75	3 447	-	-	-	-	-	3 447	29
-	10	1 439	-	-	-	-	-	1 439	30
-	6	4 448	-	-	-	-	-	4 448	31
-	-	2 717	-	-	-	-	-	2 717	32
180	1 873	17 944	-	-	-	-	-	17 944	33
150	228	12 687	-	-	-	-	-	12 687	34
-	599	4 067	-	-	-	-	-	4 067	35
-	155	9 687	-	-	-	-	210	9 897	36
450	12 332	230 593	1 592	391	2 412	4 395	6 222	241 210	
-	276	3 119	-	-	-	-	-	3 119	1
-	3	625	-	-	-	-	-	625	2
-	391	6 605	-	-	172	172	182	6 959	3
50	955	11 885	-	-	-	-	-	11 885	4
-	-	5 032	-	-	-	-	-	5 032	5
-	543	4 789	-	-	-	-	-	4 789	6
-	164	2 843	-	-	-	-	300	3 143	7
-	134	4 179	-	-	-	-	540	4 719	8
-	683	4 226	-	-	-	-	-	4 226	9
-	356	14 986	-	-	-	-	-	14 986	10
-	-	1 659	-	-	-	-	-	1 659	11
89	160	4 973	-	-	1 133	1 133	27	6 133	12
-	745	7 812	-	-	-	-	-	7 812	13
-	-	6 199	583	344	1 149	2 076	-	8 275	14
-	39	2 483	-	-	-	-	-	2 483	15
-	201	4 512	-	-	-	-	-	4 512	16
-	184	8 022	-	-	590	590	90	8 702	17
-	279	6 300	558	-	210	768	131	7 199	18
-	827	5 210	-	-	-	-	-	5 210	19
-	37	2 879	-	-	-	-	-	2 879	20

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Nordre Trondhjem [forts.]						
21	Grong	4 226	1 947	-	928	-	9
22	Overhallen	2 539	1 553	-	-	-	10
23	Vemundvik	888	348	-	-	336	-
24	Klingen	1 316	405	-	119	399	64
25	Fosnes	2 318	1 053	-	-	577	186
26	Flatanger	1 849	769	-	-	307	206
27	Nærø	1 495	603	-	-	588	38
28	Vikten	2 183	862	-	52	551	65
29	Leka	1 465	538	-	121	218	144
30	Kolvereid	1 820	697	-	162	370	627
31	Salsberget brug	320	125	-	-	112	2
32	Foldereid	1 208	452	-	67	2	108
	Tilsammen	70 239	30 471	204	23 096	8 873	6 686
	16. Nordland.						
1	Bindalen	2 601	1 050	-	82	-	113
2	Brønnø	5 065	3 378	-	4 802	1·377	566
3	Vega	1 922	1 075	-	5 013	152	555
4	Velfjorden	1 386	755	-	774	297	2
5	Tjøtta	3 613	1 925	-	2 844	888	114
6	Vefsen	6 640	3 352	-	847	1 117	540
7	Hatfjelddalen	1 803	799	-	-	47	183
8	Alstahaug	3 868	2 010	-	121	832	147
9	Herø	3 586	1 805	-	4 581	726	168
10	Dønnes	944	490	-	2 281	60	144
11	Nesne	2 525	1 524	-	288	406	156
12	Hemnes	4 162	2 022	-	750	453	256
13	Mo	2 905	1 420	-	-	560	48
14	Lurø	1 356	810	-	-	344	66
15	Trænen	746	246	-	138	10	23
16	Rødø	2 560	971	-	-	609	-
17	Melø	2 177	1 075	-	-	404	57
18	Gildeskaal	4 210	2 122	-	903	625	830
19	Beieren	1 795	868	-	15	477	37
20	Bodin	4 809	2 664	-	29	949	223
21	Skjerstad	4 266	2 225	-	1 960	929	245
22	Saltdalen	2 231	1 230	-	-	-	135
23	Sørfolden	2 992	1 340	-	6	-	-
24	Nordfolden-Kjerringø	2 801	1 433	-	103	5	26
25	Steigen	3 986	1 796	-	3 313	254	138
26	Hammerø	3 403	1 755	-	1 354	411	143
27	Tysfjorden	1 694	803	-	118	256	162
28	Ankenes	3 355	1 669	-	1 680	165	549

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	75	7 185	-	-	130	130	18	7 333	21
-	-	4 102	2	-	-	2	-	4 104	22
-	126	1 698	-	-	-	-	-	1 698	23
-	246	2 549	-	-	-	-	-	2 549	24
-	641	4 775	-	-	-	-	-	4 775	25
-	137	3 268	-	28	30	58	-	3 326	26
-	56	2 780	-	-	-	-	-	2 780	27
-	230	3 943	-	-	-	-	-	3 943	28
-	66	2 552	-	-	-	-	80	2 632	29
-	112	3 788	-	-	-	-	-	3 788	30
-	-	559	-	-	-	-	-	559	31
-	256	2 093	19	3	106	128	85	2 306	32
139	7 922	147 630	1 162	375	3 520	5 057	1 453	154 140	
-	157	4 003	2 921	170	87	3 178	450	7 631	1
-	237	15 425	-	-	-	-	23	15 448	2
-	72	8 789	-	-	40	40	160	8 989	3
-	77	3 291	-	-	-	-	100	3 391	4
50	421	9 855	-	-	-	-	270	10 125	5
196	492	13 184	100	-	80	180	280	13 644	6
20	293	3 145	-	-	-	-	-	3 145	7
100	501	7 579	-	-	-	-	-	7 579	8
-	529	11 395	-	-	-	-	-	11 395	9
-	109	4 028	-	-	92	92	-	4 120	10
-	391	5 290	-	-	510	510	-	5 800	11
-	1 047	8 690	-	-	122	122	99	8 911	12
-	-	4 933	-	-	-	-	50	4 983	13
70	-	2 646	89	-	170	259	-	2 905	14
-	110	1 273	-	-	-	-	-	1 273	15
-	189	4 329	-	-	-	-	185	4 514	16
-	351	4 064	-	-	-	-	-	4 064	17
-	219	8 909	-	-	1 052	1 052	-	9 961	18
-	72	3 264	-	-	-	-	-	3 264	19
50	1 158	9 882	-	-	-	-	150	10 032	20
-	558	10 183	-	-	-	-	-	10 183	21
-	92	3 688	-	-	532	532	-	4 220	22
-	-	4 338	-	-	-	-	1 130	5 468	23
-	41	4 409	-	-	26	26	1 060	5 495	24
-	823	10 310	-	-	-	-	150	10 460	25
-	387	7 453	-	-	-	-	-	7 453	26
-	183	3 216	-	-	-	-	180	3 396	27
-	735	8 153	-	-	150	150	-	8 303	28

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse og vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Nordland [forts.]						
29	Evenes	3 158	1 573	-	1 018	295	169
30	Lødingen	3 355	2 135	-	73	609	280
31	Vaagan	5 066	2 936	-	2 274	-	222
32	Brettesnes brug	-	528	-	-	-	-
33	Gimsø	2 254	1 331	-	124	171	52
34	Borge	4 368	2 265	-	5 282	1 102	240
35	Buksnes	3 923	2 524	-	2 274	816	225
36	Flakstad	3 247	1 414	-	760	176	202
37	Værø	1 772	571	-	123	70	10
38	Hadsel	8 461	3 622	-	4 621	399	128
39	Bø	3 274	1 474	-	1 311	278	240
40	Øksnes	2 930	1 450	-	855	708	140
41	Sortland	3 086	1 649	-	2 041	372	995
42	Dverberg	3 270	2 094	-	1 865	412	585
	Tilsammen	131 565	68 178	-	54 623	17 761	9 114
	17. Tromsø.						
1	Kvæfjord	3 200	1 490	-	1 189	79	434
2	Trondenes	10 009	4 168	-	4 413	578	1 015
3	Bjarkø	1 436	888	-	10	44	145
4	Ibbestad	6 730	3 698	-	386	919	804
5	Salangen	2 029	1 058	-	302	268	214
6	Dyrø	1 353	755	-	192	124	5
7	Sørreisen	2 061	1 095	-	3 041	102	53
8	Tranø	1 975	823	-	-	144	151
9	Berg	1 227	555	-	636	-	-
10	Hillesø	942	460	-	18	210	-
11	Lenviken	3 417	2 500	-	302	1 648	343
12	Maalselven	4 947	1 873	-	1 245	708	101
13	Bardo	2 257	950	-	2 962	-	222
14	Malangen	1 817	904	-	-	524	236
15	Balsfjorden	3 430	1 595	-	-	842	169
16	Tromsøsundet	6 593	2 783	255	455	1 606	756
17	Lyngen	4 150	2 111	-	125	881	450
18	Karlsø	1 964	881	-	3 909	349	572
19	Helgø	1 329	638	-	203	240	272
20	Skjervø	2 684	1 493	-	328	352	206
21	Nordreisen	1 844	764	135	29	115	125
22	Kvænangen	1 391	695	-	3 208	93	68
	Tilsammen	66 785	32 177	390	22 953	9 826	6 341
	18. Finmarken.						
1	Kautokeino	750	455	-	-	-	16
2	Alten	3 032	1 763	-	524	74	368

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
41	622	6 876	-	-	-	-	300	7 176	29
-	40	6 492	-	-	-	-	237	6 729	30
-	3 314	13 812	-	-	-	-	-	13 812	31
-	29	557	-	-	-	-	-	557	32
30	356	4 318	-	-	-	-	-	4 318	33
90	563	13 910	-	-	-	-	-	13 910	34
100	707	10 569	-	-	-	-	-	10 569	35
-	336	6 135	-	-	-	-	-	6 135	36
-	310	2 856	-	-	-	-	-	2 856	37
-	1 372	18 603	-	-	300	300	-	18 903	38
-	539	7 116	-	-	-	-	-	7 116	39
40	1 297	7 420	-	-	-	-	450	7 870	40
75	631	8 849	-	-	-	-	80	8 929	41
-	359	8 585	560	-	503	1 063	1 550	11 198	42
862	19 719	301 822	3 670	170	3 664	7 504	6 904	316 230	
20	62	6 474	-	-	-	-	1 246	7 720	1
-	1 080	21 263	-	-	402	402	721	22 386	2
-	481	3 004	-	-	-	-	-	3 004	3
-	638	13 175	-	-	320	320	1 300	14 795	4
-	108	3 979	-	-	100	100	380	4 459	5
-	295	2 724	-	-	-	-	157	2 881	6
-	77	6 429	-	-	-	-	-	6 429	7
-	150	3 243	-	-	-	-	-	3 243	8
-	834	3 252	-	-	-	-	-	3 252	9
-	69	1 699	-	-	-	-	270	1 969	10
-	341	8 551	-	-	-	-	600	9 151	11
40	112	9 026	48	65	25	138	96	9 260	12
-	65	6 456	-	102	-	102	1 445	8 003	13
-	-	3 481	-	-	-	-	180	3 661	14
-	246	6 282	-	-	-	-	250	6 532	15
32	148	12 628	-	-	-	-	300	12 928	16
-	795	8 512	-	-	-	-	146	8 658	17
-	331	8 006	-	-	100	100	-	8 106	18
-	25	2 707	-	-	-	-	-	2 707	19
100	616	5 779	-	-	-	-	225	6 004	20
-	160	3 172	-	-	226	226	133	3 531	21
40	320	5 815	-	-	20	20	-	5 835	22
232	6 953	145 657	48	167	1 193	1 408	7 449	154 514	
-	447	1 668	-	-	-	-	-	1 668	1
-	957	6 718	-	-	-	-	23	6 741	2

Tabel 2 (forts.). **Herredskassernes, verkers og brugs samt**

Nr.	Landsdele.	1	2	3	4	5	6
		Herreder, verker og brug.					
		Lønninger til lærere og lærerinder.	Godtgjørelse for kosthold og herberge.	Indkjøb af lærerjord.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Bøger og andre læremidler samt skoleinventar.
	Finmarken [forts.]						
3	Talvik	3 743	2 009	43	772	854	392
4	Loppen og Øksfjord	1 784	847	-	114	382	44
5	Hasvik	1 677	952	-	425	110	58
6	Hammerfest	1 216	651	-	55	422	107
7	Kvalsund	1 109	742	-	406	303	11
8	Maasø	1 523	746	-	1 955	101	11
9	Kjelvik	1 535	944	-	108	215	17
10	Kistrand	2 165	1 489	1 200	251	30	31
11	Karasjok	322	260	-	2 065	-	35
12	Lebesby	1 980	1 183	-	1 177	693	337
13	Tanen	3 443	1 907	-	1 616	1 365	480
14	Nesseby	2 124	1 315	-	1 530	103	125
15	Nordvaranger	3 183	1 616	-	129	326	89
16	Sydvaranger	3 949	1 630	-	681	590	148
17	Vardø landsogn	2 560	1 322	-	1 006	1 206	98
	Tilsammen	36 095	19 831	1 243	12 814	6 774	2 367

kredsenes udgifter til folkeskolevæsenet i rigets bygder.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
			Kredsene.						
Pensioner.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Opførelse eller vedligeholdelse af skolehuse.	Leie af skolelokaler.	Iøvrigt.	Rubr. 10—12 tilsammen.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.	Ialt.	Nr.
-	207	8 020	-	-	-	-	300	8 320	3
-	141	3 312	-	-	-	-	164	3 476	4
-	680	3 902	-	-	-	-	-	3 902	5
-	848	3 299	-	-	-	-	-	3 299	6
-	131	2 702	-	-	-	-	-	2 702	7
-	743	5 079	-	-	-	-	400	5 479	8
-	538	3 357	-	-	-	-	200	3 557	9
-	577	5 743	-	-	-	-	202	5 945	10
-	74	2 756	-	-	-	-	-	2 756	11
-	210	5 580	-	-	-	-	-	5 580	12
-	368	9 179	-	-	-	-	-	9 179	13
-	829	6 026	-	-	-	-	-	6 026	14
-	515	5 858	-	-	426	426	207	6 491	15
-	798	7 796	-	-	-	-	-	7 796	16
-	614	6 806	-	-	-	-	-	6 806	17
-	8 677	87 801	-	-	426	426	1 496	89 723	

Tabel 3. Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Antal undervisningsberettigede børn efter sidste fortegnelse.				Antal af børn i folkeskolen efter sidste indskrivning af elever.			
		Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Deraf 7 aar.
	Oversigt.								
	I. Samtlige byer.	44 007	43 153	87 160	4 696	33 931	33 286	77 217	3 956
	II. Byerne stiftsvis.								
1	Kristiania	22 549	22 252	44 801	2 005	17 602	17 146	34 748	2 244
1	Hamar	907	835	1 742	100	685	673	1 358	76
3	Kristiansand	8 737	8 509	17 246	1 024	6 828	7 000	13 828	767
4	Bergen	6 185	5 847	12 032	729	4 641	4 144	8 785	484
5	Trondhjem	3 936	4 023	7 959	522	2 943	3 071	6 014	260
6	Tromsø	1 693	1 687	3 380	316	1 232	1 252	2 484	125
	Tilsammen	44 007	43 153	87 160	4 696	33 931	33 286	77 217	3 956
	III. Byerne amtsvis.								
1	Smaalenene	3 400	3 426	6 826	468	2 783	2 772	5 555	379
2	Akershus	308	285	593	36	261	224	485	24
3	Kristiania by	12 721	12 522	25 243	1 544	9 711	9 533	19 244	1 136
4	Buskerud	2 785	2 599	5 384	373	2 254	2 018	4 272	293
5	Jarlsberg og Larvik	3 335	3 420	6 755	584	2 593	2 599	5 192	412
6	Kristians	292	334	626	29	244	284	528	22
7	Hedemarken	615	501	1 116	71	441	389	830	54
8	Bratsberg	2 115	2 191	4 306	217	1 623	1 720	3 343	165
9	Nedenes	1 212	1 275	2 487	190	871	953	1 824	113
10	Lister og Mandal	1 774	1 673	3 447	258	1 398	1 478	2 876	208
11	Stavanger	3 636	3 370	7 006	359	2 936	2 849	5 785	281
12	Søndre Bergenhus	5 184	5 012	10 196	622	3 900	3 412	7 312	385
13	Nordre Bergenhus	50	63	113	4	50	63	113	4
	Aalesund af Romsdal	951	772	1 723	103	691	669	1 360	95
14	Romsdal	2 051	1 932	3 983	182	1 607	1 599	3 206	166
15	Søndre Trondhjem	2 415	2 459	4 874	396	1 719	1 814	3 533	172
16	Nordre Trondhjem	421	404	825	47	308	327	635	27
17	Nordland	452	496	948	81	346	362	708	59
18	Tromsø	566	592	1 158	120	351	427	778	10
19	Finmarken	675	599	1 274	115	535	463	998	56
	Tilsammen	44 007	43 153	87 160	4 696	33 931	33 286	77 217	3 956
	IV. De enkelte byer.								
1	Fredrikshald	1 054	1 042	2 096	105	897	832	1 729	84
2	Fredrikstad	1 245	1 298	2 543	218	1 050	1 065	2 115	167
3	Sarpsborg	257	263	520	33	184	201	385	27
4	Moss	844	823	1 667	112	652	674	1 326	101
5	Son	75	69	144	9	66	61	127	8
6	Hølen	24	12	36	5	19	12	31	3
7	Drøbak	209	204	413	22	176	151	327	13
8	Kristiania	12 721	12 522	25 243	1 544	9 711	9 533	19 244	1 136
9	Hønefoss	161	126	287	15	141	115	256	15
10	Drammen	2 095	1 964	4 059	275	1 658	1 453	3 111	199
11	Kongsberg	529	509	1 038	83	455	450	905	79
12	Svelvik	124	125	249	17	103	107	210	17

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Antal børn over 7 aar, som fik undervisning udenfor folkeskolen.			Antal børn over 7 aar, som ikke fik nogen undervisning.			Antal børn, som deltog i den frivillige undervisning.			Antal børn, som fik fuldstændig særskilt undervisning i særegne klasser.			
Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Nr.
8 059	7 979	16 038	375	395	770	1 220	1 877	3 097	658	174	832	
4 129	4 157	8 286	66	74	140	281	794	1 075	400	114	514	1
225	164	389	5	8	13	121	136	257	-	-	-	2
1 517	1 383	2 900	50	56	106	621	729	1 350	116	25	141	3
1 115	1 252	2 407	143	145	288	10	12	22	123	22	145	4
706	698	1 404	94	97	191	134	133	267	12	9	21	5
327	325	652	17	15	32	53	73	126	7	4	11	6
8 059	7 979	16 038	375	395	770	1 220	1 877	3 097	658	174	832	
593	623	1 216	12	8	20	11	2	13	-	-	-	1
29	43	72	1	2	3	-	-	-	-	-	-	2
2 690	2 634	5 324	41	47	88	-	320	320	308	89	397	3
341	347	688	4	4	8	121	262	383	49	-	49	4
476	510	986	8	13	21	149	210	359	43	25	68	5
63	63	126	3	5	8	21	38	59	-	-	-	6
162	101	263	2	3	5	100	98	198	-	-	-	7
286	357	643	11	6	17	-	-	-	28	1	29	8
316	291	607	-	5	5	119	126	245	-	2	2	9
270	205	475	8	5	13	447	560	1 007	23	-	23	10
645	530	1 175	31	40	71	55	43	98	65	22	87	11
1 057	1 153	2 210	67	84	151	-	-	-	123	22	145	12
-	-	-	-	-	-	10	12	22	-	-	-	13
98	99	197	76	61	137	-	-	-	-	-	-	
248	246	494	86	71	157	64	66	130	-	-	-	14
460	487	947	84	86	170	62	59	121	11	9	20	15
96	64	160	-	1	1	8	8	16	1	-	1	16
87	93	180	2	1	3	-	-	-	3	8	11	17
137	118	255	9	5	14	19	28	47	-	-	-	18
103	114	217	6	9	15	34	45	79	7	4	11	19
8 059	7 979	16 038	375	395	770	1 220	1 877	3 097	658	174	832	
198	237	435	4	4	8	11	2	13	-	-	-	1
162	196	358	2	3	5	-	-	-	-	-	-	2
73	62	135	3	1	4	-	-	-	-	-	-	3
160	128	288	3	-	3	-	-	-	-	-	-	4
1	1	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
28	42	70	1	1	2	-	-	-	-	-	-	7
2 690	2 634	5 324	41	47	83	-	320	320	308	89	397	8
20	11	31	-	-	-	35	44	79	-	-	-	9
268	302	570	3	4	7	-	120	120	49	-	49	10
53	34	87	1	-	1	86	98	184	-	-	-	11
2	4	6	1	1	2	60	66	126	-	-	-	12

Tabel 3 (forts.). Folkeskolevæsenets tilstand

Nr.	Byer.	21 Antal klasser. Gutte-klasser.	22 Antal klasser. Pige-klasser.	23 Antal klasser. Klasser for begge kjøn.	24 Klasser med over 40 børn.	25 Gjennemsnitligt antal elever i aarets løb.	26 Antal skoledage, hvori samtlige skolesøgende børn skulde have søgt skolen i aarets løb.
	Oversigt.						
	I. Samtlige byer.	829	798	468	76	66 014	15 158 954
	II. Byerne stiftsvis.						
1	Kristiania	449	427	183	28	34 598	7 800 907
2	Hamar	-	-	44	2	1 343	320 045
3	Kristiansand	161	157	126	23	13 440	3 200 213
4	Bergen	127	118	19	5	8 390	1 981 579
5	Trondhjem	63	64	65	14	5 781	1 307 904
6	Tromsø	29	32	31	4	2 392	548 306
	Tilsammen	829	798	468	76	66 014	15 158 954
	III. Byerne amtsvis.						
1	Smaalenene	68	67	27	10	5 373	1 265 115
2	Akershus	-	-	19	-	485	108 045
3	Kristiania	289	279	17	7	19 566	4 200 606
5	Buskerud	49	40	41	7	4 152	1 017 334
5	Jarlsberg og Larvik	43	41	79	4	5 022	1 209 807
6	Kristians	-	-	19	1	513	121 111
7	Hedemarken	-	-	25	1	830	198 934
8	Bratsberg	34	35	31	17	3 182	750 825
9	Nedenes	14	14	32	2	1 802	435 102
10	Lister og Mandal	37	38	25	3	2 764	672 618
11	Stavanger	76	70	38	1	5 692	1 341 668
12	Søndre Bergenhus	106	98	13	-	6 947	1 649 721
13	Nordre Bergenhus	-	-	6	-	118	27 120
	Aalesund af Romsdal	21	20	-	5	1 325	304 738
14	Romsdal	32	32	34	13	3 089	699 910
15	Søndre Trondhjem	52	52	5	2	3 394	776 633
16	Nordre Trondhjem	-	-	26	4	623	136 099
17	Nordland	9	10	8	2	678	154 201
18	Tromsø	11	12	1	2	720	179 718
19	Finmarken	9	8	22	-	994	214 387
	Tilsammen	829	798	468	76	66 014	15 158 954
	IV. De enkelte byer.						
1	Fredrikshald	23	22	4	5	1 698	402 765
2	Fredrikstad	25	26	12	-	2 020	474 780
3	Sarpsborg	2	1	11	-	372	92 400
4	Moss	18	18	-	5	1 283	295 170
5	Son	-	-	4	-	124	28 100
6	Hølen	-	-	2	-	32	8 116
7	Drøbak	-	-	13	-	329	71 829
8	Kristiania	289	279	17	7	19 566	4 200 606
9	Hønefoss	-	-	10	1	242	61 440
10	Drammen	48	40	1	3	3 054	746 640
11	Kongsberg	1	-	30	3	856	209 254
12	Svelvik	-	-	7	-	207	49 980

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	
Antal forsømte skoledage for samtlige skolesøgende børn tilsammen:				Antal lærere i fuldstændig post.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Løn for lærere i fuldstændig post		Løn for lærerinder i fuldstændig post		Udgift.	Nr.
Paa grund af sygdom.	Af anden gyldig grund.	Uden gyldig grund.	Tilsammen.			høieste.	laveste.	høieste.	laveste.		
719 922	246 108	165 727	1 131 757	601	1 079	4 200	800	1 550	600	3 121 464	
358 143	98 571	88 524	545 238	278	613	4 200	1 000	1 550	720	1 838 511	1
14 968	5 213	1 912	22 093	18	23	3 700	1 200	1 200	800	63 733	2
157 524	71 725	32 186	261 435	145	193	2 400	800	1 200	600	484 142	3
90 699	29 759	13 269	133 727	73	123	3 100	1 000	1 400	700	362 814	4
68 483	26 597	12 732	107 812	61	88	3 100	1 000	1 300	600	253 341	5
30 105	14 243	17 104	61 452	26	34	2 600	800	1 100	650	118 923	6
719 922	246 108	165 727	1 131 757	601	1 079	4 200	800	1 550	600	3 121 464	
59 247	22 619	14 366	96 232	39	77	2 125	1 300	1 100	800	187 686	1
4 978	1 603	1 246	7 827	7	5	1 500	1 000	900	720	13 310	2
190 300	44 373	46 955	281 628	145	396	4 200	1 400	1 550	900	1 290 213	3
47 538	13 583	9 256	70 377	37	65	2 900	1 300	1 500	800	172 277	4
56 080	16 393	16 701	89 174	50	70	3 000	1 420	1 100	800	175 025	5
5 660	1 721	1 033	8 414	7	9	1 700	1 200	1 000	800	23 452	6
9 308	3 492	879	13 679	11	14	3 700	1 350	1 200	800	40 281	7
41 393	22 647	11 821	75 861	34	35	2 000	900	1 200	650	121 281	8
23 184	12 869	6 332	42 385	24	23	2 370	1 000	1 100	700	68 709	9
34 330	15 528	1 864	51 722	36	48	2 400	900	1 100	650	121 677	10
58 617	20 681	12 169	91 467	51	87	2 000	800	1 000	600	172 475	11
73 194	25 811	10 745	109 750	59	111	3 100	1 400	1 400	900	313 202	12
1 366	290	18	1 674	2	1	1 200	1 000	700	700	3 532	13
16 139	3 658	2 506	22 303	12	16	1 824	1 100	950	700	46 080	
38 317	9 898	8 739	56 954	32	46	2 000	1 100	1 200	700	119 747	14
40 509	18 912	4 759	64 180	31	50	3 100	1 200	1 300	800	153 897	15
5 796	1 445	1 740	8 981	10	8	1 550	1 000	1 020	600	25 777	16
10 810	2 764	5 101	18 675	8	10	2 000	800	1 100	650	31 783	17
8 235	4 882	4 584	17 701	6	10	2 600	1 200	1 100	850	40 835	18
11 060	6 597	7 419	25 076	12	14	1 800	1 057	1 100	800	46 305	19
719 922	246 108	165 727	1 131 757	601	1 079	4 200	800	1 550	600	3 121 464	
18 398	2 909	759	22 066	11	26	1 800	1 100	1 050	800	60 816	1
24 561	13 129	4 609	42 299	14	31	2 000	1 300	1 100	800	76 054	2
4 383	1 470	2 066	7 919	4	5	2 125	1 000	1 000	700	11 873	3
11 905	5 111	6 932	23 948	10	15	1 900	1 200	1 050	800	38 943	4
2 145	492	813	3 450	2	1	1 100	720	540	540	2 932	5
318	108	71	497	1	-	720	720	-	-	1 075	6
2 515	1 003	362	3 880	4	4	1 500	1 000	900	720	9 303	7
190 300	44 373	46 955	281 628	145	396	4 200	1 400	1 550	900	1 290 213	8
1 540	416	22	1 978	4	2	2 000	1 100	1 000	800	10 420	9
37 036	9 351	7 582	53 969	22	54	2 900	1 300	1 500	750	125 777	10
8 962	3 816	1 652	14 430	11	9	1 800	1 300	1 100	700	36 080	11
2 781	2 008	633	5 422	3	3	1 833	800	800	725	7 439	12

Tabel 3 (forts.). **Folkeskolevæsenets tilstand**

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Antal undervisningsberettigede børn efter sidste fortegnelse.				Antal af børn i folkeskolen efter sidste indskrivning af elever.			
		Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Deraf under 7 aar.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Deraf under 7 aar.
13	Holmestrand	206	218	424	26	169	179	348	18
14	Horten	802	836	1 638	167	544	591	1 135	126
15	Aasgaardstrand	22	30	52	7	21	30	51	7
16	Tønsberg	681	717	1 398	152	515	537	1 052	67
17	Sandefjord	417	388	805	76	324	287	611	66
18	Larvik	1 083	1 106	2 189	139	917	868	1 785	111
19	Lillehammer	161	179	340	15	117	145	262	11
20	Gjøvik	131	155	286	14	127	139	266	11
21	Hamar	468	364	832	52	337	284	621	49
22	Kongsvinger	147	137	284	19	104	105	209	5
23	Kragerø	560	557	1 117	127	405	398	803	35
24	Brevik	212	198	410	20	186	170	356	20
25	Porsgrund	327	356	683	35	261	279	540	28
26	Skien	860	910	1 770	20	634	724	1 358	69
27	Langesund	122	127	249	11	105	108	213	9
28	Stathelle	34	43	77	4	32	41	73	4
29	Risør	291	313	604	31	242	259	501	31
30	Tvedestrand	184	202	386	26	148	166	314	20
31	Lillesand	120	135	255	12	83	88	171	7
32	Arendal	359	355	714	69	219	224	443	29
33	Grimstad	258	270	528	52	179	216	395	26
34	Kristiansand	1 171	1 072	2 243	198	902	972	1 874	159
35	Mandal	322	356	678	35	287	299	586	35
36	Farsund	137	112	249	8	107	110	217	4
37	Flekkefjord	144	133	277	17	102	97	199	10
38	Sogndal	44	40	84	6	47	40	87	6
39	Egersund	305	250	555	29	224	195	419	26
40	Sandnes	161	173	334	24	169	174	343	24
41	Stavanger	2 348	2 180	4 528	237	1 801	1 787	3 588	168
42	Skudeneshavn	122	97	219	11	122	96	218	11
43	Kopervik	84	86	170	-	81	86	167	-
44	Haugesund	572	544	1 116	52	492	471	963	46
45	Bergen	5 184	5 012	10 196	622	3 900	3 412	7 312	385
46	Florø	50	63	113	4	50	63	113	4
47	Aalesund	951	772	1 723	103	691	669	1 360	95
48	Molde	107	118	225	10	81	85	166	10
49	Kristiansund	993	1 042	2 035	69	835	845	1 680	61
50	Trondhjem	2 415	2 459	4 874	396	1 719	1 814	3 533	172
51	Levanger	89	74	163	14	59	60	119	14
52	Stenkjær	129	155	284	22	100	125	225	11
53	Namsos	203	175	378	11	149	142	291	2
54	Mosjøen	123	106	229	16	102	86	188	12
55	Bodø	329	390	719	65	244	276	520	47
56	Tromsø	566	592	1 158	120	351	427	778	10
57	Hammerfest	246	185	431	32	166	143	309	17
58	Vardø	214	229	443	39	197	188	385	24
59	Vadsø	215	185	400	44	172	132	304	15
	Tilsammen	44 007	43 153	87 160	4 696	33 931	33 286	77 217	3 956

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Antal børn over 7 aar, som fik undervisning udenfor folkeskolen.			Antal børn over 7 aar, som ikke fik nogen undervisning.			Antal børn, som deltog i den frivillige undervisning.			Antal børn, som fik fuldstændig særskilt undervisning i særegne klasser.			
Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Gutter.	Piger.	Tilsammen.	Nr.
37	39	76	-	-	-	33	31	64	-	-	-	13
101	86	187	1	1	2	56	113	169	-	-	-	14
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
136	146	282	-	2	2	-	-	-	19	25	44	16
91	89	180	2	2	4	-	-	-	-	-	-	17
108	146	154	4	7	11	-	-	-	24	-	24	18
53	48	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
10	15	25	3	5	8	21	38	59	-	-	-	20
130	77	207	1	-	1	39	48	87	-	-	-	21
32	24	56	1	3	4	61	50	111	-	-	-	22
68	112	180	6	1	7	105	100	205	-	-	-	23
26	28	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
64	69	133	1	2	3	-	-	-	-	-	-	25
113	130	243	4	3	7	-	-	-	25	-	25	26
13	16	29	-	-	-	-	-	-	3	1	4	27
2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
58	45	103	-	-	-	14	22	36	-	-	-	29
36	36	72	-	-	-	14	12	26	-	-	-	30
37	45	82	-	2	2	26	22	48	-	-	-	31
122	121	243	-	3	3	17	17	34	-	2	2	32
63	44	107	-	-	-	48	53	101	-	-	-	33
172	89	261	4	3	7	306	382	688	-	-	-	34
35	57	92	-	-	-	126	151	277	23	-	23	35
30	27	57	-	-	-	10	18	28	-	-	-	36
33	32	65	4	2	6	5	9	14	-	-	-	37
1	2	3	-	-	-	12	17	29	-	-	-	38
81	55	136	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39
8	9	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40
480	390	870	31	39	70	-	-	-	51	22	73	41
-	-	-	-	1	1	32	21	53	-	-	-	42
3	-	3	-	-	-	23	22	45	-	-	-	43
72	74	146	-	-	-	-	-	-	14	-	14	44
1 057	1 153	2 210	67	84	151	-	-	-	123	22	145	45
-	-	-	-	-	-	10	12	22	-	-	-	46
98	99	197	76	61	137	-	-	-	-	-	-	47
26	31	57	-	2	2	29	33	62	-	-	-	48
124	116	240	10	8	18	35	33	68	-	-	-	49
460	487	947	84	86	170	62	59	121	11	9	20	50
30	14	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51
12	17	29	-	1	1	-	-	-	1	-	1	52
54	33	87	-	-	-	8	8	16	-	-	-	53
15	14	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54
72	79	151	2	1	3	-	-	-	3	8	11	55
137	188	255	9	5	14	19	28	47	-	-	-	56
47	36	83	3	4	7	-	-	-	7	4	11	57
16	37	53	1	4	5	34	45	79	-	-	-	58
40	41	81	2	1	3	-	-	-	-	-	-	59
8 059	7 979	16 038	375	395	770	1 220	1 877	3 097	658	174	832	

Tabel 3 (forts.). **Folkeskolevæsenets tilstand**

Nr.	Byer.	21 Antal klasser. Gutte-klasser.	22 Antal klasser. Pige-klasser.	23 Antal klasser. Klasser for begge kjøn.	24 Klasser med over 40 børn.	25 Gjennemsnitligt antal elever i aarets løb.	26 Antal skoledage, hvori samtlige skolesøgende børn skulde have søgt skolen i aarets løb.
13	Holmestrand	-	-	13	-	362	86 880
14	Horten	-	1	35	-	1 063	271 552
15	Aasgaardstrand	-	-	3	-	50	11 700
16	Tønsberg	16	15	2	-	1 004	228 762
17	Sandefjord	-	-	19	-	600	146 029
18	Larvik	27	25	-	4	1 736	414 904
19	Lillehammer	-	-	8	1	260	62 114
20	Gjøvik	-	-	11	-	253	58 997
21	Hamar	-	-	18	1	612	146 880
22	Kongsvinger	-	-	7	-	218	52 054
23	Kragerø	7	7	6	9	798	191 114
24	Brevik	-	-	12	-	345	74 902
25	Porsgrund	8	8	3	-	524	125 760
26	Skien	19	20	-	5	1 237	293 169
27	Langesund	-	-	7	3	213	51 120
28	Stathelle	-	-	3	-	65	14 760
29	Risør	-	-	17	-	490	120 240
30	Tvedestrand	-	-	9	2	310	74 400
31	Lillesand	-	-	6	-	171	40 527
32	Arendal	7	7	-	-	428	106 320
33	Grimstad	7	7	-	-	403	93 615
34	Kristiansand	31	32	-	-	1 768	436 642
35	Mandal	6	6	10	-	587	138 296
36	Farsund	-	-	7	3	208	49 920
37	Flekkefjord	-	-	8	-	201	47 760
38	Sogndal	-	-	4	-	87	20 880
39	Egersund	6	6	3	-	423	98 359
40	Sandnes	4	4	3	1	339	82 320
41	Stavanger	51	45	16	-	3 521	826 978
42	Skudeneshavn	-	-	6	-	211	52 560
43	Kopervik	-	-	6	-	169	37 191
44	Haugesund	15	15	-	-	942	223 380
45	Bergen	106	98	13	-	6 947	1 649 721
46	Florø	-	-	6	-	118	27 120
47	Aalesund	21	20	-	5	1 325	304 738
48	Molde	-	-	7	-	167	39 840
49	Kristiansund	11	12	27	8	1 597	355 332
50	Trondhjem	52	52	5	2	3 394	776 633
51	Levanger	-	-	7	-	109	24 852
52	Stenkjær	-	-	11	-	223	49 750
53	Namsos	-	-	8	4	291	61 497
54	Mosjøen	-	-	7	2	187	45 120
55	Bodø	9	10	1	-	491	109 081
56	Tromsø	11	12	1	2	720	179 718
57	Hammerfest	-	-	13	-	310	72 233
58	Vardø	5	4	2	-	388	83 088
59	Vadsø	4	4	7	-	*) 296	59 066
	Tilsammen	829	798	468	76	66 014	15 158 954

*) For 170 børn brugtes kvænsk som hjælpesprog ved undervisningen.

i rigets kjøbstæder og ladesteder.

27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	
Antal forsømte skoledage for samtlige skolesøgende børn tilsammen:				Antal lærere i fuldstændig post.	Antal lærerinder i fuldstændig post.	Løn for lærere i fuldstændig post		Løn for lærerinder i fuldstændig post		Udgift.	Nr.
Paa grund af sygdom.	Af anden gyldig grund.	Uden gyldig grund.	Tilsammen.			høieste.	laveste.	høieste.	laveste.		
2 401	607	104	3 112	5	5	1 500	1 100	1 000	800	10 752	13
14 498	4 536	731	19 765	14	14	2 000	1 200	1 100	800	43 996	14
513	381	459	1 353	1	1	1 420	1 420	800	800	2 447	15
10 399	1 845	460	12 704	9	13	2 500	1 300	1 100	800	37 959	16
5 418	2 205	934	8 557	5	8	1 600	1 200	1 000	800	16 879	17
20 070	4 811	13 380	38 261	13	26	3 000	1 200	1 100	800	55 553	18
2 182	889	334	3 405	4	3	1 700	1 200	1 000	800	11 275	19
3 478	832	699	5 009	3	6	1 600	1 200	950	700	12 177	20
6 307	1 634	138	8 079	9	10	3 700	1 350	1 200	800	32 486	21
3 001	1 858	741	5 600	2	4	1 600	1 100	900	700	7 795	22
12 277	5 172	2 444	19 893	7	9	1 850	1 200	1 100	750	24 067	23
4 300	1 321	511	6 132	5	2	1 200	900	800	650	8 566	24
5 725	2 155	1 890	9 770	6	6	1 800	1 200	950	700	18 659	25
14 646	9 063	4 653	28 362	12	15	2 000	1 200	1 200	900	61 604	26
3 459	4 186	1 832	9 477	3	2	1 300	900	750	750	6 127	27
986	750	491	2 227	1	1	1 200	1 200	680	680	2 258	28
6 366	4 461	2 655	13 482	6	6	2 200	1 200	800	700	18 407	29
5 398	3 537	1 541	10 476	4	4	2 370	1 000	800	600	11 454	30
3 020	1 202	638	4 860	3	2	1 900	1 250	800	600	7 052	31
5 217	2 436	1 132	8 785	5	5	2 000	1 080	1 100	950	16 126	32
3 183	1 233	366	4 782	6	6	1 700	1 200	875	718	15 670	33
23 613	13 009	1 441	38 063	22	34	2 400	1 200	1 100	700	86 275	34
6 564	1 711	184	8 459	8	8	1 600	1 200	850	700	20 785	35
2 020	529	173	2 722	3	3	1 650	900	800	650	7 631	36
2 133	279	66	2 478	3	3	1 700	1 200	750	650	6 986	37
1 645	788	104	2 537	2	1	1 250	820	600	600	3 170	38
4 808	1 296	601	6 705	6	5	2 000	1 000	800	600	13 396	39
5 315	976	417	6 708	5	5	2 000	1 000	750	600	8 570	40
31 803	11 475	8 782	52 060	24	59	2 000	1 200	1 000	600	110 620	41
3 552	1 196	1 000	5 748	3	2	1 600	1 000	650	600	5 408	42
2 157	1 205	410	3 772	3	2	1 200	800	690	620	5 846	43
9 337	3 745	855	13 937	8	13	1 700	1 000	700	600	25 465	44
73 194	25 811	10 745	109 750	59	111	3 100	1 400	1 400	900	313 202	45
1 366	290	18	1 674	2	1	1 200	1 000	700	700	3 532	46
16 139	3 658	2 506	22 303	12	16	1 824	1 100	950	700	46 080	47
2 032	664	39	2 735	3	3	1 600	1 200	1 100	800	8 662	48
20 146	5 576	6 194	31 916	17	27	2 000	1 200	1 200	850	65 005	49
40 509	18 912	4 759	64 180	31	50	3 100	1 200	1 300	800	153 897	50
754	146	93	993	2	1	1 400	1 200	950	950	4 247	51
2 807	557	117	3 481	4	4	1 400	1 000	800	600	11 624	52
2 235	742	1 530	4 507	4	3	1 550	1 000	1 020	760	9 906	53
2 068	596	510	3 174	3	2	1 000	800	650	650	*) 13 147	54
8 742	2 168	4 591	15 501	5	8	2 000	1 200	1 100	800	18 636	55
8 235	4 882	4 584	17 701	6	10	2 600	1 200	1 100	850	40 835	56
3 511	1 493	5 447	10 451	4	5	1 800	1 600	1 050	800	13 757	57
6 243	3 573	1 408	11 224	4	5	1 500	1 200	1 100	900	22 075	58
1 306	1 531	564	3 401	4	4	1 262	1 057	870	815	10 473	59
719 922	246 108	165 727	1 131 757	601	1 079	4 200	800	1 550	600	3 121 464	

*) Udgifterne fælles for folke- og middelskolen.

Tabel 4. Uddrag af amtskassernes regnskab

Nr.	1 Amter.	2 Alderstillæg til læreres løn.	3 De med amtsskolestyret forbundne udgifter, deri løn til amtsskoleinspektøren.	4 Bidrag til opførelse af skolehuse og anskaffelse af jordvei til lærere.	5 Bidrag til skolernes forsyning med undervisningsmidler.	6 Bidrag til bestridelse af udgifterne til folkeskolen i uformuende herreder.
		Udgifter til det				
1	Smaalenene	22 934	557	29 808	1 099	-
2	Akershus	39 135	984	21 078	291	-
3	Hedemarken	46 192	1 241	37 093	2 412	3 866
4	Kristians	29 399	582	22 704	203	1 404
5	Buskerud	29 659	684	12 965	546	580
6	Jarlsberg og Larvik	26 306	1 271	25 422	473	200
7	Bratsberg	21 505	440	8 906	1 740	724
8	Nedenes	25 935	419	4 846	1 762	1 460
9	Lister og Mandal	14 279	888	13 358	1 494	2 440
10	Stavanger	20 345	1 028	12 517	849	2 062
11	Søndre Bergenhus	46 305	1 400	59 589	3 159	350
12	Nordre Bergenhus	26 070	1 214	16 391	3 555	1 800
13	Romsdal	23 122	1 056	16 476	1 084	-
14	Søndre Trondhjem	23 077	914	23 233	4 565	70
15	Nordre Trondhjem	18 940	558	15 551	2 253	915
16	Nordland	48 412	1 042	17 742	3 240	4 350
17	Tromsø	15 976	472	10 012	1 415	1 492
18	Finmarken	12 528	30 9	13 315	-	5 032
	Ialt	490 119	15 059	361 006	30 140	26 745

vedkommende skolevæsenet 1895.

7	8	9	10	11	12	13	14	
almindelige skolevæsen:						Skolevæsenet iøvrigt.		
Bidrag til dækkelse af herredernes udgifter til vikarløn under længere sygdomsforfald	Bidrag til fortsættelsesskoler.	Bidrag til arbeidsskoler.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Heraf statsbidrag.	Amtsskoler.	Private skoler med lignende formaal.	Nr
231	733	-	-	55 362	38 153	6 920	-	1
-	-	-	-	61 488	45 500	9 103	-	2
-	1 997	2 158	-	94 959	64 780	13 351	-	3
208	2 694	350	-	57 544	49 269	10 796	3 200	4
-	2 669	162	-	47 265	36 121	5 086	5 715	5
337	356	300	-	54 665	39 359	8 600	-	6
-	2 802	1 829	-	37 946	25 066	-	7 200	7
-	1 570	300	-	36 292	30 095	8 650	-	8
-	2 630	331	-	35 420	23 856	7 250	-	9
670	2 520	357	116	40 464	28 870	8 650	3 519	10
447	1 600	923	-	113 773	82 056	4 667	7 312	11
104	2 422	981	-	52 537	38 333	3 600	8 060	12
20	4 002	-	-	45 760	34 150	9 803	8 423	13
73	870	1 405	-	54 207	42 595	9 420	-	14
99	2 134	350	-	40 800	34 088	1 690	3 800	15
-	3 354	2 993	-	81 133	53 356	8 958	-	16
-	169	370	81	29 987	26 015	5 020	-	17
-	-	180	50	31 414	32 445	4 793	-	18
2 189	32 522	12 989	247	971 016	724 107	126 267	47 229	

Tabel 4 (forts.). **Uddrag af amtskassernes**

Nr.	Amter.	15	16	17	18	19	20
		Skolevæsenet iøvrigt (forts.)					
		Stipendier for trængende elever ved amts- og folkehøiskoler.	Aftenskoler.	Høiere almueskoler.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Amtsskoler.
1	Smaalenene	400	304	-	-	7 624	5 490
2	Akershus	-	-	-	-	9 103	5 865
3	Hedemarken	1 200	962	-	-	15 513	10 164
4	Kristians	815	-	3 135	-	17 946	9 000
5	Buskerud	525	-	-	-	11 326	3 420
6	Jarlsberg og Larvik	1 200	1 177	-	-	10 977	6 450
7	Bratsberg	1 000	-	-	1 740	9 940	-
8	Nedenes	930	54	-	-	9 634	6 488
9	Lister og Mandal	-	-	-	-	7 250	4 230
10	Stavanger	-	-	-	-	12 169	4 650
11	Søndre Bergenhus	1 710	225	-	-	13 914	3 500
12	Nordre Bergenhus	1 086	-	-	751	13 497	5 062
13	Romsdal	1 100	768	-	38	20 132	6 555
14	Søndre Trondhjem	480	-	-	-	9 900	6 750
15	Nordre Trondhjem	1 150	-	-	-	6 640	656
16	Nordland	1 545	105	-	-	10 608	6 900
17	Tromsø	360	-	-	-	5 380	3 735
18	Finmarken	1 320	-	-	-	6 023	4 672
	Ialt	14 821	3 595	3 135	2 529	197 575	93 587

regnskab vedkommende skolevæsenet 1895.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	
				Abnormskolevæsenet:					
Heraf bidrag af statsmidler:									
Private skoler med lignende formaal.	Stipendier for trængende elever ved amts- og folkehøiskoler.	Aftenskoler.	Tilsammen.	Døvstummes undervisning.	Blindes undervisning.	Aandssvages undervisning.	Tilsammen.	Heraf refunderet.	Nr.
-	450	600	6 540	3 169	1 112	6 293	10 574	3 705	1
-	600	-	6 465	2 421	1 662	7 557	11 640	1 791	2
-	900	-	11 064	6 748	2 445	16 611	25 804	8 917	3
2 400	750	-	12 150	4 356	3 253	8 111	15 720	5 352	4
4 192	-	-	7 612	4 050	867	5 106	10 023	3 329	5
-	900	1 012	8 362	3 254	323	5 628	9 205	2 504	6
7 350	-	859	8 209	2 755	433	5 901	9 089	2 555	7
-	697	-	7 185	1 386	1 637	2 362	5 385	1 764	8
-	390	-	4 620	2 566	716	3 383	6 665	915	9
1 359	1 050	-	7 059	3 742	536	8 247	12 525	4 378	10
4 286	1 200	750	9 736	3 582	1 645	10 644	15 871	-	11
2 700	900	-	8 662	4 992	1 801	6 189	12 982	3 283	12
3 603	540	1 800	12 498	5 307	1 285	8 172	14 764	-	13
-	900	1 200	8 850	1 671	2 084	12 095	15 850	5 439	14
2 925	1 350	-	4 931	4 357	1 094	7 038	12 489	4 381	15
-	2 400	-	9 300	4 135	1 042	9 432	14 609	79	16
-	600	450	4 785	4 831	1 216	9 469	15 516	3 772	17
-	1 320	-	5 992	1 230	712	1 789	3 731	660	18
28 815	14 947	6 671	144 020	64 552	23 863	134 027	222 442	52 824	

Tabel 5. Aften-

Nr.	1 Landsdele.	2 Antal skoler.	3 Antal elever i hver skole ved undervisningens begyndelse. Gutter.	4 Piger.	5 ende. Gutter.	6 Piger.	7 Antal timer, Religion.	8 Norsk, mundtlig og skriftlig.	9 Historie.	10 Geografi.
	Oversigt.									
	I. Riget.	477	4 821	2 481	4 181	2 187	27	11 535	1 010	467
	II. Stifterne.									
1	Kristiania	129	1 404	773	1 147	618	-	3 162	295	129
2	Hamar	57	572	407	502	376	-	1 416	92	42
3	Kristiansand	96	857	451	758	404	1	2 148	140	75
4	Bergen	74	830	206	753	187	-	2 001	174	94
5	Trondhjem	95	918	557	799	516	-	2 361	281	127
6	Tromsø	26	240	87	222	86	26	447	28	-
	Tilsammen	477	4 821	2 481	4 181	2 187	27	11 535	1 010	467
	III. Amterne *).									
1	Smaalenene	34	360	161	289	145	-	838	71	38
2	Akershus	36	385	180	309	167	-	904	114	51
3	Buskerud	32	382	289	323	170	-	761	90	25
4	Jarlsberg og Larvik	27	277	143	226	136	-	659	20	15
5	Hedemarken	23	218	159	192	160	-	642	52	7
6	Kristians	34	354	248	310	216	-	774	40	35
7	Bratsberg	25	191	119	138	110	-	582	22	-
8	Nedenes	29	257	163	237	141	1	561	45	22
9	Lister og Mandal	3	38	21	32	19	-	70	10	2
10	Stavanger	39	371	148	351	134	-	935	63	51
11	Søndre Bergenhus	34	343	96	325	85	-	970	81	69
	Søndmøre fogderi	40	487	110	428	102	-	1 031	93	25
12	Romsdal	76	837	299	685	260	-	1 992	211	75
	Romsdal og Nordmøre fogderi.	36	359	189	257	158	-	961	118	50
13	Søndre Trondhjem	40	396	220	369	213	-	1 027	99	74
14	Nordre Trondhjem	19	172	148	173	145	-	373	64	3
15	Nordland	5	43	17	29	15	-	134	11	-
16	Tromsø	21	197	70	193	71	26	313	17	-

*) I Nordre Bergenhus og Finmarken amter holdtes ingen aftenskoler.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
hvori undervistes i:							Den samlede pengeværdi, der bestredes ved:				
Naturkundskab.	Regning.	Skrivning.	Tegning.	Sang.	Andre fag.	Tilsammen	Offentlige bidrag.	Kommunens eller kredsens bidrag.	Skolepenge.	Tilsammen.	Nr.
432	11 120	458	23	715	1 095	26 882	16 011	5 582	885	22 478	
-	3 118	158	-	172	721	7 755	5 734	2 092	448	8 274	1
101	1 379	70	-	106	48	3 254	1 931	602	188	2 721	2
158	2 120	85	-	44	21	4 792	2 736	874	54	3 664	3
19	2 029	72	-	158	135	4 682	2 157	642	86	2 885	4
137	2 011	42	23	179	133	5 294	2 748	1 152	94	3 994	5
17	463	31	-	56	37	1 105	705	220	15	940	6
432	11 120	458	23	715	1 095	26 882	16 011	5 582	885	22 478	
-	829	32	-	39	174	2 021	1 462	579	96	2 137	1
-	891	66	-	27	159	2 212	1 654	576	150	2 380	2
-	735	18	-	73	250	1 952	1 440	510	68	2 018	3
-	663	42	-	33	138	1 570	1 178	427	134	1 739	4
64	622	52	-	73	43	1 555	932	390	-	1 322	5
37	757	18	-	33	5	1 699	999	212	188	1 399	6
68	620	-	-	5	-	1 297	995	345	21	1 361	7
25	540	29	-	24	-	1 247	808	234	33	1 075	8
-	60	20	-	-	10	172	119	19	-	138	9
65	900	36	-	15	11	2 076	814	276	-	1 090	10
19	970	39	-	78	76	2 302	1 117	365	14	1 496	11
-	1 059	33		89	59	2 380	1 040	277	72	1 389	
33	1 899	33	2	134	96	4 475	1 968	602	118	2 688	12
33	840	-	2	54	37	2 095	928	325	46	1 299	
61	814	22	21	57	51	2 226	1 287	522	28	1 837	13
43	357	20	-	68	45	973	533	305	20	858	14
-	156	21	-	45	12	379	270	75	15	360	15
17	307	10	-	11	25	726	435	145	-	580	16

Tabel 6. Fortsæt-

Nr.	1 Landsdele.	2 Antal skoler.	3 Antal lærere.	4 Antal elever ved undervisningens begyndelse. Gutter.	5 Piger.	6 ende. Gutter.	7 Piger.	8 Antal ugent- Religion.	9 Norsk.
	Oversigt.								
	I. Riget.	167	205	2 089	754	1 851	702	355	1 819
	II. Stifterne.								
1	Kristiania	24	24	174	79	152	78	33	171
2	Hamar	16	18	223	83	208	89	25	143
3	Kristiansand	45	48	541	220	426	186	127	478
4	Bergen	36	41	523	114	436	98	86	379
5	Trondhjem	34	58	523	198	516	200	49	506
6	Tromsø	12	16	105	60	113	51	35	142
	Tilsammen	167	205	2 089	754	1 851	702	355	1 819
	III. Amterne).*								
1	Smaalenene	5	5	53	26	42	23	9	43
2	Akershus	4	4	35	17	32	18	15	27
3	Buskerud	13	13	74	25	67	26	6	80
4	Jarlsberg og Larvik	2	2	12	11	11	11	3	21
5	Kristians	9	11	138	53	132	56	17	81
6	Hedemarkens	7	7	85	30	76	33	8	62
7	Bratsberg	9	10	107	35	73	20	21	94
8	Nedenes	3	3	32	11	21	9	14	30
9	Lister og Mandal	13	13	137	60	118	55	31	130
10	Stavanger	20	22	265	114	214	102	61	224
11	Søndre Bergenhus	6	16	159	39	137	31	26	100
12	Nordre Bergenhus	14	14	204	43	163	37	30	154
13	Romsdal	24	32	381	98	337	99	57	352
14	Søndre Trondhjem	14	17	177	58	171	52	19	170
15	Nordre Trondhjem	12	20	125	74	144	79	3	109
16	Nordland	11	14	96	50	104	39	33	132
17	Tromsø	1	2	9	10	9	12	2	10

*) I Finmarken amt holdtes ingen fortsættelsesskole.

telsesskoler 1895—96.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
lige undervisningstimer i:									Samlet udgift.				
Historie.	Geografi.	Naturkundskab.	Regning.	Skrivning.	Tegning.	Sang.	Andre fag.	Tilsammen.	Offentligt bidrag.	Herredets bidrag.	Andre indtægter.	Tilsammen.	Nr.
665	435	569	1 332	260	130	239	211	6 015	29 172	15 446	1 038	45 656	
53	39	75	131	8	19	12	15	556	5 051	2 678	503	8 232	1
57	39	48	99	16	9	19	8	463	5 366	4 852	313	10 531	2
158	108	123	340	87	18	59	48	1 546	6 731	2 883	50	9 664	3
148	90	95	276	54	28	58	33	1 247	4 579	2 052	97	6 728	4
195	120	176	381	75	38	65	77	1 682	5 620	2 254	35	7 909	5
54	39	52	105	20	18	26	30	521	1 825	727	40	2 592	6
665	435	569	1 332	260	130	239	211	6 015	29 172	15 446	1 038	45 656	
15	9	17	36	7	2	4	2	144	680	368	53	1 101	1
11	10	13	21	1	4	4	3	109	497	900	-	1 397	2
21	16	39	61	-	10	3	10	246	3 537	1 247	450	5 234	3
6	4	6	13	-	3	1	-	57	337	163	-	500	4
34	23	27	55	11	6	9	7	270	3 564	3 543	163	7 270	5
23	16	21	44	5	3	10	1	193	1 802	1 309	150	3 261	6
42	26	33	63	17	3	12	4	315	2 120	836	50	3 006	7
12	6	7	21	6	5	4	3	108	450	251	-	701	8
43	32	32	91	27	5	19	10	420	1 985	920	-	2 905	9
61	44	51	165	37	5	24	31	703	2 176	876	-	3 052	10
34	18	18	87	25	12	14	14	348	1 419	808	2	2 229	11
72	42	47	98	15	7	22	16	503	2 110	817	61	2 988	12
118	80	110	260	49	15	49	9	1 099	3 127	1 221	49	4 397	13
50	33	50	131	22	20	16	17	528	1 795	699	20	2 514	14
69	37	46	81	18	12	22	54	451	1 748	761	-	2 509	15
50	36	50	98	18	16	23	29	485	1 657	671	40	2 368	16
4	3	2	7	2	2	3	1	36	168	56	-	224	17

Tabel 7. Abnormskoler

Nr.	Skoler.	1 Antal klasser.	2 Antal elever. Gutter.	3 Antal elever. Piger.	4 Antal elever. Tilsammen.	5 Deraf var fra byer.	6 Deraf var fra landet.	7 Af eleverne var interne.	8 Af eleverne var externe.	9 Antal elever udgaaede i skoleaaret.
	Oversigt.									
	I. Samtlige skoler.	88	466	392	858	153	705	716	142	154
1	Døveskolerne	36	174	129	303	64	239	168	135	52
2	Blindeskolerne	12	67	58	125	34	91	124	1	16
3	Aandssvageskolerne	40	225	205	430	55	375	424	6	86
	Tilsammen	88	466	392	858	153	705	716	142	154
	II. De enkelte skoler.									
	Det offentlige døvstuminstitut i Trondhjem	8	41	28	69	7	62	40	29	24
2	Lyngs døvstuminstitut i do.	7	32	25	57	5	52	24	33	8
3	Balchens døvstuminstitut i Kristiania	7	33	27	60	16	44	40	20	7
4	Fru Rosings døvstuminstitut i Kristiania	8	48	31	79	31	48	32	47	13
5	Hamar døvstuminstitut	6	20	18	38	5	33	32	6	-
6	Kristiania blindeinstitut	6	35	32	67	19	48	66	1	8
7	Klæbu blindeinstitut	6	32	26	58	15	43	58	-	8
8	Lindern aandssvageskole i Kristiania	11	129	-	129	15	114	124	5	28
9	Thorshaug aandssvageskole i Kristiania	17	-	170	170	26	144	169	1	28
10	Sæthres aandssvageskole ved Bergen	12	96	35	131	14	117	131	-	30

i skoleaaret 1895—96.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Deraf havde gjennemgaaet skolens kursus.	Det faste lærerpersonales antal				Indtægter.			Udgifter.			Nr.
	i læseskolen		i arbeidsskolen		Tilskud af staten.	Andre indtægter.	Tilsammen.	Lærerlønninger.	Andre udgifter.	Tilsammen.	
	lærere.	lærerinder.	lærere.	lærerinder.							
91	37	56	21	30	258 161	8 944	267 105	195 182	71 694	266 876	
28	18	22	8	9	108 939	89	109 028	84 162	25 368	109 530	1
15	6	4	5	3	30 640	775	31 415	25 605	4 895	30 500	2
48	13	30	8	18	118 582	8 080	126 662	85 415	41 431	126 846	3
91	37	56	21	30	258 161	8 944	267 105	195 182	71 694	266 876	
9	4	5	2	3	21 400	89	21 489	18 353	4 667	23 020	1
7	3	4	2	1	21 416	-	21 416	16 825	4 591	21 416	2
6	4	5	1	2	23 168	-	23 168	16 775	6 404	23 179	3
6	4	5	2	2	23 055	-	23 055	17 542	5 359	22 901	4
-	3	3	1	1	19 900	-	19 900	14 667	4 347	19 014	5
8	3	2	3	1	14 040	-	14 040	12 760	1 280	14 040	6
7	3	2	2	2	16 600	775	17 375	12 845	3 615	16 460	7
14	4	8	3	3	33 371	3 876	37 247	24 980	12 267	37 247	8
19	3	15	1	12	47 620	400	48 020	33 520	14 684	48 204	9
15	6	7	4	3	37 591	3 804	41 395	26 915	14 480	41 395	10

Tabel 8. Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden examensret.

Nr.	1 Skolernes art, i hvilket distrikt.	2 Antal skoler.	3 Antal klasser.	4 Antal elever. Gutter.	5 Antal elever. Piger.	6 Antal elever. Tilsammen.	7 Deraf fuldtendt skolens kursus i skoleaaret. Gutter.	8 Deraf fuldtendt skolens kursus i skoleaaret. Piger.	9 Deraf fuldtendt skolens kursus i skoleaaret. Tilsammen.	10 Antal lærere.	11 Antal lærerinder.
	Oversigt.										
	Samtlige skoler.	88	361	1 255	3 021	4 276	201	302	503	109	252
1	Kommunale gutteskoler..	2	4	53	-	53	9	-	9	5	-
2	Do. pigeskoler.....	3	16	-	301	301	-	12	12	6	16
3	Do. gutte- og pigesk.	4	14	63	149	212	4	15	19	8	8
4	Private gutteskoler.....	1	3	15	-	15	5	-	5	1	-
5	Do. pigeskoler.....	25	124	-	1 286	1 286	-	126	126	27	118
6	Do. gutte- og pigesk.	53	200	1 124	1 285	2 409	183	149	332	62	110
	Tilsammen	88	361	1 255	3 021	4 276	201	302	503	109	252
	I. **Kommunale gutteskoler.**										
1	Kristiania.....	1	3	40	-	40	9	-	9	4	-
2	Lier*).....	1	1	13	-	13	-	-	-	1	-
	Tilsammen	2	4	53	-	53	9	-	9	5	-
	II. **Kommunale pigeskoler.**										
1	Fredrikshald.....	1	9	-	149	149	-	-	-	2	9
2	Grimstad	1	2	-	37	37	-	10	10	2	1
3	Tromsø..	1	5	-	115	115	-	2	2	2	6
	Tilsammen	3	16	-	301	301	-	12	12	6	16
	III. **Kommunale gutte- og pigeskoler.**										
1	Langesund.....	1	3	6	6	12	1	-	1	1	-
2	Kragerø.....	1	8	25	103	128	-	12	12	2	5
3	Sandnes	1	2	21	24	45	-	-	-	3	2
4	Sogndal	1	1	11	16	27	3	3	6	2	1
	Tilsammen	4	14	63	149	212	4	15	19	8	8
	IV. **Private gutteskoler.**										
1	Kristiania.....	1	3	15	-	15	5	-	5	1	-
	V. **Private pigeskoler.**										
1	Kristiania.....	16	81	-	812	812	-	99	99	17	80
2	Fredrikshald.....	1	4	-	63	63	-	4	4	3	5

*) Høiere almueskole.

Tabel 8 (forts.). **Kommunale og private gutte- og pigeskoler uden examensret.**

Nr.	1 Skolernes art, i hvilket distrikt.	2 Antal skoler.	3 Antal klasser.	4 Antal elever. Gutter.	5 Antal elever. Piger.	6 Antal elever. Tilsammen.	7 Deraf fuldendt skolens kursus i skoleaaret. Gutter.	8 Deraf fuldendt skolens kursus i skoleaaret. Piger.	9 Deraf fuldendt skolens kursus i skoleaaret. Tilsammen.	10 Antal lærere.	11 Antal lærerinder.
	(Fortsættelse.)										
3	Moss	1	8	-	112	112	-	7	7	2	7
4	Larvik	1	7	-	40	40	-	5	5	-	3
5	Arendal	1	10	-	182	182	-	11	11	4	10
6	Dale, Søndfjord	1	4	-	24	24	-	-	-	-	7
7	Sande, Søndfjord	1	2	-	12	12	-	-	-	-	2
8	Molde	1	3	-	12	12	-	-	-	-	1
9	Trondhjem	2	5	-	29	29	-	-	-	1	3
	Tilsammen	25	124	-	1 286	1 286	-	126	126	27	118
	VI. Private gutte- og pigeskoler.										
1	Kristiania	14	73	333	549	882	35	46	81	23	44
2	Fredrikshald	4	7	28	20	48	10	6	16	3	6
3	Sarpsborg	3	9	29	40	69	3	5	8	-	4
4	Drøbak	1	2	5	14	19	-	5	5	-	1
5	Lillestrømmen	1	9	29	17	46	5	5	10	3	1
6	Søndre Elverum	1	1	7	6	13	-	1	1	1	1
7	Aamot	1	4	17	17	34	-	-	-	1	3
8	Tønset	1	4	18	16	34	-	-	-	1	1
9	Ringsaker	1	9	22	17	39	4	3	7	1	3
10	Vaage	1	3	26	17	43	7	3	10	3	-
11	Søndre Fron	1	4	9	15	24	-	-	-	-	2
12	Østre Toten	1	4	29	28	57	1	-	1	2	2
13	Svelvik	1	1	5	4	9	-	-	-	-	1
14	Stokke	1	2	12	9	21	-	-	-	1	-
15	Larvik	2	4	13	18	31	1	2	3	-	2
16	Skien	1	10	28	105	133	-	5	5	-	7
17	Flekkefjord	1	1	11	6	17	-	-	-	-	1
18	Haugesund	1	2	14	10	24	4	3	7	-	2
19	Volden	1	3	32	3	35	9	2	11	5	-
20	Molde	2	4	9	12	21	3	8	11	-	2
21	Aalesund	1	3	27	33	60	8	10	18	-	3
22	Kristiansund	1	8	34	124	158	-	7	7	2	8
23	Trondhjem	9	26	372	184	556	91	32	123	15	13
24	Namsos	1	3	5	11	16	-	5	5	-	2
25	Trondenes	1	4	10	10	20	2	1	3	1	1
	Tilsammen	53	200	1 124	1 285	2 409	183	149	332	62	110

Tabel 9. Offentlige høiere almenskoler, kommunale med ret til at af-

Nr.	Skolens navn.	Antal klasser. Latingymnasiet	Antal klasser. Realgymnasiet	Antal klasser. Middelskolen.	Antal klasser. Forberedelsesskolen.	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Latingymnasiet	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Realgymnasiet	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Middelskolen.	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Tilsammen.	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Deraf piger.	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Forberedelsesskolen.	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Deraf piger.
	Oversigt:											
	I. **Samtlige skoler.**	57	32	583	157	384	471	11 125	11 980	4 572	3 084	1 199
1	De offentlige høiere almenskoler	39	15	94	20	248	198	2 210	2 656	240	440	40
2	De kommunale middelskoler	3	-	277	54	16	-	4 356	4 372	1 496	998	280
3	De private høiere skoler	15	17	95	45	120	273	2 007	2 400	284	867	133
4	De høiere pigeskoler	-	-	117	38	-	-	2 552	2 552	2 552	779	746
	Tilsammen	57	32	583	157	384	471	11 125	11 980	4 572	3 084	1 199
	II. **De offentlige høiere almenskoler.**											
1	Kristiania katedralskole	3	3	9	3	70	72	248	390	-	81	-
2	Trondhjem do	3	3	6	-	20	55	149	224	3	-	-
3	Bergen do	3	3	6	-	15	14	146	175	-	-	-
4	Kristiansand do	3	3	6	-	12	20	269	301	99	-	-
5	Fredrikshald skole	3	-	6	2	13	-	135	148	9	46	-
6	Hamar do	-	3	6	-	-	37	149	186	5	-	-
7	Lillehammer do	3	-	7	-	7	-	88	95	36	-	-
8	Drammen do	3	-	12	3	27	-	253	280	15	69	-
9	Skien do	3	-	6	-	11	-	85	96	1	-	-
10	Arendal do	3	-	6	3	20	-	165	185	-	56	-
11	Stavanger do	3	-	6	3	25	-	169	194	-	87	8
12	Aalesund do	3	-	6	3	10	-	140	150	56	60	32
13	Kristiansund do	3	-	6	-	10	-	116	126	1	-	-
14	Tromsø do	3	-	6	3	8	-	98	106	15	41	-
	Tilsammen	39	15	94	20	248	198	2 210	2 656	240	440	40
	III. **De kommunale middelskoler.**											
1	Kristiania borger og realskole	-	-	12	6	-	-	324	324	-	158	-
2	Trondhjems borgerlige realskole	-	-	16	3	-	-	396	396	250	80	-
3	Tanks skole i Bergen	-	-	11	3	-	-	294	294	-	92	-
4	Fredrikstad skole	3	-	8	3	16	-	155	171	-	64	-
5	Sarpsborg do	-	-	6	3	-	-	121	121	43	61	32
6	Moss do	-	-	6	3	-	-	100	100	1	32	-
7	Drøbak do	-	-	6	3	-	-	62	62	31	30	15

middelskoler samt private høiere gutte- og pigeskoler holde afgangsexamen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
Af middelskolens elever læste		Antal udenbys (bygds) elever		Antal elever, der fritoges for undervisning i				Antal elever af middelskolen, der læste		Antal af dem, som underkastede sig examen artium i 1896.						
										Skl.s elever		Privatister.				
latin.	engelsk.	fra andre byer.	fra andre bygder.	enkelte fag i henh. til skolelov.s § 13.	religion.	gymnastik.	sang.	fransk.	den valgfri del af naturfag.	Latinartium	Realartium.	Latinartium	Realartium.	Tilsammen.	Deraf piger.	Nr
517	5 061	190	1 907	166	60	1 234	1 866	1 408	90	121	84	29	58	292	24	
281	829	77	474	11	23	227	761	373	16	77	41	19	14	151	5	1
87	2 131	32	879	57	30	421	697	433	49	5	-	2	-	7	-	2
149	737	64	327	6	6	298	251	250	25	39	43	8	44	134	19	3
-	1 364	17	227	92	1	288	157	352	-	-	-	-	-	-	-	4
517	5 061	190	1 907	166	60	1 231	1 866	1 408	90	121	84	29	58	292	24	
46	104	19	35	-	-	30	81	71	-	20	13	6	4	43	-	1
16	50	12	33	-	3	8	111	26	-	4	16	1	1	22	1	2
18	67	1	2	-	1	15	89	25	-	6	4	2	1	13	-	3
10	116	5	24	2	2	17	95	30	-	4	3	-	-	7	-	4
15	50	1	36	-	7	22	16	36	-	2	-	2	-	4	-	5
21	53	13	101	1	-	14	93	31	-	-	5	-	8	13	-	6
8	34	1	21	-	-	16	28	8	-	5	-	-	-	5	-	7
50	84	2	39	1	1	21	113	52	16	6	-	3	-	9	3	8
14	22	1	16	3	8	2	23	11	-	5	-	1	-	6	-	9
23	66	15	104	-	-	27	19	31	-	9	-	-	-	9	-	10
21	46	5	21	2	-	13	15	13	-	4	-	4	-	8	-	11
7	52	1	12	2	-	12	20	9	-	4	-	-	-	4	-	12
18	48	1	4	-	1	18	31	13	-	6	-	-	-	6	1	13
14	37	-	26	-	-	12	27	17	-	2	-	-	-	2	-	14
281	829	77	474	11	23	227	761	373	16	77	41	19	14	151	5	
22	176	1	29	1	2	31	44	47	-	-	-	-	-	-	-	1
2	148	-	14	-	-	27	140	24	-	-	-	-	-	-	-	2
-	109	1	16	1	-	12	52	19	-	-	-	-	-	-	-	3
15	41	-	48	-	4	28	-	19	-	5	-	2	-	7	-	4
1	45	-	45	5	1	17	8	8	-	-	-	-	-	-	-	5
-	39	-	19	1	7	11	27	16	23	-	-	-	-	-	-	6
-	26	-	23	2	-	8	12	7	-	-	-	-	-	-	-	7

Tabel 9 (forts.) **Offentlige høiere almenskoler, kommunale ret til at afholde**

Nr.	Skolens navn.	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
		Antal af dem, som bestod middelskolens afgangsexamen i juni og juli 1896.						Antal af dem, der nød hel eller delvis fri-plads.	Antal af dem, der oppebar stipendium af skolens legater.	Antal lærere.	Antal lærerinder.
		Skl.s elever.		Privatister.							
		Latinlinjen.	Engelsklinjen.	Latinlinjen.	Engelsklinjen.	Tilsammen.	Derafpiger.				
	Oversigt:										
	I. **Samtlige skoler.**	158	946	16	350	1 470	543	1 965	129	719	394
1	De offentlige høiere almenskoler	72	167	8	108	355	70	372	96	223	16
2	De kommunale middelskoler	35	404	2	95	536	165	820	28	237	123
3	De private høiere skoler	51	174	6	129	360	89	359	2	176	66
4	De høiere pigeskoler	-	201	-	18	219	219	414	3	83	189
	Tilsammen	158	946	16	350	1 470	543	1 965	129	719	394
	II. **De offentlige høiere almenskoler.**										
1	Kristiania katedralskole.	17	20	1	9	47	6	102	20	25	3
2	Trondhjem do.....	5	7	1	29	42	9	30	23	19	-
3	Bergen do.....	3	12	1	-	16	-	19	13	18	-
4	Kristiansand do.....	2	21	-	1	24	2	25	3	19	-
5	Fredrikshald skole	3	14	-	1	18	6	31	-	15	-
6	Hamar do.....	8	19	-	23	50	9	16	-	12	-
7	Lillehammer do.....	3	5	-	11	19	5	6	-	10	2
8	Drammen do.....	10	18	1	3	32	2	53	10	23	3
9	Skien do.....	4	2	-	3	9	2	12	4	13	-
10	Arendal do.....	5	12	1	16	34	12	17	1	15	3
11	Stavanger do.....	4	9	-	2	15	-	24	15	19	2
12	Aalesund do.....	-	7	2	3	12	2	14	-	12	3
13	Kristiansund do.....	3	8	-	7	18	7	13	7	10	-
14	Tromsø do.....	5	13	1	-	19	8	10	-	13	-
	Tilsammen	72	167	8	108	355	70	372	96	223	16
	III. **De kommunale middelskoler.**										
1	Kristiania borger- og realskole	5	26	-	9	40	3	61	1	19	5
2	Trondhjems borgerlige realskole	2	31	-	2	35	21	41	-	12	12
3	Tanks skole i Bergen ...	-	19	-	7	26	-	47	-	17	3
4	Fredrikstad skole	7	11	-	-	18	-	26	-	13	3
5	Sarpsborg skole.....	-	12	-	2	14	5	25	-	6	3
6	Moss do.....	-	10	-	-	10	1	22	-	7	2
7	Drøbak do.....	-	8	-	-	8	2	15	-	3	4

middelskoler samt private høiere gutte- og pigeskoler med afgangsexamen.

39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	
Indtægter.						Udgifter.					
Renter og andre indtægter af eiendomme og aktiva.	Skole- og indskrivningspenge.	Bidrag af kommunen.	Tilskud af statskassen.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Lønninger.	Bibliotek, samlinger og andre læremidler.	Fripladse og stipendier.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Nr.
133 090	663 088	231 023	408 767	52 773	1 488 741	1 221 680	21 318	101566	137 600	1 482 164	
95 833	262 641	49 320	305 039	24 253	737 086	634 434	10 240	38 290	54 122	737 086	1
37 257	383 362	179 803	103 728	28 020	732 170	571 961	10 674	61 890	81 110	725 635	2
-	1 120	500	-	500	2 120	1 853	-	-	482	2 335	3
-	15 965	1 400	-	-	17 365	13 432	404	1 386	1 886	17 108	4
133 090	663 088	231 023	408 767	52 773	1 488 741	1 221 680	21 318	101566	137 600	1 482 164	
37 840	60 849	-	-	6 190	104 879	72 375	2 315	14 684	15 504	104 879	1
17 374	24 650	6 000	12 702	843	61 569	51 078	714	4 064	5 713	61 569	2
23 123	22 864	-	-	14 760	60 747	51 164	749	2 874	5 960	60 747	3
10 468	24 009	3 200	28 374	648	66 699	56 578	1 315	2 490	6 316	66 699	4
-	11 645	4 320	29 615	133	45 713	41 302	352	1 240	2 819	45 713	5
4	18 975	2 000	23 180	474	44 633	39 296	585	1 820	2 932	44 633	6
-	8 100	3 000	20 542	117	31 759	29 514	318	640	1 287	31 759	7
432	22 898	5 600	39 929	252	69 111	61 651	982	2 660	3 818	69 111	8
357	7 968	3 200	29 408	18	40 951	37 207	288	1 216	2 240	40 951	9
1 045	15 714	5 000	23 531	288	45 578	41 787	86	1 552	2 153	45 578	10
716	14 404	5 800	34 680	192	55 792	51 467	933	1 866	1 526	55 792	11
2 904	10 858	3 600	22 439	44	39 845	36 449	459	1 216	1 721	39 845	12
1 570	11 275	4 800	17 609	213	35 467	32 772	617	1 152	926	35 467	13
-	8 432	2 800	23 030	81	34 343	31 794	526	816	1 207	34 343	14
95 833	262 641	49 320	305 039	24 253	737 086	634 434	10 240	38 290	54 122	737 086	
1 572	48 783	16 739	-	188	67 282	50 006	1 560	6 742	8 974	67 282	1
16 926	38 126	-	-	-	55 052	33 788	400	3 000	8 809	45 997	2
8 000	34 190	11 366	-	20	53 576	43 055	320	6 096	4 105	53 576	3
1 916	21 876	11 981	6 128	920	42 821	35 107	322	1 821	3 592	40 842	4
-	9 907	5 688	2 800	215	18 610	15 620	215	1 574	1 121	18 530	5
720	9 348	7 539	2 400	-	20 007	17 172	216	1 476	1 143	20 007	6
296	5 982	1 800	2 600	1 401	12 079	9 879	300	1 368	853	12 400	7

Tabel 9 (forts.). **Offentlige høiere almenskoler, kommunale med ret til at af-**

Nr.	Skolens navn.	Antal klasser. Latin-gymnasiet	Real-gymnasiet	Middelskolen.	Forberedelsesskolen.	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Latin-gymnasiet	Real-gymnasiet	Middelskolen.	Tilsammen.	Deraf piger.	Forberedelsesskolen.	Deraf piger.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
8	Kongsvinger skole.....	-	-	4	-	-	-	49	49	22	-	-
9	Gjøvik do.....	-	-	3	-	-	-	22	22	10	-	-
10	Elverum do.....	-	-	4	-	-	-	64	64	29	-	-
11	Valdres do.....	-	-	6	1	-	-	62	62	21	7	4
12	Hønefoss do.....	-	-	5	-	-	-	70	70	19	-	-
13	Kongsberg do.....	-	-	3	-	-	-	49	49	15	-	-
14	Den Tordenskjoldske skole i Holmestrand...	-	-	4	-	-	-	43	43	13	-	-
15	Horten skole.....	-	-	11	3	-	-	149	149	71	45	17
16	Tønsberg do.....	-	-	13	3	-	-	232	232	123	76	41
17	Sandefjord do.....	-	-	7	3	-	-	155	155	67	71	37
18	Larvik do.....	-	-	12	3	-	-	205	205	111	79	34
19	Kragerø do.....	-	-	6	3	-	-	82	82	-	49	24
20	Brevik do.....	-	-	6	-	-	-	60	60	31	-	-
21	Porsgrund do.....	-	-	11	1	-	-	145	145	65	16	8
22	Risør do.....	-	-	6	-	-	-	109	109	-	-	-
23	Tvedestrand do.....	-	-	6	-	-	-	83	83	26	-	-
24	Den Dahlske skole i Grimstad	-	-	4	1	-	-	107	107	22	7	2
25	Lillesand skole.....	-	-	6	2	-	-	90	90	53	21	8
26	Mandal do.....	-	-	6	-	-	-	65	65	37	-	-
27	Farsund do.....	-	-	6	-	-	-	76	76	37	-	-
28	Flekkefjord do.....	-	-	6	-	-	-	68	68	27	-	-
29	Egersund do.....	-	-	6	1	-	-	86	86	30	15	8
30	Haugesund do.....	-	-	6	3	-	-	145	145	61	39	23
31	Voss do.....	-	-	4	-	-	-	35	35	13	-	-
32	Molde do.....	-	-	4	-	-	-	40	40	20	-	-
33	Røros do.....	-	-	6	-	-	-	75	75	-	-	-
34	Levanger do.....	-	-	6	-	-	-	53	53	19	-	-
35	Stenkjær do.....	-	-	4	-	-	-	53	53	28	-	-
36	Namsos do.....	-	-	3	-	-	-	62	62	22	-	-
37	Mosjøen do.....	-	-	4	-	-	-	34	34	15	-	-
38	Bodø do.....	-	-	8	3	-	-	155	155	67	45	23
39	Hammerfest do.....	-	-	6	3	-	-	69	69	32	11	4
40	Vardø do.....	-	-	4	-	-	-	42	42	27	-	-
41	Vadsø do.....	-	-	6	-	-	-	70	70	38	-	-
	Tilsammen	3		277	54	16	-	4356	4372	1496	998	280
	IV. De private høiere skoler.											
1	Aars og Voss's skole.....	3	6	13	6	43	126	323	492	24	110	-
2	Gjertsens do.....	3	3	6	3	27	41	171	239	-	56	-
3	Otto Anderssens do.....	2	3	6	3	13	35	178	226	10	59	-
4	Gundersens do.....	2	2	6	3	11	44	146	201	45	66	23
5	Oslo do.....	-	-	6	3	-	-	77	77	-	45	-
6	Vestheim do.....	-	-	7	6	-	-	185	185	-	171	-

middelskoler samt private høiere gutte- og pigeskoler holde afgangsexamen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
Af middelskolens elever læste		Antal udenbys (bygds) elever		Antal elever, der fritoges for undervisning i				Antal elever af middelskolen, der læste		Antal af dem, som underkastede sig examen artium i 1896.						
										Skl.s elever		Privatister.				
latin.	engelsk.	fra andre byer.	fra andre bygder.	enkelte fag i henh. til skolelov.s § 13.	religion.	gymnastik.	sang.	fransk.	den valgfri del af naturfag.	Latinartium	Realartium.	Latinartium	Realartium.	Tilsammen.	Derafpiger.	Nr.
-	32	3	18	-	-	7	9	-	-	-	-	-	-	-	-	8
-	22	-	6	-	-	3	11	-	-	-	-	-	-	-	-	9
-	44	-	7	3	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	10
1	39	4	55	-	-	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	11
-	54	-	45	1	-	6	19	7	-	-	-	-	-	-	-	12
4	45	-	5	5	-	9	17	-	-	-	-	-	-	-	-	13
-	28	2	5	1	-	3	7	7	-	-	-	-	-	-	-	14
-	61	1	9	3	-	25	20	25	-	-	-	-	-	-	-	15
1	111	1	32	7	-	37	15	42	-	-	-	-	-	-	-	16
-	65	-	52	9	-	25	14	6	-	-	-	-	-	-	-	17
11	112	3	47	-	-	10	10	20	-	-	-	-	-	-	-	18
3	42	-	7	-	2	7	11	15	-	-	-	-	-	-	-	19
-	30	4	6	3	-	15	11	6	-	-	-	-	-	-	-	20
-	76	3	44	2	6	5	13	11	-	-	-	-	-	-	-	21
-	49	1	12	-	-	10	11	14	-	-	-	-	-	-	-	22
-	57	1	16	-	-	2	14	7	-	-	-	-	-	-	-	23
1	33	-	31	-	1	15	23	12	-	-	-	-	-	-	-	24
-	39	-	34	1	-	12	11	6	-	-	-	-	-	-	-	25
-	40	1	6	1	-	5	-	10	-	-	-	-	-	-	-	26
-	34	-	17	1	-	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	27
-	37	-	10	-	1	1	24	13	-	-	-	-	-	-	-	28
-	38	2	8	2	6	8	9	8	-	-	-	-	-	-	-	29
10	56	2	44	2	1	11	12	-	26	-	-	-	-	-	-	30
-	23	-	35	-	-	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	31
3	27	-	1	2	-	5	17	-	-	-	-	-	-	-	-	32
-	32	1	8	-	-	4	5	3	-	-	-	-	-	-	-	33
-	34	-	15	-	-	2	9	5	-	-	-	-	-	-	-	34
-	41	-	17	-	-	8	3	11	-	-	-	-	-	-	-	35
-	51	-	13	-	-	11	7	-	-	-	-	-	-	-	-	36
-	26	-	19	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	37
13	85	1	46	2	-	9	53	27	-	-	-	-	-	-	-	38
-	35	-	13	-	-	9	27	17	-	-	-	-	-	-	-	39
-	19	-	1	1	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	40
-	30	-	1	1	-	4	-	17	-	-	-	-	-	-	-	41
87	2131	32	879	57	30	421	697	433	49	5	-	2	-	7	-	
44	114	35	88	-	2	54	52	70	-	17	23	1	8	49	5	1
28	59	3	23	-	-	67	-	38	-	10	8	6	31	55	12	2
17	22	1	12	-	-	21	00	22	-	7	7	-	3	17	2	3
3	63	8	35	-	-	15	16	29	-	-	-	-	-	-	-	4
-	39	-	-	-	-	13	-	5	25	-	-	-	-	-	-	5
14	74	-	14	-	-	7	-	11	-	-	-	-	-	-	-	6

Tabel 9 (forts.) **Offentlige høiere almenskoler, kommunale ret til at afholde**

Nr.	Skolens navn.	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
		Antal af dem, som bestod middelskolens afgangsexamen i juni og juli 1896.						Antal af dem, der nød hel eller delvis fri-plads.	Antal af dem, der oppebar stipendium af skolens legater.	Antal lærere.	Antal lærerinder.
		Skl.s elever.		Privatister.							
		Latinlinjen.	Engelsklinjen.	Latinlinjen.	Engelsklinjen.	Tilsammen.	Deraf piger.				
8	Kongsvinger skole.....	-	7	-	-	7	2	18	-	3	1
9	Gjøvik do.....	-	8	-	2	10	4	1	-	2	1
10	Elverum do.....	-	6	-	-	6	3	19	-	4	-
11	Valdres do.....	1	12	-	2	15	3	9	-	3	2
12	Hønefoss do	-	14	-	1	15	3	7	-	4	2
13	Kongsberg do.....	4	5	-	-	9	-	-	-	6	1
14	Den Tordenskjoldske skole i Holmestrand...	-	6	-	5	11	2	13	-	4	2
15	Horten skole.....	-	11	-	2	13	2	22	-	7	7
16	Tønsberg do.....	1	20	-	1	22	11	44	-	8	10
17	Sandefjord do.....	-	10	-	1	11	4	21	-	6	4
18	Larvik do.....	3	14	-	5	22	9	16	2	9	7
19	Kragerø do.....	2	9	1	12	24	11	31	2	6	1
20	Brevik do.....	-	7	-	1	8	4	7	-	3	2
21	Porsgrund do.....	-	9	-	8	17	5	23	-	8	6
22	Risør do.....	-	6	-	-	6	1	38	-	5	2
23	Tvedestrand do.....	-	9	-	10	19	8	10	-	5	1
24	Den Dahlske skole i Grimstad.....	-	6	1	6	13	5	25	7	5	1
25	Lillesand skole.....	-	4	-	-	4	3	16	-	4	4
26	Mandal do.....	-	7	-	1	8	2	18	-	4	4
27	Farsund do.....	-	6	-	1	7	1	8	-	4	3
28	Flekkefjord do.....	-	10	-	1	11	2	11	-	4	2
29	Egersund do.....	-	8	-	-	8	2	36	-	4	3
30	Haugesund do.....	3	13	-	5	21	8	31	15	6	4
31	Voss do.....	-	4	-	-	4	1	2	-	3	-
32	Molde do.....	2	4	-	8	14	4	2	1	5	4
33	Røros do.....	-	6	-	-	6	-	23	-	3	3
34	Levanger do.....	-	8	-	-	8	4	6	-	3	1
35	Stenkjær do.....	-	10	-	1	11	5	14	-	5	2
36	Namsos do.....	-	11	-	1	12	6	13	-	3	1
37	Mosjøen do.....	-	11	-	-	11	5	20	-	3	1
38	Bodø do.....	5	9	-	1	15	4	26	-	11	5
39	Hammerfest do.....	-	7	-	-	7	4	30	-	4	2
40	Vardø do.....	-	5	-	-	5	4	-	-	2	-
41	Vadsø do.....	-	5	-	-	5	1	23	-	4	2
	Tilsammen	35	404	2	95	536	165	820	28	237	123
	IV. De private høiere skoler.										
1	Aars og Voss's skole....	19	38	-	51	108	34	54	2	32	4
2	Gjertsens do.....	10	12	-	2	24	-	40	-	26	4
3	Otto Anderssens do.....	4	18	-	2	24	4	45	-	15	6
4	Gundersens do.....	3	7	-	23	33	11	56	-	12	7
5	Oslo do.....	-	9	4	19	32	3	20	-	7	4
6	Vestheim do.....	3	16	-	1	20	-	1	-	13	4

middelskoler samt private høiere gutte- og pigeskoler med afgangsexamen.

39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	
Indtægter.						Udgifter.					
Renter og andre indtægter af eiendomme og aktiva.	Skole- og indskrivningspenge.	Bidrag af kommunen.	Tilskud af statskassen.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Lønninger.	Bibliotek, samlinger og andre læremidler.	Fripladse og stipendier.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Nr.
-	3 350	760	2 800	1 521	8 431	6 403	90	1 321	617	8 431	8
-	2 223	2 160	2 600	164	7 147	5 440	59	190	2 520	8 209	9
-	7 062	1 500	3 000	-	11 562	7 083	1 015	1 758	746	10 632	10
-	5 536	804	2 000	258	8 598	6 655	43	574	1 326	8 598	11
-	6 806	2 750	2 000	368	11 924	8 660	179	572	1 839	11 250	12
198	378	4 781	*)	-	5 357	4 039	-	-	1 318	5 357	13
2 120	4 060	1 600	2 000	150	9 930	7 660	330	1 240	720	9 950	14
-	11 092	10 535	3 200	511	25 338	22 202	174	1 378	1 584	25 338	15
-	19 460	12 360	2 000	60	33 880	28 148	310	2 660	2 762	33 880	16
-	10 761	4 965	2 600	157	18 483	15 515	355	1 140	1 473	18 483	17
-	15 066	9 734	*)	1 200	26 000	23 696	200	1 513	1 808	27 217	18
-	5 394	5 656	2 800	255	14 105	12 155	150	2 847	1 800	16 952	19
-	3 346	1 600	2 400	1 604	8 950	7 300	82	276	1 606	9 264	20
-	10 656	9 293	3 000	125	23 074	18 809	235	1 410	2 620	23 074	21
-	7 338	4 370	2 600	1 200	15 508	11 766	237	2 592	913	15 508	22
350	4 476	3 996	2 800	587	12 209	9 300	364	586	1 959	12 209	23
3 500	6 700	4 400	2 400	-	17 000	13 500	550	1 300	1 650	17 000	24
-	5 977	424	2 400	3 933	12 734	10 619	163	942	1 010	12 734	25
-	5 774	4 770	2 400	155	13 099	10 627	314	1 440	718	13 099	26
-	3 653	4 000	2 400	-	10 058	9 232	30	700	751	10 763	27
-	4 853	1 580	2 400	1 800	10 633	9 001	47	561	777	10 386	28
-	6 072	3 545	3 000	1 091	13 708	10 233	234	2 562	679	13 708	29
-	11 359	4 252	3 200	-	18 811	15 080	373	1 117	2 241	18 811	30
12	3 460	50	2 600	81	6 203	5 113	150	220	721	6 204	31
183	2 669	1 964	*)	55	4 871	4 017	120	204	530	4 871	32
1 446	3 530	1 300	2 600	-	8 876	7 410	100	726	640	8 876	33
5	4 453	2 750	2 600	-	9 808	8 162	130	519	786	9 597	34
-	4 279	3 525	2 800	658	11 262	8 376	143	888	1 643	11 050	35
-	4 500	350	2 800	400	8 050	5 880	100	800	1 270	8 050	36
-	2 000	2 550	2 800	-	7 350	5 900	150	200	1 100	7 350	37
-	17 154	3 842	5 600	820	27 416	20 663	710	2 510	3 898	27 781	38
13	5 738	4 358	4 000	4 323	18 432	11 500	38	2 400	4 494	18 432	39
-	40	1 776	4 000	1 600	7 416	6 680	25	-	711	7 416	40
-	5 930	2 390	6 000	2 200	16 520	10 460	111	2 667	3 283	16 521	41
37 257	383 362	179803	103 728	28 020	732 170	571 961	10 674	61 890	81 110	725 635	
2 022	97 747	-	-	2 136	101 905	80 993	726	7 081	20 186	101 905	1
-	49 841	-	-	6 113	55 954	35 455	20	4 000	13 937	56 869	2
-	42 000	-	-	1 200	43 200	31 500	600	3 000	11 600	46 700	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
-	16 911	-	-	1 280	18 191	10 100	130	3 167	3 425	16 823	5
-	47 117	-	-	1 100	48 217	29 007	1 176	200	16 880	47 063	6

*) Noget direkte statstilskud havde skolerne ikke; de modtog støtte fra staten i arbeide, ydet: ved Kongsberg af 2 adjunkter, ved Larvik af overlærer og 1 adjunkt, ved Molde af 1 overlærer.

Tabel 9 (forts.). **Offentlige høiere almenskoler, kommunale med ret til at af-**

Nr.	Skolens navn.	Antal klasser. Latin-gym-nasiet	Real-gym-nasiet	Mid-del-sko-len.	For-bere-del-ses-sko-len.	Høieste antal elever i 2det kvartal fra 1/4—30/6 1896. Latin-gym-nasiet	Real-gym-nasiet	Middel-skolen.	Til-sam-men.	Deraf piger.	For-bere-del-ses-sko-len.	Deraf piger.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7	Fru Nielsens skole.....	-	-	6	3	-	-	140	140	96	63	42
8	Svend Foyns do.....	-	-	8	3	-	-	154	154	32	63	31
9	Bærums middelskole	-	-	6	3	-	-	54	54	23	18	7
10	Nordstrand middelskole .	-	-	6	3	-	-	101	101	41	61	30
11	Christies skole.....	-	-	8	3	-	-	67	67	-	24	-
12	Storms skole i Stavanger	-	-	6	3	-	-	168	168	10	59	-
13	Hambros skole i Bergen.	3	3	11	3	19	27	243	289	3	72	-
14	Hamar komm. latingymr.	2	-	-	-	7	-	-	7	-	-	-
	Tilsammen	15	17	95	45	120	273	2067	2400	284	867	133
	V. Høiere pigeskoler.											
1	Nissens skole i Kristiania	-	-	10	3	-	-	292	292	292	76	76
2	Frk. Bauers do. do....	-	-	8	3	-	-	173	173	173	67	67
3	Olaf Bergs do. do....	-	-	9	3	-	-	241	241	241	87	87
4	Nye middelsk. for piger do.	-	-	6	3	-	-	130	130	130	45	45
5	Frk. Fredriksens skole do.	-	-	7	3	-	-	126	126	126	46	46
6	Vestre Fredrikstad pigesk.	-	-	8	3	-	-	131	131	131	64	64
7	Frk. Landmarks pigeskole Hamar	-	-	4	3	-	-	88	88	88	60	27
8	Wulfsberg & Bordoes do. Drammen.....	-	-	10	-	-	-	193	193	193	-	-
9	Frk. Rings skole, Stavanger	-	-	7	3	-	-	159	159	159	55	55
10	Frk. Wiese's do. do....	-	-	10	-	-	-	195	195	195	-	-
11	U. Pihls skole i Bergen..	-	-	7	3	-	-	234	234	234	100	100
12	Amalie Hansens do. do..	-	-	7	3	-	-	121	121	121	58	58
13	Fru Griegs do. do..	-	-	8	3	-	-	220	220	220	59	59
14	Frk. Lindstrøms do. do..	-	-	8	3	-	-	171	171	171	39	39
15	Frk. Hagens skole Kr.ania	-	-	8	2	-	-	78	78	78	23	23
	Tilsammen	-	-	117	28	-	-	2552	2552	2552	779	746

middelskoler samt private høiere gutte- og pigeskoler holde afgangsexamen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
Af middelskolens elever læste		Antal udenbys (bygds) elever		Antal elever, der fritoges for undervisning i				Antal elever af middelskolen, der læste		Antal af dem, som underkastede sig examen artium i 1896.						
										Skl.s elever		Privatister.				
latin.	engelsk.	fra andre byer.	fra andre bygder.	enkelte fag i henh. til skolelov.s § 13.	religion.	gymnastik.	sang.	fransk.	den valgfri del af naturfag.	Latinartium	Realartium.	Latinartium	Realartium.	Tilsammen.	Derafpiger.	Nr.
-	72	-	3	-	-	25	15	26	-	-	-	-	-	-	-	7
-	48	-	3	1	2	21	40	-	-	-	-	-	-	-	-	8
-	25	1	71	1	1	12	16	1	-	-	-	-	-	-	-	9
-	34	7	-	1	-	5	19	12	-	-	-	-	-	-	-	10
16	22	1	-	-	-	5	10	7	-	-	-	-	-	-	-	11
7	69	1	32	-	1	16	16	11	-	-	-	-	-	-	-	12
13	96	7	43	3	-	37	-	18	-	1	5	-	2	8	-	13
7	-	-	3	-	-	-	7	-	-	4	-	1	-	5	-	14
149	737	64	327	6	6	298	251	250	25	39	43	8	44	134	19	
-	240	3	45	-	1	19	18	87	-	-	-	-	-	-	-	1
-	123	-	14	-	-	29	16	51	-	-	-	-	-	-	-	2
-	152	-	34	29	-	17	12	83	-	-	-	-	-	-	-	3
-	57	-	-	15	-	21	17	10	-	-	-	-	-	-	-	4
-	52	-	4	-	-	6	6	15	-	-	-	-	-	-	-	5
-	61	-	42	7	-	20	5	13	-	-	-	-	-	-	-	6
-	47	-	41	6	-	25	5	-	-	-	-	-	-	-	-	7
-	89	-	19	-	-	15	19	22	-	-	-	-	-	-	-	8
-	113	-	6	-	-	25	-	28	-	-	-	-	-	-	-	9
-	8	7	1	19	-	18	1	8	-	-	-	-	-	-	-	10
-	108	-	12	-	-	44	11	8	-	-	-	-	-	-	-	11
-	84	-	6	10	-	7	15	-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	132	6	-	-	-	25	14	12	-	-	-	-	-	-	-	13
-	71	-	-	6	-	12	11	9	-	-	-	-	-	-	-	14
-	27	1	3	-	-	10	7	6	-	-	-	-	-	-	-	15
-	1364	17	227	92	1	288	157	352	-	-	-	-	-	-	-	

Tabel 9 (forts.) Offentlige høiere almenskoler, kommunale ret til at afholde

Nr.	Skolens navn.	29	40	31	32	33	34	35	36	37	38
		Antal af dem, som bestod middelskolens afgangsexamen i juni og juli 1896.						Antal af dem, der nød hel eller delvis friplads.	Antal af dem, der oppebar stipendium af skolens legater.	Antal lærere.	Antal lærerinder.
		Skl.s elever.		Privatister.							
		Latinlinjen.	Engelsklinjen.	Latinlinjen.	Engelsklinjen.	Tilsammen.	Derafpiger.				
7	Fru Nielsens skole.....	-	17	-	4	21	18	-	-	11	13
8	Svend Foyns do.....	-	8	-	-	8	2	23	-	9	5
9	Bærums middelskole ...	-	7	-	-	7	2	1	-	6	2
10	Nordstrand middelskole .	-	9	-	-	9	3	18	-	4	8
11	Christies skole.....	4	6	1	-	11	-	-	-	9	4
12	Storms skole i Stavanger	2	17	1	9	29	9	76	-	12	-
13	Hambros skole i Bergen.	6	10	-	18	34	3	25	-	20	5
14	Hamar komm. latingymn.	-	-	-	-	-	-	-	-	[1]-	-
	Tilsammen	51	174	6	129	360	89	359	2	176	66
	V. Høiere pigeskoler.										
1	Nissens skole i Kristiania	-	63	-	1	64	64	50	-	12	12
2	Frk. Bauers do. do....	-	16	-	1	17	17	14	-	7	14
3	Olaf Bergs do. do....	-	20	-	4	24	24	26	-	9	12
4	Nye middelsk. for piger do.	-	3	-	-	3	3	40	-	4	13
5	Frk. Fredriksens skole do.	-	4	-	1	5	5	18	-	2	12
6	Vestre Fredrikstad pigesk.	-	4	-	-	4	4	16	-	2	8
7	Frk. Landmarks pigeskole Hamar	-	14	-	2	16	16	16	-	2	10
8	Wulfsberg & Bordoes do. Drammen.....	-	18	-	1	19	19	28	3	5	15
9	Frk. Rings skole Stavanger	-	11	-	1	12	12	57	-	6	13
10	Frk. Wiese's do. do...	-	8	-	-	8	8	62	-	5	12
11	U. Pihls skole i Bergen..	-	15	-	2	17	17	23	-	5	21
12	Amalie Hansens do. do..	-	2	-	1	3	3	15	-	6	11
13	Fru Griegs do. do..	-	13	-	2	15	15	22	-	11	16
14	Frk. Lindstrøms do. do..	-	10	-	2	12	12	21	-	3	14
15	Frk. Hagens skole Kr.ania	-	-	-	-	-	-	6	-	4	6
	Tilsammen	-	201	-	18	219	219	414	3	83	189

[1]) Den offentlige skoles lærere.

middelskoler samt private høiere gutte og pigeskoler med afgangsexamen.

39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	
Indtægter.						Udgifter.					
Renter og andre indtægter af eiendomme og aktiva.	Skole- og indskrivningspenge.	Bidrag af kommunen.	Tilskud af statskassen.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Lønninger.	Bibliotek, samlinger og andre læremidler.	Fripladse og stipendier.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Nr.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
252	22 496	-	-	477	23 225	16 006	179	1 775	5 296	23 256	8
-	7 609	-	-	-	7 609	6 400	-	289	2 095	8 784	9
1 000	16 925	-	-	145	18 070	10 570	1 000	1 900	4 600	18 070	10
-	22 000	-	-	-	22 000	13 000	500	-	3 500	17 000	11
-	21 649	-	-	-	21 649	16 081	-	3 482	2 086	21 649	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
-	1 120	500	-	500	2 120	1 853	-	-	482	2 335	14
-	1 120	500	-	500	*) 2 120	1 853	-	-	482	*) 2 335	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
-	15 965	1 400	-	-	17 365	13 432	404	1 386	1 886	17 108	6
-	11 220	-	-	300	11 520	7 649	469	948	2 174	11 240	7
450	23 922	-	-	-	23 922	17 347	734	2 400	3 800	21 881	8
-	17 200	-	-	-	17 200	9 700	50	3 050	2 920	15 720	9
-	16 665	-	-	-	16 665	7 548	-	3 115	2 030	12 693	10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
-	21 945	-	-	-	21 945	17 214	-	2 300	4 706	21 930	13
-	14 138	-	-	-	14 138	9 292	-	2 130	4 167	13 459	14
-	7 800	-	-	-	7 800	3 020	-	690	2 050	5 760	15
-	15 965	1 400	-	-	**) 17 365	13 432	404	1 386	1 886	**) 17 108	

*) Summen af indtægt og udgift gjælder kun Hamar kommunale latingymnasium.

**) Summen af indtægt og udgift gjælder kun den af kommunen understøttede Vestre Fredrikstad pigeskole.

Tabel 10. Semina

Nr.	Navn.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Antal elever i aarets løb			Deraf				
					faste		hospiterende		
		i klasse I.	i klasse II.	Tilsammen.	mænd.	kvinder.	mænd.	kvinder.	fra landdistrikterne.
	Oversigt.								
	I. Samtlige Seminarier	308	290	598	313	223	15	47	397
1	De offentlige seminarier .	176	169	345	199	136	5	5	252
2	De private seminarier ...	132	121	253	114	87	10	42	145
	Tilsammen	308	290	598	313	223	15	47	397
	II. De enkelte seminarier.								
	A. De offentlige.								
1	Asker	29	31	60	23	36	1	-	37
2	Hamar	37	35	72	29	42	-	1	42
3	Kristiansand	26	30	56	27	25	4	-	36
4	Stord.....	31	30	61	48	11	-	2	54
5	Levanger....	31	31	62	42	18	-	2	50
6	Tromsø.....	22	12	34	30	4	-	-	33
	Tilsammen	176	169	345	199	136	5	5	252
	B. De private.								
7	Seljord privatseminar....	15	21	36	34	2	-	-	34
8	Nissens pigeskoles privatseminar.....	28	31	59	-	34	-	25	10
9	Elverums privatseminar	45	41	86	60	14	10	2	76
10	Bergens privatseminar...	23	28	51	-	36	-	15	4
11	Volden privatseminar ...	21	-	21	20	1	-	-	21
	Tilsammen	132	121	253	114	87	10	42	145

9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Af eleverne var		Af eleverne var børn af				Af eleverne havde		Omtrentlige udgifter til ophold pr. elev gjennemsnitlig pr. aar.	Nr.
fra byer.	fra andre stifter.	gaardbrugere.	husmænd og dagarbeidere.	folkeskolelærere.	andre samfundsklasser.	fri bolig i seminariet.	stipendium.		
200	226	255	33	80	230	36	149	-	
93	120	158	23	54	110	36	78	-	1
107	106	97	10	26	120	-	71	-	2
200	226	255	33	80	230	36	149	-	
23	17	20	5	7	28	24	13	450 à 500	1
30	44	20	3	12	37	-	10	480	2
20	25	29	5	6	16	-	10	370 à 380	3
7	10	36	3	9	13	-	14	500	4
12	14	36	3	8	15	-	11	420	5
1	10	17	4	12	1	*) 12	20	450	6
93	120	158	23	54	110	36	78	-	
2	26	28	1	3	4	-	10	500	7
49	11	6	1	3	49	-	30	-	8
10	66	49	6	13	18	-	29	400	9
46	1	1	-	2	48	-	2	ca. 900	10
-	2	13	2	5	1	-	-	450	11
107	106	97	10	26	120	-	71	-	

*) De 12 elever ved Tromsø seminar havde frit ophold.

Tabel 10 (forts.) **Semi**

Nr.	Navn.	18 Antal faste lærere: mænd.	19 Antal faste lærere: kvinder.	20 Den omtrentlige værdi af: byg-ninger.	21 Den omtrentlige værdi af: inven-tarium.	22 Den omtrentlige værdi af: biblio-thek og sam-linger.	23 Lærer-løn-ninger.	24 Andre løn-ninger.	25 Biblio-thek, sam-linger, lære-midler.
	Oversigt.								
	I. **Samtlige seminarier**	49	14	467 130	31 900	56 000	88 243	10 554	4 558
1	De offentlige seminarier .	22	6	467 130	31 900	56 000	88 243	10 554	4 558
2	De private seminarier ...	27	8	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	49	14	467 130	31 900	56 000	88 243	10 554	4 558
	II. **De enkelte seminarier.**								
	A. De offentlige.								
1	Asker	3	1	84 000	8 000	6 000	15 791	1 000	615
2	Hamar	3	1	95 830	5 500	14 000	19 163	1 500	490
3	Kristiansand	4	1	93 300	8 100	10 200	13 059	1 400	897
4	Stord.....	5	1	80 000	3 000	7 000	15 326	700	638
5	Levanger	4	1	24 000	3 800	8 800	10 600	5 354	1 061
6	Tromsø.....	3	1	90 000	3 500	10 000	14 304	800	857
	Tilsammen	22	6	467 130	31 900	56 000	88 243	10 554	4 558
	B. De private.								
7	Seljord privatseminar....	4	1	-	-	-	-	-	-
8	Nissens pigeskoles privat-seminar	10	3	-	-	-	-	-	-
9	Elverums privatseminar..	3	-	-	-	-	-	-	-
10	Bergens privatseminar...	8	4	-	-	-	-	-	-
11	Volden privatseminar ...	2	-	-	-	-	-	-	-
	Tilsammen	27	8	-	-	-	-	-	-

26	27	28	29	30	31	32	33	34	
Udgifter.					Indtægter.				
Stipendier.	Bygningers vedligeholdelse.	Skatter og afgifter.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Af offentlige midler.	Bidrag af eleverne.	Iøvrigt.	Tilsammen.	Nr.
5 575	6 783	2 899	27 214	145 826	144 584	1 427	3 255	153 766	
5 575	6 783	2 899	27 214	145 826	144 584	1 427	3 255	149 266	1
-	-	-	-	-	4 500	-	-	4 500	2
5 575	6 783	2 899	27 214	145 826	149 084	1 427	3 255	153 766	
800	1 473	127	5 134	24 940	24 491	192	184	24 867	1
800	595	411	2 802	25 561	25 317	1 235	498	27 050	2
800	1 802	553	3 647	22 158	21 508	-	879	22 387	3
800	793	107	2 298	20 662	20 371	-	672	21 043	4
800	858	1 400	3 700	23 773	23 630	-	486	24 116	5
1 575	1 262	301	9 633	28 732	29 267	-	536	29 803	6
5 575	6 783	2 899	27 214	145 826	144 584	1 427	3 255	149 266	
-	-	-	-	-	*) 1 500	-	-	-	7
-	-	-	-	-	*) 1 500	-	-	-	8
-	-	-	-	-	*) 1 500	-	-	-	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
-	-	-	-	-	4 500	-	-	4 500	

*) Til stipendier for trængende elever.

Tabel 10.

Oversigt

over udgifter til undervisningsvæsenet 1895.

		Samlet udgift.	Deraf af statsmidler.
		Kr.	Kr.
A.	Folkeskolevæsenet:		
	a. folkeskolevæsenet paa landet:		
	1. Herreder, verker og brug	4 063 347	[1]) 670 563
	2. Kredsenes udgifter	185 849	
	3. Amtsskolekassernes udgifter ... Kr. 971,016		724 107
	Af beløbet fragaar, hvad der er tilflydt de mindre skolekasser og indbefattet under deres regnskaber tilsammen ... « 420,080	550 936	
	b. folkeskolevæsenet i byerne	3 121 464	[2]) 550 927
	c. amts- og aftenskoler	197 575	144 020
	d. lønstillæg til folkeskolens lærere i henhold til lov af 19. juni 1878 og stortingsbeslutning af 22. juni 1880	178 663	[3]) 178 663
B.	Offentlige skoler for den høiere almendannelse	737 086	305 039
C.	Kommunale middelskoler	745 078	108 328
D.	Seminarierne	145 826	144 584
E.	Stipendier for trængende elever ved privatseminarierne	4 500	4 500
F.	Afholdelse af prøver for lærere og lærerinder ved folkeskolen	23 777	23 777
G.	Forberedelseskurser for lavere lærerprøve og for optagelse i seminarierne	9 000	9 000
H.	Uddannelseskurser for lærere og lærerinder ved folkeskolen	15 300	15 300
I.	Kurser til uddannelse af sløidlærere m. v.	23 380	23 380
K.	Kurser i kvindeligt haandarbeide for folkeskolelærerinder	5 600	5 600
L.	Sommerkurser ved universitetet og Bergens museum	9 200	9 200
M.	Foranstaltninger til udbredelse af kjendskab til norsk sprog blandt lapper og kvæner	31 721	31 721
N.	Reisestipendier for lærere og lærerinder ved de offentlige høiere skoler og seminarier samt for lærere ved folkeskolen	18 800	18 800

[1]) Deraf kr. 655 172 i henhold til landsskolelovens § 38.
[2]) Af beløbet er kr. 530 085 statsbidrag i henhold til byskolelovens § 15.
[3]) Deraf kr. 178 172 til landdistriktets lærere.

Tabel 10 (forts.) Oversigt over udgifter til undervisningsvæsenet 1895.

	Samlet udgift.	Deraf af statsmidler.
	Kr.	Kr.
O. Pensioner til folkeskolelærere og saadannes enker	390 077	390 077
P. Udgifter til skoledirektørembederne	41 300	41 300
Q. Udgifter til abnorme børns undervisning	569 538	347 096
R. Kunst- og haandverksskolen, kvindelige industriskoler, husflidsskoler m. v.	115 236	88 206
S. Udgifter ved examen artium og middelskolens afgangsexamen	21 373	11 938
T. Udgifter til undervisning i gymnastik og militære øvelser	10 651	10 651
U. Universitetet	672 907	576 121
Tilsammen	11 893 184	4 432 898

Læreres afgang fra folkeskolen i 1895.

Stift.	Antal afgaaede			Tjenestetid				Af disse er						Søgte anden uddannelse.	Af andre grunde.
										overgaaede til					
	med examen.	uden examen.	tilsammen.	1—10	10—20	20—30	over 30 Aar.	døde.	pensionerede.	anden lærervirksomhed.	handels- eller anden virksomhed.	landmænd og gaardbrugere.	udvandrede.		
A. Lærere:															
Kristiania	18	-	18	2	4	2	10	3	12	-	1	-	-	-	2
Hamar	10	-	10	2	1	-	7	2	6	-	-	1	-	1	-
Kristiansand	17	3	20	5	3	4	8	12	8	-	-	-	-	-	-
Bergen	15	-	15	3	-	7	5	2	8	-	-	2	2	1	-
Trondhjem	11	1	12	4	1	3	4	2	7	-	-	-	-	-	3
Tromsø	13	-	13	5	1	2	5	3	7	-	2	-	-	-	1
Tilsammen	84	4	88	21	10	18	39	24	48	-	3	3	2	2	6
B. Lærerinder:												Gifte.			
Kristiania	2	2	4	2	1	-	1	1	1	-	-	1	-	-	1
Hamar	5	1	6	3	3	-	-	-	1	-	-	4	-	-	1
Kristiansand	8	-	8	5	3	-	-	1	-	-	-	5	-	-	2
Bergen	3	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
Trondhjem	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Tromsø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	19	3	22	13	7	-	2	2	3	-	-	11	-	-	6

Skoledirektørernes indberetninger.

Kristiania stift.

Som udtalt i de bemerkninger, hvormed beretningen for 1890 ledsagedes, kan skolens ordning i aaret 1890 i alt væsentligt betragtes som det endelige resultat af den ældre skolelovs virksomhed. I tidsrummet 1891—95 har opgaven været at ordne skolen efter den nye skolelovs bestemmelser. Disse maa nu , hvad den ydre ordning angaar, i det store taget siges at være gjennemførte, medens der med hensyn til skolens indre ordning selvfølgelig endnu staar meget tilbage at gjøre.

Kredsordning, klassedeling og skolehuse. I de beretningen for 1892 ledsagende bemerkninger er det paavist, at den nye skolelovs forudsætning om, at antallet af folkeskolens kredse skulde betydelig formindskes (efter skolelovkommissionens beregning med henimod en fjerdedel), og at der almindelig og som regel inden folkeskolekredsene skulde oprettes mindre kredse med særskilte skolesteder for de yngste børn (smaakredse) — ikke er gaaet i opfyldelse. Medens kredstallet i 1890 var 846, er det i 1895 812, saa at antallet kun er formindsket med 34. Smaakredse er kun oprettede i 34 folkeskolekredse (i 24 skolekommuner). I regelen er kredsen da delt i 2 smaakredse, i 4 tilfælde i 3 smaakredse, og i et par tilfælde er 2 kredse delte i 3 smaakredse

Skolens kredsordning maa saaledes siges væsentlig at være den samme under den nye lov som under den ældre. Baade for at formindske udgifterne og for at tilveiebringe en mere gjennemført klassedeling fortsættes fremdeles forsøgene paa at sammendrage kredsene, men saagodtsom overalt strander de derpaa, at kredsene allerede har saa stor udstrækning, at en yderligere udvidelse af dem vilde lægge altfor store hindringer i veien for skolesøgningen. At de 7aars børn nu søger skolen, har endog paa flere steder bevirket, at der er vakt spørgsmaal om at dele kredsene istedetfor at sammendrage dem. Den udvei at dele kredsen i flere smaakredse benyttes som ovenfor vist, kun sjelden, da udgifterne i forhold til

børnetallet er temmelig betydelige, og fordelen af klasseinddelingen derved formindskes. Kan *alle* børn i en kreds samles til *et* skolested, kan der f.ex. blive 3 opadstigende klasser; oprettes der 2 smaakredse, vil der, da disse smaaskoler er paralelle, kun blive 2 opadstigende klasser i kredsen. Man er efterhaanden mere og mere kommen til forstaaelse af den store vinding for undervisningen, som en gjennemført klassedeling medfører;

I 1880	var	642	kredse	delt	i	1639	klasser	og	213	kredse	havde	udelt skole.
1890	«	699	—	«	«	1947	—	«	147	—	«	« «
1895	«	729	—	«	«	2309	—	«	83	—	«	« «

Hver af de klassedelte kredse havde saaledes gjennemsnitlig i 1880: 2.5 klasser, i 1890: 2.8 klasser og i 1895: 3.2 klasser. I 1895 var omtrent $^{9}/_{10}$ af skolerne klassedelte, medens kun lidt over $^{1}/_{10}$ havde udelt skole.

Da antallet af kredse i 1895 var 812 og antallet af skolesøgende børn 53,132, falder der paa hver kreds gjennemsnitlig ca. 65 børn (i 1890 var det 57). Der er imidlertid i denne henseende stor forskjel mellem amterne og end større mellem fogderierne og herrederne. Smaalenenes amt har nemlig gjennemsnitlig i hver kreds 83 børn (Moss fogderi 98, Glemminge herred 236), medens Buskeruds amt har 54 (i Numedal og Sandsver fogderi 34, Flesberg herred 22). Af de 812 kredse var 729 delte i 2309 klasser; naar hertil lægges de 83 kredse med udelte skoler, faar man i det hele 2392 klasser (mod 2094 i 1890). Paa hver klasse falder 22.2 børn (mod 23 i 1890). I Moss fogderi er klassens børnetal 27 (i Glemminge 30), i Numedal og Sandsver 18 (i Flesberg 14). Der er ogsaa i Moss fogderi ikke mindre end 17 klasser med *over* 35 børn, medens der i Numedal og Sandsver kun er *en*. Antallet af klasser med over 35 børn er i aftagende (i 1891: 92, i 1895: 77) og vil forhaabentlig fremdeles aftage, eftersom skolernes ordning bliver fæstnet.

Skolerne holdes saagodtsom udelukkende i fast lokale; der findes nu (1895) kun 3 omgangsskoler (2 paa nogle smaaøer i Hvaler, og 1 i en skogbygd i Modum) med et samlet børnetal af 30. I 709 kredse eier skolen selv lokale, i 100 kredse leies lokale. I 1890 var antallet af disse sidste 138. Antallet af kredse med eget lokale er i femaaret forøget med 12 eller fra 697 til 709. Dette maa imidlertid ikke forstaaes saaledes, at der i femaaret kun er opført 12 nye skolehuse; byggevirksomheden har været overordentlig livlig, saa at antallet af de opførte huse vistnok er mangedobbelt. En stor del af de ældre trange og uhensigtsmæssige skolestuer er nemlig nedrevne og nye opførte istedet, og andre har undergaaet større og mindre forandringer, idet der mange steder paa grund af børnetallets forøgelse ved optagelsen af det nye aarskuld er tilbygget nye skolerum og derhos bolig for lærere og lærerinder. Antallet af lærerboliger er saaledes forøget fra 557 i 1890 til 600 i 1895 eller med 43. Siden aarene mellem 1860 og 1870 har der ikke været noget tidsrum, hvori der er

bygget saameget som i femaaret 1891—95. Dette kommer ogsaa tilsyne i amtsskolekassernes budgetter.

Hvorledes amtsudligningen og i forbindelse dermed bidragene til byggearbeider er steget i femaaret, vil sees af følgende oversigt:

		Amtsudligning.	Bidrag til skolehuse og jord.
Smaalenene	1891	kr. 0.08	kr. 2 965
	1895	» 0.15	» 27 396
Akershus	1891	» 0.10	» 9 144
	1895	» 0.17	» 20 705
Buskerud	1891	» 0.12	» 14 355
	1895	» $0.16^{7}/_{10}$	» 11 610
Jarlsberg og Larvik	1891	» 0.12	» 11 940
	1895	» $0.22^{1}/_{2}$	» 24 067

Buskeruds amt danner her en undtagelse. Det skal dog bemerkes, at i aarene 1892—94 har bidragene til skolehuse været høiere end i 1895 (lige op til kr. 15 570). Forresten er de mere tæt befolkede bygder i dette amt fra før af vel forsynede med skolehuse, og i fjeldbygderne (Hallingdal og Numedal) har man fundet sig nødsaget til at gaa noget langsommere frem. Det skal tilføies, at udligningen i alle amter har i 1896 været omtrent af samme størrelse som i 1895, — i Jarlsberg og Larvik er den endog forøget til 24 øre og bidragene til skolehuse er steget til kr. 28 700.

Flere af de i femaaret byggede skolehuse er temmelig store med flere skoleværelser og bolig for en eller flere lærere og lærerinder. Enkelte af dem, hvortil tegning er erhvervet hos arkitekter, er smukke og hensigtsmæssige, men med hensyn til mange af dem maa det vistnok siges, at de uden forøgelse eller kun med liden forøgelse i udgiften kunde have faaet baade et smukkere udseende og en hensigtsmæssigere indretning, ifald de styrende inden herrederne, som jo i regelen ikke har synderligt kjendskab til de særegne krav, der maa stilles til et skolehus, havde søgt sagkyndig bistand. De store beløb, som stat, amt og herred har anvendt til disse byggearbeider, er i mange tilfælde kun lidet vel anvendte. Det er et pengespilde, som dog paa grund af manglende lovbestemmelser ikke kan hindres. Det har været en følelig mangel, at der ikke har været anledning til at henvise til nogen autoriseret samling af byggeplaner, udarbeidet af sagkyndige mænd. Byggearbeidet vil selvfølgelig fortsættes, men i det store taget er herrederne nu omtrent færdige med de byggearbeider, der er foranledigede af den nye lov. Hvad der gjør disse byggeplaner saa høist fornødne er, at efter loven kunde herrederne faktisk bygge saaledes, som de finder for godt. Byggeplanen skal vistnok efter lovens § 13 forelægges for sundhedskommissionen og overtilsynet — til udtalelse; men de udtalelser, som afgives, er herrederne ikke forpligtede til at tage noget hensyn til. Muligens vil de tage mere hensyn til autoriserede

byggeplaner. At sundhedskommissionen har magt til at nedlægge forbud mod brugen af et skolerum, har liden betydning. Der har ikke været faa tilfælde, hvor denne myndighed burde været brugt, men den er hidtil ikke brugt og bliver det vist heller ikke i fremtiden, saalænge denne kommission er sammensat paa den maade, som det nu er tilfældet, idet den bestaar af herredsstyrelsens medlemmer med distriktslægen som formand.

Børn i folkeskolen og udenfor den (dissenterbørn). Antallet af undervisningsberettigede børn var i 1895: 57 548, hvoraf 6850 under 8 aar. Af disse sidste fremmødte i skolen 4913, medens der udeblev 1937. Udenfor folkeskolen undervistes 2336, og ingen undervisning havde 111. Der fremmødte i folkeskolen 53 132, medens antallet i 1890 var 47 868, altsaa en forøgelse i det skolesøgende børnetal af 5264. Forøgelsen i børnetallet skyldes, som det synes, væsentlig det nye aarskuld, syvaaringerne, hvoraf som nævnt er fremmødt 4913. Dette aarskuld fik adgang til skolen i 1892; da mødte af 6329 de 4261; der udeblev altsaa 2068, saledes at fremmødet i 1895 er lidt bedre. Medens antallet af børn uden undervisning er aftaget fra 152 (i 1890) til 111 (i 1895), er derimod antallet af børn, der undervistes *udenfor* folkeskolen, steget fra 1715 til 2336. Det kan maaske tyde hen paa, at de mere velhavende forældre ikke finder folkeskolens undervisning tilfredsstillende for sine børn, hvorfor de benytter den anledning, private skoler og nærliggende byer frembyder, til at skaffe dem en videregaaende undervisning. Et blik paa vedkommende opgaver (rubr. 12) viser, at Aker og Follo fogderi yder næsten tredieparten (695) af dette børnetal; paa Aker herred alene falder 488, og paa Bærum 105. Men dernæst viser det sig, at 547 af disse børn hører hjemme i Jarlsberg fogderi. Mere end halvparten af disse tilhører den jarlsbergske frimenighed, der er spredt over omtrent halvparten af Jarlsbergs herreder. I en række af aar har denne menighed undladt at sende sine børn i folkeskolen, og den undervisning, som er givet dem i de af menigheden oprettede skoler, har været høist mangelfuld, væsentlig begrænset til læsning og kristendomskundskab, medens de saakaldte borgerlige fag saagodtsom aldeles har været tilsidesatte. Da skolestyrerne efter den nye lovs § 57 skulde føre tilsyn ogsaa med disse skoler, maatte de gribe ind, men deres forholdsregler viste sig virkningsløse ligeoverfor denne vidt forgrenede menighed. Vedkommende skolestyrer enedes derfor om en fælles optræden og anmodede amtsskolestyrets formand, sogneprest v. d. Lippe i Tjømø om at overtage forhandlingerne med frimenigheden. Resultatet af disse forhandlinger er nu, at de har opgivet sin principielle modstand mod de borgerlige fag og har gaaet ind paa at lade sine lærere modtage den dem tilbudte veiledning. Der er nu saaledes udsigt til, at disse dissenterskoler efterhaanden vil nærme sig det maal for undervisningen, som skoleloven har opstillet. Endnu er imidlertid skoletiden

for kort, hvorhos lærerne savner den fornødne uddannelse. Ifølge de fra amtsskolestyrets formand modtagne oplysninger er antallet af skolepligtige børn i frimenighedens skoler: i Andebu 38, Borre 19, Botne 61, Hof 15, Ramnes 85, Vaale 79, Sem 5, Nøterø 11, Tjømø 1 — tilsammen i Jarlsberg fogderi 314.

I Larviks fogderi er der 18 dissenterbørn (i Sandeherred 16 og i Brunlanes 2) — altsaa tilsammen for amtet 332. Hertil kommer i Tønsberg 16 og i Horten 5 børn. Med hensyn til de andre dissentermenigheder i amtet har der ingen vanskelighed været; deres børn søger folkeskolen og deltager ogsaa for en del i undervisningen i kristendomskundskab.

De tre nye fag. Skolelovens bestemmelse om, at der i alle skoler skal undervises i hvert af fagene haandarbeide, legemsøvelser og tegning, er ved tillægslov af $^{21}/_{7}$ 94 forandret derhen, at der i klassedelte skoler skal gives undervisning i *mindst et* af disse fag. Som det vil erindres, mødte den oprindelige lovbestemmelse megen modstand. I skoleplanerne blev vistnok efter et stærkt pres samtlige 3 fag medtagne, men iverksættelsen stødte paa mange vanskeligheder, især mangel paa lærere med fornøden uddannelse, mangel paa lokaler og utvilsomt i ikke liden grad mangel paa interesse for sagen eller endog bestemt uvilje, særlig ligeoverfor gymnastikundervisningen. Den ved tillægsloven bestemte forandring blev derfor overalt modtagen med glæde. Omordningen er imidlertid endnu ikke gjennemført i 1895, men der er truffet foranstaltning til, at sagen nu vil blive tagen under behandling af samtlige skolestyrer. Naar der opføres, at i 1895 er 7300 gutter og ca. 3300 piger underviste i legemsøvelser , da har denne undervisning visselig været yderst tarvelig og sterkt begrænset. Der findes, saavidt jeg ved, kun et eneste gymnastiklokale i landdistriktet (i Lillestrøms brugs skole). I regelen er der opført 1, høist 2 timer pr. skoleuge i dette fag, og da øvelserne vanskelig kan drives uden i sommertiden, er der selvfølgelig i de 12—15 aarlige skoleuger ikke faldt mange timer paa hver klasse. I Hallingdals fogderi har ikke en eneste skole gymnastik, i hele Numedal og Sandsvers fogderi kun et par skoler (i Rollag).

Som underviste i tegning opføres 9500 gutter og 8800 piger. Da flerheden af lærerne ogsaa i dette fag, ligesom i gymnastik, savner fornøden dygtighed, er udbyttet ogsaa af denne undervisning yderst ringe. Timetallet er ogsaa i dette fag i regelen kun 1 á 2 timer pr. uge (altsaa mange steder kun 12 á 15 timer aarlig). Da imidlertid indførelsen af dette fag ingen udgift volder for skolekassen, er det flere steder beholdt som det lovbefalede af de 3 nye fag og vil rimeligvis endnu en tid indtage den plads.

Det største antal af børn opføres som underviste i haandarbeide, nemlig ca. 4600 gutter og ca. 12500 piger. Interessen for dette fag er i stigende, og der har været rask fremgang, især forsaavidt angaar pigernes

undervisning. Interessen for sløidundervisningen er kanske ligesaa sterk, men den store udgift træder her hindrende i veien, da den fornødne udrustning til en saadan skole gaar op i 2 á 300 kr. Hyppigt er det derfor, at flere kredse benytter samme redskaber, der da flyttes fra kreds til kreds, og som en følge heraf foregaar undervisningen udenfor den regulære skoletid i færre eller flere hele dage ad gangen, i almindelighed i tilsammen 1 á 2 uger (36 á 72 timer) aarlig, kun faa steder i længere tid. Ogsaa pigernes undervisning i haandgjerning er flere steder ordnet paa samme maade. Er den indlagt i den regulære skoletid, er der i almindelighed kun opført 2 timer ugentlig, altsaa fra 24 til 30 timer aarlig. Der er fremdeles nogen vanskelighed for at erholde dygtige lærere og lærerinder i dette fag; antallet af dem stiger dog jævnt. For en ikke ringe del benyttes endnu som lærere i sløid haandværkere, og naar der ikke er ansat lærerinder ved skolerne, overtages undervisningen i kvindeligt haandarbeide af unge piger, der har søgt industriskolen eller en amtsskole.

Aarlig skoletid, lovbefalet og frivillig. Medens minimum af lovbefalet skoletid efter den ældre lov var 9 uger pr. barn i klassedelt skole og 12 uger i udelt skole, skal der efter den nye lov skaffes hver klasse eller hvert barn 12 uger aarlig, hvilket tal kan forøges til 15, eller, hvor børnetallet er lidet, nedsættes indtil 9. Skolernes samlede ugetal vil saaledes vise sig at være forøget med omkring en trediedel. Sammenholdes antallet af lovbefalede skoledage i 1895 (rubr. 23) med antallet af skolesøgende børn (rubr. 9 og 10) faar man 72.7 dage pr. barn (=12.1 skoleuge). Da opgaverne i rubr. 23 neppe er paalidelige, vil man antagelig komme til et nøiagtigere resultat ved at gaa ud fra de lovbefalede ugers antal, der ifølge rubr. 29 er 30 548; da der, som ovenfor vist, i 1895 var 2 392 klasser, har saaledes hver klasse eller hvert barn gjennemsnitlig havt 12.8 ugers lovbefalet undervisning. Da heri er medregnet 2417 uger, der er *udover* det lovbefalede minimum (rubr. 31), eller omtrent *en* uge for hver klasse, bliver det lovbefalede minimum 11.8 uger. At det lovbefalede minimum 12 uger ikke fuldt naaes, er en følge af, at loven, som nævnt, i visse tilfælde tillader skoletiden indskrænket til 10 eller 9 uger pr. klasse. Den i loven tilladte ordning for 2delt skole med 6 fællesuger og 6 særskilte uger pr. klasse er funden uhensigtsmæssig og er saagodtsom overalt efter kort prøve ombyttet med 10 uger pr. klasse. Medens saaledes den lovbefalede skoletid som en følge af lovens paabud er betydelig forøget (fra 19 355 uger i 1890 til 30 548 uger i 1895, eller med 11 193 uger), er derimod den frivillige skoletid i sterk grad formindsket, nemlig fra 8751 uger (i 1890) til 3682 uger (i 1895), eller med 5069 uger, ligesom og antallet af børn med frivillig undervisning, der i 1890 var ca. 40 000, er formindsket til halvparten. Hvad under den ældre lov var frivillig undervisning, er under den nye lov for en stor del gaaet over til lovbefalet undervisning. Medens det *samlede* antal af skoleuger (lovbefalede

og frivillige tilsammen) i 1890 var 28 106, fordelt paa 2094 klasser = 13.4 uger, hvoraf 9.2 lovbefalede og 4.2 frivillige, er det i 1895: 34230 uger, fordelte paa 2392 klasser = 14.3 uger, hvoraf 12.8 lovbefalede og 1.5 frivillige. Den lovbefalede skoletid er altsaa gjennemsnitlig forøget med 3.6 uger, den frivillige formindsket med 2.7 uger; resultatet er, at den *samlede* (lovbefalede og frivillige skoletid tilsammen) er forøget med 0.9 uger. Den samlede (lovbefalede og frivillige) skoletid viser vistnok en forøgelse af 6124 uger (fra 28 106 til 34 230 uger), men da samtidig antallet af klasser er forøget med omtrent 300, medgaar der ikke mindre end ca. 4000 uger til disses undervisning; det er de overskydende ca. 2000 uger, der medfører 0.9 uges forøgelse i den samlede skoletid pr. klasse. Det er saaledes i virkeligheden kun i ringe mon, at skoletiden er forøget for hvert barn eller hver klasse, — i adskillige tilfælde er den endog formindsket.

Spørges der nu, om ikke undervisningen paa grund af den mere gjennemførte klassedeling er bleven mere effektiv, da vil svaret være temmelig tvilsomt. Man maa huske paa, at der nu er optagen en ny aarsklasse i skolen, nemlig de børn, som har fyldt det 7de aar. Med dette aar begyndte før hjemmets undervisning, men nu, «da der er blevet saamegen skole», overlades det i regelen til skolen at lære børnene bogstaverne. Vedbliver nu skolen efter optagelsen af den nye aarsklasse at være 2 eller 3delt, saa at smaaklassen indeholder ældre børn, der har gaaet et par aar paa skolen, ved siden af de ny optagne børn, der skal lære bogstaverne, bliver det en tung klasse. Spørsmaalet synes at maatte besvares derhen, at for skoler, der har faaet aarsklasse (7) eller nærmer sig dertil, er undervisningen bleven lettere og saaledes mere effektiv, medens de 2 og 3delte — for ikke at tale om de udelte skoler — i regelen maa siges at have faaet et tungere arbeide end før. Det er et stort tab, skolen har lidt derved, at forældrene nu langt mindre end før støtter dens undervisning.

Det er anført, at der af den *udover* minimum gaaende lovbefalede skoletid falder gjennemsnitlig omtrent en uge paa hver klasse og af den frivillige omtrent 1.5 uge. Mellem de forskjellige amter og fogderier og endnu mere mellem de enkelte skolekommuner er der selvfølgelig betydelig forskjel. Smaalenene har en samlet (lovbefalet + frivillig) skoletid af 12.7 uger pr. klasse, Akershus 14.5, Buskerud 14.7 og Jarlsberg og Larvik 15.8. Blandt fogderierne staar Aker og Follo øverst med 16.6 uger, dernæst Buskerud fogderi med 16.2 og Jarlsberg med 16; mindst skoletid har Rakkestad 11.5, Hallingdal 11.8 og Numedal og Sandsver 12.6. Rakkestad og Hallingdal har *ingen* frivillig skoletid, og af lovbefalet skoletid *over* minimum kun nogle faa uger, hvilket for Hallingdals vedkommende selvfølgelig er begrundet i bygdernes spredte befolkning. Den samme grund gjelder ogsaa for Numedal og Sandsvers fogderi; i Sandsver herred er visnok skolerne vel udstyrede med frivillig skoletid (omtr. 3 uger pr. kreds), men de tyndt befolkede bygder i selve Numedal har kun det

lovbefalede minimum. Naar dette ogsaa er tilfældet i de brede bygder i Rakkestad fogderi, bemerkes, at i 1890 havde hvert barn her en gjennemsnitlig *samlet* skoletid af 11.9 uger, hvoraf 2.8 frivillige. Ved den nye lovs indførelse er alle disse frivillige uger gaaede over til lovbefalede, og ugetallet iøvrigt forøget, men da klassernes antal paa grund af det nyoptagne aarskuld er end sterkere forøget, er det gjennemsnitlige ugetal alligevel formindsket til 11.5.

Skolesøgningen. Denne overgang fra frivillig til lovbefalet skoletid har vistnok enkelte steder medført sin nytte; i almindelighed er det dog saa, at der med hensyn til skolesøgningen ikke gjøres synderlig forskjel mellem lovbefalet og frivillig tid. Efter den erfaring, man har om virkningen af enhver omordning af skolerne, maa man paa forhaand vente, at der i det sidste femaar har været nogen tilbagegang med hensyn til skolesøgningen. Som nærmere paavist i beretningen for 1890, har der i det tidsrum, hvori den ældre lov virkede, fundet en merkelig og glædelig fremgang sted; i 1864 forsømtes der af den lovbefalede skoletid gjennemsnitlig af hvert barn 15 dage, eller mellem $^1/_3$ og $^1/_4$ af skoletiden, i 1870 12 dage (mellem $^1/_4$ og $^1/_5$), i 1880 8 dage ($^1/_7$) og i 1890 5 dage ($^1/_{11}$). Skoleforsømmelserne i 1890 var saaledes kun $^1/_3$ del af hvad de var i 1864. I sidste femaar er derimod forsømmelserne stegne noget; størst var de i 1893: 7.6 dage (mellem $^1/_9$ og $^1/_{10}$), og har i 1895 været 7.25 dage (= $^1/_{10}$ del).

Hovedaarsagerne til skoleforsømmelserne er, foruden sygdom, lange og besværlige skoleveie i forbindelse med fattigdom, og desværre mange steder ogsaa forældrenes ligegyldighed. I schemaet for nærværende aar er for første gang forlangt gjort rede for aarsagerne til forsømmelserne. De leverede opgaver er vistnok for en stor del forsaavidt mindre paalidelige, saameget mere som skolernes dagbøger, hvis schema efter loven bestemmes af skolestyrerne, mange steder ikke er indrettede til at meddele saadan opgave. Forsømmelserne er derfor i dette tilfælde fordelte efter et skjøn, som kan være usikkert nok og forskjelligt nok. Efter de meddelte opgaver skal omtrent $^3/_6$ af forsømmelserne være foraarsagede ved sygdom, $^1/_6$ ved anden gyldig grund (uføre, fattigdom), medens omtrent $^2/_6$ erklæres at være uden gyldig grund (ligegyldighed). Det er muligt, at disse opgaver nærmer sig det virkelige forhold. Sammenholdes amterne, staar Buskerud og Jarlsberg og Larvik lavest med $^1/_9$ forsømt skoletid, dernæst kommer Akershus med mellem $^1/_{10}$ og $^1/_{11}$; Smaalenene staar høiest med $^1/_{11}$. Af fogderierne har Numedal og Sandsver samt Larvik de største forsømmelser ($^1/_8$), medens Moss staar bedst (mellem $^1/_{11}$ og $^1/_{12}$). Med hensyn til forsømmelser uden gyldig grund staar amterne temmelig lige; bedst staar ogsaa her Smaalenene, hvor kun ca. $^1/_4$ af samtlige forsømmelser var uden grund, medens det i de øvrige amter var nærmere $^1/_3$.

At skoleveienes længde maa øve indflydelse paa skolesøgningen, især i den haarde aarstid, er en selvfølge. Det ligger nærmest at vente, at

skoleveien er længst i de spredt beboede dalfører, og fremdeles at skolesøgningen vil vise sig mest ustø der, hvor veien er længst. Men de i rubr. 22 meddelte opgaver over antallet af børn med over 3 km. skolevei synes at vise, at der ialfald er mange undtagelser herfra. I Akershus og Smaalenene med de store fladbygder har hvert 9de barn en skolevei af over 3 km., i Buskerud, hvortil hører Hallingdal og Numedal, omtrent hvert 15de barn og i Jarlsberg og Larvik hvert 16de barn. Men, som ovenfor vist, er skolesøgningen bedst i de to første amter og mindre god i de to sidste. I Smaalenene har man yderlighederne; i Rakkestad fogderi har mellem hvert 5te og 6te barn og i Ide og Marker hvert 7de barn over 3 km. skolevei, medens det i Moss fogderi kun er tilfældet med hvert 26de barn; i alle 3 fogderier er der meget god skolesøgning, i Rakkestad fogderi bedst i hele stiftet. I Hallingdal har merkelig nok kun hvert 15de barn, i selve Numedal (fraregnet Sandsver) hvert 7de barn over 3 km.; skolesøgningen er vistnok bedst i Hallingdal ($^1/_{10}$ forsømmelse), men dog ret god ogsaa i Numedal (lidt over $^1/_9$ forsømmelse). Om skoleveien — inden rimelige grænser — er noget lang, synes saaledes ikke at have nogen afgjørende indflydelse paa skolesøgningen. Det er vist saa, som det ofte siges, at det kommer an paa, hvad man paa et hvert sted er vant til. Jeg skal tilføie den bemerkning, at hvad der visselig i ikke ringe grad har bidraget til, at skolesøgningen i den haarde vintertid er bleven bedre i de senere aar, er at børnene nu benytter skierne. For en del aar siden var det kun hist og her oppe i dalene, at gutterne gik paa ski; nu benyttes de saa godt som overalt, ogsaa i fladbygderne, og det ikke alene af gutterne, men ogsaa af pigerne. Medens jeg for en del aar tilbage, naar jeg paa en uveirsdag om vinteren besøgte skolerne, mangen gang traf kun nogle af de største gutter, saa kan skolen nu være fuldtallig; ved hjelp af skierne er de alle komne frem, baade gutter og piger, store og smaa.

Naar der ved sammenligning med 1890 viser sig, at antallet af børn med lang skolevei er steget fra 3484 til 4688, da ligger grunden dertil vistnok ikke for nogen væsentlig del deri, at kredsenes omfang er forøget, men er snarere en følge af, at nøiagtigere undersøgelser angaaende skoleveien er foretagne under de sidste aars kredsreguleringsarbeider. Antagelig vil tallet fremdeles vokse; i ethvert fald er det vistnok *nu* ikke opgivet for høit, men snarere for lavt.

Et sterkt brud paa det tilvante er skeet ved den nye lovs bestemmelser om barnets udskrivning af skolen. Før afsluttedes skolegangen ved konfirmationen, men efter den nye lovs ordning har konfirmationen intet at gjøre med barnets skolepligt og dets udskrivning af skolen. Da lovens oprindelige bestemmelser om udskrivningen var uklare, har det i de forløbne aar været temmelig almindeligt, at man fremdeles lod konfirmationen afslutte skolens undervisning. Der er stadig bleven gjort opmerksom paa det lovstridige heri, og efterat lovens mening er bleven

klarere udtrykt ved tillægslov af 21de juli 1894, er det i en rundskrivelse til samtlige skolestyrer fremhævet, at loven ikke tillægger skolestyret nogensomhelst ret til at udskrive af skolen børn, som ikke har naaet skolens maal, saalænge de er under 15 aar. Det tør haabes, at sagen efterhaanden vil komme i lovlig orden, hvorvel det vistnok fremdeles mange steder vil blive vanskeligt nok at faa de konfirmerede børn til at møde i skolen.

Lærerne og deres kaar. Sammen med den store forøgelse af skoleugerne gaar selvfølgelig en tilsvarende forøgelse af antallet af lærere og lærerinder. I 1890 var der 666 lærere og 117 lærerinder, i 1895 721 lærere og 244 lærerinder. Lærernes antal er saaledes forøget med 55 og lærerindernes med 127, tilsammen med 182. Alle lærere er eksaminerede med undtagelse af 7; blandt lærerinderne er der 22 ueksaminerede. De ofte tarvelig aflønnede lærerindeposter er vanskelige at holde besatte, hvorfor der hyppig, naar posterne er opsigelige, vælges ueksaminerede piger, der hører hjemme i bygden. Som oftest har de dog gjennemgaaet et amtsskolekursus eller industriskolen. — Den gjennemsnitlige aarlige skoletid (lovbefalet og frivillig) for lærere og lærerinder var i 1890: 36 uger og er nu 35.5. — Familiebolig havde i 1890: 557 lærere, i 1895: 600, altsaa nær 6 af 7 lærere. Kun ved 166 af disse boliger var der jordvei til 2 kjør eller derover. Naar der i 1895 opføres et mindre tal end i 1890 (173), er det resultatet af en i det forløbne aar anstillet nærmere undersøgelse om jordveiens størrelse. Den i femaaret skeede forøgelse af familieboligernes antal (med 43), falder paa boliger med mindre jordvei end til 2 kjør (201) og uden jordvei (233). Angaaende brugsværdien af lærerbolig og jordvei til 2 kjør har amtsformandskaberne i 1896 afgivet erklæring, hvorefter jordveien i alle amter vurderes til kr. 120,00, boligen til kr. 120,00 i Akershus, kr. 100,00 i Smaalenene og Jarlsberg og Larvik, samt kr. 60 i Buskerud. Den sidste værdsættelse maa dog utvivlsomt ansees for altfor lav. — En i de sidste aar foretagen undersøgelse har vist, at der endnu er enkelte herreder, som ikke har opfyldt lovens bud om bolig og jord til 2 kjør for mindst *en* lærer. Den sag vil nu forhaabentlig snart blive ordnet, saa at der, ifald jord ikke kan skaffes, vil blive tillagt læreren en tilsvarende afsavnsgodtgjørelse.

Lærerlønningerne, kostholdsgodtgjørelsen og alderstillæggene er i løbet af femaaret (i 1891) blevne omregulerede saaledes:

	Ugeløn i storskolen.	Ugeløn i smaaskolen.	Kostholds-godtgjørelse.	Alderstillæg i storskolen.	Alderstillæg i smaaskolen.
Smaalenene	kr. 12,00.	Kr. 8,00.	Kr. 6,00.	Kr. 72 og 200.	Kr. 50og100.
Akershus	« 12,50.	« 8,00.	« 6,00.	« 100 « 250.	« 75 « 150.
Buskerud	« 12,50.	« 8.00.	« 7,00*).	« 100 « 200.	« 75 « 150.
Jarlsberg og Larvik	« 13,00.	« 9,00.	« 7,00.	« 100 « 200.	« 75 « 150.

*) For Hallingdals og Numedal og Sandsvers fogderier kr. 6.00.

Det bemerkes, at i 1896 blev kostholdsgodtgjørelsen i Smaalenene forhøiet til kr. 7.00, medens lærernes andragende om forhøielse af lavmaalslønnen i 1895 blev afslaaet i Akershus og i 1896 i Buskeruds amt.

Da lavmaalslønnen i 1890 var kr. 8,00 i alle amter (med tilhørende ugentlig statsbidrag af 2—7 kr.), kostholdsgodtgjørelsen kr. 4,00 i Akershus, kr. 5,00 i Smaalenene, kr. 5,60 i Buskerud og kr. 6,00 i Jarlsberg og Larvik, og alderstillæggene i alle amter kr. 72,00 og kr. 144,00, saa blev ved disse lønningsbestemmelser, som traadte i kraft $^1/_1$ 1892, vistnok gjennemsnitslønnen ikke lidet forøget for lærerne, men de ældre lærere, der oppebar indtil 7 kr. ugentlig i statstillæg, havde snarere tab end fordel ved forandringen. Disse benyttede derfor sin ret til at blive staaende paa den ældre løn i ikke mindre end 55 af stiftets 99 skolekommuner. Efterhaanden har man dog lempet sig fra begge sider, saa at den ældre lønning ved udgangen af 1895 kun bestaar (for de ældre læreres vedkommende) i 33 skolekommuner, hvoraf 15 i Jarlsberg og Larviks amt, hvor amtsformandskabet har gaaet ind paa at lade de lærere, der fastholdt den ældre løn, erholde de nye betydelig forøgede alderstillæg.

Det er vanskeligt med nogenlunde sikkerhed at opgive gjennemsnitsbeløbet af lærernes lønning. Som nærmere paavist i indberetningen for 1890, kan den gjennemsnitlige løn i kontanter og naturalydelser for lærere og lærerinder i det aar ansættes til omkring 816 kr. og for lærerne alene til ca. 900 kr., hvortil da kom et statstillæg for hver lærer, der varierede mellem kr. 72.00 og 250.00. Fordeler man den i 1895 for lærere og lærerinder (tilsammen 965) opførte samlede penge- og naturalindtægt kr. 938.005,00, saa giver jo dette et gjennemsnitsbeløb af nær kr. 1000,00 for hver. Men her er lærerinderne medregnede, som har mindre lavmaalsløn, som ikke har bolig med jord og ikke kirkesangerindtægter. Efter de foreliggende opgaver kan de ikke udsondres. En gjennemsnitsberegning er her saaledes lidet oplysende. At en stigning af gjennemsnitsindtægten har fundet sted, kan dog vel ansees sikkert. Kirkesangernes antal og deres indtægt er paa det nærmeste uforandret. Gjennemsnitsindtægten er kr. 290,00, men forskjellen er stor — fra kr. 100,00 til kr. 1400,00.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Som ovenfor bemerket kan det neppe endnu med bestemthed paavises, at undervisningen siden den nye lovs indførelse i almindelighed har gjort synderlig fremskridt. Ordningen har endnu ikke bestaaet længe nok til at fæste rod. Men fremskridt maa jo ventes allerede af den grund, at børnene begynder sin skolegang et aar tidligere, og at den aarlige skoletid er bleven noget forlænget, ligesom det vel ogsaa tør haabes, at den lettelse med hensyn til udredslerne, som herrederne har faaet ved loven af $^{21}/_7$

94, hvorved statsbidraget til lærerlønningerne er forøget fra en fjerdedel til en trediedel, i flere maader vil komme skolen tilgode. Virkningerne af denne sidste bestemmelse, der traadte i kraft $^1/_7$ 95, vil selvfølgelig først senere vise sig.

Enkelte af den nye lovs bestemmelser har, som ovenfor berørt, mødt adskillig modstand. Det har derfor været til stor lettelse ved indførelsen af den nye ordning, at en del af disse bestemmelser, som har vist sig særlig uheldige, er blevne ændrede eller ophævede ved de efterhaanden givne tillægslove. Der næres nu et sterkt ønske inden lærerstanden om, at der snarlig maa ske en forandring med hensyn til bestemmelserne om besættelse af lærerposterne. Baade lærere og lærerinder klager over, at posterne nu efter den nye lovs indførelse besættes paa en vilkaarlig maade. Det er ikke længere det samvittighedsfulde og dygtige arbeide i skolens tjeneste, der skaffer forfremmelse til bedre livsvilkaar, men, som de oftere tror at have erfaret, andre hensyn, der er skolen og dens gjerning uvedkommende. Disse klager er visselig kun altfor ofte fuldt berettigede, men loven anviser ikke noget effektivt middel til at hindre dette misbrug af ansættelsesmyndigheden. Allerede under forarbeiderne til den nye lov har en dissenterende minoritet (se skolelovskommissionens indstilling side 76) med klarhed og sikkerhed paavist, hvorhen den nugjældende ordning af denne sag vilde føre.

«Herredsstyrelsen er» (efter denne minoritets formening) «ikke skikket til at staa som opmand, hvor skolestyret og overtilsynet ikke kan komme til enighed om besættelsen af en lærerpost. Dertil staar den skolestyret, som den selv har indsat, altfor nær; herredsstyrelsens medlemmer er oftest for en stor del tillige medlemmer af skolestyret, den vil derfor være henvist til at se sagen fra dettes synspunkt og kan ikke som regel forudsættes mere end skolestyret at have aabent øre ogsaa for den mere almene betragtning af sagen, som overtilsynet er kaldet til at gjøre gjældende« (nemlig hensynet til landets eller den større landsdels folkeskole som helhed, hensynet til lærerstandens interesser og til de almene pædagogiske krav). — »Skolestyret, der i regelen vil kunne stole paa, at det har herredsstyrelsen paa sin side, vil ikke føle sig tilstrækkelig opfordret til at møde overtilsynets grunde med modgrunde, og under saadanne omstændigheder er det ikke mere end menneskeligt, om overtilsynet efterhaanden bliver træt af at tale for døve øren«. Det har gaaet saaledes, som det her er forudsagt. Det har vist sig unyttigt at forlange herredsstyrelsens afgjørelse. Naar denne nu forlanges i anledning af en efter overtilsynets mening uforsvarlig ansættelse, er det ikke med noget haab om at faa forandret skolestyrets beslutning, men fordi overtilsynet finder at burde frigjøre sig for enhver andel i og ethvert ansvar for den begaaede uretfærdighed. Jeg har troet lidt udførligere at burde omtale denne sag, da misnøiet blandt lærerstanden, som allerede anført, er ligesaa sterkt som det efter min mening er fuldt beføiet.

En anden uheldig følge af den nye lovs bestemmelser om lærerposters besættelse er den uafladelige flytning af lærerne og ikke mindre lærerinderne. Før var der adgang til i nogen grad at hemme den, men nu finder den ene skolekommune ikke grund til at tage noget hensyn til de andre; neppe har en lærer tiltraadt sin post, førend et andet skolestyre giver ham ansættelse hos sig. Det ene skolestyre klager over det andet, men det staar ikke i overtilsynets magt at lægge noget baand paa denne hensynsløshed.

Stor skade volder ogsaa den idelige veksling af skolestyrernes formænd, der efter loven kun vælges for *et* aar. I de store herreder er arbeidet ikke lidet og kan falde tungt nok for den, som ikke forhen er vant til det slags arbeide. Naar en formand saa har virket saalænge, at han har sat sig noget ind i forretningerne, saa er han træt og overlader pladsen til en anden, som da ligeledes faar begynde fra nyt af. Denne idelige skiften er i mange maader til hinder for skolens støe og jævne fremgang og medfører selvfølgelig ogsaa ulemper for administrationen i almindelighed. Det vilde vist være til gavn for skolen, om formandens funktionstid kunde blive forlænget.

Baade i disse og andre henseender ønskes der ændringer i loven, og hvad specielt lærernes ansættelse angaar, vilde de vanskelig slaa sig til ro, førend der opnaaes en for dem betryggende ordning. Men i det hele taget maa det dog siges, at man nu efterhaanden begynder at finde sig tilrette i den nye ordning. Hist og her er der selvfølgelig fremdeles sammenstød og strid om grænserne for de forskjellige myndigheders omraade; kredsmøderne har en tilbøielighed til at gribe ind i skolestyrets myndighed, og tilsynsudvalgene har vanskeligt for at begrænse sig i forholdet til lærerne. Der er og vil vistnok i længere tid endnu blive ikke faa rivninger, men disse kan vel ansees som et udslag af den for skolen og dens anliggender vakte interesse, der vistnok endnu paa mange steder er noget uklar og saaledes ikke altid viser sig heldig for skolen. Men efterhvert som ordningstidens uro stilner af, vil de endnu stridende interesser forhaabentlig samle sig i et fælles, enigt arbeide for skolen og dens vigtige formaal.

Af *høiere almueskoler* haves kun *en*, i Lier, for hvilken indberetning følger vedlagt.

Ligesaa følger en efter de modtagne indberetninger udarbeidet oversigtstabel angaaende *fortsættelsesskolerne*. Saadanne skoler har været i gang i 15 herreder; i et herred var der 2 skoler, i de øvrige *en* skole. Elevantallet ved disse skoler, hvis varighed var fra 6 til 24 uger (gjennemsnitlig omtr. 12) har været 174 gutter og 79 piger ved kursets begyndelse

(gjennemsnitlig 16) og 152 gutter og 78 piger ved dets slutning (gjennemsnitlig 14). Af det samlede ugentlige timetal 555 er 171 anvendt til modersmaal, 131 til regning med bogholderi og udmaalingslære og 75 til naturkundskab. Den samlede udgift har været kr. 8232, hvoraf kr. 5051 er bestridt ved offentligt bidrag, kr. 2678 ved herredernes bidrag og kr. 503 ved andre indtægter.

Fra 1892 af er der afholdt i det hele 41 kurser (fra 6—24 uger); elevantallet har været 448 gutter og 245 piger.

Angaaende *amtsskolernes* virksomhed i den forløbne termin (1895—96) vedlægges en efter de gjennem amtsskolestyrerne modtagne indberetninger udarbeidet tabellarisk oversigt. Som det vil sees af denne, har der ligesom i de tidligere aar været i gang 2 skoler i hvert af de 4 amter. Guttekurserne begyndte som sedvanlig 1ste oktober og varede til udgangen af april, pigekurserne begyndte i april og varede til begyndelsen af juli (i Buskerud amt lidt tidligere).

Den samlede udgift (efter fradrag af beholdningen) har været kr. 34 670, hvoraf til lønninger kr. 32 550. Til lokale, ved og renhold har herrederne udredet kr. 2155.

Antallet af elever ved de 8 guttekurser var ved deres begyndelse 196 og ved deres slutning 183 (gjennemsnitlig 24,5 og 23).
Antallet af elever ved de 8 pigekurser (hvortil kommer 8 piger, der deltog i guttekurserne i Smaalenene og Akershus) var ved deres begyndelse 200 og ved deres slutning 190 (gjennemsnitlig 25 og 24).

Ogsaa i denne termin ligesom i de foregaaende har gutterne i Jarlsberg og Larviks amtsskoler og i en af skolerne i Akershus havt undervisning i sløid.

Naar sidste termins elever medregnes, har amtsskolerne siden deres oprettelse i januar 1876 i det hele været søgte af 4877 gutter og 3742 piger.

Til stipendier for trængende elever er i 1895—96 beregnet kr. 3 200,00 hvoraf $^1/_4$ er amtsbidrag og $^3/_4$ statsbidrag. Af dette beløb har hver af skolerne i Jarlsberg og Larvik erholdt kr. 600,00, hver af skolerne i Akershus kr. 400,00 og hver af skolerne i de øvrige 2 amter kr. 300,00.

Til *aftenskoler* er der i 1895—96 ydet et statsbidrag tilsammen kr. 5734, kommunerne eller kredsene har tilskudt kr. 2 092,00 og eleverne som skolepenge kr. 448,00, tilsammen kr. 8 274,00.

Statsbidraget er fordelt af amtsskolestyrerne; betingelse for bidrag var, at herrederne skulde skaffe frit lokale og $^1/_4$ del af lærerlønnen.

Skolernes antal var 129 og elevernes 1404 gutter og 773 piger, tilsammen 2177, ved skolens begyndelse, 1147 og 618 = 1765 ved deres slutning, altsaa gjennemsnitlig ved begyndelsen 17 og ved slutningen 14 elever. Det samlede timetal var 7755, hvoraf anvendtes til modersmaal 3162 og til regning 3118.

Den gjennemsnitlige udgift for hver skole har været kr. 64,14 og for hver elev kr. 3,75.

Angaaende elevernes alder kan oplyses, at den gjennemsnitlig har været omtrent 19 aar (i Smaalenene $18^1/_2$, i Akershus $18^1/_3$, i Buskerud $19^1/_2$ og Jarlsberg og Larvik 20).

I de tidligere (siden 1876) afholdte aftenskolekurser har elevantallet været 53 047. Tillægges eleverne for sidste termin, bliver det samlede antal 55 224.

Kristiania 19de februar 1897.

P. Coucheron.

Hamar stift.

Idet jeg ærbødigst oversender vedlagte schematiske indberetninger om folkeskolevæsenet i stiftets landdistrikt for 1895, skal jeg tillade mig at ledsage dem med nedenstaaende bemerkninger angaaende skolevæsenets udvikling i femaaret 1891—95 og dets nuværende tilstand.

I. Skolernes ordning, skoletid, skolesøgning.

Skolekommunernes antal, der i 1890 udgjorde 55, hvoraf 28 i Kristians og 27 i Hedemarkens amt, er i femaaret vokset til 57, idet i hint en ny skolekommune, Etnedalen, bestaaende af dele af nordre og søndre Aurdal, er kommen til, og i dette Furnes, idet Vang er delt i Vang og Furnes. Da desuden Sollien er henlagt fra Kristians til Hedemarkens Amt tæller det sidste nu 29, medens der i Kristians amt fremdeles findes 28 skolekommuner.

Kredsenes antal, der i femaaret 1886—90 var gaaet ned fra 721 til 713, er, som det maatte ventes, efter den nye skolelovs ikrafttræden i femaaret 1891—95 yderligere aftaget. Det udgjorde i 1891 702, i 1892 692, i 1893 681, i 1894 671 og er i 1895 gaaet ned til 666. Medens antallet altsaa i det foregaaende femaar aftog med kun 8, gik det i det sidste femaar ned med 47. Nogen nedgang kan fremdeles ventes, idet enkelte kommuner paa grund af manglende lokaler endnu ikke fuldt ud har kunnet gjennemføre den vedtagne omregulering af kredsene. Det er mig ogsaa bekjendt, at man i nogle kommuner har optaget spørsmaalet om omregulering til fornyet prøvelse, og jeg tviler heller ikke paa, at det endnu hist og her maatte kunne lade sig gjøre at indskrænke kredsenes antal ved udvidelse af enkelte af de nu bestaaende, uden at skolegangen

derved i utilbørlig grad skulde besværliggjøres. Men jeg frygter for at de fleste forsøg paa udvidelse vil strande paa bestemt modstand fra, kredsenes side, idet man navnlig der, hvor der før findes en nogenlunde tilfredsstillende klasseinddeling, vil nære overveiende betænkelighed ved at fremtvinge udvidelsen mod kredsenes vilje. Der har da ogsaa allerede forekommet tilfælde, hvor man har fundet det rigtigst indtil videre delvis at opgive en allerede vedtagen omregulering, fordi man frygtede for, at skolen skulde tage mere skade af kredsenes uvilje mod samme, end den vilde vinde ved den i og for sig fuldkomnere ordning, som blev muliggjort ved kredsenes sammendragning. Naar saaledes kredsenes antal i femaaret kun er aftaget med 47 (deraf i Kristians amt 25, i Hedemarkens 22) eller ca. 6,6 %, viser det sig, hvad jeg ogsaa paa forhaand ansaa for sandsynligt, at nedgangen for dette stifts vedkommende ikke paa langt nær svarer til, hvad der under forarbeiderne til den nye lov synes at være forudsat som en temmelig almindelig virkning af denne. Man har i det store og hele taget ladet det forblive ved den gamle kredsinddeling, dels fordi man har fundet de gamle kredse store nok ogsaa for storskolens børn eller idetmindste tilstrækkelig store for en hensigtsmæssig klassedeling af skolen, dels vel ogsaa fordi man, som ovenfor antydet, ikke har trøstet sig til at udvide kredsene imod disses bestemt udtalte ønske. Ulemperne ved at maatte flytte ældre skolehuse eller bygge nye eller ved at skille sig ved ældre skolegaarde og kjøbe nye har vistnok ogsaa bidraget sit. Det kan stille sig anderledes for andre landsdele; men de trykte indberetninger for 1892 peger ikke hen paa, at den nye lov i de øvrige stifter skulde have virket sterkere i den heromhandlede retning, uagtet kredsenes omfang gjennemsnitlig tør være mindre i de fleste andre stifter end i Hamar.

Som følge af, at der ikke i større udstrækning er foretaget nogen udvidelse af kredsene, er heller ikke den i lovens § 3, 2det led givne adgang til at dele en skolekreds i to eller flere *smaakredse* bleven benyttet paa ret mange steder. Det laa forøvrigt nær, at man ogsaa der, hvor den gamle kredsordning blev bibeholdt, tildels vilde benytte sig af nævnte adgang, særlig af hensyn til, at den skoleberettigede alder nedad er udvidet til 7-aarsalderen. Dette har dog kun ganske undtagelsesvis været tilfældet, navnlig fordi man nødig har villet opgive den i pædagogisk henseende væsentlige fordel ved at beholde kredsene udelte, at man derved kunde dele smaaskolen i *opadstigende* istedetfor i *parallele* klasser. Hensynet hertil har ogsaa gjort sig gjældende paa flere steder, hvor kredsenes omfang er bleven udvidet. Idethele har deling i smaakredse fundet sted i 22 kommuner ved 39 kredse — 21 i Kristians og 18 i Hedemarkens amt —, der er delte i tilsammen 84 smaakredse, deraf henholdsvis 41 og 43 i begge amter. Delingen er foretaget enten saaledes, at 1 storkreds er delt i 2, i nogle tilfælde i 3, eller at 2 storkredse tilsammen er delte i 3 smaa.

Af stiftets 666 kredse havde i 1895 513 eller ca. 73 % *eget skolelokale* for den hele skole eller dog for 2den afdeling, medens i 1890 dette var

tilfældet med 487 af 713 (altsaa med vel 68 %). Antallet af kredse med egne skolehuse skulde saaledes kun være vokset med 26 — eller kun ubetydelig mere end i det foregaaende femaar, da tilvæksten udgjorde 24. Sees der hen til de forholdsvis ganske betydelige summer, der i det sidste femaar er anvendt til byggeforetagender — hvorom udførligere nedenfor —, kan det ved første øiekast synes paafaldende, at antallet af kredse med eget skolehus ikke er steget i sterkere mon. Sammenhængen er imidlertid simpelthen den, at man i mange kommuner som følge af den nye lov har seet sig nødsaget eller dog foranlediget til at opføre nye skolehuse i kredse, der før havde eget lokale, idet dette navnlig paa grund af skoletidens forlængelse og videregaaende klassedeling er blevet utilstrækkeligt, ligesom ogsaa omreguleringen af kredse, hvor der allerede før var eget lokale, i mange tilfælde har ført til nybygning. Paa mange steder har man istedetfor at bygge ganske fra nyt af ladet sig nøie med tilbygning til eller paabygning af de gamle, eller man har i tilfælde af omregulering flyttet disse, men paa de fleste steder har man dog foretrukket at bygge fra nyt af, idet man har fundet de ældre huse lidet hensigtsmæssige. Forøvrigt angiver ikke tilvæksten af skolekredse med eget lokale tillige forøgelsen i antallet af egne skolehuse. Denne er endel større, idet man, hvor omregulering med deling i smaakredse har krævet nyt lokale for storskolen, dels har beholdt de gamle huse som lokaler for smaaskolerne, dels har bygget nye til disse.

Medens, som ovenfor anført, antallet af kredse med eget lokale kun er steget med 26, er i femaaret idethele bevilget amtsbidrag til opførelse af, saavidt jeg har kunnet finde, ikke mindre end 145 nye skolehuse, heri ikke medregnet saadanne, hvis opførelse allerede var paabegyndt i det foregaaende femaar, og hvortil kun restbidrag blev bevilget i sidste femaar. Af det nævnte antal huse, hvoraf henved $^2/_3$ falder paa Hedemarkens amt, var 9 bestemte til lokale for smaaskolen. Jeg vil ikke undlade at tilføie, at skoleværelserne i de mange nye skolehuse i almindelighed baade er rummelige og forøvrigt hensigtsmæssige. Bevilgningerne knyttes i begge amter til den betingelse, at planerne skal være approberede af sundhedskommissionen og overtilsynet. Der vises da ogsaa i regelen den største beredvillighed fra kommunernes side til at foretage de ændringer i planerne, som jeg har troet at burde paapege som nødvendige eller dog som ønskelige, ligesom det jevnlig hænder, at jeg anmodes om at tilstille vedkommende grundrids til husene. Idet jeg saaledes har søgt, saa godt jeg har formaaet, at give veiledning til skoleværelsernes hensigtsmæssigste indredning, saavel hvad form og størrelse, som hvad lysforhold angaar, har jeg jevnlig følt det som et savn, at der ikke har været byggeplaner, godkjendte af det offentige, at henvise til. Dette gjælder da ogsaa med hensyn til indredningen af lærerbekvemmelighederne og til bygningernes ydre, som baade kommuner og kredse i almindelighed sætter pris paa at faa saa vakkert og tiltalende som muligt.

Af de 153 kredse, som ikke havde eget lokale, holdtes i 150 skolen i leiet lokale, medens den kun i 3 — alle i Kristians amt — med 21 børn var ordnet som omgangsskole.

Klasseinddeling. Antallet af skoler med særskilt mødende klasser er, som det kunde ventes, steget adskillig. Af *udelte* skoler fandtes nemlig i 1885 225, i 1890 191 eller henved 27 %, i 1895 derimod kun 94 — 47 i hvert af amterne — eller ca. 14 %, medens de *delte* skolers antal, der i 1890 udgjorde 522 af 713, i 1895 beløb sig til 572 af 666. Aarsagen til de udelte skolers sterke aftagen er at søge dels i sammendragning af kredse, dels og fornemmelig i lovens bestemmelse om 20 børn som maximum for udelte skoler i forbindelse med den ved skoletidens udvidelse til 7 aar bevirkede forøgelse i skolebørnenes antal. Hist og her har tilkomsten af det 7de aarskuld bevirket deling, uden at barneantallet strengt taget krævede det, idet man har fundet samtidig undervisning af saamange forskjellige kuld altfor uheldig i pædagogisk henseende, hvor ikke det samlede elevantal var ganske ubetydeligt.

Har antallet af *klassedelte skoler* vokset ikke ubetydelig, da gjælder dette i forholdsvis end høiere grad om det samlede antal *klasser* i disse skoler. Dette var i 1890 steget fra 1301 i 1885 til 1400. I sidste femaar er det steget til 1787, altsaa med 317. Af disse 1787 klasser var imidlertid 53 *parallele* (hvoraf i 1890 omtrent ingen fandtes), altsaa kun 1734 *opadstigende*. Medens der i 1890 gjennemsnitlig faldt nær 2.7 klasse paa hver skole, var skolerne i 1895 gjennemsnitlig delte i vel 3 opadstigende klasser. Nedenstaaende oversigtstabel viser, hvorledes forholdet med hensyn til klassedeling stiller sig i fogderierne, amterne og stiftet.

Fogderier.	Udelte skoler.	Antal skoler delte i						Samlet antal		Antal klasser pr. skole.
		2 kl.	3 kl.	4 kl.	5 kl.	6 kl.	7 kl.	delte skoler	klasser.	
Valdres	19	40	12	2	-	-	-	54	124	2.3
Hadeland og Land	8	32	23	7	1	2	1	66	185	2.8
Toten	3	14	19	10	3	-	3	49	161	3.3
Søndre Gudbrandsdalen	6	18	23	12	1	-	-	54	158	2.9
Nordre do.	11	28	22	3	-	1	-	54	140	2.6
Kristians amt	47	132	99	34	5	3	4	277	768	2.8
Nordre Østerdalen	10	24	10	11	1	2	-	48	139	2.9
Søndre do.	10	34	16	3	4	2	3	62	181	3.0
Solør	13	20	20	14	-	-	-	54	156	2.9
Vinger og Odalen	9	20	13	14	9	-	-	56	180	3.2
Hedemarken	5	6	6	40	20	1	2	75	310	4.1
Hedemarkens amt	47	104	65	82	34	5	5	295	966	3.3
Hamar stift	94	236	164	116	39	8	9	572	1734	3.0

Det vil sees, at af de 572 delte skoler 336 eller henved 59 % var delte i flere end 2 opadstigende klasser og af disse igjen 172 eller vel

halvdelen, altsaa 30 % af det hele antal, i 4 klasser og derover. Medens forholdet mellem antallet af delte og udelte skoler stillede sig nogenlunde ligt for begge amter, var forholdet med hensyn til klassedeling adskillig gunstigere i Hedemarkens end i Kristians amt. Af fogderierne staar, som det kunde ventes, Hedemarken og Toten høiest med gjennemsnitlig 4.1 og 3.3. Af de enkelte kan fremhæves Vang (Hedemarken), hvor samtlige 8 skoler var femdelte, Nordre Odalen, af hvis 10 skoler 7 var femdelte og 3 tredelte, og østre Toten, af hvis 12 skoler 3 var syvdelte, 1 femdelt og 4 firdelte. Hvor der findes mange udelte skoler, skulde man ogsaa vente at finde klassedelingen mindst gjennemført, hvad der ogsaa findes bekræftet for Valders og nordre Gudbrandsdalens vedkommende. En særstilling indtager Solør, af hvis 67 skoler 13 eller over 19 % var udelte, medens paa den anden side vel halvdelen af samtlige skoler var delt i 3 klasser og derover. Forholdet forklares derved, at medens bebyggelsen langs Glommen tildels er temmelig tætgrændt, er den desto mere spredt udover Finskogens store skogstrækninger. At bebyggelsesforholdene maa spille en væsentlig rolle ved klassedelingen, er selvsagt, og det skal i forbindelse med foranstaaende exempelvis kun fremhæves, at medens barneantallet for hver kreds eller skole i stiftet gjennemsnitlig er henved 57, er det for Valders kun 41.6, for Toten derimod vel 71 og for Hedemarken nær 84. Særlig at merke er dog nordre Østerdalen, der med et barnetal af kun vel 42 pr. skole alligevel næsten naar gjennemsnittet for stiftet, hvad klassedeling angaar.

Med hensyn til de klassedelte skolers antal maa forøvrigt bemerkes, at i indberetningerne overalt er medregnet de skoler, ved hvilke delingen var ufuldstændig, idet begge afdelinger i henhold til 2det led i lovens § 5 kun i den halve skoletid undervistes særskilt, i den anden halve derimod sammen. Disse skolers antal var imidlertid ganske ubetydeligt, i det hele kun 18, hvoraf 12 i Kristians og 6 i Hedemarkens amt. I de fleste tilfælde, hvor barnetallet tillod en saadan ufuldstændig deling, har man foretrukket at dele fuldt ud, og da tildels med benyttelse af adgangen til at nedsætte ugetallet for hver afdeling til 10.

Som ovenfor anført, var af det samlede antal klasser i de klassedelte skoler, 1787, 53 parallele med de opadstigende. Disse parallele klasser er selvfølgelig for størstedelen fremkomne ved kredses deling i smaakredse. Kun hist og her havde man uden saadan deling af kredsen paa grund af for stort barnetal seet sig nødsaget til at dele en klasse i to parallele.

Den foran omhandlede betydelige forøgelse i de delte skolers og deres klassers antal kan ikke uden videre tages til indtægt som et tilsvarende fremskridt med hensyn til skolernes ordning. Skoletidens udvidelse til 7 aar har nemlig ligefrem gjort en videregaaende deling nødvendig, saafremt ikke ordningen skulde blive forholdsvis slettere end før. Idet ved nævnte udvidelse af skoletiden antallet af skolesøgende børn ikke blot er vokset, men vokset ved tilkomsten af et helt nyt aarskuld, vil tilvæksten

i barnetallet paa dobbelt maade kræve en mere gjennemført deling s(sit nødvendige korrelat. Effektiviteten af den forlængede skolegang vi væsentlig grad være betinget af, at der foretages en til det større bar tal og de flere aarskuld nogenlunde svarende forøgelse i klassernes ant Udbyttet af et aars længere skolegang turde være tvilsom, saafremt c med denne i større udstrækning fulgte større klasser og flere aarskul(klassen end før.

For at komme paa det rene med, hvorvidt klassedelingen har ho skridt med forøgelsen i antallet af skolesøgende børn, maa man kjen klassernes gjennemsnitlige elevantal. Da opgaverne over barnetallet ogs omfatter de udelte skoler, kan gjennemsnitstallet pr. klasse i de de ikke nøiagtig paavises; man faar tage de udelte med. Som ovenfor oply udgjorde det samlede antal klasser i de delte skoler 1787. Lægges h(til de 94 udelte, fremkommer ialt 1881 klasser. Da antallet af sko søgende børn udgjorde 37 789, talte hver klasse gjennemsnitlig 20 bø altsaa færre end i 1890, da antallet pr. klasse var 21.3. Forøvrigt vis der sig med hensyn til klassernes elevantal en tildels betydelig forsk inden stiftet. Allerede mellem begge amter var der en ikke ganske rin forskjel, idet gjennemsnitstallet pr. klasse i Kristians amt var 21.4, i Hec markens 19. For fogderiernes vedkommende varierer antallet fra 22.5 Toten og 22.2 i nordre Gudbrandsdalen til 17.7 i søndre og lige ned 15.5 i nordre Østerdalen. Medens der ved hvilkensomhelst ordning al(vil finde større eller mindre forskjel sted med hensyn til barnetallet ik alene mellem klasserne i de forskjellige skoler, men mellem dem i samı skole, følger det ligefrem af bestemmelsen om skolen som normalt *sy aarig,* at barnetallet ved de fleste landsskoler *maa* blive i særlig gr ujevnt fordelt mellem klasserne, idet der, naar undtages de syvdelte skol(altid vil findes en eller flere klasser, som tæller et aarskuld mere ell mindre end de øvrige (eller den anden). I den toklassede skole vil sa ledes 2den klasse let komme til at tælle 33 % flere børn end 1ste; i d(tredelte vil den klasse, der er ordnet som treaarig, under forøvrigt li forhold, tælle 50 % flere end de to andre o.s.v. Lovens bestemmelse o maximum af barnetal i klasserne vil imidlertid virke som en sikkerhed ventil mod altfor fulde klasser, og begge bestemmelser i forening vil virl til, at medens der idetmindste altid *kan* blive endel klasser, med et stør barnetal end ønskeligt — klasser, som bliver dobbelt uheldig stillede de ved, at de tæller et aarskuld mere end de øvrige, vil disse ofte bli tømmelig smaa og forholdsvis mindre, jo mere gjennemført klassedelinge er. Det kan saaledes siges at følge af selve lovens bestemmelser, at d *gjennemsnitlige* barnetal i klasserne maa blive adskillig mindre end d fastsatte maximum. Naar imidlertid gjennemsnittet her i stiftet saaled(som ovenfor oplyst, kun er 20, da kan heraf vistnok sluttes, at man me hensyn til klassedeling i ikke ringe udstrækning har strakt sig videre er ifølge loven nødvendigt. Man har ikke indskrænket sig til at dele, hv(tilkomsten af det 7de aarskuld ligefrem sprængte den gamle ordning, me

man har, trods de sterkt stigende udgifter til skolevæsenet, med aabent blik for betydningen af, baade at klasserne ikke er for fyldte, og fremfor alt, at der ikke samtidig arbeides med formange aarskuld, skredet til yderligere deling i mange tilfælde, hvor man havde kunnet beholde den gamle ordning uden at træde loven for nær. At dette enkeltvis ogsaa gjælder om deling af tidligere udelte skoler, er ovenfor berørt. Paa sine steder tør det vel hænde, at man i sin iver for at tilveiebringe en saa fuldkommen ordning som muligt endog har strakt sig over evne.

At man hist og her undtagelsesvis har havt klasser, i hvilke det normale maximum (35) er overskredet, kan ikke være paafaldende. Det vil som følge af aarskuldenes ujevne fordeling paa klasserne og deres forskjellige talrighed let kunne træffe ogsaa der, hvor gjennemsnitstallet pr. klasse er forholdsvis lidet. Antallet af saadanne klasser, der i femaaret har varieret endel — i 1892 31, i 1893 16, i 1894 19 og i 1895 29, hvoraf 21 i Kristians og 8 i Hedemarkens amt — kan forøvrigt ikke siges at have været betydeligt. Det er for de fleste tilfældes vedkommende oplyst, dels at overskridelsen antoges kun at ville blive midlertidig, idet den skyldtes indflytning af jernbanearbeidere m. m., dels, at der vilde blive foretaget yderligere klassedeling. I mange tilfælde, hvor en enkelt klasses overfyldning strengt tagetskulde kræve deling, kan det være forbundet med adskillig vanskelighed at foretage saadan, idet man maatte tage sin tilflugt til hjælpelærere, der ikke altid er lette at overkomme, eller ogsaa skride til en omordning af lærerposterne, som maaske efter nogen tids forløb vilde vise sig unødvendig. At man derfor ofte idetmindste gjerne vil se tiden an, er ikke at undres over.

Spørges der endvidere, hvorvidt den forøgede klassedeling svarer til tilvæksten i aarskuld, m. a. o., hvorvidt en mere gjennemført deling har virket til, at klasserne trods det tilkomne 7de aarskuld gjennemsnitlig ikke er belemrede med flere aarskuld end tidligere, bliver svaret, som det efter det ovenfor anførte allerede maatte formodes, ganske tilfredsstillende. Det samlede antal skolehold eller klasser udgjorde i 1890, de udelte skoler medregnede, 1591. Da skolernes antal var 713, udgjorde antallet af aarskuld i samtlige skoler tilsammen 713 $\times$ 6 = 4 278, hvorved udkommer 2.7 aarskuld for hver klasse. I 1895 var klassernes antal, naar parallelklasserne ikke medregnes, 1828, og kuldenes antal 666 $\times$ 7 = 4 662, hvad der kun giver 2.55 kuld pr. klasse. Det vil saaledes formentlig af alt, hvad der ovenfor er anført med hensyn til klassedelingen, fremgaa, at skolernes ordning i saa henseende i det store og heletaget forholdsvis ikke alene er ligesaa god som tidligere, men endog noget bedre.

Antallet af *skolepligtige børn* efter den gamle ordning var i 1890 35 528, i 1891 35 271. For 1892 haves for første gang opgaver over de ifølge den nye lov *undervisningsberettigede*. Det samlede antal udgjorde da 38 878. Det steg i 1893 til 39 114 for i 1894 at synke ned til 38 783, indtil det i 1895 gik op til 40 251.

Af de undervisningsberettigede børn var i 1892, 93 og 94 henholdsvis 4 117, 4 182 og 4 141 under 8 aar. I 1895 var antallet steget til 4 456, altsaa ca. $^1/_9$ af det samlede antal, hvad der alligevel fremdeles er paafaldende lidet, da man skulde ventet, at aarskuldet vilde udgjøre omtrent $^1/_8$ af det hele antal. Af disse børn mellem 7 og 8 aar søgte i 1892 2 685 eller henved 65 %, i de følgende 3 aar henholdsvis 3 139, 3 149 og 3 352, altsaa 75 à 76 % folkeskolen.

I folkeskolen undervistes i 1890 33 930. I 1892, det første aar, da de nye bestemmelser om skoletid m. m. kunde virke, gik antallet op til 36 189, i 1893 til 36 590, i 1894 til 37 002 og i 1895 til 37 789.

Den hele stigning fra 1890 udgjør saaledes 3 859 eller 11.4 %. Da skolen tidligere maa antages normalt nærmest at have været 6-aarig, medens den nu er 7-aarig, synes stigningen ved første øiekast mindre, end man skulde have ventet den. Det maa imidlertid merkes, dels, at skolegangen — navnlig i enkelte bygder — under den ældre ordning for mange børn straktes udover 6 aar, dels at den nye bestemmelse om skolen som 7-aarig endnu ikke havde havt tid til at virke fuldt ud, idet den først blev sat i kraft fra 1 januar 1892. Forøgelsen i barneantallet har hidtil væsentlig været bevirket ved benyttelsen af adgangen til at sende børnene i skolen allerede fra det fyldte 7de aar. Denne adgang blev imidlertid som anført kun benyttet af 76 %. Det maa dernæst erindres, at ogsaa ifølge den gamle lovs § 49 stod det i skolekommissionens magt at tilstede børnene saadan adgang, hvad der ogsaa paa sine steder skede med den følge, at mange børn under 8 aar søgte skolen.

I femaarsberetningen for 1890 blev fremhævet, at antallet af børn, som undervistes udenfor folkeskolen, siden 1875 havde været i stadig stigning, idet det udgjorde i 1875 853, i 1880 949, 1885 1 080 og i 1890 1 429.

Ifølge opgaverne for 1895 skulde antallet være gaaet ned igjen til 953. Nedgangen er saa paafaldende stor, at den nok kunde vække tvil om opgavernes paalidelighed.

Imidlertid er det ikke umuligt, at den tildels kan finde sin forklaring deri, at mange istedetfor som tidligere at lade sine børn helt undervises udenfor folkeskolen, efter den nye lovs ikrafttræden lader børnene søge denne idetmindste i de første skoleaar. I økonomisk henseende mindre gode tider kan ogsaa have bidraget sit.

Aarlig skoletid. Sammenlignes antallet af skolesøgende børn ved aarets udgang med deres samlede antal lovbefalede skoledage, fremkommer som gjennemsnitlig aarlig skoletid for hvert barn i 1895 70,4 dage imod 54 dage i 1890. Beregningen er imidlertid misvisende. Vistnok er 453 børn i udelte skoler opgivet at have havt en kortere skoletid end 12 uger, og vistnok har endvidere ca. 130 klasser i todelte skoler med 35 børn og derunder, eller, naar elevantallet pr. klasse sættes til ca. 15, omkring 2000 børn havt kun 10 ugers skole, altsaa 2 uger under det normale; men

denne forringelse i antallet af skoledage opveies flere gange derved, at der var tillagt skolerne idethele vel 1400 uger udover det lovbefalede minimum af 12 uger — altsaa med en fordeling af 3 uger pr. klasse, en forlænget skoletid af 3 uger for 467 klasser, eller, naar gjennemsnitstallet af elever sættes til 20, for over 9000 børn. Der kan saaledes ikke være tvil om, at der for hvert barn gjennemsnitlig var fastsat en aarlig skoletid af over 72 skoledage. Misforholdet mellem opgaverne over skolebørn og skoledage skriver sig væsentlig derfra, at antallet af dagene er opgivet alene for de børn, som søgte skolen *ved aarets udgang*. Da nu optagelse af nye elever i saagodtsom alle skolekommuner foregaar om høsten, bliver skoledagene for alle nyoptagnes vedkommende kun at beregne for den forholdsvis korte tid fra deres optagelse til aarets udgang. At den ovenfor omhandlede forlængelse af skoletiden ved enkelte skoler mulig først har fundet sted i aarets løb, kan ogsaa have gjort sit. Det sande forhold med hensyn til den aarlige skoletid vil først nogenlunde nøiagtig fremgaa af en sammenligning mellem antallet af klasser og skoleuger.

Som følge af den nye skolelovs bestemmelser har der i løbet af femaaret fundet en ganske betydelig forøgelse sted i antallet af *lovbefalede skoleuger*. Forlængelsen af den aarlige skoletid har her virket sterkest; men ogsaa skolegangens udstrækning til normalt 7 aar har formedelst den derved nødvendiggjorte ovenfor omhandlede forøgelse i antallet af de særskilt mødende klasser i betydelig mon bidraget til at forøge antallet af de lovbefalede skoleuger. Det vil af nedenstaaende sammenlignende oversigt over antallet i 1890, 1892 (da angjældende bestemmelse traadte i kraft) og 1895 fogderivis, amtsvis og for stiftet fremgaa, at tilvæksten af skoleuger har været høist forskjellig i de forskjellige dele af stiftet. Jeg medtager i oversigten ogsaa de *frivillige* skoleuger, for at det kan sees, baade hvorledes disses antal har aftaget, og hvordan forholdet stiller sig med hensyn til det *samlede* antal skoleuger:

	1890.			1892.			1895.			Tilvækst siden 1890 af	
	Lovbefalede	Frivillige.	Sum.	Lovbefalede	Frivillige.	Sum.	Lovbefalede	Frivillige.	Sum.	Lovbefalede.	Samtlige uger.
Valdres	1 186	7	1 193	1 553	-	1 553	1 633	-	1 633	37.7 %	36.9 %
Hadeland og Land	1 623	136	1 759	2 356	21	2 377	2 373	21	2 394	46.2 —	36.1 —
Toten	1 350	175	1 525	1 788	6	1 794	2 052	-	2 052	52.0 —	34.6 —
Søndre Gudbrandsdalen	1 301	166	1 467	1 984	-	1 984	2 066	-	2 066	58.8 —	40.8 —
Nordre do.	1 425	132	1 557	1 796	28	1 824	1 887	12	1 899	32.4 —	22.0 —
Kristians amt	6 885	616	7 501	9 477	55	9 532	10 011	33	10 044	45.4 %	33.9 %
Nordre Østerdalen	1 175	431	1 606	1 871	106	1 977	1 858	92	1 950	58.1 %	21.4 %
Søndre do.	1 495	47	1 542	2 211	38	2 249	2 797	38	2 835	87.1 —	83.9 —
Solør	1 417	403	1 820	1 972	93	2 065	2 162	209	2 371	52.6 —	30.3 —
Vinger og Odalen	1 796	293	2 089	2 230	89	2 319	2 377	-	2 377	32.3 —	13.8 —
Hedemarken	2 400	721	3 121	3 746	192	3 938	4 194	117	4 311	74.8 —	38.2 —
Hedemarkens amt	8 283	1 895	10 178	12 030	518	12 548	13 388	456	13 844	61.6 %	36.0 %
Hamar stift	15 168	2 511	17 679	21 507	573	22 080	23 399	489	23 888	54.3 %	35.1 %

Den paafaldende forskjel mellem begge amter og den endnu langt større mellem fogderierne kan ikke forklares alene som en forskjel i de *nødvendige* virkninger af lovens bestemmelser. Den har for en stor del sin grund i den høist forskjellige udstrækning, hvori adgangen til *frivillig* at forøge den lovbefalede skoletid *udover det fastsatte minimum* er bleven benyttet. Naar saaledes tilvæksten i Kristians amt viser sig kun at udgjøre 45.4 %, i Hedemarkens derimod 61.6 %, da maa hermed sammenholdes, at det antal lovbefalede skoleuger, som i hint var anordnet udover minimum, kun udgjorde 279, medens det i dette beløb sig til 1140. Trækkes disse overskydende uger fra det samlede antal i begge amter, saa minimumsugerne bliver tilbage, vil det vise sig, at disses antal i Kristians amt er steget med 41.4 %, i Hedemarkens med 47.9 %, at altsaa forskjellen mellem begge amter svinder betydelig ind. Sees der hen til fogderierne, hvor tilvæksten varierer saa overordentlig sterkt som fra 32.3 % og 32.4 % i Vinger, Odalen og nordre Gudbrandsdalen og op til 74.8 % og 87.1 % i Hedemarken og søndre Østerdalen, maa det merkes, at medens der i nordre Gudbrandsdalen kun var tillagt skolerne 20 uger over minimum, var dette i Hedemarken tilfældet med 340 og i søndre Østerdalen med 387 uger (adskillig mere end i hele Kristians amt). Hvad Vinger og Odalen angaar, hvor dog antallet af overskydende lovbefalede uger er 105, kunde det synes vanskeligere at forklare, at tilvæksten ikke er større end 32.3 % eller, naar ikke overskudsugerne medregnes, 26.5. Forklaringen er formentlig tildels at søge deri, at klasserne gjennemsnitlig er lidt talrigere end tidligere, fornemmelig dog deri, at i nævnte fogderi antallet af skolesøgende børn kun er vokset ubetydelig siden 1890, hvad der igjen tildels er en følge af, at allerede under den gamle lov mange børn under 8 aar søgte skolen i henhold til bestemmelsen i sammes § 49. En sammenligning mellem antallet af særskilt underviste klasser i 1890 og 1895 viser ogsaa, at det i femaaret kun er steget med 4, d. v. s. med 2.1 %, medens gjennemsnittet for stiftet er 18.3 %. For nordre Gudbrandsdalens vedkommende kan — foruden hvad der er anført om det ringe antal uger over minimum — ogsaa bemerkes, at flere af de udelte skoler sammesteds allerede før havde 12 ugers skoletid, samt at i flere todelte skoler begge afdelinger eller dog en af dem i henhold til lovens § 5, 4de punktum kun var tillagt 10 uger. En paafaldende modsætning til Vinger og Odalen danner søndre Gudbrandsdalen. Skjønt nemlig ogsaa her barnetallet kun er steget ubetydelig — med 4.6 % —, er dog de lovbefalede skoleugers antal vokset med 58.8 eller, naar overskudsugerne fradrages, 52 %. Forklaringen ligger væsentlig deri, at man trods den ringe forøgelse i barnetallet har foretaget en mere vidtgaaende klassedeling, hvorved det samlede klasseantal er steget med 18.6 %, og samtidig barnetallet pr. klasse, tidligere det høieste i stiftet, er aftaget med 11.8 %.

Selvfølgelig vil en sammenligning mellem de forskjellige skolekommuner vise en endnu langt mere paafaldende forskjel i tilvæksten af skole-

uger. Den varierer fra 8.5 % i Løsje og 17.6 % i Vinger og i søndre Odalen til 102.6 % i Lilleelvedalen, 103.1 % i Stange, 114.1 % i Løiten, ja optil 131.4 % i Elverum. Den ganske overordentlige stigning i den sidste kommune har sin grund dels deri, at dens største skole for de fleste klassers vedkommende er ordnet som byskole, dels deri, at klasserne i alle øvrige skoler paa en nær er tillagt 15 uger aarlig.

Det maatte paa forhaand ventes, at de *frivillige* skoleugers antal vilde svinde betydelig ind ved den nye lovs gjennemførelse. Dette er da ogsaa, som det vil sees, i dette stift skeet i meget sterk grad, idet antallet, der i 1890 udgjorde 2 511, allerede i 1892 var reduceret til 518, og i 1895 gik ned til 459, altsaa ikke fuldt femtedelen. I Kristians amt, hvor antallet i 1890 var 616, er de omtrent forsvundne, idet der i 1895 ialt kun var 33, fordelte paa to fogderier. I Hedemarkens amt er antallet gaaet ned fra 1895 til 456. Medregnes de frivillige uger, saa der altsaa spørges om forøgelsen af lovbefalede og frivillige tilsammen, vil følgelig forskjellen mellem før og nu, som det vil sees af oversigtstabellen, vise sig betydelig mindre. Den reduceres for Kristians amt fra 45.4 % flere uger til 33.9 %, for Hedemarken fra 61.6 % til 36 %, for stiftet fra 54.3 % til 35.1 %. Hvor der før var mange frivillige uger, som kunde forvandles til lovbefalede, og denne adgang blev tilstrækkelig udnyttet, maatte forøgelsen i det samlede antal blive mindst, forsaavidt da ikke reduktionen af de frivillige uger erstattedes ved udvidelse af den lovbefalede skoletid over minimum, eller ogsaa en vidtgaaende klassedeling krævede en betydeligere forøgelse af de lovbefalede uger.

I de ovenfor meddelte opgaver over ugetallet er alene medregnet de uger, der var tillagt lærere og lærerinder i fuldstændig post. Hertil kommer ca. 350 uger, der var tillagte dels 3 hjælpelærerinder, dels timelærere (-inder) i sløid og kvindelig haandgjerning, henholdsvis 9 og 81 i tallet. I økonomisk henseende har selvfølgelig alle disse uger sin betydning; som forøgelse af børnenes skoletid kan derimod alene vel halvdelen medregnes, da de fleste af disse uger (haandgjerningsugerne) ikke vedkommer baade gutter og piger, men enten — eller.

Medens saaledes antallet af lovbefalede skoleuger er steget med over en halvdel og af samtlige skoleuger med over en tredjedel, er selvfølgelig skoletiden for hver klasse, altsaa for hvert barn, ikke paa langt nær udvidet i samme forhold, idet nemlig klassernes antal er forøget med ikke langt fra 300. Sammenholdes det samlede klasseantal med skoleugernes, viser det sig, at medens der i 1890 paa hver klasse kom 9.5 uge lovbefalet skoletid, udgjorde denne i 1895 12.5 uge. Medregnes den frivillige skole, fremkommer 11.1 og 12.8. Der var nemlig: i 1890 tillagt hver klasse gjennemsnitlig 1.6 uge frivillig skole, i 1895 derimod kun 0.3. Allerede under den gamle lov var der nogen forskjel med hensyn til antallet af lovbefalede skoleuger pr. klasse, alt eftersom der fandtes flere eller færre udelte skoler med over 9 uger. Det varierede i 1890 fra 9.1 uge i Hede-

marken med sine faa udelte skoler til 10.4 i nordre Østerdalen. Tages de frivillige uger med i beregningen, viser forskjellen sig betydelig større — fra 9.3 i Valdres med saagodtsom ingen frivillig skole til 14.2 uge i nordre Østerdalen, hvor antallet af frivillige skoleuger forholdsvis var størst. For amterne var antallet *uden* de frivillige uger 9.6 i Kristians, 9.5 i Hedemarkens, *med* samme 10.5 og 11.6. Efter den nye lovs gjennemførelse viser der sig, som det kunde ventes, en større forskjel mellem antallet af lovbefalede uger, væsentlig som følge af den forskjellige udstrækning, hvori adgangen til at forøge ugetallet er bleven benyttet. Antallet viser sig i 1895 at have varieret fra 11.5 uge i Valders til 13.1 i Hedemarken og 13.8 i søndre Østerdalen. Det største ugetal har blandt skolekommunerne Elverum, med 17 uger. Saa kommer Nes med 14.5, østre Toten med 14, Storelvedalen og Faaberg med 13.7 og Stange med 13.5 uge. Tages de frivillige uger med i beregningen, viser der sig en forskjel fra 11.5 uge i Valders til 13.4 i Hedemarken, 13.9 i Solør og 14.1 i Østerdalen. For amterne er gjennemsnittet af de lovbefalede uger 12.1 for Kristians og nær 13 for Hedemarkens, af samtlige uger henholdsvis 12.1 og 13.4. Spørges der saa om forholdet mellem før og nu, altsaa om forøgelse af den lovbefalede og om forøgelse eller formindskelse af den samlede skoletid, giver en sammenligning mellem 1890 og 1895 følgende resultat:

	1890. Lovbefalet skoletid.	1895. Samlet skoletid.
Valders	+ 2.2	+ 2.2
Hadeland og Land	+ 2.7	+ 2.0
Toten	+ 2.2	+ 0.9
Søndre Gudbrandsdalen	+ 3.2	+ 2.0
Nordre do.	+ 1.8	+ 0.9
Kristians amt	+ 2.5	+ 1.6
Nordre Østerdalen	+ 1.6	+ 1.7
Søndre do.	+ 4.2	+ 4.1
Solør	+ 3.4	+ 2.1
Vinger og Odalen	+ 2.9	+ 1.3
Hedemarken	+ 4.0	+ 1.6
Hedemarkens amt	+ 3.5	+ 1.8
Stiftet	+ 3.0	+ 1.7

Sees der alene hen til den lovbefalede skoletid, viser denne sig altsaa gjennemsnitlig at være forøget med en tredjedel — omtrent hvad man paa forhaand kunde have ventet. Adskillig mindre gunstigt stiller forholdet sig ganske vist, naar sammenligningen tillige omfatter de frivillige skoleuger, altsaa gjælder den samlede skoletid. Imidlertid bortseet fra, at selv en forøgelse af 1.7 uge ikke kan siges at være ganske ubetydelig,

maa det tages i betragtning, at det er det større antal frivillige skoleuger i 1890, der reducerer forskjellen mellem før og nu til 1.7, og at det plus af frivillige uger, 1.3, som nu er gaaet over til at være lovbefalede, ikke uden videre kan antages at have havt det samme værd for undervisningen som de lovbefalede, der nu er traadt i deres sted. Vistnok fremgaar det af indberetningen for 1890, at over $^3/_7$ af de skolesøgende børn deltog i den frivillige undervisning; men det gjaldt uden tvil i ikke ringe udstrækning om denne, at udbyttet af samme ingenlunde svarede til den dertil anvendte tid. Navnlig tør dette have været tilfældet i de bredere bygder, hvor man gjerne havde og har fuld rede paa forskjellen mellem lovbefalet og frivillig undervisning, og hvor som følge deraf søgningen af den frivillige skole ofte var ujevn, ligesom en hel del børn aldeles ikke deltog deri. Under saadanne omstændigheder kan det, hvor hensigtsmæssig man søger at indrette den frivillige undervisning, ikke undgaaes, at denne baade i sig selv bliver mindre frugtbringende for de i samme deltagende børn, og dernæst medfører ulemper for den lovbefalede ved den yderligere forskjel med hensyn til kundskaber og udvikling. som den fremkalder. Anderledes var forholdet i de ikke faa bygder, hvor forskjellen mellem lovbefalet og frivillig undervisning var omtrent udslettet af bevidstheden — en følge af en almindelig følt trang til saamegen skole som muligt, og hvor derfor søgningen uden forskjel var den samme, saa den frivillige skole i virkeligheden var jevngod med en udvidelse af den lovbefalede. Navnlig var dette tilfældet i nordre Østerdalen, hvor skolen derhos var udstyret med frivillig undervisning som i intet andet strøg af stiftet. Det vil da ogsaa forstaaes, at forholdet i dette fogderi under den nye lov stiller sig ganske særlig uheldigt, naar, som ovenfor paavist, det gjennemsnitlige samlede ugetal endog er gaaet ned med 1.7 — fra 14.2 til 12.5. Det tør haabes, at den ovenfor omtalte i forhold ttl barnetallet sterkt gjennemførte klassedeling her vil bidrage sit til at udjevne misforholdet. I alle andre fogderier er den samlede skoletid øget, men, som det vil sees, i temmelig forskjellig grad. Lovens bestemmelser angaaaende skoletiden har saaledes virket ganske ujevnt her i stiftet, hvad der ved en sammenligning mellem skolekommunerne indbyrdes vilde træde end skarpere frem.

Hvad *skolesøgningen* angaar, kunde der have været grund til at frygte for, at den nye lovs ikrafttræden vilde blive lidt mindre jevn end tidligere. Hvor deling i smaakredse har fundet sted, er vistnok skoleveien for smaaskolens børn tildels bleven forkortet; men hvor, som næsten overalt i saadanne tilfælde, samtidig skolekredsen er bleven udvidet, er skoleveien forlænget for de fleste af storskolens børn. Hertil kommer, at adgangen til at sende børn i skolen allerede i alderen mellem 7 og 8 aar er bleven benyttet i saavidt stor udstrækning. At ogsaa den aarlige skoletids forlængelse og dermed skolegangens udstrækning over en længere tid af aaret vilde bidrage sit til, at skoleforsømmelserne ogsaa forholdsvis blev

flere, kunde der være grund til paa forhaand at vente. Det viser sig imidlertid, at procentantallet af forsømmelser, istedetfor at være steget i slutningen af femaaret er blevet lavere, end det nogensinde før har været. Nedenstaaende tabel viser forholdet ved udgangen af de sidste 5 femaar for fogderierne, amterne og stiftet, idet jeg tillige for 1895 ved siden af procenten af samtlige forsømmelser særskilt anfører procenten af de ugyldige.

	1875	1880	1885	1890	1895	I 1895	
						Af gyldig grund.	Uden gyldig grund
Valdres	12.8	10.8	10.2	11.0	9.6	6.5	3.1
Hadeland og Land	16.6	14.9	13.0	9.3	9.5	6.1	3.4
Toten	17.6	13.7	12.5	10.3	9.2	5.9	3.3
S. Gudbrandsdalen	19.7	12.7	12.3	10.5	9.6	5.5	4.1
Nordre do.	26.3	20.9	15.3	14.7	12.7	6.3	6.4
Kristians amt	19.0	14.7	12.7	11.1	10.1	6.0	4.1
Nordre Østerdalen	11.5	6.6	6.8	6.4	5.5	4.0	1.5
Søndre do.	11.7	10.1	9.0	8.0	6.8	5.3	1.5
Solør	19.5	12.7	10.9	9.3	10.5	6.7	3.8
Vinger og Odalen	31.8	18.8	12.0	10.4	8.3	5.5	2.8
Hedemarken	17.5	10.0	11.5	10.3	8.6	5.9	2.7
Hedemarkens amt	19.4	12.0	10.5	9.2	8.1	5.6	2.5
Hamar stift	19.2	13.3	11.5	10.1	9.0	5.8	3.2

Naar antallet af forsømmelser i forhold til skoledage, som det vil sees, i de sidste 20 aar er gaaet ned til under halvdelen, saaledes, at medens der i 1875 forsømtes henved $^1/_5$, i 1895 ikke fuldt $^1/_{11}$, maa det ganske vist siges at være en glædelig kjendsgjerning, om det end er ligesaa utvilsomt, at antallet kan og bør gaa endnu lavere ned. Over antallet af *gyldige* forsømmelser haves ingen særskilte opgaver for tidligere aar; men der er vel ikke synderlig grund til at antage, at disses antal idetheletaget før har været større end nu, saa nedgangen formentlig idetmindste væsentlig maa være at tilskrive en formindskelse i de *ugyldige* forsømmelsers antal. At der herefter skulde finde nogen nævneværdig aftagen sted af de første, er neppe at vente. Hvad derimod de ugyldige angaar, synes allerede den store forskjel mellem fogderierne indbyrdes at godtgjøre, at der med god og kraftig vilje maa kunne opnaaes bedre resultater. Nu kan det vistnok indvendes, at opgaverne forsaavidt kan være mindre at stole paa, som bedømmelsen af forsømmelsernes gyldighed kan være stengere paa det ene sted end paa det andet, og at som følge deraf det ene fogderi med hensyn til de ugyldige forsømmelsers antal kan blive stillet i et mindre gunstigt lys end fortjent. En nøiere sammenligning

synes dog at vise, at denne indvending idetmindste kun delvis kan tillægges større betydning. Det vil saaledes sees, at i de samme to fogderier, som havde de færreste *ugyldige* forsømmelser at opvise, nordre og søndre Østerdalen, var ogsaa antallet af de *gyldige* mindst, medens det samme fogderi, der talte de fleste ugyldige — nordre Gudbrandsdalen — ialfald hører blandt dem, i hvilke de gyldiges antal var størst. Endvidere kan eksempelvis anføres, at i Hedemarkens amt Solør havde den høieste procent saavel af gyldige som af ugyldige forsømmelser. Er der mellem fogderierne en tildels betydelig forskjel saavel med hensyn til forsømmelser i almindelighed som specielt, hvad de ugyldige angaar, saa viser forskjellen sig selvfølgelig endnu større mellem de enkelte skolekommuner. Man sammenligne Tolgen og Lilleelvedalen med 3.1 % og 3.5 % forsømmelser, hvoraf henholdsvis 0.7 % og 0.3 % uden gyldig grund, med Vaage og Skiaaker med 17.7 % og 15.7 %, hvoraf igjen 10.0 % og 8.3 % ugyldige. I Elverum, hvor der idethele forsømtes 5.8 %, udgjorde antallet af forsømmelser uden gyldig grund kun 0.1 % — det bedste resultat i hele stiftet. Som et eksempel paa, hvad der kan udrettes ved energisk indgriben fra skolestyrets side, skal jeg tillade mig at pege hen paa Vinger og Odalens fogderi. Forsømmelsesprocenten havde her i 1875, som det vil sees, den enorme størrelse af 31.8. Saa gaar det fremad til det bedre med sterke skridt, indtil den i 1895 kun udgjør 8.3. Blandt de enkelte herreder i nævnte fogderi vil jeg igjen fremhæve nordre Odalen med 33.1 % i 1875 — 4.9 % i 1895.

Der har, som alt bemerket, hidtil ikke været begjært særskilte opgaver for landdistriktet over forsømmelser af og uden gyldig grund, og saaledes heller ikke særskilt over forsømmelser paa grund af sygdom og over dem af anden gyldig grund. Nu noteres vistnok overalt særskilt alle forsømmelser uden gyldig grund, hvorimod der paa mange steder ingen forskjel gjøres med hensyn til dem af gyldig grund. Fra vel en femtepart af skolekommunerne savnes saaledes særskilte opgaver over forsømmelser paa grund af sygdom og over dem af anden gyldig grund. Jeg har imidlertid beregnet forholdet for de kommuner, fra hvilke særskilte opgaver forelaa, og det viser sig da, at forholdet, hvad forsømmelser paa grund af sygdom angaar, stiller sig nogenlunde jevnt fogderierne imellem. I Kristians amt varierer procenten fra 3.7 i søndre Gudbrandsdalen til 4.5 i Toten, i Hedemarkens fra 3.4 i nordre Østerdalen og Vinger — Odalen til 4.4 i Solør. Forsømmelserne af anden gyldig grund varierer sterkere — i Kristians amt fra 1.4 i Hadeland og Land til 2.7 i Valders, og i Hedemarkens fra 0.5 i nordre Østerdalen til 2.6 i Vinger — Odalen. Mellem de enkelte kommuner er forskjellen naturligvis endnu større, fra 0.1 % til 5.0 %. Man skulde tro, at forskjellen for en ikke ringe del maatte være at tilskrive skoleveienes længde og besværlighed i forbindelse med veirliget. Denne forklaring strækker dog kun delvis til, idet der viser sig at have været en betydelig forskjel mellem nabobygder, som uden tvil

med hensyn til veie og veirforhold maa siges at være stillede temmelig lige. Forskjellen mellem opgaverne synes saaledes idetmindste tildels at maatte hidrøre fra en forskjellig bedømmelse af forsømmelsernes art. At særlig skoleveienes længde skulde øve nogen betydelig indflydelse paa skolesøgningen, turde være lidet sandsynligt. Jeg skal med hensyn hertil anføre:

Hvad *skoleveienes længde* angaar, synes der idethele ikke at være grund til at antage, at dennes indflydelse paa skolesøgningen skulde være af synderlig betydning. I 1890 opgaves 3309 børn (9.8 %), deraf i Kristians amt 1009 (6.3 %), i Hedemarkens 2300 (12.9 %), af samtlige de faste skoler søgende børn at have længere vei til skolen end $^1/_4$ mil. Ifølge opgaverne for 1895 havde 4701 (11.4 %), hvoraf i Kristians amt 1408 (7.9 %), i Hedemarkens 2887 (14.5 %) en vei af over 3 km. til skolen. Medens antallet af børn med længere vei til skolen saaledes forholdsvis er blevet større end før — en naturlig følge af, at kredsene tildels er udvidede —, er imidlertid forsømmelsernes antal aftaget. Og sammenligner man forholdet i begge amter, viser det sig, at skolesøgningen var bedst i Hedemarkens amt, hvor der dog fandtes forholdsvis ikke langtfra dobbelt saamange børn med længere vei som i Kristians amt. Gaar man til fogderierne, vil det sees, at f. ex. søndre Østerdalen, hvor antallet af børn med over 3 kms. vei til skolen forholdsvis var størst — ikke mindre end 21.8 %, staar næst høiest, hvad skolesøgningen angaar. Det har forøvrigt navnlig under forhandlingerne om kredsreguleringen ofte været mig paafaldende, hvilken forskjellig maalestok der kan lægges an ved bedømmelsen af skoleveienes længde. De fleste forsømmelser udenfor sygdomstilfælde er vistnok at tilskrive dels forældres ligegyldighed og fattigdom, dels i forbindelse med fattigdommen en ikke sjelden forekommende beklagelig sendrægtighed til at forsyne fattige børn med de fornødne klæder og sko. Den sidst anførte aarsag kan bidrage sterkt til at øge forsømmelsesprocenten, navnlig fordi den kan gjøre forsømmelserne saa langvarige.

Ved besvarelsen af spørgsmaalet om skolesøgningen staar endnu tilbage at omhandle de børn, som ingen undervisning nød.

I 1890 blev antallet af børn, som udeblev fra skolen, opgivet til 169. Efter indberetningerne for 1895 skulde der ved aarets udgang have været 152 børn over 8 aar, som ingen undervisning fik. Dette antal vilde være bedrøvelig stort, saafremt alle disse børn eller dog de fleste af dem var undervisningsdygtige, men alligevel blev aldeles forsømte. Saaledes forholder det sig imidlertid ikke; meget mere tør antallet af saadanne rent forsømte børn være temmelig ubetydeligt. I hint antal, 152, er for det første indbefattet en hel del aandssvage, som man har fundet umulige i den almindelige skole, men som endnu forgjæves venter paa at optages i aandssvageskolerne, forsaavidt de overhovedet maatte befindes undervisningsdygtige. Deres antal skulde, saavidt jeg har kunnet finde, være 60

à 70. Hertil kommer endel børn, som vistnok ved udgangen af aaret var uden undervisning, men af den grund, at de allerede havde gjennemgaaet skolen eller dog var bleven udskrevne af denne, inden de havde fyldt 15 aar. Da jeg nemlig fandt antallet af de børn, som blev opgivet at have været uden undervisning, for enkelte kommuner paafaldende stort og i den anledning begjærte nærmere oplysning, fik jeg den besked, at man havde medregnet de børn under 15 aar, som var udskrevne af skolen. I hvilken udstrækning denne fremgangsmaade har været benyttet, derom kan jeg ingen bestemt mening have, men anser det for sandsynligt, at det har været tilfældet paa flere steder.

II. Undervisningen.

Det er ovenfor paavist, at skolerne her i stiftet gjennemsnitlig er stillede lidt gunstigere end før, saavel med hensyn til klassedeling i forhold til aarskuldenes antal som med hensyn til barnetal pr. klasse; endvidere hvorledes den aarlige skoletid i det hele er forøget, om end ikke særdeles betydelig — en forøgelse, som derhos faar større værdi derved, at en hel del tidligere frivillige uger nu er gaaet over til at være lovbefalede. Hertil kommer saa den hele skolegangs forlængelse med et aar, om end betydningen heraf altid svækkes noget derved, at børnene nu optages i skolen end mere uforberedte end tidligere. Der skulde altsaa være betingelser tilstede, for at undervisningen kan blive mere effektiv, og et større udbytte af barnets skolegang ventes, hvad kundskabsmeddelelse og udvikling angaar. Imidlertid vil ved siden af de nævnte ogsaa andre faktorer gjøre sig gjældende med større eller mindre styrke. For ikke at tale om lærerdygtigheden vil frugterne af skolegangen i ikke ringe grad betinges af *fagkredsens* og i forbindelse dermed *timefordelingens* hensigtsmæssighed. Hvad fagkredsen angaar, gjælder det ved siden af valget af fag, at den staar i et rimeligt forhold til den til raadighed staaende skoletid. Jeg har for min del været og er fremdeles af den formening, at kredsen af de obligatoriske fag, som den uden tvil oprindelig var fastsat i den nye lov, var for stor for skoler, der kun var tillagt minimum af lovbefalet skoletid, navnlig, naar dernæst en mindre fuldkommen klassedeling lagde hindringer iveien for en rigtig virksom undervisning. Skulde med en saavidt knap skoletid samtlige nye fag, haandarbeide, tegning og gymnastik, optages i fagkredsen, vilde følgen blive, enten at disse, om ellers et nævneværdigt maal skulde naaes, blev tildelt et saa stort timetal, at forlængelsen af den aarlige skoletid ikke kom de øvrige fag tilgode i saadan udstrækning, som det vel kunde tiltrænges, eller ogsaa, at de nye fag tildels blev for stedmoderlig behandlede, til at de vel kunde forsvare sin plads i fagkredsen. Ud fra den opfatning, at loven i sin oprindelige skikkelse virkelig paabød iudførelsen af de tre nye fag, saavidt og saasnart som omstændighederne maatte tillade samme, søgte ogsaa skolekommunerne her i stiftet i almindelighed, om end maaske sjelden med

det villigste sind, saavidt muligt at efterkomme det formentlige paabud, og fagene fik saaledes ogsaa sin plads i mange undervisningsplaner og timefordelingstabeller. Hvor det ikke skede med dem alle, blev det forklaret, at manglen paa den fornødne uddannelse hos lærerne var grunden. Ogsaa hvor det skede, maatte man af samme grund indtil videre indskrænke sig til virkelig at indføre kun ét eller to af fagene. Virkelig indført var saaledes alle tre fag kun i 19 af stiftets 57 skolekommuner, i flere af dem dog ikke for begge kjøn, medens to af fagene var indført i 20 og kun et i de øvrige. Idethele var *haandarbeide for gutter* indført i 37 kommuner, for *piger* i 43, *legemsøvelser* i 28 og 23 og *tegning* henholdsvis i 43 og 40. Forøvrigt siger det sig selv, hvad der ogsaa vil forstaaes af indberetningerne, at om et fag var indført i en kommune, var dette dog ofte ingenlunde tilfældet med samtlige skoler inden samme. Det maatte indføres efterhvert som man fik lærere, der kunde paatage sig undervisningen. Af stiftets samtlige skolesøgende børn, 37 789 i tallet, undervistes 4 701 gutter og 6 965 piger, tilsammen 11 666 eller nær 31 % i haandarbeide, 4 012 og 2 559, tilsammen 6 571 eller 17.4 % i legemsøvelser og 5 424 og 5 115, tilsammen 10 539 eller nær 28 % i tegning. Antages barnetallet i storskolen, for hvilken alene (paa en enkelt undtagelse nær) undervisning i de heromhandlede fag er anordnet, at udgjøre omtrent 60 % af det samlede antal, sees altsaa omtrent $^1/_2$ eller derhenimod at være undervist i haandarbeide og tegning og mellem $^1/_3$ og $^1/_4$ i legemsøvelser. Men rigtignok var det fagene tildelte timetal ofte saa knapt, at der vanskelig kunde blive tale om noget synderlig udbytte. Haandarbeide enten for gutter eller for piger eller for begge dele var forholdsvis gunstigt stillet med et aarligt timetal af fra 24 til 48 timer, og jeg tviler heller ikke paa, at dette er det af fagene, som i almindelighed har sin største berettigelse i skolerne, ligesom det ogsaa omfattes med størst interesse. Tegning og legemsøvelser var derimod ofte kun tildelt 1 time ugentlig eller 12 timer aarlig, omtrent aldrig over 24. Med et saa ringe timetal skal der vanskelig kunne udrettes synderligt, selv om læreren paa disse omraader er i besiddelse af større dygtighed end ofte tilfældet. Den bedste anvendelse tør tegnetimerne have fundet der, hvor tegneundervisningen blev knyttet til haandarbeidet.

Som det kunde ventes, har tillægsloven af 21de juli 1894, hvorefter kun ét af disse fag er obligatorisk for de delte skoler, tildels virket til at standse deres videre indførelse, idet man — vistnok i almindelighed med glæde — har benyttet adgangen til at lade det bero med at optage ét eller to af dem i fagkredsen, ligesom der har vist sig tegn til, at man i kommuner, hvor alle tre fag allerede er indførte, idetmindste i en del af skolerne, igjen vil sløife et af dem, og det vil af det foran anførte forstaaes, at jeg, hvor berettigede alle tre i og for sig kan siges at være, maa anse dette for at være til gavn for skolen, hvor ikke særlig gunstige

forhold — forlænget lovbefalet skoletid eller tillæg af frivillig skole og mere gjennemført klasseinddeling — medfører en undtagelsesstilling.

Hvad de øvrige fags stilling angaar, tillader jeg mig til belysning af forholdet mellem før og nu at anføre følgende for storskolens vedkommende, forsaavidt den normale lovbefalede skoletid angaar:

Kristendomskundskab var tidligere i den eller de til storskolen svarende afdelinger i regelen tillagt 81, undtagelsesvis 90 timer aarlig; under den nye lov har *storskolen* gjerne 72 eller 84, sjeldnere 96 timer. Saagodtsom overalt er *kirkehistorie* kommen til som nyt stof, hvortil der paa skolens øverste trin anvendes endel timer, men til gjengjæld kan «forklaringen« nu nøies med et lidt mindre timetal, efterat omtrent uden undtagelse de ældre lærebøger er ombyttede med de mere kortfattede nye.

Modersmaalet er ubetinget heldigere stillet end før med hensyn til timetallet. Tidligere anvendtes gjerne 63 à 72 timer dertil, medens timetallet nu varierer fra 84 til 108, oftest er det 96. Det samme gjælder *regning*, idet timetallet fra 45 à 54 timer er steget til 60 à 72, og ikke mindre de før saakaldte læsebogsfag: geografi, historie og naturkundskab, der tilsammen tidligere maatte nøies med 27 à 54 timer, medens der nu er tildelt dem ialt 72 à 108 timer, forskjellig fordelt paa dem i de forskjellige kommuner. *Skrivning* var tidligere gunstigere stillet, forsaavidt som der gjennemsnitlig var tillagt faget ca. 50 timer mod 36 nu. Det tør dog være, at denne indskrænkning i de egentlige skrivetimer opveies ved de forholdsvis hyppigere skriftlige arbeider, hvortil norskundervisningen giver anledning, forudsat, at børnene tilholdes at udføre disse arbeider med den tilbørlige orden og flid. Jeg har idetmindste ikke kunnet erfare, at det er gaaet tilbage med haandskriften i skolerne. *Sang* har saagodtsom overalt beholdt sine gamle 2 timer ugentlig, saa det aarlige timetal er øget fra 18 til 24 timer.

Hvad *smaaskolen* angaar, viser det sig ved en sammenligning med den tilsvarende afdeling i den ældre skole, at det aarlige timetal for kristendomskundskab var omtrent det samme, at modersmaal, hvis timetal før varierede fra 81 til 108, nu er tillagt fra 96 til 120 timer, og at regning før var tildelt 36 à 54 timer, nu derimod 48 à 72, oftest 60. Saa kommer hertil det syvende skoleaar, der vel nærmest maa betegnes som en udvidelse mod neden, altsaa af smaaskolen eller det til samme svarende trin i den ældre skole (nederste afdeling i den tredelte skole), om denne end selvfølgelig kommer den hele skole tilgode.

Som anført gjælder ovenstaaende sammenligning alene den normale lovbefalede skoletid før og nu. Medtages den frivillige undervisning under den gamle lov og paa den anden side den over minimum gaaende lovbefalede undervisning i forbindelse med de frivillige skoleuger, som endnu findes, under den nye, bliver resultatet af sammenligningen adskillig at modificere. Det skulde da vise sig, at i mange skoler under den gamle lov de forskjellige fag var ligesaa heldig stillede som nu, tildels — som

det vil kunne sluttes af det ovenfor oplyste — adskillig bedre, medens i mange andre forskjellen viser sig endnu langt større til gunst for den nuværende ordning, end den vilde være med det normale ugetal før og nu. Hvor det er de frivillige uger, der udjevner forskjellen, maa dog erindres, hvad jeg ovenfor har bemerket om den frivillige undervisnings af de forskjellige forhold betingede forskjellige værd.

Med hensyn til undervisningen, tør det kunne være af interesse at erfare, i hvilken udstrækning *lærebøger* benyttes, og i tilfælde hvilke.

I *bibelhistorie* bruges saagodtsom udelukkende Vogts lille bog, kun i et par skolekommuner Paulsens.

Af «*forklaringer*« er Klavenes's den mest udbredte. Den er indført i 23 kommuner, Bangs i 17, Sverdrups (forkortet udgave) i 9, forskjellige andre i de øvrige 8 kommuner.

I *kirkehistorie* er egen lærebog kun indført i 27 kommuner, altsaa ikke fuldt halvdelen, deraf i 20 Bangs, i de øvrige 7 forskjellige andre.

Som *læsebog* bruges Rolfsens paa ganske faa undtagelser nær.

Lærebog i *grammatik* er indført i 22 kommuner, i de fleste (14) af disse Præsthus's, i 5 Hofgaards.

Som *regnebog* bruges i 42 kommuner Nicolaisens for landsskoler, i 12 Grans.

Som lærebog i *fædrelandets historie* bruges dels Petersens — i 28 kommuner, dels Jensens — i 29.

Egen lærebog i *verdenshistorie* er kun indført i 14 kommuner. Petersens og Jensens bruges hver i 5. I de fleste undervises i denne gren af historien kun mundtlig i forbindelse med undervisningen i bibel- og kirkehistorie og i geografi.

Lærebog i *geografi* er indført i samtlige kommuner, i 48 Horns, i 9 Reuschs.

Lærebog i *naturkundskab* er indført i alle kommuner paa 2 nær. I 50 bruges Reuschs, i 5 Utnes.

I *skrivning* bruges mest Waalers, Heike og Danielsens samt Sandbergs forskrifter — Waalers i over tredjedelen af kommunerne.

I *tegning* er indført flere forskjellige tegnebøger eller apparater — ialt i 38 kommuner. Mest brugt er Petersens, Beyers og Deinbolls.

Naar det forøvrigt heder, at denne eller hin lærebog er indført i skolerne, vil dette desværre ikke sige det samme, som at hvert barn er forsynet dermed. Om mange kommuner gjælder det vistnok, at bestemmelsen om bøgernes indførelse bliver gjennemført, og det da saaledes, at de fattigere børn faar dem udlaant af skolen. I andre bliver de idetmindste i enkelte fag kun brugte af dem, der har vilje og evne til selv at anskaffe sig dem. Forøvrigt kan børnenes forsyning med lærebøger være temmelig forskjellig i skolerne inden samme kommune.

Hvad *undervisningsmidler* angaar, stiller den nye lov større krav til skolernes forsyning dermed end tidligere; navnlig gjælder dette med hen-

syn til undervisningen i naturfag. At skolerne allerede nu skulde være tilstrækkelig udrustede i nævnte henseende, kunde neppe med rimelighed ventes i betragtning af de mange krav, den nye lov stiller i andre retninger. Imidlertid maa det formentlig kunne siges, at man idethele søger at fyldestgjøre kravene, om end i forskjellig grad, alt efter evne og interesse for skolen inden kommunerne.

Tidligere var der i Kristians amt gjennem en aarrække ydet bidrag til undervisningsmidler af amtsskolekassen, dog kun til anskaffelse af saadanne undervisningsmidler, som gik ud over det af stiftsdirektionen fastsatte minimum (saasom de almindeligste vægkarter, kuglerammer m. m.). I det foregaaende femaar var dog til og med 1889 denne adgang til at erholde amtsbidrag omtrent aldeles ikke bleven benyttet, ligesom denne udgiftspost aldrig havde været optaget paa budgettet i Hedemarkens amt. I 1890 blev det anderledes, idet i begge amter bevilgedes henved kr. 1900.00, og i femaaret 1891—95 er der ialt i det heromhandlede øiemed bevilget det ikke ubetydelige beløb af ca kr. 20 400. Der ydes kun bidrag til, hvad der gaar ud over det nødtørftige minimum, og i saadant forhold, at amtet bidrager ligt med kommunens eget tilskud.

Foruden til almindelige undervisningsmidler er der siden den nye lovs ikrafttræden i samme forhold af amterne bevilget ikke ubetydeligt til *sløidverktøi* — allerede i 1890 henimod kr. 1500.00 og i 1891—95 tilsammen ca. kr. 12 700.00, hvad der visselig ikke har bidraget lidet til at fremme sløidens indførelse. Det tør maaske være et spørgsmaal, om loven har tænkt sig sløidverktøi henhørende under undervisningsmidler (§ 46, d.); men at det i ethvert fald har været til gavn for skolen, at amtet her har traadt understøttende til, derom tviler jeg ikke.

III. Lærerne og deres kaar.

Antallet af *lærere* i fuldstændig post udgjorde

i 1890	471,	hvoraf	443	eksaminerede	og 28	ueksaminerede, og
i 1895	517,	«	494	do.	og 23	do.

og af *lærerinder*:

i 1890	84,	«	80	do.	og 4	do.
i 1895	222,	«	211	do.	og 11	do.

Lærere og lærerinder tilsammen i 1890 555, i 1895 739.

Lærernes antal er saaledes steget med	46	eller ca.	10 %	
lærerindernes	«	138	»	vel 164 %
og det samlede lærerpersonales ..	«	184	«	33.2 %

Da skoleugernes samlede antal, som ovenfor oplyst, er steget med vel 35 %, har tilvæksten i lærerposternes antal paa det nærmeste holdt skridt med den i skoleugernes. At hin er lidt mindre, viser, at det gjennemsnitlige antal skoleuger for hver post i 1895 har været vel saa stort som i 1890 — 32.3 mod 31.9. At lærerindernes antal er vokset saa langt sterkere end lærernes, var ikke andet, end hvad der kunde ventes. Meget

mere kunde der synes at være grund til at undres over, at lærernes antal overhovedet har tiltaget. Det var idetmindste af skolelovkommissionen forudsat, at ved den nye lovs gjennemførelse antallet af lærere endog skulde aftage og det i betydeligt mon — med over 35 % —, og at der til gjengjæld skulde blive saamange flere lærerinder (smaaskolelærere) — over fem gange saamange som før. Det skulde ogsaa synes at ligge nær nok at antage, at man af økonomiske, tildels ogsaa pædagogiske hensyn i størst mulig udstrækning vilde benytte adgangen til at anvende særskilte lærerkræfter, i regelen altsaa lærerinder, ved smaaskolen. Jeg har dog altid næret tvil om, at forudsætningen vilde vise sig holdbar, navnlig fordi det i en mangfoldighed af tilfælde vilde føre til en beklagelig svækkelse af storskoleposterne enten i økonomisk henseende eller ved at gjøre dem besværligere, om man helt eller delvis udskilte smaaskolen fra samme for at lade den betjene af billigere lærerkræfter, hvis poster ligeledes vilde blive enten daarlig aflønnede eller besværlige ved at udstrækkes til to eller flere kredse. At selve skoleholdet let vil blive mindre hensigtsmæssigt, hvor en lærer eller lærerindes virksomhed er delt mellem flere kredse, er ogsaa et hensyn at tage. Det tør endnu være for tidligt at udtale sig bestemtere om spørgsmaalet, da der i den overgangstid, hvori skolen i flere henseender endnu befinder sig, let kan stille sig hindringer iveien for at indrette sig med egne smaaskoleposter, om man aldrig saa gjerne vil, og den ikke ubetydelige forøgelse i antallet af lærere saaledes *kan* være en nødvendig, men forbigaaende virkning af det sterkt øgede behov for lærerkræfter overhovedet. At antallet af lærere herefter igjen skulde ville aftage i synderligt mon her i stiftet, betviler jeg alligevel i det længste, bl. a. fordi man allerede har gjort adskillige lidet opmuntrende erfaringer om vanskeligheden ved at faa og holde besat poster, som er bleven svækkede ved en mere udstrakt anvendelse af egne smaaskolelærere (lærerinder).

Med hensyn til *lærernes økonomiske stilling* anførte jeg i indberetningen for 1890, at der i femaaret 1886—90 ikke havde fundet nogen synderlig forbedring sted i samme, og bemerkede tillige, at det var forklarligt nok, at man med den nye skolelov og dermed nye lønningsregler i udsigt ikke havde følt nogen sterkere opfordring til at foretage større forandringer i lønningsforholdene. Hvorvidt nu den nye lov vilde medføre nogen nævneværdig forbedring i lærernes kaar, var et spørgsmaal, der ikke paa forhaand let kunde bevares. At en saadan ikke kunde blive nogen *nødvendig* virkning af loven, fremgaar af dennes bestemmelser angaaende lønningsforholdene. I lovens forarbeider var det ogsaa udtrykkelig fremholdt, at der ved de foreslaaede bestemmelser ikke tilsigtedes mere end at opretholde lønningsvilkaarene omtrent uforandrede. Med de forøgede udgifter for øie, som den nye lovs bestemmelser forøvrigt uundgaaelig vilde paaføre baade stat og kommune, fandt man ikke tiden endnu at være kommen til at fatte bestemmelser sigtende til en *tvungen* for-

bedring af lærernes kaar, hvor ønskelig en saadan end i og for sig maatte være. Imidlertid er det under enhver omstændighed sikkert, at lærernes vilkaar i løbet af femaaret er bleven bedre, ligesom jeg anser det for utvilsomt, at dette for en ikke ringe del er foranlediget ved den nye lov. Sammenligner man indberetningernes opgaver over lærernes og lærerindernes samlede aarsindtægt for 1890 og 1895, viser der sig selvfølgelig en betydelig forskjel, idet den i 1890 beløb sig til kr. 360 934.00 + 72 556.00 lønstillæg af staten = kr. 433 490.00 og i 1895 til kr. 583 199.00, lønstillæggene iberegnede. Da disse opgaver omfatter lærernes og lærerindernes indtægter underet, lader gjennemsnitsindtægten sig ikke nøiagtig beregne særskilt for begge dele. Beregnes den underet, fremkommer for 1890 ca. kr. 781.00, for 1895 ca. kr. 788.00. Var forholdet mellem antallet af lærere og lærerinder det samme i 1895 som i 1890, vilde saaledes ingen nævneværdig forandring være indtraadt. Nu er imidlertid antallet af lærerinder, af den lavest lønnede gruppe altsaa, vokset langt sterkere, og naar den fælles gjennemsnitsindtægt alligevel er lidt høiere, maa lærernes være stegen endel. Antages en lærers indtægt, naar alt medregnes, gjennemsnitlig at være det dobbelte af en lærerindes, hvad der vistnok omtrent er det virkelige forhold, fremkommer for hver lærer i 1890 en indtægt af *kr. 845.00*, i 1895 af *kr. 928.00*. Lærerindernes indtægt var dog i 1895 maaske forholdsvis lidt større og saaledes lærernes lidt mindre end anført. Af synderlig betydning har forskjellen neppe været. Ved foranførte beregninger er kirkesangerindtægterne medregnede. Fratrækkes disse, bliver lærernes indtægt for begge aar at formindske med kr. 40.00 à kr. 50 00.

Den forbedring i lærernes lønsvilkaar, som saaledes har fundet sted i løbet af femaaret, er bevirket ad forskjellige veie. For det første maa merkes den forhøielse af *alderstillæggene*, der i begge amter besluttedes ved den revision af disse, som i 1891 foresloges som følge af den nye lov. Medens tillæggene tidligere i begge amter udgjorde

	for lærere	for lærerinder
de af 2den grad	kr. 128.00	kr. 80.00
af 1ste grad	« 64.00	« 40.00,

blev de i 1891*) fastsatte til

	i storskolen		i smaaskolen	
i Kristians amt ..	kr. 180.00	og kr. 60.00	kr. 100.00	og 40.00
i Hedemarkens do.	« 200.00	« « 80.00	« 100.00	« 50.00

I Hedemarkens amt besluttedes derhos forhøielsen at skulle omfatte samtlige lærere, medens den i Kristians amt alene skulde gjælde dem, der valgte aflønning efter de nye regler**). Hvad dernæst den egentlige

*) Ved ny revision i 1896 blev tillæggene i begge amter fastsatte til kr. 200.00 og og kr. 100.00 i storskolen og kr. 120.00 og kr. 60.00 i smaaskolen.

**) I Kristians amt var det derfor ogsaa i 1895 kun 9 lærere, som aflønnedes efter de gamle regler, medens i Hedemarkens de fleste ældre lærere holdt fast ved disse.

lærerløn angaar, var det ved den nye lovs bestemmelser om minimum af lavmaal kr. 12.00 og kr. 8.00, kun tilsigtet at sikre lærerne omtrent den samme gjennemsnitsløn aarlig, som de ved de tidligere almindelige lavmaalssatser, kr. 8.00 og kr. 5.00, i forbindelse med de direkte lønstillæg af staten havde oppebaaret. Nu var lavmaalet i begge amter kun fastsat til nævnte beløb, og det var forholdsvis faa kommuner, som frivillig ydede en høiere ugeløn end det bestemte lavmaal. Da der i 1891 af amtsformandskaberne fattedes bestemmelse om nye lavmaal, indskrænkede man sig i Kristians amt til det lovbestemte minimum for begge afdelinger, medens man i Hedemarkens fastsatte lavmaalet for storskolen til kr. 13.00. Senere er i løbet af femaaret ugelønnen forhøiet over amtslavmaalet ikke alene — som det tildels kunde ventes — i de kommuner, hvor lignende forhøielse tidligere havde fundet sted, men ogsaa i flere andre, saaledes at i 1895 ugelønnen i storskolen oversteg lavmaalet -- med fra kr. 1 00 og op til kr. 4.00 — i over tredjedelen af stiftets skolekommuner. For smaaskolens vedkommende var det tilfældet i omtrent femtedelen. I nogle herreder er lærerne satte paa stigende løn. Ogsaa revisionen af *kostholdsgodtgjørelsen* medførte nogen forhøielse for en hel del af lærerne, idet lavmaalet blev sat høiere — om end ikke betydelig — for omtrent tredjedelen af samtlige kommuner. I begge amter er ligesom før lavmaalet sat forskjelligt for de forskjellige bygder. Det varierer i Kristians amt fra kr. 4.00 til kr. 5.60, i Hedemarkens fra kr. 5.00 til kr. 6.00. Den store flerhed af lærerinderne opnaaede derhos større fordel derved, at lavmaalet ifølge den nye lov blev sat ens for samtlige lærerposter, medens det for lærerinder tidligere i den største del af stiftet var fastsat med ringere beløb end for lærerne. I nogle kommuner er kostholdsgodtgjørelsen for samtlige lærerposter bleven forhøiet over lavmaalet. Til at forøge gjennemsnitsindtægten for lærerne har det ogsaa bidraget, at der er tilstaaet lønstillæg i form af *afsavnsgodtgjørelse* baade til flere lærere og tildels med større beløb end tidligere. I 1890 udgjorde det samlede beløb kr. 10 088.00, hvoraf i Kristians amt kr. 1 862.00, i Hedemarkens kr. 8 226.00, der blev oppebaaret af 118 af stiftets 471 lærere med gjennemsnitlig vel kr. 90.00. I 1895 blev der ydet et samlet beløb af kr. 15 356.00 — henholdsvis kr. 3 606.00 og kr. 11 750 00 i begge amter — til 145 af 517 lærere, altsaa henved kr. 106.00 for hver. I begge amter har amtsskolekassen tilskudt halvdelen af beløbene. Endelig er for endel lærere deres aarlige indtægt bleven ikke ubetydelig forhøiet derved, at den nedsættelse i deres løn, som tidligere i flere kommuner fandt sted i henhold til den gamle lovs § 28, fordi der var tillagt posterne lærerjord, nu er bortfalden som følge af bestemmelsen i den nye lovs § 24, sidste led.

Medens alderstillæggenes størrelse er bleven forhøiet, er antallet af lærere, som oppebar tillæg, aftaget lidt. At dette kan have været tilfældet trods forøgelsen i lærerposternes antal, kan forklares deraf, at de nytilkomne lærere for størstedelen har været unge mænd, som endnu ikke

havde tjent længe nok til at kunne opnaa tillæg. Antallet af lærerinder med alderstillæg er vistnok steget endel, men ikke paa langt nær i forhold til forøgelsen i lærerindeposternes antal.

Antallet af lærere med fri familiebolig er vokset fra 354 i 1890 til 384 i 1895, en tilvækst, som paa det nærmeste svarer til lærerposternes. Derimod skulde ifølge de indkomne opgaver antallet af lærerposter med større eller mindre jordvei forholdsvis være steget ubetydelig, idet nemlig

i 1890 170 lærere havde større og 78 mindre jordvei,
og i 1995 174 do. « « - 79 « do.

At forskjellen ikke er større, uagtet der i løbet af femaaret er anvendt ikke ubetydelige beløb til indkjøb af lærerjord (ikke langt fra kr. 24 000 00), kan nok tildels forklares deraf, at flere skolegaarde paa grund af stedfunden sammendragning af kredsene er bleven overflødige og solgte. Fuldt nøiagtige har imidlertid opgaverne neppe været.

Af stiftets lærerinder har ikke faa fri bolig. Antallet ser jeg mig ikke istand til at opgive.

Det er ovenfor søgt paavist, at lærernes og lærerindernes gjennemsnitlige indtægter er stegne endel i løbet af femaaret. I virkeligheden stiller forholdet sig gunstigere end beregningernes resultater skulde lade formode, idet nemlig den aarlige indtægt for en ikke ringe del er betinget af tjenestetid (alderstillæg og paa sine steder stigende løn). Og nu har som alt antydet den ved den nye lov nødvendiggjorte oprettelse af en hel del nye poster foranlediget en sterk tilgang af yngre lærerkræfter, hvis tjenestetid endnu er for kort til at kunne berettige dem til alderstillæg. Efterhvert som disse unge lærere og lærerinder rykker op til at erholde tillæg, vil antallet af dem, der oppebærer saadant, uden tvil blive adskillig større i forhold til det samlede antal, idet der herefter ikke længere kan ventes nogen sterkere tilgang af yngre kræfter, da antallet af poster nu maa antages at være omtrent bragt op til, hvad der efter den nye lov vil udkræves som det normale. Nogen forbedring i lærernes aflønning vil dernæst kunne ventes som følge af de i tillægsloven af 21 juli 1894 indeholdte bestemmelser om statsbidrag saavel til herredskasserne som til amtsskolekasserne i gunstigere forhold end tidligere fastsat. At de forhøiede statsbidrag delvis skulde komme ogsaa lærerne tilgode, var idetmindste hos flere aabenbart forudsætningen, og i denne retning har ogsaa de ændrede bestemmelser allerede virket her i stiftet, idet efter femaarets udløb saavel alderstillæggene som lærerlønningerne delvis er bleven forhøiede som følge af samme. Har saaledes de nye love om end ikke direkte bevirket, saa dog foranlediget nogen forbedring i lærernes økonomiske stilling, og kan det end haabes, at de fremdeles i nogen grad vil virke hertil, saa vil der dog ganske vist i store strøg af stiftet mangle adskilligt paa, at lærerne er aflønnede paa en til deres uddannelse og deres betydningsfulde gjerning fuldt ud svarende maade. Det maa erindres,

at fordringerne til dem er stegne, og at i forbindelse hermed deres uddannelse i regelen falder adskillig kostbarere end tidligere.

Ved spørgsmaalet om den nye lovs indflydelse paa lærernes kaar kan den forandrede *ansættelsesmaade* ikke lades uberørt. Det maatte paa forhaand med sikkerhed antages, at fra det øieblik afgjørelsen ved lærernes ansættelse blev lagt i de lokale myndigheders haand, ville ancienne-tetshensyn komme til at spille en mere underordnet rolle end tidligere. Rigtigheden af denne antagelse har da ogsaa stadfæstet sig. Følgen deraf har været, at mange ældre veltjente, tildels meget dygtige lærere forgjæves har ventet paa forfremmelse til bedre aflønnede poster, idet yngre medansøgere stadig er bleven dem foretrukne enten paa grund af sine noget bedre eksamensvidnesbyrd, eller fordi man er gaaet ud fra, at de yngre i almindelighed bedre skulde kunne fyldestgjøre de krav, den nye lov stiller, eller af andre grunde. Er saaledes ældre læreres berettigede forhaabninger ofte blevne skuffede, saa har følgelig paa den anden side yngre kræfter ofte hurtig opnaaet stillinger, som de i tidligere dage først havde kunnet vente at rykke op i efter længere tids tjeneste. Lodderne er saaledes tildels blevne mere ulige fordelte, end det efter de forenede hensyn til dygtighed og tjenestetid kan betegnes som billigt ligeoverfor mange af lærerne, og at der herved er vakt misnøie inden lærerstanden, er naturligt nok. Hermed har jeg dog ikke villet udtale, at skolestyrerne i nogen fremtrædende grad skulde have misbrugt den myndighed, som loven har lagt i deres haand, og ikke meget mere anvendt den med samvittighedsfuld omhu. Det kan være tvil underkastet, hvorvidt det i det store og hele taget er til gavn for skolen, at afgjørelsen beror hos de lokale autoriteter; om ikke lærerstanden og dermed indirekte skolen var bedre tjent med, at ligesom tidligere centrale myndigheder havde det afgjørende ord. Men *er* den først tillagt skolestyret, kan det formentlig ikke med rimelighed forlanges, at det skal lade hensynet til, hvad der maatte antages at tjene kommunens egen skole bedst, træde tilbage for andre hensyn, der nødvendigvis maa ligge det som lokalt styre fjernere; m. a. o.: Man kan ikke fortænke det i, at det fremfor alt søger at skaffe sin egen kommune de bedst mulige lærerkræfter, og kan neppe fordre mere af det, end at det skal lade mere almene hensyn gjælde saa langt, som det efter dets opfatning lader sig forene med kommunens eget skolevæsens tarv. For en central myndighed, der har at varetage skolens og lærerstandens tarv i almindelighed, vil det derimod ofte være mindre magtpaaliggende, at denne eller hin enkelte post bliver besat paa den for samme absolut heldigste maade, naar den kun bliver efter omstændighederne forsvarlig besat. Det har da heller ikke kunnet undgaaes, at der i løbet af femaaret har forekommet ikke faa tilfælde, i hvilke skolestyrets valg af lærer har faldt anderledes ud, end det vilde blevet, om afgjørelsen f. eks. havde ligget i øvertilsynets haand.

Men om jeg end saaledes oftere, navnlig for at lade hensynet til lang og tro tjeneste komme mere til sin ret, vilde have foretrukket andre ansøgere fremfor de af skolestyret antagne, har jeg dog kun sjelden heri fundet tilstrækkelig grund til at reise nogen indsigelse mod valget. Naar jeg enten har maattet indrømme, at dette fra skolestyrets standpunkt lod sig vel forsvare, eller jeg paa grund af stemmegivningen inden styret har maattet antage en indsigelse for frugtesløs, har jeg fundet det rigtigst enten uden videre at lade valget passere eller at lade det bero med en tilkjendegivelse af, at jeg af disse eller hine grunde vistnok ikke ganske kunde billige det, men dog ikke agtede at reise nogen indvending derimod. Kun i faa tilfælde har jeg fundet mig foranlediget til at sende sagen tilbage til fornyet behandling med henstillen at vælge en anden af ansøgerne — i et par tilfælde med den følge, at skolestyret har ændret sin beslutning. I et eneste tilfælde, i hvilket der ved sagens fornyede behandling i skolestyret viste sig sterk dissens, har jeg forlangt sagen forelagt herredsstyrelsen, og da med det resultat, at den af mig foretrukne blev antagen.

Spørges der, hvorvidt lovens bestemmelse om, at der skal gives *kredsenes tilsynsudvalg* anledning til at udtale sig om ansøgerne, har været til gavn for skolen, da maa spørgsmaalet efter min formening blive at besvare benegtende. Der er ved bestemmelsen antagelig kun antydet, at skolestyret bør tage saavidt hensyn til udvalgenes erklæring, som det efter dets overbevisning er foreneligt med skolens tarv og med ret og billighed ligeoverfor ansøgerne, medens afgjørelsen med det dermed forbundne ansvar ligger i dets egen haand. Det synes imidlertid at være en noksaa almindelig opfatning, at lovens mening egentlig er den, at ansættelsesmyndigheden væsentlig beror hos kredsene, hvorfor det ikke ganske sjelden hænder, at det stemples som idetmindste stridende mod lovens tanke, naar skolestyret ikke tager udvalgenes indstilling tilfølge. Og det er neppe alene inden de enkelte kredse, at denne opfatning er udbredt. Ogsaa selve skolestyrene synes hist og her at dele samme, idet de har ansat lærere overensstemmende med udvalgenes indstilling, hvor de sandsynligvis havde valgt anderledes, om de ikke havde følt sig bundne ved indstillingen. At i flere tilfælde alene frygten for at vække misnøie inden kredsene kan have været det afgjørende hensyn, tør der forøvrigt være grund til at antage. Imidlertid gjælder det dog uden tvil om den store flerhed af skolestyrene, at de opfatter sin stilling paa en med lovens ord og tanke mere stemmende maade. Det hører idetmindste ingenlunde til sjeldenhederne, at skolestyret fraviger indstillingen, ja endog gaar ganske udenfor samme. (Udvalgene indstiller omtrent overalt 3 af ansøgerne i bestemt orden). Paa ganske faa undtagelser nær har skolestyret i angjældende tilfælde efter mit skjøn handlet rigtig og forsvarlig. At en saadan underkjenden af udvalgenes udtalelse har vakt misnøie, er naturligt nok, og følgerne har forsaavidt været beklagelige, som den antagne lærer er bleven

modtagen med liden velvillie af dem inden kredsen, med hvem han nærmest maa komme i berørelse. Ulige beklageligere har dog følgerne været i flere af de ikke sjeldne tilfælde, i hvilke kredsenes deltagelse ved lærerposternes besættelse er bleven udstrakt derhen, at sagen har været gjenstand for forhandling i *kredsmøder*, inden udvalget har afgivet sin erklæring. Er skolestyrets afgjørelse i saadanne tilfælde gaaet flertallets ønske imod, har der gjerne reist sig en storm af uvilje, som sent har lagt sig, og som stundom har givet sig luft i klager og anklager, hvori der ikke har været sparet paa de sterkeste udtryk. Denne fremgangsmaade, at der forhandles i kredsmøder om lærerposternes besættelse, kan jeg — sagen seet i sin almindelighed — ikke andet end betegne som lidet hensigtsmæssig i sig selv, idet større forsamlinger neppe er skikkede til en rolig og grundig drøftelse af ansøgernes kvalifikationer, og dernæst som ofte saare uheldig i sine følger. Den giver rum for en agitation, som skolen helst skulde være forskaanet for, og bliver let en kilde til splid og bitterhed inden kredsen. At forøvrigt saavel kredsmøder som tilsynsudvalg ved sin deltagelse i lærerposternes besættelse i det store og hele taget har villet fremme skolens tarv, derom tviler jeg ikke; men det siger sig selv, at uberettigede hensyn af forskjellig art (personligt kjendskab, slægtskabsforhold o. s. v.) har lettere for at gjøre sig gjældende inden kredsens snevrere omraade end inden skolestyret.

Der har maaske i ikke ringe udstrækning været næret frygt for, at adgangen til som lærere og lærerinder *paa opsigelse* at ansætte ansøgere uden lovbestemt prøve skulde blive misbrugt til skade for skolen. En saadan frygt har for dette stifts vedkommende hidtil vist sig ugrundet. Der er i løbet af femaaret inden landdistriktet ansat henimod 300 lærere og noget over 300 lærerinder i fuldstændig post. Af lærerne var 2 og af lærerinderne 17 uden lovbestemt prøve. Den ene af lærerne havde i sin tid gjennemgaaet et seminarium, men uden at tage afgangseksamen, og han havde længere tids øvelse som lærer. Den anden, der havde sergeantseksamen og nogen øvelse, var man paa grund af forholdene omtrent nødt til at ansætte. De 17 lærerinder havde dels middelskoleeksamen og gjerne tillige tidligere øvelse; dels havde de underkastet sig lærerprøve, men uden at bestaa i alle fag, dels havde de tidligere virket som lærerinder ved de ældre smaabørnskoler. Jeg erindrer intet tilfælde, hvor jeg har fundet noget at indvende mod afgjørelsen.

Inden jeg slutter mine bemerkninger angaaende læreransættelserne, kan jeg ikke undlade at paapege en formentlig saare uheldig følge af den nye lovs bestemmelser om disse, nemlig de overmaade hyppige *lærerskifter*, hvortil de giver anledning. Under den gamle lov havde stiftsdirektionen det nogenlunde i sin magt at hindre saadanne, idet det som regel blev iagttaget, at ingen lærer eller lærerinde inden stiftet blev forflyttet før efter 3 aars virksomhed i samme post. Nu er der ingen skranker længere. Skolestyrer som lærere tænker først og fremst paa sit eget, og det hænder

da ret ofte, at lærere (endnu hyppigere lærerinder) forlader sin post, netop som de vel har tiltraadt den. Selvfølgelig er det navnlig de daarligere aflønnede poster, som lider under disse idelige lærerskifter. Ofte kommer det ikke engang saa langt, at der bliver spørgsmaal om noget skifte. Man faar nemlig simpelthen ikke posterne besatte — ikke paa grund af fuldstændig mangel paa ansøgere, men fordi de antagne lærere, naar det kommer til stykket, ikke modtager posterne, idet de foretrækker andre, som de samtidig har søgt og faaet. Det har saaledes hændt, at en lærer samtidig har søgt og er bleven ansat i indtil 4 forskjellige poster her i stiftet. Det vil forstaaes, at der paa den maade har kunnet hengaa et aar og derover, indtil det endelig har lykkedes i en post at faa ansat en lærer, som ogsaa har modtaget og tiltraadt samme — maaske for at forlade den igjen efter faa maaneders forløb. For at forebygge de store ulemper, som kan følge af, at de antagne lærere saaledes gang efter gang frasiger sig posterne, inden de har tiltraadt dem, pleier skolestyrene i de senere aar saagodtsom altid ved læreransættelser foruden den principielt antagne subsidiært at antage to andre; men det er ikke altid, at denne forsigtighedsregel viser sig tilstrækkelig.

Hvad angaar *læreres afgang* fra skolens tjeneste, da har vistnok, som det paa forhaand kunde ventes, de større krav, den nye lov tildels stiller, bragt flere ældre lærere til at trække sig noget tidligere tilbage. Nogen synderlig forøgelse i det samlede antal af afgaaede lærere har dog ikke fundet sted, idet saavel antallet af lærere, der er afgaaede ved døden, som af dem, der er gaaede over i anden livsstilling, var mindre end i det foregaaende femaar. I det hele afgik i 1891—95 66, hvoraf 16 døde og 8 for at gaa over i anden stilling. I 1886—90 61, hvoraf 23 døde og 13 for at gaa over i anden stilling.

Gaar man længere tilbage i tiden, viser ogsaa det samlede antal sig større. Saaledes afgik i 1881—85 68, i 1876—80 84, hvoraf henholdsvis 16 og 33 for at gaa over i anden stilling.

Af *lærerinder* afgik i 1891—95 15, hvoraf 9 for at indtræde i ægteskab. I det foregaaende femaar afgik 12, hvoraf ligeledes 9 indtraadte i ægteskab.

IV. Skolevæsenets økonomi.

Det kunde selvfølgelig ikke være tvil underkastet, at den nye skolelov vilde medføre en ganske betydelig forøgelse i udgifterne til skolevæsenet og det saavel for stat som for amtskommune og de enkelte skolekommuner, medens der ganske vist var temmelig delte meninger om, i hvilken maalestok forøgelsen vilde finde sted. Efter de hidtil gjorte erfaringer tør jeg idetmindste for dette stifts vedkommende udtale, at udgifterne er stegne i en grad, der ikke lidet overstiger, hvad man i almindelighed synes at have tænkt sig, om det end er saa, at stigningen ikke helt kan siges at være en nødvendig følge af den nye lov, men,

som det af det ovenfor anførte vil fremgaa, for en del skyldes frivillig foretagne skridt — dels fra amtskommunens, dels fra de engere kommuners side — enten for at forbedre lærernes kaar eller for at tilveiebringe en fuldkommen ordning af skolerne.

Hvad nu først de faste udgifter angaar, var det indlysende, at de væsentligste af disse (til lærerlønninger) maatte stige ikke ubetydelig paa grund af den sterke forøgelse i antallet af lovbefalede skoleuger, som den nye lov vilde medføre. Hvor stor stigningen har været inden dette stift, er ovenfor paavist. Naar udgiften til lærerløn for de nytilkomne skoleuger ikke har været desto større, hidrører dette, som allerede fremhævet, derfra, at de for den største del er tillagte lærerinder, der paa ganske faa undtagelser nær udelukkende underviser i smaaskolen og saaledes oppebærer mindre løn pr. uge. Men paa den anden side maa det erindres, at den egentlige løn pr. uge dels ifølge beslutning af amtsformandskabet, dels ved frivillig beslutning af kommunerne i temmelig stor udstrækning ydes med større beløb end det lovbestemte minimum fornemmelig for storskolens, men tildels ogsaa for smaaskolens vedkommende; endvidere at ogsaa amtslavmaalet for kostholdsgodtgjørelsen er bleven forhøiet ikke blot for en hel del lærere, men ogsaa for de fleste lærerinder, og det i sterkere mon, idet lavmaalet nu er sat ens for samtlige lærerposter. Hertil kommer saa den ovenfor berørte ikke ubetydelige forøgelse af det beløb, hvormed godtgjørelse ydes for afsavn for lærerjord. Hvor stor de enkelte kommuners andel i de heromhandlede faste udgifter har været, lader sig for de almindelige lønningsudgifter ikke nøiagtig bestemme ved hjælp af de modtagne indberetninger. I det store og heletaget maa kommunens andel vistnok siges hidtil at have staaet i omtrent ligefremt forhold til skoletidens forøgelse. I de forholdsvis faa kommuner, hvor lønnen før var kr. 8.00 og kostholdsgodtgjørelsen kr. 4.00 pr. uge for lærere, tilsammen altsaa kr. 12.00, og nu henholdsvis kr. 12.00 og kr. 4.00 pr. uge for lærere, tilsammen altsaa kr. 16.00, har kommunens udgift pr. skoleuge været den samme, naar statstilskuddet udgjorde $^1/_4$ af det samlede beløb, ligesaa, hvor smaaskolelærere (-lærerinder) før havde henholdsvis kr. 5.00 og kr. 4.00 af kommunen og nu kr. 8.00 og kr. 4.00. Hvor den samlede aflønning var høiere, blev kommunens andel forholdsvis lidet mindre end før, idet staten ydede sin $^1/_4$ ogsaa til det overskydende beløb. Men saa er denne mindre betydelige lettelse for saamange kommuner bleven mere end opveiet ved den tvungne forhøielse af saavel løn som kostholdsgodtgjørelse. Efter den ved tillægsloven af 21de juli 1894 foretagne ændring i § 38, hvorefter statsbidraget for samtlige kommuner er forhøiet fra $^1/_4$ til $^1/_3$, vil det selvfølgelig staa i disses magt forholdsvis at formindske sin andel i udgiften pr. skoleuge, og benyttelsen af adgangen hertil vil vistnok mangesteds medføre en velkommen lettelse i de forøgede byrder. Jeg antager imidlertid, som ovenfor bemerket, at idetmindste i dette stift det i gunstigere forhold ydede statstilskud i mange kommuner kun for en

del vil komme disse tilgode, idet en større eller mindre del af differentsen mellem tilskuddet før og nu vil blive anvendt til at forbedre lærernes aflønning. Hvad kommunernes bidrag til afsavnsgodtgjørelse angaar, er dette givet i og med amtsbidragene, idet i begge amter amt og kommune altid tilskyder halvdelen hver.

Hvad dernæst angaar de mere foranderlige udgifter til skolevæsenet, udgifter af mere forbigaaende art, maa jeg først og fremst henlede opmerksomheden paa udgifterne til byggeforetagender. Det blev i sin tid forudsat, at den nye lov end ikke i overgangstiden vilde medføre nogen væsentlig forandring i disse udgifter. Inden dette stift har hidtil det modsatte vist sig at være tilfældet og det i en ganske paafaldende grad, hvad der vil kunne forstaaes af hvad ovenfor er anført om opførelsen af nye skolehuse. For kommuners udgifter til skolehuse i femaaret har man en temmelig paalidelig maalestok i amtsbevilgningerne i samme øiemed, idet amterne bidrager dertil (reparationer undtagne) i et bestemt forhold, Kristians amt $^2/_5$, Hedemarkens $^1/_3$. Amtsbevilgningerne, der i det foregaaende femaar gjennemsnitlig udgjorde ca. kr. 14 800.00 gik i 1890 ned til ca. kr, 12 000.00. Men saa begynder med en gang en sterk stigning, idet beløbet i 1891 mere end fordobles for yderligere at stige, indtil bevilgningerne i 1891 naar sit høieste ca. 54 500.00, Idethele bevilgedes i femaaret i det heromhandlede øiemed ca. kr. 219 100.00, hvoraf i Kristians amt ca. kr. 90 600.00 og i Hedemarkens kr. 128 500.00, eller gjennemsnitlig ikke langt fra kr. 44 000.00 pr. aar — i Kristians amt over kr. 18 100.00, i Hedemarkens ca. kr. 25 700.00.

Til disse amtsbevilgninger skulde svare en udgift for herrederne i Kristians amt af ca. kr. 136 000.00, i Hedemarkens amt af ca. kr. 257 000.00, tilsammen i femaaret ca. kr. 393 000.00, gjennemsnitlig altsaa af ca. kr. 27 200.00 og kr. 51 400.00, for stiftet kr. 78 600.00. Lægges amternes og herrederne udgifter sammen, fremkommer ca. *kr. 612 000.00* som den sum, der i femaaret skulde være anvendt til byggearbeider, saafremt disse alle var fuldførte. At den paapegede overmaade sterke stigning i udgifterne til saadanne øiemed skulde kunne tilskrives tilfældige aarsager, ligger ikke inden rimelighedens grænser. I betragtning af, at et saavidt stort procentantal af skoler ved udgangen af forrige femaar havde egne lokaler, maa det meget mere med temmelig høi grad af sikkerhed antages, at opførelsen af nye skolehuse m. m. vilde, saafremt ikke særegne momenter var komne til, om end ikke gaaet for sig i mindre udstrækning end i det foregaaende femaar, dog heller ikke skredet fremad efter en større maalestok. Forklaringen til den sterke stigning kan saaledes formentlig alene være at søge i den nye lov, og det er ovenfor paavist, hvorledes denne i dette stift med nødvendighed har krævet eller dog foranlediget nye byggeforetagender. At udgifterne i dette øiemed herefter lidt efter lidt vil aftage, maa der vistnok være grund til at antage. Saa ganske snart vil der dog neppe vise sig nogen synderlig mærkbar forskjel.

Af andre udgifter, som den nye lov i forøget grad har medført for skolekommuner og amter, er ovenfor omhandlet de til anskaffelse af undervisningsmidler. Ogsaa denne udgiftspost har antagelig i løbet af femaaret naaet sit høidepunkt. Udgifterne til fortsættelsesskoler vil nedenfor blive særskilt omhandlede.

Af alt foran anført vil det fremgaa, at amtsskolekassernes budgetter maa have steget ganske betydelig i femaaret, dermed ogsaa udligningen til samme uagtet de gunstigere forhold, hvori statens tilskud har været ydet. Udligningen udgjorde:

	1890	1891	1892	1893	1894	1895
i Kristians amt	8 øre	$10^3/_4$	14	16	18	17
i Hedemarkens do.	$11^1/_2$	$14^1/_2$	22	23	23	21

Der har saaledes, som det vil sees, vist sig tegn til nogen nedgang, men allerede i 1896 er udligningen i Kristians amt *igjen gaaet op til 18 øre.*

Spørges der nu sluttelig om, i hvilken grad den nye skolelov har bidraget til at hæve folkeskolen, til at gjøre dens gjerning mere frugtbringende, da kan jeg derom endnu ikke udtale mig med større bestemthed. De nye bestemmelser har endnu ikke virket længe nok til, at der i større udstrækning med sikkerhed skulde kunne paavises mere haandgribelige resultater af samme. Hertil maa jeg føie, at jeg i det forløbne femaar har været for sterkt optagen af arbeidet med den nye lovs gjennemførelse, til at jeg skulde have havt anledning til at gjøre tilstrækkelige personlige erfaringer paa selve skolens arbeidsmark til derpaa at bygge domme, som jeg vilde tillægge mere almindelig gyldighed. At den nye ordning indeholder betingelser for fremskridt, har jeg særlig for dette stifts vedkommende ovenfor søgt at paavise. Og der findes inden stiftet saa mange dygtige og for sin gjerning interesserede lærere og lærerinder, at der uden tvil tør næres godt haab om, at fremskridtene heller ikke vil udeblive. Men det vil af det ovenfor anførte fremgaa, at disse maa ventes at ville finde sted efter en temmelig forskjellig maalestok inden de forskjellige strøg af stiftet, alt eftersom skolen allerede var ordnet paa en mere eller mindre tilfredsstillende maade inden den gamle lovs ramme, og eftersom man nu under den nye lov har udnyttet den adgang, denne giver til at tilveiebringe gunstigere betingelser for skolens trivsel. Der, hvor skolen før var rigere udstyret — enten med hensigtsmæssig ordnet frivillig undervisning eller med jevnt søgte smaabørnskoler som grundlag for den egentlige folkeskole eller med begge dele, der vil det ikke kunne ventes, at skolen skal hæves til et synderlig høiere standpunkt ved den nye lov, medmindre man ogsaa under denne frivillig giver skolen et rigere udstyr end det minimum, loven paabyder. Anderledes der, hvor skolen før var ordnet paa tarveligste maade, og hvor derfor den nye lovs bestemmelser ligetil fremtvinger idetmindste heldigere ydre vilkaar for samme.

Forøvigt maa det ved spørgsmaalet om, hvorledes skolen har udviklet sig efter den nye lovs ikrafttræden, ikke alene betænkes, at de spirer til fremskridt, som ved den maatte være nedlagte, endnu ikke har kunnet faa tid til at udfolde sig. Det maa ogsaa haves for øie, at udviklingen er foregaaet under en friktion, der er uundgaaelig ved gjennemførelsen af nye ordninger, og som nødvendigvis i overgangstiden maa virke sinkende. Har den nye lov tildels vakt forøget interesse, saa har den ogsaa paa mange punkter vakt ikke ringe modstand og fremkaldt splid og rivninger, som ikke har været til skolens gavn. At der ved siden heraf kan have raadet adskillig usikkerhed og famlen under lovens gjennemførelse, er forklarligt nok. Det tildels hyppige skifte af formænd i skolestyrene, hvortil den nye lov giver adgang, har ogsaa øvet sin hindrende indflydelse trods den anerkjendelsesværdige omhu og nidkjærhed, hvormed formændene uden tvil i almindelighed maa siges at have røgtet sit hverv. Hvad endelig selve lærerstanden angaar, uden hvis nidkjærhed, dygtighed og indsigt selv den fuldkomneste ydre ordning og de forøvrigt gunstigste ydre betingelser kun vil bringe kummerlige resultater, har det ikke kunnet være anderledes, end at adskillige baade lærere og lærerinder trods den bedste vilje har havt nogen vanskelighed ved at finde sig tilrette ligeoverfor de nye krav, den nye lov tildels stiller til dem, noget, de selv ofte har været de første til at erkjende. Forhaabentlig vil den tid ikke være fjern, da der vil arbeides baade for og i skolen med større enighed og ro, større klarhed og sikkerhed, derfor ogsaa med større udbytte.

Fortsættelsesskoler.

Med fortsættelsesskoler begyndtes der smaat i 1891—92 med 3 kurser i 3 herreder. Kursernes antal steg i 1892—93 til 5 — ligeledes i 3 herreder, i 1893—94 til 9 i 8, i 1894—95 til 16 i 14. I 1895—96 har der, som det vil sees af vedlagte oversigtstabeller, ligeledes været afholdt 16 kurser, hvoraf 9 i Kristians og 7 i Hedemarkens amt, men kun i 13 herreder, idet der i hvert af 3 herreder var 2 skoler igang. Paa den anden side har imidlertid, ligesom i det foregaaende skoleaar, 2 af skolerne været fælles for 2 naboherreder, saaledes at altsaa kurserne i virkeligheden har været afholdt for 15 herreder. Elevantallet har ved kursernes begyndelse været 223 gutter og 83 piger, tilsammen 306 eller gjennemsnitlig vel 19, ved deres slutning 208 gutter og 89 piger, ialt 297 eller gjennemsnitlig 18.5. Kursernes varighed har været meget forskjellig — fra 1 til 6 maaneder, gjennemsnitlig har den været noget over 14 uger. Det ugentlige timetal har været fra 30 til 36, gjennemsnitlig 34.6. De fleste timer har været tillagt norsk — henved $^1/_3$ af det samlede antal. Dernæst kommer regning med ca. $^1/_5$. Den samlede udgift udgjorde kr. 10 531.00 og bestredes ved kr. 5 366.00 som offentligt bidrag, kr. 4 852.00 som herredsbidrag, og resten, kr. 313.00, ved andre indtægter. Ifølge det

ovenfor anførte er der i femaaret idethele afholdt 49 kurser med et samlet elevantal ved deres begyndelse af 1022, hvoraf 735 gutter og 287 piger eller gjennemsnitlig nær 21; ved mange af skolerne afholdes kurserne vekselvis paa forskjellige steder inden bygden.

Naar der saaledes hidtil kun i ca. $^1/_4$ af samtlige herreder har været oprettet fortsættelsesskoler, maa der siges endnu at staa meget tilbage at ønske. Jeg tviler heller ikke paa, at antallet vil øges adskillig, navnlig efterat det i begge amter er blevet praksis at yde $^3/_4$ bidrag af amtsskolekassen til lærerlønnen, saalænge denne holdes inden visse grænser, selv ved de længste kurser. Hvad hidtil tildels har stillet sig som en hindring for oprettelsen af saadanne skoler, har været den opfatning, at disse ikke vilde give det ønskelige udbytte, medmindre kurserne blev udstrakte adskillig udover det maximum af 2 maaneder, for hvilket man med loven i haand kan fordre $^3/_4$ af udgifterne tilskudte af amtet. Og til uden bidrag af dette at udrede lønnen for den overskydende tid har man i regelen ikke seet sig istand. Som en anden hindring skal jeg ogsaa nævne den omstændighed, at det tildels har manglet paa fuld tillid til skolerne af den grund, at der er forholdsvis liden udsigt til at beholde dygtige lærere ved dem i længere tid. Saalænge nemlig loven ikke sikrer lærerne, at deres virksomhed ved fortsættelsesskolerne medregnes i tjenestetiden, maa man, selv om deres løn sættes nogenlunde høit, være forberedt paa at miste dem, saasnart der frembyder sig en anledning for dem til at blive ansat i folkeskolens tjeneste. Følgen er da den, at man ved hine har vanskeligt ved at faa andet end ganske unge seminarister til lærere. Disse kan have baade kundskaber og anlæg, men mangler den sikkerhed og modenhed, som først erhverves ved øvelse og erfaring. Det vil være i departementets erindring, at jeg har tilladt mig at henstille til samme om muligt at udvikle en ændring i angjældende bestemmelser, hvorved fortsættelsesskolelærerne bringes i en gunstigere stilling.

Af *høiere almuskoler* fandtes der her i stiftet ved udgangen af forrige femaar 14, hvoraf 4 i Kristians, 10 i Hedemarkens amt. Alle disse er i henhold til den nye lov nedlagte i løbet af sidste femaar. Endnu i 1893 var der 7 igang, der alle nedlagdes i 1894. Disse skoler har navnlig i Hedemarkens fogderi, hvor der i sin tid fandtes 8 af dem, og hvor der syntes at være særlige betingelser tilstede for deres trivsel, uden tvil efterladt et ikke ringe savn.

Hamar skoledirektørembede, 24de april 1897.

O. E. Holck.

I Forbindelse med min indberetning af 24de d. m. om folkeskolevæsenet for 1895 har jeg den ære at afgive nedenstaaende beretning om amtsskoler m. m. og aftenskoler for 1895—96.

A. Amtsskoler m. m.

Antallet af *offentlige* amtsskoler forøgedes i 1895 med én, idet der oprettedes en fast saadan skole i Elverum, saaledes at der i 1895—96 var 6 skoler i virksomhed inden stiftet, 3 i hvert amt. Skolerne i Kristians amt var som forhen flytbare, medens af dem i Hedemarkens 2 er faste (de i Stor-Elvedalen og Elverum). Som det vil sees af vedlagte tabellariske oversigt over skolernes virksomhed var det samlede elevantal 301, hvoraf 174 gutter og 127 piger. Gjennemsnitlig talte altsaa hver skole 50 elever. Kurserne, der ved alle skoler er fælles for begge kjøn, begyndte 1ste oktober og varede til sidst i april eller henimod midten af mai. Ligesom pigerne ved samtlige skoler undervistes i kvindeligt haandarbeide, saaledes havde gutterne ved dem alle paa en nær undervisning i sløid. Ved den ene skole, hvor sløid ikke er indført, undervistes i engelsk. Til begge de faste skoler i Hedemarkens amt er knyttet et skolekjøkken, ved hvilket der meddeles pigerne undervisning i husholdningslære. Ved disse to skoler er kurserne toaarige.

Udgifterne ved skolerne beløb sig, beholdningerne fraregnede, til kr. 25 698.00, hvoraf til lønninger kr. 24 510.00. Kommunernes udgifter til lokale m. m. udgjorde kr. 2 800.00. Men desuden udredede Stor-Elvedalens kommune til stipendier for elever ved den faste skole der kr. 700.00 og til skolekjøkkenets drift kr. 400.00, og Elverums henholdsvis kr. 400.00 og 300.00, sidstnævnte kommune derhos kr. 1 129.00 til kjøkkenudstyr.

Ved udgangen af forrige femaar var der kun 4 amtsskoler i virksomhed, 3 i Kristians og 1 i Hedemarkens amt. Til disse 4 er i løbet af sidste femaar kommet de 2 faste skoler i Hedemarkens amt — den ene i 1893, den anden som ovenfor nævnt i 1895. Det samlede elevantal i femaaret udgjorde 1454, hvoraf 945 gutter og 509 piger.

Af *private* skoler med lignende formaal som amtsskolerne var i 1895—96 kun 2 i virksomhed, nemlig Vonheim folkehøiskole med 21 og østre Totens private amtsskole med 40 elever. De 2 andre saadanne skoler, som var i virksomhed ved udgangen af forrige femaar, Sagatun folkehøiskole og Elverum skole for voksen ungdom, har begge sluttet sin virksomhed i løbet af femaaret. Ogsaa Vonheim folkehøiskole er nu nedlagt.

B. Aftenskoler.

I 1895—96 afholdtes i 21 kommuner 57 aftenskoler, hvoraf 34 i Kristians og 23 i Hedemarkens amt, med et samlet elevantal af 979 (hvoraf 572 gutter og 407 piger) ved undervisningens begyndelse, og 878 (hvoraf 502 gutter og 376 piger) ved dens slutning, gjennemsnitlig altsaa

henholdsvis vel 17 og 15.4. Af eleverne var 88 under 15 aar, medens omtrent halvdelen var over 17. Det samlede timetal udgjorde 3 253, altsaa gjennemsnitlig 57 for hvert kursus. Af timerne anvendtes ialt 1416 til norsk, 1 379 til regning.

Den samlede udgift udgjorde kr. 2 721.00. Deraf var offentligt bidrag kr. 1 931.00, tilskud af kommune eller kreds kr. 602.00 og skolepenge kr. 188.00. Det offentlige bidrag blev ikke tilveiebragt ved nye tilskud af stat og amt, men i begge amter udredet af tidligere beholdninger.

Det var i 1895—96 første gang efter flere aars forløb, at aftenskolekurser blev afholdt i Kristians amt. I de 4 første aar af femaaret ligesom i de 3 sidste af forrige femaar var det alene i Hedemarkens amt, at saadanne skoler var i gang. I dette amt holdtes i 1891—92 14 skoler, i 1892—93 kun 5, i 1893—94 10 og i 1894—95 14.

Hamar skoledirektørembede, 28de april 1897.

O. E. Holck.

Bergen stift.

Idet jeg herved har den ære at oversende de fra skolestyrene i stiftets landdistrikter modtagne indberetninger om folkeskolens tilstand og forholde i aaret 1895, skal jeg ærbødigst tillade mig at ledsage dem med endel bemerkninger til oplysning om skolevæsenets udvikling i femaaret 1891—95.

A. Den almindelige folkeskole.

I. Skolernes ordning, kreds- og klasseinddeling.

Skolekommunernes antal er steget fra 101 (i 1890) til 106 (i 1895), heri medregnet fabrik-, verks- og brugsskoler. *Skolekredsenes antal* udgjorde i 1890 1329, men er nu sunket ned til 1263 som følge af den ved den nye skolelov bevirkede sammenslutning og omordning af kredse. Angaaende dette punkt skal jeg tillade mig at bemerke:

En af de største vanskeligheder ved lovens gjennemførelse her i stiftet har bestemmelsen om *kredsinddelingen* forvoldt. Hele vestlandets naturlige forholde, de dybt ind i landet skjærende fjorde, mangel paa landeveie, adspredt bebyggelse o.s.v. har i de fleste kommuner gjort det

overmaade vanskeligt — som loven paabyder — til ét skolested at samle saamange børn, at en hensigtsmæssig klasseinddeling har kunnet opnaaes. Paa den anden side mødte udvidelsen af kredsene en ihærdig og paa mange steder vistnok vel begrundet modstand fra forældre, hvis børn derved vilde faa en altfor lang og besværlig skolevei. Paa den anden side var det en naturlig følge af skolelovens bestemmelse om en forlænget skoletid, at herredsstyrelserne af økonomiske hensyn gjerne vilde gjøre kredsene saa store som muligt. Som følge heraf har der i hele femaaret jevnlig været strid om kredsinddelingen, en vedtagen ordning har ofte maattet omgjøres, fordi herredsstyrelserne var gaaede for vidt i sammenslutning af kredse, og det tør vel være at befrygte, at der endnu vil hengaa nogen tid, forinden enighed og ro kan opnaaes.

De her berørte forhold har selvfølgelig ogsaa havt en beklagelig indflydelse paa *skolesøgningen,* hvorom mere nedenfor.

Skolernes udstyr med lokaler, klasseinddeling m. m. vil sees af nedenstaaende tabel:

	Skole-kom-muner-nes antal.	Skolekredse				Kredse, som var delte i klasser	Disse klassers antal.
		Antal.	med eget lokale.	med leiet lokale.	med omgangs-skole.		
1890	101	1329	556	448	325	546	1232
1895	106	1263	685	416	163	782	1828

Som det vil sees er der i femaaret opført 129 skolehuse, hvoraf flere med 2 klasseværelser. En mængde skolehuse er fremdeles under opførelse rundt om i stiftet. *Omgangsskolernes* antal er gaaet ned til det halve, *klassernes* antal er voxet med omtrent 50 %. 21 klasser talte ved aarets udgang over 35 børn.

II. Børnetal, skolesøgning, forsømmelser.

Antallet af *undervisningsberettigede børn* efter sidste fortegnelse udgjorde 45 647, hvoraf 4 844 var under 8 aar.

Antallet af *skolepligtige børn* udgjorde:

i 1890: 40 205, hvoraf 20 329 gutter, 19 876 piger
i 1895: 44 368, — 22 571 — 21 797 —

	I folkeskolen undervistes		privat undervistes:	Ingen under-visning nød:	Tilsammen
	i fast lokale	i omg.skoler			
i 1890	34 384	5 275	483	63	40 205
i 1895	41 399	2 208	636	125	44 368

1568 børn havde en kortere aarlig undervisningstid end 12 uger (skolelovens § 5, sidste punktum).

1 200 børn i Nordhordlands, Hardanger, Voss og Fjordenes fogderier deltog i *frivillig undervisning* (§ 8), medens ingen saadan var anordnet i *Søndhordlands*, *Sogns* og *Søndmøre* fogderier.

For 23 børn over 8 aar var der anordnet delvis eller fuldstændig *særskilt undervisning* (§ 7).

I *haandarbeide* undervistes 679 gutter og 1 281 piger; i *legemsøvelser* 2 507 gutter og 1 400 piger; i *tegning* 10 587 gutter og 9 910 piger.

Det *samlede antal lovbefalede skoledage* for de ved aarets udgang skolesøgende børn udgjorde 2 989 966 (i 1890: 2 405 742). Heraf forsømtes 217 091 dage d. e. omtr. 7.26 %, (i 1890: 7.00 %). Af forsømmelserne var omtrent 5 % foranlediget ved sygdom eller andre gyldige grunde, medens noget over 2 % var uden gyldig grund.

Forsømmelsesprocenten i stiftets 6 fogderier stiller sig saaledes:

Søndhordlands	fogderi	udviser	omtrent:	9 3 %
Nordhordlands	—	—	—	8 6 —
Sogns	—	—	—	7.9 —
Hardanger og Voss	—	—	—	5.9 —
Sønd- og Nordfjords	—	—	—	5.6 —
Søndmøre	—	—	—	5.4 —
For det hele stift omtrent		—	—	7.2 —

Af *skolekommuner* udviser *Sveen* i Søndhordland de fleste forsømmelser — 16.5 %, *Stranden* i Søndmøre de færreste — 2.0 %, naar fabrik-, brugs- og verksskoler sættes ud af betragtning, hvor skolesøgningen under almindelige forhold af naturlige grunde gjennemgaaende pleier være bedst.

Herfra gjør imidlertid aaret 1895 en beklagelig undtagelse for *Dale* fabrikskole og *Vaxdals* brugskole i Nordhordlands fogderi, hvor beretningerne udviser en forsømmelsesprocent af 25 og 45 — væsentlig foraarsaget af epidemiske sygdomme, medens *Hop* fabrikskole kun har 1.2 %, *Alvøens* do 4.4 % o. s. v.

Sammenlignet med 1890 viser aaret 1895 gjennemsnitlig en noget høiere forsømmelsesprocent nemlig som ovenfor anført 7.2 % (mod 7.0 i 1890.)

Grunden hertil maa vistnok — foruden i tilfældige omstændigheder som den ovenfor nævnte epidemi ved et par fabrikskoler — væsentlig søges i den ved skolelovens § 3 foranledigede udvidelse af skolekredsene, hvorved børnene paa mange steder har faaet en utilbørlig lang og besværlig skolevei. 2 040 børn (i 1890: 1 521) opgives at have havt en vei af 3 kilometer til skolehuset og det vistnok ofte meget *daarlig* vei.

Af økonomiske hensyn er det kun paa meget faa steder, at en skolekreds for smaaskolens vedkommende er delt i to eller flere smaakredse,

da dette vilde medføre uforholdsmæssig store udgifter. Følgen heraf har igjen været, at besværligheden ved at søge skolen især er gaaet ud over de mindste børn, hvorved skoleforsømmelsernes antal er tiltaget.

III. Lærerpersonalet.

Det *samlede antal lærere* i fuldstændige poster i stiftet udgjorde 724 (i 1890: 644), hvoraf 683 havde bestaaet lovbefalet prøve.

Antallet af lærerinder udgjorde 90 (i 1890: 35), hvoraf 83 havde bestaaet lovbefalet prøve.

8 *hjælpelærere* og 10 *hjælpelærerinder* har været benyttede i kortere eller længere tid i aarets løb.

Lærernes og lærerindernes samlede antal skoleuger efter skoleplanerne udgjorde 26 859, hvoraf 301 frivillig undervisning (i 1890: 20 856), en *forøgelse altsaa af 6000 uger* i femaaret. 106 lærere og 12 lærerinder oppebar *alderstillæg* af 1ste grad, 413 lærere og 12 lærerinder af 2den grad.

Skolevæsenet tilhørende *familiebolig* var tilstaaet 181 lærere, hvoraf 86 tillige havde *jordvei* af lovbefalet størrelse. 22 havde jordvei af mindre størrelse og 73 bolig uden jordvei. 180 lærere var tillige beskikkede som *kirkesangere* med en samlet *pengeindtægt* som saadanne af kr. 28 331.00 eller gjennemsitlig kr. 157.00 for hver, hvortil for enkelte kommer endel naturalydelser.

Lærernes og lærerindernes samlede aarsindtægt udgjorde:

a)	Kontant	kr. 527 099.00
b)	Naturalydelser til en pengeværdi af	— 36 714.00
		kr. 563 813.00

Den tilsvarende *totalindtægt* i 1890 var: kr. 411 074.00. Til yderligere oplysning om lærerpersonalets vilkaar vedføies nedenstaaende tabellariske oversigt:

	Aar.	Lærernes gjennemsnitlige samlede aarsindtægt	samlede ugeindtægt	aarlige antal skoleuger
Søndhordlands fogderi	1890	Kr 634.00	Kr. 20.45	31 uger
	1895	— 711.00	— 21.55	33 —
Nordhordlands fogderi	1890	— 688.00	— 21.50	32 —
	1895	— 808.00	— 23.09	35 —
Hardanger og Voss fogderi	1890	— 505.00	— 18.70	27 —
	1895	— 611.00	— 20.37	30 —
Sogns fogderi	1890	— 613.00	— 19.77	31 —
	1895	— 678.00	— 21.87	31 —
Sønd- og Nordfjords fogderi	1890	— 533.00	— 17.77	30 —
	1895	— 637.00	— 19.30	33 —
Søndmøre fogderi	1890	— 615.00	— 19.22	32 —
	1895	— 637.00	— 19.30	33 —
Bergens stift	1890	— 605.00	— 19.52	31 —
	1895	— 693.00	— 21.00	31 —

Efter hvad der foran er oplyst, maa det lavere folkeskolevæsen i Bergens stift ogsaa i det sidste femaar siges at være skredet jevnt fremad. En mænde nye *skolelokaler* er opførte mere tidsmæssig indrettede end de tidligere, og ved mange af dem er tillige *lærerboliger* indredede, ligesom der endnu fremdeles rundt omkring i stiftet fortsættes med saadanne byggeforetagender.

Hensigtsmæssigt *skoleinventar* og *undervisningsmaterial* er anskaffet, skjønt der i denne henseende vistnok endnu staar adskilligt tilbage at ønske.

Lærerpersonalets kaar er forbedrede. Ældre, ved et langt skoleliv tildels trætte lærere har veget pladsen for yngre kræfter, saa at man i det hele taget maa være særdeles vel tilfreds med skolevæsenets udvikling.

Glemmes maa det paa den anden side ikke heller, at denne fremgang har medført en betydelig forøgelse af kommunernes udgifter, og skjønt disse vistnok paa mange steder har været følt særdeles trykkende, har man dog i regelen mødt megen beredvillighed til at bevilge de fornødne midler saavel inden amtskommunerne som inden de engere herreder, navnlig da i de to Bergenhusiske amter.

B. Fortsættelsesskoler.

Af denne endnu nye og lidet prøvede art skoler har der i aarets løb i Bergens stift været afholdt 35, hvoraf 10 skoler i Søndre, 14 i Nordre Bergenhus amt og 11 i Søndmøre fogderi af Romsdals amt. Ved undervisningen har været benyttet *41 lærere*.

Elevernes samlede antal udgjorde ved kursernes begyndelse 523 gutter og 114 piger, tilsammen 637, men var ved kursernes afslutning sunket ned til 436 gutter og 98 piger, tilsammen 534 elever.

Kurserne varede i regelen fra 4 til 12 uger enkelte noget længere, i Graven i Hardanger endog 24 uger.

I samtlige skoler er der ialt undervist i omtrent 300 uger, med en ugentlig skoletid af i regelen 36 timer.

Det største ugentlige timetal er tillagt *modersmaalet*, mundtlig og skriftlig, i det hele stift tilsammen 379 timer, derefter kommer *regning* 276 timer, *historie* 148 timer, *naturkundskab* 95 timer, *geografi* 90 timer, *religion* 86 timer o. s. v. I enkelte skoler har nogle faa timer været anvendte til sundhedslære, bogholderi, samfundslære, engelsk o. s. v.

Skolernes samlede udgifter udgjør kr. 6 728.00 — deraf offentligt bidrag kr. 4 579.00, herredernes bidrag kr. 2 052.00, andre indtægter kr. 97.00.

Derefter vil hver skole gjennemsnitlig have kostet omtr. kr. 192.00 og hver elevs undervisning gjennemsnitlig kr. 11.50.

C. Aftenskoler.

Disse skoler, som en tid har været i tilbagegang, synes nu, efterat stortinget paany har givet stadig stigende bevilgninger til samme, atter at ville trives og blomstre.

Der har saaledes i 1895 været 74 skoler i virksomhed, medens der i $18^{89}/_{90}$ kun var 18 skoler i gang i Søndmøre fogderi — ingen i de to Bergenhusiske amter, hvor man gik ud fra den betragtning, at *fortsættelsesskolerne* skulde have gjort *aftenskolerne* overflødige.

Dette har imidlertid vist sig ikke at have været tilfældet, hvad der jo ogsaa synes noksaa rimeligt. Medens nemlig fortsættelsesskolerne nærmest er beregnet paa den ungdom, der *nylig har gjennemgaaet folkeskolen*, og ønsker at udvide de der vundne kundskaber, gives der jo rundt omkring i landdistrikterne ogsaa mange individer af den *mere modne* ungdom, f. ex. tjenere og andre, som nærer det samme ønske, men som savner tid til at deltage i de længere kurser med flere timers daglig undervisning ved *fortsættelsesskolerne*, og mangler baade tid og midler til at søge hen til de kostbarere amts- og folkehøiskoler.

Netop for saadanne individer synes aftenskolerne at være særdeles hensigtsmæssige.

Man har anført mod *aftenskolerne*, at de vilde komme til at konkurrere med de mere fuldkomne fortsættelsesskoler, og saaledes lægge hindringer i veien for oprettelsen af disse.

Men efter hvad der ovenfor er anført, tør vistnok en saadan frygt ansses for ganske ugrundet, hvad ogsaa de sidste aars erfaringer synes at vise, da der i flere herreder har været skoler af begge slags i virksomhed samtidigt.

Dernæst har man mod *aftenskolerne* indvendt, at det skulde være vanskeligt at skaffe egen lærere til disse, saa at man var henvist til at benytte folkeskolens lærere, som efter dagens arbeide i denne maatte antages mindre skikkede til at undervise om aftenen.

Dette kan delvis være rigtigt. Men den samme vanskelighed ved at erholde lærere gjelder ogsaa for *fortsættelsesskolens* vedkommende. Da det nemlig er saare faa herreder, hvor der holdes saamange fortsættelsesskoler, at de tilsammen kan give en tilstrækkelig aarsindtægt for en lærer, vil man jo ogsaa her være henvist til en eller anden tilfældigvis ledig lærer med fornøden uddannelse, eller ogsaa til de i herredet ansatte folkeskolelærere, der selvfølgelig vil have endnu vanskeligere for ved siden af folkeskolen at overtage et kursus ved fortsættelsesskolen end for at holde et par timers aftenskole 2 à 3 dage om ugen.

Det forekommer mig derfor, at *aftenskolerne* maa ansees fuldt berettigede ved siden af fortsættelsesskolerne.

Af de ovenfor nævnte 74 aftenskoler, som har været afholdte i $18^{95}/_{96}$, falder 34 paa Søndre Bergenhus amt og 40 paa Søndmøre fogderi af Romsdals amt, medens ingen saadan skole har været afholdt i Nordre Bergenhus amt, hvor amtsformandskabet fremdeles har negtet enhver bevilgning til aftenskoler, skjønt der har foreligget andragender derom fra omtrent det halve antal herreder.

Antallet af elever udgjorde ved kursernes begyndelse 1 036 (830 gutter og 206 piger), men var ved deres afslutning sunket ned til 940 (753 gutter og 187 piger).

Ialt er der undervist i 4 682 timer, hvoraf 2 029 i regning 2 001 i modersmaal, mundtlig og skriftlig, 174 i historie, 158 i sang, 94 i geografi, 72 i skrivning o. s. v.

Den samlede udgift udgjør kr. 2 885.00, hvoraf offentligt bidrag kr. 2 157.00, kommunernes eller kredsenes bidrag kr. 642.00 og skolepenge af eleverne kr. 86.00.

Gjennemsnitlig koster saaledes hver aftenskole kr. 39.00 og hver elevs undervisning henimod kr. 3.00.

D. Amtsskoler.

Af saadanne skoler, der i alt væsentligt har været drevet som tidligere, har følgende været i virksomhed i $18^{95}/_{96}$.

1) *Søndhordlands amtsskole i Strandebarm.* Et 7 maaneders kursus beregnet paa gutter, søgtes fra begyndelsen til enden af 52 gutter og 3 piger. 2 lærere. Offentligt bidrag kr. 2 422.00. Samlet udgift kr 2 874.00, hvorefter hver elevs undervisning gjennemsnitlig har kostet kr. 52.00. Som stipendier til trængende elever er udbetalt kr. 227.50.

2) *Nordhordlands amtsskole i Manger.* Et 7 maaneders kursus, beregnet paa piger, søgtes ved dets begyndelse af 35 piger og 9 gutter. Ved slutningen af 37 piger og 12 gutter. 1 lærer og 2 lærerinder. Offentligt bidrag: kr. 2 700 00. Samlet udgift kr. 3 103.00, hvoraf kr. 227.50 til stpendier. Hver elevs undervisning har gjennemsnitlig kostet kr. 33.00.

3) *Fjordenes amtsskole i Florø.* Et 6 maaneders kursus for gutter med adgang ogsaa for piger søgtes ved begyndelsen af 80 gutter og 12 piger og sluttede med 80 gutter og 15 piger. 3 lærere. Et 3 maaneders pigekursus søgtes den hele tid af 15 piger. 2 lærere og 1 lærerinde. Offentligt bidrag til begge kurser kr. 3 600.00. Samlet udgift kr. 4 902.00. Desuden er kr. 414.00 uddelt som stipendier. — Gjennemsnitsudgift for hver elev kan vanskelig opgives, da regnskabet er ført fælles for begge kurser.

4) *Søndmøre amtsskole i Søkkelven.* Et 6 maaneders guttekursus begyndte med 63 og endte med 42 elever. 2 lærere. Et 3 maaneders pigekursus søgtes den hele tid af 42 piger. 2 lærere og 2 lærerinder. Offentligt bidrag til begge kurser kr. 3 160.00. Samlet udgift kr. 4 865.00 foruden kr. 240.00 til stipendier.

Foruden de her nævnte 4 amtsskoler, har der været 3 *praktiske jenteskoler* i virksomhed med bidrag af amts- og statsmidler, nemlig 1 i Kvinnherred, 1 paa Svanø i Kinn og 1 i Volden. Ligeledes en *arbeidsskole for gutter* paa Holmø i Hornindal.

E. Private folkehøiskoler.

1) *Haus* folkehøiskole. Et 5 maaneders kursus for gutter begyndte med 70 og sluttede med 69 gutter. Et 3 maaneders kursus for piger

begyndte med 36 og sluttede med 37 elever. 2 lærere ved guttekurset; 1 lærer og 1 lærerinde ved pigekurset. Offentligt bidrag til begge kurser kr. 1 600.00. Samlet udgift kr. 2 850 00 Stipendier uddølte til et beløb af kr. 227.50

2) *Ullensvangs* folkehøiskole. Et 5 maaneders fælleskursus begyndte med 8 gutter og 15 piger, og sluttede med 11 gutter og 15 piger. 4 lærere og 1 lærerinde. Offentligt bidrag: kr. 1 600.00. Samlet udgift: kr. 1 740 00. Stipendier uddelt med kr. 227.50.

3) *Sogndals* folkehøiskole. Et 6 maaneders fælleskursus begyndte med 67 og sluttede med 89 elever. Et 3 maaneders kursus for piger begyndte med 14 og sluttede med 16 elever. 3 lærere ved guttekurset, ved pigekurset tillige en lærerinde i haandgjerning.

Offentligt bidrag kr. 2 600.00 til guttekurset og kr. 1 000.00 til pigekurset. Samlet udgift: til det førstnævnte kr. 4 034.00 og til det sidstnævnte kr. 1 085.00. Stipendier kr. 350.00.

Om samtlige under **D.** og **E.** foran nævnte skoler findes udførligere beretninger optagne i vedkommende amtsformandskabers trykte forhandlinger, hvortil jeg tillader mig at henvise.

Bergens skoledirektørembede, 23 april 1897.

A. Richter.

Tromsø stift.

— — — — — — — — — — — — — —

Jeg tillader mig at ledsage indberetningerne med følgende bemerkninger angaaende skolevæsenets udvikling i femaaret 1891—95 inden landdistriktet.

1. Skolekommunernes antal og omfang.

I femaaret er antallet af skolekommuner forøget med 1 og saaledes gaaet op fra 89 til 90, idet Borge skolekomune (Lofoten og Vesteraalens fogderi) fra 1 Januar 1895 blev efter herredets to sogne delt i Borge og Valberg skolekommunet.

Vadsø by og Vadsø landsogn (Nordvaranger) dannede tidligere en skolekommune, for hvilken landsskoleloven var gjældende. Fra 1893 af ophæves fællesskabet paa skolevæsenets omraade, idet byens folkeskole

ordnes efter byskolelovens bestemmelser, hvorefter indberetning for samme afgives efter det for byerne anordnende schema. Som kommune i stiftets landdistrikt bliver saaledes tilbage Vadsø landsogn eller Nordvaranger.

2. Skolernes ordning.

Til belysning af den gang, som udviklingen af kredsordningen og folkeskolernes klassedeling i femaaret er gaaet, meddeles følgende tabel.

	Antal kredse.	Antal kredse, hvori skolen holdes			Antal kredse, delte i særskilt mødende klasser.	Disse klassers antal.
		i fast lokale		paa omgang.		
		eget.	leiet.			
1890	1 093	270	713	110	472	1 050
1891	1 090	-	-	-	-	-
1892	1 061	-	-	-	-	-
1893	1 042	-	-	-	-	-
1894	1 063	-	-	-	-	-
1895	1 068	393	619	56	625	1 459

Det fremgaar af denne tabel, at antallet af skolekredse i periodens 3 første aar jevnt gik ned og det i ikke ganske ringe grad. Heri har man en virkning af den nye skolelov, hvis bestemmelse om ved et herreds kredsinddeling at have for øje at søge tilveiebragt en hensigtsmæssig klasseinddeling har ledet skolestyret og herredsstyret til at sammendrage skolekredse i videst mulig udstrækning. Medvirkende herved har hensynet til i nogen grad at begrænse den store udgiftsforøgelse, som den nye skolelov medførte, utvilsomt ogsaa været.

At man under dette arbeide vistnok i velment iver for at faa tilveiebragt en hensigtsmæssig klasseinddeling dog gik for vidt med sammendragning af skolekredse, har jeg i mange tilfælde ikke næret tvil om. Det maa nemlig haves i erindring, at i løbet af de sidste 15 aar under den ældre skolelov var der stadig arbeidet paa at sammendrage skolekredsene, et arbeide, der havde bragt en jevn nedgang i kredsenes antal fra 1156 i 1875 til 1093 i 1890, da loven af 1860 traadte ud af kraft. Og tages dernæst hensyn til de store vanskeligheder for skolesøgningen, som stiftets lokale og klimatiske forholde, saavelsom den spredte bebyggelse volder, har det været min opfatning, at man i 1890 var naaet saa langt ned med antallet af kredse, at en saa betragtelig sammendragning som den aarene 1891—93 udviser, vilde føre til en reaktion. Selv med kredsantallet i 1890 havde dog over en femtedel af de faste skolers børn eller 6 327 skolebørn længere vei end 3 kilometer til skolestedet.

Periodens 2 sidste aar viser ogsaa, at en reaktion har gjort sig gjældende, idet det har været nødvendigt at vende i flere tilfælde tilbage til den ældre ordning eller opløse sammendragne kredse. Antallet af kredse er i disse aar gaaet op fra 1 042 til 1 068. Det er de foresattes misnøie med forøgelsen af den allerede iforveien store byrde ved skolesøgningen paa den ene side, og den erfaring, at skoleforsømmelserne steg under den stramme kredsinddeling paa den anden side, som har ført til forflering af kredsene, for derved at lette skolesøgningen.

Sammenstiller man periodens første og sidste aar, vil det sees, at nogen nedgang i antallet dog bliver tilbage, nemlig fra 1 090 til 1 068. Stiller man sig for øie, at kredsordningen skal etableres for en befolkning, der er bosat langs dybe fjorde og paa øer, at man har for sig en splittet bebyggelse, at der gives faa landeveie, medens baaden saa meget hyppigere maa benyttes som befordringsmiddel, samt endelig, at skolen maa holdes i den mørke og barske aarstid november til mars, vil det efter min overbevisning være klart, at man maa gaa varsomt frem med sammendragning af kredse, naar man ikke skal gjøre skolesøgningen saa besværlig, at de foresatte i mismod over de store byrder bliver ligegyldige med overhovedet at sende sine børn til skolen eller holde dem til jevn skolegang

Ved bedømmelssn af udviklingen paa dette punkt maa endvidere haves for øje, at ikke færre end over 7400 elever af de faste skoler har over 3 km. til skolestedet. Dette tal viser, at der maa bringes mange og store ofre for at holde børnene paa skole.

Nogen væsentlig indskrænkning i kredsenes antal har den nye skolelov saaledes ikke hidtil virket og vil neppe i fremtiden heller virke efter min opfatning.

Med hensyn til skolernes inddeling i særskilt mødende klasser betegner perioden et betydningsfuldt fremskridt, som maa tilskrives den nye skolelov. Vistnok har udviklingen paa dette punkt i flere femaar været jevn, men en saa rask udvikling som i den foreliggende periode har ikke fundet sted tidligere.

Medens aaret 1890 viste 621 udelte kredse, viser nemlig den foreliggende statistik kun 443 saadanne kredse. Og af de i foranstaaende tabel anførte tal vil det endvidere fremgaa, at antallet af kredse, der er delte i flere end to klasser, er betydelig forøget.

Af de i tabellen anførte 1459 klasser er 1401 opadstigende klasser, resten parallelklasser, samtlige i smaaskolen.

Af de 625 i klasser delte skolekredse er:

508	skolekredse	delte	i	to	opadstigende	klasser,
88	—	»	»	tre	—	—
25	—	»	»	fire	—	—
2	—	»	»	fem	—	—
2	—	»	»	seks	—	—

Skolelovens bestemmelse om adgang til for smaaskolens vedkommende at dele en skolekreds i to eller flere smaakredse er kommen til anvendelse i 50 kredse, inden hvilke smaaskolen er delt væsentlig i 2 smaakredse, undtagelsesvis i flere.

Det alternativ for ordningen, som skoleloven tilsteder for folkeskoler, hvis elevantal er 35 eller derunder ned til 20, nemlig at lade skolens to afdelinger undervises sammen i 6 uger og hver afdeling særskilt i 6 uger, er anvendt i 26 skolekredse. Idet denne ordning ikke betegner en gjennemført klassedeling, har jeg i ovenstaaende tabel ikke medtaget disse kredse i tallet over klassedelte kredse, men betragtet dem som udelte skolekredse. Denne ordning har ellers ikke vundet anerkjendelse inden stiftet. Man har stedse havt den opfatning, at de 6 fællesuger giver, naar elevantallet gaar op til omkring 30, et tarveligt udbytte, og at denne ordning i henseende til skolens virkeevne ubetinget staar tilbage for det sidestillede alternativ, at hver afdeling undervises særskilt i 10 uger aarlig. Naar det førstnævnte alternativ alligevel er kommet til anvendelse i saavidt mange kredse, er aarsagen dertil væsentlig det økonomiske hensyn, at derved indspares et par skoleuger paa kredsen, et hensyn, som man i smaa og økonomisk svage kommuner ikke har under den stærke stigning af udgifterne til skolen kunnet bortse fra. I enkelte tilfælde har det, forat vedkommende lærer ikke skulde faa saa mange skoleuger aarlig, at en hensigtsmæssig ordning af skolens gang vanskeliggjordes, været nødvendigt at vælge det alternativ, som tilstedede det færreste antal skoleuger.

Betegner den anførte ordning end ikke nogen stærk klassedeling sammenlignet med andre distrikter inden riget, hvor forholdene tillader en større sammendragning af elever til samme skolested, betegner den dog for dette stift et betragteligt fremskridt mod før, og nærer jeg ikke tvil om, at den anførte udvikling i ordningen i væsentlig grad har styrket skolens virkeevne.

Ogsaa i en anden henseende har den nye skolelov fremkaldt et betydningsfuldt fremskridt, nemlig i henseende til at skaffe folkeskolen egne lokaler. Antallet af de skolevæsenet tilhørende lokaler er i femaaret, som det vil sees af foranstaaende tabel, steget med 123. En saa sterk byggevirksomhed har ikke i noget tidligere femaar fundet sted. Sammendragning af kredsene har i flere tilfælde nødvendiggjort opførelse af skolehuse, men væsentlig er det erkjendelsen af den betydning, som et hensigtsmæssigt lokale har for skolens trivsel, der har fremkaldt denne store byggevirksomhed, og denne erkjendelse er visselig for ikke ringe del virket ved den impuls til at udvikle folkeskolen i det hele, som den nye skolelov har givet.

Idet antallet af kredse er nedgaaet med 25 og skolevæsenet har faaet 123 flere egne lokaler, tiltrænges der ved udgangen af femaaret ikke mindre end 148 færre leiede lokaler og omgangsskolelokaler end ved begyndelsen af perioden.

At bemerke er endvidere den fortsatte betragtelige nedgang i antallet af kredse, i hvilke omgangsskoler holdes, nemlig fra 110 til 56. Nedgangen har i en aarrække været jevn.

3. Skolernes undervisningstid.

Undervisningstiden er saa godt som udelukkende henlagt til fuldstændige lærerposter og henhører helt og holdent til den lovbefalede skole. Den nye skolelovs bestemmelser om skoletidens forlængelse paa den ene side og den omstændighed, at den ældre skolelovs bestemmelser om dette punkt ikke var gjennemført i flere kommuner inden stiftet paa den anden side har, som kan ventes, medført en stærk forøgelse af skoleugernes antal i løbet af femaaret.

Til belysning heraf meddeles følgende tabel:

	Antal lovbefalede skoleuger, tillagte fuldstændige lærerposter.				
	Nordlands amt.	Tromsø amt.	Finmarkens amt.	Tromsø stift. Forøgelse.	
1890	8 635	4 199	2 457	15 291	
1891	8 720	4 210	2 450	15 380 +	89
1892	11 071	5 674	2 919	19 664 +	4 284
1893	11 529	5 874	2 737	20 140 +	476
1894	11 770	6 140	2 722	20 632 +	492
1895	12 375	6 457	2 782	21 614 +	982
	+ 3 740	+ 2 258	+ 325	+	6 323

Naar foranstaaende tabel viser, at skoleugernes antal i Finmarkens amt er gaaet ned fra 1892 til 1893 med 182 skoleuger, har dette sin grund i, at fra 1893 udgaar, som foran (afsnit 1) bemerket, fra landdistriktet Vadsø by, der i opgaven for nærmest foregaaende aar var medtaget med 272 skoleuger. Naar hensyn hertil tages, udviser de nævnte to aar stigning i ugetallet ogsaa i Finmarkens amt.

Ved udgangen af 1895 var den nye skolelovs bestemmelser om minimum af skoletid gjennemførte i hele stiftet med undtagelse af to skolekommuner; ogsaa i disse var skoletiden bleven betragtelig forlænget, men det stod endu tilbage at tage det næste skridt forat bringe skoletiden op til lovbefalet varighed.

Til det anførte ugetal af 21 614 skoleuger, der var tillagt fuldstændige lærerposter, kommer endvidere et antal af 138 uger, der var tillagt *ufuldstændige poster*, nemlig 62 skoleuger i Nordlands amt, 9 i Tromsø og 67 i Finmarken.

Den samlede undervisningstid ved stiftets lovbefalede folkeskole var saaledes *21 752 skoleuger*.

Som det vil sees, var man under skoleloven af 1860 efterhaanden naaet frem til et ugetal af 15 291. Udviklingen til dette maal var i den

trediveaarige periode, i hvilken den ældre skolelov stod ved magt, gaaet, som ventelig kan være, med forskjellig hurtighed, snart raskere, snart langsommere. Men i periodens sidste halvdel maa det erkjendes, at udviklingen har været baade jevn og rask. Fra et ugetal af 11 029 ved begyndelsen af 1876 er man i 1890 naaet frem til 15 291 skoleuger eller en tilvekst af 4 262.

Den nye skolelov fremkalder nu med engang en, som det vil sees, overmaade sterk udvikling af undervisningstiden. Den jevne og raske udvikling i de nærmest foregaaende aar medførte stedse stigende udgifter til skolevæsenet og voksende byrder for de foresatte i henseende til børnenes underhold ved skolen. Vistnok kunde der allerede da høres klager over byrderne, men idet udviklingen gik langsomt og varligt, fandt befolkningen sig dog efterhaanden uden des større misnøie i kravene. Den bratte udvikling, som den nye skolelov medførte, har paa mange kanter fremkaldt sterk misnøie med de forøgede byrder, og der vil vistnok inden flere distrikter hengaa længere tid, inden befolkningen vil føle sig tilrette med de saa stærkt forøgede krav, som den nye skolelov stiller.

Den anførte tabel viser, at udviklingen har været forholdsvis sterkest i Tromsø amt, hvor skoletiden under den ældre lov stod længst tilbage, men ogsaa sterk i Nordlands amt.

Den forholdsvis mindste forøgelse viser Finmarkens amt. Dette har for en del sin grund i den paapegede omstændighed, at Vadsø by, hvis skoleuger var medtagne i opgaven ved femaarets begyndelse, er udsondret fra landdistriktet ved periodens afslutning, men væsentlig deri, at undervisningstiden i dette amt var naaet længst frem her i stiftet under den ældre lov.

Efter den foran anførte opgave over kredsenes og klassernes antal meddeltes der undervisning i 1 459 særskilte klasser og i 443 udelte kredse eller tilsammen i 1 902 skolehold.

Ved beregning af den gjennemsnitlige undervisningstid, som falder paa hvert skolehold eller paa hvert barn, vil man vistnok opnaa et nøiagtigere resultat ved at gaa ud fra antallet af lovbefalede skoleuger fremfor at tage udgangspunktet i antallet af skoledage (rubrik 23), idet opgaverne under denne rubrik neppe er saa paalidelige som opgaverne over skoleugerne. Med et antal af 1 902 skolehold og 21 752 skoleuger falder der paa hvert skolehold eller barn en aarlig undervisningstid af gjennemsnitlig vel $11^2/_6$ skoleuge eller henved 69 skoledage mod 55 i 1890, i hvilket sidste aar der desuden meddeltes undervisning kun i 1 671 skolehold.

Undervisningstidens varighed falder nogenlunde ligelig i de 3 amter, nemlig i Nordlands amt lidt over 69 skoledage, i Tromsø vel 66 og i Finmarken vel 68. I 1890 var skoledagene beregnede paa samme maade, henholdsvis 55, 50 og 64.

Skoleloven fastsætter som regel et minimum af 12 undervisningsuger aarlig pr. klasse. At dette minimum saaledes ikke er naaet, er væsentlig

en følge af, at loven tillader i visse tilfælde, at skoletiden indskrænkes til 10 eller 9 uger pr. klasse. I denne omstændighed har det ogsaa sin grund, at den korteste aarlige undervisningstid pr. barn falder i Tromsø amt, idet dette amt har forholdsvis flest smaa kredse med 9 ugers undervisningstid og klasser med 10 uger.

Paa den anden side viser den anførte beregning, at den aarlige undervisningstid i Nordlands og Tromsø amter dog er forøget med 2 à 3 uger for hvert barn.

Frivillig undervisningstid er endnu ikke tillagt nogen folkeskole. Man har maattet samle al kraft om at naa lovens minimum for den lovbefalede skole, og de faa frivillige skoleuger, som tidligere var tillagte enkelte skoler, er nu overførte til denne. Selv over det lovbefalede minimum er man kun i enkelte tilfælde naaet. Naar skoletiden imidlertid, forat det lovbefalede minimum skulde naaes, er bleven i femaaret forøget med over 6 300 skoleuger, tør det erkjendes, at der med billighed ikke kan kræves yderligere i et femaar.

4. Antallet af undervisningsberettigede børn og af folkeskolernes elever, samt disses fordeling paa de forskjellige arter skole.

Til belysning af de i overskriften nævnte forhold meddeles følgende tabel:

	Antal undervisningsberettigede børn.	Deraf under 8 aar.	Antal børn, som ved aarets udgang undervises i		Deraf under 8 aar.
			faste skoler.	omgangsskoler.	
1890	- *)	-	29 997	2 119	-
1891	- **)	-	30 391	2 044	-
1892	37 750	3 996	32 570	1 808	1 689
1893	37 699	3 688	33 348	1 264	1 729
1894	38 526	3 843	33 970	1 158	1 983
1895	39 812	3 973	35 390	836	2 121

*) Antallet af skolepligtige børn var 33 620.
**) do. do. 33 583.

Det vil af denne tabel fremgaa, at det samlede antal af folkeskolens elever udgjorde i 1895 36 226. I 1890 var antallet 32 116. Antallet af skolesøgende børn er saaledes i femaaret forøget med 4 110.

Denne sterke forøgelse hidrører dels fra barnetallets stigen i det hele, dels og det væsentlig fra tilgangen af den nye klasse børn under 8 aar. Dette aarskuld fik adgang til skolen i 1892 og da møder allerede frem til skolen 1 689 børn af samme, et antal, der jevnt stiger i periodens løb.

Det aldeles overveiende antal undervistes gjennem hele perioden i faste skoler, og har antallet af denne skoles elever været jevnt stigende.

Bemerkningsværdig er den sterke aftagen i omgangsskolens elevantal, som tabellen viser. Til denne skole henføres for hvert aar færre og færre elever.

Ogsaa i en anden henseende viser tabellen et bemerkningsværdigt forhold, nemlig at antallet af elever under 8 aar har været saa jevnt stigende. Ikke færre end 2 121 elever i denne unge alder søger nu skolen, hvilket maa betegnes som et meget høit tal, naar hensyn tages til de mange og store vanskeligheder inden dette stift, som skolesøgningen har at overvinde.

Som foran anført udgjorde folkeskolens samlede elevantal ved periodens afslutning 36 226. Det er tidligere bemerket, at undervisningen meddeltes i 1 902 skolehold. Deles elevantallet mellem disse, falder gjennemsnitlig 19 elever paa hvert skolehold eller det samme antal, som indberetningerne for 1890 udviste.

Udenfor folkeskolen modtog et antal af 920 børn over 8 aar sin undervisning, mod 618 børn i 1890.

Dette viser en forøgelse af 302 børn. Af denne tilvækst falder 265 alene paa Nordlands amt. I et par tilfælde skyldes tilvæksten misnøie med kredsreguleringen, der har bevæget foresatte til at oprette egne skoler; i et enkelt tilfælde er det dissentere, der har ønsket at sørge selv for sine børns undervisning ved egen skole. Nogen almindelig udbredt misnøie med folkeskolen betegner denne tilvækst vistnok ikke.

5. Skolesøgningen.

Til belysning af skolesøgningen i femaaret meddeles følgende tabel:

	Summen af alle skolesøgende børns lovbefalede skoledage.	Deraf forsømte.	Forsømmelserne procentvis.	Gjennemsnitligt antal forsømte dage for hver elev.	Antal børn over 8 aar, som ikke fik nogen undervisning.
1890	1 701 227	235 035	13,8	7,3	886
1891	1 692 004	250 691	14,8	7,7	-
1892	2 105 114	344 196	16,3	10,0	-
1893	2 204 171	262 238	16,4	10,5	-
1894	2 270 816	353 445	15,6	10,0	-
1895	2 355 261	334 146	14,2	9,2	551

Forsømmelserne her i stiftet var vistnok i de første aar, efterat den ældre skolelov var traadt i kraft, store, og forsømmelsesprocenten høi. Men der var dog i det tidsrum, da loven virkede, indtraadt, navnlig fra begyndelsen af ottiaarene af, en kjendelig og jevn fremgang paa dette punkt. Om end langsomt, gik dog jevnt og sikkert forsømmelsesprocenten ned i de to umiddelbart forangaaende femaarsperioder. Fra en

forsømmelsesprocent af over 17,2 i 1880 naaede man i 1890 ned til omkring 14.

Ovenstaaende tabel viser det mistrøstige resultat, at med den nye skolelovs ikrafttræden stanser denne nedgang, og stigning i forsømmelserne indtræder. Fra 1891 af stiger nemlig forsømmelsesprocenten og naar sit høidepunkt i 1893.

Som foran paavist, falder i periodens 3 første aar den væsentligste forøgelse af skoleugernes antal og den sterkeste sammendragning af skolekredsene. Det er utvilsomt, at denne stigning har for en ikke ringe del sin grund i disse to omstændigheder, hvorved byrderne ved skolesøgningen i saa høi grad forøges under den nye lov. Befolkningen har ikke med et kunnet finde sig tilrette i de nye krav, men trænger tid for at blive fortrolig med den nye ordning.

Med 1894 indtræder igjen en vending, idet forsømmelsesprocenten atter synker og viser ved femaarets slutning et for dette stift ret tilfredsstillende tal. Glædeligt vilde det være, om denne nedgang skulde vise sig som varig og maaske videre fortsættes.

Sees hen til amterne, stiller skolesøgningen sig bedst i Nordlands amt, derefter kommer Tromsø amt, medens Finmarkens amt staar adskillig tilbage. Forsømmelserne udgjør nemlig henholdsvis 13,6 %, 14,3 og 17 %. Sammenlignet med 1894 viser forsømmelsesprocenten en tilfredsstillende nedgang i Nordlands og Tromsø amter. Ogsaa i Finmarkens amt er den gaaet noget ned.

Nærmere vil skolesøgningen belyses ved en oversigt over forholdet i de enkelte skolekommuner. Der meddeles derfor følgende oversigt:

1. I 5 skolekommuner (3 Nordlands amt, 1 Tromsø og 1 Finmarken)	med	tilsammen	1 917	elever er	forsømmelsesprocenten mellem 3,4 og 5 %
2. I 18 skolekommuner (11 Nordlands amt, 6 Tromsø og 1 Finmarken)	„	—	9 528	—„—	5 og 10 %
3. I 14 skolekommuner (8 Nordlands amt, 4 Tromsø og 2 Finmarken)	„	—	5 081	—„—	10,1 og 12 %
4. I 7 skolekommuner (3 Nordlands amt, 4 Finmarken)	„	—	2 640	—„—	12,1 og 14 %
5. I 12 skolekommuner (9 Nordlands amt, 2 Tromsø og 1 Finmarken)	„	—	5 551	—„—	14,1 og 16 %
6. I 8 skolekommuner (6 Nordlands amt, 1 Tromsø og 1 Finmarken)	„	—	2 467	—„—	16,1 og 18 %

7.	I 7 skolekommuner med (5 Nordlands amt, 1 Tromsø og 1 Finmarken)	tilsammen	3 668	elever er	forsømmelsesprocenten 18,1 og 20 %
8.	I 19 skolekommuner (4 Nordlands amt, 9 Tromsø og 6 Finmarken)	„ —	5 374	—„—	over 20 %

Denne oversigt viser, hvilken stor forskjel der finder sted med hensyn til skolesøgningen inden de enkelte skolekommuner. I gruppe 1 er forsømmelserne gaaede ned saa langt, som vel kan ventes, og væsentlig det samme kan vel ogsaa siges om forholdet i kommunerne i gruppe 2, naar hensyn tages til dette stifts vanskelige lokale og klimatiske forhold.

Inden 23 skolekommuner med et samlet elevantal af 11 445 maa saaledes skolesøgningen betegnes som særdeles god.

Inden grupperne 3 og 4, der omfatter 21 skolekommuner med 7 721 elever, ligger forsømmelsesprocenten mellem 10 og 14 % og altsaa under middeltallet. Skolesøgningen paa dette trin kan derfor betegnes som ret god.

For et antal af 44 skolekommuner med 19 166 elever stiller skolesøgningen sig saaledes ret gunstig.

Overgangen til den mindre tilfredsstillende skolesøgning danner 12 skolekommuner med 5 551 elever, for hvilke forsømmelsesprocenten overstiger 14 % og gaar op til 16 %. Naar imidlertid hensees til tidligere aars forsømmelsesprocent,bliver dog indtrykket her ikke saa mistrøstigt.

Men de 3 sidst anførte grupper gjør et nedslaaende indtryk. Trods al umage holder forsømmelserne sig fremdeles over 16 % i ikke færre end 34 skolekommuner med 11 509 elever.

I schemaet for 1895 er for første gang forlangt nærmere forklaring om aarsagen til forsømmelserne. I flere tilfælde var dagbøgerne, hvis schema bestemmes af skolestyrerne, ikke indrettede for saadan opgave, hvorfor forsømmelserne i flere indberetninger er fordelte efter skjøn. Fuldt paalidelig er fordelingen saaledes neppe. Ifølge indberetningerne hidrører af forsømmelserne 3,7 % fra sygdom, vel 3,8 % fra anden gyldig grund, (væsentlig uføre, uveir, tildels ogsaa fattigdom), medens 6,6 % savner gyldig grund.

Uden gyldig grund angives at være forsømt 156 178 skoledage. Aarsagerne til denne store forsømmelse er flere. Som allerede før paapeget maa aarsagen i flere tilfælde søges i de forøgede byrder, som forlængelse af skoletiden og kredsreguleringen nu har medført. Byrderne med skolesøgningen er blevne saa store, at forældre og foresatte dels ikke har magtet at sende sine børn til skolen, dels i misnøie har holdt dem tilbage fra jevn skolesøgning. Det er ogsaa foran gjort opmerksom paa, at man paa flere steder har været nødsaget til igjen at opløse sammendragne kredse for at lette skolesøgningen. Det maa i denne forbindelse ogsaa fremhæves, at

ikke færre end 7416 elever eller omtrent hvert 5te barn har en skolevei af over 3 kilom. Desværre maa hertil føies, at der paa mange steder klages over de foresattes mangel paa interesse for skolen, ligegyldighed og sløvhed.

Der er visselig arbeidet, ligesom der fremdeles arbeides paa at fremme skolesøgningen, men det er ligesaavist, at der her foreligger et vidt felt for fortsat arbeide. Særlig vilde kredsenes tilsynsudvalg her kunne yde en værdifuld bistand, om det lod sig det være magtpaaliggende stadig og ihærdig at virke for skolesøgningen.

Antallet af børn som ikke modtog nogen undervisning, viser en glædelig nedgang. Vistnok er antallet fremdeles høit, men det maa betegnes som et betydningsfuldt fremskridt, at i en lang aarrække antallet jevnt er aftaget. I 1881 var antallet af disse børn saaledes 1119; nu er det gaaet ned til 551, og det samtidig med, at antallet af undervisningspligtige børn er steget i saa betragtelig grad og byrderne ved skolesøgningen saa forøgede.

Ifølge indberetningerne findes intet barn over 8 aar uden lovbestemt undervisning i 34 skolekommuner, i 13 1 à 2 børn i hver, medens antallet er større i 43 skolekommuner.

Jeg har indhentet nærmere oplysninger angaaende dette punkt, hvoraf det fremgaar, at i det anførte antal af 551 børn er indbefattet 51 børn, som paa grund af svage aandsevner, vanførhed og sygdom ikke har kunnet søge skolen i aaret.

For et større antal af disse børn gjelder det, at de er traadte ind i sit ottende aar i løbet af høsthalvaaret, og at forældrene har kviet sig for at sende dem saa unge i den mørke og barske aarstid til skolen og troet at burde udsætte paabegyndelsen af deres skolegang til den paafølgende vaar.

Delvis angives misnøie med kredsinddelingen, fattigdom, uvilje og ligegyldighed som aarsager til børnenes udeblivelse fra skolen.

Sluttelig bemerkes, at det aldeles overveiende antal indkom i skolen i løbet af 1896.

6. Fagkredsen, skolernes udstyr.

Der er med kraft og interesse arbeidet paa at bringe igang en mere planmæssig og ordnet undervisning i de fag, som ved den nye skolelov har faaet en mere fremtrædende stilling i fagkredsen, nemlig jordbeskrivelse, historie og naturkundskab. Gjennemførelsen af lovens og skoleplanernes bestemmelser herom er ofte bleven hemmet ved vanskeligheden af at faa eleverne i almindelighed til at anskaffe sig de vedtagne lærebøger, og i det hele og store taget staar der meget tilbage, forat eleverne kan siges at være tilfredsstillende forsynet med lærebøger i disse fag. Men paa den anden side skal det ogsaa erkjendes, at der gives flere skolekredse, hvor

elevernes forsyning er ret tilfredsstillende, ligesom at undervisningen i disse fag overhovedet har taget et opsving under den nye lov.

Den nye skolelovs bestemmelse om undervisning i de 3 nye fag haandarbeide, tegning og legemsøvelser, var, uagtet fagene blev optagne i skoleplanerne, dog ikke kommet til iverksættelse, førend tillægsloven af 21 juli 1894 udkom og tillod, at der i klassedelte skoler kunde undervises i kun et af disse fag, medens det blev en frivillig sag at indføre noget af disse fag i den udelte skole. Af disse fag har man fortrinsvis valgt tegning, hvis indførelse ikke volder nogen udgift for skolekassen. I dette fag har 13 427 elever modtaget undervisning. Da timetallet i regelen kun er 2 timer pr. uge (undertiden kun 1) bliver udbyttet ogsaa derefter yderst ringe.

En mere udstrakt indførelse af undervisning i sløid møder mange hindringer. Først savnes fornødne lokaler, og dernæst kræver denne undervisning store udlæg til anskaffelse af verktøi og redskaber, for hvilke man kvier sig under de stigende byrder. Ogsaa famler man efter den hensigtsmæssige maade for at faa denne undervisning indordnet i den daglige undervisningstid. Imidlertid kan det siges, at sansen for denne undervisning er vakt. Ved opførelse af nye skolehuse har man for øie at vinde arbeidsrum, ligesom der navnlig i Nordlands amt ydes flere bidrag for at støtte og fremme sagen. I 1895 modtog 429 gutter undervisning i dette fag. I haandarbeide undervises 934 piger.

Noget større udbredelse har undervisningen i legemsøvelser faaet; heri deltog 3075 elever. Da der i regelen er tillagt denne undervisning et lidet timetal, og da øvelserne vanskelig kan drives uden i den bedste aarstid, er udbyttet visselig ringe.

De nye lokaler er gjennemgaaende opført med bidrag af amtskolekasserne, og til bevilgning af bidragene har stedse været knyttet den betingelse, at lokalerne gives en af overtilsynet og amtsskolestyret godkjendt størrelse og indredning. Man har saaledes kunnet paase, at skolevæsenets fordringer er blevne opfyldte. Og det maa erkjendes, at skolen efter den nye skolelovs ikrafttræden har faaet en række tidsmæssige skolelokaler.

Gjennem hele femaaret er der anvendt betragtelige beløb til anskaffelse af læremidler, som tiltrænges til fælles brug ved undervisningen. Et godt skridt er vistnok taget til et tilfredsstillende udstyr af skolerne med læremidler; men meget staar endnu tilbage at gjøre paa dette felt.

Mindre tilfredsstillende er derimod skolernes udstyr med inventar. Fremgangen er vistnok ogsaa kjendelig, navnlig udstyres de nye lokaler som regel med hensigsmæssigt inventar. Men paa den anden side er inventariet i de leiede lokaler mangen gang baade uhensigtsmæssigt og utilstrækkeligt. Dog skal det heller ikke her tilbageholdes, at der som oftest vises villighed til efterhaanden at rette paa manglerne.

7. Lærerne, deres uddannelse og kaar.

	Antal lærere.	Deraf examinerede.	Antal lærerinder.	Deraf examinerede.	Lærernes og lærerinderne samlede indtægt, kirkesangerindtægterne medregnet.	
					Regnet kontant.	Antagen pengeværdi af naturalydelser.
					Kr.	Kr.
1890.....	415	408	43	42	302 395	35 587
1895.....	486	456	137	116	481 180	32 747

Til overtagelse af den betydelige forlængelse af skoletiden, der, som foran paavist, har udgjort over 6 300 skoleuger, har det selvfølgelig været nødvendigt at oprette en mængde lærerposter. Medens disse udgjorde i 1890 458, hvoraf 415 indehavdes af lærere og 43 af lærerinder, er antallet i 1895 steget til 623, hvoraf 486 indehavdes af lærere og 137 af lærerinder, altsaa en forøgelse af ikke færre end 165.

Medens antallet af lærere og lærerinder, som ikke har underkastet sig lærerprøve, var i jevn nedgang under den ældre skolelov, viser der sig i femaaret en stærk stigen af disse lærerkræfter. Det har nemlig vist sig umuligt at faa det store antal poster besat med kvalificerede ansøgere, der havde underkastet sig nogen af de anordnede lærerprøver. Forat undgaa at lade børnene gaa uden skolegang har man maattet gribe til den udvei at lade posterne betjene ved midlertidig antagne, hvis kvalifikationer ofte har været utilfredsstillende. Den anførte tabel viser saaledes, at medens der i 1890 kun var 7 uexaminerede lærere og 1 uexamineret lærerinde, er antallet i 1895 steget til henholdsvis 30 og 21.

Den aarlige undervisningstid, der gjennemsnitlig falder paa hver lærer (og lærerinde) er 34 og 35 uger eller omtrent det samme ugetal, som i nærmest foregaaende femaar.

Ved amtstingenes beslutninger i 1891 i anledning af den nye skolelovs gjennemførelse fandt følgende ansættelser sted:

1. *Lavmaalet af lærerløn.*

a. for 2den afdeling:

i Nordlands amt	Kr. 12.00	pr.	skoleuge.
» Tromsø »	» 12.00	»	—
» Finmarkens »	» 15.00	»	—

b. for Smaaskolen:

i Nordlands amt	» 8.00	»	—
» Tromsø »	» 8.00	»	—
» Finmarkens »	» 10.00	»	—

2. *Lavmaalet af kostholds- og herbergegodtgjørelsen.*

I Nordlands amt:	Helgelands og søndre Saltens provstier	kr. 5.00	pr.	uge.
—»—	nordre Saltens og Vesteraalens provstier	kr. 5.50	pr.	uge.
—»—	Lofotens provstier	kr. 6.50	»	»
» Tromsø amt		» 5 00	»	»
» Finmarkens amt		» 7.00	»	»

3. *Alderstillæggene.*

a. For 2den afdeling:

Nordlands amt	af	1ste	grad	kr.	100.00,	af	2den	grad	kr. 200.00
Tromsø —	»	»	—	»	100.00,	»	»	—	» 180.00
Finmarkens —	»	»	—	»	125.00,	»	»	—	» 250.00

b. Smaaskolen:

Nordlands amt	»	»	—	»	50.00,	»	»	—	» 100.00
Tromsø —	»	»	—	»	60.00,	»	»	—	» 120.00
Finmarkens —	»	»	—	»	75.00,	»	»	—	» 150.00

I disse ansættelser er senere foretaget den forandring, at alderstillæggene i Tromsø amt forhøiedes i 1895 til kr. 225.00 for 2den grad og i 1896 til kr. 120.00 for første grad i 2den afdeling.

Som det vil sees, blev man i Nordlands og Tromsø amter, hvad lærerlønningerne angaar, staaende ved de i loven bestemte minimumsbeløb, medens Finmarkens amt gik ikke lidet udover disse.

Derimod blev alderstillæggene gjennemgaaende forhøiede og er, som anført, senere yderligere forhøiede i Tromsø amt.

Vistnok er lavmaalsansættelserne forblevne uforandrede, men ikke faa kommuner har alligevel forhøiet lærerlønningerne, væsentlig efterat loven af 21 juli 1894 aabnede adgang til at erholde et større bidrag af staten.

Lavmaalsansættelserne for kostholds- og herbergegodtgjørelsen forblev i Nordlands og Tromsø amter uforandret som tidligere, medens Finmarkens amtsting forhøiede den ugentlige godtgjørelse fra kr. 6.00 til kr. 7.00.

Som den anførte tabel viser, er lærernes kontante indtægter i femaaret stegne ganske betydeligt, nemlig fra kr. 302 395 til kr. 481 180 eller med kr. 178 785. Denne stigning hidrører selvfølgelig for en væsentlig del fra den betydelige forlængelse af skoletiden; men paa den anden side betegner den sikkert ogsaa nogen bedring af lærernes kaar gjennemgaaende. Efter de foreliggende opgaver kan det ikke angives, hvilken del af den samlede lærerløn der falder paa lærerpersonalet i 2den afdeling eller lærerpersonalet i smaaskolen. Idet lærerpersonalet i smaaskolen har en lavere aflønning, vil en gjennemsnitsberegning af lærerlønnen ikke blive oplysende. Jeg har dog det indtryk, at, som anført, nogen bedring i lærernes kaar er indtraadt.

Iøvrigt fordeler indtægterne sig saaledes:

a	Lærerløn	kr.	263 732.00
b.	Kostholdsgodtgjørelse i penge	»	117 502.00
c.	Alderstillæg	»	64 837.00
d.	Afsavnsgodtgjørelse	»	745.00
e.	Kirkesangerindtægt i penge	»	28 131.00
f.	Indtægt som organist	»	2 513.00
g.	Tillæg af Finnefondet (Tromsø og Finmarkens amter).	»	3 720.00

I 1895 er 13 lærere og lærerinder afgaaede fra skolens tjeneste; af disse er 3 døde, 7 har erholdt pension eller vartpenge, 2 er overgaaede til anden virksomhed, 1 af andre aarsager. Samtlige havde bestaaet en lærerprøve.

I femaaret er i det hele udtraadt af skolens tjeneste her i stiftet 58 lærere og lærerinder.

8. Amtsskolekasserne.

Det er foran anført, at alderstillæggene af amtsskolekasserne gjennemgaaende blev forhøiede ved de ansættelser, som fandt sted i henhold til den nye skolelov, samt at der i femaaret har med bidrag af amtsskolekasserne fundet en saa sterk byggevirksomhed sted, som ikke i noget tidligere femaar. Disse to omstændigheder i forbindelse med, at nye bidrag blev optagne i amtsskolekassernes budgetter (til trængende kommuner, fortsættelsesskoler o. s. v.) har nødvendiggjort en forøgelse af amtsudligningen. Til belysning af udligningen og amtsskolekassernes 2 hovedudgiftsposter meddeles følgende oversigt, hentet fra de for kasserne vedtagne budgetter.

			Udligning.	Samlet indtægt.	Alderstillæg.	Skolehuse, lærerboliger og jordvei.
Nordlands	amt	1890..	Kr. 0 10	Kr. 40 962.74	Kr. 27 460.00	Kr. 6 465.00
—	—	1895..	» 0.14	» 74 636.95	» 37.175.00	» 19 498 55
Tromsø	—	1890..	» 0.08	» 19 781.83	» 11 488.00	» 5 979.00
—	—	1895..	» 0.11	» 34 765.38	» 16 745.00	» 14 212.66
Finmarkens	—	1890..	» 0.25	» 21 485.93	» 10 000.00	» 5 785.00
—	—	1895..	» 0.27	» 28 932.91	» 12 527.50	» 8 702.50

Medens amtsskolekassernes budgetter i 1890 blev opgjort med en samlet indtægt af kr. 82 230.50, udviser budgetterne i 1895 en samlet indtægt af kr. 138 335.24 eller en stigning af over kr. 56 000.00.

Til alderstillæg opførtes i de for 1890 vedtagne budgetter et samlet beløb af kr. 48 948.00, medens der i 1895 under samme post opførtes kr. 66 447, altsaa en tilvekst af kr. 17 499.00.

Bidragene til byggearbeider stiger i de nævnte aar fra kr. 18 229.00 til kr. 42 413.71 eller med kr. 24 184. 71.

Af den forøgede indtægt af kr. 56 000.00 gaar saaledes omkring kr. 42 000.00 med til dækning af stigningen paa de to anførte udgiftsposter.

9. Almindelige bemerkninger.

I femaaret har opgaven været at gjennemføre den nye skolelovs bestemmelser om kredsregulering og skolens ordning overhovedet. Ved periodens afslutning kan disse bestemmelser ogsaa siges i det store og hele taget at være gjennemførte, hvad den ydre ordning angaar.

Sammenstiller man da skolens nuværende ordning med ordningen i 1890, der viser resultatet af den ældre skolelovs virksomhed, saa møder der efter det foran anførte flere træk, der betegner uomtvistelige fremskridt i ordningen. Folkeskolernes klasseinddeling er udviklet; skolerne har faaet en række nye hensigtsmæssige lokaler; skoletiden er forlænget, skolerne er blevne bedre og bedre udstyrede med læremidler, og lærerkræfterne er forøgede, hvilket alt utvilsomt maa have styrket skolens virkeevne. Og hertil maa føies som en betydningsfuld faktor, at den nye skolelov maa erkjendes at have inden mange kommuner vakt sansen for skolen og dens gjerning og fremkaldt beredvillighed til at yde ofre til skolens udvikling.

Spørges der nu, om skolens undervisning ogsaa efter de paapegede fremskridt i ordningen er bleven effektiv og har bragt tilsvarende større udbytte, maa svaret dog blive, at det ikke endnu med bestemthed kan paavises, at synderlig større fremskridt i udbyttet af undervisningen siden den nye skolelovs indførelse er vundet.

Ved besvarelsen af dette spørsmaal om udbyttet af skolens undervisning maa nemlig haves i erindring, at der er hengaaet for kort tid til, at den nye ordning kan have fæstet rod, og dermed for kort tid til, at der kan tales om, at erfaring er vundet, hvorledes loven vil virke. Det maa endvidere bemerkes, at, var end, hvad den ydre ordning angaar, den nye skolelovs bestemmelser væsentlig gjennemført ved udgangen af perioden, saa stod saare meget tilbage at gjøre, forat skolelovens og skoleplanernes bestemmelser kan siges at være komne helt til gjennemførelse i skolens gjerning eller indre ordning.

Men hertil kommer, at i dette stift har enkelte omstændigheder i høi grad afsvækket skolens virkeevne. Jeg har herved for øie, at det i mange tilfælde har været ugjørligt at faa lærerposterne besat med kvalificerede ansøgere, og endvidere den hyppige flytning af lærere, som har fundet sted under den nye skolelov. I en række tilfælde har man været udsat for, at ansøgerne samtidig har meldt sig til flere poster saavel indenfor som udenfor stiftet, og naar ansættelser har fundet sted under iagttagelse af lovens bestemmelser, har svaret fra den ansatte været, at vedkommede har modtaget en anden post. Gang paa gang har det saaledes hændt, at skolestyret har fattet beslutning om posters besættelse efter indgivne ansøgninger og saaledes troet, at det var i orden, men derpaa modtaget un-

derretning om, at ingen af de ansatte kunde overtage sin post, og saaledes staaet med posterne fremdeles vakante, for paany at maatte kundgjøre dem ledige. Der vil kunne paavises eksempler, at lærerposter ikke har havt fast ansatte indehavere paa flere aar.

Til vanskeligheden ved at faa posterne besatte kommer saa den stadige flytning af ansatte lærere og lærerinder. Ofte hænder det, at neppe har en lærer tiltraadt sin post, førend et andet skolestyre ansætter ham. Hvert skolestyre tager hensyn kun til sin egen kommunes tarv og bekymrer sig ikke, om en anden kommune kommer i forlegenhed ved, at nogen af lærerne bliver befordret, netop som virksomheden er tiltraadt.

Disse to omstændigheder, vanskeligheden ved at faa posterne besatte og den hyppige flytning, har da havt tab af undervisningstid tilfølge og medført nødvendigheden af at tage i skolens tjeneste personer, hvis uddannelse mangen gang har været yderst mangelfuld. Det er foran paapeget, hvorledes man ved periodens afslutning havde et langt høiere antal ueksaminerede lærere og lærerinder end tidligere.

At lærermangelen paa mange steder i høi grad har afsvækket skolens virkeevne er selvsagt. Kommer saa hertil, at skoleforsømmelserne er tiltagne noget, vil det vistnok være forklarligt, at der, som anført, ikke kan paavises, uagtet bemerkningsværdige fremskridt i skolens ydre ordning, kjendelige fremskridt i udbyttet af undervisningen.

Særlig gjælder dette i de lappiske og kvænske sprogdistrikter. Skolens gjerning gik her roligt og jevnt under den ældre skolelov med kjendeligt udbytte i de fleste kommuner. Den uro, som omordningen i den foreliggende periode har medført i forbindelse med vanskeligheden af at faa flere lærerposter besatte, har efter min opfatning afsvækket i den foreliggende periode skolens virkeevne.

Imidlertid maa det ventes, at fremtiden vil vise fremskridt. Den paapegede udvikling i skolens ordning, den forlængede skoletid m. m. vil visselig bringe sin frugt, naar kun folket faar finde sig tilrette i de nye krav, og naar skolen faar tid og ro til at indføre i sin gjerning lovens og skoleplanernes forskjellige bestemmelser, ligesom det vel tør haabes, at ogsaa dette stift vil komme til at faa samme jevne tilgang til lærerposterne som tidligere.

Iøvrigt skal jeg med hensyn til enkelte punkter, hvori den nye lov indfører nye forhold, udtale følgende:

Under den ældre lov afsluttedes skolegangen ved konfirmationen. Den nye lov ophævede denne forbindelse mellem skolegangens afslutning og konfirmationen, men forbindelsen var saa rodfæstet i folkets bevidsthed, at det i de første aar efter lovens ikrafttræden var paa mange steder ugjørligt at faa børnene paa skolen, naar de engang var konfirmerede, selv om de ikke havde naaet femtenaarsalderen eller skolens maal, saameget mere som lovens oprindelige bestemmelser om udskrivningen ikke var ganske tydelige. Efterat lovens mening er bleven klarere udtrykt

ved tillægsloven af 21 juli 1894, har det vistnok efterhaanden lykkes at vække mere og mere erkjendelsen af det lovstridige i at tage børn under 15 aar ud af skolen, naar de ikke har naaet skolens maal, og dermed at bringe sagen i en bedre gjænge, men det vil paa den anden side visselig fremdeles i flere kommuner falde vanskeligt at faa de konfirmerede til at møde i skolen.

Lovens bestemmelser angaaende lærernes ansættelse møder gjennemgaaende misnøie inden stiftets lærerstand. Man nærer frygt for, at det samvittighedsfulde og dygtige arbeide i skolens tjeneste ikke længer vil blive tillagt den tilbørlige vegt, naar spørgsmaalet er om befordring, men at udenforliggende hensyn vil faa for meget at sige. Og det kan heller ikke negtes, at der haves eksempler paa ansættelser, der kan berettige til saadan frygt.

Tilsynsudvalgene har i en stor del af skolekommunerne ikke udfoldet den virksomhed for skolesøgningen, som man havde haabet. Man faar paa mange steder det indtryk, at udvalgenes medlemmer er gaaet træt under det arbeide, som paalægges dem.

Fortsættelsesskoler har i terminen 1895—96 været igang i 11 skolekommuner i Nordlands amt og 1 i Tromsø; derimod har i Finmarkens amt ikke nogen saadan skole været holdt. I to skolekommuner var 2 skoler igang i hver.

Den samlede undervisningstid har udgjort $98^3/_6$ uge med fra 4 til 12 uger pr. kursus. Den ugentlige undervisningstid ved hver skole har været i regelen 36 timer; ved to kurser, ved hvilke undervisning i haandarbeide var optaget, 39 a 42 timer.

Skolerne var ved kursernes begyndelse søgt af 105 gutter og 60 piger, ved afslutningen af 113 gutter og 51 piger.

Hovedvegten ved undervisningen er lagt paa modersmaal, skriftlig og mundtlig, samt regning med et ugentligt timetal af henholdsvis 142 og 105. Derefter indtog historie, naturkundskab, geografi og religion i den her nævnte orden plads i undervisningen med et timetal fra 54 til 35. Ved enkelte kurser er undervisning meddelt i skrivning, tegning, sang og haandarbeide.

Der er i indberetningen for 1894 bemerket, at der ved bidrag af den tidligere aftenskolebevilgning, Nordlands amtskasse og Det nordlandske kirke- og skolefond havde været i en aarrække holdt igang skoler under Lofotfisket for den i fisket deltagende ungdom, ordnede væsentlig som aftenskoler, samt at disse skoler fremdeles var opretholdte som fortsættelsesskoler. Under fisket i 1895 var saadanne skoler igang i 10 vær med en samlet undervisningstid af 58 uger. Det samlede antal undervisningstimer ugentlig, der væsentlig faldt paa modersmaal skriftlig og mundtlig samt regning, var 256.

Ved kursernes begyndelse søgtes disse skoler af 140 gutter, ved afslutningen af 91.

Disse skoler holdes fremdeles igang under hvert aars fiske.

Aftenskoler er i budgetaaret 1895—96 afholdt i Nordlands og Tromsø amter, derimod ikke i Finmarkens amt.

I Nordlands amt blev afholdt 5 kurser i 5 skolekommuner med et samlet elevantal ved kursernes begyndelse af 60 og ved afslutningen af 44 eller gjennemsnitlig ved begyndelsen 12 elever og ved afslutningen 9. Det samlede antal undervisningstimer har været 380 eller gjennemsnitlig 76 pr. kursus.

I Tromsø amt blev afholdt 21 kurser i 6 skolekommuner med et samlet elevantal ved kursernes begyndelse af 267 elever og ved afslutningen af 264 eller gjennemsnitlig henved 8 saavel ved begyndelsen som afslutningen. Det samlede antal undervisningstimer har været 727 eller gjennemsnitlig vel 34 pr. kursus.

I begge amter falder det overveiende antal undervisningstimer paa norsk — mundtlig og skriftlig — samt regning.

For Nordlands amt har amtsskolestyret ikke seet sig istand til at meddele opgaver over elevernes alder, idet skolerne var afsluttede, førend det nye schema, ifølge hvilket aldersoplysninger skulde meddeles, kunde tilstilles skolestyrerne,

For Tromsø er aldersopgaver meddelte, hvoraf fremgaar, at elevernes alder for den overveiende del ligger mellem det 15de og 30te aar; undtagelsesvis er en elev yngre eller ældre.

Af *amtsskoler* har som tidligere ogsaa i budgetaaret 1895—1896 4 været i virksomhed, nemlig 2 i Nordlands amt, 1 i Tromsø og 1 i Finmarken.

Ved hver skole er afholdt et guttekursus af omkring 6 maaneders varighed og et pigekursus af omkring 4 maaneder.

Det samlede antal elever ved guttekurserne ved sammes begyndelse var 101 og ved afslutningen 103; af eleverne var ved begyndelsen 10 piger, hvoraf 6 vedblev til afslutningen.

Pigekurserne søgtes ved begyndelsen af 97 elever og ved afslutningen af 101; af eleverne var 4 gutter gjennem hele kurset.

Ved hver skole var ansat 2 lærere og ved pigekurserne tillige 1 lærerinde.

Af eleverne ved guttekurserne i Tromsø og Finmarkens amter tilhørte 3 gutter den lappiske nationalitet, 9 den kvænske. Af kursernes pigeelever tilhørte 6 den lappiske og 9 den kvænske nationalitet.

Det er et glædeligt tegn, at de fremmede nationaliteter saaledes søger den videre uddannelse, som amtsskolen byder.

Tromsø den 28 mai 1897.

J. Killengreen.

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind	
	Gutter.		Piger.						Beholdn. fra forego aaende aar.	Stats- og amtsbidrag.
	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	lærere.	lærerinder.	begyndte	slutte de.		
Smaalenenes amt.										
Guttekursus i Id.....	25	17			2		1/10 95	30/4 96	158	2940
Pigekursus i do.....			16	15	2	1	8/4 96	9/7 96		820
Guttekursus i Glemminge	22	19	2	2	2		1/10 95	30/4 96	260	2740
Pigekursus i do. ..			25	27	2	1	8/4 96	9/7 96	120	820
Akershus amt.										
Guttekursus i Udenes ..	16	18	4	3	2		1/10 95	30/4 96	411	2880
Pigekursus i do. ...			27	27	2	1	8/4 96	4/7 96		820
Guttekursus i Fering...	17	17	2	2	2		1/10 95	2/5 96	235	3240
Pigekursus i do. ...			16	2	2	1	9/3 96	20/6 96		880
Buskeruds amt.										
Guttekursus i Hurum...	33	27			2		1/10 95	2/5 96		3240
Pigekursus i do. ..			35	30	2	1	24/2 96	22/5 96		820
Guttekursus i Rollag...	26	34			2		1/10 95	30/4 96	65	3240
Pigekursus i do.			16	16	2	1	1/2 96	30/4 96	9	820
Jarlsberg og Larviks amt.										
Guttekursus i Strømsgodset.....	35	30			2		1/10 95	30/4 96	17	3840
Pigekursus i do.			30	30	2	1	8/4 96	7/7 96		827
Guttekursus i Hedrum..	22	21			2		1/10 95	2/5 96	59	3510
Pigekursus i do.			23	22	2	1	8/4 96	4/7 96	77	1050
Tilsammen	196	183	200	190	16	8			1411	32487

Kristiania stift 1895—96.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kommunens udgifter til lokale, brænde og renhold.	Anmerkning.
Skolepenge af eleverne.	Tilsammen.	Lønninger.	Andre udgifter.	Beholdning.	Tilsammen.		
128	3 068	3 000	60	8	3 068	200	
32	1 010	840	12	158	1 010		
160	3 160	2 800	135	225	3 160	500	
80	1 020	840	40	140	1 020		
112	4 299	3 050	149	260	4 299	540	
76		840					
112	4 507	3 300	184	123	4 507	160	
40		900					
208	3 448	3 400	48		3 448	280	
104	924	840	84		924		
192	3 497	3 300	139	58	3 497	75	
36	865	840		25	865		
192	4 968	3 860	186	11	4 968	100	
92		840	71				
140	3 709	3 010	699		3 709	300	
76	1 203	890	313		1 203		
1 780	35 678	32 550	2 120	1 008	35 678	2 155	

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind	
	Gutter.		Piger.							
	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	lærere.	lærerinder.	begyndte	slutte de.	Beholdn. fra foregaaende aar.	Stats- og amtsbidrag.
I. Offentlige skoler.										
Kristians amt.										
Jevnaker	21	29	14	14	2	1	1/10 95	30/4 96	2 989	12 000
Østre Slidre	41	40	23	19	2	1	1/10 95	30/4 96		
Ringebu	32	38	20	21	2	1	1/10 95	30/4 96		
Hedemarken amt.										
Tryssil	37	35	29	26	2	1	1/10 95	2/5 96	546	4 252
Stor-Elvedalen	32	32	26	25	2	2	1/10 95	13/5 96	73	4 500
Elverum	11	13	15	17	2	2	1/10 95	13/5 96	-	4 800
Tilsammen	174	187	127	122					3 608	25 552
II. Private skoler.										
Kristians amt.										
Vonheim folkehøiskole .	11	14	6	7	3	1	28/10 95	25/4 96		1600
Østre Toten private amtsskole	34	34	6	6	4	1	15/10 95	29/4 96		1600

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kommunens udgifter til lokale, brænde og renhold.	Anmerkning.
Skolepenge af eleverne.	Tilsammen.	Lønninger.	Andre udgifter.	Beholdning.	Tilsammen.		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
236	15 985	3 600	80	3 921	15 985	250	*) Desuden har kommunen udredet kr. 700,00 til stipendier og kr. 400,00 til skolekjøkkenets drift.
394		4 130	85			256	
366		4 130	39			470	
600	5 398	3 650	173	1 575	5 398	550	**) Desuden kr. 400,00 til stipendier, kr. 300,00 til skolekjøkkenets drift og kr. 1 129,00 til kjøkkenudstyr.
300	4 873	4 500	364	9	4 873	*)360	
160	4 960	4 500	447	13	4 960	**)936	
2 056	31 216	24 510	1 188	5 518	31 216	2 822	
280	1 880	-	-	-	-	-	
240	1 840	1 600	240	-	1 840	-	

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind	
	Gutter:		Piger:							
	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	lærere.	lærerinder.	begyndte	slutte de.	Beholdn. fra foregaaende aar.	Statsog amtsbidrag.
I. Offentlige skoler.									Kr.	Kr.
Gjerstad: Guttekursus ..	18	14	5	4	1	1	1/10 95	30/4 96	119	1 466
— Pigekursus ...	4	4	14	14	1		4/6 96	11/7 96	-	200
Øiestad: Guttekursus...	18	16	5	5	1	1	1/10 95	30/4 96	2	1 466
— Pigekursus ...	-	-	13	13	1		1/5 96	11/7 96	-	200
Herefos: Guttekursus...	19	14	9	5	1	-	1/10 96	2/5 96	92	1 666
Den praktiske pigeskole.	-	-	19	19	1	2	1/3 95	20/11 95	-	4 100
Nedenes amt.....	59	48	65	62	4	4			213	9 098
Oddernes: Guttekursus..	22	15	-	-	1	1	4/10 95	27/5 96	-	2 300
— Pigekursus ..	-	-	14	21	1		22/5 96	9/7 96	-	-
Fjotland: Guttekursus..	27	19	3	4	1		3/10 95	21/5 96	76	1 670
Konsmo: Pigekursus...	3	3	18	22	1	1	3/10 95	13/6 96	131	2 100
Lister og Mandal amt.	52	37	35	47	3	2			207	6 070
Haaland: Fælleskursus..	37	26	28	19	2	1	1/10 95	28/3 96	730	3 500
Do. Do.	9	8	18	16			28/3 96	4/7 96		
Lister: Do.	44	38	19	19	2	1	1/10 95	28/3 96	123	3 500
Do. Do.	16	16	15	15			1/4 96	27/6 96		
Den praktiske pigeskole.	-	-	17	16	-	2	1/3 95	28/11 95	151	3 588
Stavanger amt.....	106	88	97	85	4	4			1 004	10 588
II. Private skoler.										
Notodden, fælleskursus..	18	12	17	15	4	2	1/9 95	30/4 96	-	2 400
Ulmanns skole, Seljord..	30		30		4	2	5 maaneder.		-	4 000
Stenstads skole, Sauland.	23	5	22	5	2	2	6 maaneder.		-	1 600

Kristiansand stift 1895—96.

5		6				7	9
tægt:		Udgift:				Kommunens udgifter til lokale, brænde og renhold.	Anmerkning.
Skolepenge af eleverne.	Tilsammen.	Lønninger.	Andre udgifter.	Beholdning.	Tilsammen.		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
-	1 585	1 200	257	128	1 585	100	De saakaldte guttekurser er mer og mer gaaet over til fælleskurser.
-	200	200	-	-	200		
-	1 468	1 200	24	244	1 468	100	
-	200	200	-	-	200		
-	1 758	1 200	176	382	1 758	100	
-	4 100	3 600	500	-	4 100	-	
-	9 311	7 400	957	754	9 311	300	
-	2 300	1 400	276	624	2 300	100	
-	-		-	-	-		
-	1 746	1 400	295	51	1 746	37	Tildels fælleskurser.
-	2 231	1 900	262	69	2 231	150	
-	6 277	4 700	833	744	6 277	187	
-	4 230	3 150	484	596	4 230	150	2 fælleskurser a 6 maaneder, 2 do. i 3 maaneder.
-	3 623	3 000	590	43	3 623	300	
-	3 739	1 544	2 050	145	3 739	-	
-	11 592	7 694	3 124	774	11 592	450	
1 332	3 732	3 732	255	-	3 987	-	
-	4 000	-	-	-	-	-	
-	1 600	-	-	-	-	-	

Amts- og folkehøiskoler i

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind	
	Gutter		Piger		lærere.	lærerinder.	begyndte	slutte de.	Beholdn. fra foregaaende aar.	Stats- og amtsbidrag.
	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.						
									Kr.	Kr.
Amtsskolen i Søndhordland	52	52	3	3	2	-	1/10 95	30/4 96	206	2 422
Amtsskolen i Nordhordland	9	12	35	37	1	2	1/10 95	30/4 96	127	2 701
Amtsskolen i Sønd- og Nordfjord	80	80	12	15	3	-	30/9 95	28/3 96	576	3 600
Do. (Pigekursus)	-	-	15	15	2	1	7/4 96	4/7 96		
Amtsskolen i Søndmøre	63	42	-	-	2	-	1/10 95	18/12 95	1 276	3 160
							9/4 96	11/7 96		
Do. (Pigekursus)	-	-	42	42	2	2	6/1 96	28/3 96		
Tilsammen	204	186	107	112	12	5			2 185	11 883
Folkehøiskolen i Haus	70	69	-	-	2	-	7/10 95	27/3 96	-	1 600
Do. (Pigekursus)	-	-	36	37	1	1	15/4 96	10/7 96	-	-
Folkehøiskolen i Ullensvang	8	11	15	15	4	1	22/10 95	30/3 96	-	1 600
Folkehøiskolen i Sogndal	60	73	7	16	3	-	1/10 95	21/3 96	-	2 600
Do. (Pigekursus)	-	-	14	16	3	1	23/3 96	23/6 96	-	1 000
Tilsammen	138	153	72	84	13	3			-	6 800

Bergen stift 1895—96.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kommunens udgifter til lokale, brænde og renhold.	Anmerkning.
Skolepenge af eleverne.	Tilsammen.	Lønninger.	Andre udgifter.	Beholdning.	Tilsammen.		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
330	2 958	2 500	374	84	2 958	160	
275	3 103	2 700	376	26	3 103	400	
726	4 902	4 000	387	515	4 902	160	
480	4 916	3 200	371	1 345	4 916	350	
1 811	15 879	12 400	1 508	1 970	15 878	1 070	
1 000	2 600	2 100	500	-	2 600	-	
250	250	250	-	-	250	-	
140	1 740	1 433	307	-	1 740	-	
1 434	4 034	3 450	584	-	4 034	-	
85	1 085	1 000	85	-	1 085	-	
2 909	9 709	8 233	1 476	-	9 709	-	

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind	
	Gutter		Piger		lærere.	lærerinder.	begyndte	slutte de.	Beholdn. fra foregaaende aar.	Stats- og amtsbidrag.
	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.						
									Kr.	Kr.
Romsdals amt.										
Amtsskoler.										
Guttekursus i Vold.....	45	49	-	-	2	-	1/10 95	1/4 96	1 247.46	3 140
Pigekursus do.	-	-	25	27	2	1	8/4 96	7/7 96		
Guttekursus i Frei.....	43	40	-	-	2	-	4/10 95	1/4 96	916.20	3 160
Pigekursus do.	-	-	20	20	2	1	10/4 96	3/7 96		
Praktisk jenteskole i Øksendalen.....	-	-	20	20	1	3	15/1 95	16/12 95	278.66	4 492
Søndre Trondhjems amt.										
Amtsskoler.										
Guttekursus i Stadsbygden	49	48	-	-	2	-	15/10 95	31/3 96	156.27	3 200
Pigekursus do.	-	-	23	23	2	1	8/4 96	4/7 96		1 400
Guttekursus i Børsen....	53	50	-	-	2	-	1/10 95	31/3 96	506.00	4 400
Pigekursus do.	-	-	15	15	2	1	8/4 96	7/7 96		
Nordre Trondhjems amt.										
Folkehøiskoler.										
Gutte- og pigekursus i Hegre	35	36	12	13	2	1	15/10 95	16/4 96	-	2 200
Gutte og pigekursus i Klingen.....	27	26	7	7	2	1	10/10 95	28/4 96	-	2 200

Trondhjem stift 1895—96.

5		6				7	9
tægt:		Udgift:				Kommunens udgifter til lokale, brænde og renhold.	Anmerkning.
Skolepenge af eleverne.	Tilsammen.	Lønninger.	Andre udgifter.	Beholdning.	Tilsammen.		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
385.00	4 772.46	3 100.00	360.45	1 312.01	4 772.46	160.00	
384.50	4 460.70	3 100.00	344.11	1 016.59	4 460.70	200.00	
-	4 770.66	2 380.00	2 125.11	265.55	4 770.66	-	
290.00 65.00	5 111.27	4 570.00	120.53	420.74	5 111.27	165.00	
360.00	5 266.00	4 570.00	213.00	483.00	5 266.00	250.00	
524.00	2 724.00	2 374.00	350.00	-	2 724.00	160.00	
280.00	2 480.00	1 050.00	400.00	1 030.00	2 480.00	30.00	

1	2				3		4			
Hvor skolen holdtes.	Skolens elevantal:				Antal		Kurset		Ind	
	Gutter:		Piger:							
	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	ved kursets begyndelse.	ved kursets ende.	lærere.	lærerinder.	begyndte	sluttede.	Beholdn. fra foregaaende aar.	Stats- og amtsbidrag.
									Kr.	Kr.
Guttekursus:										
Nesne herred	13	22	-	-	2	-	13/5 95	20/12 95	-	4 498
Lekang, Hadsel	22	30	3	-	2	-	13/5 95	13/12 95	106.71	4 700
Lyngen	23	22	3	2	2	-	25/9 95	28/3 96	66 39	4 980
Vadsø	23	23	4	4	2	-	15/9 95	11/3 96	96.18	4 685
Pigekursus:										
Nesne herred	-	1	18	24	2 *)	1	6/1 96	9/5 96	-	-
Lekang, Hadsel	4	3	21	21	2	1	6/1 96	9/5 96	-	-
Lyngen	-	-	22	21	2	1	9/4 96	30/7 96	-	-
Vadsø	-	-	32	31	2	1	16/3 96	15/7 96	-	-

*) De samme 8 lærere, som fungerede ved guttekurserne, fungerede tillige ved pigekurserne.

Tromsø stift 1895—96.

5		6				7	8
tægt:		Udgift:				Kommunens udgifter til lokale, brænde og renhold.	Anmerkning.
Skolepenge af eleverne.	Tilsammen.	Lønninger.	Andre udgifter.	Beholdning.	Tilsammen.		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
-	4 498.00	4 200	233.87	64.13	4 498.00	527.50	Heri er medregnet ogsaa udgifterne ved pigekurserne.
-	4 806.71	4 378	146.85	281.86	4 806.71	200.00	
104	5 150.39	4 700	358.55	91.84	5 150.39	250.00	
-	4 781.18	4 300	303.07	178.11	4 781.18	500.00	
-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	

Rettelse:

Side 2. Rubrik 1. Antallet af skolekredse er: i hele riget 5 923, i Bergen stift 1 264, i Nordre Bergenhus amt 477 (istedetfor anført henholdsvis 5 922, 1 263 og 476).

Fortsættelse (Suite.)

No. 309. Distriktsfængsler 1897. (*Prisons départementales.*)
— 310. Norges Skibsfart 1897. (*Statistique de la navigation.*)
— 311. Folkemængdens Bevægelse 1895. (*Mouvement de la population.*)
— 312. Civil Retspleie 1896. (*Statistique de la justice civile.*)
— 313. Rekruteringsstatistik 1898. (*Statistique du recrutement.*)
— 314. Jordbrug og Fædrift 1891—1895. (*Agriculture et élève du bétail.*)
— 315. Beretninger om Amternes økonomiske Tilstand i Femaaret 1891—95. I. (*Rapports sur l'état économique des préfectures.*)
— 316. Norges Handel 1898. (*Statistique du commerce.*)
— 317. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1896. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 318. Den norske Rigstelegraf 1898. (*Statistique des télégraphes du Royaume.*)
— 319. Skolestatistik 1895. (*Statistique de l'instruction publique.*)

Det statistiske Centralbureau har derhos bl. a. udgivet følgende Værker:

Statistique internationale: Navigation maritime. I, II, III, IV. Christiania 1876, 1881, 1887, 1892.

International Skibsfartsstatistik:

Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.

Tabeller vedkommende Skibsfartsbevægelsen 1872—1894 og Handelsflaaderne 1886—1896. Kristiania 1897.

Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Senest udkommet: Attende Aargang, 1898. Kristiania 1898. (*Annuaire statistique de la Norvége.*)

Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Senest udkommet: Sekstende Bind, 1898. Kristiania 1899. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)

Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 31 Januar 1893. Kristiania 1893.

Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889. Do. for Tidsrummet 1 Juli 1889—31 December 1891, for Tidsrummet 1 Januar 1892—31 December 1894 og for Tidsrummet 1 Januar 1895—31 December 1897, trykte som Tillæg til Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau, Niende Bind, Tolvte Bind og Femtende Bind.

Angaaende andre statistiske Værker henvises til ovennævnte Fortegnelser.

Samtlige Værker er at erholde tilkjøbs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

24 August 1899.

*

1899.

*